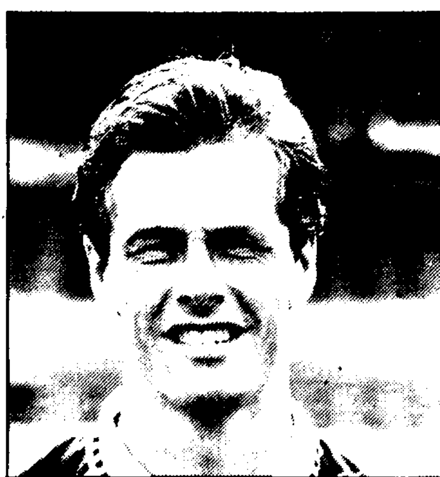
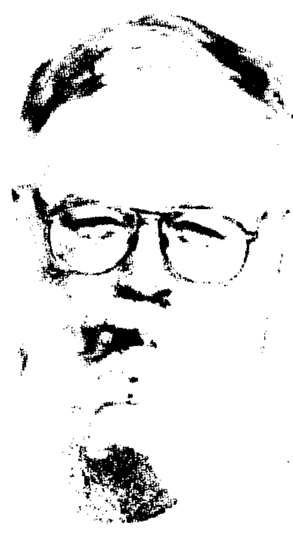
Limburgs Dagblad

Zaterdag 27 augustus 1994 — 76e jaargang nr. 201.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

● Johan de Kock

GroenLinks stelt vragen over gebruik belastingroute via Antillen door bewindsman

Minister Wijers in opspraak

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – GroenLinks wil van minister Wijers (D66, Economische Zaken) opheldering over een nv die hij op de Antillen heeft vanwege zijn pensioenvoorziening. De kamerleden Rabbae en Rosenmöller hebben de bewindsman om opheldering over de zaak gevraagd. De nv zou bedoeld zijn gewcest om Nederlandse belasting te omzeilen.

Volgens NRC-Handelsblad heeft Wijers vanaf 1991 gebruik gemaakt van de zogeheten Antillenroute, een fiscaal voordelige constructie die sedert anderhalve maand verboden is. De minister zelf ontkent ten stelligste laakbaar te hebben gehandeld. „Ik heb mijn pensioenregeling en inkomen laten controleren door het ministerie van Financiën en dat is goed bevonden."

De zogeheten Antillenroute was tot voor kort zeer populair onder zelfstandige ondernemers en vermogende Nederlanders. De constructie hield in dat opgebouwde lijfrenten niet in Nederland, maar na pensionering op de Antillen worden uitgekeerd danwel afgekocht. Op de Antillen geldt een belastingtarief van een half procent, tegen circa veertig procent in Nederland, terwijl de lijfrentepremies in Nederland wèl voor de belasting aftrekbaar zijn.

Oud-staatssecretaris Van Amelsvoort van Financiën sneed deze belastingvlucht-route per 7 juli door middel van wetgeving af. Op advies van zijn belastingadviseur richtte Wijers in 1991 op het eiland Bonaire de pensioenmaatschappij GJW Retirement NV op. Volgens de minister is dat destijds vooral om 'privacy-redenen' gebeurd en niet om de belasting ontlopen.

Kringen rond Wijers lieten gisteren weten dat de minister twee nv's op de Antillen had: een zakelijke- en een pensioen-nv. Dat zou gebeurd zijn nadat zijn bedrijf een fusie aanging met een andere onderneming. Omdat het oprichten van een nv in Nederland anderhalf jaar duurt was gekozen voor de Antillen. Daar is de zaak in een week rond.

Volgens dezelfde bronnen betalen beide nv's in Nederland belasting en is er geen sprake van het op slimme wijze ontduiken van Nederlandse belastingen. Het ministerie van Economische Zaken bevestigde dit gisteravond en liet bovendien weten dat de bewindsman zich heeft 'geconformeerd' aan de gewijzigde regels inzake pensioen-bv's. „De minister van economische zaken heeft altijd aan zijn verplichtingen ten opzichte van de Nederlandse fiscus voldaan," aldus het departement in een persbericht.

Wijers, die de zaak bij formateur Kok had gemeld, heeft zijn zakelijke belangen inmiddels ondergebracht in een stichting waar hij zelf geen zeggenschap meer over heeft.

Premier Kok zal de Kamer komende week schriftelijk informeren over alle zakelijke belangen van ministers die zij bij aanvaarding van het ambt hebben moeten afstoten.

Jos Verstappen zesde

● *Op de eerste trainingsdag van de Grote Prijs van België formule 1 heeft Jos Verstappen in alle opzichten voldaan aan de wensen van zijn supporters. Hij deelde gewillig handtekeningen uit en zette vervolgens in de kwalificatie de zesde tijd neer. Benetton-teamgenoot Michael Schumacher werd tweede achter de verrassende Braziliaan Rubens Barrichello. Tijdens de sessie van Jos Verstappen was het circuit van Francorchamps spekglad door de regen. Als vandaag de condities gunstiger zijn, hoopt hij zijn startpositie voor de race van morgen nog te verbeteren.* Foto: DRIES LINSSEN

Zie verder pagina's 19 en 22

Rijksrecherche weer op stoep Louw Hoogland

Van onze verslaggevers

MAASTRICHT/BRUNSSUM – De Rijksrecherche heeft het onderzoek naar het reisgedrag van de van corruptie verdachte oud-burgemeester van Brunssum Louw Hoogland (62) en de oud-wethouder van Landgraaf Wiel Heinrichs aangescherpt.

Onlangs zijn in verband daarmee opnieuw administratieve bescheiden onder meer bij Hoogland zelf en de golfbaan in Brunssum opgevraagd en meegenomen.

Hoofdofficier van justitie mr. J. Fransen in Maastricht kan - bij afwezigheid van de verantwoordelijke officier mr. E van der Bijl - niet zeggen of ook andere bestuurderen en ambtenaren, van wie de namen door de Rijksrecherche zijn genoteerd in het kader van het lopende gerechtelijk vooronderzoek naar de gedragingen van Hoogland en Heinrichs, als verdachten beschouwd worden.

De Rijksrecherche heeft eerder aan justitie voorgesteld om een aantal van die bestuurderen en ambtenaren, die hebben deelgenomen naar reizen onder andere naar Malaga in elk geval nader te horen.

Justitie denkt met name dat een van de directeuren van het bouwconcern Van den Biggelaar middels die reisjes (giften en beloften) getracht heeft 'een of meer van zijn bedrijven te laten samenwerken met het streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg bij het actief beheren van de regionale stortplaats in Landgraaf en de bedrijfsmatige opzet van andere verwerkingsmethoden en een tweetal caterpillarmachines heeft kunnen verhuren aan het streekgewest'.

Zie verder pagina 15
● **Op recherchelijst staan elf reizen**

max.20º C

min.11º C

ONBESTENDIG

Vandaag passeert een regengebied onze provincie en het is derhalve zwaar bewolkt. Van tijd tot tijd valt er, vooral in de ochtend, wat lichte regen of motregen. Vanavond komen er vanuit het westen ook opklaringen en het is droog. Morgen, in de iets koelere en onstabiele lucht, zijn er naast wolkenvelden ook opklaringen. In de middag en avond ook een enkele bui, mogelijk met onweer. De wind is dit weekeinde overdag overwegend matig, windkracht 4, uit zuidwestelijke richtingen; in de nachten iets minder sterk. De middagtemperatuur vandaag 20 graden, morgen iets lager. In de nachten koelt het af tot 11 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:			
zon op:	06.42	onder:	20.37
maan op:	22.46	onder:	13.32
MORGEN:			
zon op:	06.43	onder:	20.34
maan op:	23.21	onder:	14.33

NS Heerlen doet je boodschappen

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – 's Ochtends geef je je boodschappenlijst af op het station in Heerlen. Als je terug komt van je werk zijn alle produkten voor je in de supermarkt gehaald. Deze nieuwe service moet in 1996 werkelijkheid zijn. Het Heerlense station krijgt een 'forensenbalie,' zo laat Marjo Gruisen van de firma NS-stations weten.

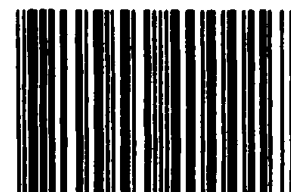
Gruisen denkt aan een breed servicepakket, dat de NS nu op landelijk niveau nader wordt uitgewerkt. „Je kunt je kostuum afgeven en wij brengen het naar de stomerij, je kunt ons brieven laten posten of fotorolletjes laten ontwikkelen, schoenen laten lappen. Misschien bieden we zelfs meeneemmaaltijden aan."

Zie verder pagina 13
● **Heerlen geschikt voor NS-service**

Tippelverbod in Heerlen nu gehele dag

Limburgs Dagblad
DE KRANT VAN LIMBURG

8 710404 400017

Bel gratis voor 'n abonnement! 06-022 99 11.

k

Skrodzki en Kiepuszewski in Ipomal Landgraaf

Poolse signatuur van verre te herkennen

DOOR PIETER DEFESCHE

Terwijl de zomerse dagen zich zolang aaneen blijven rijgen dat ook deze monotonie melancholie begint op te wekken, lijkt het reces van het tentoonstellingswezen nog geen einde te nemen, een enkel weinig opzienbarend initiatief daargelaten. En ziedaar: galerie Ipomal in Landgraaf begint aan een evenement waarvoor een buitenlands gezantschap ,op de been komt.

Als men, al sinds de dagen van de kunstenaars-beweging Artisjok, of - waarom niet - van de tentoonstellingen Trajecta, in deze regio bevlogenheid en Grote Gevoelens mist, dan is een blik achter de weliswaar opengestelde maar nog steeds duidelijke grenzen van Polen misschien nuttig. Al sinds jaren wordt de Poolse kunstproduktie, veelal in de vorm van grafiek, deze kant op gestuurd, en het kan niet anders of er moet achter die grenzen een koortsachtige creativiteit heersen. Uit biografieën van de makers moet men opmaken, dat dat het land uitpuilt van universiteiten en kunstacademies, van manifestaties en kunstprijzen. Dat die activiteiten zich ontwikkelen zonder belangstelling voor- en kennis van de West-Europese beeldende kunst is een domme gedachte: ze weten er alles van, de Poolse kunstenaars en studenten.

Toch herken je de Poolse signatuur van de meeste import van een mijl afstand. Wat is dat? Dat is zeker, vooral in de grafiek - in de andere Oost-Europese landen trouwens niet minder - een grote aandacht voor de techniek en voor een op lange traditie gestoelde vakbekwaamheid. Maar misschien zijn inhoudelijke elementen nog sprekender: veel humor, speelsheid op lichtvoetigheid is er niet bij.

Als het al niet gaat over problemen die de volksziel beroeren, of om regelrecht drama, dan is er altijd wel een element van pathos of theatraal effekt - waarmee niets ten nadele van de picturale kwaliteit gezegd is. Volgens de Poolse inleider van de catalogus van Thomas Lubaszka, een van de exposanten, van de ongetwijfeld gezaghebbende, maar onuitsprekelijke naam van Wojcieck Skrodzki, is het een Poolse trek om een schilderij in eerste instantie te zien als een object van esthetische vormgeving: 'struktura estetyczna'. Het werk van Lubaszka komt dan verder voort uit de traditie van het Poolse colorisme en nog het Poolse een en ander. Zijn werk wordt er niet eigentijdser door: het houdt zich bezig met zaken en probleemstellingen die elders meestal achterwege blijven, een manier van doen die 'niet vrij is van verzet tegen de trends van de nieuwste schilderkunst'.

● *Titelloos schilderij van de Poolse kunstenaar Piotr Kiepuszewski.*

Desondanks blijkt Lubaszka actueel te worden volgens zijn inleider, niet dank zij activiteiten in Duitsland of in Amerika, maar zowaar in Spanje. De geestelijke bevlogenheid van dit land schijnt echos te hebben in Polen; 'bepaalde waarden' in Lubaszkas schilderschap komen door hun weerklank in Spaans fanatisme en Spaanse hartstochtelijkheid in de internationale kunst terecht.

De 'bepaalde waarden' zijn van spirituele, zoal niet godsdienstige aard. Een van de opvallendse werken heet 'Sacrum' en heeft iets van een altaar-retabel. Het werk van Lubaszka is van gemengde techniek. Het bereikt zijn 'struktura estetyczna' - meestal monumentaal van aanzien - met behulp van zaklinnen, zand, metalen objecten en houten latten. De toon is - het verbaast niet - aardkleurig, grijs en droevig. Het heeft allemaal van doen, aldus Wojcieck Skrodszki, met het denkbeeld dat 'diepte en duisternis onmisbare en positieve elementen zijn in het geheel van 's-mensen spirituele rijkdommen'.

Vervelend worden Lubaszkas fraaie, diepe en duistere werken overigens niet: het blijft spannend om te raden wat de semiotische waarde is van alle figuratieve elementen, driehoeken en kruisen en dingetjes als sleutels en tandwieltjes. Vermoedelijk geen, meent de inleider: alles is intuïtief en irrationeel.

Kloek

Deze tentoonstelling, een van de weinige die niet uit grafiek bestaat, kwam er niet langs de officiële kanalen en via de vele malen beproefde systemen van uitwisseling. Galerie Ipomal stelde ze samen in Polen, op basis van een eerder contact met de tweede exposant, Piotr Kiepuszewski. De kunstenaars voerden hun exponaten eigenhandig aan. Kiepuszewski is vertegenwoordigd met acht kloeke olieverfschilderijen van een meter bij anderhalf - opvallende doeken die U aankijken via de al of niet bebrilde ogen van personages van zekere grimmigheid - sommige zelfs bedreigend, als terroristen starend door gaten in bivakmutsen. Kiepuszewski, eerder bij Ipomal in 1991, is in Polen een gevierd kunstenaar, met veel prijzen voor zijn werk geëerd. Hij studeerde fotografie - een voor de hand liggende optie omdat zijn beide ouders kunstfotografen zijn -, kunstgeschiedenis aan de Copernicus-universiteit van Torun en schilderkunst aan de academie van Gdansk. Hij studeerde af tijdens de troebelen van 1980-1981. Zijn afkomst uit de wereld van de fotografie blijkt duidelijk uit zijn figuratie. De meeste van zijn schilderijen zijn gebaseerd op portretten. Wat andermaal duidelijk is, is een hang naar theatraal effekt en een bekommernis om problematiek van algemeen menselijke aard: oorlog en de angsten van de enkeling. Zoals hij zelf schrijft in zijn aardig geprobeerd Duits: 'Ich probiere ausstrahlen den Gestalt meiner Idee und Beweis geben meine Furchte, Bewegheiten un Hammungen'. Zijn nieuwe werken zijn anders dan de eerder getoonde, in zijn eigen perceptie. Dat zij anders zijn bewijst dat hij niet gestorven is, dat hij leeft en voelt.

Ensor

Wat hem van de fotografie naar de schilderkunst deed overgaan was de kennismaking met reproducties van Gauguin en van Ensor - later van Francis Bacon. Zowel Lubaszka als Kiepuszewski behoren tot de jongere generaties Poolse kunstenaars. Lubaszka werd in 1961 geboren in Herby, Kiepuzewski in 1957 in Bydgoszcz. Zij wonen en werken beiden buiten de grote centra als Warschau, Krakow en Gdansk. Zij exposeerden vele malen in eigen land en meer dan eens in het buitenland, meest Duitsland. Hun dubbeltentoonstelling gaat Zondag open in Ipomal, Landgraaf, om drie uur, na een toespraak van de heer S. Lemanski, ambassaderaad bij het Poolse gezantschap in Den Haag. In het Engels. Te bezichtigen tot 9 oktober.

exposities

Galerie Oliver Henn herdenkt Stenvert

MAASTRICHT – Galerie Henn aan de St.Nicolaasstraat 26c in Maastricht brengt dezer dagen de Oostenrijkse schilder, tekenaar, schrijver, filmmaker en objectkunstenaar Curt Stenvert in herinnering die twee jaar geleden overleed.

Met name in de filmwereld was Stenvert een kanjer. Vanaf 1962 ontwikkelt hij de 'functionele kunst van de 21ste eeuw'. Met vele manifesten hield hij de wereld op de hoogte van zijn ideeën. In 1966 brak hij door op de Biënale in Venetië.

Daarna volgden reizende exposities over de hele wereld. Vanaf '64 maakte Stenvert ruimtelijke constructies in afsluitbare kasten die menselijke situaties uiteenzetten. Hiermee wilde de kunstenaar vervreemden, ironiseren maar vooral reacties losmaken bij de toeschouwer.

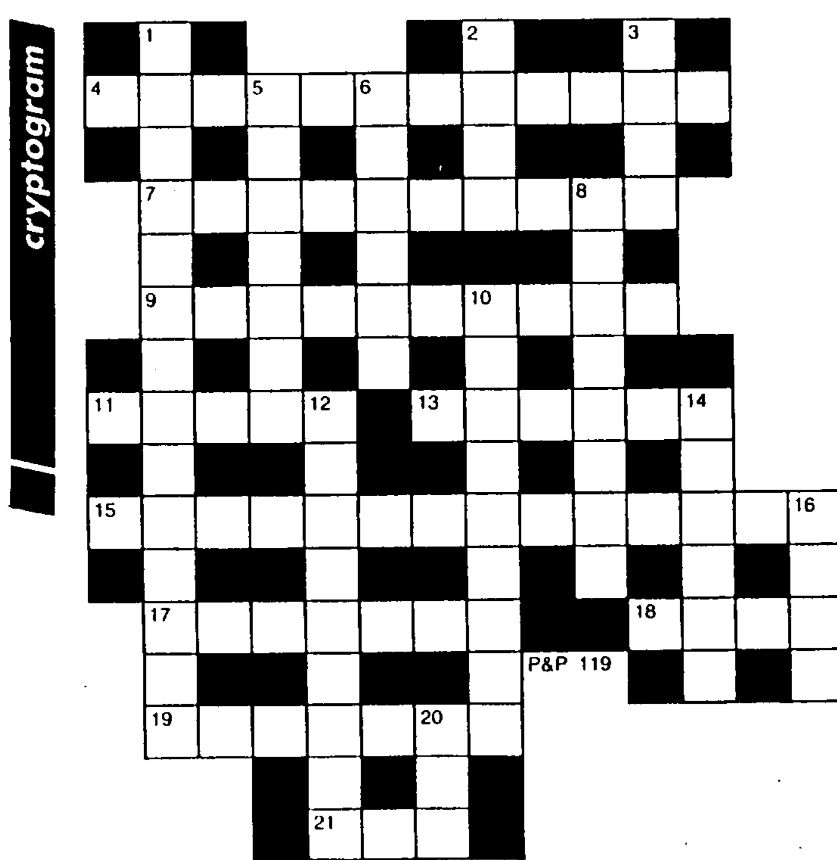
Volgens galeriehouder Olivier Henn maakt Stenvert aanspraak op deze tijd. Tot en met 3 september. Open van dinsdag tot en met zaterdag van 15 tot 19 uur.

verder...

...exposeert Lydia Schouten van donderdag 1 september tot en met 16 oktober in het Provinciaal Museum van Hasselt. Haar oeuvre werd al eens omschreven als 'stoorzender van de communicatie'. Schouten maakt gebruik van verschillende media- en hedendaagse communicatietechnieken. Open van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10 en 17 uur.
...zijn aquarellen van Emilia Hauser te bewonderen in de op 4 september aan de St.Pieterstraat 26 in Maastricht te openen kunsthandel Fenix. Tot en met 30 september.
...hangen in het Geleense Verzorgingshuis 'Bunderhof' aan de Europalaan 2 schilderijen van Gerti de Jong en Tiny Julicher. Tot en met 19 oktober. Open dagelijks van 8 tot 22.00 uur.
...exposeert Mia van den Bosch schilderijen in de Aelserhof te Elsloo van 28 augustus tot en met 28 september. Open dagelijks tussen 9.00 en 18.00 uur.

puzzels

cryptogram

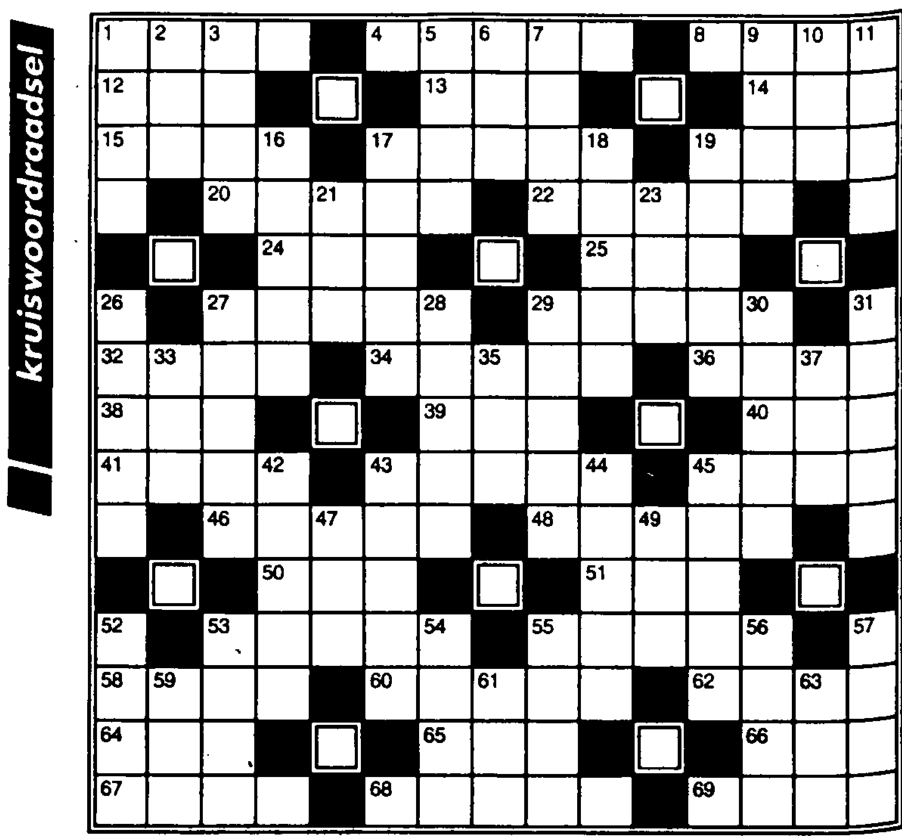

P&P 119

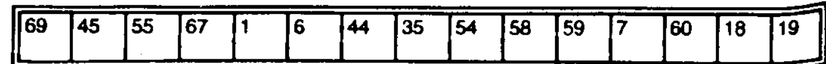
HORIZONTAAL: **4** Nu aanwezig (12); **7** Kopregels (10); **9** Jongen zorgt voor opslag (10); **11** Zakdoekje met vaart (5); **13** Ik heb de klok gehoord (6); **15** Daarna kun je storm oogsten (14); **17** Daarin wordt de achtersteven weerkaatst (7); **18** En dat noemt men scherp? (4); **19** Hij verzon een bijtende mop (7); **21** Onze omroep, zei Frans (3).

VERTIKAAL: **1** Conservatieve oorsprong (14); **2** Een jongen met monnikskleed zorgt voor de tekst (4); **3** Ik werk voor haar (4); **5** Soloreis (7); **6** Gokken op betere lonen (6); **8** Ontwikkeling van de troepenbeweging (8); **10** Plaats voor de zitstok voor de kippen (9); **12** De tijd doden met rond geven (9); **14** Die vogel zwemt door de watertunnel (6); **16** Gereedschap voor de stroom (4); **20** Spijskaart (3).

kruiswoordraadsel

P&P E1208

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** natie; **4** mnl. vogel; **8** bijb. fig.; **12** pl. op de Veluwe; **13** voor; **14** dagdeel; **15** watervogel; **17** grote wateren; **19** gave; **20** strelen; **22** zoutig vocht; **24** erfelijk materiaal; **25** met andere woorden; **27** onderkussen; **29** grondverf; **32** hemellichaam; **34** individu; **36** plaats; **38** vogel; **39** voordat; **40** bouwland; **41** bankcombinatie; **43** bloem; **45** gierigaard; **46** brasserij; **48** waterlelie; **50** meisjesnaam; **51** vr. titel; **53** meisjesnaam; **55** aanvankelijk; **58** binnenste; **60** wezen; **62** vervoermiddel; **64** een zekere; **65** vr. munt; **66** uitroep; **67** keukengerei; **68** kweek; **69** oliestaatje.

VERTIKAAL: **1** grondsoort; **2** lofdicht; **3** Russ. riv.; **5** ontsloten; **6** lof; **7** strook; **9** bult; **10** boerderijgrond; **11** Eur. taal; **16** aanbreken; **17** nervus; **18** pakken; **19** stellig; **21** mager; **23** vaatwerk; **26** zintuig; **27** kleur; **28** pl. in N.-Holland; **29** vogel; **30** gasten; **31** rare; **33** behoeftig; **35** duw; **37** een zekere; **42** smeren; **43** vioolbouwer; **44** cowboyfeest; **45** gebalde hand; **47** meisjesnaam; **49** voorz.; **52** kleur; **53** opening; **54** loopvogel; **55** insekteneter; **56** slaginstrument; **57** slotwoord; **59** meisjesnaam; **61** vlaktemaat; **63** op de wijze van.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1108

HORIZONTAAL: **1** waterstof; **8** tam; **9** mis; **10** kar; **12** ratel; **13** gebod; **15** sater; **16** Ozo; **18** rebus; **20** pier; **21** brems; **23** loop; **24** fragiel; **26** ad.; **28** die; **29** cel; **31** h.i.; **32** kwartel; **33** poneren; **34** BZ; **35** AID; **37** nto; **38** l.g.; **40** staande; **44** elan; **47** einde; **48** kado; **50** navel; **52** ral; **53** braak; **54** satan; **55** kaars; **56** sta; **57** Ede; **59** aas; **60** ontleding.

VERTIKAAL: **1** water; **2** Amer; **3** em.; **4** ritzege; **5** s.s.; **6** oker; **7** fabel; **8** tater; **11** robot; **12** RAI; **14** duo; **15** spaakbeen; **16** ora; **17** omi; **19** springbok; **21** breedte; **22** seconde; **24** fitis; **25** lente; **27** d.w.z.; **28** dra; **30** Leo; **31** hel; **36** Danaïde; **39** lavas; **41** air; **42** Ndl.; **43** vaars; **45** las; **46** netto; **48** kraag; **49** das; **51** laan; **53** baan; **57** el; **58** ed.

Winwoord: AFSCHEEPMONSTER

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:	
Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966
Fax:	
Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264
Banken:	
ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100
Rayonkantoren:	
Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

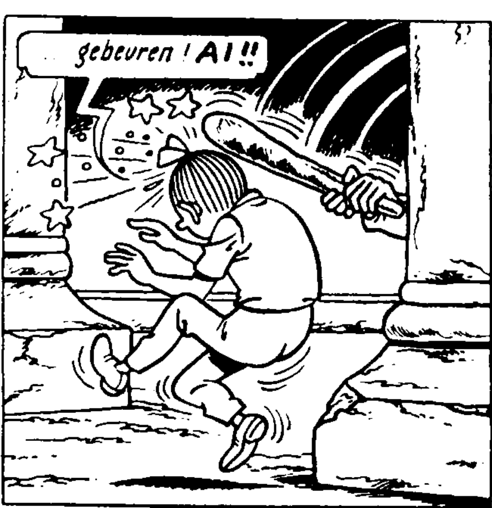
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	ƒ 29,00
per kwartaal	ƒ 86,90
Per acceptgiro:	
per maand	ƒ 30,50
per kwartaal	ƒ 88,40
Losse nummers	ƒ 1,75
	Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

tokapua toraja

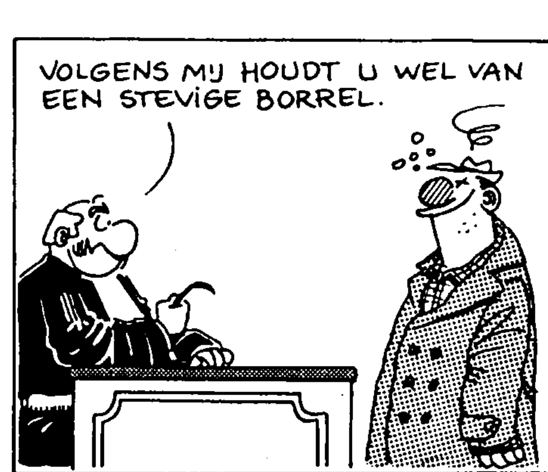

de rechter

recept

Biefstuk café Paris

De bistro's hebben plaats gemaakt voor Grand cafés, maar het principe blijft hetzelfde.
Gezellige etablissementen waar je voor een redelijke prijs lekkere niet al te ingewikkelde gerechten kunt eten. Zowel maaltijd als omgeving nopen tot ontspannen babbelen, dit in tegenstelling tot de dure en exclusieve restaurants waar de maaltijd over het algemeen boven het gezellig keuvelen wordt gesteld!
Ingrediënten: 125 gram boter, 2 theelepels mosterd, 1/2 sjalot, 1 kleine teen knoflook
1-2 theelepels ansjovispuree (tube), peterselie, 4 biefstukken, peper en zout, boter om te bakken.

Bereiding: Roer de boter romig met de mosterd. Pel de sjalothelft en snipper deze zo fijn mogelijk. Pel de teen knoflook en pers de teen door een knoflookknijper. Meng boter, sjalotsnipper, uitgeperste teen knoflook en ansjovispuree dooreen en proef of nog peper of zout moet worden toegevoegd. Hak enkele takjes peterselie fijn en meng dit als laatste door de boter. Wikkel de boter in plastic- of aluminiumfolie en leg het in de koelkast of kort in de diepvries om op te stijven. Bak de biefstukken kort om en om in hete boter. Kruid met peper en zout naar smaak en snijd de opgesteven kruidenboter in 4 plakken. Leg op elke biefstuk een plak van de boter en leg de biefstukken kort onder een hete grill. Direct serveren.

Bondsdag-gebouw wordt afgebroken

Van onze correspondent

BONN – De Duitse regering heeft besloten het door waterschade ondermijnde Schürmann-complex in Bonn, voor leden en medewerkers van de Bondsdag, af te breken. Het gebouw dat door de overstroming van de Rijn eind vorig jaar onder water kwam te staan, moet plaatsmaken voor de huisvesting van de Deutsche Welle, de Duitse Wereldomroep.

Met het kabinetsbesluit komt een einde aan een episode waarin politici, aannemers, waaronder de Hollandse Beton Groep, en architecten elkaar de zwarte piet toespeelden voor een van de grootste bouwdebacles van de laatste jaren. Het complex dat in de wandeling de 'bouwruïne' werd genoemd en onderdak had moeten bieden aan de medewerkers van de Bondsdag, was nog niet voltooid toen in december 200.000 liter Rijnwater naar binnen spoelde.

Het Schürmann-complex kende een geschiedenis als de Amsterdamse Stopera. De bouwkosten, aanvankelijk begroot op 800 miljoen mark (880 miljoen gulden), vielen steeds hoger uit dan was gepland. De Duitse belastingbetaler heeft tot nog toe 320 miljoen mark opgehoest voor de 'bouwruïne'. Na de hereniging van het land groeide bovendien de twijfel aan de noodzaak van het complex. Berlijn werd de nieuwe hoofdstad en de Bondsdag moet voor de eeuwwisseling van de oude, Bonn, naar de nieuwe hoofdstad verhuizen.

Van der Stoel 'niet bepaald optimistisch'

Athene zet duizenden Albanezen het land uit

Van onze redactie buitenland

ATHENE/TIRANA – Griekenland heeft zijn opstelling tegenover Albanië verder verhard door op veel grotere schaal dan normaal illegale Albanese arbeiders het land uit te zetten. Athene kondigde tevens aan dat het hulpgelden van de Europese Unie (EU) aan Albanië alsnog blokkeert.

De Nederlandse oud-minister Max van der Stoel is 'bepaald niet optimistisch' teruggekeerd van een bezoek aan de twee landen. Hij voorziet dat de Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa (CVSE) zich intensiever met het conflict tussen de twee landen moet bemoeien.

De Griekse eis dat Albanië vijf van spionage beschuldigde vertegenwoordigers van de Griekse minderheid moet vrijlaten, 'staat hervatting van de dialoog in de weg', aldus Van der Stoel gisteren. Hij verwacht dat acceptatie van die eis voor Albanië 'heel moeilijk' is. Als Hoge CVSE-Commissaris voor de minderheden probeert hij de dialoog tussen de beide landen weer op gang te brengen.

Van der Stoel signaleert dat de Grieken zich grote zorgen maken over de behandeling van de Griekse minderheid in Albanië. Hij kondigde aan dat hij na zijn drie eerdere bezoeken aan het zuiden van Albanië nogmaals het woongebied van de Griekse minderheid zal aandoen. Van der Stoel wil daar vooral een oplossing zoeken voor conflicten over het onderwijs voor de Griekse minderheid.

Gisteren liep de spanning tussen de twee landen verder op. De Griekse minister van Openbare Orde Stélios Papathemélis, meldde dat alleen gisteren al 4.000 illegale Albanezen zijn opgepakt. Albanië berichtte dat de afgelopen tien dagen bijna 16.000 Albanezen uit Griekenland zijn gezet. Normaal gesproken zet Athene dagelijks hooguit enkele honderden van deze illegale migranten over de grens.

De Griekse premier Papandreou kondigde deze week al 'vastberaden en koelbloedige' stappen aan tegen Albanië. De maatregelen lijken erop gericht Albanië economisch op de knieën te dwingen. De uitwijzing van duizenden Albanezen uit Griekenland is een harde klap omdat het geld dat de migranten overmaken naar familie, een belangrijke bron van inkomsten is voor Albanië.

Centraal Planbureau presenteert nieuwe berekeningen over economie

Daling koopkracht geringer

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De voorspelde daling van de koopkracht in 1995 zal geringer uitvallen dan eerder voorzien. Nieuwe berekeningen van het Centraal Planbureau (CPB) over de economie wijzen dat uit. Daarbij is nog geen rekening gehouden met nieuwe beleid van het kabinet-Kok. Eerder was voorzien dat de koopkracht tot twee procent per jaar zou dalen. Dit zou vooral gelden voor ambtenaren en bejaarden met een aanvullend pensioen. Alleen werknemers met een inkomen van zo'n 50.000 gulden per jaar zouden geen teruggang in koopkracht kennen.

Waarop het koopkrachtbeeld voor 1995 precies uit zal komen is nog onduidelijk, al lijkt het erop dat de voorziene daling gehalveerd kan worden. Het kabinet is nog steeds bezig maatregelen voor 1995 te bedenken en reeds voorgesteld beleid bij te stellen om het 'inleveren' zo gelijkmatig mogelijk te verdelen.

Inmiddels is het kabinet wel in problemen gekomen met een bezuiniging van 400 miljoen gulden op de uitgaven voor het Centraal Bestuur Arbeidsvoorziening (CBA). Dit bestuur bepaalt het beleid om mensen zonder werk weer aan een baan te helpen.

Op basis van oude afspraken is de korting op het budget van het CBA onmogelijk. Oud-minister De Vries heeft, mede namens zijn toenmalige collega van Financiën, Kok, beloofd dat er in 1994 en 1995 niet gekort zou worden op het CBA-budget van 1,7 miljard gulden per jaar. Informeel is er inmiddels overleg gestart tussen minister Melkert (Sociale Zaken) en het CBA. Daarbij houdt de minister vooralsnog vast aan het regeerakkoord waarin de korting staat opgenomen. De zaak zal ook nader in het kabinet aan de orde komen.

Op Defensie zijn de bewindslieden en de ambtelijke top inmiddels begonnen met het zoeken naar mogelijkheden om extra te bezuinigen. In het paarse regeerakkoord staat een aanslag op het Defensiebudget van uiteindelijk 900 miljoen gulden. Netto zou het echter gaan om circa 500 miljoen gulden. Op Defensie is men er nog lang niet uit. Concrete besluiten zullen nog weken op zich laten wachten, zo is de verwachting.

Rood feestje

● *Marinus van der Goes van Naters, oprichter van de PvdA, wordt ondersteund door oud-burgemeester van Rotterdam Wim Thomassen. Beide oer-PvdA'ers waren gisteren in Zwolle aanwezig bij de viering van honderd jaar sociaal-democratie. In de Overijsselse hoofdstad werd in 1894 de SDAP opgericht. PvdA-premier Wim Kok zei daar dat de plannen voor een nauwere samenwerking tussen PvdA en D66 voorlopig zeker vier jaar in de ijskast moeten. Voor de verkiezingen wilde Wim Kok nog wel met die gedachte spelen. Nu zou dat echter leiden tot een breuk in de coalitie omdat de VVD zich bedreigd zou voelen.* Foto: ANP

Kritiek in PvdA op ingreep huursubsidie

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Binnen het PvdA-bestuur en bij lokale PvdA-bestuurders is kritiek gerezen op het voornemen van het kabinet-Kok 200 miljoen gulden te korten op de individuele huursubsidie (ihs). De maatregel wordt als onterecht en onhaalbaar afgewezen.

In het regeerakkoord staat dat er 200 miljoen gulden op de ihs bespaard moet worden door meer te kijken naar het vermogen van de aanvrager. Bovendien zouden de gemeenten zelf over de ihs moeten beslissen. Dit kan ertoe leiden dat woningen efficiënter worden toegewezen zodat de ihs-uitgaven kunnen dalen.

Volgens PvdA-bestuurlid Margriet Meindertsma, wethouder in Zwolle, betekenen de maatregelen dat nieuwbouw minder bereikbaar wordt voor mensen met lage inkomens. Zij wijst erop dat het beroep op de ihs de laatste tijd juist weer toeneemt. Meindertsma acht de maatregel dan ook onhaalbaar. Dat er 15.000 extra woningen zullen worden gebouwd voor mensen met een laag inkomen, een andere beleidsmaatregel van het kabinet, doet daar niets aan af, meent zij.

Het Centrum voor lokaal bestuur (CLB) binnen de PvdA wijst elke aantasting van de ihs af. De hoogte van de subsidie moet gelijk blijven. Rekening houden met het vermogen van iemand noemt het CLB 'weinig aantrekkelijk' mede gezien de administratieve rompslomp. Het overdragen van de ihs aan de gemeenten acht het centrum wel bespreekbaar, mits dat niet betekent dat de gemeenten zelf meer aan de subsidie moeten gaan betalen.

Gegevens weg na inbraak in huis officier

UTRECHT – Criminelen zijn er opnieuw in geslaagd justitie in Amsterdam ernstig in verlegenheid te brengen. Begin deze week stalen zij een computer met gegevensbestanden uit de woning van officier van justitie mr J. Valente. Bij die gegevens zou het gaan om belangrijke informatie over onderzoeken naar drugbendes.

Valente was op het moment van de inbraak met vakantie. Het onderzoek is in handen van het parket in Utrecht, omdat de officier in deze regio woont.

Meer dan de inbraak bevestigen, wil de Utrechtse hoofdofficier van justitie mr. R. Berger niet. „Het is al pijnlijk genoeg. Alles wat ik nog toevoeg kan de situatie alleen maar verslechteren." Valente is bij het Amsterdamse parket beleidsofficier zware criminaliteit.

Israël dreigt met optreden in Gazastrook

JERUZALEM – Het Israëlische leger heeft gisteren gedreigd in te grijpen in de Gazastrook als de Palestijnse politie niet optreedt tegen radicalen die Israëliërs aanvallen.

„Als het aantal aanvallen toeneemt en de Palestijnse politie daar niet tegen optreedt, overwegen we terug te keren naar onze oude methoden," zei brigadier-generaal Doron Almog in een interview met de rechtsgeoriënteerde krant Ma'ariv. Hij verklaarde dat het leger eventueel Palestijnen in het autonome gebied arresteert, met of zonder toestemming van de Palestijnse bestuursraad. Het is volgens Almog echter aan de Israëlische regering een dergelijke beslissing te nemen.

De Palestijnen kregen in mei het grootste deel van de Gazastrook onder hun beheer na een overeenkomst tussen Israël en de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie (PLO). Israël houdt de controle over de grensoverganger en duizenden joodse kolonisten blijven onder bescherming van het leger in de strook wonen.

Plan PvdA om studiefinanciering onder te brengen bij universiteiten

DEN HAAG – Binnen de PvdA bestaan plannen om het beheer van de studiefinanciering over te hevelen naar de universiteiten en hogescholen zelf. De nieuwe PvdA-staatssecretaris van Financiën Vermeend heeft de afgelopen maanden als Kamerlid al met de studie-instellingen over dit plan gesproken en lijkt er nu in geslaagd ook zijn paarse medebewindslieden enthousiast te krijgen voor het idee. „Er wordt al heel serieus over nagedacht. Zeer binnenkort komen er plannen over," aldus Vermeend.

Een woordvoerder van het ministerie van Onderwijs bevestigt dat de overheveling van de studiefinanciering serieus wordt bestudeerd, maar hij ontkent dat er al concrete plannen zijn. Een van de voordelen van overheveling is dat universiteiten en hogescholen veel beter zicht zouden hebben op prestaties en aanwezigheid van studenten.

De Informatie Beheer Groep in Groningen, die tot nu toe de studiefinanciering beheert, is niet verontrust over de uitlatingen van Vermeend.

VN vragen Kroatië moslims op te vangen

ZAGREB – Het Hoge Commissariaat voor Vluchtelingen van de Verenigde Naties heeft Kroatië opgeroepen de 10.000 moslim-vluchtelingen toe te laten die nu al bijna een week in het niemandsland tussen de Servische en Kroatische linies vastzitten. De vluchtelingen verlieten vorige week de enclave Bihac, na de nederlaag van hun separatistische leider Abdic. Abdic had de wapens opgenomen tegen het moslimgezag in Sarajevo. Maar het door hen zelfstandig verklaarde gebied in Noordwest-Bosnië werd begin deze week door de regeringstroepen onder de voet gelopen.

De Bosnische (moslim-)president Alia Izetbegovic heeft voormalige strijders van Abdic amnestie aangeboden en de veiligheid van de vluchtelingen bij terugkeer gegarandeerd, maar dezen prefereren naar Kroatië te gaan.

De VN geloven weliswaar dat de vluchtelingen veilig kunnen terugkeren, maar heeft om redenen van menselijkheid de Kroatische overheid vrijdag gevraagd hen toch toe te laten. Kroatië heeft al 350.000 vluchtelingen op zijn grondgebied.

CDA'er mag aanblijven als Europees commissaris

Kabinet steunt Van den Broek

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Van het kabinet-Kok mag CDA'er Hans van den Broek aanblijven als Europees commissaris, belast met het buitenlands beleid van de Unie. Het naar voren schuiven van een andere kandidaat voor deze belangrijke Europese portefeuille wordt te riskant gevonden.

Voorwaarde voor deze steun is wel dat de nieuwe commissievoorzitter, de Luxemburger Santer, het buitenlands beleid van de EU in Nederlandse handen wil laten. Biedt Santer ons land een andere post binnen de commissie aan, dan ligt de kandidatuur weer helemaal open, zo wordt in Den Haag gezegd. In dat geval maken zowel kandidaten van VVD, D66 als PvdA een kans.

Op 6 september bezoekt Santer ons land voor een oriënterend gesprek met onder anderen minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken en premier Kok over de nieuwe Europese Commissie die hij de komende weken moet samenstellen. De Britse regering-Major heeft tijdens zo'n onderhoud de oud-commissaris Leon Brittan en oud-Labourleider Neil Kinnock gekandideerd.

De afgelopen dagen ontbrandde in de nieuwe Tweede Kamer al een heftige discussie over de Europese topfunctie. CDA, PvdA en D66 hebben er geen bezwaar tegen als Van den Broek doorgaat. De VVD vindt echter dat het nu de beurt is aan een liberale kandidaat.

Het kabinet heeft, zo meldt een betrouwbare bron, leergeld betaald met de 'bloedneuzen' die Nederland eerder bij de race om andere Europese topfuncties heeft opgelopen. „Als Van den Broek dankzij zijn ervaring de portefeuille Buitenlandse Zaken voor Nederland kan vasthouden, dan is dat niet verkeerd," aldus een zegsman op Buitenlandse Zaken. Alleen als Van den Broek vóór het bezoek van Santer de post van secretaris-generaal van de Navo zou weten te veroveren, moet naar een andere kandidaat worden uitgezien.

Het kabinet is zich er zeer wel van bewust dat de sleutel in de benoemingenkwestie bij de voorzitter van de Europese Commissie ligt. Nederland heeft recht op een zetel in de Commissie, maar kan geen specifieke post opeisen. Daarom zal veel afhangen van de opstelling die Santer tijdens zijn gesprekken met Van Mierlo en Kok kiest. Als de Eurocraat bijvoorbeeld onverhoopt de portefeuille Verkeer en Waterstaat zou aanbieden, dan maakt ex-VVD-minister Neelie Kroes een goede kans. Polst Santer het kabinet voor de post Financiën, dan zou PvdA-kandidaat Dankert in beeld komen. Bij de landbouw- of milieuportefeuille gooit D66-Europarlementariër Brinkhorst weer hoge ogen.

punt uit

● Uit politiek

Oud-minister Ed van Thijn (PvdA) trekt zich terug uit de actieve politiek. Hij wil alleen nog op de achtergrond bestuurlijke adviezen aan de partij geven. Verder wil hij zich storten op het schrijven van boeken en mogelijk iets doen in de wetenschap. Bestuurlijke functies zoals een burgemeesterschap of het ambt van commissaris der koningin ambieert Van Thijn niet meer.

● Ontvoering

Een 23-jarige vrouw uit Valkenswaard is gistermorgen samen met haar 1-jarig dochtertje door haar voormalige vriend uit Eindhoven ontvoerd. Het drietal is nog spoorloos. De vrouw en de baby werden met enig geweld uit hun woning gesleurd en meegenomen in een auto. Er zijn in het verleden al vaker problemen geweest tussen de verdachte en de vrouw.

● Hartpomp

Britse chirurgen hebben bij een 62-jarige patiënt een pomp geïmplanteerd die permanent een groot deel van de functies van het hart overneemt. Het is een wereldprimeur, waarvan de artsen hopen dat deze op den duur de noodzaak voor harttransplanties wegneemt. De doktoren van het Papworth-ziekenhuis in Cambridge zeiden gisteren dat het apparaat het leven kan verlengen van patiënten die anders ten dode zijn opgeschreven.

● Ontslag

Burgemeester J. van Dun (60) van Loon op Zand, die onlangs werd veroordeeld wegens rijden onder invloed, heeft ontslag genomen. Hij kwam tot die stap nadat de fractievoorzitters in de gemeenteraad tot de conclusie waren gekomen dat er geen werkbare basis meer is voor zijn functioneren. Ook de verhouding met de ambtenaren is volgens hen zeer problematisch geworden.

● Schönhuber

De voorzitter van de uiterst rechtse Republikaner, Franz Schönhuber, legt na de verkiezingen voor de Duitse Bondsdag in oktober zijn functie neer. Het congres van de partij zal eind november of begin december een opvolger kiezen voor de 71-jarige partijleider.

● ETA-arrestatie

De Franse politie heeft de ETA-terroriste Irene Idoia Lopez Riano, bijgenaamd 'De Tijgerin', gearresteerd. Zij wordt verantwoordelijk gehouden voor aanslagen waarbij 23 mensen omkwamen.

● Moeder Teresa

Moeder Teresa is gisteren 84 jaar geworden. Uit de hele wereld werden cadeaus bezorgd bij het centrum van de door haar opgerichte Missions of Charity orde in Calcutta. Honderden mensen kwamen aan de deur met manden bloemen, potten snoep, sari's en speelgoed voor de arme, onbeholpen kinderen die de bejaarde Nobelprijswinnares sinds jaar en dag onder haar hoede neemt.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Vermist/Gevonden

aug. verloren kort JEANS-ASJE met rozenprint in bus n 44. In jasje staat naam n o.a. Larix. 045-412351.

Mededelingen

JUDITH, wil je Lous bellen?

Ik hou van leuke UITDAGINGEN! Zwijgen is goud!

Personeel aangeboden

akdekkersbedrijf AADAK an nog dakwerk aannemen. el voor vrijblijvende offerte. elef. 045-226688/226377/ 6-52606457.

ongevrouw met ruime ervaring zoekt zelfstandige fullme ADMINISTRATIEVE aan, na verblijf (werk) in U. A. Regio Heerlen. Br.o.nr. -05849, L.D., Postbus 610, 6401 DC Heerlen.

onge vrouw ervaring in DM.SECR. sector wil raag in deze branche weren, full-time + l. tijd, opl. EAO. Br.o.nr. B-05861, imburgs Dagblad, Postbus 610, 6401 DC Heerlen.N

r. zkt. baan, plm. 20 uur p. k., ruime ADMINISTRA-IEVE erv., liefst in avond of chtend, qua tijden heel exibel. Br.o.nr. B-05862, imburgs Dagblad, Postbus 610, 6401 DC Heerlen.

oedkoop BEHANGEN en erven. Telefoon: 045-17893.

Micro- MACROMONTEUR (met veel ervaring) zoekt werk! Ook voor andere drukkerij-werkzaamheden. Br.o.nr. B-05863, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VR., 39 jr., biedt zich aan als huish. hulp, ma. + vrij., omg. Heerlen/Hoensbroek/Landgraaf. Br.o.nr. B-05865, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor al uw ADMINSTRATIE en boekhouding Nederlands en/of Duits kunnen wij nog werk aannemen. Info 00-49.211354398, Frau Rosenstein. Nu met dependance in Nederland.

TEGELZETTER biedt zich aan om vloeren, wanden en natuursteen te maken. Bellen na 20.00 uur 046-514237.

Beëdigd VERTALER Ned./ Eng./Dui. beschikb. voor kwaliteitsvertalingen op div. vakgebieden. Br.o.nr. B-05883, Limb. Dagbl., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Personeel gevraagd

Bouwvak personeel

unij bouwbedrijf b.v. vraagt et spoed voor werk in uitsland collones ervaren ETSELAARS. Hoog loon n goede sociale voorzieningen. Tel. 045-217358.

augesellschaft Universeel mBH zoekt met spoed ollst. VAKLIEDEN voor diverse projecten omg. Köln. etselaars, betontimmerlieden en betonijzervlechters. uitse sociale verzekering n goede akkoordwerk mogelijkheden. Pers. gesprek a afspraak 04750-11249.

VL Bouw vraagt met spoed ETSELAARS en betontimmerlieden voor projekten Duitsland. Tel. 043-63757 of 00-32.12457804.

aurer und Maurerkollonen in Akkord-Arbeit von eutsche Bauunternehmung esucht. 100% ig nach deutschem Sozialrecht abgesichert. Telef. Auskünfte: ontags bis Freitags 8.00 s 16.00 Uhr. I. SCHUS-ER Bau GmbH, Dr. Martin uther strasse 6, D-52222 olberg. ☎ 00-49.240223956.

.K. Bau sucht dringend EI-ENBIEGER (kolonne), chaler (kolonne), Maur. Anm. ☎ 00-49.2456-1215.

Gevr. METSELAARS en betontimmerlieden ook collones, omg. Hoensbroek-Heerlen, vervoer naar Duitsland aanwezig. Janssen Merk Bau. ☎ 00-49.2161-205565.

Bouwbedrijf AKB Schaesberg heeft omvangrijke STUCADOORS- en tegelzetwerk in Duitsland te vergeven. Met de werkzaamheden kan binnenkort begonnen worden. Voor informatie 00-49.240188524 maand-dond. 9-13 uur. Telef. 045-322747.

Bouwbedrijf Martin NIEVELSTEIN vraagt metselaars voor werk in Nederland/ Duitsland. Ned. verzekerd. Hoog loon. Bln. na 18 uur 045-455763.

Gevraagd STUKADOOR. Stukadoorsbedrijf Mullenders, telef. 04406-42068.

Gevraagd voor Duitsland: METSELAARS en stucadoors. Tel. 00-32.89.774749.

Chauffeurs

Per direct voor het weekend TAXI-CHAUFFEUR gevr. Pers. aanmelden Maastrichterstr. 155, Brunssum.

Horeca personeel

De Ceremoniemeester

Wij zijn een landelijk netwerk van specialisten in organisatie en begeleiding van huwelijk. Een bedrijfsevenement met vestigingen in Amstelveen, Aplhen aan de Rijn, Naarden en Enschede.
Voor Limburg zoeken wij 'n zelfstandige ondernemer op franchise-basis.
Wij vragen MHS, HHS of commerciële opleiding. Organisatietalent, pioniersmentaliteit en een startkapitaal van ƒ 30.000,-.
Leeftijd tot 35 jaar. Voor informatie: telef. 020-6473917.

ture Zeswegen vraagt EDEWERKSTER met ervaring v.a. 18 jaar. ☎ 045-26764 na 14.00 uur.

KVV Haanrade zoekt ANTINEBEHEERDER(-S). l. 045-451946.

otel Café Restaurant ilhelmina vraagt voor het staurant een SERVEER-TER/Kelner. Akerstraat 6, 6466 HP, Kerkrade. Tel. 45-413823.

evr. op zeer korte termijn: llst. werkende KOK voor in. 25 uur p./week. Buffetervaring vereist. Van Melik arty & Even.centr. Kasteel oensbroek, ☎ 045-229322.

Gezocht ervaren zelfstandige KOK tot 35 jaar in loondienst voor Steakhouse Eldorado H'rln. ☎ 045-741360.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Medisch pers.

FYSIOTHERAPEUT(E) gevr. in part. prakt. omg. Bodensee. Soll./inlichtingen: P. Bergenhenegouwen, Zelgli 4, 8595 Altnau, Zwitserland. Tel. 00-41.72653479.

Gevraagd part-time TANDARTSASS. met opleiding en/ of ervaring, voor praktijk in Heerlen ☎ 045-715035

Technisch personeel

Mitel Ingenieursburo BV
heeft plaats voor:
Werkvoorbereiders
&
Tekenaars Leidingenregistratie
M/V
voor analoog alsook digitaal voorbereiden en tekenen in de disciplines: gas, water, telekom, Cai, LS, MS, etc.
Eventueel kennis van KBS, IVP, LIS
Techn. adm. medewerk(st)er
met kennis van KANVAS, AWO, PMT, SDAS, MFOS
Bereidheid tot detachering.
Ervaring noodzakelijk.
Akerstraat 154, 6417 BR Heerlen. Telef. 045-715300.

Diversen personeel

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot
vertegenwoordiger / ster
waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist.
Uw brief, met genoten opleiding etc., wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland BV, Postbus 107, 6000 AC WEERT.

Verdien ƒ 120.000,-
met de verkoop van 3 certificaten. Telef. 045-259615.

Gerenomeerd softwarehuis in Aken zoekt met onmiddellijke ingang
UNIX/Motif-Experts
met gedegen ervaring in C en C++ voor de ontwikkeling van User Interface komponenten op free-lance basis.
Vaste aanstelling t.z.t. mogelijk.
Br.o.nr. B-05876, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gerenomeerd softwarehuis in Aken zoekt met onmiddellijke ingang
Informatici (ook studenten)
met ervaring met CASE-tools, 4GL of process modelling.
Vaardigheid in engelse taal gewenst. Op free-lance basis.
Vaste aanstelling t.z.t. mogelijk.
Br.o.nr. B-05875, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Algemeen ONDERHOUDS-MEDEWERKER voor gebouwen en apparatuur voor instituut te Geleen. Parttime, event. uitgroei mogelijk. Br.o. nr. B-05880, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wilt U op een leuke manier wat BIJVERDIENEN met de verkoop van prachtige sieraden? Postbus 770, 6130 AT Sittard. Tel: 046-527300, fax: 046-527440.

Gevraagd zelfstandig werkende HEREN/DAMES-KAPPER(STER), full-time. Kapsalon Albertz. Telef.: 043-210917.

Gevr. partt. AARDAPPEL-VENTER. Inl. Aardappelhandelaar Raeven Holterweg 2A of Hoofdstr. 63, Amstenrade na 18.00 uur.

Gevraagd dames/HEREN-KAPPER m/v. Leeft. max. 21 jaar. Ben je enthousiast, gemotiveerd en kun je goed in teamverband werken? Bel dan maar naar: Kap- & Schoonheidsstudio Hij & Zij, Pasweg 18-24, 6371 BM Landgraaf. Tel. 045-320536.

Gevraagd FRITUREHULP voor enkele avonden per week. 045-352013 na 14 u.

Bijles gevraagd voor BEDRIJFSECONOMIE op MBO niveau. 045-422564.

BEZORGERS gevr. v. folders te bezorgen v. Oirsbeek, Nuth en Wijnandsrade. Tel. 045-254926.

Gevr. TRAKTORCHAUFFEUR v.a. 5 sept. voor plm. 6 weken. Inl. 04459-2202.

Charmante jongevrouw i.b.v. HORECAPAPIEREN zoekt passende werkkring. Br.o.nr. B-05872, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Algemeen Dagblad zoekt BEZORGER(STER). Leeftijd vanaf 16 jaar. Voor de wijk Kerkrade-West, goede verdiensten. ☎ 045-728529.

MEDEWERKERS voor NL-groep gevr. (leeft. 25-45 jr.) Ook als bijverdienste mog. (ca. DM 1.500,- mnd.) Electra Allfinanz. Aachen. Inl. za. 10-14 u. Ma-vrij. 10-12 u. Tel. 00-49.2405.18025.

Huish.pers./Oppas

Gevr. HULP in de huishouding voor 4 x 4 uur per week in Kerkrade-West, geen zwartwerk. Tel. 045-418153.

Start uw eigen winkel in zijden bloemen en kado-artikelen.
"Zijde en Zo" helpt met de opzet en ondersteunt U met de marketing-formule. Snelle opstart, directe omzet en winst.
Bel "Zijde en Zo": ☎ 04492-6030.

MEDEWERKSTERS tot 21 jaar gevraagd voor onze versafdeling. Bej je echt klantvriendelijk en heb je enige verkoop-ervaring? Bel dan de Kepu b.v. 045-210606 voor een afspraak dan zou je misschien direct kunnen beginnen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Hobby/D.h.z.

Interesse in een teken of schildercursus. Kom naar de OPEN DAG van creatief centrum Art de Triomphe. Zaterdag 27 en zondag 28 augustus in Galerie Tracé, Alexander Battalaan 31, Maastricht, of bel voor info 043-617873 of 259051.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Speelgoed

Te k. gevr. MODELBOUW treinen met toebeh., alle merken. Tel. 045-225078.

Bedrijven/Transacties

Kerkrade
Te huur (Club Tropical), overname en huurpr. n.o.t.k. met enig achterstallig onderhoud. Tel. 045-458964.

ESTLANDS Info.Buro geeft info (recreatie, o.g., zakel. belangen) aan mensen die in de Baltische Staten zijn geïntresseerd. Bel E.S.A. 043-650134 tuss. 12-18u.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven ☎ 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen in verband met EG-maatregelen. Boschdijk 363.

T.o.v. CAFE met pool-, snookerzaal in Maastricht vlakbij AZM. Info 043-476065/437203. Zonder contanten onnodig te reflecteren.

Gerenomeerd softwarehuis in Aken zoekt met onmiddellijke ingang
PC-Experts
met gedegen ervaring in C, C++, DDE en in in het gebruik van klassenbibliotheken op free-lance basis.
Vaste aanstelling t.z.t. mogelijk.
Br.o.nr. B-05874, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Hotel-Restaurant Prinses Juliana
vraagt voor direct:
kamerwerkmeisje
- 3 à 4 dagen per week -
Indien deze vakature u aanspreekt, maken wij gaarne een afspraak voor een gesprek
04406-1 22 44
Salaris volgens c.a.o. voor het horecabedrijf, functiegroep III
Hotel-Restaurant Prinses Juliana
Broekhem 11 - Postbus 812
6301 HD - 6300 AV Valkenburg a/d Geul

Op zoek naar een uitdaging?
Wij zijn een snelgroeiend bedrijf en zoeken op korte termijn een jonge
enthousiaste masseuse (m/vr)
op oproepbasis, met goede doorgroeimogelijkheden.
Vereisten: * opleiding Sportmassage NGS
* kennis van de Duitse taal
* woonachtig omgeving Maastricht.
Manicure, pedicure en/of cosmetica genieten de voorkeur.
Brieven met c.v. sturen aan: Br.o.nr. B-05867, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Voor directe indiensttreding gevraagd:
Strijkster
voor 3 dagen per week.
Inlichtingen maandag vanaf 10.00 uur.
Mengelers stomerij. Tel. 045-724706.

Uitzendbureaus

Adia Personeelsdiensten
is per direct op zoek naar m/v
textielbewerkers
voor een textielverwerkend bedrijf in de omgeving van Kerkrade. Het werk betreft het bedienen van machines en is in 3-ploegendienst. Eigen vervoer, inzet en doorzettingsvermogen zijn noodzakelijk voor deze baan, die langere tijd gaat duren.

Interesse? Neem voor meer informatie contact op met onze vestiging Kerkrade, Hoofdstraat 39 A, 045-463700 of de dichtstbijzijnde vestiging:
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045-713120.
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045-231680.

ADIA
PERSONEELSDIENSTEN

Gevr. Lassers, Pijpfitters, Monteurs en CV-monteurs. INTERZEND. 045-751420 na 18.00 u. Zat. tot 16.00 uur.

Wij zijn naarstig op zoek naar MONTAGE-MEDEWERKERS. Minimaal LTS-metaal. Leeftijd v.a. 17 jr. Elek. lassen is 'n pré. Reageren onder tel. 045-710568.

Binnenkort plaatsingsmogelijkheden voor KWALITEITS-PRODUKTIE-MEDEWERKERS. Leeftijd vanaf 18 jaar. Iets voor jou? Reageer dan z.s.m. onder tel. 045-710568.

Winkelpers.

Videotheek The Champ vraagt betrouwbare BALIE-MEDEWERKERS(STERS). Inl. aan de balie videotheek The Champ, Ganzeweide 155, Heerlerheide. Dag. van 13.00-16.00 uur.

Wij zoeken een KLANT-VRIENDELIJKE kassamedewerkster voor 24 tot 32 uur per week. Leeftijd max. 20 jaar. PLusmarkt Bruls, A Ge Water 3, 6451 CB Schinveld. Tel. 045-272027.

Ter overname mooie bloemen- en PLANTENCADEAUBOETIEK, gunstige ligging, met goede parkeermogelijkh. Overnameprijs ƒ 30.000,-. Huur ƒ 1.000,- p. mnd. Event. met royale woning, huur ƒ 750,-. Br.o.nr. B-05869, Limburgs Dagblad, P. B. 2610, 6401 DC Heerlen.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Ter overname gevraagd BEDRIJF of zaak. Diverse mogelijkheden bespreekbaar. Br.o.nr. B-05877, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Geldzaken

Kaptiaalverdubbeling in 1 maand mogelijk met Spelschema 36 ROULETTE, benodigd kapitaal ƒ 9.600,-. ☎ 045-416522.

Landbouw en Veeteelt

Gratis bodembemonstering + ƒ 400,- per hectare.
Betalen wij uit als gebruikersvergoeding bij injecteren zuiveringsslib. Bestel tijdig i.v.m. bodemanalyse.
DRIJFMEST / SCHUIMAARDE / GRATIS MESTINJECTIE.
Mestrecycling Stassen BV. Telefoon 04493-2083.

Gebruikte houtversnipperaars:
- Alko electrische hobby versnipperaar 3 stuks
- electrische Tielburger versnipperaar
- compostmachine "Mighty Mac" met 5 pk benzine motor
- versnipperaar 9 cm/compostmachine Unitech met 9 pk benzinemotor
- versnipperaar, aftakasaangedreven Junkkari.
Bezoek onze showroom ook voor nieuwe machines, zeer grote sortering.
Lozeman Tuinmach. Lottum b.v.
Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop jonge LEGKIPPEN en mestkuikens, 14 dagen oud. Vaesrade 43, Nuth. Telefoon: 045-241284.

Wegen omstandigh. mooi lief RIJPAARD, merrie 1.62m., recreatief springen en dressuur. 045-221824.

Te koop 4-tons VOEDER-CILO. ☎ 04780-71093

Proficiat!

Tiny Schoutens en Cor Nederp
gaan trouwen maandag 29 augustus a.s.

Sara
Jos, Bianca, Maurice, Mark en Karin.

Proficiat 50 jaar
vriendinnen
Wie had dat gedacht.

Hoera John
in de VUT
Afscheid nemen vrijdag 2 sept. v.a. 18.00 uur Rest. V & D Heerlen.

Wie belt mij?
Ik ben vandaag jarig.

Proficiat Mam
met het behalen van je Rijbewijs!
Margaret en Allen.

27 aug. 196
Wilt gier huuj nog 'ns uu doean. Mèr ditskier wille en Chantalle d'r ooch b zien. Proficiat van Ronald, Eric en Chanta

PAARDENSTALLING te huur aangeboden. Telefoon: 04405-2543.

Te k. 3-jarige HAFLINGER ruin, 2 ponyzadels. Telefoon 04454-65031.

Te koop gevr. SNIJMAIS, oogst 1994, minimaal 4 ha. Tel. 04450-1433.

Te k. LANDBOUWWAGEN; hooiwender; kunstmeststrooier 600 ltr. ☎ 045-320822.

Te k. Fries HENGSTVEULEN. Tel. 045-271820 b.g.g. 045-456491.

Swifter OOIEN en dekbokken te koop, geen aflamproblemen. Tel. 04459-1323.

Te koop gevraagd A APPELEN voor direkte ring of uit opslag. Alle speciaal Bintjes en Kooij Limburg b.v., tricht. Tel. 043-633636, tel. 06-52981278.

Te koop en/of te huur vraagd WEILAND of land te Echt of omg. 04754-86928.

Te koop 2 FERGUSO Duitse, 1 Hahnomag Eichel met frontlader, 1 frees; 1 zitmaaier; 1 maaier. Tel. 04498-54836

Te koop CYCLO-MA br. 1.60 mtr.; tevens paardehamen en tuig koop. ☎ 045-320731.

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
TEGEN FABRIEKSPRIJZEN
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen v zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, white borden enz. enz.
NERGENS GOEDKOPER !!!
Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokast burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart KANTOORMEUBELEN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-7231 geopend: ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uu

Aanbieding Kantoorstoelen
vb. Rock II Za ƒ 165,-
Armleggers ƒ 50,-
Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijzen
Rockmart
kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop nieuwe stalen houten magazijn- of CHIEFSTELLING in alle verkrijgbaar. Direct uit raad leverbaar, zeer prijs b.v. 200x100x030, legborden ƒ 125,- per Rockmart, Kissel Heerlen. Tel. 045-723142.

Hovuma Palletstelling: prima staat. Staan 365x90 ƒ 95,- p.st. 465 ƒ 115,- p.st. Legbo 270x10 ƒ 32,50 per ROCKMART, Kissel Heerlen. Tel.: 045-723142.

Te koop KOELCEL, fri oven. Telefoon 04492-5199.

Te huur complete KA TOORMEUBEL inricht Inl. LB Verhuur, 043-216576.

Piccolo's in het Limbu Dagblad zijn groot in R SULTAAT! Bel: 045-7199

Rijles

ANWB Autorijleskampen
snel je rijbewijs halen
De ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk van de duur van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen.
Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

2-daagse THEORIE-OPLEIDING A/B. Startdatum 10 + 11 september, examen 12 september. Ook voor praktijkopleidingen in 8 of 10 dagen/weken. Inlichtingen: Verkeersschool Leo Cremers, Reeweg 139, Landgraaf, 045-312558.

Baby en Kleuter

Te k. KINDERKLEDING mt. 56 t/m 104; buggy en autostoeltje. Tel. 045-464329.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Literatuur

Te koop 1e jaars STUDIEBOEKEN THW Heerlen. Telefoon: 04950-21679.

TV/Video

KLEUREN TV grote sor ring vanaf ƒ 65,-. Radio van Voorst, Ganzeweide Heerlerheide. ☎ 045-213879.

Goede KLEUREN-TV grote sort. m. gar. v.a. ƒ 95 Meer dan 25 jr. TV-Occ sions centrum Geel, Gr broekerweg 25, Heerl 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. ƒ 60,- met afst.bed. ƒ 125,-, met txt v.a. ƒ o.a. Philips/Blaupunkt. dio/TV FRANK BV, Bo 33 H'heide. ☎ 045-213432.

Van maandag t/m vrij van 8.30 tot 17.00 uur, u uw PICCOLO telefoni opgeven. Tel. 045-71996

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

President krijgt 50 miljard extra voor misdaadbestrijding

Clinton boekt eindelijk belangrijke overwinning

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON – De Amerikaanse president Clinton heeft gisterochtend een belangrijke politieke overwinning behaald. De Senaat keurde de lang omstreden anti-misdaadwet goed, de eerste belangrijke wet op dit terrein die de afgelopen zes jaar door het Congres is aangenomen.

Clinton kan nu zijn handtekening zetten onder het pakket maatregelen dat meer dan 50 miljard gulden aan extra uitgaven met zich meebrengt. De maatregelen zijn een mengsel van preventie en afschrikking. De Senatoren keurden het wetsvoorstel goed met 61 stemmen voor en 39 tegen. Het Huis van Afgevaardigden had de wet zondag al aangenomen.

De bestrijding van de misdaad behoort, naast de hervorming van de ziektekostenverzekering, tot de belangrijkste binnenlandse beleidsvoornemens van Clinton. Deze was dan ook opgetogen over de stemming: „Deze wet zal elke wijk in Amerika veiliger maken. Politieagenten zullen niet langer worden bedreigd met dodelijke wapens die alleen voor de oorlog zijn bedoeld."

Wapens

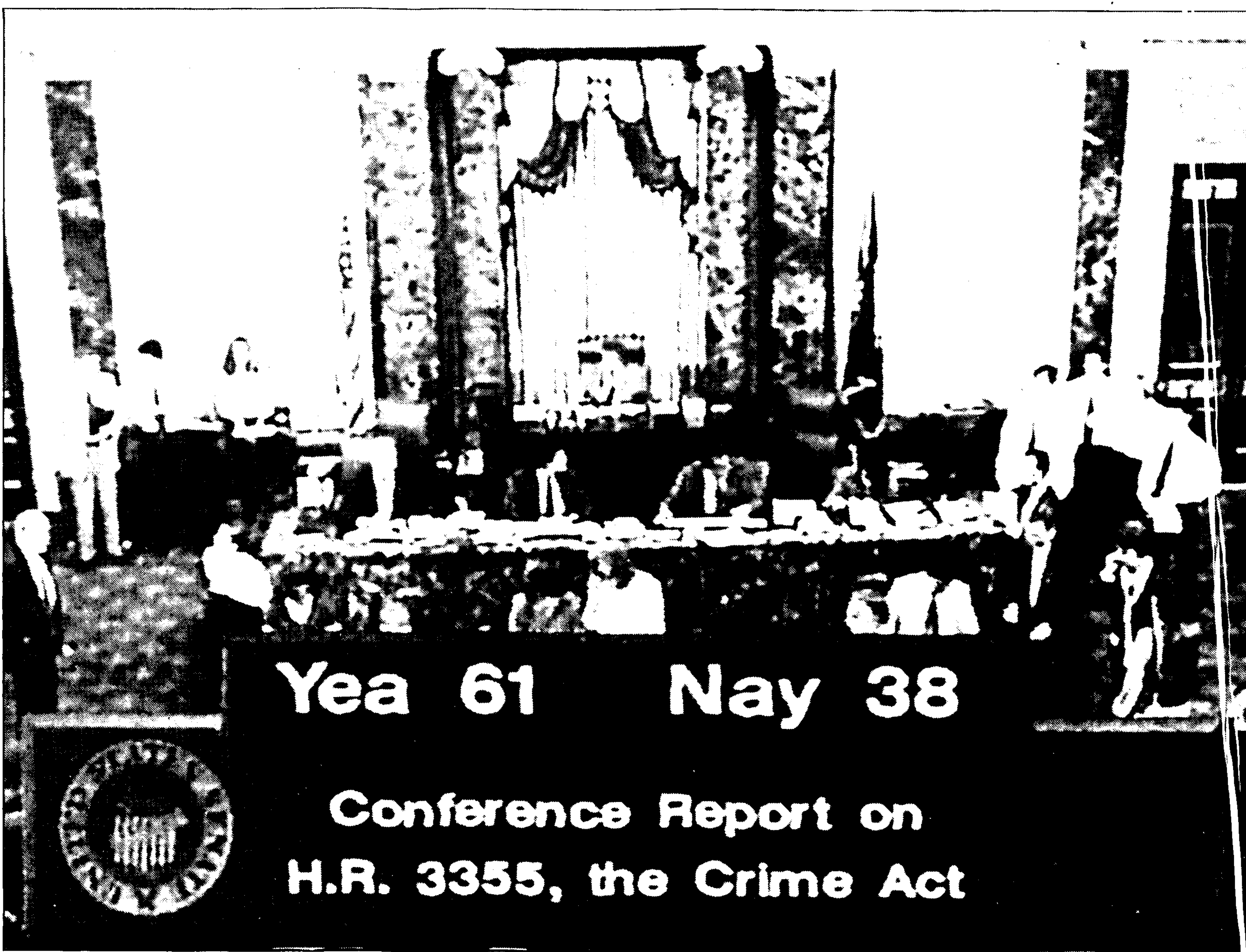
De wet verbiedt negentien types halfautomatische wapens, een bepaling waartegen de lobby van wapenbezitters zich hevig had verzet. Voorts wordt de doodstraf ingevoerd voor meer dan vijftig delicten. Op grond van de nieuwe wet krijgt iemand na drie veroordelingen wegens geweldmisdrijven levenslang.

De komende jaren worden 100.000 nieuwe politieagenten in dienst genomen. Er worden voor meer dan zeventien miljard gulden nieuwe gevangenissen gebouwd. Geweld tegen vrouwen wordt een schending van de burgerrechten.

De wet was een compromis tussen eerdere voorstellen die in het Huis van Afgevaardigden en de Senaat waren besproken. Conservatieve Republikeinen hadden vooraf fel verzet aangekondigd in de Senaat en sinds maandag blokkeerden zij met vertragingstactieken een definitieve stemming. De wet gaat volgens hen lang niet ver genoeg, maar anderzijds waren de Republikeinen van mening dat vooral de misdaadpreventieprogramma's, waarvoor zo'n veertien miljard gulden wordt uitgetrokken, pure geldverspilling is. Zij probeerden daarom tevergeefs de steun van de Democraten te krijgen om tien miljard dollar te bezuinigen op het pakket.

„Deze wet is niet krachtig genoeg om de misdaad te bestrijden," verklaarde de Republikein Orrin Hatch uit Utah. De Democratische leider George Mitchell daarentegen was tevreden. „Het is een eerlijke, sterke wet. Deze wet is rechtvaardig voor het Amerikanse volk." Als de wet opnieuw was veranderd, zou er volgens hem een enorme vertraging zijn opgetreden en zou de wet mogelijk zelfs geheel niet in werking zijn getreden.

Critici zeggen echter dat de zwaar door Clinton bevochten overwinning een beperkt effect zal hebben, aangezien 95 procent van de misdaden onder de wetgeving van de diverse staten valt.

● *Uiteindelijk stemden zes Republikeinen met de 55 Democraten mee vóór de anti-misdaadwet van Clinton. Het aantal nee-stemmers zou nog oplopen tot 39.* Foto: AP

'Privé-butlerservice is een nieuw gat in de markt'

Thuis 'n avondje uit

DOOR PAUL DE TOMBE

NOORDWIJK – De bediening is stijlvol. Strak in het pak verzorgt hij de 'ontvangst' aan het Noordwijkse Pické-plein. Hij beklimt de trap naar zijn woning op het duin, houdt onderweg hekje en deur open, gaat voor naar de smaakvol ingerichte woonkamer en serveert vervolgens thee op een antiek Engels plateau. „Sinaasappelthee, met een speciale melange, en daarbij kleine petit fours van een speciaal-zaak op dat gebied. Om u even het idee te geven hoe het is om door een butler te worden bediend."

Eisbrand Holtjer is in zijn element. De 44-jarige Groninger van geboorte houdt van stijl en van mensen die van stijl houden. Daarom begint de vroegere restauranthouder en gerant per 1 september een speciale 'butlerservice'. Wie iets te vieren heeft en 'thuis' een apart uit-gevoel wil creëren, kan hem inhuren. Om het feest voor te bereiden, in te kopen, te koken ('voor maximaal vier personen, meer kan ook maar dan neem ik een kok mee') of alleen om te serveren.

Tegen een prijs van 75 gulden per uur, met een minimum van 4 uur, is alles mogelijk op dat gebied. „Als u zegt: mijn moeder is jarig en ik wil dat ze zelf kan blijven zitten tijdens het feest, dan kunt u mij inhuren. Maar ik kan ook als ceremoniemeester fungeren en trouwpartijen regelen. Dan zoek ik de lokatie, de auto's, de bloemen, de fotograaf, de receptie. En gaat één van uw personeelsleden in de vut en wilt u hem verrassen, dan kunt u mij sturen om een avondje bij die persoon te koken en te serveren."

Holtjer denkt dat het een gat in de markt is, zijn privé-butlerservice. „Op ontbijtgebied is er wel wat, maar zoals ik het ga doen, is het echt uniek. Ik kan alles verzorgen, van begin tot eind, van het welkomstdrankje tot de ijstaart met vuurwerk. Het huis wordt schoon achtergelaten, dus mèt opgeruimde keuken, zodat niemand later hoeft te zeggen: nu moeten we de afwas nog doen. En wie mij huurt, krijgt een topestauranteur thuis, want ik heb vroeger een toprestaurant gehad. In Groningen."

„Het slaat aan," beweert Holtjer. „In september moet ik al een weekje gaan koken en bedienen bij een Noordwijkse familie die in Zwitserland is gaan wonen en er hebben al wat aanstaande bruidsparen gebeld. Alle reacties die ik heb gekregen zijn positief geweest."

Dat laat zich gemakkelijk beamen na de ontvangst van die middag. Aan alles is te merken dat het aparte vak van gastheer hem 'met de paplepel is ingegoten'. Zelf denkt hij dat er een grote behoefte aan bestaat. „De maatschappij is zo hard geworden, dat mensen steeds vaker de sfeer van vroeger terug willen. Die sfeer kan ik creëren. Voor iedereen, of dat nu een brandweerman is of een notaris. Dat maakt bij mij geen enkel verschil. Ik vind het prachtig om mensen een rijk gevoel te geven."

Er zijn echter ook mensen die iets anders achter de privé-butlerservice vermoeden. „Laatst belde een vrouw met de vraag of ik wilde komen voor de achttiende verjaardag van haar dochter. Natuurlijk, zei ik, wat wilt u dat ik doe? Masseert u ook? vroeg ze meteen. Kijk, dat doe ik dus niet."

Draconische wetgeving regelt alles in welvarend Singapore

Wachten op de strop in een bijna-Utopia

DOOR RENÉ VLEMS

SINGAPORE/HEERLEN – De oud-Hengeloër Johannes van Damme heeft de twijfelachtige eer dat hij als eerste blanke Westerling op de strop wacht in de meest welvarende staat van Zuidoost-Azië. De stadstaat Singapore, gelegen ten zuiden van het schiereiland Malakka, is samen met Hong Kong het commerciële en financiële hart van de Oriënt. Maar tegelijkertijd is Singapore een strak gedirigeerde politiestaat met een draconische wetgeving.

Wie in Singapore zijn buurman een klap verkoopt, kan rekenen op een boete van 600 gulden en een maand cel. En iemand die per ongeluk een of ander onbeduidend wetje overtreedt, heeft al gauw een serie stokslagen aan z'n broek. Gokken is nergens zo spannend als in Singapore: wie op heterdaad wordt betrapt, moet een boete betalen van bijna een kwart miljoen gulden en verdwijnt voor twee jaar achter slot en grendel. Met junkies en dealers heeft het regime al helemaal geen clementie. Zij moeten verplicht afkicken in speciale kampementen, en wie wordt aangehouden met meer dan vijftien gram drugs gaat zonder pardon naar het schavot. Gastarbeiders krijgen er regelmatig met de zweep van langs als zij langer blijven dan hun verblijfsvergunning toestaat.

Koffer

De 59-jarige Johannes van Damme heeft de gevolgen van een repressieve politiestaat aan den lijve ondervonden. Op doorreis naar Europa werd hij in 1991 op het vliegveld van Singapore betrapt met ruim vier kilo heroïne in zijn koffer. De Nederlandse ingenieur heeft altijd zijn onschuld volgehouden (hoewel deze week geruchten de ronde deden dat hij alles zou hebben toegegeven). De koffer met de gewraakte inhoud met straatwaarde van ruim acht miljoen gulden zou hij op verzoek van een man uit Thailand hebben meegenomen voor een gemeenschappelijke kennis in Nigeria; hij zou niet geweten hebben wat erin zat.

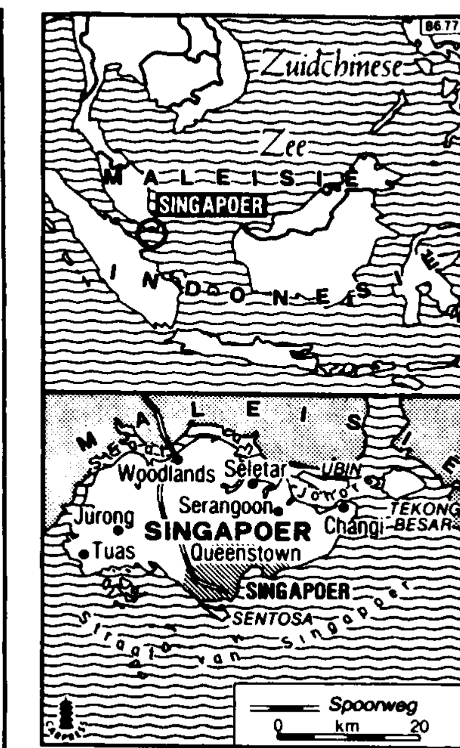
Van Damme's verweer kon de rechter niet overtuigen. In april vorig jaar werd Van Damme tot de strop veroordeeld. De Singaporaanse president Ong Teng Chong weerstond de druk van de Nederlandse regering en Amnesty International en wees afgelopen maand een gratieverzoek resoluut van de hand.

De stad Singapore was in de dertiende en veertiende eeuw een belangrijk handelscentrum in Zuidoost-Azië. In 1377 trokken de Javanen plunderend en moordend door de straten en joegen de inwoners op de vlucht. Met de welvaart van Singapore was het toen snel gedaan, en de stad kromp in tot een onbeduidend vissersdorpje. De Brit sir Thomas Stamford Raffles zorgde aan het begin van de negentiende eeuw voor een opmerkelijke wederopstanding toen hij het tropisch eilandje in 1819 kocht van de sultan van Johore met het doel de Nederlandse handel van daaruit te beconcurreren. Singapore bleef tot 1959 een Britse kroonkolonie en is sinds 1965, na enkele jaren een Maleisische deelstaat te zijn geweest, een onafhankelijke republiek.

Het ministaatje heeft zich met name de afgelopen dertig jaar in sneltreinvaart ontwikkeld tot veruit het belangrijkste dienstencentrum van Zuidoost-Azië. Op de wereldranglijst van snelst groeiende economieën bezet Singapore de negende plaats, en de veertiende stek wat betreft 's werelds grootste handelsdrijvers. De stadstaat heeft op één na de grootste haven ter wereld en beschikt over een hypermoderne luchthaven en een supersonische ondergrondse.

De ruim drie miljoen inwoners – Chinezen, Maleisiërs, Indiërs en Pakistani – verdienen gemiddeld per hoofd ruim 22.000 gulden en dat is zelfs voor Westerse begrippen erg hoog. Analfabetisme is in Singapore een onbekend fenomeen, de medische voorzieningen zijn zondermeer goed en de werkloosheid is laag. De stabiele arbeidsmarkt, de lage lonen en de belastingvoordeeltjes vormen voor buitenlandse concerns een aantrekkelijk investeringsklimaat.

Singapore is een metropool vol contrasten. Het oude koloniale hart wordt omringd door torenhoge business-centers, advocatenkantoren en luxueuze hotels. Tot aan het begin van de jaren zeventig werd het stadsbeeld voor een belangrijk deel nog bepaald door de karakteristieke Chinese krottenwijken, maar als gevolg van drastische saneringen zijn veel slums tegen de vlakte gegaan.

Schavot

Op het eerste oog komt de stadstaat aardig dicht in de buurt van Thomas More's Utopia, de ideale Staat. Tegenover alle welvaart en bloei staat echter een strenge regering die weinig ruimte laat voor het individu. Straffe wetgeving regelt het maatschappelijk en economisch leven. Overtredingen en misdrijven die in het Westen mild worden bestraft, leveren in Singapore zware cel- en lijfstraffen op. Logisch dat de criminaliteitscijfers de regering elk jaar opnieuw tot tevredenheid stemmen.

In naam is Singapore een democratie, maar alle parlementszetels zijn in handen van de People's Action Party. Oppositie is er dus niet, en ook de vakbeweging is monddood gemaakt. Critici menen dat het strenge beleid de Singaporaanse samenleving weliswaar veilig heeft gemaakt – Nederland staat bijvoorbeeld op de zevende plaats in de top tien van landen waar de meeste moorden worden gepleegd, terwijl Singapore niet eens bij de eerste twintig zit – maar ook in hoge mate inhumaan.

De afgelopen twintig jaar zijn in Singapore 73 mensen opgehangen. Maar het is zeker niet zo dat iedere verdachte al bij voorbaat tot de hel is verdoemd. Zo ontliep de Nederlandse Maria Krol vorig jaar de strop omdat niet bewezen kon worden dat zij zich schuldig had gemaakt aan de handel in drugs.

Intussen wacht Johannes van Damme in een dodencel van de Changi-gevangenis op de onvermijdelijke gang naar het schavot. Lobbyisten maken overuren in achterkamertjes en in het openbaar, maar tot dusverre hebben hun pogingen geen enkel resultaat opgeleverd. Traditiegetrouw wordt de doodstraf in Singapore alleen op de vrijdag voltrokken. Volgens diplomaten zou Van Damme vorige week vrijdag al opgehangen worden, maar kreeg hij uitstel van executie. Ook gisteren bleef de Nederlander naar verluidt in de dodencel, zodat hij in elk geval nog een week tegoed heeft.

Indië-gangers op herhaling

IJMUIDEN – De haven van IJmuiden vormt begin volgend jaar het beginpunt van een sentimental journey voor honderden oud-Indië-gangers. Met een boot van Scandinavian Seaways vertrekken zij nog éénmaal naar Indonesië. Het gezelschap wordt half maart terugverwacht. Tijdens de tocht van ruim twee maanden doen de bezoekers ondermeer Jakarta en Surabaya aan.

Aerdenhouter H. Schilte is één van de organisatoren van de reis. „In het blad voor oud-Indië-gangers Kawal – draad – zag ik een oproep staan voor geïnteresseerden. Ik heb me direct aangemeld," aldus Schilte. De initiatiefnemers hebben onlangs de stichting 'Weerzien met Indonesië' opgericht. Volgens Schilte zijn de reacties tot dusverre overweldigend. In totaal kunnen ongeveer achthonderd mensen mee met een cruiseschip van Scandinavian Seaways. De reis kost overigens per deelnemer ruim tienduizend gulden.

De heenreis duurt ongeveer drie weken met een aantal tussenstops. In zowel Jakarta als Surabaya blijft het schip een week liggen. De deelnemers worden dan in de gelegenheid gesteld plekjes van vroeger te bezoeken. De reis zal voor velen een emotioneel weerzien zijn. Het is niet uitgesloten dat een bezoek wordt gebracht aan voormalige concentratiekampen. Mede daarom zullen een psychiater en een fysiotherapeut met het gezelschap meegaan.

Ziekmelding pas na veel denkwerk

Van onze redactie binnenland

GRONINGEN – Ziek melden is voor een groot deel beredeneerd gedrag. De werknemer overweegt de consequenties van het ziek melden, waarbij zwaar meetelt hoe hij daar zelf over denkt. Ook van belang is of er een ziekmeldingsprocedure in het bedrijf is en of de werknemer daarvan op de hoogte is. Hoe beter iemand op de hoogte is, hoe minder de neiging bestaat tot ziek melden.

Tot die conclusies komt L. Hopstaken in het proefschrift 'Willens en Wetens', ziek melden als beredeneerd gedrag, waarop zij volgende week donderdag promoveert tot doctor in psychologische, pedagogische en sociale wetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen. In haar onderzoek richtte Hopstaken zich op de psychologische oorzaken van ziekteverzuim, met name oorzaken die met motivatie te maken hebben.

Of iemand zich wel of niet ziek meldt, heeft voor een groot deel te maken met de houding tegenover ziek melden. Iemand die dat acceptabel vindt, is ook daadwerkelijk geneigd zich ziek te melden. Ook als er oneigenlijke redenen aan vooraf gaan als mooi weer of geen zin hebben om te werken. Anderen gaan ervan uit dat ze elke dag kunnen werken, als ze maar willen. Zij melden zich niet of nauwelijks ziek.

Bij de overweging tot ziek melden tellen verder mee de werkomstandigheden (werkdruk, werksfeer) en reacties op het werk en thuis. De laatste jaren komt daar ook meer aandacht voor, in pogingen het percentage ziekteverzuim omlaag te brengen.

Organisaties en bedrijven zouden zelf goed moeten kunnen inschatten wat de houding van de werknemer is tegenover ziek melden, stelt Hopstaken. Zij vindt het niet denkbeeldig dat zo'n inschatting onderdeel gaat worden van selectieprocedures. Het geeft volgens haar een reëler beeld dan medische keuringen, waarvan onlangs is aangetoond dat die geen enkele voorspellende waarde hebben voor het ontstaan van ziekteverzuim.

TNO onderzoekt verouderingsproces

Krasse knarren soms biologisch nog jong

DOOR IVAR HOEKSTRA

LEIDEN – Een krasse knar van zeventig kan zonder problemen een forse fietstocht rond het IJsselmeer maken, terwijl een leeftijdgenoot alleen al bij de gedachte doodmoe in zijn luie stoel zakt. De leeftijd in jaren geeft niet altijd aan wat iemand nog allemaal kan. „Het gaat om de 'biologische' leeftijd. Iemand van zestig kan biologisch gezien een lichaam hebben van een veertiger," zegt onderzoeker J.M. te Koppele van TNO Preventie en Gezondheid in Leiden. De komende jaren gaat zijn instituut onderzoek doen naar de rol van suikers bij het optreden van ouderdomsklachten.

Ouderdom en de bijkomende kwalen vormen nog steeds een fenomeen dat de wetenschap voor raadsels stelt. „Als je lichamelijke prestaties bij jongeren meet, zijn de verschillen gering. Een marathon zullen ze allemaal uitlopen. Maar vanaf het dertigste jaar worden die verschillen steeds groter en bij ouderen verschilt het echt enorm. De een loopt een marathon, de ander kan de trap niet meer op," aldus Te Koppele.

De wetenschap zoekt nog steeds naar verklaringen voor het feit dat ouderdom niet bij ieder mens op hetzelfde moment begint en het verouderingsproces ook niet bij iedereen even snel verloopt. „Bij het *meten van verouderen moet je kijken* welke biologische processen er in het lichaam plaatsvinden. Natuurlijk zijn erfelijke factoren, leefstijl, ernstige ziektes en de omgeving van invloed op wat het lichaam nog kan bij het ouder worden. Maar ook als je die zaken buiten beschouwing laat, gaan de lichaamsfuncties langzaam achteruit. Het lichaam slijt, want leven gaat nu eenmaal gepaard met het opdoen van beschadigingen."

Als voorbeeld noemt Te Koppele de schadelijke stoffen die vrijkomen als lichaamscellen zuurstof verbranden. „Het lichaam heeft tal van beschermings- en herstelmechanismen ontwikkeld om hiermee om te gaan. Toch kan het niet verhinderen dat deze stoffen zich bij het ouder worden heel langzaam in de weefsels ophopen en die beschadigen. Je kunt het vergelijken met een druppel water in een druipgrot die eeuwenlang op een steen valt. Op den duur gaat die steen kapot."

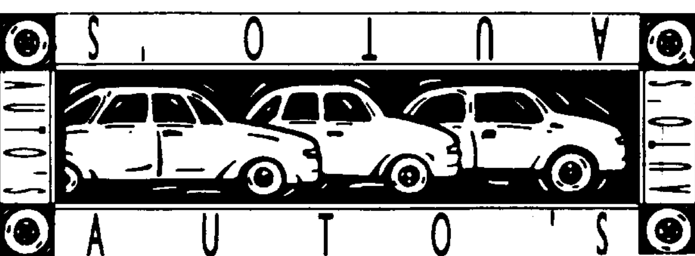
Suikers

De cellen in het menselijk lichaam hebben suikers nodig om energie te krijgen. Daarbij ontstaan afvalstoffen die afgekort NEG (niet-enzymatische glycosyleringsprodukten) worden genoemd. Deze NEG's hopen zich in de loop de jaren langzaam op in het menselijk weefsel dat daardoor steeds moeizamer functioneert. Pezen en bloedvaten worden stugger en ook de ogen en de nieren kunnen achteruit gaan.

Op deze NEG-stoffen richt het onderzoek van Te Koppele zich. „Bij tweehonderd proefpersonen uit Engeland en de Verenigde Staten, honderd 65-plussers en honderd personen tussen de twintig en de veertig, gaan we de komende zes jaar twee à drie keer huidmonsters afnemen om te kijken hoeveel van die NEG-produkten zich in het weefsel opstapelen. Hoe snel gaat dat bij ieder proefpersoon en zijn er in dat proces verschillen tussen mannen en vrouwen? Misschien blijkt uit ons onderzoek dat NEG's in hoge mate verantwoordelijk zijn voor het feit dat de ene bejaarde nog heel fit is en de ander bijna niets meer kan. Dat zou een mooie indicatie voor de biologische leeftijd opleveren."

Te Koppele waakt voor een te grote euforie. „Verouderen is zo'n complex proces en hangt met zoveel factoren samen dat een onderzoek nooit alle aspecten kan dekken. Je moet je beperken tot een paar factoren. Dit neemt niet weg dat wij denken dat de vorming van NEG een belangrijke indicator kan zijn voor veroudering."

Kunnen we dus binnenkort bij de huisarts naast onze bloeddruk en ons cholesterolgehalte ook ons NEG-gehalte laten meten? „Nee, ons onderzoek is voorlopig puur wetenschappelijk. Het is niet zo dat we binnenkort met een pasklare remedie tegen ouderdomskwalen op de proppen komen."

Alfa

ALFA 33 1.7 ie bwj. '91. Straterweg 43, Kerkrade.

Te koop Alfa JUNIOR GTV 2000, bwj. '72, ƒ 14.500,-. Telefoon 045-711493.

Te k. ALFA 33 16V QV bwj. '90, kl. rood, 76.000 km, vr. pr. ƒ 15.500,-. 043-479109.

Te koop ALFA 33 1.5 IE bwj. '91, 69.000 km, kl. zwart, incl. prof. alarm, pr. ƒ 22.500,-. 046-744711 na 18.00 uur.

Te k. ALFA 164 3.0 V6 zwart, mod. '91, veel extra's, vr.pr. ƒ 25.500,-. Tel. 043-641321.

ALFA 33 1.3 J i.z.g.st., bwj. '89, rood, verl., sportvelgen, pr.n.o.t.k. 045-354593.

ALFA 33 1.5 Ti, 5-drs., wit, LPG, '88, 1ste eig., vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel.: 04459-1758.

ALFA 33, bwj. '88, blauw, 70.000 km., i.z.g.st.; Alfa GTV 6 2.5, rood, i.z.g.st. Te bevr. Overhoven 69, Sittard. 046-511428.

ALFA 33 1.3 S, sportwagon, '89, antraciet; Alfa 33 1.7 QV, '87, antraciet. E.A. Kozole b. v. Edisonstr. 23, Landgraaf. Tel. 045-321088.

Te koop Alfa ROMEO type 75 1.8 IE, bwj. '90, kl. rood, LM-velgen, c.v., inr. evt. mog. Telef. 045-427813.

Te k. ALFA Giulia 2.0, bwj. '73, tot. gerest., techniek Sam van Lingen, Alcantara inter. bekl., lm-velgen, meer dan ƒ 40.000,- geïnvest.! Perfecte staat, tax.rapport aanwezig, Vraagprijs ƒ 19.900,- incl BTW. Info: tel. 043-621145, kant.uren.

Audi

Te koop AUDI 80 1.9 E, bwj. '88, div. extra's, i.z.g.st., pr. ƒ 16.500,-. Telefoon 04498-53575 b.g.g. 59351.

80 AVANT 2.6 E bwj. mei '93, 42.000 km, metal.zwart, ABS, electr. schuifdak + ramen, 4 hoofdsteunen, ƒ 59.950,-. 043-258150.

AUDI 200 Turbo, bwj. '85, alle extra's, i.z.g.st., pr. n.o.t. k. Telefoon 045-256303 b.g. g. 456303.

Te koop AUDI 80 CD, '85, i.z. g.st., veel extra's, vr.pr. ƒ 4.900,-. Tel. 045-423678.

AUDI 80, bwj. '84, APK 8-'95, abs. nw.st., ƒ 3.600,-. Tel. 045-426694.

Voor AUDI coupé a.klep ƒ 75,-; a.brug ƒ 50,-; Kamei spoileruitb.set ƒ 400,-. Tel. 043-478985.

AUDI 100 4C bwj. m. '88, c. v., st.bekr., nw. motor, banden + uitl., schuifd., get. glas, radio/cd, pr. st., vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 045-353133.

Austin

Te koop MINI Jetblack, bwj. '89, ƒ 8.250,-. Telef. 045-427828 na 18.00 uur.

Te k. zeer mooie AUSTIN Maestro, m. '85, verbr.: 1:15, gr. beurt, APK, i.z.g.st, ƒ 1.650,-. 045-412593.

BMW

750 il
bouwjaar '88, in perfecte staat, vraagprijs ƒ 32.500,-. Tel. 043-641321.

Te k. BMW 518, bwj. 1982, i. z.g.st. Tel. na 18.00 uur 045-274550.

Te k. BMW 316i, 4-drs., bwj. '89, blauw, ƒ 17.000,-. Tel. 04754-88198.

Te k. BMW 525i, i.z.g.st., APK 3-'95, bwj. '82, vr.pr. ƒ 3.800,-. ☎ 045-228869.

BMW 316i diamantzwart, 15.000 km, div. extra's, ƒ 38.500,-. Tel. 045-271093.

BMW 630 CSi coupé bwj. '77, vr.pr. ƒ 4.900,-. Tel. 045-428958.

Te koop BMW 316i m. 40, bwj. '88, schadevrij, 69.000 km, event. zonder access. Telef. 04409-3735.

Te k. mooie BMW 316i, bwj. '92, diamantzwartmet, kantel/schuifdak, centr. vergr., spoilerachter, ƒ 37.250,-. Tel. 045-725974.

Te k. BMW 520i, i.z.g.st., bwj. juni '84, ƒ 4.250,-. Tel. 046-747717.

Te koop BMW 325i, bwj. '86, motorkap licht besch., ƒ 9.500,-. Tel. 04762-1979.

BMW 316i Coupé, rood, 6.500 km, 1-'94. Jurgen Autocentrum, ☎ 045-452570.

Te k. BMW 325i Cabrio, bwj. '87, diamantzw., veel extra's, inr mog. Tel. 046-519707.

Te k. BMW 315, bwj. '83, 2e eig., verbr. 1 op 11, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. 04499-2311.

Te koop automaat BMW 316, bwj. '82, APK 7-'95, LPG, in nieuwstaat, ƒ 2.500,-. Telef. 045-317675.

Cabriolet

Te k. BMW 325i cabrio, bwj. '87, diamantzwart, leer, ABS, lm-velgen. enz. vr.pr. ƒ 29.750,-. Tel. 04405-2708.

Te koop mooie VW GOLF cabrio bwj. '87, wit, LM-velgen, nwe. kap, radio, vr.pr. ƒ 14.250,-. 045-221997.

Te koop PEUGEOT Cabriolet 205 CTI 1.6i, bwj. 11-'88, 42.000 km, verl., alu. vlgn. c. v., elec. ramen, als nieuw, inr. mog. Telef. 045-226770.

* 2.0 en 115 pk motor (GTI-motor)
* Donkere achterlichten
* Type-plaatje Rabbit
* Sportstuur
* Sportstoelen
* Centrale vergrendeling
* In hoogte verstelbare bestuurdersstoel
* Zwarte dorpels
* Leverbaar in 3 bijzondere kleuren

Prijs incl. BTW/BPM excl. kosten rijklaar maken ƒ 37490.- (afgebeelde lichtmetalen velgen tegen meerprijs).

Vencken - Heerlen Peter Schunckstraat 10 045-412641
Vencken - Sittard Leijenbroekerweg 27 046-515777
Vencken - Beek Pr. Mauritslaan 171 046-372882

Citroën

Fa. Bagnole: verkoop en inkoop van CITROËN ID/DS en SM. Onderdelen nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. Nu op voorraad RVS uitlaat en elektr. ontsteking. Veerbol ƒ 98,-. Tel. 04754-88669.

CITROËN BX TRS 16 aut., m. stuurbekr., '86, nw.st., vr. pr. ƒ 4.500,-. 045-323171.

Te koop 2CV6, met APK, ƒ 1.850,-. Telefoon 045-711493.

CITROËN 2 CV6 1982, APK 1-'95, vr.pr. ƒ 1.700,-. Tel. 045-445455.

Te koop 2x CITROËN 2 CV, bwj. '83 + '87, beide uitst. staat. Telef. 045-441311.

Te k. CITROËN BX Leader, bwj. '86, APK 6-'95, auto verk. in uitst. st., ƒ 4.750,-, inr. mog. Tel. 045-725038.

Te k. CITROËN 2 CV, APK gek., bwj. '83, vaste pr. ƒ 1.000,-. 045-314517.

Te koop 2 CV 6 bwj. '82, kl. blauw, APK 5-'95, ƒ 2.000,-. Tel. 045-259192.

Te k. 2CV6, bwj. '84, kl. kobaltblauw, zeer mooi. Tel. 045-421102 na 11.00 uur.

BX 1600 TRi ƒ 7.200,-. Met APK, bwj. '88, in nw.st. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Te k. CITROËN BX 1.4, bwj. 11-'85, gerepareerd v. ƒ 1.200,-, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.950,-. 045-416939.

CITROËN AX Plaisir, wit, 8-'91, 42.000 km, met garantie, inr. mog. Telef. 04450-1450.

Te koop CITROËN CX Ath. bwj. '81, APK 21-3-'95, pr. ƒ 1.000,-. Telef. 045-724697 na 18.00 uur.

CITROËN AX 1.1 inj., bwj. '90, 94.000 km, trekh., vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-752005.

CITROËN ZX Reflex 5-drs. rood, 32.500 km, met garantie, inr. mog. 04450-1450.

CITROËN BX 19 GTI, groenmet. 1e eig. met garantie, inr. mog. 04450-1450.

CITROËN BX 19 GT, bwj. '85, LPG, APK 10-'95, i.z.g. st., Rimburgerweg 1C, Brunssum.

KOOPJE BX 16 TRS, bwj. '83, sportuitv., Unescoplantsoen 9, Heerlen.

BX 16 TRS, bwj. '84, vr.pr. ƒ 2.150,-. Telef. 045-227573.

CITROËN BX, LPG, bwj. '83, i.z.g.st., Schaesbergerweg 160, Heerlen.

CITROËN BX 1.6 TGi, break, w.w. glas, 1990, ƒ 15.500,-. Telefoon 040-515556.

CITROËN BX Deauville zilver, 8-'92, 30.000 km, met garantie, inr. mog. Telef. 04450-1450.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Cruitzen, 045-752121.

Daihatsu

DAIHATSU
DEALER
Garage Ruud Tiems
Geleen, Zaanstr. 16
Tel. 046-753010

DAIHATSU Hi-Jet 1000 busje, bwj.'87, i.z.g.st., grijs kenteken, km.st. 56.000. Tel. 045-220634.

Te k. Daihatsu CUORE 550 cc (1:15), uniek model, APK tot 4-'95, in goede staat, vraagprijs ƒ 1.000,-. Tel. 045-323572 na 17.00 u.

Weg. ziekte te koop DAIHATSU Cuore TX bwj. 3-'93, km.st. 8.800, gar. tot 3-'96, ƒ 5.000,- onder nw.pr. Bongaardstr. 78, Hoensbroek.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Fiat

FIAT
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Te koop FIAT 600 L, bwj. '73, t.e.a.b. Telef. 04407-1510.

Te k. Fiat UNO 1.1 mod. 45 S Fire '87, 3-drs., bijz. mooi, ƒ 3.950,-. ☎ 045-454087.

Te k. Fiat PANDA 1000 CL, bwj. '88, km.st. 36.000, vr.pr. ƒ 5.700,-. Tel. 045-271835.

Fiat UNO type 45, bwj. '84, APK, vr.pr. ƒ 1.950,-. W. de Rijkestr. 11, Landgraaf.

FIAT Uno Turbo I.E., bwj. '86, verlaagd, 14" sportvlgn., alarm, in perf. staat, vr.pr. ƒ 6.950,-. Tel. 046-331426.

PANDA 1000 IE bwj. '92, 27.000 km, wit met fantasiestriping, 5 versn., auto verkeert in volledige nieuwstaat, ƒ 10.950,-. Tel. 043-258150.

Te koop TIPO 1.4 IE, bwj. 8-'89, zilvermet., LPG, i.pr.st., koopje, ƒ 8.950,-. Telef. 043-650174.

PANDA, bwj. '86, zeldzaam mooi, APK 8-'95, ƒ 3.800,-. Telefoon 045-417122.

Fiat PANDA 1000 IE, CLX, 45.000 km, bwj. 1991, ƒ 8.950,-. Telefoon 040-515556.

Te koop Fiat UNO, bwj. '87, kl. lieur wit, APK, i.z.g.st., pr. ƒ 4.750,-. Tel. 04404-1608.

Ford

Ford
DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Ford Escort 1.6i
GT-uitvoering 1990, felrood, spoiler, schuifdak, get. glas etc. 1e eig. i.nw.st. ƒ 16.950,-.
VOLVO Klijn Heerlen BV
De Koumen 7, Hoensbroek.
Tel. 045-220055.

Ford Orion 1.6i
CLX, juli 1992, rood, centrale vergrendeling, getint glas etc. slechts 34.000 km.
VOLVO Klijn BV
De Koumen 7, Hoensbroek.
Tel. 045-220055.

Te k. Ford SIËRRA 2.3 D GL 5-bak, bwj. '85, APK '95, nwe. banden, vele extra's. Inr. auto, carvanse of motor mog., vr.pr. ƒ 3.250,-. Ni colaas Beetsstr. 178, Heerlen.

Te koop FIËSTA XR 2i, bwj. eind '90, alle extra's, ƒ 17.000,-. Tel. 044198-55430 of 046-752539.

MUSTANG, cabrio, wit, in nieuwst., Amy-uitv., te gekke auto. ☎/fax 043-649725.

Te k. Ford ESCORT 1.3 CL, kleur zwart, bwj. '86, vr.pr. ƒ 6.000,-. ☎ 046-333244.

Te k. Ford ESCORT 1.1 GL rood, bwj. '83, APK 10-'95, vr.pr. ƒ 2.650,-. 045-355002.

Ford ESCORT 1.6 Ghia 4-drs., nw. banden, APK 3-'95, bwj. '81, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.950,-. 04405-2770.

Te koop Ford ESCORT XR3i, bouwjaar '85. Telef. 045-316271.

Te k. Ford Fiësta Cl 1.6 D, bwj. '89, APK gek. t.e.a.b. Tel. 045-232094.

Te k. ESCORT XR3i, rood, mooiste van Z.-L., o.a.: ABS, sch.k.dak, sportv., spoil., sportst., alarm, radio -cass. rec., 87.000 km., '86, ƒ 10.750,-. 045-231778.

Te koop Ford FIËSTA 1.1i Cheers, zeer mooi, zwart, bwj. '91, 42.000 km, van ƒ 17.500,- voor ƒ 15.500,-. Telef. 045-728355.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '83, met spoilers, vraagpr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-276081.

Te k. Ford MUSTANG 2.8, bwj. '79, vraagpr. ƒ 1.500,-. Tel. 04406-15039.

Te k. Ford FIESTA, bwj. eind '80, i.g.st., APK 11-'94, ƒ 1.150,-. Tel. 045-246059.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 CL, bwj. 12-'87, kl. wit, 100.000 km., i.z.g.st. ☎ 045-425474

Te k. Ford ESCORT, bwj. '85, i.g.st. pr.n.o.t.k. Tel. 045-229090.

Te k. Ford FIËSTA, bwj. '78, APK febr. '95, vr.pr. ƒ 500,-. 045-729008, na 19.00 uur.

Te koop Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '87, prijs ƒ 8.500,-. Tel. 045-271924.

Ford ESCORT 1.3, bwj. '88, kl. wit, APK gek., pr.n.o.t.k. Tel. 04498-53776.

Te k. Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '86, bruinmet., APK tot 8-'95. Tel. 04406-14933.

Te koop Ford FIËSTA bwj. '84, nw. type. Zien is kopen! Dr. LTH Wietenstr. 17, Brunssum. ☎ 045-255304.

Ford ESCORT 1.6 CLX, '92, grijsmetallic, 5-bak, centr. vergr., getint glas enz, vr.pr. ƒ 17.900,-. Tel. 04492-5818.

Ford ESCORT 1.6 CLX, rood, 2-'91, 40.000 km. Jurgen Autocentr., 045-452570.

Ford SIËRRA 2.0 CL Combi Special, div. extra's, 7-'89, 88.000 km, 1e eig., met garantie, inr. mog. 04450-1450.

Ford ESCORT 1.6 CL, 5-drs., nov. '88, 74.000 km, zeer compleet, APK juli '95, ƒ 11.500,-. 045-750199.

FIËSTA typ 1.1 L Festival '86, 1e fak, bijzonder mooi ƒ 5.950,-. Tel. 045-424128.

Ford ESCORT 1.4 CL, '89, blauwmet. E.A. Kozole, Edisonstr. 23, Landgraaf. Tel. 045-321088.

Te koop Ford FIËSTA 1300, 5-bak, type XR2, nieuw model, APK 6-'95, ƒ 4.250,-. Telef. 045-317675.

Ford SCORPIO 2.0 CL, stuurbekr., LPG, 1991, ƒ 18.500,-. 040-515556.

Ford SIËRRA 1.6i CL Sedan, rood, c.v., w.w. glas, 1990, ƒ 11.500,-. 040-515556.

Te koop Ford TAUNUS 1.6 L 1981, APK 24-9-'95, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-233299 na 15.00 uur.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '87, vraagprijs ƒ 6.250,-. Tel. 04755-2114.

Te koop SIËRRA Sedan bwj. '90, 2.0i, LPG, alle extra's, pr. ƒ 10.000,-. 045-723736.

Honda

HONDA
DEALER
Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.
(Afslag Geleen McDonald's)

CROMBAG
☎ 046 - 74 62 50

CRX 1600, bwj. '84, wit, spoiler, schuifdak, vr.pr. ƒ 5.450,-. Tel. 046-754971.

Te k. Honda INTEGRA, bwj. '86, 5-drs., LPG, nwe. uitl., banden en remmen, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-331162.

Honda ACCORD 2.0i EX antracietmet., 50.000 km, 1-'91. Jurgen Autocentrum, ☎ 045-452570.

Te koop HONDA CRX 1.6i 16V bwj. '88, ƒ 19.500,-. Tel. 045-742243.

Te k. HONDA CRX 16-V, bwj. '90, 90.000 km. Tel. 04754-84632.

Te koop Honda ACCORD 3-drs. autom., bwj. '83, i.z.g.st., APK tot juli '95. 04492-4334.

Te koop Honda ACCORD 2.0 EX, bwj. '90, centr. vergr., stuurbekrachtiging, LPG. Telef. 04455-1223.

Honda ACCORD aut., bwj. '80, i.g.st., APK tot 8-'95, pr. ƒ 875,-, Valkenburgerweg 75 C, Wylre.

ACCORD 2.0 EX, m. '92, evt. LPG, blauwmet., i.z.g.st., ƒ 17.750,-. Tel. 04409-3574.

Weg. omst. Honda CIVIC 1.4, 16 klepper Sedan m. st. bekr., 68.000 km, bwj. '88, ƒ 8.750,- i.nw.st. Tel. 045-729036.

Jaguar

Daimler
in perfecte staat, bwj. '88, vr.pr. ƒ 32.500,-. Tel. 043-641321.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

MG

Te k. MGB GT, i.nw.st., bwj. '69. Tel. 045-727013.

Hyundai

HYUNDAI
DEALER
Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Hyundai PONY 1.2 TL, '83, 100% in orde, ƒ 900,-. Tel. 045-424128.

Te koop Hyundai SCOUPÉ GSi, bouwjaar '90, rood, ƒ 17.000,-. Tel. 045-227131.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

AUTOMAAT

Hyundai Lantra 1.6 GLS 16V PS	1992/1993
Mazda 323 1.5 GLX Sedan	1986
Toyota Carina 1.6 EXIV PS	1990

STATIONCAR

Opel Kadett 1.6i, 5-deurs	1990/1991
VW Passat 1.8 CL Roofrack zwart	1990
Toyota Carina 1.6 EXIV PS	1991
Ford Siërra 2.0i Dohc GT PS etc.	1992
Mazda 323 1.6i wagon 55.000 km	1991

DEMO'S

Hyundai Sonata 2.0i 16 V GLS PS, etc.	1994
Hyundai Scoupé 1.5i GTX met extra's	1993
Hyundai Pony 1.5i 25 sp. en extra's	1993
Hyundai Pony 1.5 GSi met extra's	1993

HYUNDAI

Hyundai Lantra 1.8i GT 16 V leder int., etc.	1993
Lantra 1.5i GLS + 1.6i 16V GLS 14000 km	1991
Hyundai Scoupé 1.5i GTi airco, sportv., etc.	1992
Hyundai Sonata 2.0i GLS veel opties	1989
Hyundai Pony 1.5 HB 3-drs.	1988/1990

MAZDA

Mazda 323; 1.6i GLX F 1e eig., etc.	1993
Mazda 323 1.3; 1.5; 1.6i 3-deurs	'87 t/m '91
Mazda 323 1.3; 1.5; 1.6i Sedan	'86 t/m '91
Mazda 626 1.8 LX Sedan + HB + Diesel	'88/'89/'90

OVERIGE MERKEN KEUZE UIT +/- 20 STUKS

HYUNDAI LEYMBORGH
Sittard/Limbricht, Bornerweg 2-8, tel. 046 - 515838

Jeep

Jeep
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

De Uiver BV
Grote voorraad GEEL en GRIJS kenteken L.R.: DEFENDER, '79-'94, DISCOVERY, '90-'94, RANGE ROVER '85-'94. LAND ROVER 88"-109". Benzine en diesel op voorraad. Prov.weg. Noord 85-87, Doenrade. Tel. 04492-1931 fax. 04492-1705.

Te k. z.g.a.n. zwarte HARDTOP v. Jeep Wrangler va. 1990, 50% v. nw.prijs. Tel. 045-742278.

MITSUBISHI Pajero, '87, 121.000 km., 1e lak, i.z.g.st., ƒ 11.000,-. ☎ 04750-32890.

Lancia

Lancia Thema 16V LE
Maart 1994, 10.000 km., airbag, ABS, fabrieksgarantie. Direktie-auto.
Bij aankoop van deze auto:
GRATIS NIEUWE FIAT PANDA!!!!
Eenmalige aanbieding Fiat-Lancia Dealer
Creusen Heerlen.
Parallelweg 34, ☎ 045-742121.

LANCIA
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Te k. Lancia THEMA V6, beigemet., bwj. '87, luxe uitv., ƒ 11.000,-. ☎ 04499-3010.

Lancia BIANCHI '83, APK 3-'95, zeer zuinig, pr. ƒ 1.500,-. 045-729753/456088.

LANCIA Thema turbo diesel, lm-velgen, m. 1990, ƒ 12.500,-. 040-515556.

LANCIA Thema 2.0 IE, '87, blauwmet., airco. E.A. Kozole b.v. Edisonstr. 23, Landgraaf. Tel. 045-321088.

Lada

Te k. LADA Niva 1600 4WD, bwj. 1987, APK tot 5-'95, grijs kent., 2-zits., km.st. 71.000, kl. wit, vr.pr. ƒ 2.900,-. Tel. 04459-2593. Noordam, Tuinstr. 14, Wylre.

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Te k. gevraagd alle type LADA'S voor export van 1984 t/m 1991. Correcte afhandeling. Tel. 077-515511.

Wegens sterfgeval te k. LADA, i.g.st., bwj. '87, pr.n.o. t.k. ☎ 045-462358/415334.

Mazda

mazda
DEALER
Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

Loven Heerlen
Palemigerboord 401
Tel. 045 - 72 24 51

Te koop MAZDA 323 F Coupé bwj. 4-'91, kl. zwart, pr. ƒ 20.000,-. ☎ 045-460495.

Te k. MAZDA 323 F, 5-'90, LPG, blauwmetallic, i.z.g.st. Tel. 04744-1711.

Te koop MAZDA 323 Sedan, bwj. '84, automaat. Telef. 045-316217.

Te koop MAZDA 626 HB 2.0 GLX, bwj. '84, APK 6-'95, div. extra's, ƒ 3.500,-. Telefoon 045-326773.

Te koop MAZDA 323 Sedan, 4-drs 1.6i, 16V, zwart, electr. schuifdak, get. glas, bwj. 10-'91, LPG, i.st.v.nw., ƒ 13.500,-, inruil mogelijk. Telef. 046-512315.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

MAZDA RX7, sportauto, rood, nw. mod. '87, extra's, ƒ 17.500,-. Tel. 045-424128.

Te koop MAZDA 323 GLX autom., 5-drs., bwj. '87, pr. ƒ 6.900,-. Tel. 046-529076.

Mercedes

DEALER
SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

380 SEC Special, antracietgrijs, wit leder, enz., beauty, 12-'85. Tel./fax 043-649725.

MERCEDES 230, bwj. '77, APK 11-'94, licht carrosserewerk. Dorpstr. 19, Jabeek.

Te k. MERCEDES 250 TD, grijsmet., i.z.g.st., bwj. '87, airco, electr. schuifkanteldak, alarm, centr. vergr., get. glas, alu. velgen, vr.pr. ƒ 36.500,-. Tel. 04750-34649.

MERCEDES 190, 2.3 E, bwj. '87, autom., elec. schuifdak, alarm. Tel. 045-322514.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. '87, met trekh., rood ƒ 13.500,-. Tel. 04493-1438.

Te k. MERCEDES 230 TE, stationcar, geel kent., bwj. '86, ƒ 18.500,-. Telef. 046-376835.

Te koop MERCEDES 230E, bwj. '86, 4-drs, verlaagd, lm. velgen, 5-bak, alarm, 4 nwe winterbanden, alle onderhoudsbeurten, vraagpr. ƒ 24.950,-. Tel. 045-330185.

Te k. MERCEDES Bus dubb. cabine 210 D, 5 cyl. bwj. '89, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 16.500,- inruil mog. Tel. 04754-82488 b.g.g. 88850.

Te koop zeer mooie MERCEDES 190 E autom., bwj. '83, zwart, LM-velgen, verl., alarm, radio/cass. vr.pr. ƒ 12.950,-. 045-216900.

Te k. 500 SEC, donkerblauw, +bl.leder, full option, 5-'86. Telef./fax 043-649725.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop MERCEDES 250 T, sportvelgen, 16", kl. rood, bwj. '82, vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-259427 / 270109.

MERCEDES 190 E bwj. '83, zeer mooi, kl. rood, extra's, ƒ 7.500,-. 045-354561.

190 E, bwj. '87, verlaagd, sportvelgen, alarm, c.v., getint glas, 4 hoofdst., champ. met., t.e.a.b. ☎ 045-708604.

MERCEDES 190E 2.3 16V (ABS), st.bekr., volleder, elec. ramen, sportvelgen, vew. stoel, enz., bwj. '85, schadevrij, 94.000 km, rookzilver, moet weg! Vr.pr. ƒ 20.900,-. 046-519644 na 17.30 uur 581536.

Te koop MERCEDES 200 Benzine, zeer mooi, geh. gerest., bwj. '77, pr. ƒ 4.900,-. Tel. 045-464785.

Te koop MERCEDES 190 D, bwj. sept. '85, i.z.g.st., ƒ 14.500,-. Tel. 045-751438.

Te k. CAMPER Mercedes Bergland opbouw l. 7 mtr. bovenslaper, ƒ 19.500,-. Overhoven 69, Sittard.

Mitsubishi

Te koop BMW 730i autom., bwj. '88, alle denkb. access. Tel. 046-520594.

Te koop Mitsubishi SPACEWAGON, 7-pers., okt. '88. Tel. 04458-2039.

Mitsubishi GALANT 16 GL, LPG, 1987, ƒ 5.500,-. Telefoon 040-515556.

Te koop Mitsubishi COLT 1.2 EXE bwj. '87, APK 8-'95, in nw.st. Tel. 045-462637.

Te koop MITSUBISHI Galant GL, bwj. 2-'86, APK tot 2-'95, vr.pr. ƒ 4.000,-. Telef. 04498-54483.

Te k. Mitsubischi LANCER 1.4 GL, nw. m. '85, 4-drs., schuifdak, trekh., stereo cass., beslist i.z.g.st., ƒ 2.450,-. Tel. 045-458964.

Te koop Mitsubishi LANCER F 1400 GLX, automaat, bwj. '83, i.z.g.st., pr. ƒ 2.500,-. ☎ 045-226921.

Nissan/Datsun

NISSAN
DEALER
Nissan Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Jurgen Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-452570

nieuw patrol gr
Hoge kort. Voldoet grijs kent. eis '95; GR '92/'90, R '91, Toyota Hilux '92 Texacars 4x4. 04702-3040. Ook Patrol OMBOUW, grijs kenteken norm. '95!!

jurgen autocentrum
100 geselecteerde KWALITEITSOCCASIONS
in alle prijsklassen van ALFA tot VOLVO.
waaronder: 30 stuks Mercedes
SNELLE LEVERING VAN NIEUWE IN GEWENSTE UITVOERING EN KLEUR!!!
OPENINGSTIJDEN: ma. t/m vr. 9.00-18.00 uur zaterdag 10.00-17.00 uur
Langheckweg 32-40, Kerkrade, industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Te k. DATSUN Stanza, bwj. '83, APK 8-'95, i.g.st., pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-713172.

NISSAN Q-Big 1.7 Diesel bestel, zilvermet., 7-'92, 16.000 km., 10-'92. Jurgen autocentrum. 045-452570.

Te k. Nissan CHERRY 1700 Diesel, bwj. '86, APK 7-'95. Tel. 045-273808.

Nissan SUNNY 1.4 L bwj. '91, 3-drs., antracietmet., nieuwstaat, vr.pr. ƒ 14.950,-. Telef. 04498-56295.

Nissan MICRA, bwj. '89, 60.000 km., zeer mooi en zuinig, ƒ 9.750,-. 045-423750.

NISSAN Sunny 1.5 GL coupé, zuinig, groenmet., bwj '83, APK 8-'95, i.g.st., vr.pr. ƒ 1.350,-. ☎ 045-458270.

Te k. weg. aanschaf Station; Nissan SUNNY 1.6 SLX coupé, ferrarirood/zwart bwj. '88, ƒ 11.990,-. 045-271355.

Nu of nooit! Nissan BIRD 2.0 diesel SLX, keuring toegestaan, type super zuinig, ƒ 3.950,-. Tel. 045-214...

Nissan PRIMERA 2.0 SLX automaat, 16.000 km., 10-'92. autocentrum. 045-452570.

Nissan SUNNY 1.6 SLX, 3-drs., d.grijs, 35.000 km, 9-'90. Autocentrum, 045-452570.

Nissan SUNNY 2.0 LX, 5-drs., d.grijs, km., 01-'92. Jurgen centrum. 045-452570.

NISSAN 100 NX SLX+, 01-'92, 45.000 km., stuurbekr. Jurgen centrum. 045-452570.

Nissan PRIMERA 2.0 4-drs., wit, LPG, 68.000 03-'93. Jurgen autocentrum. Tel. 045-452570.

Oldtimers

Zeldzame MUSTANG Fastback bwj. '67, 95% compl., body 100% gaaf, vr.pr. ƒ 7.500,-. Tel. 045-720221.

Te k. CITROËN D Super, bwj. '71, in perf. st., vr.pr. ƒ 14.000,-. ☎ 043-624805.

Te koop FIAT 600, i.z.g.st., rood, bwj. '73, pr.n.o.t.k. Telef. 045-454700.

Te k. DAF 33 + alle onderdelen, bwj. '73, i.z.g.st. Telef. 045-213565/217056.

Te k. sportwagen TRIUMPH TR6 inj., 6 cylinder, rood, ƒ 28.000,-. Tel. 043-631954.

Te koop MERCEDES 114, type 250, bwj. '71, st., alleen serieuze gegadigden. Tel. 045-752528.

Te k. Opel Record D ... nw. RDW gekeurd. ƒ 1.750,-. Inl. 045-708604.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad kunt u uw oude spulletjes kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer eens! Tel. 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Regeerakkoord blinkt uit in vage beslissingen

Kabinet-Kok krijgt 't nog moeilijk genoeg

DOOR CAREL GOSELING

N HAAG – In juni tijdens de informatiepoging van de he- Van Aardenne, Vis en De Vries stond het nog als agenda- één genoteerd: het profiel van de paarse coalitie. 'De n van bestaan', zoals PvdA-onderhandelaar Kok het in dagen omschreef. Bolkestein, Kok en Van Mierlo kwamen en niet uit. Later verdween 'het profiel' van de agenda en de er nooit meer op terug.

dels is de coalitie van VVD en D66 gevormd. emier Kok betreft, kan het 'paars' echter meteen de bak in. Afgezien van het t het CDA er geen deel van akt, heeft de coalitie niets . De woorden van de der werden niet weerspro- nuit de VVD- en D66-rijen kan worden aangenomen in alle drie partijen zo over gedacht.

zijn eerste persconferentie eerde Kok nog wel enig elan uit te stralen. Hij wil- n premier worden voor alle rlanders, niet alleen PvdA- mers of mensen die het so- democratisch gedachten- een warm hart toedragen. moest een wederzijdse dia- ontstaan tussen de samenle- en het kabinet. Het leek wel Kok zich trachtte op te wer- als vaderfiguur bij wie elke z'n problemen op tafel leggen in de zekerheid dat allemaal wel goed komt.

ang

...innen van het nieuwe kabi- geven vooralsnog geen enke- [illegible] g. Het regeerakkoord is op talloze belangrijke ter- n moeten de echte beslui- og genomen worden. Denk aan de sociale zekerheid, gezondheid, lastenverlich- koopkracht en bezuinigin- ondermeer op Defensie. moet het kabinet het dus van hebben. Van de samen- ing van de bewindslieden- dan? Voor een deel gaat om ervaren rotten – mannen rouwen die in de Haagse po- als bewindspersoon of elid hun sporen hebben nd. Daarnaast zitten er tal nieuwkomers in het Haagse bij van wie nog maar worden afgewacht hoe zij staande houden. De voorne- zijn goed, het verbale ge- weld ook, maar politici worden meestal op beleidsdaden beoordeeld. Het is een bekend feit dat de zwakste schakel de sterkte van het geheel bepaald.

Hierbij speelt ook de samenstelling van de coalitie zelf een rol. Het is opvallend hoe VVD-leider Bolkestein het nu al nodig blijkt te vinden de aanval op coalitiepartner D66 in te zetten. Van Mierlo's rol in de formatie van het kabinet was volgens de liberale voorman slechts marginaal. Bolkestein heeft bovendien twijfels over het optreden van D66 als regeringspartij, zowel binnen het kabinet als daarbuiten. De D66-fractie acht hij zwak.

Praatclubje

Bolkesteins tactiek lijkt duidelijk. Hij wil voorkomen dat links denkende VVD'ers die nog niet naar D66 zijn overgestapt dat alsnog doen terwijl hij aan de andere kant de rechtervleugel van zijn partij probeert gerust te stellen. 'Ik, Frits Bolkestein, let wel op dat het kabinet geen praatclubje wordt waarin nooit een besluit wordt genomen. En als D66 de regeringsverantwoordelijkheid niet aankan, zullen wij daar als eersten op wijzen.' Het is dan ook logisch dat Bolkestein, om die rol goed te vervullen, in de Kamer blijft zitten.

Nu staat de VVD-voorman niet alleen in zijn kritiek. Begin deze week voorzag PvdA-minister Pronk ook al dat D66 het moeilijk zal krijgen in de nieuwe combinatie. De sociaal-democraat voorspelde dat PvdA en VVD bij de volgende verkiezingen fors zullen winnen. D66 daarentegen zou een behoorlijk verlies moeten incasseren. Alhoewel Pronk geen motivering gaf voor zijn veronderstelling, laat die zich wel raden: D66 zal de zwakste partner in de coalitie blijken. De Democraten zullen eindelijk eens moeten gaan kiezen en hun vaagheid moeten opgeven. En dat kost nu eenmaal aanhang.

Verkiezingen

Waarschijnlijk zullen we tot maart 1995 moeten wachten om te zien of het duo Bolkestein-Pronk gelijk heeft. Dan worden de Provinciale- Statenverkiezingen gehouden, de eerste lakmoesproef voor de coalitie die vergaande gevolgen kan hebben. Op basis van de verkiezingsuitslag zou in PvdA-, VVD- of D66-geledingen best de neiging kunnen ontstaan het kabinet maar op te blazen. Meteen, of op termijn door forse extra beleidseisen te gaan stellen, bijvoorbeeld bij de invulling van de begroting voor 1996 waaraan de ploeg dan moet beginnen.

Volgens velen is elke dag dat de pas gevormde ploeg-Kok er langer zit al historisch. Binnen het kabinet zelf gaat men er, tenminste naar buiten toe, zondermeer vanuit dat de ploeg er vier jaar zit. Wat de zittingsduur feitelijk wordt, zal in de toekomst blijken. Waarbij veel zal afhangen van het elan dat het kabinet naar buiten en naar binnen toe (de teamgeest) uitstraalt.

Alleen door goed beleid is vertrouwen te wekken. Het gokken op meer economische groei, zoals Kok al deed, is dan gevaarlijk. Waar het 'je rijk rekenen' toe kan leiden, hebben vorige kabinetten wel ervaren. Net als de burgers trouwens. Extra banen en inkomensverbeteringen bleken steeds van korte duur. Waarbij de rekening die vervolgens op tafel kwam, het voordeel van het te optimistische beleid meer dan ongedaan maakte.

Cuba loopt langzaam leeg

Van onze redactie buitenland

Volgens Rome is er geen sprake van overbevolking

Vaticaan versus de rest van de wereld

HAAG – Tijdens de voor- nde conferentie in New stapte plotseling een onbe- man de vergaderzaal bin- 'Ik ben de gedelegeerde Honduras," sprak hij tot de aasde aanwezigen. Die ver- was niet ten onrechte. duras was immers al verte- oordigd door een dame van ministerie van Gezondheid. man overhandigde een brief de president van Honduras, uit inderdaad bleek dat hij ering van zijn land formeel genwoordigde. De dame achtte dat zij haar biezen kon pakken. Haar rol was nomen door een lid van , een wereldwijde club uiterst conservatieve katho- n die warme banden onder- met het Vaticaan.

Voorval zegt veel over de tac- van het Vaticaan, dat – ge- rd door het feit dat het n de VN slechts een waar- rstatus heeft – alle midde- angrijpt om het slotdocu- van de Wereldbevolkings- rentie begin volgende d in Cairo gewijzigd te krij- Want het feit dat de Ver- e Naties als middel tegen bevolkingsgroei het gebruik voorbehoedmiddelen en vei- abortus propageren, heeft de van de katholieke kerk ge- Het Vaticaan vreest de ver- ing van het gezin, als het ment wordt aangenomen.

onflict tussen het Vaticaan Verenigde Naties is al in em ontstaan. Waar de VN en van een dreigende over- king die de kwaliteit van leven aantast, stelt Rome dat er geen sprake is van bevolking. Het continent kan nog miljoenen men- herbergen en ze een behoor- levensstandaard garande- meldt het Katholiek wsblad, de onmiskenbare rachuis van het Vaticaan.

„Hoezo overbevolking? Tanzania telt 26 miljoen inwoners en is drie keer zo groot als Duitsland, waar 81 miljoen mensen wonen."

Volgens Rome is er alleen een verdelingsprobleem: de rijke landen maken zich schuldig aan overconsumptie. Als dat probleem wordt opgelost, zal blijken dat er geen sprake is van overbevolking. Het is een argument dat bij de ontwikkelingslanden uitstekend aanslaat. Zij willen weleens af van het verwijt dat ze door de ongebreidelde bevolkingsgroei het voortbestaan van de aarde bedreigen.

De Verenigde Naties gaan er vanuit dat de bevolkingsgroei moet worden beperkt. De wereld telt nu 5,6 miljard mensen, in 1998 zes miljard, in 2025 8,5 miljard en in 2050 tien miljard. De groei doet zich bijna volledig voor in Azië, Afrika en Latijns Amerika. De voedselproduktie kan dat niet bijhouden. De vangst bijvoorbeeld bereikte 1989 zijn plafond bereikt. Tot 2030 wordt er geen groei meer verwacht, terwijl de graanproduktie sinds 1984 jaarlijks met één procent afneemt.

De VN willen de wereldbevolking daarom proberen te handhaven op 8,5 miljard mensen in 2025. Dat moet gebeuren door de rol van vrouwen te versterken. Vrouwen (en mannen) moeten de vrijheid hebben zelf te beslissen of ze kinderen willen, hoeveel en wanneer. Voor miljoenen mensen in de wereld bestaat dat recht niet, ondermeer als gevolg van beperkte ontwikkeling, ondervoeding en slechte gezondheidszorg.

Vrije sex

Bij die persoonlijke keuze om wel of geen kinderen te krijgen, hoort gezinsplanning. Zestig procent van de vrouwen in de Derde Wereld zou het aantal kinderen dolgraag willen beperken, maar is daartoe om tal van redenen niet in staat. De Verenigde Naties willen daarom het gebruik van voorbehoedmiddelen bevorderen en, in noodgevallen, veilige abortus toestaan.

Over abortus valt met het Vaticaan überhaupt niet te discussiëren. Rome staat op het standpunt dat het ongeboren leven onder alle omstandigheden moet worden beschermd. En het gebruik van voorbehoedmiddelen leidt volgens het Vaticaan alleen maar tot vrije sex, tot overspel; is kortom een bedreiging voor het gezin. Ook het condoom als middel tegen aids-verspreiding is voor het Vaticaan uit den boze. Aids is volgens Rome te voorkomen als mannen en vrouwen monogaam zijn en blijven.

Het offensief van Rome is van een ongekende felheid, mede veroorzaakt door de veranderde houding van de Verenigde Staten. Paus Johannes Paulus II kon wat betreft abortus in het verleden rekenen op de steun van Amerikaanse presidenten als Reagan en Bush. Maar de huidige Amerikaanse regering onder leiding van Clinton is een stuk toleranter. Clinton is voor een 'toegankelijke, veilige en zeldzame abortus' wat hem op een openlijke reprimande van de paus kwam te staan. Aan de vooravond van Clintons bezoek aan het Vaticaan zei de paus tot een groep gelovigen op het St. Pietersplein 'dat hij meer dan ooit van plan is om de machtigen der aarde duidelijk te maken dat het hun taak is om het gezin te beschermen'.

Het is niet onlogisch dat vooral de Amerikanen het moeten ontgelden. De Verenigde Staten besteden jaarlijks enkele honderden miljoenen dollars aan gezinsplanning en gezondheidszorg in ontwikkelingslanden. Daarnaast wordt nog eens 200 miljoen dollar geïnvesteerd in voeding van moeder en kind en in voorkoming van seksueel overdraagbare aandoeningen, zoals aids. De VS rechtvaardigen dat beleid met verwijzing naar het grote aantal illegale abortussen (alleen al in de Filippijnen tussen de 155.000 en 750.000 per jaar) en het half miljoen vrouwen in de Derde Wereld dat jaarlijks sterft als gevolg van complicaties bij zwangerschap, bevalling en onveilige abortus.

Het machtige, wereldwijde apparaat van kardinalen, bisschoppen en andere prelaten zetten de VN-lidstaten onder zware druk. Het aantal landen dat zijn oren naar Rome laat hangen, neemt met de dag toe. Honduras, Nicaragua, Guatemala, El Salvador, Malta en Ierland lijken al 'ingepakt' door het Vaticaan, evenals een aantal Afrikaanse landen. En ook de Filippijnen en Italië kunnen de druk van Rome nauwelijks weerstaan.

Toch is dat maar een handjevol van de 191 landen die aan de conferentie deelnemen. Vandaar dat het Vaticaan nu probeert een monsterverbond aan te gaan met de islam. Het Islamitisch Directoraat van de Filippijnen riep zijn geloofsgenoten onlangs op deel te nemen aan een pro-life-demonstratie van katholieken. Want abortus, buitenechtelijke sex en homoseksualiteit worden niet alleen door het christendom, maar ook door de islam en het jodendom veroordeeld, aldus een verklaring van het Directoraat. Toch zijn niet alle islamieten tegen de slotverklaring van Cairo. De grootmoefti van Egypte, een vooraanstaand moslimleider, stelt dat geboorteregeling niet in strijd is met de islam.

Ook de Egyptische overheid, gastheer van de conferentie, doet er alles aan om de bezwaren van moslims te bezweren. Volgens minister Mahran van Bevolking betekent gezinsplanning niet dat jongeren worden aangemoedigd sex te bedrijven (een veelvuldig gebruikt argument van het Vaticaan en een deel van de islamitische wereld). „Het woord sex wekt in het Arabisch de indruk van pornografie. Het lijkt alsof we de jongeren willen opvoeden in de geneugten van sex, maar dat is beslist niet het geval."

lezers schrijven

postbus 3100

● Asieltoerisme

Dat Nederland wereldwijd bekend staat om 'tolerant beleid' en zodoende niet uitsluitend de échte asielzoekers aantrekt, maar mede – en wellicht zelfs merendeels – de economische- en toerismezoekers, heeft met deze mensen zelf niets te maken.

Het is beschamend dat zoveel 'asiel-advocaten', maatschappelijk werkers en diverse vluchtelingenorganisaties, reeds bij binnenkomst op Schiphol etc. klaar staan om deze mensen te adviseren „een gerechtelijke procedure tegen de Nederlandse staat" aan te spannen. Deze groepen buitenlanders verstaan onze taal niet; kennen onze rechtsregels niet en weten slechts dat men in Nederland, illegaal of niet, toch wordt opgenomen in het ziekenfonds, toch de kinderen naar school mogen, men toch bijstand kan genieten, in Amsterdam etc. zelfs een huis krijgt én... mag stemmen. Misschien komen daar t.z.t. zelfs illegale buitenlanders in de deelraden.

Zolang deze groepen van advocaten (collectieven), maatschappelijk werkers en vluchtelingenorganisaties een vette subsidie krijgen voor hun werk en wij begrip blijven opbrengen voor hun activiteiten die de belastingsbetaler veel geld kosten en het kabinet zulks tolereert, heb ik de indruk dat de politiek deze staatsondermijnende activiteiten niet meer durft aan te pakken.

Mijn advies is eenvoudig: schaf álle subsidie aan deze hulpverleners áf t.a.v. hun grensverleggende anti-Nederlandse activiteiten. Al snel blijkt daarna, dat zij niet bevlogen zijn van mededogen met de binnenkomers, maar nu zij hun belegde boterham daaraan kwijt zijn, hun aanzuigende werking van onterecht binnenkomende asielzoekers zullen stoppen.

Wie durft deze groepen onterecht-werkende hulpverleners nog te stoppen? Let wel, geenszins worden hier de échte en serieus werkende hulpverleners bedoeld!

HERKENBOSCH J. Scharis

● Slachtofferhulp

Met verwondering hebben wij kennis genomen van de inhoud van het artikel 'Te weinig hulp voor verkeersslachtoffers' in uw blad van 12 augustus jl.

De heer Van Eck stelt onder meer dat slachtoffers te weinig worden doorverwezen naar de Bureaus voor Slachtofferhulp. Daarom gaat men nu nog meer folders en posters uitgeven om slachtoffers aan te trekken en hen vervolgens door te verwijzen naar commerciële professionele hulpverleners.

De heer Van Eck heeft kennelijk nog niet eerder gehoord van onder andere de Bureaus voor Rechtshulp, die al jarenlang mensen doorverwijzen naar deskundigen.

Verder suggereert hij dat slachtoffers van geweldmisdrijven beter en sneller geholpen worden. Waarmee? Als er niets te halen valt bij de dader(s) kan men immers niets of nauwelijks iets claimen!

„We verlenen al zes jaar hulp," zegt de heer Van Eck, „en niemand zegt dat het slecht gebeurt. Het ontbreekt ons nog aan kennis en kunde op financieel en juridisch gebied enz."

Welk slachtoffer laat zich nu naar een Bureau van Slachtofferhulp verwijzen als men na zes jaar nog nauwelijks kennis van zaken heeft? Maakt men hiermee niet meervoudige slachtoffers? En wie betaalt het geld voor al die fraaie, dure folders, die nagenoeg niets te betekenen hebben? Het lijkt ons beter dat de heer Van Eck naar een andere baan uitkijkt, want met zijn kennis van zaken kan hij (en de zijnen) geen enkel slachtoffer snel en effectief helpen.

DEN HAAG
Hilde en Maria du Chatenier

(Stichting Bescherming Verkeersslachtoffers Den Haag)

● Politie

Op 20 augustus stond er een huilerig artikel in de krant over de Heerlense politie. Ze hadden het zo moeilijk, het werk was zo zwaar, ze zijn zo overbelast dat het 'drugsprobleem' uit de klauwen dreigde te gieren.

Nu weten wij allemaal dat dat probleem al jaren geleden, door één te slap optreden, oncontroleerbaar is geworden. Een groot deel van het probleem ligt bij de politie zelf. Ze moeten zich eens duidelijk gaan afvragen welke problemen het zwaarst wegen, en dan ook daar naar handelen. Dan kan het niet meer gebeuren dat een portier van de HTS in Heerlen door vier man als een heuse gangster ingerekend moet worden, omdat hij in de vakantie een controle-ronde maakte en zich niet meteen kon legitimeren.

Of dat voor het postkantoor in Heerlen twee grote dienders een jongen op een bromfiets twintig minuten de les lezen vanwege een verkeersfout, terwijl al die tijd achter hun rug vrolijk gedeald werd.

Of dat een bejaarde Heerlenaar, die zijn bedrijf aan huis heeft, door vier man bekeurd moet worden omdat hij in verband met dat bedrijf even dubbel geparkeerd heeft.

Of dat iemand van de hondenbrigade die de bagagekluisjes op het station controleert met z'n viervoeter, op de opmerking dat verderop in de hal gedeald werd zegt, dat dat zijn zorg niet is.

Of dat iemand van de recherche een Heerlense middenstander vraagt of die paar honderd gulden schade nu zo erg was, nadat deze zich beklaagd had omdat er in zijn zaak in korte tijd tot driemaal toe was ingebroken. Drugsverslaafden waren immers zo'n arme mensen en die hadden het toch oh zo moeilijk.

Als het eens tot de Heerlense politie door zou dringen waar haar echt belangrijke taken lagen, werd waarschijnlijk ook de samenwerking met de omringende korpsen beter.

HEERLEN M. te Loo

● Weggegooid

Wiel Friedrichs noemt de eisen van het aktiecomité Ereschuld Mijnwerkers 'absurd' en maakt zich dan zorgen over de E.V.T.

Als oud-mijnwerker heb ik zorgen over o.a. de 62 miljoen gulden weggegooid geld voor het zogenaamde 'carpoolen' van mevrouw Maij-Weggen. Zorgen over gemeenschapsgeld voor Betuwelijn, Defensie, Primosa en zo kan ik nog een hele tijd doorgaan! Ik weet zeker dat de heer Friedrichs zoals vele oud-bestuurders van de FNV solliciteert naar een baan in de politiek.

MAASTRICHT G.J. Groothees
(oud-mijnwerker)

● Onderwijs

Misschien moet 'Paars' binnenkort maar belasting op kanariepietjes gaan heffen om aan geld te komen. Daarmee zouden ze een logisch gevolg geven aan de onzinnige bezuinigingen waar ze nu voor staan.

Vooral de bezuinigingen op het onderwijs zijn onredelijk. Die plannen houden voor studenten in dat het haast onontkoombaar is, vooral als hun ouders niet over genoeg draagkracht beschikken, om torenhoge schulden op te bouwen.

Naast de financiële consequenties zal door de herstructurering van het hoger onderwijs de kwaliteit behoorlijk aangetast worden. Slechts een klein gedeelte van de studenten zal worden toegestaan een volledige studie te doen.

Wij vinden dat onderwijs voor iedereen vrij toegankelijk moet zijn en, mede in het belang van de samenleving, kwaliteit moet hebben in vaktechnisch en in ethisch opzicht. Kosten van opleiding en boeken moeten door de staat betaald worden. Die moet ook voorzien in het levensonderhoud van studenten.

Natuurlijk brengt dit juist meer kosten met zich mee. Maar we leven in een van de rijkste landen ter wereld. Er is dus genoeg geld aanwezig. Door dat beter te verdelen, bijvoorbeeld door middel van verhoging van de belasting op de hogere inkomens en die op vermogens, en door verder fors te bezuinigen op defensieuitgaven, komt de Staat aan voldoende bedragen om de uitgaven te dekken. Ook uitgaven aan fatsoenlijk onderwijs.

Anders hebben we er binnenkort weer een nieuwe studie bij: die voor kanariepietjesbelastingadviseur.

HEERLEN/MAASTRICHT
Bas Mols en Geo Meyers

● Riem

Als belastingbetalende burger van Brunssum wil ik mijn onvrede uitspreken over de affaire Riem. Iedere werknemer die wegens diefstal gepakt wordt, krijgt met onmiddellijke ingang ontslag aangezegd. Waarom wordt een oud-burgemeester beloond? Hij belazert de boel, krijgt nog meer dan een jaar geld als burgemeester terwijl hij op non-actief staat, en krijgt nu wachtgeld tot zijn vijfenzestigste, omgerekend ƒ 8.750,- per maand (van de belastingbetaler). Ik vraag me af wat je beter kunt zijn: eerlijk of corrupt?

BRUNSSUM Alice Rademakers

NASCHRIFT REDACTIE: Voor de goede orde zij opgemerkt dat de rechter zich nog niet heeft uitgesproken over de zaken waarvan burgemeester Riem verdacht wordt.

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van circa 1 miljoen inwoners. Het bedrijf heeft de afgelopen jaren een snelle groei doorgemaakt, mede door de overname van een aantal gemeentelijke waterleidingbedrijven. De komende tijd zal de energie er vooral op gericht zijn de veranderingen die deze groei met zich heeft meegebracht te implementeren. Tegelijkertijd zal de continuering van een optimale drinkwatervoorziening alle aandacht krijgen.

In het kader van de ontwikkelingen die zich binnen onze organisatie voltrekken zijn er een aantal vacatures ontstaan die op korte termijn vervulling behoeven.

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) heeft 540 medewerkers en verzorgt met 35 pompstations de drinkwatervoorziening in vrijwel de gehele provincie Limburg. Jaarlijks wordt circa 85 miljoen m^3 water geleverd aan 410.000 afnemers via een distributienet van circa 7.000 km. Het bedrijf heeft een jaaromzet van 165 miljoen gulden en een jaarlijks investeringsniveau van 100 miljoen gulden.

De taken van de Sector Informatievoorziening hebben betrekking op beleidsadvisering, ontwikkeling, realisatie en beheer op het gebied van de bestuurlijke informatievoorziening en automatisering.

Binnen de **Sector Informatievoorziening** is plaatsingsmogelijkheid voor een tweetal bedrijfskundigen.

Deze houden zich bezig met onderzoek en advisering aangaande de doelmatigheid van bedrijfsprocessen.
Doel van de functie is managementondersteuning op bovengenoemd gebied. Als opdrachtgever fungeert de lijnfunctionaris voor wiens bedrijfsonderdeel de bedrijfskundige werkzaam is. De bedrijfskundigen zijn als aparte groep ondergebracht bij de Sector Informatievoorziening.

Als eerste opdrachtgever treedt op de Sector Distributie. De Sector Distributie heeft o.a. tot taak de zorg voor het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van de transport-, distributie- en aansluitleidingen.
De Sector Distributie bestaat uit een Stafbureau Distributie en 9 districten.

FUNCTIE-INHOUD:
- Onderzoek verrichten naar de doelmatigheid van thans gebezigde bedrijfsprocessen:
  a. analyse van informatiestromen tussen en binnen hoofdkantoor en districten;
  b. vaststellen van de noodzakelijke managementinformatie en het ontwikkelen van een systematiek hiervoor;
- In samenwerking met de Sector Personeel & Organisatie vaststellen van een normatieve bezetting voor de Sector of afzonderlijke afdelingen daarin;
- In samenwerking met de Sector P&O, i.c. de veiligheidskundige discipline, opstellen van een Arbo-systematiek voor de Sector, alsmede het geven van ondersteuning bij de implementatie daarvan;
- Ontwikkelen van een 'Handboek Distributie' waarin de relevante werkwijzen in procedures en instructies zijn vastgelegd. Dit handboek moet een sleutel-functie gaan vervullen bij een later te ontwikkelen kwaliteitsborgingssysteem;
- Onderzoek, advisering en andere gerichte ondersteuning in het kader van de implementatie van de definitieve Distributie-organisatie.

senior bedrijfskundige (vacaturenr. 2.5.94.13)

FUNCTIE-EISEN:
- Opleiding op academisch of HBO+ niveau;
- Technische achtergrond c.q. aantoonbare affiniteit met techniek;
- Tenminste 5 jaar ervaring in een professionele omgeving (bij voorkeur in een profit-organisatie);
- Operationeel gerichte werkhouding en vermogen te functioneren in multi-disciplinaire teams;
- Ervaring met kwaliteitszorg en logistiek;
- Affiniteit met automatisering;
- Bereidheid en vermogen te functioneren op verschillende niveaus in de organisatie;
- Capaciteit en ambitie om t.z.t. een bredere bedrijfskundige organisatie-advies -capaciteit aan te sturen;
- Klantgerichte instelling.

bedrijfskundige (vacaturenr. 2.3.94.14)

FUNCTIE-EISEN:
- Opleiding op technisch MBO-niveau aangevuld met bedrijfskundige opleidingen (bijv. VOA 1-2-3);
- Tenminste 5 jaar ervaring in een bedrijfskundige (advies) functie;
- Pragmatische werkinstelling;
- Ervaring met het analyseren van bedrijfsprocessen in produktie-organisaties en/of logistieke omgevingen;
- Ervaring met geautomatiseerde systemen;
- Vermogen klantgericht te werken op diverse niveaus in de organisatie.

INLICHTINGEN:
Voor nadere informatie over bedrijfskundigen kunt u contact opnemen met mevr. Drs. R. Verheijen, Personeelsfunctionaris, tel. 043-217841, toestel 695.

Binnen de **Afdeling Stafbureau Distributie**, sectie Projecten, is plaatsingsmogelijkheid voor een

sectieleider projecten (vacaturenr. 1.4.94.24)

De sectie Projecten heeft tot taak de voorbereiding ten behoeve van de aanleg, wijziging en sanering van transport-, terrein- en hoofdleidingen en de operationele begeleiding van voornoemde activiteiten ten behoeve van transport- en terreinleidingen.

FUNCTIE-INHOUD:
- Zorgdragen voor de technische en administratieve voorbereiding van leidingwerken;
- Begeleiden van de uitvoeringsactiviteiten van leidingwerken;
- Leiden van (meerdere) projecten van waterleiding-technische aard van grote omvang;
- Opstellen van een jaarplan voor de aanleg van transport- en terreinleidingen;
- Opstellen van de interne en externe capaciteitsbehoefte en het vaststellen van het budget ten behoeve van de uitvoering van het jaarplan;
- Evalueren van kwaliteit, levertijd en budgetten van de projecten;
- Up-to-date houden van kostencalculatie-standaards en het verzorgen van offertes aan derden;
- Leidinggeven aan ca. 15 medewerkers.

FUNCTIE-EISEN:
- Diploma HTS Werktuigbouwkunde of Civiele Techniek;
- Relevante ervaring in een operationeel-technische projectomgeving;
- Aantoonbare leidinggevende capaciteiten;
- Relevante ervaring met betrekking tot het werken met aannemers;
- Rijbewijs B.

INLICHTINGEN:
Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer Ing. J. Vaessen, Hoofd afdeling Stafbureau Distributie, tel. 043-217841, toestel 690.

De Sector Financiën & Economie bestaat uit de afdelingen Boekhouding, Rekeningen- & Verzekeringenadministratie en Inkoop & Magazijnen.

Binnen de **Afdeling Inkoop & Magazijnen** is plaatsingsmogelijkheid voor een

inkoper (vacaturenr. 2.4.94.3[illegible])

FUNCTIE-INHOUD:
- Zelfstandig inkopen van een breed scala van goederen en diensten;
- Beheren van leveranciersbestanden;
- Onderhouden van contacten en onderhandelen met (potentiële) leveranciers;
- Deponeren van prijsaanvragen bij geselecteerde leveranciers;
- Commercieel en in overleg met aanvragers inhoudelijk beoordelen van offertes;
- Plaatsen van bestellingen, bewaken van levertijden en controleren van afleveringen en facturen;
- Intern verschaffen van informatie betreffende de afwikeling van prijsaanvragen, offertes en opdrachten;
- Het (mede) opzetten van een logistiek beheerssysteem en (mede) initiëren van een verdergaande centralisatie van inkooptaken.

FUNCTIE-EISEN:
- HBO-diploma, bij voorkeur HTS, aangevuld met NEVI 1 en 2 of vergelijkbaar;
- Meerdere jaren ervaring in een vergelijkbare functie;
- Goede contactuele eigenschappen;
- Ervaring met geautomatiseerde informatiesystemen.

INLICHTINGEN:
Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer Ing. L. Mentink, Hoofd afdeling Inkoop & Magazijnen, tel. 043-217841, toestel 655.

Voor alle functionarissen geldt uiteraard dat ze over goed ontwikkelde communicatieve vaardigheden dienen te beschikken en in staat zijn zich schriftelijk en mondeling goed uit te drukken.

De standplaats voor alle genoemde functies is Maastricht.

Wij rekenen op reacties van zowel vrouwelijke als mannelijke kandidaten.

ARBEIDSVOORWAARDEN
Onze arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO van de waterleidingbedrijven in N.V.-vorm.
Wij bieden een uitstekend salaris en zeer goede arbeidsvoorwaarden, waaronder een welvaartsvast pensioen middels het ABP, een eindejaarsuitkering en een ziektekostenverzekering van het IZA-Limburg.

SOLLICITATIES:
Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van het betreffende vacaturenummer op envelopp en in brief, dient u binnen 14 dagen te richten aan: N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg, t.a.v. Sector Personeel & Organisatie, postbus 1060, 6201 BB Maastricht.

Opel

OPEL
DEALER
Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Welling Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

GÖTTGENS BEEK
OPEL 046 3/5858
(bij Makado)

Opruiming
modeljaar 1994 (5 st.)
Opel Astra
tegen zeer aantrekkelijke prijzen
Weth. Sangersstr. 1
(bij Makado) Beek.
Tel. 046-375858.

Opel Kadett 1.6
GT in GSi-look uitgebouwd, verlaagd, spoilers, LM-velgen etc., bwj. 1985, wit, unieke uitvoering, ƒ 8.950,-. VOLVO Klijn Heerlen BV De Koumen 7, Hoensbroek. Tel. 045-220055.

CORSA 13 Swing '88; Astra 1.4 Si GT '92; Vectra 1.6i GL '93; Vectra 1.8i GL '91; Kadett 1.6i type '90; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.2 S '87; Kadett 1.2 S '86; Kadett 1.3 LS '85; Kadett 1.3S LPG '88; Ascona 1.6 S HB '86; Escort 1.3 CL '87. Met Bovaggar. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT, bwj. '87, zwart, ƒ 8.500,-. Tel. 045-722080, na 18.00 uur.

Te k. Opel CORSA, bwj. '87, 4-drs., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.750,-. Tel. 045-417644.

Te k. Opel KADETT LS, bwj. '85, nieuw model, vr.pr. ƒ 5.275,-. ☎ 04404-2106.

Te k. Opel CORSA 1.0 S, grijs, 2-deurs, bwj. 11-4-'83, pr. ƒ 2.850,-. ☎ 045-274078.

Te k. Opel KADETT 1.6 D, i. g.st., bwj. '84, ƒ 3.500,-. Telef. 045-454684.

Te k. Opel CORSA 1.0 S, 2-deurs, wit, bwj. '84, met APK, ƒ 3.450,-. ☎ 045-320457.

Te koop KADETT 1.3 Club i. z.g.st., bwj. '88, met.grijs, APK 8-'95, vr.pr. ƒ 8.000,-. Tel. 045-729713.

Opel CORSA 1.0 S, blauw, 4-'88, 2-deurs, *schitterende* auto. Telef./fax 043-649725.

Te k. Opel KADETT 1.6 diesel, bwj. '83, wit, 3-drs., APK 4-'95, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 2.850,-. 043-437812.

Opel Kadett 1.6 diesel, '83, met trekh., vr.pr. ƒ 2.200,-. ☎ 045-426645, 14-16 uur.

Te k. Opel KADETT 13 S, HB, bwj. '86, APK 4-'95, kl. blauwmet., sunroof, 5-gang, i.z.g.st. Tel. 045-216894.

Te koop Opel VECTRA 18i bwj. '89, ABS, schuifdak, veel extra's, vr.pr. ƒ 19.250,-. 04405-3783.

Opel VECTRA 1.6i GLS, 8-'93, stuurbekr. enz., aubergine rood, ƒ 29.500,-. Tel. 045-327838 of 311365.

Te koop Opel MANTA, bwj. '78, i.z.g.st., diverse extra's, ƒ 2.500,-. Tel. 045-315879.

MANTA 2.0E, 130 pk, rec.-inter. mod. '85, alle opties, APK, ƒ 6.250,-. 045-456899.

Opel KADETT 1.3 S weg. sterfgeval, bwj. m. 1988, ƒ 7.250,-. ☎ 045-423480.

Te k. Opel KADETT 2.0 GSi m.zwart, st.bekr., 66.000 km, bwj. '89. 04493-3675.

Te koop Opel KADETT Combi, bwj. '81, prijs ƒ 1.050,-. Tel. 045-717888.

Te k. Opel KADETT 2.0 GSi, alle extra's, kl. rood, bwj. '86, vr.pr. ƒ 7.750,-, inr. mogelijk. Tulpenstr. 21, Kerkrade.

Te koop Opel REKORD 2.0 E met LPG, APK, bwj. '81, vr. pr. ƒ 1.250,-. ☎ 045-453784.

Te koop KADETT D 1.3 N, HB, bwj. '81, APK, ƒ 950,-. Tel. 045-214258.

Te koop Opel KADETT 13 S, bwj. '87, 5-drs., APK gekeurd, ƒ 6.850,-. Sleinadastr. 52, Schaesberg/Landgraaf.

Te koop Opel MANTA 2.0 GTE, bwj. '84, APK '95, grote beurt gehad, Koni Jetex. lichte schade, vr.pr. ƒ 3.850,-. 045-319963.

Te koop Opel KADETT D 13 SR, bwj. '80, APK tot 25-8-'95, leuke auto, gave auto, vr. pr. ƒ 1.750,-. 045-319963.

Opel KADETT 2.0 GSi, bwj. '86, zwartmet., alarm, vr.pr. ƒ 9.900,-. Tel. 046-519027.

Opel CORSA, bwj. '83, 5-gang, vr.pr. ƒ 2.500,-. Dr. L. T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Te k. Opel KADETT HB 1.3 S, automatic, bwj. '83, APK 6-'95. Tel. 045-315226.

Te k. Opel OMEGA 2.0i, bwj. '91, centr. vergr., stuurbekr., sportv., diamantzw., LPG, vr. pr. ƒ 16.250,-. 046-526923.

Opel KADETT 1.7 D., 5-drs, stationcar, 103.000 km., 1991, ƒ 15.000,-. Telefoon 040-515556.

Opel CORSA 1,2 GL, '88, d. blauw, E.A. Kozole b.v. Edisonstr. 23, Landgraaf. Tel. 045-321088.

Opel CORSA 1.2 S, HB, bwj. '85, APK gekeurd, ƒ 4.800,-, i.z.g.st. Tel. 045-210911.

Opel KADETT 1.8 S, '88, 5-bak, zwartmetallic, diverse extra's. Tel. 045-315225.

Te koop Opel KADETT GTE 1.8 bwj. '84, APK 8-'95, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-442952.

Te koop KADETT 1800 GSI bwj.'85, wit, verlaagd, alu. velgen, schuifd., inr. mog. Telef. 045-221658.

KADETT type 1.3 GT '86 Hatchback, 5-bak, sportw., ƒ 5.950,-. 045-424128.

Opknapper. Kadett 16 D STATIONCAR eind '86, pr. ƒ 1.850,-. Rect. Fischerstr. 13 Landgraaf na 10.00 uur.

Te k. Opel ASCONA 16 SR, 5-drs. bwj. '82, APK 5-'95, pr. ƒ 1.750,-. 045-316940.

Te koop Opel VECTRA 1.6i, GLS, 5-drs, '90, zeer mooi, weg. omst. Tel. 046-750720.

Peugeot

PEUGEOT 405 GLD, '89, d. blauw. E.A. Kozole b.v. Edisonstr. 23, Landgraaf. Tel. 045-321088.

PEUGEOT 605 SLD bwj 9-'90, 115.000 km, nw.st., ƒ 22.500,-. Tel. 045-231740.

PEUGEOT 106 XSi, antrac. met., 6.000 km, 04-'93. Jurgen Autocentr. 045-4525 70.

Te koop PEUGEOT 205, bouwjaar '88. Tel. 045-243317.

Te koop PEUGEOT 305 stationcar bwj. '83, pr.n.o.t.k. Tel. 045-352402.

Te k. PEUGEOT 405 GL, wit, '88, APK 5-'95, incl. radio, 4 boxen, verst., moet weg, vr. pr. ƒ 9.250,-. 045-425991.

PEUGEOT 405
SRI 1.9, 1987, grijsmetallic, schuifdak, sportvelgen, electr. ramen etc. in perfecte staat, prijs ƒ 11.950,-. VOLVO Klijn Heerlen BV De Koumen 7, Hoensbroek. Tel. 045-220055.

Te koop PEUGEOT stationcar 305 Break, bwj. '84, zeer goed, APK juli '95, ƒ 1.450,-. Tel. 045-751438.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Pontiac

Pontiac Transport, geheel vernieuwd model.
In Nederland alleen nog leverbaar bij American Cars Schimmert (04404-1888).
Alle merken nieuwe Amerikaanse wagens in voorraad.

Porsche

PORSCHE 944 in perfekte staat, fabrieksnieuwe motor met rekening, 17" wielen met nwe. banden, aparte kleur, bwj. '82, m. '87, zeer interessante prijs. Telef. 046-377862 b.g.g. 046-375198.

PORSCHE 944 Targa type II, in st.v.nw., veel extra's, vr. pr. ƒ 17.500,-. 04752-5228.

PORSCHE 944 S, antr., airco, Pon auto, 1987, ƒ 28.500,-. 040-515556.

Te k. PORSCHE 924, bwj. '84, i.z.g.st., pr. ƒ 11.950,-. Tel. 04754-85847 na 18.00u.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rénault

DEALER
Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Te k. RENAULT 5, bwj. '84, BOVAG-gek., i.z.g.st., geel, ƒ 3.000,-. Tel. 04498-52135.

RENAULT Clio RT, bwj. '92, zeer veel extra's, inr. mog. Parallelstr. 38, Schaesberg.

RENAULT 19 TR, 5-bak, bwj. '90, 3-drs., zeldz. mooi, ƒ 10.950,-. Tel. 043-254462.

Te koop Renault ESPACE 2.1 Turbo D, bwj. sept. '91, km.st. 123.000, van part., 1e eig., blauwmet., alu-velg., radio/cd, cruise contr., verstralers, ƒ 46.000,-. ☎ 045-225800 / 04404-1690

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Renault 21 Nevada GTD
Bwj. november 1992, robijnroodmetallic, Manageruitvoering, roofrails, electrische ramen, stuurbekrachtiging, centrale vergrendeling. Nieuwprijs ƒ 47.000,- nu voor ƒ 26.950,-. VOLVO KLIJN HEERLEN B.V. DE KOUMEN 7, HOENSBROEK. Tel. 045-220055.

Rover

ROVER
DEALER
Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel: 045-72 15 41.

BALT-Rover: Rover 620 Si, '94; Rover 214 Si '90; Rover 827 Si '89; Mini Sprite '91; Metro 1.3 '87/'89; Volvo 460 GL '90; Nissan Primera 1.6 '91; Mazda 626 2.0 GLX '87; Hyundai Stellar 2.0 GSi '88; Austin Maestro 1.3 '88; Ford Siërra 2.0 GLS '90; Peugeot 309 XR 1.4 '90; Audi 100 2.3 '89; Fiat Uno '88; Rover Dealer Balt BV, Kasteellaan 1, Heerlen. Telef. 045-721541 naast GAK.

Te koop ROVER 316 S, bouwjaar '89. Tel. 045-243317.

ROVER 2200 TC (P6), 19[illegible] topconditie, carr. verzi[illegible] vr.pr. ƒ 9.500,-; Rover [illegible] automatic (P6), 1974, gerest., compl. in onder[illegible] len, ƒ 2.000,-; Rover [illegible] automatic (SD1), [illegible] goudmet., trekh., ƒ 1.850,-. Tev. SD1 onder[illegible] verkrijgbaar. ☎ 045-322901.

Saab

Te koop SAAB 90 bwj. '86, [illegible] blauwgrijs, ƒ 5.750,-. 04450-2793.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snel kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer m[illegible] Tel. 045-719966.

Skoda

SKODA'S te koop gevraagd. Telefoon: 04977-86033.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

[DE]N HAAG – Staatssecretaris Vermeend [(Fi]nanciën) heeft een einde gemaakt aan een [truc] die de Rabobank had bedacht om nood[lij]dende bedrijven te steunen. Deze con[stru]ctie, waarvan tot nu toe Philips en Fok[ker] profiteerden, had de schatkist op termijn [hon]derden miljoenen guldens kunnen kos[ten].

[Het] gaat om de zogenoemde lease-back-con[stru]ctie. Philips en Fokker verkochten ken[nis] aan de Rabobank om die know-how [vervo]lgens meteen weer terug te huren van [de] bank. De waarde van de kennis verdween [v]an de balans hetgeen ook voordelig was [vo]or de belastingen.

Financiën maakt einde aan truc van Rabobank

Vermeend heeft nu bepaald dat de koper van de know-how er een economisch belang bij moet hebben. Dat wil zeggen dat de koper, ook een ondernemersrisico moet dragen. In de Rabo-opzet was dat niet het geval.

Verder heeft de bewindsman bepaald dat degene die de kennis verkoopt geen exclusief gebruiksrecht meer mag hebben. Ook dat betekent een streep door het Rabo-idee.

Vermeend heeft verder bepalingen opgenomen inzake de duur van de lease-periode, afschrijving, verkoop- en leaseprijs. Zo moet de verkoopprijs zakelijk worden bepaald waarbij de belastinginspecteur de prijs vooraf zal toetsen.

Op Financiën wordt ervan uitgegaan dat lease-back met de nieuwe opzet wel mogelijk blijft maar dat het nu zo moeilijk is geworden dat er nauwelijks meer belangstelling voor zal zijn. Hoe de noodlijdende bedrijven dan wel gesteund moeten worden, is een zaak van Economische Zaken, zo wordt op Financiën gezegd.

Nieuwe staatslening valt niet in gespreid bedje

Van onze redactie economie

HEERLEN – De nieuwe staatslening (looptijd tien jaar, rente 7,25 procent) die gisteren werd aangekondigd, valt niet in een gespreid bedje. „Het zal moeilijk worden om hiervoor beleggers aan te trekken.

Het ministerie van Financiën zal scherp moeten prijzen," was het commentaar van effecten- en obligatiehandelaar Barclays de Zoete Wedd gisterochtend.

In het zogenaamde 'grijze circuit' werd de lening gisteren voor prijzen van 99,15 tot 99,25 gulden (per honderd geleende guldens) verhandeld. Daarmee schommelt het werkelijke rendement rond de 7,36 procent.

Volgens Barclays is de belangstelling voor overheidspapier de afgelopen zomer bijna wereldwijd behoorlijk afgenomen, mede door de gedaalde koersen van staatsleningen. Bovendien zijn de banken in Londen, een belangrijk handelscentrum voor Nederlandse staatsleningen, maandag gesloten wegens een 'Bank Holiday'.

De looptijd en de rente van de nieuwe lening zijn 'helemaal zoals verwacht'. Maar över mogelijke omvang van de plaatsing en de door Financiën vast te stellen prijzen durft de analist van Barclays geen voorspelling te doen.

De lening loopt van 1 oktober 1994 tot 1 oktober 2004, de datum waarop de lening in één keer zal worden afgelost. De stortingsdatum is 3 oktober 1994. De inschrijving op deze staatslening, uitsluitend via erkende banken en commissionairs, staat met ingang van maandag open tot nadere aankondiging. De koers van uitgifte van de lening wordt dagelijks vastgesteld en kan doorlopend worden aangepast.

Deze staatslening is de derde lening van dit jaar. De Staat moet dit jaar naar schatting 44,9 miljard gulden lenen. Daarvan is reeds 19 miljard via eerdere leningen gefinancierd en wordt 7 miljard via de eenjarige leningen, 'Dutch Treasury Certificates', gedekt.

munt uit

● Benzineprijs

De prijzen voor benzines gaan maandag 2 cent per liter omlaag. De adviespompprijs wordt voor super plus loodvrij 1,95 gulden, euro loodvrij 1,89 gulden en superbenzine met lood 2,06 gulden. De prijzen voor dieselolie, gasolie en huisbrandolie blijven ongewijzigd.

● Groeicijfer

De economie van de Verenigde Staten is in het tweede kwartaal van dit jaar iets sterker gegroeid dan een maand geleden werd opgegeven. De groeiraming is herzien van 3,7 tot 3,8 procent op jaarbasis.

● Miljoenenorder

Rederij Gebr. Broere, onderdeel van Pakhoed, heeft een order geplaatst voor twee tankers voor chemicaliën bij Verolme Heusden. De opdracht heeft een waarde van 60 miljoen gulden en is goed voor 250 manjaren aan werk.

● Tolerant

Mensen met een tijdelijke verblijfsvergunning hoeven niet langer een waarborgsom van 750 gulden te betalen aan PTT Telecom bij het aanvragen van een telefoonaansluiting. Na overleg met het Landelijk Bureau Racismebestrijding (LBR) en het ministerie van Justitie heeft het bedrijf besloten dit alleen nog maar te doen bij mensen die helemaal geen verblijfsvergunning hebben.

● Borsumij

De handelsonderneming Koninklijke Borsumij Wehry heeft in het eerste halfjaar van 1994 haar nettowinst bijna verdubbeld. Ze groeide, vergeleken met de overeenkomstige periode van vorig jaar van 18,2 tot 33,2 miljoen gulden.

● Kema

De winsttoename bij de Kema is in het afgelopen half jaar geremd door een aantal binnen- en buitenlandse overnames. Desondanks is er sprake van een winstgroei van 30 procent ten opzichte van het eerste half jaar van 1993. Kema maakte gistermiddag bekend dat de halfjaarwinst is gestegen naar f 9,8 miljoen, tegenover f 7,6 miljoen in dezelfde periode vorig jaar.

Resultaat in Nederland pover ● Nettowinst ruim een miljard gulden

[B]uitenland stuwt winst ABN Amro op

Van onze redactie economie

[AM]STERDAM – Het buitenlands bedrijf is de motor achter [de o]nverwacht sterke winstgroei bij ABN Amro. De nettowinst is in de eerste zes maanden van dit jaar met 14,3 procent [toege]nomen tot f 1.157 miljoen. De prestaties in Nederland [war]en pover. Het bedrijfsresultaat hier slonk met 5,2 procent.

[De w]inst per aandeel is met 7,1 procent toegenomen van f 3,22 tot f [3,45]. De raad van bestuur heeft be[sloten] een interimdividend uit te [keren] van f 1,50, een stuiver meer [dan vo]rig jaar. Het dividend kan [worden] opgenomen in contanten of [f 0],30 in contanten en de rest [in aan]delen, waarbij op vijftig ge[wone a]andelen één nieuw stuk kan [worden] verkregen. Voor het hele [jaar] verwacht de bank een stijging [van d]e winst per aandeel.

[Het] bedrijfsresultaat vóór belastin[gen] in het buitenland schoot met [...]procent omhoog tot f 782 mil[joen]. Dat was goed voor zo'n 45 [procent] van het totale bedrijfsresul[taat]. De stijging van f 240 miljoen [moet] f 100 miljoen te verklaren [zijn ...] afboeking op de obligatie[portefe]uille die in 1993 op de winst [...]en nu niet, voor f 61 miljoen [door] de overnemingen van Cragin [Financ]ial in de Verenigde Staten en [Ba]nque Odier Bungener Cour[...] in Frankrijk en voor f 20 [miljoen] uit hogere valutakoersen. [Daarna b]lijft er zo'n f 60 miljoen over [voor b]etere prestaties.

[Volgens] aan bestuursvoorzitter mr. [... Kalff] ligt, wordt het buitenland [steeds be]langrijker voor de bank. „We [gaan on]verfroren door met de uit[breiding]. We blijven acquisities ple[gen en o]penen nieuwe kantoren en [vergroten] zaken in bestaande kan[toren]."

[In Ned]erland heeft de bank het een [moeilijke ...]aten liggen. Er moest zelfs [...]termate gering verlies van marktaandeel worden geïncasseerd, zo gaf Kalff toe: „Volgend jaar zien we het oplopen," zo voorspelde hij. De aantrekkende economie zal zorgen voor een groter kredietvolume en de rentemarge zal gunstiger worden. Tevens zullen de lang verbeide fusievoordelen dan eindelijk volledig in de resultatenrekening zijn terug te zien.

ABN Amro drukt de kosten door het sluiten van kantoren, het uitbesteden van diensten als bewaking en catering en het herzien van arbeidsintensieve taken, zoals geld tellen. Het aantal kantoren is in de eerste helft van het jaar met 108 geslonken tot 1144. De bank komt van 1400 en wil naar 1050, aldus Kalff.

Dubieuze handel

● *Een politieagent sommeert straatventers bij het Kazansky-station in Moskou hun boeltje te pakken en te verdwijnen. Het stadsbestuur van de Russische hoofdstad is een kruistocht begonnen tegen particulieren die op straat voedingswaren aanbieden. Gebleken is dat hun produkten vaak van dubieuze kwaliteit of zelfs al bedorven zijn.* Foto: EPA

Produktie tv's en computers in gevaar door glasschaarste

AMSTERDAM – De snel groeiende produktie van televisies en computerschermen staat onder druk door een plotselinge schaarste aan glas. Daardoor is het voor producenten steeds moeilijker aan de alsmaar groeiende vraag te voldoen.

Ook Philips heeft moeite de produktie op peil te houden. Het Eindhovense elektronicaconcern kan echter nog wel aan de verplichtingen voldoen, vooral omdat het concern de fabricage van glas in eigen handen heeft. Wel moest het daarvoor alle zeilen bijzetten. „Maar je hoort al verhalen dat sommige andere-fabrikanten hun produktie af en toe stil moeten leggen als gevolg van dit probleem," aldus een Philips-woordvoerder.

Tegenover de Financial Times verklaarde directeur W. de Kleuver van beeldbuizenfabrikant Philips Components gisteren dat de wereldbehoefte aan beeldbuizen thans ligt op zo'n 160 miljoen stuks. De producenten – naast Philips onder meer het Duitse bedrijf Schott en het Franse concern Videoglass – kunnen volgens hem niet meer dan 150 miljoen exemplaren maken.

Nieuwe lijndienst IJmuiden-Newcastle

IJMUIDEN – Rederij Scandinavian Seaways gaat met ingang van het nieuwe seizoen een lijnverbinding verzorgen tussen IJmuiden en het Britse Newcastle.

De bedoeling is dat om de dag een passagiersboot vanuit IJmuiden koers zet naar de ongeveer 100 kilometer van de Schotse grens gelegen Britse kuststad. Het is de eerste lijndienst tussen Nederland en Newcastle.

Nederlandse bedrijven nemen Duitse aandelen

Van onze redactie economie

BUNSCHOTEN – Polynorm, Hoogovens en Ambac hebben een meerderheid verworven van de aandelen van het Duitse bedrijf Grau Werkzeugbau. Met deze deelneming willen de drie Nederlandse bedrijven een sterkere positie verwerven bij de levering van produkten aan de automobielindustrie.

[...] die worden gebruikt voor de produktie van carrosseriedelen. De onderneming heeft een jaarlijkse omzet van f 100 miljoen en beschikt over hoogwaardige kennis en een goed uitgerust produktieapparaat. Onder de klanten bevinden zich de grote automobielfabrieken in Europa.

Polynorm is toeleverancier van stalen en kunststof carrosseriedelen, Hoogovens maakt staal- en aluminiumplaatmateriaal en Ambac levert assemblagelijnen voor de autofabrikanten. Voor Hoogovens, dat onlangs bekendmaakte weer goede resultaten te boeken, is het de eerste deelneming sinds lange tijd.

Met hun gezamenlijke belang in Grau denken de drie Nederlandse bedrijven meer kennis te kunnen bundelen op het gebied van carrosseriebouw. Mogelijk komt er nog een vierde partner bij. De Duitse firma Müller-Weingarten, fabrikant van persen en matrijzen, wil namelijk ook als vennoot aantreden.

beurs

[Cr]escendo

[AMSTE]RDAM – De aandelenm[arkt] op de Amsterdamse effectenb[eurs] trok gisteren in de loop van [de ...] krachtig aan nadat zij 's morgens duidelijk gas had teruggenomen. [In] Londen en in het laatste uur [van de] handel New York waren [de koer]sen zins vreemd aan, terwijl [de] dollar zijn woordje meedeed. De graadmeter, de AEX, [steeg] ruim drie punten naar bijna [...].

[De] omzet van f 3,42 miljard na[...] obligaties f 2,25 miljard [voor] rekening. Voor de aande[len w]as f 1,15 miljard opgetekend. [Bo]vende de lijst aan met f 183 [miljoen], gevolgd door Koninklijke [Olie] met f 119 miljoen.

[Bankma]akmakers van donderdag, [ABN en] ING, noteerden ex divi[dend]. Het post- en telecommunica[tiebedrijf] stond nog steeds sterk [...] belangstelling, getuige de bui[ten]grote omzet van 3,41 mil[joen] stukken. Het gevolg was dat de [koers] f 1,20 omhoog ging naar f [54,30]. Rekening houdend met het [interimd]ividend van 80 cent, was er [een] stijging van f 2.

[Bankver]zekeraar ING verloor wel[iswaar] 90 cent op f 79,90, maar re[kening] gehouden met het dividend [van f 1],75 kwam die daling neer op [een sti]jging van 85 cent.

[De] andere grootmachten in de fi[nanciële] hoek, ABN Amro en Ae[gon, m]aakten hun halfjaarcijfers [bekend]. Voor het bankconcern [bleek] dat uit in een 50 cent hoge[re slotk]oers van f 62,80 bij een af[zet] van 1,3 miljoen aandelen, [...] zoveel als normaal. Verze[keraar] Aegon meldde fraaie resulta[ten ...] goede verwachtingen. De [beurs re]ageerde enthousiast en gaf [aan h]et eind van de dag f 2,80 of[...] procent meer voor. De slot[koers] was f 104,60. Ook in Aegon [...] was de handel stevig.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	62,30e	62,80
ABN Amro A.in F.	84,00	84,60
ABN Amro L.Gr.F.	182,20	182,20
ABN Amro Obl.Grf.	200,50	200,40
Aegon	101,80	104,60
Ahold	46,30	46,60
Akzo Nobel	219,40	220,30
Alrenta	231,00	231,00
Bols Wes. c.	42,30	42,10
CSM cert.	69,20	69,10
Dordtsche Petr.	194,40	197,50
DSM	142,20	145,00
Elsevier	168,20	169,20
Fokker cert.	16,50	16,70
Fortis Amev cert.	74,70	75,20
Gist-Broc. cert.	46,50	46,80
Heineken	240,30	242,20
Heineken Hold.	215,70	216,50
Hoogovens nrc	82,30	82,40
Hunter Douglas	83,00	84,00
ING c.	80,80	79,90d
KLM	53,20	52,50
Kon. KNP BT	49,10	49,70
Kon. Olie	192,40	195,60
KPN	53,10	54,30d
Nedlloyd	64,50	63,90
Océ-v.d.Gr.	77,10	77,20
Pakhoed cert.	48,00	47,80
Philips	58,30	58,70
Polygram	76,60	78,10
Postb.Beleggf.	59,30	59,40
RG Florente F.	128,00	128,80
Robeco	117,00	117,30
Rodamco	54,50	54,00
Rolinco	119,50	120,10
Rorento	85,30	85,40
Stork	47,90	48,10
Unilever cert.	199,90	203,10
Van Ommeren nrc	50,30	49,80
Ver.Bezit VNU	181,10	181,70
Wolters-Kluwer	117,80	117,50

Avondkoersen Amsterdam

Akzo Nobel 220,50-220,70 (220,30)
KLM 52,70-53,50gl (52,50)
Kon. KNP BT 49,50 (49,70)
Kon. Olie 196,00-197,50 (195,60)
KPN 54,30-54,40 (54,30d)
Philips 58,80-59,30 (58,70)
Polygram 78,20 (78,10)
Unilever 204,00-205,00 (203,10)

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	88,00	87,00a
ABN AmroHld.prf.c.	6,20	6,21
ABN Amro pref.	60,80	60,80
ACF-Holding c.	38,80	38,50
Ahrend Groep c.	158,00	159,00
Asd Options Tr.	19,00	19,00
Asd. Rubber	2,80e	2,85f
Ant. Verff.	401,00b	–
Atag Hold. cert.	129,50b	130,00b
Athlon Groep	66,30	66,30
Athlon Groep nrc	66,00	66,00
Aut.Ind.R'dam	104,50	104,50
Ballast Nedam c.	75,00	75,50
BAM Groep	117,50	117,50
Batenburg	143,00	143,00
Beers	175,00	176,00
Begemann Groep	38,90	39,50
Belindo	281,00	281,00
Blydenst.-Will.	30,80	30,80
Boer De Winkelb.	66,00	66,20
Borsumy Wehry	31,00	28,40
Boskalis cert.	41,90	41,60
Braat Beheer	28,80	28,80
Breevast	9,00	9,00
Burgman-Heybroek	1340,00	1340,00
Calvé-Delft pref	850,00	850,00
Calvé-Delft cert.	1370,00	1367,00
Cap Volmac	21,10	21,10
Ceteco Hold.	43,00	42,70
Cindu Intern.	108,50	–
Claimindo	279,10	279,10
Content Beheer	28,50	28,90
Credit LBN	41,70	41,50
Crown v.G. cert.	134,00	134,00
CSM	70,00	69,00
Delft Instrum.	25,00	25,20
Dorp-Groep	38,00	38,00a
Draka Holding	42,20	41,50
Econosto	24,80	24,90
EMBA	201,00	–
Eriks Holding	115,50	116,30
Flexovit Int.	78,90	78,90
Frans Maas cert.	50,50	51,00
Fugro cert.	34,10	34,00
Gamma Holding	96,00	96,40
Gamma pref.	6,00	6,00
Garzarelli $	10,50	–
Getronics	53,40	53,00
Geveke	35,10	34,70
Giessen-de N.	48,90	54,00
Goudsmit	29,00	29,50
Grolsch cert.	49,00	49,00
GTI-Holding	171,00	172,00b
Hagemeyer	136,00	136,60
HAL Trust B	16,00	16,30
HAL Trust Unit	16,00	16,20
HBG	292,00	294,00
Hes Beheer c.	21,30	21,60
Heijmans	58,50	58,70
Hoek's Mach.	79,00	79,50b
Holl. Colours	82,50	82,50
Holl.Sea S.	0,44	0,45
Holl. Ind. Mij	68,00	67,00
Hoop Eff.bank	8,60	8,50
Hunter D.pref.	1,80e	1,85e
IHC Caland	43,40	43,50
Internat.Muell.	88,20	90,20
ING	7,58	7,63
Kas-Associatie	66,00	66,00
Kempen & Co	13,30	13,50
Klene Holding	140,90	140,90
Kondor Wessels	46,30	46,00
KBB	104,00	104,00
Kon.KNP BT c.pref.	7,74	7,75
Kon. Sphinx	51,00b	52,50
Koppelpoort	416,00	416,00
Krasnapolsky	151,00a	151,00
Landré & Gl.	48,80	48,80
Macintosh	45,80	45,20
Maxwell Petr.	188,00	190,00
Moeara Enim	1670,00	1691,00
M.Enim OB-cert.	87,00	88,00
Moolen Holding	44,30	44,00
Mulder Boskoop	35,00	35,00
Multihouse	2,10a	–
Naeff	440,00	–
NAGRON	80,00	80,00
Nat. Inv. Bank	136,00	136,00
NBM-Amstelland	17,00	17,00
NEDAP	61,30	61,50
Nedcon Groep	32,70	33,80
NKF Holding	211,00b	211,00
Ned.Part.Mij	51,80	51,80
Ned.Springst.	6400,00a	6400,00a
Norit	21,50	21,60
Nutricia VB cert	84,90	85,20d
Nijv.-Ten Cate	80,00	88,90
OPG cert.	44,30	44,10
Orco Bank cert.	62,00	65,30
OTRA	298,00	298,00
Philips Electr. d'96	0,10	–
Pirelli Tyre	14,50	14,40
Polynorm	191,50	193,50
Porc. Fles	26,30	26,40
Randstad	86,50	86,80
Reesink	112,00	111,00
Rothmans Int.	3,90	4,06
Roto Smeets Boer	39,30	39,30
Samas Groep	50,00	50,00
Sarakreek	6,30a	6,30
Schuitema	1910,00	1910,00
Schuttersveld	44,00	44,30
Smit Intern.	44,50a	44,20
St.Bankiers c.	18,60	18,40
Stad Rotterdam c.	38,60	39,50
Telegraaf De	180,00	181,50
Textielgr.Twente	72,00	73,50
Tulip Computers	16,30	16,30
Tw.Kabel Holding	191,00	191,00
Ubbink	114,00	115,00
Union	34,50	34,00
Vereenigde Glas	565,00	565,00
Volker Stevin	87,20	87,00
Vredestein	13,50	13,50
Wegener	118,00	117,80
West Invest F.	12,50a	–
West Inv.F. wb	65,00	–
Wolters Kluwer	484,00	–
Wyers	25,00	25,00

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
ABN Amro Aand.F.	97,50	98,20
ABN Amro Amer.F.	74,20	73,90
ABN Amro Eur. F.	88,50	88,30
ABN Amro Far E.F.	79,40	79,20
ABN Amro Neth.F.	118,60	119,10
ABN Amro rent.div	100,80	100,80
Aegon Aandelenf.	46,70	–
Aegon Spaarplus	5,00	–
Aldollar BF $	30,90	30,90
Alg.Fondsenbez.	253,50	253,10
Alliance Fund	10,20	10,20
Amvabel	94,50	94,50
Asian Cap.F.$	61,80	61,40
Asian Tigers F.	111,30	111,80
Asian Select. F.	102,50	104,00
Austro Hung. F.	7,90	7,70
Bemco RentSel.	62,70	62,70
Bever Holding	4,00	4,00
CL Aandelenfonds	98,50	99,00
CL Liq.Groeifonds	101,90	101,90
CL Obl.Dividendf.	163,60	163,70
CL Obl.Waardef.	121,70	121,80
CumPreferent F.	104,40	107,60
Delta Lloyd Inv.	39,00	39,30
Donau Fonds	33,50	33,20
DP America Gr.F.	36,50	35,50
EGF Investm.	168,50	164,50
EMF Rentefonds	82,70	82,70
Eng-Holl.Bel.Tr.	21,00a	–
Eng-Holl.Bel.Tl	10,60	–
Envir.Growth F.	43,00	43,00
Esmeralda part.	38,50	38,40
Eur.Ass. Trust	8,30	8,30
EMS Growth Fund	102,50	102,70
EMS Income Fund	91,10	91,40
EMS Offsh. Fund	100,40	100,80
EOE Index Fnd	450,00	453,00
Euro Growth Fund	64,00	63,50
Euro Spain Fund	8,80	8,80
Far East Sel.F.	84,00	84,00
Gim Global	58,00	58,60
Groeigarant	1,37	1,38
Holland Fund	91,90	92,00
Holl. Eur. Fund	61,70	62,50
Holl. Obl.Fonds	129,60	129,50
Holl. Pac. Fund	144,00	143,50
Holl. Sel.Fonds	99,00	99,50
Hooge Huys Hypf.	128,50	128,60
ING Bnk Dutch F.	62,10	62,30
ING Bnk Geldm.F.	60,57	60,57
ING Bnk Glob.F.	54,20	54,20
ING Bnk Oblig.F.	32,70	32,80
ING Bnk Spaard.F.	102,96	102,98
ING Bnk Rentegr.F	128,20	128,30
ING Bnk Vastg.F.	22,00	22,00
INB Bnk Verre Oost.	48,80	48,60
Interbonds	492,00	491,00
Intereffekt 500	28,90	28,90
Intereffekt wt	40,00	39,80
Intereffekt Yen Value	88,00	88,00
Investa part.	84,00	–
IS Himal.Fund $	17,90	17,90
Jade Fonds	226,50	226,50
Japan Fund	20,40	20,20
Jap.Ind.Alpha F.	7060,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	13,80	13,80
Latin Am.Eq.F.	104,50	104,40
Leveraged Cap	60,80	60,70
Liquirent	54,30	54,30
Mal.Capital F.$	16,50	–
Mees Obl.Div.F.	114,10	114,10
Mexico Income F.	20,20	20,20
Mondibel	76,90	76,90
Nat.Res.Fund	76,20	76,00
New Asia Fund	10,90	10,90
Nomura Warr. F.	0,28	–
Obam, Belegg.	323,50	325,50
OAMF Rentefonds	11,90	11,85
Orange Fund	28,00	28,70
Pac.Dimensions	30,20	30,30
Pac.Prop.Sec.F.	38,30	38,30
Pierson Rente	128,30	128,40
Postb.Aandelenf.	58,20	58,30
Postb.Obl.f.	48,30	48,40
Postb.Verm.gr.f.	50,20	50,30
Rentalent Bel.	168,60	168,50
Rentotaal NV	38,80	38,80
RG Aand.Mixfund	60,80	61,30
RG America F.	140,50	141,00
RG Divirent F.	53,50	53,50
RG Europe F.	131,60	132,00
RG Hollands Bezit	99,00	99,80
RG Netterente F.	104,90	104,90
RG Obl.Mixfund	61,70	62,10
RG Pacific F.	145,50	145,00
RG Rente Mixfund	63,70	63,90
Rodamco Ret.Ned.	98,40	98,50
Rodin Prop.$	70,00	70,00
Rolinco cum.p	90,00	–
Schrod.Int.Pr.F	29,30	29,30
Sci/Tech $	15,00	14,00
Suez Liq.Grf.	199,40	199,40
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	264,00	280,00
Tolsteeg. Beleggmij	348,00	348,00
Trans Eur.Fund	91,90	92,30
Transpec.F.	368,00	370,00
Uni-Invest	19,80	20,00
Unico Inv.Fund	69,40	69,40
Unifonds DM	33,50	33,50
Vaste Waard.Ned	55,00a	55,50
VastNed	108,00	108,00
VIB NV	49,60	49,70
VSB Aand.F.	100,90	101,20
VSB Mix Fund	61,90	61,90
VSB Obl.Groeif.	108,20	108,30
VSB Rente Fonds	100,20	100,80
WBO Intern.	71,30	71,80
Wereldhave NV	108,30	107,50a
ZOM Florida F. $	33,50	–
Zonnespectrum	8,95	8,90

Parallelmarkt	v.k.	sk
ABF	114,40	114,40
ARTU Biolog.	3,70	3,80
ASN Aandelenf.	53,30	53,70
Austria Global	1203,00	1203,00
AXA E&L Belegg.1	94,50	95,50
AXA E&L Belegg.2	93,40	93,80
AXA E&L Belegg.3	117,10	117,10
AXA E&L Belegg.4	87,20	87,60
AXA E&L Kap.Rente	118,50	118,60
Besouw Hold.	34,40	34,00a
Biogrond Belegg.	10,40	10,40
Comm.Argeus F.	87,00	87,10
Comm.Benacus F.	80,00	80,60
Comm.Cea F.	92,20	92,20
De Drie Electr.	15,20	15,20
Delta Ll.Dollarf.	54,80	54,90
Delta Lloyd ECU	54,20	54,10
Delta Lloyd Mix	73,40	73,50
Delta Lloyd Rent	60,70	60,70
EHCO KLM Kleding	35,00	34,50
Free Record Shop	29,70	29,70
German City Est.	31,80	31,00
Gouda Vuurvast	72,40	71,80
Groenendijk	30,30a	30,00
Helvoet Holding	30,00	29,80
Inter/View Eur.	6,00	6,00
Management Share	1,45	1,45
Ohra Aand.F.	64,00	64,30
Ohra Liq.Grf.	54,00	54,10
Ohra Obl.Df.	54,70	54,80
Ohra Obl.Grf	55,20	55,30
Ohra Onr.G.F.	62,80	62,80
Ohra Totaal F.	58,50	58,70
Pan Pac. Winkel	3,50	3,60
P & C Groep	108,10	108,10
Pie Medical	4,70	4,70
Pitcher	45,50	45,50
Rood Testhouse	4,00	4,00
Simac Techniek	13,50	13,50
Suez Gr.Fund	50,10	50,10
VHS Onr. Mij	4,80	4,80

Parallel top-15	v.k.	sk
Alanheri	37,10	37,10
DICO Intern	70,50	70,50
Gelderse Pap.	73,30	73,00
Grontmij	63,70	63,10
Kühne+Heitz	36,50	36,50
LCI Comput.Gr.	3,75	3,70
Melle, van nrc	112,70	112,30
Nedschroef Hold.	73,80	73,80
Neways Electr.	11,10	11,10
Ordina Beheer	22,20	22,30
Sligro Beheer	90,10	90,80
Vilenzo	44,50	44,80
Welna	50,20	50,00
Weweler	34,00	33,40
Wolff, Handelmij	61,10	61,10

Wall Street	v.k.	sk
allied signal	36⅞	37
amer.brands	35¾	36¼
amer.tel.tel	54½	54¾
amoco corp	57⅝	58
asarco inc.	28	29⅞
bethl. steel	21½	21⅞
boeing co	44¼	45⅛
can.pacific	17⅛	17¾
chevron	42⅝	42⅝
chiquita	15	15½
chrysler	48	48⅝
citicorp	44¼	44⅞
cons.edison	27⅝	28
digit.equipm.	24⅛	24⅞
dupont nemours	59⅛	60⅝
eastman kodak	48⅝	49⅝
exxon corp	59¼	59⅝
ford motor	29⅝	30½
gen. electric	49⅝	50⅝
gen. motors	50⅝	51¾
goodyear	34½	34½
hewlett-pack.	87⅞	89⅝
int. bus.mach.	69⅝	70
int. tel.tel.	86	86⅛
klm airlines	30¾	30¼
mcdonnell	114⅝	117½
merck co.	33	33¾
mobil oil	82¾	83⅛
omega-financ.	25⅝	24⅝
philips	33¾	33¾
royal dutch	110⅝	112
sears roebuck	46⅝	47⅞
sfe-south.pac.	19⅝	20
texaco inc.	61	62
travelers	36⅛	36⅝
united techn.	62⅝	63
westinghouse	13	13⅛
whitman corp	17⅛	17⅛
woolworth	15¾	15½

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,665	1,785
austr.dollar	1,21	1,33
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,190	1,310
deense kroon (100)	26,80	29,30
duitse mark (100)	108,65	113,65
engelse pond	2,55	2,80
finse mark (100)	32,85	35,35
franse frank (100)	31,10	33,85
griekse dr. (100)	0,64	0,81
hongkong dlr.(100)	19,00	23,00
ierse pond	2,52	2,77
ital.lire (10.000)	10,80	11,70
jap.yen (10.000)	170,50	176,50
noorse kroon (100)	24,00	26,50
oost.schill. (100)	15,07	16,17
port.escudo (100)	0,99	1,17
spaanse pes. (100)	1,25	1,41
turkse lira (100)	0,0035	0,0065
zuid.afr.rand	0,34	0,40
zweedse kr. (100)	21,10	23,60
zwits.fr. (100)	130,25	134,75

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,73075-1,73325
antill.gulden	0,9535-0,9835
austr.dollar	1,2000-1,2800
belg.frank (100)	5,4440-5,4490
canad.dollar	1,26225-1,26475
deense kroon (100)	28,285-28,335
duitse mark (100)	112,2450-112,2950
engelse pond	2,6815-2,6865
franse frank (100)	32,715-32,765
griekse dr. (100)	0,6000-0,7900
hongk.dollar (100)	22,3250-22,5750
ierse pond	2,6520-2,6620
ital.lire (10.000)	10,985-11,045
jap.yen (10.000)	174,560-174,650
nwzeel.dollar	1,0300-1,0400
noorse kroon (100)	25,505-25,555
oosteur.sch. (100)	15,9475-15,9975
port. escudos (100)	1,0780-1,1180
spaanse pes. (100)	1,3400-1,3500
zweedse kr. (100)	22,745-22,795
zwits.frank (100)	133,025-133,075
e.c.u.	2,1320-2,1370

Goud en zilver

Goud, onbewerkt 21,050-21,650, vorige 21,150-21,750, bewerkt 23,270 laten, vorige 23,380 laten, zilver onbewerkt 255-325, vorige 260-330, bewerkt 370 laten, vorige 370 laten.

Indexen		
CBS koersindex	244,40	243,50
EOE-index	417,73	420,83
Dow Jones-index	3881,05	+51,16

Optiebeurs	serie		omzet	v.k.	s.k.
KPN	c okt	50,00	1003	3,10	4,40
KPN	c okt	52,50	629	1,20	2,40
KPN	c okt	55,00	2452	0,40	1,00
KPN	c jan	52,50	606	2,30	3,00
KPN	c jan	55,00	276	1,20	2,10
abn amro	c sep	62,50	637	1,00	0,80
abn amro	c okt	60,00	325	2,90	3,00
abn amro	c okt	62,50	1361	1,80	1,70
abn amro	c jan	65,00	300	2,20	2,30
abn amro	p okt	60,00	350	1,60	1,20
aegn	c okt	100,00	206	4,00	5,20
aegn	c okt	105,00	305	2,00	2,50
ah	c okt	47,50	534	1,00	1,20
akzo	p okt	195,00	602	1,00a	0,70
akzo	p jan	200,00	511	3,80	3,30
dsm	c sep	175,00	300	1,30	1,90
dsm	c jan	130,00	300	7,30a	7,00b
dsm	p jan	130,00	300	3,50a	3,00
els	c okt	180,00	272	2,30	2,80
eoe	c sep	410,00	442	10,00	12,50
eoe	c sep	415,00	614	7,00	8,70
eoe	c sep	420,00	876	4,30a	5,00
eoe	c sep	425,00	867	2,90	3,70
eoe	c sep	430,00	610	1,80	2,10
eoe	c okt	425,00	276	6,00	7,00
eoe	p sep	395,00	1442	0,70	0,50
eoe	p sep	405,00	1534	2,00	1,30
eoe	p sep	410,00	319	3,30	2,30
eoe	p sep	415,00	800	5,20	3,50
eoe	p sep	420,00	323	7,30b	5,30
eoe	p nov	290,00	500	0,20a	0,10
eoe	p nov	415,00	320	10,00a	8,00a
ing	c sep	80,00	303	1,40	1,50
ing	c okt	80,00	1420	2,40	2,70
ing	c apr	90,00	300	2,50a	2,70
ing	p sep	80,00	750	1,90	1,30
ing	p okt	75,00	705	0,90	0,80
klm	c apr	47,50	325	9,00a	8,70
klm	c o96	40,00	652	10,10	17,70
kpbt	c jan	50,00	306	3,30	3,90
kpbt	p okt	47,50	300	1,50	1,00
phil	c sep	60,00	613	0,70	0,80
phil	c okt	55,00	345	4,70	6,00
phil	c okt	60,00	601	1,00	2,00
phil	c jan	60,00	407	3,30	3,80
phil	c o96	35,00	1006	25,20	25,50
top5	c sep	800,00	616	7,00	10,00
top5	c sep	810,00	431	4,70	6,80
unil	c sep	205,00	320	1,70	3,00
unil	c okt	210,00	423	2,00	3,50

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Seat

SEAT
Volkswagen Groep
DEALER
Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Te koop SEAT Marbella GLX, als nieuw, bwj. 4-8-'87, APK 5-8-'95, kleur rood, 59.000 km. Tel. 046-583530.

Suzuki

SUZUKI
DEALER
Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

SUZUKI personenbusje, bwj. '85, i.z.g.st., APK 3-'95, ƒ 2.900,-. Tel. 045-222748.

Suzuki ALTO, kleur rood, bwj. '85, pr.n.o.t.k. Tel. 045-351936.

Te koop ?Suzuki ALTO GLX automaat, bwj. '92, km.st. 34.000. Tel. 045-719397.

Te koop SUZUKI 413 bwj. '86 met sportvlgn. APK '95. Telef. 045-271624.

Triumph

TRIUMPH TR6, in '71 nieuw/nu weer!!! Telefoon/fax 043-649725.

Te k. TRIUMPF Spitfire, bwj. '79, kl. Ferrarirood, APK 2-'95, i.z.g.st. met zomer- en winterkap. Inl. 045-230544.

Toyota

TOYOTA
DEALER
Mengelers BV
OFFICIEEL DEALER VOOR ZUID-LIMBURG
Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold
Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

Te koop Toyota COROLLA 1.6 Si, 16V, kl. wit, bwj. 6-'90, div. extra's, vraagprijs ƒ 15.950,-. Tel. 045-213544.

Toyota COROLLA GTi 16V, eind '85, i.z.g.st., APK 6-'95, vr.pr. ƒ 4.350,-. 046-338284.

Te koop TOYOTA MR 2, bwj. '85, Ned. uitv. vr.pr. ƒ 15.000,-. Tel. 04704-7075 of 04754-85117.

Toyota CELICA 2.0 GTi, 16 V, roodmet., 6-'90, 1e eig., 58.000 km. Jurgen Autocentrum. Tel. 045-452570.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Toyota MR2 2.0 Twincam T-bar

kl. signaalrood, 1e eigenaar, schadevrij, 7.500 kg, bwj. 27 mei 1992, nieuwprijs, plm. 70.000, nu ƒ 48.500,-. Autoparck Kerkrade b.v., Locht 44, Kerkrade. Tel. 045-426424.

Volkswagen

Te koop VW PASSAT 1.8 CL inj. 11-11-'91, 1e eig., boekjes aanw., LPG-Necam, trekhaak, veel extra's, 125.000 km, kl. zilvermet., auto verk. in nw.st., ƒ 19.750,- incl. BTW. Kissel 46, Heerlen. 045-723142.

Koopje VW KEVER 1303 bwj. '73, APK, nieuwe brede banden 205J285, verlaagd, roodmet., pr.n.o.t.k. Tel. 045-272998.

VW POLO bwj. '80, APK 8-'95, zuinig en goed, vraagpr. ƒ 1.150,-. Tel. 04493-2966.

VW KEVER 1303 S cabrio, zwart met witte kap, bwj. '76, i.z.g.st., spotpr. Koningstr. 51, Born, 04498-54609. Alleen zondagmorgen.

Te koop VW POLO, bwj. '81, APK 11-'94, vr.pr. ƒ 1.050,-. Tel. 045-427668 of 420140.

Te koop VW JETTA 1600 CL, type '88, i.z.g.st., ƒ 6.750,-. Tel. 045-317675.

VW GOLF cabrio wit, 7x15 velgen, dikke bumpers, blauwe kap, perfekte staat, 1984, ƒ 17.900,- incl. BTW. Inr. motor mog. Rekers Motoren, Heerlen. 045-215375.

Te koop VW GOLF D, bwj. '86, APK '95, prijs ƒ 5.500,-. Tel. 045-451165.

Te koop VW GOLF GTi 1.8 bwj. '83, Amerik. uitv., ƒ 4.250,-. 045-316940.

Te koop GOLF GTi 16V, bwj. '86, i.z.g.st., weinig km, veel extra's, vr.pr. ƒ 12.000,-. Telef. 043-649003.

Te koop GOLF, bwj. '90, kl. metalliczwart, t.e.a.b. Telef. 045-232094.

Te k. VW CORRADO G60 USA-uitv., kl. rood, bwj. 10-'90, alle opties. ☎ 043-640179.

Te koop GOLF 1300 wit bwj. 8-'85, i.z.g.st. ƒ 4.950,-. Telef. 045-754426.

Te koop Volkswagen PASSAT Variant 1.8i GT met vele extra's, bwj. m.'90. Telef. 045-220870.

GOLF Madison 1.6i bwj. '90, ƒ 14.250,-. z.g.a.n. 046-511293.

Te k. t.e.a.b. VW GOLF GTi 1600 Cabrio, bwj. '83, veel extra's. Tel. 04750-19994.

Te k. VW JETTA turbo diesel, 4-drs., bwj. '89, wit, vr.pr. ƒ 14.750,-. Tel. 045-324296.

Te k. Golf ORLANDO 1.4, rood, 3-'94, div. extra's. Tel. 045-224426.

Te k. VW PASSAT 1.8 CL, bwj. 6-'90, antracietmetallic, i.z.g.st. Tel. 045-427386.

Te koop VW GOLF diesel 1.6 CL, bwj. '88, ƒ 11.000,-. Telefoon 045-424500.

GOLF 1.6 CL Cabriolet, bwj. '87, wit, bijzonder mooi, ƒ 17.500,-. ☎ 045-424128.

GOLF 1.3 CL, '87, sportwielen, 1e lak, zeer mooi, ƒ 7.500,-. Tel. 045-424128.

VW JETTA 1.3 Pacific, '91, anctraciet. E.A. Kozole b.v. Edisonstr. 23, Landgraaf. Tel. 045-321088.

VW GOLF 1.3 Manhattan, bwj. '90, kl. wit, pr.n.o.t.k. 045-753813 na 18 uur

Te koop VW JETTA diesel bwj. '83, APK, ƒ 2.750,-. Tel. 045-330327.

Te koop GOLF Cabrio, bwj. '87, veel extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-426717, alleen zaterdag tot 16.30 u.

Te koop mooie GOLF Cabrio, Amerikaanse uitv. 1.8 GTi, bwj. '84, incl. airco en cruise-controle, ƒ 9.800,-. Tel. 04406-10554, tussen 10.00-13.00 uur.

VW GOLF Cabrio, wit, 6-'85, rode kap en rood stof. mooie auto. Jurgen Autocentrum. Tel. 045-452570.

Volvo

VOLVO
DEALER
Autobedrijf Volvo Klijn
De Koumen 7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop VOLVO 340 bwj. '82, APK gek., kl. blauw. Tel. 045-251090.

VOLVO 343 de luxe, bwj. '80, APK mrt. '95, auto is motorisch en technisch 100% in orde, geen roest, beslist goede auto. 046-757430.

VOLVO 240, bwj. '86, LPG, i.z.g.st., ƒ 5.250,-. Inruil mogelijk. Tel. 046-513425.

VOLVO 340 D, 1985, APK 7-'95, geen roest, prima motor, ƒ 2.950,-. 045-423084.

Te koop VOLVO 740 GL TD, bwj. '88, grijsmetall., 5-bak, centr. portiervergr., w.w. glas, stuurbekr., lm velgen, kooppr. ƒ 10.900,-. 043-217366 tijdens kantooruren.

Te koop VOLVO 440 GLT, bwj. '89, c.v., open dak, LPG, ƒ 13.950,-. Telef. 04457-1927 / 030-203653.

VOLVO 440 bwj. '91 m. of z. LPG, in st.v.nw., slechts ƒ 14.500,-. ☎ 046-512138.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

VOLVO KLIJN
VOLVO

940 GL wit	1991
850 T-5 Estate automaat airco etc.	1994
740 GL 2.3i zilvermetallic	1989
740 GLE 2.3i automaat slechts 81.000 km.	1989
480 ES blauwmet. 1e eig. 64.000 km.	1988
460 GLE 1.8i blauwmet	1994
460 turbo rood zeer compl. uitvoering	1991
460 GL Smokezilvermet. 41.000 km	1990
440 GLE 1.8i Smokezilvermetallic	1994
440 Turbo Diesel roodmetallic	1994
440 GL 2.0i zilvermetallic 14.000 km. okt.	1992
440 DL automaat 26.000 km.	1992
440 DL donkergrijs 50.000 km	1991
440 GL inj. stuurbekrachtiging 61.000 km.	1990
440 GL zwartmetallic sportuitvoering	1989
440 GL Smokezilvermet. 67.000 km.	1989
340 DL 3-drs. 1.4 wit	1989
360 Sedan 2.0i antraciet, speciale auto	1988
340 DL 5-drs. blauwmetallic 1.4	1987

HOENSBROEK, DE KOUMEN 7. Tel. 045-220055.

Diversen

Garage Wolters,

Heerlenerweg 39, Sittard, ☎ 046-520303.

Mercedes 300 diesel zilvermetallic automatic	1986
Mercedes 300 CE coupé antracietmet. autom.	1992
Merc. 300 CE coupé diam.zw.met. airco aut.	1988
Merc. 200D diam.wit ww-glas enz. vele extra's	1990
Mercedes 230 TE stationcar autom. antr.metal	1983
Mercedes 190 diesel antracietmetallic	1985
Mercedes 450 SE autom. airco 1e-eigenaar	1978
Mercedes 190 Diesel 5-bak schuifdak enz.	1987
VW Kever 1303 kl. rood puntgaaf 100% in orde	1976
Mercedes 250 Diesel rookzilver Pullman enz.	1986
Toyota Corolla 1600 TSi 16V HB	1994
Toyota Corolla 1300 GLX apart mooi	1986
Toyota Supra Targa 3.0i 24V alle optie's	1986
BMW 518i M-uitvoering apart mooi	1984
Nissan Sunny 1.3i GLX zeer veel extra's	1989
Nissan Micra 1300 roodmetallic	1983
Honda Prelude 2.0i 16V kl. rood exclusief	1988
Fiat Ritmo 60 LS sportieve uitvoering	1987
Alfa 2.0i T-Spark antracietmet. stuurbekr.	1989
Mazda 323 1.5 GLX silver apart mooi	1985
Ford Escort 1400i kl. zwart 5-bak ww-glas	1988
Ford Siërra 1600i CL sedan blauwmetallic	1988
Nissan Vanette gesloten busje 2.0 diesel	1989
VW Passat 1800 GLi alle mogelijke extra's	1989
Opel Kadett 1.7 diesel sedan blauwmetallic	1989
Opel Kadett 1300i apart mooi	1990

Opel Vectra 1.6i GLS '93; Opel Vectra 2.0 GL '92 nieuw model; Omega 2.6i combi autom. '93; Astra Combi 1.6i '92; Astra 4-drs. Sedan '93; Audi 80 2.3 E '92; Opel Corsa 5-drs. nw. model 14i '93; Astra 5-drs. 16i '92; VW Passat 1.8i bwj. '89; Vectra 2.0 GL 4-drs. '88. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf (Ind.terrein Strijthagen). ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Suzuki Swift Sedan 1.6 autom. '92; Suzuki Swift 1.0 5-drs. '88 '94; Ford Fiësta XR2 '82; Ford Escort 3-drs '82; Mazda 626 2.0 GLX diesel '91; Mazda 626 LX diesel '84; Mazda 626 2.0 GLX Coupé, uitgeb. '84; Seat Marbella rood '92; Renault 5 3-drs. '85; Fiat Panda 3-drs. '85. Autobedrijf BODELIER. ☎ 045-441721.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Eurocasions
Rij nu, betaal later

Citroën Xantia 2.0 blauwmetallic	04-1993
Citroen ZX Volcane 2.0 rood	08-1991
Nissan Primera 2.0i SLX grijsmetallic	09-1992
Citroën ZX 1.6i Avantage zwart	05-1992
Citroën BX 1.6 TGi Break rood	01-1992
Citroën AX 1.1i TGE groenmetallic	05-1992
Citroën AX 1.1i First rood	04-1992
Volvo 460 1.8i GL wit	10-1991
Volvo 440 1.7 GLT rood	04-1991
Citroën BX 1.6i TGi grijsmetallic	01-1992
Toyota Carina grijsmetallic	06-1991
Fiat Tempra 1.6i SX grijsmetallic	05-1991
Opel Kadett 1.8i Frisco wit	04-1991
Toyota Carina II 1.6i grijsmetallic	02-1991
Ford Escort 1.6i rood	09-1989
Toyota Carina II 16i grijsmetallic	10-1989
Ford Siërra 2.0 grijsmetallic	01-1988
Nissan Bluebird roodmetallic	01-1989
Ford Siërra Turbo Diesel blauwmetallic	04-1991
Citroën C25 bestel diesel wit	06-1994
Peugeot 405 1.6 Reference-uitv. wit	01-1992

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Openingstijden maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur.
Zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur.
Telef. 045-223300

Off. FSO Dealer. Autobedrijf P. van DIJK & Zn tot eind augustus speciale zomerkorting op nieuwe FSO: ƒ 1.000,- op benzine en cargo en ƒ 3.000,- op diesel. Ford Mondeo 1.6 CLX 8-'93 ƒ 32.750,-; Alfa Romeo 75 '91 ƒ 17.750,-; Fiat Tempra 1.6 '91 ƒ 16.250,-; Fiat Uno 70 '90 ƒ 10.500,-; Fiat Panda 1000 '91 ƒ 9.750,-; Audi 100 2.3E aut. '90 ƒ 27.750,-; Audi 80 1.6 '90 en '91 v.a. ƒ 21.750,-; Audi 80 1.8 '88 ƒ 18.750,-; Peugeot 605 SLi '91 ƒ 26.750,-; Peugeot 309 1.6 GLX aut. '93 ƒ 23.750,-; Peugeot 205 1.1. GR 5-drs. '93 ƒ 18.750,-; Opel Astra 1.4 GL 5-drs. '92 ƒ 23.750,-; Kadett 1.3 5-drs '87 ƒ 9.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar '93 ƒ 27.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 23.750,-; Ford Siërra 2.0 Sedan '89 ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1.6 CL '87 ƒ 8.750,-; Ford Fiësta 1.1i 5-drs. '93 ƒ 18.750,-; Ford Fiësta 1.1 '90 ƒ 12.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 18.750,-; Mazda 626 1.8 5-drs. '90 ƒ 14.500,-; Mazda 626 2.0 4-drs. '89 ƒ 10.250,-; Honda Accord 1.6 '88 ƒ 12.750,-; Renault 25 TX 2.2i '91 ƒ 26.750,-; Renault 19 Chamade '91 ƒ 16.750,-; BMW 316 '85 ƒ 7.250,-; Opel Corsa 1.3 '84 ƒ 3.750,-; Seat Ronda 1.2 '87 ƒ 4.250,-; Volvo 340 '85 ƒ 4.500,-; Audi 100 Avant '85 ƒ 7.250,-. Inruil, financiering. Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation. P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. 045-311729.

HONDA CRX 16V Hitec '90 uitbouw; Golf GTi 16V zwart '89; GTi Golf '88 rood; GTi '88 zilver; Golf GTi zwart alle extra's '88; Golf GT diesel 2x '88/'90 turbo intercooler; Golf diesel '91; Opel Kadett GSi 3x '87/'90 vanaf ƒ 8.750,-; Mercedes 190 diesel 2.5 '88; Mercedes 190D '89 antraciet; 190E rood- '86/'85; 190E '86 blauw; Mercedes 300E '88; Mercedes 300 diesel '86; BMW 525i '90 zwart; BMW 318i '90 zwart; BMW 320i '87; BMW 323i '85 vanaf ƒ 6.750,-; Escort XR 3i 3x '87/'90 vanaf ƒ 7.750,-; Peugeot 205 1.9 GTi '88/'90; Porsche 911 3x Targa cabrio coup; 924 '84 vanaf ƒ 8.750,-; Ford Siërra 4x '88/'91; Opel Vectra 2x '89/'91; VW Passat variant combi 2x '88/'90; Audi 80 2.0E '90/'91 vanaf 16.500,-DM; Volvo 340/360/440 5x vanaf ƒ 5.000,-; Mazda 626 '91 GLX rood coupé ƒ 14.750,-; Jeep Nissan King Cab '90 grijs kent.!! Fiat Uno/Tipo 5x vanaf ƒ 3.750,-; Escort 3x '86/'90 vanaf ƒ 3.250,-; Peugeot 205 vanaf ƒ 3.950,-; Cabrio Golf 3x zwart/rood/wit vanaf ƒ 8.750,-; Omega combi 2x '88/'90 zwart; VW LT bus '90 ƒ 12.750,-; Merc. 309D '89; koopje Ford pick-up oldtimer Amerik. bwj. '56 showauto. Garantie 6 maanden tot 3 jaar! Vele auto's 1e eigenaar APK keuringsstation. Inkoop direct à contant ook bijbetaling! Hoge inruilprijzen! LUCAR auto's Kerkrade. Telef. 045-456963.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Autobedrijf
John Koullen

biedt aan ANWB gekeurde uto's met 15 mnd garantie en nationale autopas:
Alfa 33 IE rood '91
Alfa Spider blauwm., '87
BMW 325i cabr., '88
BMW 316i M40 Edition '90
Mercedes 190 D '89
Honda Prelude automaat '89
Audi 80 1.8 S zilver '88
Citroën BX Leader '87
Daihatsu Charade 1.3i '91
Opel Omega 2.0i GL '91
Opel Omega 1.8i '87
Kadett Sedan Club '88
Kadett 3-drs 74000 km '87
Kadett autom. 72000 km '86
Corsa 1.2 GL '87
Scorpio Sedan airco '90
Scorpio 2.0, 5-drs., '89
Ford Siërra 2.0i Sedan '90
Ford Escort 1.6i wit, '87
2x Ford Escort 1.3 L '85
Ford Escort 1.6 diesel '87
Fiat Tipo 1.6 AGT '90
Fiat Uno 75 SX IE '90
Fiat Uno Diesel '88
Fiat Uno 45 blauw '86
Fiat Regatta 100S '85
Mazda 626 12 V GL Sed. '90
Renault 25 TS grijsm., '90
Seat Ibiza GL '85
VW Jetta CL wit '90
VW Jetta 1.6 CL '88
VW Passat station diesel '87
Nissan Bluebird station '86
Volvo 740 GLE 2.3 airco '90
Hyundai Pony 1.3 '86
Toyota Carina 1.6 '88
Mitsubishi Galant TD '86
Seat Ronda SXi zwartm., '84
Opel Senator 2.5 E '84
Fiat Panda blauw '86
Fiat Uno 5-drs., '84
Volvo 340 GL '85

Exclusief
Corvette Cabriolet '74

4x4
Landrover 88 hardtop '79

Bestellers:
Seat Terra Diesel '91
Ford Siërra 2.3 D VAN '84
Citroën Hy bus veebak.

Div. inruilauto's van ƒ 500,- tot ƒ 2.500,-. Garantie 3 tot 15 maanden v.a. ƒ 7.500,-. Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein en in onze showroom. ANWB gek. auto's met bovag-gar. en nationale autopas. Autobedr. John Koullen, Beitel 114, Heerlen. (200 mtr naast disco Peppermil). ☎ 045-426995 / 424268

SUPERCARS Akerstraat Noord 20a Hoensbroek heeft voor U: Kadett 1600 5-drs. '85; Golf 1600 '86; Alfa 75 '86 gas; Fiat Panda '85; Citroën AX '88; Escort '84/'85; Opel Manta '85; Escort 1400 CL '86 + '87; Fiësta '84; Volvo 340 '85; Siërra v.a. '84 t/m '86; Alfa t. 33 '86 ƒ 4.900,-; Mitsubishi Lancer 1500 '86; Escort '83; Renault 11 '87; Fiësta '82; Passat Diesel '85; Datsun Cherry autom. '83. Nog diverse andere auto's. Telef. 045-222455 of 231448.

AUTOPARCK Kerkrade b.v. ANWB gekeurd: Ford Scorpio 2.4 GLi automaat Sedan zwartmet. 1991, ƒ 18.900,-; Ford Siërra 2.0i CL Sedan LPG 1990 ƒ 13.750,-; Ford Siërra 1600 CL robijnroodmetall. 1990 ƒ 13.750,-; Ford Scorpio 24 CLi automaat 1989 ƒ 12.500,-; Ford Siërra 1600 5-drs. kl zwart div. acc. ƒ 11.850,-; Ford Orion 1600i signaalrood 1990 ƒ 11.450,-; Ford Siërra 1800 3-drs. kl. wit 1986 ƒ 5.900,-; Ford Siërra 2.0 Ghia automatic 1e eig. uitm. cond. ƒ 5.900,-; Ford Escort 1400 CL 3-drs. 1986 ƒ 6.750,-; Ford Escort Ghia blauwmet. 1986 ƒ 6.900,-; Opel Kadett stationwagen 1700 luxe diesel 5-drs. 1991 ƒ 15.250,-; Opel Kadett Sedan 1400i LPG 1990 ƒ 13.900,-; Opel Kadett Sedan 1600i 1989 ƒ 12.750,-; Opel Kadett 1600i HB zwartmetallic 1991 ƒ 15.900,-; Opel Kadett 1700 diesel HB 1991 ƒ 14.750,-; Alfa Romeo 75 ie signaalrood 1990 ƒ 13.900,-; BMW 320-6 1984 ƒ 6.750,-; Citroën BX RE rood 1989 ƒ 8.950,-; Citroën Visa orig. GTi 1985 ƒ 5.250,-; Ford Siërra XR4i 2800 Sport 1984 ƒ 7.500,-; Fiat Uno 75 inj. signaalrood 1987 ƒ 6.950,-; Fiat Uno 45 S champ. blauwmetallic 1988, ƒ 7.950,-; Fiat Panda White CL 1989 ƒ 6.250,-; Mazda 626 Sedan 1800 DX nw. mod. 10-'90 ƒ 13.750,-; Nissan Sunny stationcar bestelauto 1989 ƒ 6.850,-; Nissan Micra signaalrood 1987 ƒ 6.950,-; Renault Charade silver 1e eig. supermooi 10-'91 ƒ 16.750,-; Toyota Celica cabriolet geheel open 1982 ƒ 4.950,-; Toyota 1.0 DX Starlet supermooi 1985 ƒ 5.950,-; Toyota Corolla 1.3 Liftback SXL nw. model '88 12-'87 kl. rood ƒ 9.750,-; VW Golf automaat 1800 inj. veel acc. 1989 ƒ 16.500,-; VW Golf CL kl. wit, 1990, ƒ 13.500,-; motor Suzuki 500 E GS slingshot 1990 3.800 km ƒ 7.750,-; Daf 400 bestelbus 2800 T diesel 1989, kl. rijbewijs ƒ 8.750,- incl. Autoparck Kerkrade b.v., Locht 44, Kerkrade. 045-426424.

Nissan Primera 2.0 LX station '91 LPG; Peugeot 405 GLD station '92; Siërra 2.0 CLX station; Alfa 33 1.7 I.E. '91; Porsche 911 Targa en coupé en 924 '78; Volvo 440 '89 en 360 GLS '85; Mazda 323 HB '90; MB 190D '90; Opel Kadett 1.6i '90 em Corsa 1.3 S '87 en Kadett E '86 5-drs.; Fiat Panda 1000 IE '90; Ford Scorpio 2.0i aut.; Peugeot 309 '88; BMW 318i '86; Honda Civic '85; Renault 11 GTX '84; Citroën BX 1.6 '84; Kawasaki 600 ZZR '91. Gar. en inruil. Auto ENGELBERT a/d Fremme 13, Margraten. Tel. 04458-2918.

Te k. SUZUKI jeep SJ 14 V, bwj. '83, motor defect, t.e.a.b.; Mercedes 406 B, klein rijbewijs, open laadbak, i.z.g. st. Koolhoverweg 32, Bocholtz, ☎ 045-441991/445433.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Opel Ascona 1.6 S 4-drs. '87; Ford Scorpio 2.0 CL '86; BMW 316 LPG '85; Renault 11 GTD '86; Opel Kadett 16 D 5-drs. '85; Peugeot 205 GE 5-drs. '85; Volvo 360 2.0 5-bak '85; Citroën Visa 17 RD 11-'86; Ford Siërra 20 L V6 '83; Opel Kadett 13 S '83; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; VW Golf 16S '81; Citroën Axel '86; Opel Ascona 16S '82; Fiat 127 1050 '83; Opel Kadett 1.2 N '80 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr.Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10-18 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Autohandel O.K. CARS: 2x diesel Opel Kadett stat.car '87; Kadett '88; Opel Corsa '83; Escort XR 3I '84; Chrysler Le Baron '79; Mercury Cougar cabrio '70, klein defekt; Nissan 1.5 '85; Siërra '86; Golf GTD '87; Toyota Corolla LB 1.6 '84; motorboot met trailer 25 PK. Inruil, financiering, garantie. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. 04492-5782.

Te k. gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE prijs!!!! 045-416239 tot 21 uur open.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Math KOENEN heeft in voorraad 150 auto's: Kadett; Escort; Fiësta; Corsa. V.a. ƒ 750,- tot ƒ 9.000,-. Handelsweg 1, Susteren ☎ 5204.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Sloop- en schadeauto's

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎045-720418.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Bedrijfswagens

Ford TRANSIT, bedrijf-bestelbus, bwj. '91, i.z.g.st., pr. ƒ 15.000,- incl. BTW. Bellen 046-590300 (R. Korsten).

BEDRIJFSAUTO'S in alle uitvoeringen. W. Feijts auto's, Vaesrade 61-63, Vaesrade. Tel. 045-243317.

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Ink./verk. goede gebr. AUTOBANDEN. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Te koop Rial SPORTVELGEN van Mercedes 16x7 en 16x8, ƒ 350,-. 045-222235.

Te k. complete Ford SIËRRA-MOTOR 2.0i, 5-versn. bak + LPG, 90.000 km, vr.pr. ƒ 1.450,-. 04754-88850.

VW DIESELMOTOR te koop, 135.000 km, ƒ 800,-. Tel. 04492-5973.

Te koop Alluette SPORTVELGEN 7x15 met 195/50 R15 banden, 9 mnd. oud; vaste pr. ƒ 750,-. Tel. 045-324325 na 18.00 uur.

Lichtmetalen VELGEN met banden te koop, 195-50-R-15. Tel. 045-457553.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Motoren en scooters

HONDA XBR 500, bwj. '87, zwart, in uitstekende staat. Telefoon 045-352904.

HONDA CB 400 N, bwj. '81, met koffers, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-442952.

Te k. Yamaha VIRAGO 700 cc., Amerikaanse uitvoering, bwj. '85, bordeauxrood met goudkleurige velgen, diverse extra's, 10.000 miles, i.z.g.st., vraagpr. ƒ 9.750,- incl. Telef. 045-222530.

Te koop MOTORBANDEN tegen scherpe prijzen. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf. ☎ 045-314027.

Een • motor huur je bij Dreams MOTORVERHUUR. Jongmansweg 39, Heerlen Nrd. ☎ 045-214942 of 06-52.759767 of 045-210575.

Voor Piccolo's zie verder pagina 30

Limburgs Dagblad Regionaal

Zaterdag 27 augustus 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

McDonald's moet 500 gulden smartegeld betalen

Onterecht ontslagen voor te lange nagels

DOOR HANS ROOIJAKKERS

HEERLEN – Kantonrechter mr. J. van Oppen vindt dat verkoopster Ilse Roumimper onterecht op staande voet is ontslagen door McDonald's in Heerlen wegens het dragen van te lange vingernagels. Daarnaast bepaalde hij dat Roumimper vijfhonderd gulden smartegeld krijgt omdat haar eer en goede naam als werkneemster is geschaad. De proceskosten zijn voor rekening van beide partijen.

De 30-jarige verkoopster, die acht uur per week bij McDonald's werkte, werd op 26 februari ontslagen. Volgens eigenaar Giel Pijpers was zij reeds negen maal gewaarschuwd voor de te lange nagels en bij de tiende 'aanvaring' was de maat vol.

Van Oppen ontbond ook de arbeidsovereenkomst met ingang van 1 september omdat volgens de Heerlense kantonrechter de arbeidsrelatie tussen beide partijen zodanig is verstoord, dat van een vruchtbare samenwerking geen sprake meer kan zijn.

Jurist Frank Gerards, die de zaak voor Ilse Roumimper behartigt, is tevreden met de uitspraak. „Het is vrij uitzonderlijk dat een rechter in Nederland smartegeld toekent. De hoogte van de vergoeding is alleszins redelijk, omdat zij slechts één dag per week werkzaam was bij McDonald's."

Gerards heeft er alle vertrouwen in dat haar cliënt ook de nog lopende zaak tegen het Heerlense bedrijf wint. „Nu de rechter smartegeld heeft toegekend, is de kans groot dat de ingestelde loonvordering van februari tot september ook wordt gehonoreerd. Inclusief vakantiegeld en niet opgenomen verlofdagen is dat toch een aardig bedrag. Dat Ilse haar eigen proceskosten moet betalen is slechts bijzaak. Dat bedrag is niet onoverkomelijk."

Ilse Roumimper, die nu als nagelstiliste een eigen bedrijfje runt, voelt zich 'verlost van een nare zaak'. „De wijze waarop ik ontslagen ben, heeft een half jaar aan mij geknaagd. Het was oneerlijk en onterecht. De hoogte van het smartegeld maakt niet uit. Principieel heb ik de zaak gewonnen. En dat is belangrijk. Mijn naam is gezuiverd."

Snel overdracht van corporatie-garanties

Heerlen wil risico van miljard kwijt

Van onze verslaggever

HEERLEN – De gemeente Heerlen hoopt snel van een risico van een miljard gulden verlost te zijn. Heerlen wil de risico's van leningen en garanties aan woningcorporaties onderbrengen bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Heerlen loopt daar landelijk gezien mee voorop.

Het rijk schafte zijn garantiestelling af per 1 januari 1989 en verstrekte geen rijksleningen meer. De gemeenten zagen zich genoodzaakt om zelf garant te gaan staan voor leningen van de woningbouwverenigingen. Op dit moment loopt Heerlen daardoor een risico van een miljard gulden.

Sinds drie jaar eist ze daarom een risicovergoeding voor het afgeven van garanties. De corporaties weken daarom uit naar het Waarborgfonds, voor wat betreft nieuwbouw en renovaties. Dat is een landelijke stichting die borg staat voor alle woningbouwverenigingen die er deelnemer van zijn.

De corporaties storten per lening een bepaald percentage in dat fonds en verplichten zich tot een extra storting in het geval het vermogen van het fonds beneden een bepaald niveau komt. Alleen in geval van uiterste nood springen het rijk en de gemeenten bij. Maar dan gaat het om renteloze leningen.

De corporaties konden tot nu toe echter niet terecht voor bijvoorbeeld de herfinanciering van vervroegde aflossing van leningen. Dat is per 1 april wel mogelijk gemaakt.

De Heerlense gemeenteraad moet op 6 september formeel besluiten zijn risico's over te dragen aan het fonds. Dan krijgen krijgen de corporaties de gelegenheid om van de uitgebreide faciliteiten van het fonds gebruik te maken. In principe kunnen ze dan niet meer bij de gemeente terecht.

Volgens de gemeente staan de corporaties in Heerlen in meerderheid positief tegenover een overdracht aan het fonds.

„Het is zaak snel te handelen. We lopen nu landelijk voorop, als we wachten moeten we ergens in de wachtrij voor het Waarborgfonds aansluiten," vindt wethouder Hub Savelsbergh. De commissie financiën heeft al positief geadviseerd.

Burgemeester acht noodbevel onnodig

Heerlen gaat dealers uit Randstad aanpakken

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het gemeentebestuur van Heerlen gaat hard optreden tegen de overlast die drugsdealers uit de Randstad de laatste weken met name aan de achterkant van het NS-station veroorzaken.

Burgemeester Jef Pleumeekers wil niet vooruitlopen op de aard van de te nemen maatregelen, maar het zal hier niet leuk worden voor de dealers uit de Randstad, die hier veelal met het openbaar vervoer komen. We zullen ze duidelijk maken dat hun winkeltjes hier niet zo fijn staan.'

De aankondiging van de burgemeester volgt op berichten van de Heerlense politie, dat de overlast bij het station onaanvaardbaar dreigt te worden. Aanvankelijk liep de overlast juist wat terug na de vestiging van het OAC (opvang- en adviescentrum voor verslaafden en daklozen) bij het station.

Pleumeekers wijt de toegenomen overlast aan de 'markt', de extra grote vraag naar drugs van veel buitenlandse verslaafden. Volgens de burgemeester is de harde aanpak die Maastricht sinds korte tijd volgt, niet de oorzaak van de toegenomen belangstelling van de dealers voor de Oostelijke Mijnstreek.

De Heerlense bestuurder wil dat het nieuwe kabinet ervoor zorgt dat justitie meer middelen krijgt in de strijd tegen de dealers. „Het is voor agenten zeer frustrerend als ze een dealer die ze hebben opgepakt, na een paar uur al weer vrij zien rondlopen."

Heerlen denkt er niet aan in navolging van Maastricht een noodbevel uit te vaardigen tegen de drugsoverlast bij het station. „Wij willen ons huidige meersporenbeleid doorzetten. Een noodbevel is ook iets voor extreme situaties, waarbij kortstondig explosief geweld optreedt, zoals bij rellen. Daarbij worden alle democratische procedures buiten werking gesteld."

In Heerlen is volgens de burgemeester geen sprake van zo'n situatie. In Maastricht in het jungenpark, wel. „Mensen liepen daar echt gevaar."

Maastricht zal overigens niet direct meedoen met de verstrekking onder medisch toezicht van harddrugs aan de 'probleemgevallen' onder de verslaafden. Heerlen en Rotterdan zetten dat experiment nu samen op. „Maastricht is wel zeer geïnteresseerd, en zal als het experiment succesvol verloopt mogelijk inspringen," meldt Pleumeekers.

● *De gemeente Heerlen gaat hard optreden tegen de overlast door dealers bij het station.* Foto: DRIES LINSSEN

Wethouder mag verdiensten bijbaan houden

HEERLEN – De Heerlense wethouder Jos Zuidgeest mag de verdiensten die hij als commissaris van de Bank voor Nederlandse Gemeenten geniet, behouden. Het is namelijk een nevenfunctie die niet uit zijn ambt voortvloeit. Anders hadden de inkomsten volgens de per 1 januari van dit jaar gewijzigde Gemeentewet in de gemeentekas moeten vloeien.

Burgemeester Pleumeekers van Heerlen had het ministerie van Binnenlandse Zaken en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) - op nadrukkelijk verzoek van Zuidgeest zelf - om opheldering hierover gevraagd.

Pleumeekers had ook gevraagd of het mogelijk is een maximum te stellen aan de verdiensten die bestuurders genieten uit niet uit de functie voortvloeiende bijbanen. Het Heerlense college vindt dat verstandig, „maar de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken heeft geschreven dat wij daarmee verder gaan dan de wet voorschrijft," zegt Pleumeekers. „Het is echter nog niet duidelijk of ons voorstel zich met de wet verdraagt. Dat wordt nog uitgezocht."

Vrijaf kinderen in verband met explosiegevaar

School ontruimd na gaslek

Van onze verslaggever

SITTARD – De basisschool in de Sittardse wijk Overhoven moest gistermorgen in allerijl worden ontruimd. Bij boorwerkzaamheden scheurde een gasleiding, waardoor er gevaar voor ontploffing ontstond. 360 kinderen moesten onmiddellijk worden geëvacueerd.

De scholieren werden uit voorzorg naar het verstgelegen schoolplein gebracht, op veilige afstand van het gaslek, nog voordat de brandweer ter plaatse was. De brandweer van Sittard kon weinig doen, omdat het gaslek in de gymnastiekzaal niet snel was te dichten. In afwachting van de komst van medewerkers van het gasbedrijf Mega Limburg hield de politie voorbijgangers uit de buurt van de school. Ook het nabijgelegen kantoor van de stichting Thuiszorg, vijftien woningen en de supermarkt op de hoek werden ontruimd. De Geldersestraat waaraan de school ligt, moest enige tijd voor alle verkeer worden afgesloten.

Een uur na het gasalarm kon het sein veilig worden gegeven. Omdat de schoolleiding geen enkel risico wilde lopen, werden alle kinderen naar huis gestuurd. Ze hoefden ook gistermiddag niet meer terug naar school.

De brandweer was zeer te spreken over de snelle reactie van de schoolleiding. „De ontruiming is voortreffelijk verlopen," aldus een woordvoerder van de brandweer.

De school handelde volgens het calamiteitenplan, dat vrij recent nog eens was herzien in verband met een fusie. Directeur P. Albert vertelde hoe de evacuatie verliep: „De kinderen zijn in alle rust naar de speelplaats gebracht. We hebben ook andere vertrekken zoals de wc's gecontroleerd, om er zeker van te zijn dat geen kinderen achter gebleven waren. Dat is op de speelplaats per leerkracht nog eens gecontroleerd aan de hand van leerlingenlijsten."

Toen het gaslek provisorisch gedicht was, besloot Albert om de scholieren niet naar de lokalen terug te laten gaan, ook al was de school inmiddels gelucht.

Beroep tegen bedrijf in Born ingetrokken

BORN – De Limburgse milieuinspectie en het Graetheidecomité hebben hun beroep tegen containerbedrijf Barge Terminal in Born ingetrokken. Daarmee is een einde gekomen aan de juridische touwtrekkerij tussen het bedrijf, de gemeente en de twee bezwaarmakers.

De regionale inspectie voor de milieuhygiëne voor Limburg dreigde enkele jaren geleden Barge Terminal te laten sluiten. Het havenbedrijf, dat containers overslaat, voldeed volgens de inspectie en het Graetheidecomité niet aan de voorwaarden die in de oprichtingsvergunning waren vastgelegd.

Het sluitingsbevel kon worden afgewend nadat het bedrijf toezegde alsnog de nodige veiligheidsmaatregelen te zullen nemen. Eén van de voorwaarden waaraan Barge Terminal aanvankelijk niet voldeed, was een vloeistofdichte vloer. De inspectie en het Graetheidecomité vreesden dat bij calamiteiten, zoals een lekkende container, de bodem verontreinigd zou worden.

De twee bezwaarmakers, de gemeente en het bedrijf zijn het uiteindelijk eens geworden over de voorschriften die aan de nieuwe (revisie)vergunning worden gesteld.

Partijbestuur CDA vroeg Pleumeekers

HEERLEN – De druk op burgemeester Jef Pleumeekers van Heerlen om landelijk partijvoorzitter van het CDA te worden, werd vanuit het partijbestuur zelf uitgeoefend. Pleumeekers werd vanuit die hoek voor de functie gevraagd. „De druk was wel erg groot ja," zegt Pleumeekers. Heerlens burgmeester blijft echter bij zijn weigering partijvoorzitter te worden. Die functie is alleen al wat tijd betreft onverenigbaar met zijn baan als burgemeester. Pleumeekers zit bovendien pas anderhalf jaar in Heerlen en heeft de gemeenteraad beloofd minstens een periode van zes jaar uit te dienen.

Politie neemt pitbull in beslag

HEERLEN – Een pitbull is donderdag in de Peter Schunckstraat in Heerlen in beslag genomen, omdat hij twee buurtbewoners de stuipen op het lijf had gejaagd. De hond liep los en was niet gemuilkorfd, hoewel dat verplicht is. Hij heeft niemand gebeten. Een omwonende die een hond uitliet, wist een flatgebouw binnen te vluchten toen de pitbull op hem af kwam. Een andere man bleef stokstijf staan toen de hond tegen hem op begon te springen. De officier van justitie beslist wat er met het dier gebeurt.

Zoekactie naar Somalische broers

LANDGRAAF/ZEIST – De politie heeft gisteravond tientallen tips binnengekregen over de vermiste Somalische broers. De jongens zijn sinds vorige week spoorloos na een vakantie in Landgraaf. De vele tips kwamen bij de politie in Zeist (de woonplaats van de 13- en 14-jarige broers) binnen na een tv-oproep. Een woordvoerder van de politie noemde vijf tips serieus en op één tip is zelfs gisteravond al actie ondernomen. Dat heeft echter nog niet geleid tot de vondst van de jongens.

Zie verder pagina 15
● In 't Nieuws

Paul van Ettekoven aan aids overleden

HEERLEN – Paul van Ettekoven uit Heerlen is deze week op 38-jarige leeftijd aan de ziekte aids overleden. Van Ettekoven baarde in januari 1993 opzien, omdat hij zich vrijwillig had laten besmetten door zijn vriend Hans. Hij vertelde indertijd op radio en televisie dat hij als buddy ruim honderd mensen aan aids had zien sterven. De Heerlenaar zei dat niet meer aan te kunnen. Toen zijn vriend besmet bleek, wilde hij hem 'volgen'. Van Ettekoven noemde zijn daad geen zelfmoord, 'anders had ik me wel voor de trein gegooid'.

Man vermoord met dertig messteken

ZONHOVEN – In de keuken van zijn woning in Donk-Zonhoven is donderdagavond omstreeks half elf het stoffelijk overschot aangetroffen van de 51-jarige Willy Mathijs. De moordenaar had zijn slachtoffer een dertigtal messteken in de borststreek toegebracht en nadien diens keel doorgesneden. Bovendien vertoonde het lichaam ook sporen van slagen op het hoofd en verwondingen aan de handen, die mogelijk veroorzaakt waren door het afweren van slagen en steken. Het lijk werd aangetroffen door de vrouw van het slachtoffer. Ze was al een half uur eerder naar de slaapkamer op de eerste verdieping getrokken. Haar aandacht werd gewekt door een slag. Toen ze een kijkje ging nemen in de keuken vond ze haar man, badend in het bloed. De hulpdiensten werden gealarmeerd, maar medische hulp mocht niet meer baten.

Omroep Start naar rechter

GELEEN – Het ultimatum dat het bestuur van de lokale omroep Start in Geleen deze week stelde aan een voormalig medewerker is afgelopen zonder dat de tegenpartij hierop reageerde. Dit betekent dat Start in kort geding van Jan Widdershoven zal eisen dat hij zijn beschuldiging, dat het bestuur racisme tegenover omroepmedewerkers toestaat, moet rectificeren. De advocaat van Widdershoven wilde gisteren niet reageren op de afloop van het ultimatum en zei tot nader order 'een persstop' te hebben afgekondigd. Directeur Paul van Burink van omroep Start zei zich erover verwonderd te hebben dat Widdershoven en zijn advocaat geen gevolg hebben gegeven aan de eis van Start om in het Limburgs Dagblad van vrijdag een rectificatie te plaatsen. Aan de basis van het conflict tussen Start en Widdershoven ligt de beschuldiging van de laatste dat het bestuur geen aandacht heeft ondernomen tegen een bestuurslid dat discriminerende en racistische opmerkingen zou hebben gemaakt tegen vrijwilligers. Het bestuurslid is inmiddels opgestapt.

o/z

†

Tot onze grote droefheid delen wij u mede, dat na een langdurige ziekte op 82-jarige leeftijd van ons is heengegaan

Joep Koritnik

In dankbare herinnering:
De familie

24 augustus 1994
Corr.adres: Wilgenstraat 26, 6413 PW Heerlen

De begrafenis heeft in besloten kring plaatsgevonden.
Tevens willen wij vanaf deze plaats een speciaal woord van dank richten aan Dr. Tulleners en het personeel van afd. C1 van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum voor de goede zorgen aan Joep besteed.

---

†

Dankbaar voor alles wat hij steeds voor ons heeft gedaan, geven wij u kennis dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zwager, oom en neef

Piet Winkenius

echtgenoot van

Leny Bruins

Hij overleed in de leeftijd van 67 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Treebeek: **H.P. Winkenius-Bruins**
Familie Winkenius
Familie Bruins

6446 RZ Brunssum, 26 augustus 1994
Jupiterstraat 38a

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 31 augustus a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van de H. Rozenkrans te Brunssum-Treebeek, gelegen aan de Ringstraat, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondwake tot intentie van onze dierbare overledene, dinsdag 30 augustus om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van de heer

Piet Winkenius

ere-bestuurslid Showband Antonius, bestuurslid Stichting Odeon, Supportersvereniging Showband Antonius.

Bestuur Showband Antonius
Supportersvereniging Showband Antonius
Bestuur Stichting Odeon

Het is met verdriet waarmee wij bekend maken, [illegible]

Annie Kleinpaste

op de leeftijd van 70 jaar.

Aan het roer dien avond stond het hart
en scheepte maan en bossen bij zich in
en zeilend over spiegeling
van al wat het geleden had
voer het met wind en schemering
over boeg en tuig voorbij de laatste stad.

Gerrit Achterberg

Wij zullen je missen.

Familie en vrienden

Kerkrade, 25 augustus 1994
Corr.adres: P. Lammertsma
Elbereveldstraat 508
6466 KP Kerkrade

De samenkomst die vooraf gaat aan de crematie vindt plaats op dinsdag 30 augustus om 15.00 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10, waar tevens gelegenheid is om schriftelijk te condoleren.
De overledene is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen, Henri Dunantstraat.
Gelegenheid tot afscheidnemen van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Heel bijzonder, heel gewoon
gewoon een heel bijzonder man.

Dankbaar voor alle mooie en fijne herinneringen die hij ons achterlaat, geven wij u kennis van het heengaan van mijn dierbare echtgenoot

Jan Hoenjet

echtgenoot van

Wies Knubben

Hij overleed in de leeftijd van 69 jaar.

Welten: **Wies Hoenjet-Knubben**
Welten: **Petra en Ron Eussen**
Joyce, Manon
en al zijn zussen, broers, schoonzussen, schoonbroers, nichten en neven

6419 XD Heerlen, 25 augustus 1994
Weltertuynstraat 87

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op maandag 29 augustus om 14.15 uur in de H. Martinuskerk te Heerlen-Welten, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondwake heden zaterdag om 18.30 uur in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum Dela, gelegen aan de Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar gelegenheid is tot afscheidnemen heden zaterdag en zondag van 17.00 tot 18.00 uur.
Een speciaal woord van dank aan huisarts dr. Palmen en de Thuiszorg voor de goede zorg en steun.
Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Ome Jan

Je stoel is leeg,
je stem is stil.
Al zijn we nu alleen,
toch blijf je altijd om ons heen.
De liefde die je ons bood,
is niet te scheiden door de dood.

Ron, Petra, Joyce en Manon Eussen

Veel muziek klonk uit zijn piano,
het zal stil worden zonder hem.

Jan Hoenjet

Wij wensen Wies veel sterkte toe.

Bloody Limit Jazz Band

---

†

Dankbaar voor wat hij voor ons betekend heeft, delen wij u mede dat op de leeftijd van 60 jaar van ons is heengegaan onze vader, schoonvader, broer, schoonbroer, oom en neef

Lambert Blezer

Nijmegen: **Frans en Birgit**
Blezer-van der Pluijm
Jeftha, Gitan
Leiden: **Henk Blezer**
Familie Blezer

25 augustus 1994
Vrenkeweg 10, 6367 HJ Ubachsberg

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op woensdag 31 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Bernardus te Ubachsberg, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen.
Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoléance vanaf 10.30 uur.
Rozenkransgebed, met aansluitend avondwake ter intentie van de overledene, dinsdagavond om 18.45 uur in voornoemde kerk.
Lambert is opgebaard in een der rouwkamers van de begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen t/m maandag van 18.30 tot 19.00 uur. Zondag van 11.00 tot 12.00 uur.

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben en om alles wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden is overleden onze lieve tante en nicht

Maria Schneiders

Zij overleed op de leeftijd van 88 jaar.

Familie Schneiders
Familie Houblers

25 augustus 1994
Euterpelaan 76, 6411 BK Heerlen

De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op maandag 29 augustus a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk St. Franciscus van Assisië, Laanderstraat Heerlen, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats te Imstenrade, Heerlen.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 13.30 uur, achter in de kerk.
Maria is opgebaard in het mortuarium, gelegen op het terrein van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving ontvingen, gelieven deze advertentie als zodanig te willen beschouwen.

---

† Henk Bruynseels, 46 jaar, echtgenoot van Annelies Duits, Old Hickoryplein 86c, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 29 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Wyckerveld-Maastricht.

---

†

Met grote droefheid geven wij u kennis, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan onze lieve vader, pleegvader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Leo Muijs

weduwnaar van

Boukje Mous

Hij overleed in de leeftijd van 91 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Weesp: **Herman Muijs**
Trees Muijs-de Haas
Landgraaf: **Wiel Muijs**
Lucie Muijs-Hoenen
Yonina
Maastricht: **Jacob Muijs**
Truus Heuben
Jeroen
Sybren
Felice
Kerkrade: **Jeltje Veesten-Muijs**
Gerard Veesten
Diana
Sandra en Rogér
Heerlen: **Harm Mous**
Marianne Mous-Pommé
Patrick en Sonja
Esther en Raymond
Familie Muijs
Familie Mous

25 augustus 1994
Corr.adres: Wolfsmelk 81, 6374 RM Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 30 augustus a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Heerlen, gelegen aan de Schandelerstraat, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 29 augustus om 19.00 uur [illegible]
[illegible] mer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons gedurende zijn hele leven heeft omringd, delen wij u mede dat op 70-jarige leeftijd toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, zwager, oom en neef

Sjaak van Voorden

echtgenoot van

Bertie Prevaes

Heerlen: **B.G.E. van Voorden-Prevaes**
Wijk bij Duurstede: **Jeanny en Mike**
Vrancken-van Voorden
Bart, Anouk, Sander
Willemstad, Cur.: **Elly en Ferry**
Willems-van Voorden
Wendy, Nancy, Dennis
Heerlen: **Bert van Voorden en**
Monika Wutzke
Steve
Familie van Voorden
Familie Prevaes

25 augustus 1994
Cluysenaerstraat [illegible], Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden in de parochiekerk van de H.H. Martelaren van Gorcum aan de [illegible]weg te Heerlen op dinsdag 30 augustus a.s. om 11.00 uur.
Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op de begraafplaats aan de Akerstraat te Heerlen.
Avondwake maandag om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Geest aan de Kasteellaan te Heerlen.
Gelegenheid om afscheid te nemen in de rouwkamer, [illegible]weg 20 te Heerlen, heden zaterdag en zondag van 17.00 tot 18.00 uur en maandag van 18.00 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Met vreugde en pijn hebben we de laatste weken bij jou mogen zijn. Gelukkig zijn we weer bij elkaar gekomen.
Met zachte hand werd van ons weggenomen, mijn lieve moeder, oma, zus, schoonzus en tante

Amalia Bron

Zij overleed in de leeftijd van 61 jaar.

Brunssum: **Irene Knauder**
Sammy
Familie Bron

Heerlen, 23 augustus 1994
J.F. Kennedylaan 301
Corr.adres: Molenstraat 73, 6442 XW Brunssum

Overeenkomstig de wens van de overledene heeft de uitvaart in besloten kring plaatsgevonden.

---

†

Na een lang ziekbed,
Door Aids gevolgen op 38-jarige leeftijd overleden mijn vriend/partner

Paul van Ettekoven

* 14-11-1955 † 25-8-1994

Je was, bent en zult altijd
het licht zijn,
waar alles nacht is
waar alles zwijgt.

Onvergankelijk mooi
dat blijf je voor mij.

Lieve schat, je was
zo lief
zo dapper
en o zo moedig.
Lieve Paultje, bedankt voor alles en
tot straks.

Jouw vriend voor eeuwig,
Reel

Enige en algemene kennisge[illegible]

†

Na een leven dat gekenmerkt [illegible] door eenvoud, goedheid, bezorg[illegible] en eerlijkheid, is van ons heen[illegible] onze moeder, schoonmoeder, [illegible] moeder, overgrootmoeder, [illegible] schoonzus, tante en nicht

Katharina Derks

weduwe van

Hendrikus Petrus Boei[illegible]

Zij overleed in de leeftijd van 81 jaar.

Brunssum: **Jo Bouma-Boeijen**
Henk Bouma
Geleen: **Annie Waterham-Bo[illegible]**
Gijs Waterham
Ede: **Frans Boeijen**
Joke Boeijen-van E[illegible]
Brunssum: **Lies Hager-Boeijen**
Jan Hager
Brunssum: **Henk Boeijen**
Palmyre Boeijen-H[illegible]
Veghel: **Hennie Arts-Boeijen**
John Arts
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Derks
Familie Boeijen

Brunssum, 26 augustus 1994
Semmelweisstraat 14 k 116
Corr.adres: Op Gen Hoes 125
6442 PH Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvin[illegible] dinsdag 30 augustus om 10.00 uur in de [paro]chiekerk van de H. Jozef te Brunssum, gevolgd door de crematie in het cremato[rium] Heerlen, Imstenraderweg 10.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven [illegible] geen condoleren.
Avondwake heden zaterdag om 19.00 u[ur] voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in het mortu[arium] van het Gregoriusziekenhuis te Bru[nssum] waar gelegenheid is tot afscheidnemen [illegible] lijks van 17.30 tot 18.30 uur.

---

†

Geheel onverwacht is ons ontvallen te[illegible] van eenieder die haar lief was, op de hu[illegible] dag van haar kleindochter, onze lieve [illegible] schoonmoeder, oma, zuster, schoonzus[illegible] en nicht

Hannie Jansen

weduwe van

Sjeng Meertens

Zij overleed in de leeftijd van 66 jaar.

Uit aller naam:
Kinderen en kleinki[nderen]
Familie Jansen
Familie Meertens

Kerkrade, 24 augustus 1994
Bouwerweistraat 10
Corr.adres: Edixhovenstraat 4
6471 KJ Eygelshoven

De plechtige uitvaartdienst zal gehoude[n wor]den op dinsdag 30 augustus a.s. om 14.0[0 uur in] de parochiekerk van de H. Antonius van [illegible] te Kerkrade-Bleyerheide, gelegen a[an de] Bleyerheiderstraat, waarna aansluitend [de cre]matie zal plaatsvinden in het cremato[rium te] Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelege[nheid is] tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare [overle]dene, maandag 29 augustus om 19.00 [uur in] voornoemde parochiekerk.
De overledene is opgebaard in de rouw[kamer] van het mortuarium Schifferheide van [Linde]man Uitvaartcentra, Schifferheiderstra[at] Kerkrade-West.
Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar [illegible] van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk - crematorium v.v. [is ge]zorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontv[angen], gelieven deze annonce als zodanig te wil[len be]schouwen.

Dankbetuiging

Bij deze wil ik, ook namens mijn familie, [illegible] een bedanken voor het medeleven geto[ond] [bij] het overlijden van mijn lieve man

Hans Schweighof[er]

Uw warme belangstelling is voor mij ee[n steun] bij het verwerken van het verdriet en [het aan]vaarden van de leegte die hij achterlaat.

Mevr. R.J. Schweighofer-van [illegible]

Heerlen, 27 augustus 1994
Matheusstraat 24, 6413 HG Heerlen

---

† Rien Killaars, 71 jaar, echtgenote van Jac Smeets, Past. van Cruchtenstraat 11, 6071 VD Swalmen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 30 augustus a.s. om 10.00 uur in de kerk van Het Woord Gods te Swalmen.

† Wiel Waegen, 84 jaar, echtgenoot van Marie op het Broek, Grote Kampweg 60, 6081 CP Haelen. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 29 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Lambertus te Haelen.

† Peter Martinus (Pierke) Nies, 84 jaar, echtgenoot van Janna Dams, „Ververshof" K. 418, Kasteelsingel 8, 6004 EZ Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 29 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de Goede Herder te Groenewoud-Weert.

† Bob Greymans, geb. 2-7-1921 te Geleen, overleden 18 augustus 1994 te Curaçao. De begrafenis heeft op 20 augustus jl. plaatsgevonden te Bottelier, Curaçao Ned. Antillen.

OVERLEDEN

† Albert Evers, 68 jaar, echtgenoot van Annie Geurts, H. Hermanslaan 150, 6162 GJ Geleen. De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben maandag 29 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus Paters Karmelieten, Rijksweg Noord te Geleen, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats Vouersveld te Geleen. Heden, zaterdag om 19.00 uur avondmis in voornoemde kerk.

† Giel Janssen, 69 jaar, echtgenoot van wijlen Tiny Pieters, Hoolstraat 10, 6191 TX Beek. De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden heden, zaterdag 27 augustus om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Beek, gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats in Nieuwe Hof.

DOOR EGBERT HANSSEN

Concurrentiepositie in het geding

Roermond Papier wil afval gaan verbranden

ROERMOND – Roermond Papier wil in de nabije toekomst graag haar eigen afval gaan verbranden op de fabriek. De papierfabriek, onderdeel van KNP BT, stort nu nog jaarlijks circa 35.000 ton afval op de regionale stortplaats in Ambt Montfort, maar na 1995 mag dat niet meer.

De stortkosten voor Roermond Papier bedragen circa 2,5 miljoen gulden jaarlijks. Als storten straks niet meer mag is de fabriek aangewezen op verbranding en dat kan aardig in de papieren gaan lopen. Gerekend wordt op een bedrag van tussen de 200 à 800 gulden per ton, oftwel vijf tot twintig miljoen gulden per jaar.

„Dan kunt U zich voorstellen dat er een probleem ontstaat, zeker als die 800 gulden per ton als een zwaard van Damocles boven ons hoofd hangt", zei technisch directeur M. Clumpkens van Roermond Papier gisteren aan de statenleden van de vaste statencommissie milieu, verkeer en waterstaat die gisteren een twee uur durende excursie hadden in de fabriek.

De zorgen van Clumpkens vloeien voort uit het feit dat een andere fabriek van KNP BT in het Duitse Zülpich binnen afzienbare tijd een eigen verbrandingsoventje gaat bouwen voor het bedrijfsafval. De produktie van papier in deze Duitse fabriek zal mogelijk zijn tegen geringe kosten waardoor Roermond Papier in een mindergunstige concurrentiepositie komt te verkeren. Op dit moment kan de Roermondse papierfabriek nog goedkoper produceren dan Zülpich door lagere energiekosten.

Volgens Clumpkens is het mogelijk om op het bedrijfsterrein een verbrander te bouwen die voldoet aan alle milieu-eisen. „We denken echter wel dat het klimaat voor het eventueel bouwen van zo'n oven hier op dit moment uitermate slecht is", aldus de technisch-directeur waarmee hij verwees naar het massale verzet in Midden-Limburg tegen de geplande afvalverbrandingsinstallatie te Maasbracht.

Roermond Papier is een bedrijf met een jaarlijkse omzet van 180 miljoen gulden. Het bedrijf telt 280 personeelsleden en produceert jaarlijks 400.000 ton papier, met name voor de verpakkingsindustrie.

Deel personeel naar Maastricht en Utrecht

Onroerend-goedafdeling ABP wordt opgesplitst

Van onze redactie economie

HEERLEN – Het ABP gaat de onroerend-goedactiviteiten reorganiseren en de operationele activiteiten in drieën splitsen. Dat heeft directeur Jean Frijns van ABP Beleggingen bekendgemaakt. De operationele activiteiten worden gereorganiseerd en op afstand geplaatst in drie afzonderlijke organisaties: een kantorenfonds, een winkelfonds en een huizenfonds. De gevolgen voor het personeel zullen volgens de directie 'zeer beperkt' zijn.

Het kantorenfonds verhuist met twintig mensen naar Maastricht en het winkelfonds komt in Utrecht terecht. Het huizenfonds blijft in Heerlen. De organisaties zijn – ieder voor hun deel – verantwoordelijk voor het beheer en de aan- en verkoop van onroerend goed. Experts zorgen ervoor dat met ABP-geld de meest verstandige beleggingen in hun fonds worden gepleegd.

De drie fondsen zullen voortaan zeer goed hun best moeten doen, omdat ze zullen moeten concurreren met andere vastgoedbeheerders, want er zal na verloop van tijd geen sprake zijn van 'gedwongen winkelnering' voor het ABP.

Op papier lijken de consequenties voor het personeel nogal ingrijpend, maar volgens de ABP-personeelskrant valt dat mee. „Er verdwijnen veel functies, maar er komen ook veel nieuwe bij."

Volgens directeur Martin Reissenweber is het belangrijk dat voortaan beleid en uitvoering strikt van elkaar worden gescheiden. „In het verleden werden vaak beslissingen genomen die financieel-economisch ongunstig waren, maar om politieke redenen toch wenselijk," zegt hij.

Particuliere bewaking bij voor junks bestemde loods

Vonnis opvang Sint-Pieter vóór geplande opening

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De president van de sector bestuursrecht in Maastricht, G. Stevens, doet komende dinsdag, nog vóór 1 september dus, uitspraak in het kort geding van de Vereniging Leefbaarheid Sint-Pieter en drukker Wijntjens tegen de gemeente. Dat is van belang omdat de gemeente op die datum wil starten met de opvang van zestig zware drugsverslaafden in de MTB-loods in Sint-Pieter. Het geding werd gisteren onder grote publieke belangstelling gevoerd.

De buurt, de daarin wonende advocaten Hoyng en Udo en de buurman van de loods, verzochten de rechter de opening op te schorten tot zes weken nadat de gemeente beslist heeft op de bezwaarschriften die bij haar zijn ingediend tegen de komst van de verslaafden.

De aangevoerde argumenten kwamen grotendeels overeen met die in het eerste (civiele) kort geding dat over deze kwestie diende. President Adelmeyer kapittelde in dat geval de gemeente voor de opstelling jegens de buurt en in het bijzonder jegens Wijntjens, maar liet zich niet uit over de geschilpunten op het terrein van het bestuursrecht.

Udo betoogde dat het besluit niet is voorbereid zoals zou moeten. „Er is geen overleg gevoerd met de bewoners. De vooronderstelling dat de buurt bezwaar zou maken tegen de komst van junks, mag natuurlijk ook geen reden zijn om het overleg dan maar geheel uit de weg te gaan. Er waren geen concrete veiligheidsmaatregelen bedacht. Alternatieve locaties hadden breder en beter onderzocht moeten worden," somde hij op.

Udo riep in herinnering dat het voor de hand zal liggen dat een groep zwaar verslaafden dealers en vervolgens weer andere junks zal aantrekken: de handel vindt daar plaats waar de vraag het grootst is. „Het zou van struisvogelpolitiek getuigen als de gemeente meent dat de ruim tweeduizend uitgezette junks de weg terug naar de stad niet zouden vinden," aldus Udo. Hij voerde voorts aan dat de opvang onder meer in strijd zou zijn met de gemeentelijke leefmilieuverordening en het geldende bestemmingsplan.

Wagemans benadrukte nog eens op populaire wijze dat de gemeente jarenlang niet heeft ingegrepen maar de drugsproblematiek volledig uit de hand heeft laten lopen. „De vraag is nu of Wijntjens met zijn drukkerij de gevolgen van dergelijk beleid, dat hopeloos heeft gefaald, moet dragen." De advocaat bestreed voorts de visie van de gemeente dat met spoed een dagopvang gecreëerd moet worden omdat anders het drugsbeleid mislukt. „Die dagopvang is er nog nooit geweest en nu zou die van de ene op de andere dag noodzakelijk zijn?"

Ambtenaar Jans van de gemeente noemde de 'Maastrichtse aanpak' een succes. „Of dat succes blijft hangt af van een dagopvang voor de Maastrichtse verslaafden op zeer korte termijn." Hij betoogde dat de gemeente bewust geen inspraak heeft gehouden over de keuze van de locatie. „Omdat er geen gelijkwaardige locaties voorhanden waren, omdat de buurt toch 'nee' zou zeggen en omdat het een voorziening is die een buurtoverstijgend karakter heeft. Bij zo'n voorziening is het niet een buurt die bepaalt wat de locatie wordt, maar moet de gemeente dat regelen en daarbij ook andere belangen meewegen dan alleen het buurtbelang."

Van gemeentewege werd ontkend dat de bestemming van de loods tot dagopvang in strijd zou zijn met leefmilieuverordening of bestemmingsplan.

Maastricht laat sinds gisteren overigens de omgeving van de loods 's avonds en 's nachts bewaken door een particulier bedrijf. Daartoe is besloten omdat de eerste junks al zouden rondhangen in de buurt en overlast zouden veroorzaken. De verslaafden wordt gevraagd weer te vertrekken.

Het openbare orde-bevel op grond waarvan niet-Maastrichtenaren van wie vermoed wordt dat ze zich inlaten met drugs uit de stad gezet kunnen worden, zal worden vervangen door een nieuwe soortgelijke maatregel, waarschijnlijk voor de duur van één jaar, die gebaseerd is op een nog te wijzigen bepaling in de APV.

'Ondergronds orde op zaken'

HEERLEN – Op een beperkt gebiedje in Kerkrade na, bestaan er in en rondom de voormalige mijnen en mijnschachten in Limburg geen gevaarlijke situaties meer.

Dat blijkt uit het deze week gepubliceerde jaarverslag van de Inspecteur-Generaal der Mijnen. Staatstoezicht op de Mijnen houdt zich nog altijd zijdelings bezig met inspecties op de jaren geleden gesloten steenkoolmijnen.

De enige gevaar voor de veiligheid doet zich momenteel nog voor op een gebied van enkele vierkante meters op de hoek Pricksteenweg/Kleinheidestraat waar zich 'ergens' de schachtmond Catharina moet bevinden van de in 1904 gesloten steenkolenmijn Neu Prick.

Door de stijging van het grondwater kan zich daar binnen afzienbare tijd een stortingsgevaar voordoen als de schachtmond niet op een deugdelijke wijze wordt afgesloten. Reeds in 1991 werd een deel van het terrein afgesloten. Gisteren liet een woordvoerder weten dat men er nog niet in is geslaagd 'de exacte lokatie van de schacht te vinden'.

In 1994 heeft Staatstoezicht op de Mijnen verder na de beëindiging van de commerciële duikactiviteiten de Staatsmijn Beatrix in Vlodrop de Schacht II definitief gesloten.

Aan mergel is vorig jaar ondergronds in Limburg minder gewonnen dan het jaar daarvoor. Drie mergelwinbedrijven haalden uit de Sibbergroeve vierhonderd kubieke meter kalksteen. In 1992 werd uit de Sibbergroeve en de Studentengroeve nog 490 kubieke meter gehaald.

Extra steun Mijnzicht

● *Zwerfjongeren aan het werk bij Pension Mijnzicht.* Foto: DRIES LINSSEN

GS geven miljoen aan zwerfjongeren

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De provincie Limburg heeft 1,2 miljoen gulden beschikbaar gesteld voor de opvang van zwerf- en randgroepjongeren in Limburg. De subsidie is bestemd voor projecten in Heerlen, Sittard en Geleen, Venlo, Roermond en Maastricht.

Ruim de helft van het bedrag, 610.000 gulden, komt ten goede aan Heerlen en de regio Oostelijk Zuid-Limburg. In dit gebied is de problematiek van de zwerf- en randgroepjongeren het zwaarst, zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht. Drie ton gaat naar Pension Mijnzicht in Heerlen, dat met deze financiële injectie definitief zijn deuren kan openen. Dertig jongeren kunnen terecht in deze 'bed-bad-broodvoorziening'.

„We zijn uitermate tevreden over deze subsidie", aldus voorzitter Arie Kuiper. „De provincie heeft altijd al welwillend gestaan tegenover ons project, zodat deze gift niet als een verrassing komt. Het belangrijkste is natuurlijk dat de dakloze jongeren in Heerlen nu niet langer in de kou staan."

De subsidie voor het opvanghuis, dat op 11 november officieel opengaat, wordt voor de duur van een jaar gegeven. Financiële ondersteuning zal nogmaals verstrekt worden, als de resultaten van het werk van Pension Mijnzicht positief zijn.

De overige 3,1 ton gaat naar het thuislozenteam (T-team), dat zich richt op jongeren in de Oostelijke Mijnstreek die regelmatig zwerfgedrag vertonen. Doel van het T-team is vooral het voorkomen dat deze jongeren tot een echt zwerversbestaan vervallen.

De gemeente Roermond ontvangt 135.000 gulden om vanuit het straathoekwerk en gemeenschapshuis 'De Terp' in de wijk 'Het Veld' voor de opvang van deze jongeren te zorgen. Hetzelfde bedrag gaat naar de gemeenten Geleen en Sittard die samen een project hebben opgezet om hun zwerfjongeren op te vangen en te begeleiden voor scholing en arbeidsmarkt. Tevens wordt bijzondere aandacht geschonken aan begeleide kamerbewoning.

De provincie heeft ook Venlo en Maastricht 135.000 gulden toebedeeld. In de Noordlimburgse stad wordt de komende tijd speciale aandacht gegeven aan de opvang van allochtone jongeren. Vooral Marokkaanse en Turkse jongeren die in de criminaliteit dreigen te komen, mogen op ondersteuning rekenen. Doel van het Maastrichtse project is het individueel begeleiden van zes jongeren in de leeftijd van 18 tot 25 jaar op weg naar zelfstandig wonen en werken.

MAASTRICHT/DEN HAAG – Raadsman mr. Th. Hiddema in Maastricht zal de waarschuwing die het Hof van Discipline, het hoogste tuchtcollege voor advocaten, uitdeelde deemoedig accepteren. Het Hof vond dat Hiddema te ver was gegaan toen hij in 1993 enkele gegevens over een cliënt

Hiddema alsnog op vingers getikt

doorgaf aan een collega die een andere verdachten in een groot autodiefstallenonderzoek bijstond.

Het Hof vernietigde een uitspraak van de Raad van discipline in Den Bosch die eerder de klacht over het 'frustreren van een onderzoek' van hoofdofficier mr. J. Fransen ongegrond verklaarde.

Hiddema zei gisteren: „Het is spijtig dat met deze uitspraak het vierde lustrumfeest, in mei 1995, van mijn blanco strafblad in het water valt. Toch zeg ik dat zo'n kleine correctie voorkomt, dat je met zo'n standing gaat zwelgen in je 24 karaats' voortreffelijkheid".

Milieufederatie: 'Inspraak Garzweiler II show'

Rheinbrau mag 'oude' techniek toepassen

Van onze verslaggever

HEINSBERG/SITTARD – De inspraak rond de omstreden bruinkoolwinning Garzweiler II is een regelrechte politieke show. De inbreng van de insprekers schijnt van geen enkel belang te zijn. Deze mening vat stands meer post bij de Stichting Milieufederatie Limburg (MFL).

Aanleiding tot de forse kritiek is het loslaten van de eis dat de gewonnen bruinkool verwerkt moet worden via de Kobra-techniek, een kolenvergasser voor bruinkool. Het grote voordeel van deze techniek is dat het rendement veel hoger is, dan bij andere bruinkoolcentrales. Toepassing van een Kobra-vergasser zou betekenen dat men circa 15 procent minder bruinkool hoeft te winnen *om eenzelfde hoeveel energie op te wekken.*

Hoe minder bruinkool er gewonnen hoeft te worden, hoe beter voor het milieu. Nu schijnt de Landesregierung de eis te heben los gelaten. De regering van Nordrhein-Westfalen trok de Landtag over de streep door te garanderen dat deze nieuwe techniek toch zou worden gebruikt.

Rheinbraun heeft inmiddels laten weten dat 'Kobra' te duur is en dat er nog ook nog technische problemen zijn. Voor de regering Rau blijkt de veranderde opstelling van Reinbrau van geen enkel belang. Milieuminister Klaus Matthiesen (SPD) spreekt zondag aanstaande in Juchen op de door de vakbond 'Bergbau und Energie' georganiseerde 'Braunkohlentag' een rede uit met als titel: 'Ja, zu Garzweiler II - wir packen's gemeinsam.'

De Milieufederatie heeft inmiddels officieel geprotesteerd. Het protest is ook doorgestuurd naar Brussel. In Duitsland zijn verder geen beroepsmogelijkheden meer om Garzweiler II tegen te gaan. Geruime tijd geleden heeft de MFL samen met Duitse natuurbeschermingsorganisaties een klacht ingediend bij de Europese Gemeenschap vanwege de overtreding van de Europese wetgeving. Wanneer de klacht *wordt behandeld, is nog niet bekend.*

Vier veehouders betrapt op gebruik van clenbuterol

KERKRADE – Behalve de Sittardse veehouder M.B., die voor de rechter gedaagd is wegens het inspuiten van 28 koeien met clenbuterol, heeft de Algemene Inspectie Dienst (AID) nog drie bedrijven betrapt op gebruik van het verboden groeihormoon. Veehouders in Susteren, Hulsberg en Schinveld vielen bij controle door de mand.

De officier van justitie heeft bij een bedrijf in Susteren dertien stuks vee in beslag genomen. Voormonsters wezen uit dat de koeien het groeihormoon kregen toegediend via het voer. Bij boeren in Hulsberg en Schinveld bleken respectievelijk vijf en acht stuks vee behandeld met clenbuterol. Justitie heeft de AID opgedragen de beesten te laten inslapen.

Reconstructie kruising A2 met Napoleonsweg

Van onze verslaggeefster

ROERMOND – De kruising van de autoweg A2 met de Napoleonsweg ter hoogte van Grathem wordt vanaf de komende week ingrijpend gereconstrueerd. Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren worden tot medio mei 1995 afritten en weggedeelten beurtelings afgesloten. De reconstructie is nodig om de huidige capaciteit van de opstelvakken op de kruising uit te breiden.

De reconstructie van het kruispunt wordt in drie fases uitgevoerd. Tijdens de eerste fase wordt de Napoleonsweg voor verkeer in de richting Venlo afgesloten. De afritten van de A2, vanaf de richting Maastricht en Eindhoven, worden beide afgesloten voor verkeer in de richting Grathem en Ittervoort.

Verkeer uit Maastricht richting Venlo wordt tijdens de werkzaamheden via het Ei van St. Joost of via de afslag Kelpen omgeleid. Door middel van borden worden ook omleidingen voor het verkeer uit Weert en België aangegeven. Automobilisten uit deze richtingen kunnen ook via Kelpen en de Napoleonsweg hun route vervolgen.

De eerste fase van de werkzaamheden gaat waarschijnlijk tot medio oktober duren. De omleidingen, die in de tweede en derde fase van de reconstructie nodig zijn, worden later bekendgemaakt.

Heerlen geschikt voor NS-service

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – Heerlen leent zich volgens NS-stations uitstekend voor deze nieuwe service. „Het is een zakenstad, waar per dag 11.000 mensen in- en uitstappen. In Heerlen lopen de reizigers heel snel door het station. Mensen die weinig tijd hebben, kunnen zich door de forensenbalie veel rompslomp besparen."

Natuurlijk moet voor deze service betaald worden. „Daar valt op dit moment nog weinig zinnigs over te zeggen. Dat hangt vooral af van het aantal mensen dat van deze diensten gebruik gaat maken."

Gruisen benadrukt dat de forensenbalie een mooi idee is, maar dat het veiliger en schoner maken van het Heerlense station op de eerste plaats komt. „Het station moet de veiligste plek van Heerlen worden. We gaan daar als NS tonnen in investeren. Nu al zetten we extra personeel in."

Maar de operatie heeft volgens Gruisen alleen kans van slagen als de gemeente en de VSL meedoen. „We hopen dat vooral de VSL zich, na de aanstaande fusie met Zuidooster, actiever opstelt."

Novib-medewerkster zat zes weken in Zaire

Hulpverleenster hekelt aanpak VN in kampen

Van onz redactie binnenland

CULEMBORG – Woedend is ze. Woedend over de belabberde organisatie van de vluchtelingenkampen in Goma en Bukavu. „Kinderen worden in vrachtwagens geladen en naar de Rwandese hoofdstad Kigali gereden, terwijl ze weten dat hun ouders nog in de kampen zitten."

● *Kinderen hebben het het zwaarst in de kampen in Zaire.*

Foto: AP

Regine van der Sijp is net terug uit Zaire, waar ze namens de Novib Rwandese hulporganisaties hielp helpen. De 44-jarige Culemborgse heeft vooral gezien hoe het niet moet. „De VN-vluchtelingenorganisatie functioneert slecht. De verantwoordelijke man voor het kamp bij Bukavu is duidelijk niet opgewassen tegen zijn taak." Het is volgens Van der Sijp aan het UNHCR te wijten dat vorig weekeinde grote paniek ontstond onder de vluchtelingen aan de grens met Zaire.

„Bukavu telt zeshonderdduizend inwoners. Toen Artsen zonder Grenzen rondvloog om de vluchtelingen te tellen, kwam ze 'maar' tot tachtigduizend. De stad bleek prima in staat om duizenden vluchtelingen op te nemen, bij gezinnen, in scholen, noem maar op." Bij het UNHCR ging het echter mis, vertelt Van der Sijp. „De gouverneur van Bukavu wees talloze plaatsen aan rond de stad waar de vluchtelingen naar toe konden. Het UNHCR had ze zo kunnen registreren en in vrachtwagens weg kunnen brengen. Maar dat gebeurde niet. De opvangplaatsen zouden niet goed genoeg zijn." Het gevolg: de vluchtelingen hoopten zich op en bestormden de grens toen deze dichtging. Paniek, gewonden. „Dat was allemaal niet nodig geweest," foetert Van der Sijp.

En Goma, nog zo wat. „Daar was het net andersom. Een stad van honderdvijftigduizend inwoners met tien keer zoveel vluchtelingen." Ze wist niet wat ze zag toen ze er aankwam. „We zaten in een klein vliegtuigje, met twaalf personen. Vanuit de lucht zagen we ze al: hon-derd-dui-zen-den vluchtelingen. Er was amper plaats om te landen!" Ze stond perplex: „Al die mensen op de landingsbaan, het was alsof ze zeiden: kan dat vliegtuig even doorschuiven, dan kunnen we doorlopen."

De woede komt weer boven: „Maar zo stom als ze de kampen daar georganiseerd hebben. Geen wonder dat veel Hutu-soldaten er de dienst uitmaken. Het UNHCR had moeten aanhaken bij de bestuurlijke structuur van Rwanda.

Die kampen hadden ingedeeld kunnen worden naar prefectuur, commune en colline, geleid door de eigen burgemeesters." Rwanda, het land van de duizend heuvels (collines), het had volgens Van der Sijp in het klein nagebootst kunnen worden. „Heel simpel: je hangt borden op en iedereen die aankomt gaat naar het district waar-ie vandaan komt."

„Ik sprak met iemand van de hulporganisatie Care, die een kamp in Katale runt. Hij had bij de opzet van het kamp geput uit zijn ervaringen in Somalië, waar het clan-systeem heerst. Dus hadie gevraagd naar de clanleiders, de 'chefs', om de orde in het kamp te handhaven. Maar in Rwanda voelt iedereen zich chef, als je maar groot en sterk genoeg bent."

Van der Sijp ziet geen snelle oplossing voor Rwanda. Ze onderstreept het belang van onderhandelingen met het regerende Rwandees Patriottisch Front, dat door Tutsi's wordt gedomineerd. „Misschien is hier een rol weggelegd voor Nederland. Wij zijn niet bij het conflict betrokken, en er zijn relatief veel Nederlandse hulpverleners aan het werk in de kampen." Bovendien betaalt Nederland al een deel van de VN-vredesmacht Unamir en wil minister Pronk ook de tweehonderd waarnemers mee helpen financieren.

● *Regien van der Sijp*

Democraten roepen Clinton op tot dialoog met Cuba

Van onze redactie buitenland

WASHINGTON/MIAMI – Onder druk van vooraanstaande Democraten in het Congres heeft president Clinton gisteren met zijn belangrijkste adviseurs beraadslaagd over de crisis rond de Cubaanse vluchtelingenstroom. Minister Christopher van Buitenlandse Zaken was voor het overleg van vakantie naar Washington teruggeroepen.

Terwijl dat overleg gaande was, gaven medewerkers van Clinton aan dat er geen verandering komt in de weigering van de Verenigde Staten besprekingen te voeren met de regering van Castro, behoudens de periodieke gesprekken over immigratiekwesties.

Maar in het Congres, en vooral van partijgenoten van de president, klonken andere geluiden. Democraten in de Senaatscommissie voor Buitenlandse Zaken bekritiseerden na een bijeenkomst met hoge regeringsfunctionarissen het regeringsbeleid scherp. Ze zeiden dat dit niet past in het tijdperk na de koude oorlog. Zij vinden dat er met Castro moet worden gepraat. Commissievoorzitter Claiborne Pell noemde het Amerikaanse embargobeleid jegens Cuba tegenstrijdig. „Wij leggen een embargo op dat de omstandigheden doet verslechteren waardoor de mensen worden verdreven," zei hij.

De vooraanstaande Democraat Lee Hamilton, voorzitter van de commissie voorbuitenlandse zaken van het Huis van Afgevaardigden, liet zich in soortgelijke zin uit. Hij riep de regering gisteren op 'zeer nauwgezet' de mogelijkheden te onderzoeken voor een dialoog met het Castro-regime. Het vastberaden beleid om de Cubaanse bootvluchtelingen tegen te houden 'is op lange duur onhoudbaar', zei de invloedrijke Hamilton, die door de Amerikaanse pers regelmatig wordt get[...] als opvolger van minister Christo[...]pher. Hij riep op tot een 'totale he[...]ziening van het beleid' en zei d[...] het huidige beleid dreigt de re[ge]ring ernstig te verdelen.

De VS zouden volgens Hamilton 'moeten aankondigen wat ze bereid zijn te doen' om Cuba financieel b[ij] te staan indien het bewind politie[ke] en economische hervorminge[n] doorvoert. Bovendien 'is Cuba b[e]zig toch al bezig in te storten'. V[ol]gens Hamilton is het 'op lan[ge] termijn' in het Amerikaanse bela[ng] een 'vreedzame overgang' naar [de] democratie te bewerkstelligen [op] Cuba.

President Clinton had eerder o[p]nieuw geweigerd op hoog nive[au] met Cuba te overleggen over e[en] oplossing voor de crisis. „Castr[o] moet zijn eigen volk raadplegen," zei Clinton. De Cubaanse preside[nt] en partijleider, Fidel Castro, eis[te] deze week dat beide landen onde[r]handelingen beginnen. Die zoude[n] niet alleen over het vluchtelinge[n]probleem moeten gaan, maar oo[k] over het Amerikaanse embargo.

Door stormachtig weer boven d[e] zeeëngte tussen Cuba en Florid[a] kwam de vluchtelingenstroom v[an] het Caribische eiland gisteren prak[]tisch tot stilstand. Tot gistermidda[g] had de Amerikaanse kustwacht maar zeventien personen uit zee op[]gepikt.

Op de Amerikaanse marinebasis Guantanamo op Cuba gingen de VS verder met de voorbereidingen voo[r] de opvang van 40.000 tot 60.000 vluchtelingen. De kosten van d[e] bouw en de inrichting van kampen, [de] uitbreiding van de elektriciteits- en watervoorziening worden gescha[t] op ongeveer 200 miljoen gulden. D[e] maandelijkse kosten voor water, voedsel en andere goederen zoude[n] 40 miljoen gulden belopen. Daarb[ij] gaat het ministerie van Defensie ui[t] van de opvang van 45.000 Cubanen. In Guantanamo Bay verblijven oo[k] 14.500 vluchtelingen uit Haiti.

Een onpersoonlijke bushalte aan de Hereweg in Landgraaf is de plek waar twee Somalische broertjes het laatste levend zijn gezien. De jongens van 13 en 14 jaar oud worden nu ruim een week vermist. Ze zouden zelfstandig naar hun woonplaats Zeist reizen, na een korte vakantie bij hun oom in Limburg. Mahad (13) en Faisal (14) zijn echter nooit thuis aangekomen. De politiekorpsen van Landgraaf en Zeist zijn gestart met een intensieve speurtocht. Oproepen in de regionale en landelijke pers leverden veel aanwijzingen op, maar vooralsnog lijkt de gouden tip niet voorhanden.

in het nieuws

Van onze verslaggevers

ZEIST – Problemen thuis waren er niet. Bovendien is weglopen niet iets dat Faisal (14) en Mahad (13) zo gauw zouden doen. Dat is de stellige overtuiging van hun vader M.A. Adem, een gevluchte arts uit Somalië. „Er moet iets met ze zijn gebeurd. Maar wat, waarom, waar?"

Hij voelt dat ze nog in leven zijn, maar houdt toch ook rekening met het ergste. Ook in dat geval hoopt de vader op duidelijkheid, en snel. „Als ze hun lichamen vinden, dan is dat tenminste een oplossing. Zekerheid is nu het belangrijkste."

De twee jongens Faisal en Mahad Adem uit Zeist worden sinds vorige week vrijdagmiddag vermist. Hun oom zette hen rond drie uur aan de Hereweg in zijn woonplaats Landgraaf op de bus naar Heerlen. Daar zouden ze de trein naar Utrecht nemen. Maar waar ze de bus zijn uitgegaan, of ze met iemand zijn meegegaan en of ze überhaupt op de trein zijn gestapt is allemaal onbekend. Volgens politiefunctionaris I, van de Wouw, die is belast met de zaak, ontbreekt elk spoor sinds de broertjes in de bus zijn gestapt.

„Dit was de derde keer dat ze deze reis naar mijn broer maakten," vertelt vader Adem (36). „Het is altijd goed gegaan. Ze wisten waar ze moesten overstappen en uitstappen. Ook dat mijn broer ze op de bus zette, was gebruikelijk."

Onmacht

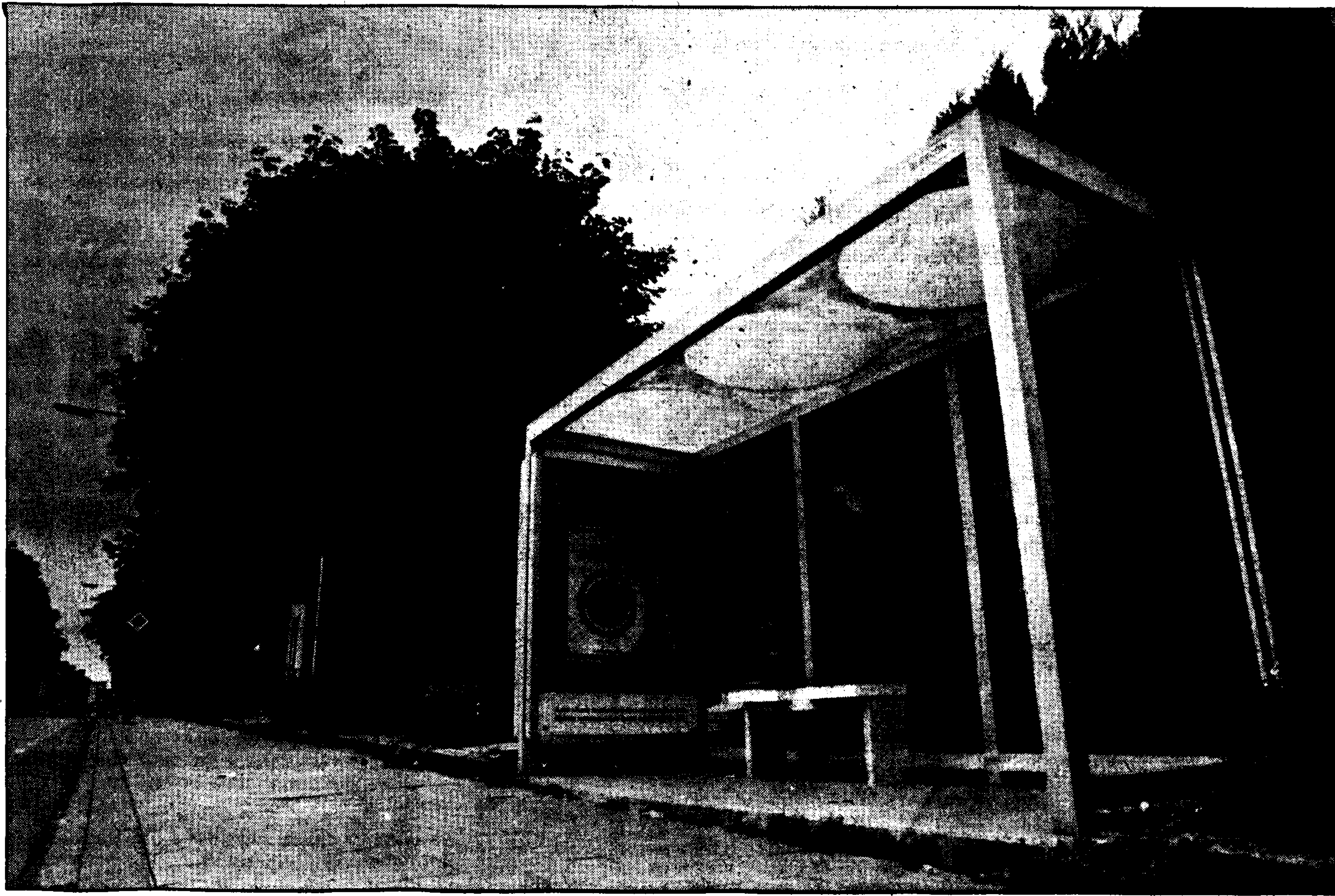
Mahad, de jongste van de twee oudste zonen uit het gezin met zes kinderen, houdt weliswaar van reizen, zegt vader Adem, maar Faisal heeft hem bij een gewaagd plan ongetwijfeld tegengehouden: „Nee, die gaan er niet zomaar vandoor."

Hoe dan ook, de vader uit Zeist heeft het gevoel dat z'n zoons nog in leven zijn. Ook al vindt hij het raar dat de politie niets weet, dat er geen enkel ziekenhuis is waar ze zijn opgenomen of behandeld. Ook navorsingen bij busmaatschappij VSL en de Spoorwegpolitie leverde tot nu toe niets op.

„Ze zijn nergens betrapt op iets, niemand weet wat. Niks, niks, niks. Het is verschrikkelijk. De onmacht die je voelt.

'Ik mis iets in mijn hart, mensen van mijn eigen bloed zijn weg'

Vader spoorloze Somalische broers vreest het ergste

● *Mahad en Faisal Adem uit Somalië werden het laatste gezien nabij deze bushalte aan de Landgraafse Hereweg. Van de jongens ontbreekt elk spoor.*
Foto: FRANS RADE

Je kunt alleen maar afwachten."

En dan moet hij thuis ook nog zijn gezicht strak in de plooi houden: „Mijn andere kinderen weten van niets. Die zijn te jong om ze met angst op te zadelen." Vader Adem heeft de aandrang naar zijn zoons te moeten gaan zoeken, maar hij weet niet waar. Bovendien heeft hij geen geld om te reizen. En hij moet voor de andere kinderen zorgen.

„Mijn vrouw zit dicht tegen een zenuwinzinking aan. Die kan niet eens meer eten koken." Zijn broer heeft in Limburg wel gezocht op stations en in asielzoekerscentra, maar niets, geen spoor van Faisal en Mahad. Ook het Limburgse gezin is ondersteboven van de trieste gebeurtenis. Ze willen niets kwijt aan de krant, zijn alleen maar erg ongerust en verdrietig.

Gevlucht

Het Zeister doktersgezin is hun door burgeroorlog geteisterde geboorteland ontvlucht en woont sinds een jaar in de karige flat in de Vogelwijk.

Maar het is onmogelijk dat Somaliërs van een vijandelijke groepering de broers hier in Nederland iets hebben aangedaan, veronderstelt vader Adem.

„De Somaliërs die zijn gevlucht, willen vergeten," zo redeneert hij. „Wij houden ons hier niet meer bezig met de tegenstellingen die in het eigen land bestaan. Mochten mijn zoons andere Somaliërs zijn tegengekomen, dan is er voor hen geen enkele reden geweest om te zeggen tot welke groep ze behoren. Bovendien, als moslims roken of drinken ze niet. Dus om dat soort spullen te krijgen, kunnen ze ook geen contact met anderen hebben gelegd."

Vader Adem weet niet hoe hij nu verder moet met zijn gezin zo ver van huis: „Wij zijn gevlucht om het beter te krijgen.

We wilden een nieuw leven opbouwen en nu gebeurt dit. In Somalië was het gemakkelijker geweest; daar ken ik meer mensen en had ik gericht kunnen zoeken. Ik mis iets in mijn hart. Twee mensen van m'n eigen bloed zijn weg en ik weet niet waarom."

De foto's van de Somalische jongens waren gisteravond op televisie te zien in die speciale uitzendingen. Op het bureau in Landgraaf zaten twee agenten aan de telefoon om tips te noteren, net zoals in Zeist. Naar aanleiding van de oproepen kwamen tientallen tips binnen. Sommige mensen zeggen de twee jongens nog in Limburg gezien te hebben.

Van onze verslaggever

GS onder vuur: 'Bezuinigingsgolf mist argumentatie'

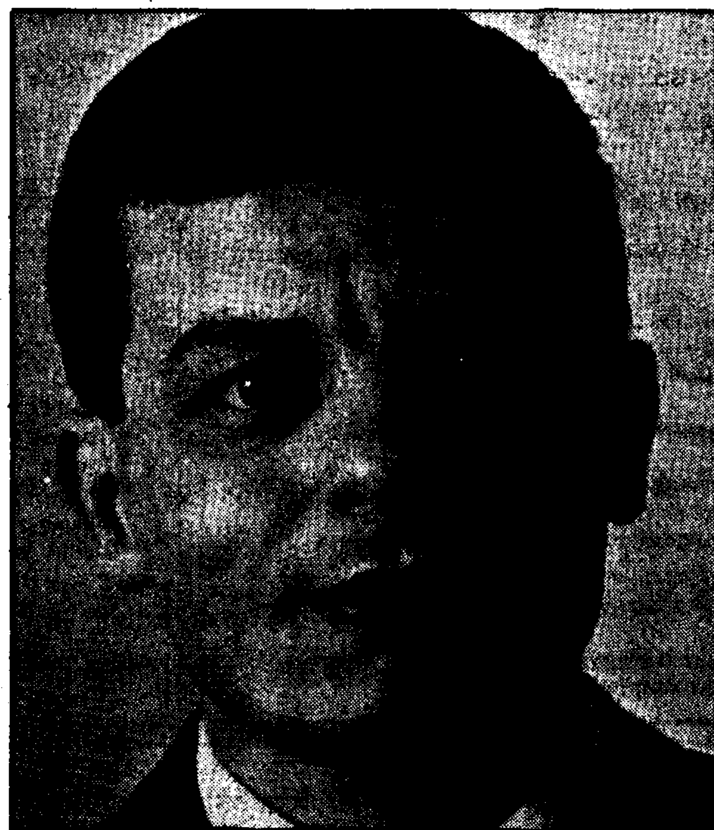
Staten in opstand tegen hevige 'welzijnspijn'

MAASTRICHT – Provinciale Staten maken zich ernstige zorgen over de gevolgen van de ingrijpende bezuinigingen die Gedeputeerde Staten de Limburgse welzijnssector komend jaar opnieuw willen opleggen. De door GS voorgestelde korting van twee miljoen gulden – er is sinds 1992 al 4,7 miljoen per jaar moest worden ingeleverd – is in de ogen van de Statenfracties nauwelijks verantwoord, zolang de provincie niet duidelijk maakt welke taken de tien provinciale welzijnsinstellingen na hun fusie in 1995 behoren uit te voeren.

De op voorhand door het college ingevulde bezuiniging van een kwart miljoen gulden op het minderhedenbeleid, is voor de meeste partijen zelfs 'onvoorstelbaar'.

De nieuwe bezuinigingsoperatie in de welzijnssector is deels (400.000 gulden) een uitvloeisel van verdere rijksbezuinigingen, die gepaard gaan met de afgesproken decentralisatie van taken van het rijk naar de provincies. Het leeuwedeel (zo'n 1,6 miljoen) van de nieuwe welzijnskorting is echter een direct gevolg van de politieke keuze van het provinciebestuur om zoveel mogelijk oud beleid door nieuw beleid te vervangen'. De manier waarop Symbiose – het toekomstige centrale welzijnsinstituut, waarin de tien huidige instellingen binnenkort opgaan – deze 1,6 miljoen moet gaan inleveren, wordt op zijn vroegst pas eind dit jaar duidelijk.

Het bezuinigingsplaatje voor de eerder genoemde vier ton hebben GS echter wel alvast ingevuld. In de vaste Statencommisie voor Cultuur maakte een overgrote Statenmeerderheid zich gisteren vooral druk over het collegebesluit om het jaarbudget van de Limburgse Immigranten Stichting (LIS, provinciaal steunpunt voor het minderhedenbeleid) in elk geval met 170.000 gulden te verminderen. Voor hetzelfde

● *PNL-statenlid Boudewijn*

● *VVD-statenlid Dijkstra.*

werk raakt ook LIOSE nog eens tachtig mille kwijt.

Volgens de meeste fracties staan deze bezuinigingen op gespannen voet met de forse jaarlijkse toename van het aantal allochtonen in Limburg. „De aantallen minderheden in deze provincie groeien maar door. Hun integratieproblemen nemen toe. Als door deze korting het werk van LIS onmogelijk wordt, dan mogen we zeker niet de verkeerde beslissing nemen," waarschuwde CDA-fractiewoordvoerster Margot Hofman met stemverheffing.

Niettemin knoopte zij de overige fracties in de oren dat de provincie hoe dan ook zal moeten bezuinigen. „En het is daarbij een goede zaak dat de kortingen (komend jaar alles bij elkaar ruim 7,5 miljoen, red.) over de diverse beleidsterreinen wordt uitgesmeerd. Maar het grote probleem is nu juist dat de bezuinigingen in de welzijnssector simpelweg worden doorberekend, zonder daar een inhoudelijke argumentatie aan vooraf te laten gaan," aldus Hofman.

Haar collega's van D66, VVD, GroenLinks, PNL en PvdA formuleerden hun kritiek nog feller. „Ik vraag me toch echt af wat er inhoudelijk allemaal met het werk van het nieuwe welzijnsinstituut gaat gebeuren. Hoe kun je nou beleid maken, als je niet eens weet wat er met je financiële middelen gebeurt. Eerst zal de provincie toch klip en klaar een programma van eisen aan Symbiose moeten vaststellen," zó betoogde VVD-fractiewoordvoerster Dijkstra.

Ook Rob van der Heijden (D66) vroeg zich hardop af of de nieuwe welzijnsbezuinigingen nog wel verantwoord zijn: „Zowel beleidsmatig als financieel."

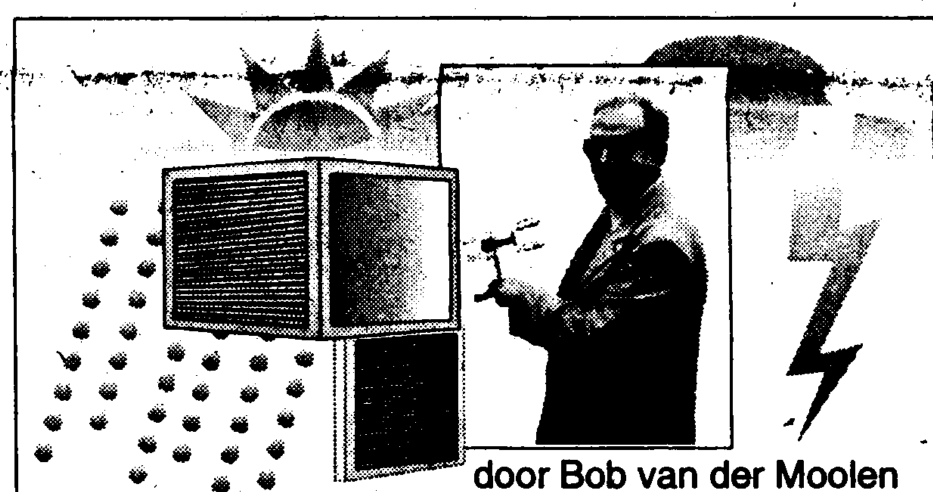
Het zwaarste geschut werd in stelling gebracht door Partij-Nieuw-Limburg-woordvoerder Peter Boudewijn. Hij betitelde de nieuwe financiële aanslagen op Symbiose als pure 'liquidatie en uitverkoop'.

PvdA-fractieleidster Odile Wolfs wees bovendien op de nu al jarenlang durende onrust in de Limburgse welzijnswereld, veroorzaakt door de golf van – door de provincie doorgevoerde – reorganisaties. „Het duurt allemaal veel te lang. We zouden eens wat meer naar het bedrijfsleven moeten kijken."

Cultuurgedeputeerde Ger Kockelkorn trachtte de zwaarste druk van de ketel te halen door te benadrukken dat de welzijnsinstellingen wel degelijk nog een belangrijke stem in het kapittel krijgen. „Er kunnen dus ook zeker nog verschuivingen worden aangebracht. Maar ik wil grif bekennen dat wij als college het met deze operatie ook heel erg moeilijk hebben." Niettemin liet de deputé zich even later ontvallen dat er, afgezien van LIS, nog wel andere en misschien ook wel effectievere instrumenten zijn om de minderhedenproblematiek in Limburg te helpen oplossen. Kockelkorn gaf echter wel toe dat de discussie over de invulling van het provinciaal welzijnsbeleid 'inderdaad te lang heeft geduurd'.

---

limburgs weerhoekje

De vijftigste zomerse dag

In het begin van de afgelopen week steeg het kwik op de meeste plaatsen in Limburg op twee dagen tot ruim 27 graden. Daarmede kwam het aantal zomerse dagen dit jaar op vijftig.
Een dergelijk aantal is een uitstekende graadmeter om een zomerindex (karak- ter van een zomer) vast te stellen. Uit voorlopige gegevens kan worden vastgesteld dat zomer 1994 waarschijnlijk de vijfde plaats sinds 1591 gaat innemen. Dat een totaal van vijftig zomerse dagen beslist niet ieder jaar bereikt wordt blijkt uit de gegevens van dagboeken van voorgaande jaren. In 1989 werd op 23 augustus de vijftigste zomerse dag opgetekend en het jaar daarop in 1990 op 29 augustus.
In 1991 bleef dit aantal beperkt tot 41, waarvan de laatste op 21 september werd bereikt. In 1992 kon op tien augustus de vlag voor deze mijlpaal worden gehesen, maar vorig jaar bleef het aantal op 43 staan toen op 20 september de laatste zomerse dag werd genoteerd.
Vanaf 19 augustus zijn de dagmaxima niet lager geweest dan 20 graden en dat betekent een vrijwel normaal thermisch plafond. Elke dag werd dus een 'warme dag' en het aantal warme dagen is ondertussen de 90 ruim gepasseerd waardoor de 100e dag boven de 20 graden zeer binnenkort een feit zal zijn.

Hagel

In een van oorsprong warme luchtsoort ontstond zondag boven Frankrijk een zogenaamde. 'thermisch lagedrukgebied'. Met een zuidelijke bovenstroming bereikte deze storing met onweer maandag ook onze omgeving. Vooral door de intense opwarming van het aardoppervlak door de zon zijn dergelijke storingen vooral in de middag en avond het meest aktief. Meestal 'sterven' onweerscomplexen later in de nacht uit, om de volgende dag opnieuw te aktiveren.
Voor een meteoroloog is het alleen op zeer korte termijn mogelijk, dus een paar uur van te voren en daarbij gebruik makend van een buienradar, vast te stellen waar en wanneer alsmede met welke intensiteit een onweersbui zich zal ontlasten.
Het plaatselijke karakter van het onweer van maandagavond is ook terug te vinden in de neerslagcijfers. In Aken viel 15 mm neerslag, in Vaals bleef 27 mm in de regenmeter achter en in Simpelveld 30 mm. In Hoensbroek en Nuth tapte men 7 mm af en in Limbricht slechts 0.4 mm.
Het was een vrij aktief onweer waarbij de bliksemteller in Hoensbroek ruim 200 ontladingen in korte tijd registreerde en woensdagnacht nog eens 135. Op diverse plaatsen viel de neerslag in de vorm van hagel, waaruit bleek dat er koude lucht in de bovenlucht aanwezig was.

In de zomermaanden valt uit (zware) onweersbuien vaker hagel die onregelmatig van vorm zijn (bol- of kegelvormig).
Door opstijgende, dus verticale, luchtbewegingen wordt de hagelkorrel, meerdere malen tot grote hoogten meegevoerd en door onderkoelde waterdruppels soms 'aangedikt' tot enkele centimeters. Als deze hagelstenen in hun val ook nog eens samenklonteren tot ijsbrokjes, kan grote schade worden aangericht die zich niet alleen tot de gewassen op het veld beperkt.
Mocht ooit in uw tuin (onverhoopt overigens) een hagelsteen terecht komen van 3 à 4 cm , dan kunt u deze steen aan een interessant onderzoekje onderwerpen. Deponeer deze steen in een plastic zakje en leg deze direct in de diepvries. Na enige tijd kunt u deze steen doorsnijden waarna een aantal ringen zicht- baar worden, die aangeven hoe vaak de bewuste steen in de bovenlucht de vorstgrens is gepasseerd. In een wat grotere steen kunnen wel 4 tot 6 ringen aanwezig zijn.

weerspreuk: *'Als het in augustus lang heet is, reken op een winter die lang wit is'*

Vervolg van pagina 1

Op recherchelijst staan elf reizen

MAASTRICHT/BRUNSSUM – A. van den Biggelaar heeft de aantijging dat in alle toonaarden ontkend. Hij beweert dat de reizen via de importeur van de graafmachines zijn geregeld, juist om te voorkomen dat de deelnemers zich verplicht voelden ten opzichte van Van den Biggelaar, die uiteindelijk de reiskosten terugbetaalde aan caterpillarimporteur Geveke.

Op de 'deelnemerslijst' van de rijksrecherche voor onderzoek naar in totaal elf reizen staan de namen van bestuurders en ambtenaren die nog nader gehoord moeten worden.

Daaronder zijn wethouder Frijns van Simpelveld, oud-burgemeester Coenders van Landgraaf, de al eerder in opspraak gekomen oud-wethouder Nic Odekerken van Landgraaf, hoofd openbare werken van Landgraaf H. Bartholomeus, burgemeester Albert van Goethem van Brunssum en burgemeester J. van Dijk van Vaals gezet. Maar zover bekend is nog niemand nader aan de tand gevoeld. Wethouder B. Frijns van Simpelveld, ook lid van de streekcommissie afvalverwerking: „Al vijf maanden is het stil gebleven."

Zoals bekend onderzoekt justitie behalve de achtergronden van een aantal reizen naar Malaga ook een handvol reizen van Hoogland c.s. naar het golf-eldorado Gualdamina bij Marbella. Trips die hij zou hebben gemaakt in zijn functie van voorzitter van Golf BV, de beheersraad van de Brunssumse golfbaan.

Hoogland heeft tegenover de rijksrecherche toegegeven dat hij zeker zeven keer als bestuurder van de BV in Marbella is geweest, maar ontkent in alle toonaarden dat die reizen ooit zouden zijn betaald door het Gelderse aannemersconcern Van den Biggelaar. Volgens verzamelde verklaringen ging het in die gevallen om jaarlijkse uitstapjes die door sponsors van de golfbaan werden betaald. Op die trips gingen voorzitter Hoogland en de toenmalige manager, de huidige burgemeester van Vaals Van Dijk, uiteraard mee.

Louw Hoogland voelt zich in het geheel niet schuldig, zo heeft gisteren zijn nieuwe raadsman mr. Theo Hiddema, die mr. Doon afloste, laten weten. „Dat is ook in tegenspraak met deze man. Een vastberaden, trotse en onafhankelijke persoonlijkheid, die zijn beleidsbeslissingen niet van douceurtjes afhankelijk zal stellen. Niemand zal hem met smeergeld durven benaderen," onderstreept de raadsman de stelling van Hoogland zelf dat er van enig ambtsmisbruik geen sprake is geweest en dat het bekijken van graafmachines een meer dan legale reden was om naar Malaga te vliegen.

Voor de opsporingsinstanties blijft relevant de druk die Odekerken en ook Heinrichs steeds hebben uitgeoefend om het stort onder te brengen in een Public Privat Partnership, waarin ook Van den Biggelaar bedrijven een rol spelen zouden. Functionarissen van het Streekgewest en afgevaardigde toendertijd, oud-burgemeester Coenders, hebben in hun gesprekken met de Rijksrecherche daar melding van gemaakt. Coenders, die eenmaal als invaller mee naar Malaga reisde, heeft zelfs aangegeven dat het indertijd (in 1991) duidelijk was dat Hoogland dé kandidaat was om namens het bedrijfsleven als commissaris in een nv, waarin ook Van den Biggelaar zou zitten, te worden benoemd.

Omvang sanering KNP Maastricht nog onduidelijk

MAASTRICHT – Over de mate waarin bij de papierfabrieken van KNP Leykam in Maastricht, Lanaken en Nijmegen verder gesaneerd wordt, bestaat nog geen duidelijkheid. Directeur Fennema van de divisie Fine Paper van KNP Leykam in Maastricht zei gisteren dat hij nu nog niet weet wat hij op 6 september aanstaande in het overleg met de vakbonden over de bezuinigingen moet zeggen.
Bestuursvoorzitter drs. R. van Oordt van moederconcern KNP BT zei eergisteren bij een toelichting op de halfjaarcijfers in Amsterdam dat er in de papiersektor besparingen van honderden miljoenen gulden moeten worden gevonden. Volgens de topman zijn de besparingen noodzakelijk ondanks de winst van 124 miljoen gulden die het concern in de eerste zes maanden van dit jaar boekte. De eerste helft van 1993 gaf nog een verlies te zien van 16 miljoen gulden.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

Verkoop Adviseur m/v

Autobedrijf Klijn in Heerlen groeit snel. Dat is te danken aan onze medewerkers die dagelijks alles in het werk stellen om de dienstverlening aan onze relaties te optimaliseren. Vandaar dat zowel de particulier als de zakelijke rijder zich uitstekend bij ons thuis voelt. In verband met onze steeds verder toenemende klantenkring is er op dit moment binnen ons commerciële team plaats voor een ambitieuze Verkoop-Adviseur.

Uw taken bestaan uit:
- De verkoop van nieuwe en gebruikte Volvo's.
- Het adviseren van onze cliënten bij aanvullende produkten en diensten.
- Het onderhouden en uitbouwen van onze relatiekring binnen de zakelijke markt.
- Het ontwikkelen van nieuwe verkoopaktiviteiten
- Het uitvoeren van het marketing- en verkoopplan.

Wij verwachten:
- Een commerciële beroepsopleiding op tenminste MBO-niveau.
- Enkele jaren ervaring in een vergelijkbare funktie in de automobiel branche.
- Goede contactuele eigenschappen en communicatieve vaardigheden.
- Een enthousiaste representatieve uitstraling.
- Leeftijd 25-40 jaar

Wij bieden:
- Een zelfstandige afwisselende funktie met toekomstperspectief.
- Een uitstekende werksfeer in een klantgerichte en prettige werkomgeving.
- Een goede honorering en aantrekkelijke secundaire arbeidsvoorwaarden.

Belangstellenden worden uitgenodigd hun schriftelijke sollicitatie voorzien van pasfoto en Curriculum Vitae binnen 14 dagen na verschijning van deze advertentie op te sturen naar:

Autobedrijf Klijn Heerlen b.v.
t.a.v. Dhr. [illegible] Klijn
Postbus [illegible]
[illegible] Heerlen

de Koumen 7, 6433 KG Heerlen, telefoon 045-220055, telefax 045-227925

Kansen in tijdelijk werk

Assistent-proces-operator m/v
Voor een bedrijf in Kerkrade. U bent in bezit van het diploma MTS Procestechniek of VAPRO B. U heeft bij voorkeur al enige ervaring als operator, minimaal gerichte stage-ervaring. U beheerst de Engelse taal in woord en geschrift en bent maximaal 30 jaar. U gaat de operator assisteren en bij diens afwezigheid vervangen. U bestuurt het proces, geeft aanwijzigingen en kleine storingen zult u zelf moeten oplossen. Daarnaast zult u ook produktiewerk doen. Het werk is in 3-ploegendienst en kan lange tijd duren.
Informatie bij Cally Vek, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Beladers m/v
U werkt graag in de buitenlucht? Dan kunt direct aan de slag. U werkt per dag ingepland, dus ook als u parttime beschikbaar bent kunt u hiervoor ingezet worden. U gaat mee met [illegible] of u werkt als papierprikker.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Ervaren heftruckchauffeur m/v
U kunt direct beginnen als heftruckchauffeur indien u min. [illegible] ervaring op een vorkheftruck heeft. Het werk is in 3 ploegendienst. U gaat pallets verplaatsen en tevens verricht u laad- en loswerkzaamheden.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

LTS/MTS'er m/v Werktuigbouwkunde
Voor een Rotterdams bedrijf met een internationaal afzetgebied zoeken wij een aantal kandidaten voor de regio Sittard. U bent in bezit van het LTS-diploma Mechanische Techniek (C-niveau) en/of het MTS Wtb-diploma. U heeft geen hoogtevrees, bent flexibel inzetbaar en u bent in bezit van eigen vervoer. Deze buitendienstfunctie is voor lange tijd.
Informatie bij Ad van Ginneken, tel. 046-52 96 96, Heerlen, Akerstraat 26.

Terug van vakantie?
Dan kunt u nu weer aan de slag. Wij hebben regelmatig werk bij verschillende relaties in Heerlen en omstreken. Bent u een aanpakker en wilt u graag weer aan de slag, loop dan even bij ons binnen.
Informatie bij Ellis Tonglet, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

randstad uitzendbureau

stichting welzijnszorg
dienstverlening ten behoeve van mensen met een verstandelijke handicap in Oostelijk Zuid-Limburg

De stichting verzorgt de semi- en extramurale zorg en dienstverlening voor verstandelijk gehandicapten in de regio Zuid-Oost-Limburg. Onder de stichting ressorteren o.a. 9 gezinsvervangende tehuizen, 4 dagactiviteitencentra voor volwassenen, 1 kinderdagverblijf, 1 logeerhuis en de Sociaal Pedagogische Dienst.

In ons kinderdagverblijf Knoevelhöfke te Landgraaf ontstaat met ingang van 1 november a.s. een vacature voor de functie

LOGOPEDIST M/V
voor 14 uur per week

Functie-informatie
De werkzaamheden vinden voornamelijk plaats in de groepen met meervoudig complex gehandicapte kinderen, in de vorm van:
- individuele therapieën;
- eettherapie en eetbegeleiding;
- aanvullende communicatie-stimulatie;
- begeleiding van groepsleiding en ouders.

De werkzaamheden worden verdeeld over maandag, dinsdag en woensdag.

Functie-eisen
- enige jaren ervaring met verstandelijk gehandicapten;
- ervaring in het begeleiden van kinderen met ernstige eetproblemen;
- kennis hebben opgedaan op het gebied van de totale communicatie;
- het bezit van een diploma logopedie met aantekening N.D.T. en Muelleraantekening, dan wel bereid zijn de voor aantekening benodigde cursussen te volgen.

Salaris en arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de CAO Dagverblijven en Tehuizen voor Gehandicapten.

Nadere inlichtingen over de functie kunnen worden ingewonnen bij mw. Kimpe, tel. 04450-3472 (avond).

Schriftelijke sollicitaties dienen uiterlijk 12 september in het bezit te zijn van de sollicitatiecommissie, p/a Ruys de Beerenbroucklaan 9, 6417 CC Heerlen.

Autoschade De Vries BV, lid v[...] Acoat-selected en Focwa-gro[...] een van de meest toonaange[...] bedrijven in zijn branche.
In ons team van jonge enthou[...] vakmensen hebben wij plaats v[...]

PRIMAIR AUTOSCHADE-HERSTE[...]

Ben je geslaagd voor je diplom[...] kan je zeker ook bij ons slagen. Heb je interesse om le plaatw[...] te worden, dan kan dat!
Reageer – met medewerking v[...] V.O.C. en onze zeer goed geoutil[...] werkplaats bieden wij jou een[...] baan.

• • • • • •

Tevens hebben wij plaats voor

ALL-ROUND PLAATWERKE[...]

die zelfstandig kan werken en b[...] is met de meest moderne techn[...] Ben je bereid tot eventuele v[...] scholing en wil je werken in een [...] tige sfeer? Neem dan snel kontak[...] ons op. Onze arbeidsvoorwaarde[...] prima.

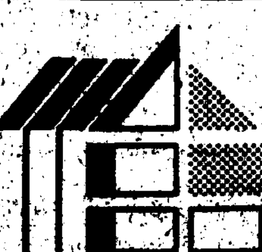
autoschade de Vries bv
GRASBROEKERWEG 28, HEER[...]
TEL. 045 - 72 24 63

VACATURE
De Huisartsenpraktijk Simpelveld zoekt

DOKTERSASSISTENTE
([illegible])

[illegible] richten aan:
Huisartsenpraktijk Simpelveld
Dr. Ottenstraat 48, 6369 VP Simpelveld
Tel. 045-440[illegible]

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
[illegible] onder op de enveloppe het nummer uit de advertentie te vermelden.

WONINGVERENIGING »URMOND«

Woningvereniging [illegible] 500 woningen in exploitatie. De organisatie bestaat uit de afdelingen financiële administratie, bewonerszaken en onderhoud.

Wegens pensionering van de huidige functionaris zoeken wij gegadigden voor de fulltime functie (36 uur per week) van:

technisch medewerker (m/v)

Deze functionaris zal onder leiding van het hoofd van dienst verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van onderstaande werkzaamheden.

Functie-informatie:
* Is verantwoordelijk voor de afwikkeling van onderhoudsklachten.
* Controleert woningen bij mutaties.
* Houdt toezicht op de werkzaamheden van personeel van derden.
* Rapporteert over onderhoudstoestand van de woningen.
* Stelt zowel [illegible] als meerjaren-onderhoudsbegroting op.
* Houdt toezicht op de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden.
* Wordt betrokken bij uitvoering nieuwbouwprojecten.
* Levert gegevens ten behoeve van meerjarenplanningen en meerjarenbegrotingen.

Functie-eisen:
* Diploma MTS-bouwkunde of gelijkwaardig.
* Opleiding aangevuld met opleiding automatisering [illegible] van het NCCW-systeem is een pre.
* Ervaring met onderhoudswerkzaamheden.
* Beschikt over goede contactuele, organisatorische en leidinggevende kwaliteiten.

Honorering evenals de overige secundaire arbeidsvoorwaarden worden vastgesteld op basis van de CAO woningcorporaties, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. Kandidaten dienen bereid te zijn de directe omgeving als woonplaats te kiezen.

Belangstellenden worden verzocht hun sollicitatiebrief [illegible] na het verschijnen van deze advertentie te richten aan Het Bestuur van Woningvereniging Urmond, Kerkstraat 162, 6129 BN Berg-Urmond.
Nadere telefonische inlichtingen worden verstrekt door de heer P. Kreutz, hoofd van dienst, Woningvereniging Urmond, telefoonnummer [illegible].

tempo-tea[...]
uitzendbure[...]

KANTOOR

Secretaresse m/v
voor een full-time baan met toekomstpers[...] U hebt relevante werkervaring en beheers[...] en Duits in woord en geschrift.
Informatie: 046 - 52 20 80, José van Dijk Sittard, Rosmolenstraat 4

GEZONDHEIDSZORG

Verzorgenden m/v
met een diploma MDGO-VZ, -VP, A-Verpl[...] HBO-V. U werkt op oproepbasis, maar wel [...]
Informatie: 046 - 52 20 80, José van Dijk Sittard, Rosmolenstraat 4

TECHNIEK

Werkvoorbereider m/v
voor een bedrijf in Geleen. U gaat produkt[...] inventariseren en preventieve acties op sch[...] Hiervoor hebt u een diploma HTS-WTB of [...] enkele jaren ervaring in de werkvoorbereid[...] hebt u veel technisch inzicht in zowel dag[...] periodiek WTB-onderhoud. Verder kunt [...] [illegible] bent u communicatief, commerci[...] [illegible]. Deze baan is voor enkele weken.
Informatie: 046 - 75 45 99, Maurice Beach [...] Geleen, Rijksweg [illegible]

MITSUBISHI MOTOR SALES Europe B.V.

Mitsubishi Motor Sales Europe B.V. is een Japanse onderneming met in Hoofddorp het verkoopcentrum voor Europa. Vanuit dit kantoor wordt de marketing, verkoop en service van voertuigen en onderdelen voor heel Europa verzorgd. Tevens bereidt zij zich voor op de produktie van een nieuwe Europese auto welke vanaf 1995 in de NedCar-fabriek te Born (Limburg) geproduceerd zal worden.

Wij hebben op korte termijn een aantal vacatures voor onze Service Parts vestiging in Born.

Assistent manager Purchasing & Procurement
Wij vragen minimaal 3 jaar werkervaring in een soortgelijke functie in de automobielbranche, kennis van order processing, inkoop en afhandeling van service parts en accessoires. Leidinggevende ervaring is gewenst.

Assistent manager Logistics & Warehousing
Wij vragen minimaal 3 jaar ervaring in logistiek en magazijnbeheer van service parts en accessoires. U geeft de dagelijkse leiding over het magazijnpersoneel en leidt de afhandeling en verwerking van in- en uitgaande service parts en accessoires in goede banen. Tevens heeft u de verantwoording over het goed verlopen van de facturering en vervoer van de goederen. Wij zoeken een kandidaat met een stevige persoonlijkheid.

Medewerker Purchasing & Procurement
Wij vragen minimaal 3 jaar werkervaring op een afdeling inkoop voor service parts en accessoires. In deze functie heeft u dagelijks contact met distributeurs. U bent accuraat in uw werk en sociaal vaardig in uw contacten met klanten.

Medewerker Order Processing & Expediting
Wij vragen minimaal 3 jaar werkervaring met order processing van service parts en accessoires aan Europese distributeurs. U controleert orders, voert deze in een geautomatiseerd systeem in en zorgt voor een snelle voortgang.

Medewerker Catalogueing
U heeft minimaal 3 jaar werkervaring opgedaan met het catalogiseren van service parts en accessoires. Tevens bent u in staat om de vereiste informatie te verzamelen en om een service parts data base te onderhouden.

Secretaresse/Receptioniste
Wij vragen minimaal 2 jaar werkervaring als secretaresse en/of receptioniste. U heeft ervaring met het werken op een p.c. Tot uw taken behoren receptiewerk, licht administratieve werkzaamheden en de administratieve ondersteuning van de afdeling Algemene Zaken.

Voor alle functies vragen wij een goede beheersing van de Engelse taal. Bent u geïnteresseerd in één van deze functies, richt dan uw schriftelijke sollicitatie voorzien van een c.v. en onder vermelding van de functienaam binnen 14 dagen aan Mitsubishi Motor Sales Europe B.V., t.a.v. mevrouw I.L.M. Tjoeng, Hoeksteen 74-84, [illegible] Hoofddorp.

JUMBO supermarkt Oirsbeek is één van de 33 JUMBO- supermarkten (waarvan 11 franchisers) die aktief zijn in de levensmiddelenbranche. Elke supermarkt heeft een ruim assortiment met veel verse produkten van uitstekende kwaliteit. Het is er goed kopen, juist omdat de medewerkers hun vak elke dag opnieuw met veel service beoefenen. Voortdurend zijn wij op zoek naar vakmensen die mee willen werken aan de groei van onze organisatie.

Momenteel zijn wij bezig met de bouw van een vernieuwde en uitgebreide JUMBO-supermarkt in het centrum van Oirsbeek, waarmee wij de consument nog beter van dienst kunnen zijn. Gezien de uitbreiding krijgen wij plaats voor een aantal nieuwe medewerkers, die samen met ons óók de nieuwe JUMBO-filiaal tot een succes kunnen maken!

Wij zoeken enthousiaste en gemotiveerde kandidaten voo[...] funktie van:

A.G.F.-CHEF
De A.G.F.-chef draagt zorg voor de totale afdeling A.G.F. binnen de supermarkt. U bent hierbij verantwoordelijk voor [...] voorraadniveau, goede presentatie, de verkoop, service en advies aan klanten. Ervaring in een soortgelijke funktie en in bezit zijn van het vakdiploma A.G.F. is vereist.

VERKOOPMEDEWERKER
Deze afwisselende full-time funktie is vacant op de afdeling kruidenierswaren. Hierin bent u verantwoordelijk voor de go[...] renstroom van het magazijn naar de winkelvloer. Tevens dr[...] u zorg voor de emballage, het bijvullen en spiegelen van de pro[...] dukten, het opbouwen van displays e.d.

WEEKENDMEDEWERKERS
Voor deze funktie zoeken wij jonge kandidaten die op koop[...] avond en zaterdag interesse hebben om aan de kassa of op [...] versafdeling brood/kaas/vleeswaren/vers vlees te assisteren.

Heeft u interesse en bent u naar uw mening geschikt voor [...] van deze funkties?

Stuurt u dan een sollicitatiebrief met cv naar ons hoofdkan[...]
JUMBO-supermarkten B.V.
Postbus 8, 5460 AA VEGHEL
U kunt ook bij ons telefonisch een sollicitatieformulier aanvragen: 04130-80200 (afdeling personeelszaken).

● Johannes Winthagen

HEERLEN – Koninklijk zilver ontving gisteren ook Johannes Winthagen uit Heerlen. De 55-jarige Winthagen kreeg in auberge De Rousch de eremedaille bij gelegenheid van zijn 40-jarig dienstjubileum bij Nelissen Van Egteren Bouw in Heerlen. Hij begon zijn carrière bij het bouwbedrijf in 1954 als leerling-timmerman. Al snel werd Winthagen timmerman 1, 2 en daarna voorman. De laatste vijftien jaar is hij werkzaam als uitvoerder. Maatschappelijk heeft hij zich verdienstelijk gemaakt bij VV Palemig. Hij is nog steeds lid van de Heerlense voetbalclub, waar hij jarenlang als jeugdleider en trainer fungeerde.

Zilver voor Huits en Winthagen

NUTH – Simpelveldenaar Hub Huits ontving gistermiddag in Nuth uit handen van burgemeester Elly Coenen-Vaessen de zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Huits (60) kreeg de koninklijke onderscheiding bij zijn afscheid als werknemer van Rubber- en Kunststoffabriek Enbi in Nuth. Ruim 42 jaar geleden trad hij in dienst van het bedrijf, dat inmiddels werk biedt aan 700 mensen. Hub Huits heeft zich bij Enbi opgewerkt tot voorman van de werkvoorbereiding. Sinds 20 jaar is hij magazijnmeester.

● Hub Huits

Spoorwegtunnel in De Locht-Kerkrade

KERKRADE – De toeristische stoomtrein van Valkenburg naar Kerkrade zal bij de Locht door een veertig meter lange tunnel moeten. De aanleg daarvan wordt dit najaar nog begonnen.

De tunnel is nodig om Kerkrade-centrum een betere verbinding te geven met de autoweg. Daarvoor wordt de Hamstraat doorgetrokken, die bij de Locht de spoorlijn kruist. De spoorwegtunnel kost twee miljoen gulden.

Deputé Michel Lodewijks verrichtte gisteren de bouwstart van een tweede verkeerskundig bouwwerk dat nodig is voor de doortrekking. De Hamstraat moet voortaan onder de Locht doorgaan. Daartoe wordt een viaduct aangelegd, dat in februari klaar is en 3,2 miljoen kost.

Het doortrekken van de Hamstraat kost in totaal zeventien miljoen gulden. Het rijk betaalt daarvan twaalf miljoen, de provincie 4,25 miljoen en Kerkrade 7,5 ton. De nieuwe weg met een lengte van 1,6 kilometer wordt in de tweede helft van 1995 geopend.

Drie illegale prostituées aangehouden

HEERLEN – De politie heeft donderdag drie illegale vrouwen aangehouden die waarschijnlijk in een pand aan de Oude Kerkstraat als prostituée de kost verdienden. De vrouwen, in de leeftijd van 34, 37 en 51 jaar oud, kwamen uit Brazilië. Zij zijn ingesloten.

Vergunning Het Rijpaard wordt niet versoepeld

SCHINVELD/DEN HAAG – Het is ondernemer W. Nieling van Het Rijpaard BV in Schinveld niet gelukt om zijn milieuvergunning verruimd te krijgen via een nieuwe spoedprocedure bij de Raad van State (RvS) in Den Haag. Afgelopen dinsdag tijdens de hoorzitting zei Nieling dat het voortbestaan van zijn bedrijf onzeker is als de procedure ongunstig zou verlopen.

Het Rijpaard is een handel- en africhtingsstal voor paarden van hoog niveau. Nieling investeerde naar eigen zeggen 1 miljoen in het bedrijf.

De gemeente stelde een hinderwetvergunning vast voor het bedrijf, waar de ondernemer moeilijk mee kan leven. Op grond van de vergunning mag hij maar 21 paarden houden en moet zijn kantine om elf uur 's avonds dicht.

Nieling zegt rond de vijftig paarden te moeten houden om de zaak enigszins rendabel te kunnen maken. Ook zou zijn kantine tot twee uur 's nachts open moeten zijn. Enerzijds zou hij de horeca-inkomsten nodig hebben, anderzijds wil hij zijn gasten iets kunnen aanbieden.

De gemeente weigert de vergunning te versoepelen, dat zou ervoor zorgen dat de activiteiten rond het bedrijf toenemen. Volgens de gemeente is dit ontoelaatbaar in het stille buitengebied.

Dit was de tweede procedure waarin Nieling de hem opgelegde hinderwetvergunning aanvocht. Volgens de ondernemer heeft de gemeente de rechter in de eerdere procedure op het verkeerde been gezet door met onjuiste rapporten over geluidsoverlast te wapperen. De ondernemer heeft nu ook rapporten laten opmaken. De rechter heeft zich daardoor echter niet laten overtuigen.

Nieling denkt dat er binnen de gemeente 'een hetze' tegen hem wordt gevoerd. Burgemeester H.J. Meijers noemt hij een van de aanstichters.

Heerlen moest met cabines van BB leuren

Van onze verslaggever

HEERLEN – Wat hebben het Rode Kruis, Artsen zonder Grenzen, het Centrum Opvang Asielzoekers, liefdadigheidsinstellingen en de ministeries van Defensie en Binnenlandse Zaken gemeen? Geen van alle hadden ze belangstelling voor de sanitaire cabines met douches, toiletten etc.) van de voormalige schuilkelders onder het Burgemeester van Grunsvenplein in Heerlen.

„We hebben van alles geprobeerd om het kwijt te raken, maar niemand wilde het materiaal aanvankelijk hebben," zegt burgemeester Pleumeekers van Heerlen. „Het ministerie van Binnenlandse Zaken wilde de cabines na de opheffing van de BB niet meer terughebben."

Heerlen raakte het zeer degelijke en ook in hygiënisch perfecte staat verkerende materiaal aan de straatstenen niet kwijt en dreigde er zelf mee te blijven zitten. Totdat de Stichting Harrie van den Brekel in Hoensbroek zich er uiteindelijk over ontfermde. Die brengt de cabines naar Malawi in Afrika.

Bij de koffie

Reclame

● *Ach, ook de Socialistische Partij, die in Heerlen succesvol opereert, krijgt soms wel eens een tikje. Zoals donderdag tijdens een commissievergadering. VVD'er Jo Peeters zei op een gegeven moment: „Dit voorstel is zo voordelig voor de gemeente, dat brengt de tradionele tegenstemmers in deze raad in de problemen. Jan de Wit van de SP, die de verkiezingscampagne voerde met de slogan 'Stem SP, stem tegen,' reageerde alsof hij écht was gestoken door een bij. „Als u ons bedoelt meneer Peters, de afgelopen twaalf jaar hebben we in deze raad in 95 procent van de gevallen vóór gestemd." CDA'er Peter van de Oetelaar counterde koeltjes: „Dan voeren jullie wel een verkeerd reclamebeleid."*

Held

● *De tienjarige Martien Moulen uit Heerlen schrok in eerste instantie toch wel even toen hij in de Ovidiusstraat een auto zonder bestuurder een bergje af zag rijden. Lang kan de schrik bij de knaap niet geduurd hebben, want als een echte held sprong hij voor de auto. Martien hield het voertuig tegen en voorkwam daarmee een botsing met een andere auto. Gewacht op de eigenaar van het voertuig, dat op straat was geparkeerd zonder de handrem aan te trekken, heeft hij niet. Maar dat typeert echte helden. Ingrijpen om erger te voorkomen en niet wachten op een beloning.*

Helden 2

● *Het doet deugd dat er nog van die mensen zijn die zelfs met gevaar voor eigen leven in de bres springen om de helpende hand uit te steken. In dit verband moeten we denken aan dat vooral in Nijmegen waar iemand werd neergeschoten en niemand te hulp schoot. Het publiek op de terrasjes dacht dat het om een theateract ging. Als hier in de regio iemand wordt beroofd is het waarschijnlijk echt. Het Straattheaterfestival is inmiddels afgelopen.*

Poelsplein

● *Welten krijgt dan toch zijn Mgr. Poelsplein, naast de Martinuskerk. Dat heeft het college van Heerlen, op verzoek van het plaatselijke CDA, besloten. „Om te beantwoorden aan de gevoelens die in Welten leven," zegt burgemeester Pleumeekers. Poels startte zijn werkzaamheden in de mijnstreek als rector van Welten.*

Poelsplein 2

● *De naamgeving gaf nog even problemen. Een Poelsstraat is er al. Een Rector Poelplein kan niet, want de meeste rectorenstraten zijn in een bepaalde wijk geconcentreerd. Dat zou brandweer en politie als snel moet worden opgetreden en ook nog eens 'tante pos' op het verkeerde been kunnen zetten. En dus krijgt Welten een nieuw plein. En misschien ook nog het Poelsstandbeeld, dat nu in hartje Heerlen staat. „Als daar geen grote emotionele bezwaren tegen bestaan," zegt Pleumeekers.*

Stadspartij bereid koppeling met gedoogzone los te laten

College wil voorstel referendum 'inpassen'

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het voorstel van de Stadspartij Heerlen Noord voor het invoeren van een referendum is niet goed onderbouwd. Het is bovendien voorbarig en overhaast met zo'n voorstel te komen terwijl het gemeentebestuur nog een 'totaalpakket' aan het ontwikkelen is om de relatie met de burgers te verbeteren.

Dat zegt burgemeester Pleumeekers van Heerlen. Hij heeft er nog grotere moeite mee dat de Stadspartij het referendum meteen koppelt aan het gedoogbeleid voor straatprostitutie in Heerlen. Daar zou bij wijze van experiment het eerste referendum over moeten worden gehouden. „We hebben niet eens een (officiële, red.) gedoogzone," zegt Pleumeekers.

Heerlen wil zo'n zone wel aanwijzen, maar ook dan acht Pleumeekers het onderwerp gedoogzone ongeschikt (te ingewikkeld) voor een referendum. „Als je een bepaalde plek aanwijst, heb je kans dat de betreffende wijk nee zegt, maar de rest van de stad ja. Houd je enkel een referendum over de vraag of er überhaupt een gedoogzone moet komen en zonder andere oplossingen, loop je inderdaad de kans dat de meerderheid 'neen' zegt. Maar het probleem blijft dan wel bestaan."

In het voorstel van de grootste oppositiepartij zou bovendien een aantal zaken in strijd met de wet niet geregeld zijn.

Het college zal waarschijnlijk dinsdag besluiten het voorstel in 'een bredere opzet' te verwerken, zegt Pleumeekers. Dat voorziet ook in het mogelijk maken van een plaatselijke volksraadpleging. „Maar we zijn blij dat de Stadspartij met de coalitie meedenkt."

„We hebben geen legertje juristen in dienst zoals de gemeente," reageert Stadspartij-woordvoerder Rein Hummel op de 'technische gebreken' van het referendum-voorstel van zijn fractie.

„Ons voorstel is een proeve van een referendum om de mening van de bevolking over een belangrijke beleidszaak te peilen." Volgens Hummel vindt zijn fractie het belangrijkste dat het referendum er komt en is deze dan ook bereid het stuk ter discussie te stellen. Ook over ontkoppeling met de gedoogzone zou met de Stadspartij te praten zijn.

Als 'onpartijdig voorzitter van de raad, wiens taak het is tegenstellingen te overbruggen', zou de burgemeester wel initiatiefvoorstellen van de oppositie naar de raad moeten doorsturen.

Adellijke gast

● Graaf Heinrich von Schaesberg-Thannheim bij de Leenderkapel met vertegenwoordigers van het plaatselijk muziekkorps. Foto: FRANS RADE

Graaf Schaesberg bezoekt de kapel van voorvader

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – Een mals regenbuitje gooide gistermiddag bijna roet in het eten. Enigszins verlaat arriveerde graaf Heinrich von Schaesberg-Thannheim en zijn echtgenote prinses Von Croy bij de Leenderkapel aan de rand van Landgraaf. De graaf, woonachtig in Wurtenberg, was voor een bliksembezoek in de vroegere woonplaats van zijn adellijke voorvaderen. Hij bezocht het kapelletje, de Kakertshof, ooit bezit van de grafelijke familie en het gloednieuwe appartementencomplex Schaesbergerhof aan de Hoofdstraat.

De geschiedenis van het adellijke geslacht Von Schaesberg is nauw verbonden met die van Landgraaf. Voorvaderen van de nu 72-jarige graaf bewoonden lange tijd Kasteel Schaesberg, op de rand van Heerlen en Landgraaf. Nu rest niet veel meer dan een ruïne.

De graaf bekeek de Leenderkapel, met meer dan gewone belangstelling, omdat deze werd opgericht door een van zijn voorvaderen. „Het doet je toch wat als je op deze plek staat. Mijn familie woonde op een steenworp afstand," zei de graaf.

Vooral in de mei-maand wordt de kapel zeer intensief gebruikt voor gebedsdiensten om Maria te vereren. Het comité dat ijvert voor de restauratie van het gebouwtje uit 1640, wees de graafm op de gebreken die door de eeuwen heen zijn ontstaan.

Het voegwerk van de kapel moet bijvoorbeeld helemaal gerestaureerd worden, evenals het dak. Ook de verlichting is gebrekkig. De totale kosten van die klus bedragen 140.000 gulden, een ton komt uit diverse subsidies, de rest moeten de burgers van Landgraaf bijdragen. Tot nu toe is van dit laatste bedrag 17.500 gulden ingezameld.

De graaf zegde het comité toe, terug te komen voor de officiële heropening, zodra de kapel gerenoveerd is.

PvdA vraagt meer politietoezicht rondom Zeswegen

HEERLEN – De Heerlense PvdA-fractie vraagt de gemeente om verscherpt politietoezicht voor de wijken Grasbroek, Musschemig, Beersdal en Nieuw-Husken, die aan Zeswegen grenzen.

Door de protestacties in Zeswegen tegen de overlast door heroineprostituées verplaatsen de problemen zich onder meer ook naar Beersdal. De PvdA-raadsfractie vraagt het college waarom in de wijk Nieuw-Husken niet getippeld mag worden, terwijl voor het ernaast gelegen Beersdal geen tippelverbod geldt. Het raadslid Marcel Verheijden zegt er weliswaar alle vertrouwen te hebben dat op korte termijn een nieuwe gedoogzone aanwijst, maar wil tot die tijd extra politietoezicht.

„Dit ten einde de veiligheidbeleving van de bewoners van deze wijken niet onnodig onder druk te zetten," schrijft de PvdA.

pitbulletin

Zakelijk

DOOR HANS ROOIJAKKERS

Politiek bedrijven en zakelijk handelen schijnt bij de oppositiepartijen in de raad van Simpelveld uiterst moeizaam samen te kunnen gaan.

Op alle, iets belangrijkere voorstellen van het college aan de raad heeft het CDA (4 zetels) en de Groepering Burgerbelangen (2 zetels) uitgebreid commentaar. Jammergenoeg zijn de meeste beraadslagingen, zoals afgelopen donderdagavond, langdradig en niet *to the point*. Burgemeester Peter Cammaert slikte veel. Tot het moment dat er opmerkingen werden gemaakt over de grootte van de kamer van eerst wethouder Ewals en daarna de werkplek van de burgervader zelf. De kamers zouden volgens de oppositie 'riant maar kennelijk nog niet groot genoeg zijn'.

Cammaert voelde zich daardoor persoonlijk aangesproken. „Even in het algemeen, en dat zeg ik als burgemeester van deze gemeente. U moet niet zo op de loop gaan met opmerkingen uit het dossier. Er is wat gefilosofeerd over het pakket van eisen waar het gemeentehuis aan moet voldoen. Meer niet. Ik hoef geen grotere burgemeesterskamer. Ik zal het u nog sterker vertellen. U kunt zelfs nog een paar schotten in mijn kamer plaatsen als daarmee het probleem is opgelost. Waar ik zit is niet belangrijk, mijn personeel gaat voor."

Een paar uur eerder, tijdens de presentatie van de begroting voor 1995 aan de pers, zei Cammaert nog: „Simpelveld lijkt naar buiten toe rustig, maar het bruist er van de dynamiek. Ik hoop dat de ambities die er liggen waargemaakt kunnen worden en buiten de politieke strijd worden gehouden. Maar ik zal dat de oppositiepartijen nog eens duidelijk maken zich zakelijker op te stellen..." Het CDA en de Groepering Burgerbelangen zijn alvast gewaarschuwd. Of het helpt?

Landgraaf koopt grond Rouenhof

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – Het Landgraafse college wil 278.000 vierkante meter grond kopen nabij de Rouenhof. De gemeente wil eigenaar Laura BV 1.150.000 gulden daarvoor betalen. Het perceel is belangrijk voor de mogelijke uitbreiding van Strijthagen met een bungalowpark. Het Landgraafse college wil de grond pers se kopen om de ontwikkelingen in het natuurgebied in eigen hand te kunnen houden.

Landgraaf heeft enkele jaren een optie gehad op de grond. Volgens de gemeente is de aankoop wat naar de achtergrond verschoven, omdat de realisering van het vakantiepark van projectontwikkelaar Hans Meijers uit Simpelveld niet definitief vaststond. Nu de uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan in het verschiet ligt, willen B en W actie ondernemen.

Na onderhandelingen met de Laura BV heeft de gemeente de voormalige mijn-eigenaar aangeboden al hun grond in het gebied Strijthagen in een keer te kopen. Oorspronkelijk vroeg Laura 11,50 gulden per vierkante meter, maar de gemeente wil slechts 4,12 gulden betalen, omdat de grond een agrarische bestemming houdt als de RvS de ontwikkelingsplannen voor Strijthagen afwijst.

Een stuk grond van zo'n drie hectare ten noorden van de Menshegerweg was vroeger bovendien een steenberg en is licht vervuild met zware metalen en Pak's (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen). De gemeente Landgraaf heeft een eigen onderzoek laten verrichten naar deze vervuiling. De uitkomsten worden rond 1 september verwacht.

De Landgraafse SP-fractie is sterk tegen de aankoop van de grond, vanwege eventuele ernstigere vervuiling.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
KANTOREN

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

BV Gelva, gevestigd te Vaals, heeft een internationale reputatie opgebouwd als leverancier van schuurmiddelen voor zowel industriële als "doe-het-zelf"-toepassingen. Het moderne bedrijf levert een breed en kwalitatief hoogwaardig assortiment aan afnemers in ruim 80 landen en telt ca. 100 medewerkers. Kenmerkend voor Gelva zijn de energieke bedrijfscultuur, een continue aandacht voor produkt- en procesinnovatie en de cliëntgerichte manier van werken. Het bedrijf behoort dan ook tot de toonaangevende schuurmiddelenfabrikanten in West-Europa.

PRODUKTIE-COÖRDINATOR

Momenteel zoeken wij een produktiecoördinator m/v. In deze functie wordt u voor de uitdaging geplaatst om de leiding over de produktie op u te nemen. U wordt verantwoordelijk voor de planningsuitvoering, de organisatie van de werkzaamheden en de begeleiding van het produktiepersoneel. U ondersteunt de medewerkers bij de uitvoering van de werkzaamheden en u controleert het produktie- en logistieke proces en de kwaliteit van de output. Daarbij bent u uiteraard attent op kosten-, veiligheids- en milieunormen en onderhoudt daartoe contacten met de bedrijfsleiding, het laboratorium en het product management. Tenslotte vervult u een initiërende rol met betrekking tot produktontwikkeling en u adviseert de technisch directeur inzake produktietechnische aanpassingen.

Om van deze verantwoordelijke functie een succes te kunnen maken is een door opleiding of ervaring verkregen HTS-niveau vereist. U beschikt over een ruime leidinggevende ervaring in een soortgelijke functie en u bent in staat om op verschillende niveaus te communiceren. U bent assertief, sociaal vaardig, stressbestendig en u bent bereid om de handen uit de mouwen te steken. Kortom u bent een "teamleader" met overwicht die medewerkers tot prestaties motiveert en een prettige werksfeer creëert. Uw leeftijd is maximaal 40 jaar en u bent woonachtig in de regio Vaals danwel bereid om naar deze regio te verhuizen.

Indien u geïnteresseerd bent in deze functie verzoeken wij u om uw sollicitatiebrief, met een uitgebreid curriculum vitae te richten aan onderstaand bureau, Postbus 3191, 5203 DD 's-Hertogenbosch, ter attentie van de heer L.J.J. Verhulst. Voor nadere telefonische inlichtingen kunt u contact met hem opnemen, tel. 073-405705. Uw brief wordt vertrouwelijk behandeld.

BDO CampsObers
Management Consultants

rolluiken · roldeuren · rolpoorten
aluminium profielen · zonweringen
markiezen · vertikale jaloezieën

Wij zoeken

ervaren en vakbekwame zonwering en rolluiken MONTEURS

Onze nieuwe man heeft meerdere jaren ervaring.
Bezit van rijbewijs BE is noodzakelijk.
Het hebben van goede contactuele eigenschappen en technische kennis is een vereiste.

Geboden wordt:
- een zeer veelzijdige, zelfstandige functie binnen een enthousiast team;
- een goed salaris met uitstekende sociale voorzieningen.

Voor nadere informatie kunt u telefonisch contact opnemen met mevr. Janssens, tst. 13, Beitel 4-6, 6466 GZ Kerkrade.
Tel. 045-413049/426494. D1924

Het *WALRAM COLLEGE SITTARD* vraagt met ingang van 1-9-1994:

docent m/v

voor 25 tot 28 lesuren per week in de gewenste vakkencombinatie: omgangskunde, pedagogiek, psychologie, maatschappijleer, theorie en methoden van sociaal-pedagogisch werk en sociaal-cultureel werk.

Maximum funktieschaal 10. Ervaring is gewenst.

De TWAO-regeling is van toepassing. Informatie over deze vacature kan worden ingewonnen bij mevrouw P. M.H. Coolen, afdelingsdirectrice DGO, telefoon 046-598686.

Schriftelijke sollicitaties op de funktie, binnen 7 dagen richten aan:

Walram College Sittard t.a.v. de heer J.B.M.F. Nijst, lid Centrale Directie, postbus 5280, 6130 PG Sittard

---

Lebenshilfe für Behinderte e.V.
Verein zur Förderung körperlich und geistig Behinderter · Kreis Heinsberg

Zum nächstmöglichen Zeitpunkt suchen wir zwei

Fysiotherapeuten/innen

Eine Vollzeitstelle im Bereich Frühförderstelle/intergrativer Kindergarten umfaßt die therapeutische Förderung von Säuglingen, entwicklungsverzögerten und behinderten Kindern bis zum 6. Lebensjahr sowie die Anleitung und Beratung von Eltern. Es wird innerhalb eines multidiezipliinären Teams gearbeitet.

Die zweite Vollzeitstelle im Bereich Schule/Werkstatt für Behinderte umfaßt die individuelle Einzel- u. Gruppenbehandlung von behinderten Schulkindern und Erwachsenen, die Rollstuhl- und Hilfsmittelversorgung. Es wird innerhalb eines Krankengymnastikteams gearbeitet. Bewerber mit Bobath-, Vojta- und/oder Psychomotorikausbildung werden bevorzugt.

Darüberhinaus ist ab sofort in unserem integrativen Kindergarten eine Vollzeitstelle als

Ergotherapeut/in

zu besetzen. Aufgabe ist die therapeutische Versorgung von entwicklungsverzögerten und behinderten Kindern im Alter von 3-6 Jahren sowie die Beratung von Eltern. Der Einsatz erfolgt in einem multidisziplinären Team. Bewerber sollten nach Möglichkeit über Erfahrungen in der Pädiatrie verfügen.

Die Vergütung der Stellen ist an den BAT angelehnt.

Bewerbungen richten Sie bitte an die Lebenshilfe für Behinderte e.V. Kreis Heinsberg -Geschäftsführung-, Richard-Wagner-Str. 5, 52525 Heinsberg, Telefon: 02452/989100.

Voor de franchise-organisatie, Business Publishers Association B.V., willen wij in contact komen met kandidaat-uitgevers in de provincie Limburg. Getalendeerde advertentieverkopers die zich ruimschoots hebben bewezen en het uitgeefvak ambiëren.

Zelfstandig uitgever van B-to-B bladen

Het aanbod:
Business Publishers Association B.V. (BPA) is een snel en stabiel groeiende keten van nu 20 zelfstandige uitgeverijen. Zij verzorgen o.a. een regionale uitgave van BUSINESS. Een uitgekiend concept van een vakblad voor het MKB met daarin opgenomen het landelijke katern 'BUSINESS & Management'.

In de provincie Limburg (Noord en Maastricht) wil BPA in contact treden met advertentieverkopers die de edities voor Noord-Limburg of Maastricht willen uitgeven. Buiten de acquisitie van advertenties en het blijvend onderhouden van die relaties, bent u ook verantwoordelijk voor: een gezond financieel beleid, werving van abonnementen, bewaking van de redactionele formule, contact onderhouden met de 'influentials' in uw regio en de grafisch-technische aspecten van de produktie.
De franchisegever stelt daarvoor, uiteraard, een perfecte formule en het begeleidingsteam ter beschikking.

Uw eigen BUSINESS

Het profiel:
U bent ondernemer (m/v) in alle opzichten. In staat om een uitgeverij van de start af op te bouwen. Beseft dat loyaliteit binnen een franchise-organisatie van essentieel belang is. U bent een innemende persoonlijkheid en kan contacten op alle niveaus onderhouden.
Een middelbaar scholingsniveau, bij voorkeur aangevuld met marketing; reclame en grafische cursussen. Gezien de gevraagde ervaring ca. 35 jaar of ouder. Een eigen, bescheiden, financiële inbreng behoort tot uw mogelijkheden.

Hoe u reageert:
Een schriftelijke reactie inclusief uw CV kunt u richten aan Business Publishers Association B.V., Afd. Werving & Selectie, t.a.v. De heer W. Wilmont.
Voor nadere informatie kunt u bellen: 080-790 414 met Mr. M.A.G.M. de Kok, franchisemanager.
Postbus 155, 6500 AD Nijmegen

bcM heeft plaatsingsmogelijkheid voor een

calculator werkvoorbereider

Functie-informatie:
De nieuwe functionaris wordt opgenomen in een team van 5 man. Zijn takenpakket zal o.a. bestaan uit werkzaamheden t.b.v. calculatie en werkvoorbereiding.

Eisenpakket:
- opleiding minimaal MTS-niveau Bouwkunde
- Leeftijd 22-40 jaar
- Ervaring in gelijksoortige functie strekt tot aanbeveling, doch is niet vereist.

Uw sollicitatie zal zéér vertrouwelijk worden behandeld.
Uw schriftelijke sollicitatie dient te vermelden: leeftijd, opleiding en ervaring en dient gezonden te worden aan:

bcM Postbus 117, 6200 AC Maastricht

bcM is een bouwbedrijf hoofdzakelijk werkzaam in de utiliteitsbouw en woningbouw.

bcM
BV Bouwcombinatie Maastricht
v/h Cramers bv
Postbus 117, 6200 AC Maastricht
Kommel 18, Maastricht
Telefoon 043-217141
Telefax 043-255868

Provincie Limburg
VERKEER, WATERSTAAT EN MILIEU

In de hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu heeft de afdeling Milieu naast een coördinerende rol ook een belangrijke uitvoerende taak bij het realiseren van een geïntegreerd provinciaal milieubeleid.

In het bureau Lucht, Geluid en Externe Veiligheid van de afdeling Milieu van de hoofdgroep VWM is de functie vacant van:

Technisch medewerker industrielawaai v/m (voorlopig voor de duur van 2 jaar)

Functie-inhoud: in deze functie levert u specialistische inbreng bij het verlenen van vergunningen en de beoordeling van milieu-effectrapportages en ruimtelijke plannen. Tevens wordt u belast met het opzetten en uitvoeren van de zonebewaking voor gezoneerde industrieterreinen. Daartoe voert u overleg met gemeenten en bedrijven. Ook levert u een bijdrage aan de ontwikkeling van beleid en de planning van de uitvoering t.a.v. industrielawaai, waaronder het initiëren en begeleiden van saneringsprojecten. Ook kunt u ingezet worden bij de overige taken van het bureau.

Functie-eisen: voor het vervullen van deze functie heeft u een studie op HBO-niveau in een relevante studierichting (b.v. fysische techniek) voltooid. Van u wordt verder verwacht dat u een inzicht heeft in geluidhinderproblematiek en het milieubeleid en dat u enige jaren ervaring met soortgelijke werkzaamheden heeft opgedaan. Van belang is ook dat u over goede communicatieve en redactionele vaardigheden beschikt en zowel zelfstandig als in teamverband kunt functioneren.

Salaris: afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring wordt een salaris geboden van maximaal ƒ 5.954,- per maand.

Sollicitaties en inlichtingen: indien u belangstelling heeft voor deze functie zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de Directeur van de stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 57.., 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer V94.031 op brief en envelop.

Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer mr. H.J.M. Deckers, hoofd van het bureau Lucht, Geluid, en Externe Veiligheid, telefoonnummer 043-897526.

Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren. De mogelijkheid van kinderopvang is aanwezig. Deze functie kan ook in deeltijd worden uitgeoefend.

V09/34-94

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

Davidson Marley zoekt m/v die mee wil werken aan dit dashboard

Davidson Marley BV is een joint-venture tussen Davidson Instrumentpanel TEXTRON en Marley Automotive Components Ltd. Davidson Instrumentpanel is onderdeel van TEXTRON Inc. USA, producent van high-tech apparatuur. Marley Automotive Components Ltd. UK is gespecialiseerd in de produktie van o.a. dashboards, hoofdsteunen en spoilers. Davidson Marley BV te Born zoekt op korte termijn een nieuwe medewerker die het team komt versterken. Op dit moment werken wij met 350 mensen die als centraal doel hebben een positieve en resultaatgerichte bijdrage leveren aan de verdere opbouw van het bedrijf.

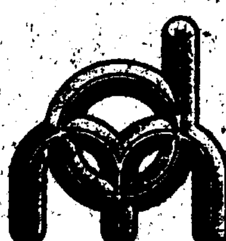
Gereedschapsmaker Injection Moulding

Functie-inhoud:
In deze functie bent u mede verantwoordelijk voor de begeleiding en het onderhoud van spuitgietmatrijzen (Injection Moulding Tools). U zult uw bijdrage moeten leveren aan het oplossen van matrijsstoringen en zelf reparaties uitvoeren.

Uw profiel:
Opleiding op LBO/MBO niveau is een vereiste, evenals minimaal 2 jaar ervaring met spuitgietmatrijzen van ± 30 ton.
Kennis van Hotrunnersystemen is een pré.
U zult 'fingerspitzen' gevoel moeten hebben voor het fijne laswerk en het corrigeren en modelleren van matrijzen. Wijzigingen worden door u aangebracht. U bent woonachtig in een straal van ± 30 km rondom Born en heeft de bereidheid tot het uitvoeren van storingsdiensten en meerploegendienst, indien nodig.

Informatie over bovengenoemde functie kunt u telefonisch opvragen bij de heer Robert Vencken, Injection Moulding Engineer of bij Personeelszaken.
Indien u beantwoordt aan het profiel en u bent geïnteresseerd, richt dan uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van c.v. en pasfoto voor 2 september 1994 aan:
Davidson Marley BV
t.a.v. de afdeling Human Resources.

Davidson Marley BV
Veldoren van Thernaatweg 7
Postbus 113, 6120 AC Born (L.)
Telefoon 04498-92323
Fax 04498-59019

DAVIDSON MARLEY B.V.

Start is sterk in flexibele arbeidsvormen. Het dienstenpakket bestaat onder meer uit: uitzenden, detacheren, loopbaaninterventie, Werving en Selectie en opleidingen. Het kenmerk van Start is professionaliteit, waarbij de klanten centraal staan. De 1200 Start-medewerkers staan via meer dan 230 vestigingen dicht bij de markt.

BEMIDDELAAR m/v
voor de vestiging Kerkrade

Als bemiddelaar bij Uitzendbureau Start bent u de spil tussen vraag en aanbod. U onderhoudt intensieve contacten met bedrijven en instellingen. Hun vraag naar tijdelijke arbeidskrachten brengt u helder in kaart. Op grond daarvan selecteert u de juiste mensen en begeleidt beide partijen naar een plezierige samenwerking. In overleg met de vestigingsmanager bent u verantwoordelijk voor de acquisitie en komt u tot een hechte relatie met uw opdrachtgevers. Daarbij kunt u terugvallen op een enthousiaste en sterk collegiale organisatie, die u alle kansen geeft om door te groeien. Voorts bestaat de mogelijkheid om ingezet te worden als bemiddelaar/consulent bij één van onze samenwerkingspartners in het district Zuid-Limburg.

HBO-ER MET ERVARING
U heeft een HBO werk- en denkniveau, aangevuld met een marketing- of commerciële opleiding of cursus. Daarnaast heeft u enkele jaren relevante werkervaring in de zakelijke en commerciële dienstverlening. Een HBO-opleiding in de richting HTS-Wtb of Elektro is een pre. Door uw persoonlijkheid kunt u mensen goed inschatten en op een "open manier" communiceren en onderhandelen. Uw leeftijd schatten wij tussen 23 en 32 jaar.

WIJ ZIEN UIT NAAR UW REACTIE
De man of vrouw die wij zoeken betalen wij een prima salaris. Interesse? Richt dan uw sollicitatie en curriculum vitae tot vijf dagen na plaatsing van deze advertentie aan Uitzendbureau Start, Districtskantoor Zuid-Limburg, Parallelweg 2, 6411 ND Heerlen. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure. Uitsluitend diegenen die aan bovengenoemde eisen voldoen, worden verzocht te reageren. Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de heer H. Smeets, tel. 045 - 460847 of de heer R. Janssen, tel. 045 - 713800.

MEER DAN UITZENDEN ALLÉÉN

Limburgs Dagblad
sport

Belg Adams in kwaad daglicht

FRANCORCHAMPS – Een jaar nadat drievoudig GP-winnaar Thierry Boutsen de formule 1 vaarwel heeft gezegd, beschikt België weer over een rijder in de hoogste klasse van de autosport. Philippe Adams heet de man, die zich voor 1,8 miljoen gulden voor drie races heeft ingekocht bij het zieltogende Lotus. Of zijn optreden een lang leven beschoren is, valt te betwijfelen. Voordat Adams ook maar een meter had gereden, kwam zijn deelname al in een kwaad daglicht te staan.

De bijna twee miljoen gulden die hij voor het avontuur bijeengaarde, zou van zeer dubieuze afkomst zijn. Iedereen vraagt zich in elk geval af waar Adams in zo korte tijd zoveel geld vandaan heeft gehaald.

Volgens de coureur heeft hij veel te danken aan ene Guy Mathot, ex-politicus. Mathot heeft echter een slechte naam. Hij zou in het verleden geld verduisterd hebben dat bestemd was voor de aanleg van fietspaden in de Ardennen. Die zijn er nooit gekomen.

Verder is Mathot een goede vriend van Adams' vader Bernard. Deze ging verschillende keren failliet, maar schijnt nog altijd over een gigantisch eigen vermogen te beschikken. Een zekere dame Ulin heeft zich in elk geval verwonderd gemeld met de mededeling dat zij nog een grote som geld te goed heeft van pa Adams. Ook zou de vader van de coureur toeleverancier hebben gedwongen tien procent van de rekening af te staan voor de sponsoring van zijn zoon.

Hoe de vork werkelijk in de steel zit, zal wel nooit exact aan het licht komen, maar dat de zaak stinkt, staat vast. Adams staat overigens na de training als voorlopig als 25ste gekwalificeerd.

● *Jos Verstappen: „Ik hoop mijn startpositie nog te verbeteren."*

Pittige klus voor PSV en Vitesse

ZÜRICH – PSV en Vitesse hebben in de eerste ronde van het toernooi om de Uefabeker moeilijke tegenstanders geloot. PSV neemt het op tegen de Duitse subtopper Bayer Leverkusen dat deze week de 34-jarige spits Rudi Völler aantrok. PSV werd afgelopen seizoen in de eerste ronde van hetzelfde toernooi uitgeschakeld door een andere club uit Duitsland, Karlsruher SC.

Vitesse ontmoet Parma, dat vorig seizoen in het evenement van de bekerwinnaars weinig moeite had met Ajax. Parma, met onder anderen de Colombiaan Asprilla en de Zweed Brolin, won de Europacup II in 1993 ten koste van Antwerp FC en verloor in mei van dit jaar de finale van Arsenal.

FC Twente, de derde Nederlandse deelnemer in het Uefacuptoernooi, werd gekoppeld aan veelvuldig Hongaars kampioen Honved uit Boedapest.

Bij de bekerwinnaars speelt Feyenoord in de eerste ronde tegen Zalgiris Vilnius uit Litouwen, dat twee jaar geleden in het toernooi van de landskampioenen nog kansloos werd uitgeschakeld door PSV.

landskampioenen

Programma 14 september

Poule A
Barcelona-Galatasaray
Manchester United-Goteborg

Poule B
Dinamo Kiev-Spartak Moskou
PS Germain-Bayern Munchen

Poule C
Hajduk Split-Benfica
Anderlecht-Steaua Boekarest

Poule D
Casino Salzburg-AEK Athene
Ajax-AC Milan

bekerwinnaars

Loting eerste ronde

Zalgiris Vilnius-**Feyenoord**
Pirin-Panathinaikos
Besebecas-HJK Helsinki
Croatia Zagreb-Auxerre
Grasshoppers-Semenech Odessa
Austria Wien-Maribor Branik
Bodo Glimt-Sampdoria
Brondby-Tirana
Chelsea-Viktoria Zizkov
Werder Bremen-Maccabi Tel Aviv
CSKA Moskou-Ferencvaros
Omonia Nicosia-Arsenal
Dundee United-Tatran Presov
Real Zaragoza-Gloria Bistrita
Sligo Rovers-Club Brugge
Porto-LKS Lodz

Wedstrijden op de donderdagen 15 en 29 september.

uefacup

Loting eerste ronde.

FC Twente-Kispest Honved
Vitesse-Parma
Bayer Leverkusen-PSV
Anorthosis-Athletic Bilbao
CSKA Sofia-Juventus
GKS Katowice-Aris Saloniki
Aarau-Maritimo
Ol. Piraeus-Ol. Marseille
Rosenborg-Deportivo la Coruna
Apollon-Sion
Kaiserslautern-FC Akranes
Antwerp-Newcastle United
FC Linfield-Odense BK
Inter-Aston Villa
Eintr. Frankfurt-SCT Olympija
Seraing-Dinamo Moskou
AIK Solna-Slavia Praag
Dinamo Minsk-Lazio
Boavista-MyPa
Admira Wacker-Gornik Zabrze
Rotor Volgograd-Nantes
Napoli-Skonto Riga
Slovan Bratislava-FC Kopenhagen
Trabzonspor-Dynamo Boekarest
Real Madrid-Sporting Lissabon
Cannes-Fenerbahce
Rapid Boekarest-Charleroi
Dinamo Tiblisi-Innsbruck
Borussia Dortmund-Motherwell
Bordeaux-Lillestrom
Blackburn Rovers-Trelleborgs
Tekstilsjik-Bekescsabai

Wedstrijden op de dinsdagen 13 en 27 september.

Coureur toont onder extreme omstandigheden ware stuurmanskunst

Applaus voor Jos Verstappen

DOOR IVO OP DEN CAMP

FRANCORCHAMPS – In de sport komen onder extreme omstandigheden de ware kampioenen bovendrijven. Zo bezien behoeft voor de toekomst van Jos Verstappen in de formule 1 niet gevreesd te worden. De Limburger, die twee weken geleden heel Nederland race-minded maakte door in de Grote Prijs van Hongarije een podiumplaats te veroveren, reed gisteren onder voor hem niet alledaagse omstandigheden naar een uitstekende zesde plaats in de eerste officiële training voor de Grand Prix van België.

Heaters tegen Duitse 'beren'

GELEEN – IJshockeyteam Hatulek Heaters speelt morgenavond om 18.30 uur in Glanerbrook Geleen tegen de Hammer Eisbären. De 'ijsberen' promoveerden afgelopen seizoen naar de eerste Duitse liga. Voorafgaand aan het duel houdt Hatulek Heaters vanaf 17.00 uur open huis.

Driebanders van start

HOENSBROEK – De nieuwe profcompetitie driebanden begint morgen met de wedstrijd Fair Play Centers - Teletronika. De thuisclub treedt om 13.00 uur in Hoensbroek aan met Dick Jaspers, Roland Forthomme, Dick van Uum en de kersverse Deense aanwinst Tony Carlsen. Marco Zanetti blijft beschikbaar als wisselspeler.

Peter Blangé viert rentree

BIELEFELD – Peter Blangé heeft na een wekenlange afwezigheid wegens een blessure zijn rentree gevierd in het Nederlands volleybalteam. Het resultaat was er naar tijdens het tweede duel van het vierlandentoernooi in Bielefeld. Duitsland werd in drie sets weggevaagd: 15-10 15-8 15-4. Spelverdeler Blangé speelde ruim twee sets mee.

Jacco Eltingh in halve finales

SCHENECTADY – Jacco Eltingh heeft de halve finales bereikt van het tennistoernooi in Schenectady in de staat New York. De Nederlander won in twee sets, beide in de tiebreak beslist, van de Zweed Jan Apell: 7-6 (7-3) 7-6 (7-4).

Muntz zevende in Denemarken

HELSINGOR – Rolf Muntz bezet na de eerste ronde van het Deens PGA-golfkampioenschap, onderdeel van de Europese Challenge Tour, de zevende plaats. De Deen Thomas Bjorn is voorlopig eerste met 65 slagen.

Joesoepov houdt voet bij stuk

AMSTERDAM – Zonder problemen heeft Artoer Joesoepov in de zevende ronde zijn leidende positie in de hoofdgroep van de Donner Memorial geconsolideerd. Hij verdedigde zijn eerste plaats met een remise tegen de Chinese Jun Xie.

Als altijd reageerde Verstappen nuchter. „Ik hoop dat ik mijn zesde plaats nog verbeteren kan," liet hij doodleuk weten. „De auto is best goed, maar zeker nog voor verbetering vatbaar."

Realist

De Limburger is echter realist genoeg om te beseffen dat er dit jaar niet meer al te veel veranderingen zullen plaatsvinden. „De constructeurs zijn al met de auto van volgend jaar bezig. Logisch, want het gaat op dit moment prima met Schumacher. Maar dat neemt niet weg dat er bij de races altijd nog wat zaakjes aan de afstelling veranderd kunnen worden die mij ten goede komen."

De teamleiding van Benetton lijkt een andere strategie toe te passen om Verstappen te prepareren voor de races. In Hongarije werd de Limburger door teambaas Flavio Briatore voor het eerst nadrukkelijk afgeschermd van de media. „Het enige wat Briatore mij gezegd heeft, is dat ik me voor de volle honderd procent moet concentreren op mijn werk," verduidelijkt de Montforter.

Rust

„Journalisten hoef ik van hem niet te woord te staan als dat niet past in mijn voorbereiding. Verder is er niets veranderd en bepaal ik nog altijd zelf wanneer ik met de pers praat. Het enige wat ik doe, is wat meer rust nemen na de trainingen om de zaken goed te analyseren met de ingenieurs. Verder laten ze me met rust. Ik mag zelf alle beslissingen nemen en dat is ook goed. Als je zelf niet van je fouten leert, denk ik dat je niet thuishoort in de formule 1 en dat een team je niet kan gebruiken."

De derde plaats in Boedapest heeft aangetoond dat de raadgevingen van de Benetton-leiding Verstappen geen kwaad hebben gedaan.

Glijbaan

De aanhoudende regen had het asfalt op het Ardennen-circuit gisteren omgetoverd in een gevaarlijke glijbaan. Verstappen, dit jaar in een mum van tijd gepokt en gemazeld in de formule 1 na een aantal huiveringwekkende incidenten, werd opnieuw in het diepe gegooid. Meer dan een paar kilometer op het circuit van Silverstone en een twintigtal rondjes op de Hungaroring had de Limburger nog niet in de regen mogen rijden.

De 22-jarige coureur toonde andermaal aan uit het juiste hout voor de formule 1 gesneden te zijn. Alsof het de normaalste zaak van de wereld was, zette hij in het tweede deel van de vrije training van gisterochtend een vijfde tijd neer. Precies op het moment dat de weersomstandigheden het allerbelabbertst waren.

Meer nog dan dat telde echter het feit dat Verstappen op dat moment voor het eerst dit jaar sneller dan teamgenoot en WK-leider Michael Schumacher was. Een kleine schuiver, in de hairpin na start en finish, werd hem vergeven.

● *Van de box naar de baan. Even later zal Jos Verstappen linea recta aansturen op de zesde tijd.* Foto's: DRIES LINSSEN

De officiële training van gistermiddag had grote sensatiewaarde en kende tevens grote belangen. Spektakel was er omdat zich de nieuwe generatie coureurs nadrukkelijk aandiende. De jonge wolven, bezeten als ze zijn, verdrongen de oude garde meer dan ooit naar de achtergrond. Vier van de negen snelste coureurs in de training zijn bezig aan het debuutjaar in de formule 1.

Klinkend hoogtepunt was de voorlopige pole-position van Rubens Barrichello. De Braziliaan, in eigen land al bestempeld tot de opvolger van de in Imola om het leven gekomen Ayrton Senna, is twee maanden jonger dan Verstappen en pas aan zijn tweede Grand Prix-seizoen bezig. De wijze waarop Barrichello in de slotseconde Michael Schumacher naar de tweede plaats verdrong, bracht zelfs de doorgewinterde vakpers in extase.

Regenbanden

Ook voor Jos Verstappen was er applaus. De Limburger hoefde slechts zeventiende van een seconde toe te geven op de onbetwist beste coureur van dit moment, Michael Schumacher. „Ik was als een van de weinigen nog onderweg op regenbanden. Misschien dat ik op slicks nog ietsje sneller had kunnen rijden. De baan droogde snel op. Maar al met al ben ik best content."

Hoe belangrijk die plaats in de voorlopig derde startrij kan zijn, moet vandaag blijken. Mocht de regen met bakken tegelijk uit de lucht komen, dan zijn de tijden van gisteren bepalend voor de startopstelling. In dat geval kan Verstappen de door hem als thuis-Grand Prix bestempelde race in Francorchamps beginnen vanaf de beste positie ooit. „Van mij mag het dus best stortregenen," klonk het opgetogen uit de mond van de Limburger.

Met de race houdt Verstappen zich nog niet echt bezig: „Dat zien we zondag wel." Dat er een enorme supportersschare naar Francorchamps komt om hem een hart onder de riem te steken, werd hem gisteren al duidelijk. „Ik zag in elk geval meer spandoeken en Nederlandse vlaggen dan anders."

Ofschoon zijn stuurmanskunst in de regen nadrukkelijk aan de oppervlakte komt, hoopt Verstappen op een droge zondag. „In de regen is wel erg veel van het toeval afhankelijk. Dat kan ook makkelijk verkeerd uitpakken. Dus laat het zondag in elk geval maar lekker droog blijven."

Zie verder pagina 22
● **Het miljoenenspel van Jos Verstappen**

Bebeto koopt zich vrij

LA CORUNA – De Braziliaanse international Bebeto heeft zich vrijgekocht bij Deportivo la Coruna. De Spaanse club vroeg op de transfermarkt vijftien miljoen dollar voor de vedette. Bebeto die in onmin leeft met de club na zijn te late terugkeer van vakantie, was bereid een afkoopsom van vijf miljoen dollar te betalen. Daarmee ging de club akkoord.

Bugno verdacht van dopegebruik

AGRIGENTO – Zijn late afmelding voor de wereldtitelstrijd op de weg heeft de geruchtenstroom in zijn land direct op gang gebracht. Wielrenner Gianni Bugno is bij een controle positief bevonden, meldden gisteren de Italiaanse media. De oud-wereldkampioen van '91 en '92 zou betrapt zijn op het gebruik van het verboden middel cafeïne.

De Italiaanse wielerbond weigerde het bericht te bevestigen. Vast staat dat een Italiaanse wielrenner op 17 augustus na de afloop van Copa Agostino positief is bevonden. De naam komt pas vrij als het resultaat van de contra-expertise bekend is en de betreffende zondaar op de hoogte is gesteld.

Het Italiaanse persbureau ANSA en de Italiaanse tv-zenders noemden gisteren al de naam van Bugno, die zich woensdag afmeldde voor de wegwedstrijd wegens een bij een valpartij opgelopen enkelblessure.

Prima start Heerenveen

HEERENVEEN – Heerenveen heeft de eerste wedstrijd van de eredivisecompetitie 94/95 gewonnen. In eigen stadion tegen FC Groningen werd het 2-0. Sier opende in de veertigste minuut de score en gaf daarmee het startsein voor een Fries volksfeest in een overigens matige wedstrijd. Groningen was beduidend sterker in de eerste helft, maar benutte de kansen niet.

Na de rust was raakte Heerenveen op toeren. Een schot van Tammer belandde via de lat voor de voeten van Regtop, die niet aarzelde: 2-0. Met drie enorme kansen voor Tammer en een voor invaller Echteld had de schade voor Groningen nog hoger uit kunnen vallen.

RKC toont interesse voor Samuel

SITTARD – Het lijkt erop dat Fortuna Sittard ook zijn laatste 'overbodige' speler, Randy Samuel, kwijtraakt. De Brabantse eredivisieclub RKC heeft belangstelling voor de verdediger. Fortuna Sittard-manager Jack Opgenoord bevestigde dat er interesse is voor Samuel.

„Hoewel zich concreet nog niemand gemeld heeft, heb ik begrepen dat RKC in de markt is. Bovendien is een aantal buitenlandse clubs geïnteresseerd."

RKC dat getraind door ex-Fortuna-coach Bert Jacobs, heeft op dit moment slechts vier verdedigers onder contract staan. Een daarvan, Hans Werdekker, kampt met een knieblessure.

Zie verder pagina 21
● **Fortuna zo goed als compleet**

sport kort

● VOETBAL – De Nigeriaanse international Peter Rufai speelt dit seizoen in de Portugese competitie. De doelman die verdween bij Go Ahead Eagles na een conflict met coach Henk ten Cate, tekende een contract bij Farense.

● WIELRENNEN – Op het industrieterrein van Nuth vindt morgen de Interclubwedstrijd voor B-amateurs en veteranen plaats. Aanvang 11.00 uur.

● AUTOSPEEDWAY – Op het Peelcircuit in Venray worden dit weekeinde internationale wedstrijden gehouden. Vandaag beginnen de races om 16.00 uur, morgen om 13.00 uur.

● WIELRENNEN – Junior Jacques Peeters uit Echt rijdt volgend jaar voor de landelijke amateurploeg van Giant. Hij verdiende die plaats op grond van een aantal uitstekende prestaties. Hij werd vijfde bij het WK-tijdrijden voor junioren in Equador en won een wereldbekerwedstrijd in Frankrijk.

● WIELRENNEN – Luc Leblanc en Pascal Lino stappen aan het eind van dit jaar van Festina over naar de nieuwe Franse formatie Le Groupement.

● VOETBAL – Daniel Passarella is benoemd tot bondscoach van Argentinië. De ex-international, aanvoerder van het elftal dat in 1978 ten koste van Nederland wereldkampioen werd, tekende een contract voor drie jaar.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER

Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de envelope het nummer uit de advertentie te vermelden.

Reynierse moet elftal wijzigen

VENLO – VVV-trainer Reynierse moet zijn elftal voor de uitwedstrijd tegen FC Den Bosch noodgedwongen op een plaats wijzigen. Harold Derix sukkelt nog steeds met de dijbeenblessure die hij opliep in het bekerduel tegen Panningen. Zijn vervanger op de linksbackplaats is debutant Maurice Koenen.
Slecht nieuws was er ook voor Marco de Laat. Hij moest in Eindhoven worden geopereerd aan zijn enkel (zwevend botje). Revalidatietermijn: twee maanden. Daartegenover staat tegenover de spoedige come-back van Knippenberg, Braem en Wolter. Dit trio traint weer met de spelersgroep mee.

Fortuna zo goed als compleet

Van onze sportredactie

SITTARD – Fortuna Sittard reist vanmiddag zo goed als compleet af naar Almelo voor het openingsduel in de eerste divisie tegen SC Heracles. Trainer Pim Verbeek heeft kunnen kiezen uit een nagenoeg fitte selectie. Alleen Urvin Lee sukkelt nog steeds met zijn knieblessure, maar gaat goed vooruit. Maurice Rayer is weer fit en zal zich in Almelo met de bewaking van Folkert Velten gaan bezighouden. Door de rentree van Rayer moet Robert Loontjens genoegen nemen met een plek op de bank.

Verbeek heeft voor het duel in Almelo gekozen voor een verdediging met Willy Boessen op links, Dominiek Vergoossen en Maurice Rayer centraal en Fernando Ricksen op rechts. Dat betekent dat René Maessen opnieuw niet in de basiself zal opdraven.

Verbeek is er dus voor wat betreft de opstelling van zijn team tegen Heracles uit, al zijn er rond Roland Vroomans nog vraagtekens. „Roland heeft een voetblessure, maar ik ga ervan uit dat hij kan spelen."

De oefenmeester, die vanavond zijn competitiedebuut maakt bij Fortuna, hoopt uit Almelo twee punten weg te slepen. „We gaan natuurlijk voor de winst. Mochten we tijdens het duel merken dat er niet meer dan een punt in zit, dan pakken we dat. We zullen vooral uit moeten kijken voor de levensgevaarlijke Folkert Velten. Thuis willen we voor spektakel zorgen, in uitwedstrijden gaat het om de punten," aldus Verbeek.

sport in cijfers

AUTOSPORT
Spa. Formule 1 Grote Prijs van Belgie, eerste kwalificatietraining: 1. Barrichello Jordan 2.21,163 (178,542 km/u), 2. Schumacher Benetton 2.21,494, 3. Hill Williams 2.21,681, 4. Irvine Jordan 2.22,074, 5. Alesi Ferrari 2.22,202, 6. Verstappen Benetton 2.22,218, 7. Coulthard Williams 2.22,359, 8. Hakkinen McLaren 2.22,441, 9. Frentzen Sauber 2.22,634, 10. Martini Minardi 2.23,326, 11. Berger Ferrari 2.23,895, 12. Blundell Tyrrell 2.24,048, 13. Brundle McLaren 2.24,117, 14. Morbidelli Arrows 2.25,114, 15. De Cesaris Sauber 2.25,695, 16. Bernard Ligier 2.26,044, 17. Panis Ligier 2.26,079, 18. Alboreto Minardi 2.26,738, 19. Alliot Larrousse 2.26,901, 20. Herbert Lotus 2.27,155, 21. Brabham Simtek 2.27,212, 22. Comas Larrousse 2.28,156, 23. Katayama Tyrrell 2.28,979, 24. Gounon Simtek 2.31,755, 25. Adams Lotus 2.33,885, 26. Gachot Pacific Ford 2.34,582, 27. Belmondo Pacific Ford 2.35,729.

TENNIS
Schenectady. Mannen, 750.000 gulden. Tweede ronde: Bjorkman-Bruguera 2-6 6-4 6-2, Adams-Lendl 7-6 6-4, Enqvist-Bryan 6-0 6-3. Vrouwen, 565.000 gulden. Tweede ronde: Neiland-Halard 6-7 7-6 6-4, Wang-Graham 6-1 6-1, Medvedeva-Stafford 3-6 6-1 7-5.

Long Island. Mannen, 565.000 gulden. Chang-Martinez 6-2 6-1.

New York. Kwalificatietoernooi US Open. Vrouwen, eerste ronde: Vis-Samara 6-2 7-5, De Lone-Wegink 6-1 6-3, Nejedley-De Weille 6-2 3-6 6-3.

Kerkrade. Klankstadtoernooi. HEB1, tweede ronde: Van de Donk-Boesten 3-6, 6-3, 7-6, Bokhorst-Kemperink 4-6, 7-6, 6-0, Nacken-Franssen 7-6, 6-2, Hofman-Van de Hoek 6-1, 6-3, De Jong-Van de Donk 7-6, 6-0. DEB1: Tielman-Hanssen 6-4, 6-2, kwartfinales: Sambeth-Meijer 6-1, 6-2, Tielman-Carels 6-0, 6-2. HEB2: Pechler-Cortis 7-5, 7-5, tweede ronde: Drentje-Engels 6-4, 6-7, 6-3, Sijben-Mohabirsing 3-6, 6-3, 6-4, Coumans-Ferfer 1-6, 6-3, 6-3. DEB2: Dewitte-Nacken 6-2, 6-2, kwartfinales: Hanssen-Dewitte 6-2, 6-3. HEC1, tweede ronde: Nievelstein-Engels 6-7, 6-3, 6-3, Gommers-Sandman 6-3, 6-0, Wolter-Vrinssen 2-6, 6-2, 7-6, Schillings-Stoffens 7-6, 6-3, Sikkink-Arnoldussen 6-4, 6-1. DEC1, tweede ronde: S. Deguelle-Dewitte 6-4, 6-4, Janssen-Hagenaars 2-6, 6-1, 6-0.

ZEILEN
Wakayama. WK laser. Stand na elf van zeventien races: 1. Kats 52 punten, 2. Burfoot 60, 3. Lacoste 62, 47. Zielhuis 185, 50. Boers 188, 76. Lantermans 250, 84. Ozinga 280.

Roda JC en Utrecht bereiken akkoord over afkoopsom Nascimento

Druk van de ketel bij De Kock

DOOR FRED SOCHACKI

KERKRADE/UTRECHT – Witte rook uit de schoorstenen van Kaalheide en de Galgenwaard. FC Utrecht, Nascimento, Roda JC en De Kock zijn eruit. Johan de Kock speelt vanavond (19.00 uur) zijn eerste competitiewedstrijd voor Roda JC, thuis tegen FC Twente. Opluchting alom bij Roda JC. Vooral bij de 28-jarige verdediger, die al een week in onzekerheid leefde. Twee arbitragezaken, FC Utrecht contra Roda JC en Roda JC tegen Nascimento, stonden er voor aanstaande maandag op de rol. Door urenlang bemiddelingswerk van de Vereniging Voor Contractspelers (VVCS) kwam uiteindelijk alles dik voor elkaar.

„Het was een gevecht op het scherpst van de snede," aldus Serve Kuyer. De Roda-directeur: „Ik denk dat met name Peter Gerards van de VVCS goed op David Nascimento heeft ingesproken. En natuurlijk hebben alle partijen iets moeten doen om het uiteindelijke compromis te bereiken. Daarnaast heeft de KNVB zich ook coulant getoond door de termijn steeds te verschuiven. Anders waren beide spelers, zowel De Kock als Nascimento, niet speelgerechtigd geweest voor deze eerste competitiewedstrijd."

FC Twente

Alvorens Roda JC het tweede gevecht van importantie achter de groene tafel gaat voeren, de zaak -Iwan aanstaande dinsdag, wacht met FC Twente de eerste, serieuze beproeving in het seizoen '94-'95.

Roda JC, dat Europees voetbal nastreeft, heeft in dat streven de ploeg uit Enschede als zware concurrent. De versterking waarop de kersverse coach Issy ten Donkelaar kan bogen, onder meer Juul Ellerman, Bosvelt en ex-Roda-speler Ter Avest, maken FC Twente sterker dan de ploeg, die verleden seizoen een Europese prijs voor de neus van Roda wegkaapte.

Revanche dus vanavond om 19.00 uur op Kaalheide met een [illegible] selectie en daarin Johan de Kock.

Enkel Babangida [illegible] Derksen wegens [illegible] kant blijft.

Roda JC [illegible] de zaakjes voor elkaar [illegible]

[illegible] van verleden jaar 3.500," aldus Serve Kuyer. „En inmiddels heb ik er reeds vierhonderd seats verkocht. Dat was ons streven voor dit seizoen, maar ik verwacht dat er in de loop van dit jaar nog wel het een en ander bij komt."

● *Huub Stevens (rechts) kan Johan de Kock (midden) vanavond het [illegible] sturen voor de thuiswedstrijd tegen FC Twente.* Foto FRANS RADE

Coach WK-ploeg niet op de hoogte van parcourswijziging

Knetemann de weg kwijt

AGRIGENTO – Gerrie Knetemann keek verbaasd op. Had de bondscoach in december vorig jaar met zijn Belgische collega Eddy Merckx niet een ander parcours verkend? Het was op zijn zachtst gezegd merkwaardig te noemen dat de parttime coach van wieler-Oranje pas twee dagen voor het WK op de weg voor professionals in Agrigento ontdekte dat het traject was veranderd. Sinds april dit jaar was immers al bekend dat het peloton de Necropoli, een stelsel van onderaardse gangen in de Valle dei Tempi, zou mijden. Milieuactivisten en de beschermheren van het Siciliaans erfgoed hadden zich met succes verzet tegen het oorspronkelijke parcours.

De hoogste baas van het toerisme op Sicilië, Angelo Errore, greep persoonlijk in. In de jaren zeventig had hij als burgemeester van Agrigento de weg voor gemotoriseerd verkeerd tot verboden gebied verklaard.
„Een peloton van tweehonderd man en een volgerskaravaan van dertig auto's zouden de onderaardse gangen doen instorten. Dat verbod ligt er en dat heft niemand meer op," verklaarde Errore een paar maanden geleden.

Huiswerk

Bijna iedereen was op de hoogte van de wijziging, behalve Knetemann. Kennelijk heeft de voormalige wielrenner zijn huiswerk niet goed gemaakt. Hij zat er echter nauwelijks mee toen hij gisteren op het terras van hotel Colleverde in Agrigento het strijdplan van de Oranjeploeg uitstippelde. Hij reageerde laconiek, zoals hij de afgelopen weken wel vaker deed als zijn soms niet te volgen selectiebeleid ter sprake kwam.
„Het parcours is nu lastiger. Er zit een klim in van vijf kilometer," verklaarde Knetemann. „Maar ik had toch geen betere renners kunnen selecteren, omdat die niet voorhanden zijn. Ik zou echt niet weten wie ik anders had moeten meenemen."

Premie

Voor het eerst sinds jaren is geen externe premiepot te verdelen indien een Nederlander de wereldtitel verovert. De kans daarop is ook bijna nihil, gelet op de prestaties dit jaar en de aanwezige kwaliteit.
Mocht echter voor het eerst sinds 1985, toen Joop Zoetemelk in Giavera Montello de regenboogtrui om zijn schouders kreeg, een Nederlander goud omgehangen krijgen, dan dient hij de rest van de ploeg een zelf te bepalen bedrag te betalen. „Dat is echter zo laag dat iedereen zich zou doodlachen," zei Knetemann.

Knetemann heeft geen kopmannen aangewezen voor de tocht van 251,7 kilometer, die een uitputtingsslag dreigt te worden. Voor morgen verwachten deskundigen een temperatuur van boven de veertig graden.

Agrigento is een van de warmste streken van Europa. De barbaarse warmte speelt ongetwijfeld een belangrijke rol. „Natuurlijk, maar daar moet je niet bij stilstaan," meende Knetemann.

Beschermd

Breukink, Rooks en Dekker zijn de beschermde renners. Van der Poel is wegkapitein. De rest heeft een vrije rol. Rooks presteerde de laatste jaren doorgaans niet slecht tijdens de wereldkampioenschappen. Drie jaar geleden eindigde hij in Stuttgart als tweede achter Bugno. Een jaar later in Benidorm werd hij vijfde en verleden jaar in Oslo zesenveertigste.

„Wellicht krijgt Rooks weer een opleving," verraadde Knetemann zijn gedachten. „Breukink lijkt mij in vorm. Hij kruipt langzaam maar zeker uit het dal. De vierde plaats in de Tour is een opsteker. Dekker kan goed bergop rijden en kan ook goed tegen de warmte. Ik verwacht echter geen wonder. Ik ga niet uit van een wereldtitel."

● *Gerrie Knetemann: het is even zoeken.* Foto COR VOS

Op de pedalen voor Oranje

AGRIGENTO – Oranje's wielerploeg die morgen start in het WK op de weg voor profs, bestaat uit Den Bakker, Nelissen, Rooks en V[illegible] (TVM), Dekker, B[illegible]gerd en Maassen (WordPerfect), Bouwmans (Histor), Van der Poel (Collstrop), Breukink (ONCE), Nijboer (Banesto) en Vermey (Chazal).

Handbalclubs oefenen

SITTARD – De handbalclubs werken dit weekeinde een stevig oefenprogramma af. De dames van Blauw Wit spelen vandaag om 18.30 uur in Hasselt. Verder staan op de agenda Caesar-Blauw Wit (heren), Beek 19.30 uur en Quintus-Tongeren (heren), Hulsberg 20.30 uur. Programma van morgen: Herstal-Sittardia (heren), 18.00 uur, triotoernooi Sittardia, DVO, SVM en V&L (dames), hal Sportcentrumlaan Sittard, 17.15 uur, triotoernooi BDC, Swift R. en Niobe (sporthal Baneberg, Landgraaf), 12.00 uur en Quintus B en O (heren), Hulsberg 13.00 uur.

Volleybalsters kansloos

TOKIO – De Nederlandse volleybalsters zijn het tweede weekeinde van het Grand-Prixtoernooi begonnen met een nederlaag. In Tokio was de ploeg van bondscoach Bert Goedkoop kansloos tegen Japan: 0-3 (10-15, 3-15, 7-15). Een week eerder verloor Oranje in Djakarta van Brazilië en China. Oranje won toen alleen van Peru.

oefenvoetbal

Quick '08-Brunde [illegible]
Rapid-Vijlen [illegible]
DVO-Cleveland FC [illegible]

VANDAAG
RKONS-[illegible]
RKBSV-Minerva Boys [illegible]
[illegible]

MORGEN
SVN-Roda JC 2 [illegible]
[illegible]

Programma betaald voetbal

eredivisie

[illegible]

Vandaag 19.00 uur
Roda JC-FC Twente

Morgen 14.30 uur
W[illegible]-[illegible]
NEC-FC [illegible]
[illegible]
Ajax-RKC
Vitesse-PSV
[illegible]

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur
[illegible]
RBC-Haarlem
[illegible]
FC Den Bosch-VVV
Excelsior-AZ
Heracles-Fortuna Sittard
Veendam-FC Zwolle
Telstar-De Graafschap
TOP-FC Den Haag

buitenland

DUITSLAND

[illegible]

Vandaag 15.30 uur
[illegible]
Werder Bremen-VfL Bochum

Morgen 18.00 uur
Leverkusen-Eintracht Frankfurt

BELGIE

Seraing-AA Gent

Vandaag 20.00 uur
[illegible]
SK Beveren-Club Brugge
Antwerp FC-RWDM
KV Mechelen-Standard Luik

Morgen 15.00 uur
[illegible]

roda jc-twente

Vandaag 19.00 uur
Scheidsrechter: Lammers

Roda JC: [illegible]

FC Twente: [illegible]

heracles-fortuna

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Bettinger

Heracles: [illegible]

Fortuna Sittard: [illegible]

den bosch-vvv

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter: Bossen

Den Bosch: [illegible]

VVV: [illegible]

sport op tv

VANDAAG
[illegible]

MORGEN
[illegible]

lucky ten

[illegible]

Moeizame winst Bokhorst en Van de Donk

KERKRADE – Ton Bokhorst en Maurice van de Donk plaatsten zich moeizaam voor de kwartfinales van het Klankstadtoernooi tennis in Kerkrade. Bokhorst had drie sets nodig (4-6, 7-6, 6-0) tegen Bas Kemperink. Van de Donk versloeg Ruud Boesten pas bij de stand 11-9 van de tiebreak van de derde set van (3-6, 6-3, 7-6). De Limburgse herenkampioen David Hofman boekte een simpele 6-1, 6-3 zege op Camiel van de Hoek.

Buiten de provincie was er gisteren weinig succes weggelegd voor het Limburgs tennis. In het Thor RW-toernooi in Den Haag werd Marc Merry in de kwartfinales uitgeschakeld door Martijn Belgraver (2-6, 3-6).

Het koppel Frauke Joosten/Marielle Bruens ging in de halve finales van het toernooi in Haifa onderuit tegen het Israelische duo Hila Rosen/Shiri Burstein (2-6, 4-6).

Saskia Bonnen strandde in de kwarteindstrijd van het Groningse Cream Crackers-toernooi. Ze verloor met 7-5, 6-1 van Caroline Stok. Hans Peter van Oirschot drong door tot de kwartfinales via een 6-2, 6-2 zege op de Tsjech Hejtmanek.

Eerste duels amateurvoetbal

HEERLEN – De competitie in het amateurvoetbal gaat volgende week officieel van start. Vandaag en morgen worden de eerste vooruitgeschoven duels afgewerkt. Vanavond (18.30 uur) ontmoeten EHC Norad en SV Meerssen elkaar in Hoensbroek. De thuisploeg zag zes spelers vertrekken, maar met de aanwinsten Zenden, Custers en Geringa (allen SVN), Camp (Wilhelmina '08), Hofman (Fortuna Sittard) en Lourensen (Roda JC) is het team op papier zeker niet zwakker geworden.
Bij Meerssen bleef het traditiegetrouw rustig. De van Bunde afkomstige aanvaller Pattissen lijkt de enige nieuweling te zijn die een plaats in de selectiegroep kan veroveren.
Ook het duel tussen Panningen en Lindenheuvel [illegible] vanavond gespeeld [illegible] [illegible] Pfeiffer [illegible] staat [illegible] tussen EVV en Rios '31 [illegible]

Het miljoenenspel rond Jos Verstappen

BENETTON FORD B194

door

IVO OP DEN CAMP

FRANCORCHAMPS – Alleen het beste is goed genoeg. Superlatieven schieten te kort om de formule 1 in juiste proporties weer te geven. Ongelooflijke investeringen worden anno 1994 gedaan om auto's te fabriceren die met duizelingwekkende snelheden door bochten racen. Niets wordt aan het toeval overgelaten. Hoeveel het allemaal kost, maakt niet uit. Geld speelt in de formule 1 geen rol.

De tijd van stoffige garages met monteurs in smerige overalls is voorbij. De formule 1-werkplaatsen lijken tegenwoordig meer op hypermoderne atoomcentra. Microscopen en steriele kamers zijn er net zo voorhanden als in een academisch ziekenhuis. Research is in de formule 1-racerij even belangrijk als in de ruimtevaart. Voordat Jos Verstappen in zijn bolide stapt om op het circuit te constateren wat er eventueel nog verbeterd kan worden, zijn al vele miljoenen guldens geïnvesteerd.

Een team als Benetton-Ford werkt met een jaarlijks budget van honderdtwintig miljoen gulden. Daarmee is de Italiaans/Britse renstal niet eens koploper, want Ferrari geeft jaarlijks het dubbele bedrag uit. Williams en McLaren hebben een begroting van om en nabij de tweehonderd miljoen gulden. Zelfs de kleine teams moeten nog altijd dertig miljoen op tafel kunnen leggen, anders is het bestaansrecht in de formule 1 in het geding.

Benetton heeft bijna tweehonderd werknemers in dienst, die met niets anders bezig zijn dan de formule 1. Daarvan werken er veertig bij de races. Onder supervisie van teambaas Flavio Briatore draagt Stuart Spires, de kok van het Benetton-motorhome, net zo goed bij aan het succes van Jos Verstappen als technisch-directeur Ross Brawn. De een zorgt voor een gezonde maaltijd; de ander is verantwoordelijk voor een competitieve bolide, die de concurrentie met de andere topteams aankan.

Met de formule 1 is dit jaar een bedrag van 2,4 miljard gulden gemoeid, oftewel fl. 2.400.000.000,00. Met andere woorden: in Francorchamps wordt dit weekeinde zo'n honderdvijftig miljoen gulden er door gedraaid. Geld dat grotendeels opgehoest wordt door multinationals, die de geldkraan flink openzetten om hun naam terug te vinden op de beschilderde bolide. Mild Seven, geldschieter van het Benetton-team, heeft er dit jaar veertig miljoen gulden voor over om als hoofdsponsor te fungeren.

Een tweede belangrijke geldbron voor de topteams vormen de leveranciers van onderdelen. Wie denkt dat Williams betaalt voor de krachtige Renault- motoren, komt bedrogen uit. In het contract tussen de renstal en de Franse firma staat dat Williams per jaar tachtig motoren geleverd krijgt, plus een toeslag van veertig miljoen gulden.

Uiteraard krijgen de teams ook prijzengeld. De premies zijn echter geheim. Bekend is slechts dat de pole-position (de beste trainingstijd) negentigduizend gulden oplevert en een Grand Prix-overwinning het drievoudige. Bovendien krijgt elk team 3,5 ton per Grand Prix aan tv-rechten, die in handen zijn van Bernie Ecclestone, de baas van de constructeursvereniging FOCA.

Om een indicatie te geven welk prijskaartje aan de formule 1 hangt, bijgaande tabel. Het betreft de prijzen en aantallen voor één auto. De cijfers verwijzen naar bovenstaande graphic, die een blik gunt in de Benetton- Ford van Jos Verstappen.

1. Schokdempers .... fl. 3.000,00 per stuk (per Grand Prix 12 stuks)
2. Elektronica .... fl. 1.000.000,00 per jaar
3. Dashboard .... fl. 3.000,00
4. Stuur .... fl. 1.800,00
5. Spiegel .... fl. 500,00
6. Chassis .... fl. 175.000,00 per stuk (per jaar minstens 4 stuks)
7. Koetswerk .... fl. 25.000,00
8. Benzinetank .... fl. 50.000,00
9. Motor .... fl. 400.000,00 per stuk (per jaar 20 stuks, elke 1000 km. revisie a fl. 20.000,00) (ontwikkelingskosten fl. 20.000.000,00)
10. Achtervleugel .... fl. 25.000,00 (in 5 verschillende uitvoeringen voorhanden)
11. Neus .... fl. 25.000,00
12. Voorvleugel .... fl. 25.000,00
13. Wielophanging .... fl. 10.000,00 per wiel (elke 2000 km. nieuw)
14. Pedalen .... fl. 6.000,00
15. Remmen .... fl. 15.000,00 per set (elke 1000 km. nieuw)
16. Stoel .... fl. 2.500,00
17. Radiatoren .... fl. 15.000,00
18. Uitlaat .... fl. 15.000,00
19. Bodemplaat .... fl. 25.000,00
20. Versnellingsbak .... fl. 125.000,00 (ontwikkelingskosten fl. 5.000.000,00)
21. Banden .... fl. 10.000,00 per set (per Grand Prix 7 sets)
22. Velgen .... fl. 2.500,00 per stuk

Overige kosten bij een Europese Grand Prix, per team bestaande uit 40 personeelsleden:

Transportkosten materiaal .... fl. 18.000,00
Transportkosten personeel .... fl. 45.000,00
Hotel en restaurant .... fl. 37.000,00
Telefoon en fax .... fl. 1.500,00
Kleding .... fl. 2.500,00

Uiteraard gelden voor races op andere continenten bij transport- en verblijfkosten veelvouden van deze prijzen.

Ivanisevic, patriot met tennisracket

Von onze sportredactie

SPLIT – De clowns en de rebellen sterven uit in het tennis. Godzijdank is er nog Goran Ivanisevic. De Kroaat met McEnroe-achtige trekjes komt uit Split. En is dus geboren met een overdosis temperament.

Kijk naar die ogen. In Split wonen geen robots. Ivanisevic is inmiddels opgeklommen naar de tweede plaats op de wereldranglijst achter de ongenaakbare Pete Sampras. Net als de Amerikaan wordt de linkshandige speler gerekend tot de favorieten voor de Open Amerikaanse kampioenschappen, die maandag beginnen op Flushing Meadow.

Halverwege de kustweg Put Firula trapt Bosko Cavka ineens op de rem. Hij knikt naar rechts, in de richting van een behoorlijke lap grond. De azuurblauwe Adriatische zee op de achtergrond leidt de aandacht af. Dit wordt het nieuwe uitzicht van Goran Ivanisevic. Volgens zijn conditietrainer laat de 22-jarige tennis-miljonair hier een nieuw onderkomen bouwen. Wonen in Monte Carlo is mooi, en belasting-technisch aantrekkelijk. Maar doodgaan doe je in Split.

Op weg naar de banen van Teniski Klub Split. Op weg naar een interview met Goran Ivanisevic. Een Mercedes 500 SEL cabriolet rijdt het tennispark op. Met een kenteken van Monte Carlo. De begroeting met Ivanisevic laat nog even op zich wachten. Dit is de plek waar hij op zijn zevende met tennis begon. Elke vierkante meter gravel kent hij op zijn duimpje. De tennisclub is zijn tweede huis, de mensen hier zijn tweede familie. Hij schudt handen, maakt een babbeltje. Zo vaak zien zijn vrienden Goran nou ook weer niet. De journalist wacht wel.

Die ogen. Op de baan spuwen ze vuur, zijn ze voortdurend op hun hoede. De ogen van een rebel. Buiten de baan zijn het pretoogjes, die van een belhamel. „Niet meer dan vijf vragen," zijn de eerste woorden van de tenniscrack. Oei! Ivanisevic kijkt naar zijn conditietrainer. „Dat was toch de afspraak, Bosko?" Er volgt een vette knipoog. „Hello, I'm Goran."

Als het even kan zit Ivanisevic in zijn appartement in Split, dat hij deelt met een Kroatisch fotomodel. Tussen twee toernooien door vliegt hij liever naar huis dan naar Monaco. „Monte Carlo is een mooie stad. Zon, zee, een lekker klimaat, alles is er. Het lijkt op Split, maar toch ben ik liever hier. Hier ken ik iedereen, dit is m'n thuis. Als ik stop is dit de enige plek waar ik wil leven. En sterven."

Kroatië is een schitterend land, maar momenteel valt er niet veel te lachen. De prijs voor de onafhankelijkheid was hoog. Maar voor de Kroaten niet tè hoog. Ze zijn trots op hun land. Overal in Split wappert de Kroatische vlag. Rood, wit en blauw, met in het hart het rood/wit geblokte schild. Goran Ivanisevic zwaaide er lustig mee na een toernooizege in Adelaide. En in Parijs hield hij samen met zijn landgenoot Prpic een persconferentie, gehuld in T-shirts met de tekst 'Stop de agressie in Kroatië'.

„Kroatië was een nieuw land. Ik had de kans om dat aan de wereld te laten zien. Ik kwam op tv, stond in kranten en tijdschriften. Elke partij speelde ik voor Kroatië. In het begin was dat heel belangrijk voor het land. Iemand moest het doen, dus deed ik dat. De wereld moest weten dat Kroatië bestond."

Maar het kwam zijn spel niet ten goede. „Ik was alleen bezig met de onafhankelijkheid van mijn land. 'Freedom for Croatia', dat was het enige dat telde. Ik kon me daardoor nauwelijks meer op het tennis concentreren. Na een tijdje dacht ik: het moet anders. Ik kan mijn land beter op een andere manier helpen. Wat heeft Kroatië eraan als ik verlies? Ik kan mijn partijen beter winnen, dat is betere reclame voor het land. Laat mijn racket m'n wapen zijn."

Wat zouden ze trots zijn, z'n landgenoten. Goran Ivanisevic, de eerste Kroatische tennisser die een Grand Slam-toernooi wint. Hij kreeg tot nu toe twee kansen, beide keren op het heilige gras van Wimbledon. André Agassi ('92) en Pete Sampras ('94) werkten niet mee, zodat Ivanisevic nog altijd wacht op die felbegeerde titel. „Ik sta liever dertigste op de wereldranglijst met een Grand Slam-titel in mijn achterzak."

Of die er ooit komt? Ivanisevic is een Kroaat, dus een heethoofd. „Dit jaar heb ik op Wimbledon laten zien dat ik me ook best rustig kan houden, maar het heeft me niet aan de winst geholpen. Voor mij maakt het geen verschil. Mensen die hier vandaan komen hebben nou eenmaal temperament, vooral sporters. Maar door m'n emoties te tonen ga ik beter spelen."

Conditietrainer Cavka staat hem bij. „Goran is als McEnroe, hij kan nooit een Edberg worden. Als hij zichzelf te veel onder controle houdt, wordt Goran een robot. Dan wordt hij net zo saai als Sampras."

Ivanisevic staat op. Het afgetrainde lijf mengt zich onder de toeschouwers bij een suf dubbelpartijtje tussen vier notabelen uit Split. Het gepuf en gehijg wordt pas leuk als de dikke buiken onenigheid krijgen over een bal die uit is. Een paar tellen later ligt er een racket op de grond. „Dat zou ik nou nooit doen," grijnst Goran Ivanisevic.

imburgs agblad

Thijs Wöltgens: mensen moeten zich weer veilig voelen op straat

Het was deze week een historische week op het Haagse Binnenhof. De paarse droom van Hans van Mierlo kwam uit. Premier Lubbers nam na een recordperiode van twaalf jaar afscheid van zijn Torentje. En het was de laatste week van Thijs Wöltgens als Tweede-Kamerlid. Dinsdag neemt hij officieel afscheid van de Haagse politiek, vrijdag krijgt de PvdA'er de keten, behorend bij het ambt van eerste burger van Kerkrade omgehangen; een jongensdroom komt uit.

door **BERT HESSELINK**

● *De nieuwe burgemeester van Kerkrade in zijn element: „Over de provincie Zuid-Limburg zou ik graag eens met mijn collega's willen praten."*

„Je bent net te laat," zegt Thijs Wöltgens als ik maandagmiddag zijn kamer binnen stap. Hij staat bij het raam, schuift de vitrage opzij en wijst. „Een historisch moment. Voor het laatst reed de BMW van Ruud Lubbers weg bij het Torentje."

Vanuit zijn kamer op het Binnenhof heeft Thijs Wöltgens prima zicht op het Torentje, de werkkamer van de minister-president. Hij maakt alleen niet meer mee dat er in dat Torentje een sociaal-democraat zetelt. Thijs Wöltgens heeft immers definitief gekozen voor Kerkrade. Geen gependel meer. Zeventien jaar lang reisde hij als gekozen volksvertegenwoordiger per trein van Kerkrade naar de Hofstad en weer terug.
Tijd voor nostalgie is er niet. Hij schrijft felicitatiebrieven aan de frisse bewindslieden, een afscheidsbrief aan de Tweede Kamer en geeft interviews.

„Als je ruim zeventien jaar hier hebt gewerkt dan is het wel een hele overgang. Vooral ook om alles wat zich nu in de politiek afspeelt. De komst van het paarse kabinet, nieuwe verhoudingen in de Tweede Kamer, dat maakt het allemaal spannend. Je blijft dan toch een beetje het gevoel houden 'daar had ik nog bij willen zijn'." Klinkt daar al spijt? „Nee, spijt heb ik dus niet. Maar je kunt dit niet afleggen als oude kleren en doen alsof je die zeventien jaar hier niet heel intens gewerkt hebt. Op de dag dat ik benoemd ben tot burgemeester van Kerkrade was voor mij duidelijk: dat wil ik worden en niets anders."

Thijs Wöltgens maakte zich dit voorjaar op voor een nieuwe periode van vier jaar in de Haagse politiek. Hij stond als derde op de lijst van de PvdA voor de Kamerverkiezingen van 3 mei. En in zijn achterhoofd hield hij al een beetje rekening met een ministerspost. Sociale Zaken leek hem wel wat. Maar het liep allemaal anders toen burgemeester Jan Mans Kerkrade plotseling verruilde voor Enschede. „Toen ben ik er over na gaan denken. Het moment kwam vreselijk ongelukkig, net voor de verkiezingen. Ik stond hoog op de lijst en vond het niet makkelijk daar afstand van te doen. Als je ruim zeventien jaar bezig bent op een prominente plaats in de landelijke politiek dan neem je daar niet luchthartig afscheid van. Maar aan de andere kant: ik word dit jaar 51. Dan kun je besluiten om in de landelijke politiek te blijven, maar dan betekent dat dat ik de rest van mijn werkzame leven in Den Haag of omgeving zou moeten werken. Dat zou betekenen dat ik dan ook zou moeten verhuizen, want dat eeuwige pendelen heeft ook z'n grenzen."

Zijn benoeming tot burgervader bleef niet zonder kritiek. De belangenvereniging van burgemeesters ontstak in toorn. Zij vindt dat Kamerleden wat al te makkelijk worden geroepen tot het ambt. Net voor Wöltgens' benoeming werd CDA'er Frissen burgemeester van Arcen en Velden en volgde VVD'er Franssen zijn partijgenoot Hermans op als burgemeester van Zwolle. Wöltgens verwerpt die kritiek. „In de hele maatschappij is het niet meer zo dat wanneer je voor een beroep gekozen je dat tot je 65-ste moet doen. Ik geloof zelfs dat het voor veel functies helemaal niet zo slecht is als mensen eens een keer een kijkje nemen in een andere keuken en dat geldt ook voor het ambt van burgemeester. Omgekeerd is het ook zo dat burgemeesters stoppen en wat anders gaan doen. Daar komt bij dat Kamerleden het meestal niet slecht doen als burgemeester. Zij hebben vaak goede contacten in Den Haag."
Niet alleen de burgemeesters mopperden over de keuze voor Wöltgens. Zelfs vanuit Kerkrade klonken kritische geluiden. De Kerkradenaar zou niet de eerste keuze zijn van een meerderheid in de gemeenteraad. Ook die kritiek lijkt niet aan hem besteed. „Mensen van de vertrouwenscommissie hebben mij daarover niets verteld. Wat dat betreft moet ik afgaan op berichten in het Limburgs Dagblad. Alle fracties hebben mij uitvoerig gefeliciteerd, dus heb ik er vertrouwen in dat het goed gaat."

● *Thijs Wöltgens, inmiddels terug in Kerkrade, in gesprek met een 'oer-Kerkradenaar': „Ik ken veel mensen op een informele manier, dat kan straks anders zijn."*

Foto's: FRANS RADE

Toch is Wöltgens zich er van bewust dat het niet makkelijk is 'burgemeester zijn van je eigen stad'. „Er zitten natuurlijk altijd plussen en minnen aan. Maar uniek is het ook niet. Van Thijn was als Amsterdammer een prima burgemeester van Amsterdam en Houben doet het ook goed in Maastricht. Qua mentaliteit en dialect ben je buitengewoon ingewerkt. Maar er hoort ook een andere kant bij het burgemeesterschap. Uitoefenen van gezag vraagt altijd een zekere afstand. Ik ken veel mensen op een informele manier, dat kan straks wel eens anders worden. Het ligt voor een groot deel aan jezelf, maar ook aan de manier hoe de mensen er op reageren."

Wöltgens praat enthousiast en met ambitie over zijn nieuwe baan. Staat regelmatig op om zijn voornemens met armgebaren kracht bij te zetten. „Wat ik het ergste vind is dat er bij de burgers grote gevoelens van onveiligheid bestaan. Als oudere mensen de straat niet meer opdurven, omdat ze in een straat wonen waar een huis staat waar gedeald wordt. Dat is eigenlijk een vorm van vrijheidsberoving van de mensen. Als mensen hun kinderen niet meer op straat durven laten spelen omdat ze zich bedreigd voelen, dat is vreselijk ernstig. Met alle middelen wil ik proberen ervoor te zorgen dat die mensen hun vrijheid weer terugkrijgen. Want die vrijheidsberoving is niet tolerabel."

Over de Maastrichtse aanpak van junks zegt hij dat nog moet blijken of dat wel een oplossing is. „We weten dat als je probeert het verschijnsel uit je gezicht te krijgen, het zich elders weer kan verspreiden en dan ben je de beheersing vaak kwijt. Ik vind de opvattingen van Jef Pleumeekers (burgemeester van Heerlen, red) heel interessant. Dus proberen of het in Nederland mogelijk is een kleine groep mensen, die verhoudingsgewijs veel overlast veroorzaakt, via het medische circuit te helpen zodat die groep de rest van de gemeenschap niet meer tot last is."

De drugsproblematiek is niet het enige probleem van Kerkrade. Ook de Duitsers, op huizenjacht in de Oostelijke Mijnstreek, zouden voor problemen binnen de Kerkraadse samenleving kunnen zorgen. „We moeten erg oppassen om mensen naar nationaliteit te beoordelen. Uitgerekend wij die zo vlak bij de grens wonen en een naam met een Umlaut hebben, hadden net zo goed aan de andere kant van de grens geboren kunnen zijn. We moeten ons er van bewust zijn dat wij er ook van profiteren. Duitsers komen hier inkopen doen en veel Limburgers werken in Duitsland. Ik zie eigenlijk twee problemen. Een bepaalde prijsklasse van huizen is niet bereikbaar voor Kerkraadse bewoners. Dat kan vervelende gevolgen hebben voor de sociale samenstelling van de gemeente. Je zou dus met nieuwbouw er op moeten aansturen dat Kerkradenaren kunnen blijven wonen in Kerkrade. Daarnaast moet geprobeerd worden de buitenlanders meer te betrekken bij het sociale leven. Mensen moeten niet alleen slapen en eten in Kerkrade, maar ook meedoen in de Kerkraadse samenleving."

Die toenadering tussen Duitsers en Kerkradenaren mag van de nieuwe burgemeester uitgroeien tot een nauwere samenwerking met Herzogenrath. Eurode mag van Wöltgens meer worden dan het nu is. Hij ziet het als een uitdagend 'speeltje'. „We zouden zakelijk moeten nagaan waar we gezamenlijk kunnen optreden en waar gemeenschappelijk geldbronnen aan te boren zijn. Maar ook juridisch zou het interessant zijn om te kijken of een fusie mogelijk is. Als je iets unieks wilt doen binnen Europees verband dan is zo'n poging de moeite waard."

Van een fusie met gemeenten aan de Nederlandse kant wil Wöltgens niets weten. Als het aan hem ligt zullen Heerlen, Landgraaf en Kerkrade het voorbeeld van Hengelo en Enschede niet volgen. „Ik kijk wat anders aan tegen de bestuurlijke samenwerking in Nederland. Je ziet nu dat er in grote gemeenten behoefte bestaat aan decentralisatie. Rotterdam en Amsterdam zijn opgedeeld in wijken met deelraden. Het is de vraag of schaalvergroting tot uitdrukking moet komen in een gemeente of dat je kiest voor een regio die met gekozen bestuurders een aantal regionale taken op zich neemt. Een soort mini-provincie, daar zie ik meer heil in. In de jaren zeventig was er veel kritiek op plannen van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken De Gaay Fortman om te komen tot 26 provincies, maar nu zie je die kleinere provincies langzaam ontstaan. Over een provincie Zuid-Limburg zou ik graag met mijn collega's willen praten. Misschien kunnen we zelfs het initiatief daartoe nemen."

Telefoon. „Ze is er niet, maar ze heeft de pieper. Ik kan wel doorverbinden, maar ik weet niet hoe dat werkt. Je kan haar dan ook via de buitenlijn bereiken, hoor. Het nummer is ..." Zeventien jaar op het Binnenhof, maar nog niet alle geheimen ontrafeld.

Op de eerste dag van het paarse kabinet gaat Wöltgens gekleed in een licht-paars overhemd met een groen-paars gestreepte stropdas. En dat terwijl hij geen liefhebber is van paars en liever weer met het CDA in zee was gegaan. „Paars is een interessant experiment en het is goed dat het deze eeuw nog mogelijk is gebleken om een kabinet zonder het CDA te maken, maar er zit ook een prijs aanvast. De prijs van de duidelijkheid in de politiek. Op het moment dat PvdA en VVD samen regeren, gaat er iets aan natuurlijke tegenstellingen in de Nederlandse politiek verloren. Ik zie dit paarse kabinet meer als een eindpunt. Een eindpunt van een ontwikkeling waarbij alle grote politieke partijen – tot en met GroenLinks – allemaal naar het midden zijn gekomen. Daardoor is het mogelijk dat partijen die eigenlijk elkaars tegenpool zijn hun tegenstellingen kunnen overwinnen. Ik zie paars als een eindpunt van een ontwikkeling waarin alle partijen middenpartijen willen worden. Ik denk dat er links en rechts van die partijen weer middelpuntvliedende krachten gaan ontstaan. Ik hoop niet dat dat leidt tot afscheidingsbewegingen, maar als het kabinet het lang volhoudt, is die kans wel aanwezig."

Hij schiet in de lach op vraag of het kabinet de rit uitzit. „Er is aan alle voorwaarden voldaan om dat niet te doen. Er zijn veel bedreigingen. In het regeerakkoord is veel na 1995 niet geregeld. De fracties in de Tweede Kamer hebben de neiging wat onafhankelijker te gaan staan tegenover het kabinet. Voor het politieke spel in de Kamer is dat spannend, maar voor de stabiliteit in het kabinet is het niet bevorderend."

Thijs Wöltgens zal het Binnenhof vanuit Kerkrade nauwlettend blijven volgen. Hij denkt er zelfs over om er volgend jaar terug te keren. Een dag in de week, als lid van de Senaat. „Het zou heel goed zijn voor de regio om zo contacten te onderhouden. Want in Den Haag is veel te winnen. Het budget van de gemeente bestaat voor meer dan negentig procent uit geld dat je uit Den Haag krijgt. Dus alles wat je daar meer weghaalt is winst."

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

AMBI/PDI-opleidingen

- Praktijkdiploma Informatica 1 en 2
- Basisdiploma AMBI HG.
- Databeheer HB.
- Analyse en Ontwerp HS.
- Software Engineering HP.
- Exploitatie en Beheer HX.
- Systeembeheer Novell MN.1
- Praktische Telematica MC.4
- Specialist C ++

Cursusplaatsen: Heerlen, Eindhoven, Den Bosch, Tilburg, Breda, Rotterdam.

CCO Centrum Computer Opleidingen

dhr/mw: ...
adres: ...
postc.: ... plaats: ...
opl.: ... telefoon: ...

HEAO

Een modulaire aanpak aan de Avond-HEAO Limburg

Opleidingen
- Bedrijfseconomie
- Commerciële economie
- Management, economie en recht

Studeren per module.
Eén module per avond.
Maximaal drie avonden per week.

Maandag 29 augustus 1994 om 19.00 uur informatieavond.

Voor meer informatie bel naar:
HEAO Limburg
Havikstraat 5
Sittard, Postbus 5268
6130 PG Sittard
Telefoon 046-591111

Studeren bij Van Mierlo is vertrouwen op kwaliteit.

Binnenkort starten wij in Heerlen met de mondelinge avondopleiding

B.K.B.
P.D.B.
P.D.L.
M.B.A.
S.P.D.

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

VAN MIERLO

Schoutstraat 8, Klimmen
Mergelsweg 1, 6419 EA Heerlen
Tel. 04459-1782 Tel. 045-715248

Opleidingen voor beroep en bedrijf

Talen Frans · Engels · Duits · Spaans · Italiaans · Cambridge Certificate Courses · Pools · Russisch · Hongaars · Grieks · Portugees · Indonesisch

Automatisering Kennismaking Personal Computer · PDI · DOS · Windows · Novell · Word Perfect 5 en 6 · dBase · Lotus · Word · Excel · Paradox · Individueel computer-onderwijs

Management/Communicatie Management assistent · Midden management · Nima a en b · NGPR-A · Rapporteren · Notuleren · Vergadertechniek · Loonadministratie · BKB · PDB · MBA · Computertypen

aens BEDRIJFSOPLEIDINGEN
TALEN · AUTOMATISERING · MANAGEMENT/COMMUNICATIE

Ø (045) 712106

Uitgeverij Imp is gespecialiseerd in vakinformatie voor de salarisadministratie. Het Maandblad voor Loon- en Salarisadministratie/AANSPRAAK en het Handboek Salarisadministratie zijn toonaangevende informatiebronnen in dit vakgebied. Naast gedrukte media organiseert Uitgeverij Imp jaarlijks het Congres Salarisadministratie en de Regionale Beurzen Salarisverwerking. Ook verzorgt zij de Praktijkopleiding Loon- en Salarisadministratie.

- op 17 plaatsen in Nederland
- naar keuze 's avonds of 's middags
- met computerpracticum
- leidt op voor het Praktijkdiploma
- start eind september

Praktijkopleiding Loon- en Salarisadministratie

Cursusplaatsen: Alkmaar, Amsterdam, Arnhem, Breda, Deventer, Eindhoven, Emmen, Den Haag, Gorinchem, Groningen, 's-Hertogenbosch, Leeuwarden, Maastricht, Middelburg, Rotterdam, Utrecht en Zwolle.

Vraag gratis en vrijblijvend de opleidingsfolder aan:
Tel. 05759-4288

Molenweg 28
Postbus 69
7213 ZH Gorssel
Tel. 05759 - 4288
Fax 05759 - 4099

imp UITGEVERIJ

Vakinformatie voor uw salarisadministratie

DAG- EN AVONDCURSUSSEN:

- * schoonheidsspecialiste
- * pedicure-chiropodie
- * manicure
- * nagelstyliste

Limburgse
Akademie voor
Lichaamsverzorgende
Beroepen

LALB OPLEIDINGSINSTITUUT

TOERISME

In september beginnen weer onze avondcursussen in Heerlen

SEPR 1
vakbekwaamheid

SEPR 2
handelskennis

Gespecialiseerd op het gebied van toerisme
Studiegids op aanvraag

STIVABO
academie voor toerisme
Molenberglaan 71
6416 EL Heerlen
☎ 045-714256

BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN
VOORHEEN LIMBURGSE SPD-OPLEIDINGEN BROUWERS

BKB, PDB, MBA, LOONADMINISTRATIE
SPD 1+2, CERTIFICEREND AA
NIMA A/B,
KORT HBO MARKETING MANAGEMENT
AVOND-HEAO
(ACCOUNTANCY, BEDRIJFSECONOMISCH, COMMERCIEEL)
DAGOPLEIDING SPD, NIMA A/B
MANAGEMENT,
MANAGEMENT ASSISTENT

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA; SPD-1 en NIMA worden gegeven **MET EXAMENGARANTIE!**
Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 of 013-394333 (tijdens de kantooruren) of schrijven naar Antwoordnummer 909, 5000 VB Tilburg of u bezoekt een van de

STUDIEVOORLICHTINGSDAGEN:

***Maastricht:** Sigma College, Adelbert v. Scharnlaan 210, dinsdag 13 sept. 1994: 18.00-20.00 uur.*
***Sittard:** Hogeschool Katholieke Leergangen PABO, Beukeboomweg 24, donderdag 15 sept. 1994: 18.00-20.00 uur.*
***Heerlen:** Bernardinuscollege, Akerstraat 95, maandag 12 sept. 1994: 18.00-20.00 uur.*

DE AANGEWEZEN ONDERWIJSINSTELLING

De Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen is (voor zover het onderwijs onder de reikwijdte van de wet valt) aangewezen op grond van de Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen en behoort tot de Stichting Hoger Onderwijs Zuid Nederland.

OPLEIDINGSINSTITUUT „DE THERMEN"

Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-713717

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen

ÉÉNJARIGE DAGOPLEIDINGEN MET MOGELIJKHEID TOT STUDIEFINANCIERING INCLUSIEF OV-STUDENTENKAART

- Directie-secretaresse
- Medisch-secretaresse
- Afdelings-secretaresse
- Medewerk(st)er Uitgaand Reisverkeer en Toerisme
- Informatrice/Receptioniste
- Receptioniste
- Host/Hostess

Enkele opleidingen zijn óók als tweejarige avondopleiding mogelijk.

CURSUSSEN o.a.:
Machineschrijven - Tekstverwerking Word Perfect - Stenografie - Notuleren - Middenstand - Correspondentie en/of Spreekvaardigheid Nederlands, Engels, Duits, Frans, Spaans - Toerisme voor SEPR diploma (reisbureau).

ALLE OPLEIDINGEN EN CURSUSSEN STARTEN WEER VANAF 5 SEPTEMBER.

Informatie en aanmelding:
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK HEERLEN, tel. 045-713717

KREATIE

niveau in kleine groepen:

Tekenen/Schilderen
Werken met klei
Glastechnieken
Kinderkursussen
Kartoontekenen
Video-montage
Keramiek
Salsa
T'ai chi
Fotografie
kunstacademies
Grafiek
Portret/Modeltekenen
Houtbewerking
Pottendraaien
Edelsmeden
Ballet/Jazzballet
Toneelschrijven
Kijken naar kunst
Bloemschikken
Kreatieve tuinideeën
Textiel

OPEN DAG:
ZONDAG 4 SEPT.
11.00-17.00 UUR

INFO:
VOSKUILENWEG 137
Tel.: 045-718072

ROV OPLEIDINGEN

veelzijdig sterk in opleiden!

De vier sectoren van ROV Opleidingen:
Sité ■
Volksuniversiteit ■
Open Leercentrum ■
Centrum voor Basiseducatie ■

Voor meer informatie of aanmelding kunt u elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur bellen (vrijdags tot 16.00uur).
Tel. 046-590404

INFO AVOND
WOENSDAG
31 aug.
19.00 - 21.00 uur
Sittard, Parklaan 4

SECTOR OPEN LEERCENTRUM

Avond HAVO

Avond MAVO

HEAO
- 1, 2 of meer jaren gemoduleerd, diverse studierichtingen

Directiesecretaresse
- Unieke opleiding

Logistieke opleiding

Computertypen en tekstverwerken

Dutch course for foreigners
- Nederlands voor anderstaligen

Schakelcursussen
- Voor MDGO (IW, SD), administratie, verzorging, techniek en handel/horeca

SECTOR SITÉ

Informatica
- AMBI: HG-1, HG-2 en HG-3
- Gebruikersopleidingen: MS-DOS, MS-Windows, Lotus 1-2-3, dBase IV, WordPerfect 5.1 en 6.0

Economie en Marketing
MBA, SPD, NIMA-A, NIMA-B, NGPR-A

Managementtrainingen
- Communicatietechnieken
- Notuleren

Ondernemersopleidingen
- Middenstandsdiploma
- Ondernemersdiploma voor de detailhandel
- Applicatiecursussen voor het MKB

Bedrijfsopleidingen
Informatiekunde/Automatisering, Talen, Management, Logistiek, Marketing, Economisch/administratief

TALEN

Engels
Frans
Duits
Spaans
Italiaans
Indonesisch
Portugees
Russisch
Arabisch

Gewone en versnelde cursussen op diverse niveaus (beginners, gevorderden en vergevorderden). Mogelijkheden tot behalen van Rijkserkende certificaten.

Sittard, Parklaan 4, tel. 046-590404

GEBRUIK JE VERSTAND EN DOE JE MIDDENSTAND.

Het volgen van een IMKO middenstandsopleiding is wel zo slim. Want het IMKO is een gespecialiseerd opleidingsinstituut voor het midden- en kleinbedrijf. Met 97 vestigingsplaatsen door heel Nederland. Dus altijd dicht in de buurt. De middenstandsopleiding wordt daar in de avonduren verzorgd door mensen uit de praktijk. Daardoor kunnen zij hun lesstof onderbouwen met specifieke praktijkvoorbeelden. Dat maakt hun lessen juist zo boeiend. En jouw werk uiteindelijk een stuk leuker.

Naast de middenstandsopleiding verzorgt het IMKO ook vak- en ondernemersopleidingen doe-het-zelf, ijzerwaren en gereedschappen en parfumerie en de vertegenwoordigersopleiding. Daarnaast biedt het IMKO een scala van praktijkgerichte kortlopende cursussen voor ondernemers en hun medewerkers in het midden- en kleinbedrijf.

NEEM HET HEFT IN EIGEN HAND EN STUUR DE BON OP

Ja, ik wil graag meer informatie over de cursus(sen):

- O Middenstandsopleiding
- O Vertegenwoordigersopleiding
- O Vak- en ondernemersopleiding parfumerie
- O Vak- en ondernemersopleiding doe-het-zelf
- O Vak- en ondernemersopleiding ijzerwaren en gereedschappen

Naam: ... M/V Postcode/Plaats: ...
Adres: ... Telefoon: ...

INSTITUUT VOOR MIDDEN- & KLEINBEDRIJFS OPLEIDINGEN
IMKO

DE BETERE OPLEIDINGEN BIJ JOU IN DE BUURT

Ook in Den Haag wint het kroost het van de carrière

'In de nadagen van het kabinet Den-Uyl was ruwweg de helft van de ministers gescheiden, onder wie gelukkig niet mijn vader,' vertelt Saskia Noorman-Den Uyl. Is dat misschien de dieper liggende reden waarom formateur Kok vorige week zoveel moeite had zijn paarse kabinet samen te stellen? Opmerkelijk veel aangezocht talent bedankte voor de eer omdat de voorkeur werd gegeven aan kinderen en gezinsgeluk. Het Instituut voor Publiek en Politiek signaleert een nieuwe trend: het kroost is anno 1994 belangrijker dan de carrière.

● *Ook in de politiek gaat de opvoeding van het nageslacht vaker voor de carrière.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

DOOR PAUL KOOPMAN EN ANS BOUWMANS

De nieuwe arbeidsmoraal wordt de toeristen die deze zomer bij de grenspost-Zevenaar in Nederland terugkeren al meteen onder de neus gewreven. In de wegberm heeft de rijksoverheid een fors reclamebord laten plaatsen met daarop een peutertje dat in plaats van een hoofd een glimmende gulden op de schouders draagt. 'Geld maakt niet gelukkig, kinderen wel', luidt de reclametekst. Met daaronder, in kleiner lettertype de vermaning: 'Maak meer tijd vrij voor uw kinderen'.

Formateur Kok heeft van dit gratis advies, zo lijkt het, nogal wat last gehad. Vorige week donderdag zette hij zich, met de fractievoorzitters van PvdA, D66 en VVD aan de klus ministers bijeen te sprokkelen voor het nieuwe paarse kabinet. Maar in plaats dat er aan de andere kant van de telefoonlijn onderdrukte vreugdekreetjes klonken, bedankte een groot aantal kandidaten voor de eer. En niet zelden omdat het ministersambt volgens het aangezochte talent moeilijk te verenigen is met het gezin. En welke moderne huisvader wil anno 1994 nog slechts een foto op de schoorsteenmantel zijn?

Job Cohen, tot voor kort staatssecretaris van onderwijs, was nog wel het meest expliciet. Hij zette enkele maanden geleden de toon door openlijk te verklaren dat een beroep van de PvdA op zijn persoon geen zin zou hebben. 'Ik zou het wel eens ooit willen doen, maar niet nu,' zei hij op de vraag of hij geen minister wilde worden in het nieuwe kabinet. 'Mijn vrouw heeft een leuke baan in Maastricht, waar ze in september weer gaat beginnen. En ik wil mijn kinderen (een zoon van 14 en een dochter van 11) graag zien opgroeien.' Hij zwichtte niet, zelfs niet toen Kok alsnog forse druk op hem uitoefende om het roer van Ritzen over te nemen.

Cohen was niet de enige. VVD'er Frank de Grave, wethouder van financiën in Amsterdam, liet de baan van zijn leven (minister van financiën) aan zijn neus voorbij gaan, niet alleen omdat zijn afdeling een klemmend beroep op hem had gedaan te blijven, maar mede wegens het nog jonge nageslacht. 'Ik werk nu ook wel zeventig uur per week, maar daar red je het als minister van financiën niet mee,' zegt hij. Gezondheidsredenen, maar ook het privéleven waren voor de oudere 'kanonnen' Van Aardenne (VVD) en Van Kemenade (PvdA) redenen om nee te zeggen.

Van alle tijden

Oud-informateur Jelle Zijlstra heeft het komen, gaan en afhaken van bewindslieden vorige week met grote belangstelling gevolgd. „Het is altijd een spannende periode. Ik herinner me nog goed hoe in 1952 bij mij thuis de telefoon rinkelde. Drees aan de lijn, die vroeg of ik minister van Economische Zaken wilde worden. Ik was jong hoogleraar en dat werk beviel me eigenlijk prima, dus zei ik: ik weet nog wel een paar anderen. Maar toen die niet wilden toehappen voelde ik me gedwongen toch ja te zeggen. Tot aan 1967 heb ik geen enkele keer meer meer bedankt voor een publieke functie."

Zijlstra, die opmerkelijk genoeg in 1967 tenslotte het premierschap weigerde nadat hij als een 'Kok avant la lettre' een voor voldoende fracties aanvaardbaar regeerakkoord had geschreven, meent dat het bedanken voor een ministerspost 'van alle tijden is'. „Het is zo'n ingrijpende beslissing in je leven, die neem je niet gemakkelijk. Dat was ook al zo in de jaren vijftig. Maar ik zou niet willen beweren dat wie het ambt wèl aanvaardt, zijn gezinsleven eraan moet geven. Het zal afhangen van persoonlijke omstandigheden. Ik bedoel: de ene gezinssituatie is toch kwetsbaarder dan de andere." Aarzelend: „Voor wie het aankan kàn het ministerschap gecombineerd worden met een enigszins opgewekt gezinsleven..."

Oud-informateur Jan de Koning, die onder meer aan de wieg stond van de kabinetten Lubbers-I en -II bevestigt dat het ook in zijn tijd een lastige klus was een kabinet samen te stellen. „Ik kan me niet herinneren dat de opvoeding van kinderen reden was voor afzeggingen, maar laat ik hopen dat dat geen nieuw verschijnsel is," zegt hij. Carrièreperspectieven, de zwaarte van het ambt, de leeftijd en niet in de laatste plaats het inkomen waren in De Konings periode wèl bekende motieven voor een vriendelijk doch beslist 'nee'. De Koning: „Een minister verdient drie à vier keer zo weinig als een vergelijkbare functionaris in het bedrijfsleven. Wat dat betreft was het opmerkelijk dat we de bankier Ruding voor het kabinet Lubbers-I wisten te strikken, maar hij zei dan ook onmiddellijk dat hij nu zelf zijn kozijnen moest gaan schilderen."

Privésfeer

Politicoloog Ivo Hartman, stafmedewerker van het Instituut Publiek en Politiek te Amsterdam meent niettemin dat er wel degelijk sprake is van een nieuwe ontwikkeling. „Het is een maatschappelijke trend dat men meer belang hecht aan zaken in de privésfeer: relaties en gezin, vrienden, familie, hobby's. De baan en de carrière ging tien, twintig jaar geleden zeker op de hoogste arbeidsniveaus vaker vóór. Nu zijn we tot de ontdekking gekomen dat het leven meer heeft te bieden dan status, positie en geld."

„Daar komt nog iets bij: niet alleen de partners maar ook de kinderen zijn nu geëmancipeerd. Als een man tegenwoordig in verband met zijn werk van woonplaats wil veranderen, moet hij toch eerst toestemming vragen aan zijn vrouw, die misschien evenens een baan heeft, en aan zijn kinderen, die kunnen gaan muiten als zij zich door hun vader te kort gedaan voelen. De glans is niet van het ministerschap afgeraakt: het is nog steeds een prachtige functie. Maar die maatschappelijke trends van emancipatie en het herwaarderen van het gezin drukken nu ook hun stempel op het ministersvak."

Volgens Hartman is dat voor het eerst in politiek Den Haag zichtbaar geworden toen oud PSP-lijsttrekker Andrée van Es een discussie in haar partij aanzwengelde over de combinatie van het ouderschap met een hoge post in de politiek. Omdat zij meer tijd wilde hebben voor de opvoeding van haar dochtertje zegde zij een glansvolle loopbaan binnen GroenLinks vaarwel. Hartman: „Zij was weliswaar geen minister, maar toch een van de eersten die publiekelijk zei: mijn gezin gaat voor. Om dezelfde reden koos Ina Brouwer voor het GroenLinkse duo-lijsttrekkerschap met Mohamed Rabbae. Ik vind het een goede zaak als carrières in de politiek worden gerelativeerd. Zo krijg je toch meer mensen van vlees en bloed."

Aan problemen bij de recrutering van toekomstige formateurs tilt de politicoloog niet al te zwaar. „Vroeger werd nogal eens een beroep op het landsbelang gedaan om aarzelende kandidaten over de streep te trekken. Dat kwam omdat er soms voor een bepaalde post in een partij echt maar één of twee geschikte kandidaten waren. Maar de politieke elite is nu veel uitgebreider. De vijver waarin de formateur zit te vissen is vele malen groter. Dat maakt het de kandidaten die om persoonlijke redenen niet willen ook gemakkelijker om te zeggen: zoek maar een ander."

Kwaliteit

PvdA-kamerlid Saskia Noorman, dochter van Joop den Uyl, ziet om zich heen dat de 'kwaliteit van het bestaan' vaker meetelt in beslissingen over geld en werk, zowel in de politiek als in het bedrijfsleven. „Er wordt geïnvesteerd in leven, niet alleen in een bestaan als workaholic. Een absorberende baan wordt vaak uitgesteld tot de kinderen wat groter zijn." Zelf heeft ze met een overstap naar de landelijke politiek gewacht tot ook de jongste van haar vier kinderen niet meer zo piep was. „Ik had wel een drukke baan (directeur van de Sociale Dienst, red.) maar eentje die dichtbij huis was, zodat ik er wel snel kon zijn."

Uit haar eigen jeugd herinnert ze zich een vader die tijdens zijn minister- en premierschap meestal met veel moeite toch uurtjes vrijmaakte voor zijn gezin en kinderen. „Hij investeerde in kwaliteit, niet in tijd. Als hij vrij was, dan werd er ook iets gedáán. Zo hebben we het gerooid met elkaar. Gelukkig, want na het kabinet-Den Uyl was ruwweg de helft van het aantal ministers inmiddels gescheiden."

Dat er kandidaten zijn die weigeren een bewindsman.of -vrouw te worden, heeft volgens Noorman niets te maken met een verminderde status van het ministerschap. „Nee, het is nog steeds een eervolle, heel bijzondere hondebaan."

Gezondheid

De zwaarte van het ambt, werkweken van vaak ruim tachtig uur, veel gereis, de permanente aandacht van de media en niet te vergeten het altijd aanwezige risico van uitglijers zijn voor aangezochte ministerskandidaten doorgaans de belangrijkste redenen om te bedanken. Zijlstra: „Toen ik in het kabinet van stapte was ik vierendertig. Dan denk je dat je de hele wereld wel aankunt. Maar dat wordt anders als je rond de zestig jaar bent."

Dat kunnen de VVD'er Gijs van Aardenne (64) en de PvdA'er Jos van Kemenade (57) beamen. Hoewel hun beider echtgenotes een klein vlaggetje uitstaken toen bleek dat 'Den Haag' niet doorging, was in de eerste plaats hun eigen gezondheid voor Van Aardenne en Van Kemenade de reden om de uitnodiging voor een ministerschap af te slaan. Van Aardenne: „Ik vind mezelf gewoon te oud. Ik ben al 68 tegen de tijd dat het kabinet op zijn einde loopt. Je merkt dat het lichaam niet meer zo wil. Kwaaltjes. Je krijgt het in je rug. En ja, dan begint je vrouw toch ook wel te zeggen: moet dat nou? Want als je eenmaal minister van financiën bent, kun je die vrije weekends wel vergeten."

Van Kemenade licht toe: „Ik heb al een hartoperatie achter de rug. De risico's zijn veel te groot. Ik voelde er weinig voor om na Rietkerk en Dales de derde minister van Binnenlandse Zaken te worden die in het harnas sterft. Bovendien heb ik het hier in Noordholland als commissaris der koningin veel te goed naar mijn zin."

Het andere kabinet

Als geen van de aangezochte bewindslieden had geweigerd, had er afgelopen dinsdag een geheel ander kabinet op de trappen van Huis Ten Bosch gestaan. Dat het kabinet met Van Kemenade (BiZa), De Grave danwel Van Aardenne (beiden aangezocht voor Financien), Winsemius (Landbouw) en Rinnooy Kan (EZ) er niet kwam, vindt Rudy Andeweg, hoogleraar parlementaire geschiedenis te Leiden, alleen al opmerkelijk vanwege het feit dat de bedankjes zo snel de krantekolommen hebben gehaald. „Er is nog nooit een formatie geweest waarbij weigeringen zo openbaar zijn geweest als nu," zegt hij. „Ik denk overigens dat er altijd wel kandidaten zijn geweest die om persoonlijke redenen niet tot een kabinet wilden toetreden. We weten er alleen minder van."

Andeweg kan uit het blote hoofd maar één voorbeeld noemen van een weigering de Kroon te dienen wegens het gezinsgeluk. Dr. J.R.M. van den Brink, die in 1948 minister van Economische Zaken werd onder Drees, mocht van zijn vrouw niet langer dan vijf jaar het land besturen. Van den Brink hield keurig woord. Na de verkiezingen in 1952 liet hij beleefd maar beslist weten dat een nieuwe periode er voor hem niet inzat.

● *Saskia Noorman-Den Uyl: Kwaliteit van het bestaan telt vaker mee.*

● *Gijs van Aardenne: te oud.*

● *Jos van Kemenade: Niet Rietkerk en Dales achterna.*

● *Onno Ruding: dan maar zelf kozijnen schilderen.*

● *Job Cohen: Ik zou het wel eens ooit willen doen, maar niet nu.*

● *Frank de Grave: niet de baan van zijn leven wegens het nog jonge nageslacht.*

---

ander-zijds

School

DOOR SANTE BRUN

'Wij gaan weer naar school' is een broodnodige actie, bedoeld om automobilisten en andere weggebruikers er op te wijzen, dat honderdduizenden kinderen na een welverdiende vakantie weer dagelijks in diverse spitsuren van huis naar school en terug zullen gaan, vaak op de fiets. Broodnodig, omdat veel automobilisten (trouwens ook veel buschauffeurs) weinig op hebben met fietsen en, erger nog, zich maar moeilijk verplaatsen in de problemen waar een wankele tweewieler in het verkeer mee te kampen heeft. Als je zelf wel eens in de spits op de fiets aan het verkeer deelneemt, begrijp je wat ik bedoel. Auto's rijden angstwekkend dicht langs je, houden niet altijd in de gaten of jij op het fietspad rechtdoor gaat wanneer ze zelf rechtsaf af willen, ik hoef er niet over uit te weiden.

Gevolg is ook, dat per jaar nogal wat kinderen omkomen in het verkeer of gewond raken. Het ligt in de menselijke natuur, vooral te denken aan die ene minuut die je te laat op je werk dreigt te komen, en niet aan de klap die de gruwelijke boodschap voor de ouders van een overreden kind betekent.

Daar zitten nog allerlei andere aspecten aan, waar – ook door de overheid – niet altijd aan gedacht wordt. Bijvoorbeeld dat kinderen tot een jaar of twaalf, dertien zeer impulsief aan het verkeer deelnemen; en dat het voor jongelui tot een jaar of achttien volkomen normaal is, hun leven in de waagschaal te stellen als hun imago bij hun *groep dat vereist*.

Maar de overheid denkt dat fietspaden bestaan uit een strookje rood asfalt van zestig centimeter breed, dat je in de buurt van scholen fietspaden onverhoeds de weg kunt laten oversteken, dat het helpt midden in de winter eens een paar agenten verdekt tussen de struiken op te stellen.

Dezer dagen werd ik gebeld door een lezer die uitdrukkelijk op de andere kant van de medaille wees: de hondse brutaliteit van veel jeugdige weggebruikers, die, gecombineerd met de doodsverachting die ik al noemde, elk jaar ongelooflijker vormen aanneemt.

Je houden aan de verkeersregels is voor veel jongelui 'mietjesgedrag'. Werkende remmen en verlichting op de fiets zijn verdacht, eenrichtingverkeer moet je vooral volstrekt negeren, je moet minimaal met drieën naast elkaar fietsen, vooral niet het stuur vasthouden.

Ik heb al in geen jaren een puber gezien die zijn hand uitstak om van richting te veranderen. Ja, de hand wordt veelvuldig uitgestoken, maar dan naar medeweggebruikers die de jongelui door voorzichtig claxoneren op hun aanwezigheid attenderen: met de middelvinger omhoog, een gebaar dat al heel snel gemaakt wordt, ook door jongelui die je zojuist het leven hebt gered door, voor de zoveelste keer die ochtend, maar weer bakzeil te halen.

De psychologie heeft eens uitgedokterd, dat een automobilist achter het stuur aggressief wordt omdat hij zich door andere weggebruikers in zijn territorium bedreigd voelt. In het openbaar vervoer is hij meteen een ander mens.

Onze jeugd is daarin veel consequenter. Ik heb herhaaldelijk moeten waarnemen hoe opgeschoten knullen hun boekentas (kennis is macht) op een stoel zetten in de bus, zelf op een andere gaan zitten, benen op de tas, en alle oudere dames met zware boodschappentassen kunnen blijven staan. Wie er wat van zegt kan een grote bek en, inderdaad, weer die middelvinger krijgen.

Maar vermoedelijk moet ik niet zeuren.

Heel Limburg bepleit: Maastricht een universiteit

Twintig jaar geleden begonnen vijftig cursisten – studenten mochten ze zich toen nog niet noemen – aan hun opleiding geneeskunde aan de Achtste in Maastricht: de nieuwste medische faculteit van Nederland. Een politiek goedmakertje dat de pijn van de mijnsluiting in Limburg wat moest verlichten. Maar wel een zwaar bevochten goedmakertje, waarvoor de voor die gelegenheid eensgezinde Limburgse *crème de la crème* heel wat Haagse wandelgangen moest doorlopen. En moest blijven doorlopen. De nieuwe boreling kende een moeilijke jeugd en werd geplaagd door een reeks van kinderziekten. De wiegedood lag in de beginjaren zelfs nadrukkelijk op de loer.

Medische faculteit zwaar bevochten goedmakertje

Twintig jaar medisch

DOOR HANS GOOSSEN

Eindelijk mocht Limburg eens van die allerlaatste bank in de nationale trein af. Geen wonder dat de vlag werd uitgehangen, die derde dinsdag in september 1969.

Een Prinsjesdag om nooit te vergeten. Maastrichtse fanfares en harmonieën togen richting gouvernementsgebouw voor een uitbundige serenade en zelfs de Grameer, de grote klok van de Sint Servaas, sloeg met haar klepel als nimmer tevoren. Koningin Juliana had het zelf beloofd: Maastricht zou een medische faculteit krijgen en op termijn worden opgenomen in het selecte gezelschap van universiteitssteden.

De uitverkiezing van Maastricht was de overwinning van een underdog. De andere kandidaten, Brabant en Twente, beschikten over betere onderwijskundige papieren en werden ook door de speciale regeringscommissie hoger ingeschaald dan de Limburgse hoofdstad. Maar Maastricht ging als derde hond met het been aan de loop.

De vluchtweg was geplaveid door een hardnekkige, uiterst eensgezinde Limburgse lobbycampagne. In 1965 was al de met veel prominenten gezegende Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg (Swol) opgericht. De Swol wilde koste wat kost wetenschappelijk onderwijs naar Limburg krijgen. In eerste instantie maakte het nog niet eens zo veel uit waar en wat. Maar toen de te verwachten bevolkingsgroei en de daarmee gepaard gaande stijgende behoefte aan artsen om een nieuwe medische faculteit vroegen, werd alles op die ene kaart gezet.

Onder het motto 'Heel Limburg bepleit: Maastricht een universiteit' werd Den Haag van alle kanten voortdurend bewerkt. Als sterke troeven werden onder meer de door de mijnsluiting danig aangeschoten economie en het gedeukte zelfvertrouwen van de Limburger uitgespeeld. Een universiteit zou zowel economie als zelfvertrouwen behoorlijk opvijzelen. Bovendien zou het aantal Limburgse studenten, dat lager was dan het landelijk gemiddelde, omhooggekrikt worden door een onderwijsmogelijkheid in de eigen regio te creëren. Limburg was al vaak genoeg overgeslagen.

Met de Troonrede van 1969 was de eerste slag binnen, maar de oorlog nog lang niet gewonnen. Zeker toen de economische weersvoorspellingen donkere wolken boven Nederland aankondigden, zakte de waarde van de koninklijke belofte. Den Haag moest dan ook regelmatig aan de toezegging worden herinnerd.

In maart 1970 was wel een voorbereidingscommissie geïnstalleerd, onder leiding van de Limburgse onderwijsspecialist van de PvdA, dr. Sjeng Tans, met als vice-voorzitter DSM-topman dr. A. Rottier. Maar tot ergernis van Tans, die zich in Den Haag ontpopt had als de grootste pleitbezorger voor een universiteit in Limburg, treuzelden de achtereenvolgende regeringen met het beschikbaar stellen van de financiën en het noemen van een definitieve startdatum.

De voorbereidingscommissie dacht zelf in 1974 te kunnen beginnen. De aankondiging van onderwijsminister jhr. De Brauw in 1971, dat Maastricht zeker niet voor 1976 hoefde te rekenen op een faculteit, zorgde dan ook voor heel wat onrust. Toen hij in het najaar een werkbezoek aan Limburg bracht, probeerden Dolle Mina's, middelbare scholieren, het Burger Aktie Komitee en Limburgse prominenten ieder op hun eigen manier de bewindsman tot andere gedachten te brengen. Maar ook een rondvlucht over de door Swol al aangekochte gronden voor het nieuw te bouwen academisch ziekenhuis, het Siamese tweelingbroertje van een medische faculteit, kon De Brauw niet vermurwen.

Inmiddels werd steeds vaker hardop getwijfeld aan de noodzaak van een achtste faculteit. De toekomstige behoefte aan artsen zou lang niet meer zo groot zijn als eind jaren zestig werd verwacht. De verslechterde economie en de daarmee gepaard gaande bezuinigingen dreigden bovendien het nog ongeboren Maastrichtse kindje te aborteren. Limburg toverde echter een nieuwe troefkaart uit de mouw: de vernieuwing van het medisch onderwijs.

Nederland mocht dan wellicht geen behoefte aan meer artsen hebben, maar wel aan ándere dokters, betoogde de plotseling bekeerde voorbereidingscommissie met verve. De kloof tussen het klassieke medische onderwijs en de dagelijkse praktijk van de gezondheidszorg zou in Maastricht gedicht worden door een voor Nederlandse begrippen revolutionair onderwijssysteem. De studenten zouden problemen uit de spreekkamer voorgeschoteld krijgen, die vanuit alle mogelijke disciplines benaderd moesten worden. De nadruk zou op de eerstelijnszorg komen te liggen. Tegenstanders spraken smalend van de medisch geschoolde maatschappelijke werkers of de 'blote-voetendokters' van Maastricht.

Met het aantreden van het kabinet Den Uyl in 1973 gloorde nieuwe hoop aan de Limburgse horizon. Van Joop den Uyl had de provincie nog iets tegoed. De PvdA-voorman had Limburg immers vervangende werkgelegenheid beloofd ter compensatie van de mijnsluitingen.

De voorbereidingen voor de medische faculteit raakten in een stroomversnelling toen de regering genegen bleek 1976 te laten vallen en een vervroegde start in september 1974 toe te staan. De inkt van de cursusboeken was nog nat, toen vijftig eerstejaars op 16 september 1974 in de aula van het voormalige Jezuïetenklooster aan de Tongersestraat toegesproken werden door Sjeng Tans. Of de startdatum ook haalbaar was, bleef zo lang onzeker, dat de cursisten – die zich nog geen studenten mochten noemen omdat de Medische Faculteit Maastricht alleen nog maar als experiment te boek stond en een wettelijke status ontbeerde – geen tijd hadden gehad om kamers te zoeken. Zij werden ondergebracht in de verpleegstersflat van Vijverdal.

Maastricht had nu zijn medische faculteit, maar de toekomst was nog lang onzeker. De wet die van de experimentele faculteit officieel een universiteit zou maken werd pas van kracht op 31 december 1975. De Limburgse lobby kreeg tussen september 1974 en die Oudejaarsdag volop de kans haar kwaliteiten opnieuw te tonen om hardnekkige kritici de mond te snoeren en weifelende Kamerleden over de streep te trekken.

Een andere lastige klip waarop de prille medische faculteit zich regelmatig te pletter dreigde te varen en die pas in 1984 definitief omzeild werd, was het academisch ziekenhuis.

Zonder academisch ziekenhuis zou een medische faculteit nooit serieus genomen worden. Daar waren ook de diverse ministers van overtuigd. Maar voor een academisch ziekenhuis was geld nodig. Heel veel geld, dat zeker in de jaren zeventig niet voor het grijpen lag. Bovendien was in Rotterdam en Utrecht met geld gesmeten bij de bouw van nieuwe academische ziekenhuizen.

De voorbereidingscommissie die grootse plannen had en in de beginperiode zelfs droomde van een reusachtig academisch ziekenhuis en een universiteit met twintigduizend studenten, stootte dan ook flink haar neus, toen zij wat al te snel nieuwbouw van faculteit en ziekenhuis erdoor wilde drukken.

Nieuwbouw was voorlopig niet aan de orde, ook al kon wel een begin gemaakt worden met de academisering van het Maastrichtse ziekenhuis Annadal, dat op den duur moest opgaan in het nieuwe academische ziekenhuis. De academisering verliep overigens uiterst moeizaam en werd gekenmerkt door voortdurend geruzie over in de miljoenen lopende afkoopsommen voor de vrijgevestigde Annadalspecialisten en bezetting van hoogleraarsposten.

In Maastricht waren bovendien ook tegenstanders te vinden van het soort academisch ziekenhuis dat men nastreefde. Mét de basisfilosofie in de hand wezen de tegenstanders – lastig, maar in de minderheid – op het belang van de inpassing van de faculteit in de Limburgse gezondheidszorg. Een academisch ziekenhuis was naar hun mening niet nodig, als een goede samenwerking tussen de regionale ziekenhuizen van de grond zou komen. Het academisch ziekenhuis dat de decaan van de medische faculteit, prof. dr. Co Greep, nastreefde was overbodige luxe.

Greep was er echter de man niet naar om de gulden middenweg te zoeken. Hij kon bovendien bogen op de machtige steun van onder meer gouverneur Sjeng Kremers die minstens net zo goed als Tans de weg wist in Den Haag. Dat bleek toen de met zware bezuinigingen geconfronteerde minister W. Deetman in 1983 alsnog probeerde onder de nieuwbouw uit te komen. Volgens Deetman had Maastricht helemaal niet zo'n groot ziekenhuis nodig. Een verbouwing van Annadal zou voldoende zijn.

Limburg stond opnieuw op de achterste benen. Onder regie van Kremers werd weer eens een campagne gelanceerd. Het academisch ziekenhuis werd – net als de faculteit eind jaren zestig – tot inzet gemaakt van het al dan niet slagen van de economische herstructurering in Limburg. Deetman boog uiteindelijk onder de zuidelijke krachtenbundeling, hoewel Maastricht flink wat beoogde bedden inleverde. In 1984 werd dan eindelijk de eerste paal van het ziekenhuis geslagen door Wim Deetman, die ook met een heus pistool het startschot loste. De medische faculteit, die zich inmiddels kon verheugen in het gezelschap van een juridisch en economisch broertje, hoefde niet meer bang te zijn voor een vroege dood.

De medische faculteit startte in september 1974 met 50 studenten. Inmiddels telt de Rijksuniversiteit Limburg zes faculteiten met in totaal 7466 studenten en 2600 medewerkers. Na geneeskunde werden achtereenvolgens de faculteiten rechten, economische wetenschappen, gezondheidswetenshappen, algemene wetenschappen en sinds dit jaar cultuurwetenschappen in Maastricht opgezet. Het aantal studenten medicijnen bedroeg op 1 december 1993 1040.

Bronnen: Peter Jan Knegtmans, De Medische Faculteit Maastricht, Maastricht 1992. Archieven Limburgs Dagblad.

'Mestreechter

DOOR JAN BRAUERS

De vraag aan de Maastrichtenaar of, en zo ja hoe zijn stad is veranderd als gevolg van de komst van de medische faculteit twintig jaar geleden, levert een mengelmoes van antwoorden op. *Mestreech is Mestreech neet mie*, vinden nogal wat mensen die de stad zagen veranderen van een provinciehoofdstadje in wat later genoemd werd de 'kleinste metropool van Europa'. Maar ook blije gezichten aan weerszijden van de oevers van de Maas.

Michel Willems, ober in de Hoeskamer van Mestreech: „Eigenlijk een overbodige vraag. Natuurlijk is de stad veranderd, en er zeker niet beter op geworden. Dat kon ook niet uitblijven, de studenten zijn heel nadrukkelijk aanwezig en passen zich vaak helemaal niet aan. Neen, het is mijn 'Mestreech' af en toe niet meer."

Mevrouw de Leeuw, ze woont aan de Via Regia: „Ik ben er trots op in een stad te wonen die studenten huisvest. Dat betekent dat Maastricht leeft, meedoet en meetelt. Bovendien vind ik dat het er absoluut niet ongezelliger op geworden is met al die studenten in de stad. Integendeel."

Een woordvoerder van de gemeente denkt dat het zonneklaar is dat Maastricht in de loop der jaren veranderd is. „Vooral het beeld van de kleine provinciestad van vroeger is er niet meer. Dat brengt onrust onder de mensen. Was vroeger alles overzichtelijk en bekend, nu lijkt voor een hele hoop mensen niets meer zeker en grijpbaar." Maastricht zal overigens, zo is zijn overtuiging, niet meer expansief gaan groeien, en bovendien zullen aloude tradities niet zo maar verdwijnen.

René Heckers, in een etablissement aan het Vrijthof genietend van een kopje koffie: „Een aantal ontwikkelingen in Maastricht is zeker ten

Co Greep, oud-decaan

Co Greep was 21 jaar geleden in de race voor meerdere hoogleraarschappen. Uiteindelijk ging zijn voorkeur uit naar iets heel anders: het opzetten van de medische faculteit in Maastricht. „Een uitdaging die perfect bij me paste," zegt Greep, terugblikkend op het begin van wat hij 'tropenjaren' noemt. Greep werd begin 1973 gevraagd, in september 1974 begonnen de eerste studenten, die toen omdat de officiële toestemming er nog niet was, 'cursisten' werden genoemd. Greep mocht zich nog geen hoogleraar noemen, maar 'adviseur van de minister'. Hij combineerde de eerste tijd zijn werk als chirurg in het Lucasziekenhuis in Amsterdam met het opzetten van de studie medicijnen in Maastricht. Dat gebeurde vanuit het voormalig Jezuïetenklooster aan de Tongersestraat en het, zoals Greep het typeert 'matig algemeen ziekenhuis met slechte huisvesting' Annadal.

„Annadal; wat een pand! In de poliklinieken zou ik toen m'n paard nog niet gestald hebben." Juist het ziekenhuis zou een belangrijke functie krijgen in de hele planning van het probleemgestuurde onderwijs zoals Greep en de zijnen dat voor ogen hadden: ziekenhuis en faculteit moesten zich dicht bij elkaar bevinden. Jaren later was hij in staat om met hulp van bewindsvrouwe Els Veder-Smit de verbouwing van Annadal te realiseren. Dit gebeurde in 1980. De nieuwbouw van het academisch ziekenhuis en faculteitsgebouwen in Randwijck volgde later.

Greep voelde zich prima in Maastricht. In het team van nieuwe hoogleraren kreeg hij, dank zij Tiddens en Wijnen, de gelegenheid om het probleemgestuurd onderwijs te introduceren in Nederland, een variant van de methode die in het Canadese McMaster Hospital werd gebruikt, maar waar hij zelf ook al enige ervaring mee had. „Tijdens mijn studie medicijnen in Leiden studeerde ik met enkele vrienden in groepsverband. We zorgden zelf wel voor het probleem dat bekeken moest worden. Vaak tot grote ergernis van de hoogleraren, die onze ideeën maar niets vonden.

Het klinkt misschien ietwat onbescheiden, maar ik durf te beweren dat de opzet van de faculteit voor een deel te danken is aan mijn neus voor talent. Toen ik in 1977 decaan was geworden wist ik de beste mensen naar Maastricht te halen en hoogleraar te maken. Bovendien zorgde ik er voor dat ik van iedere benoemingscommissie voorzitter werd. Ik kon decaan worden dank zij het feit dat ik op chirurgie mensen om me heen had die het werk goed aankonden en 'Vader Greep' uit de wind hielden."

● *Co Greep*

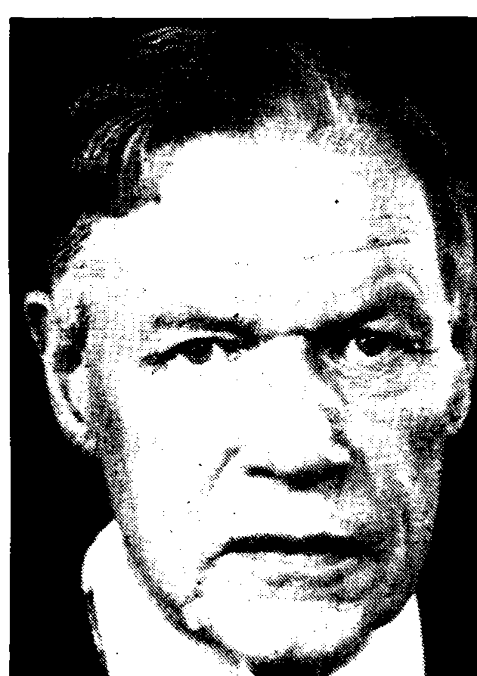
Inmiddels is het Maastrichtse onderwijssysteem overgenomen door zo'n 120 universiteiten verspreid over de hele wereld. Twintig jaar later is Greep weer terug in Annadal, als directeur van het daar gevestigde Teikyo Medical Centre. De 'paardestal' is inmiddels gerenoveerd.

Wiel Toonen, secretaris Swol

„De pas benoemde gouverneur Van Rooy vroeg me of universitair onderwijs in Limburg een realistisch streven was of gerangschikt moest worden onder de noemer 'vrome wensen'. Mijn antwoord was duidelijk. Ik heb steeds geloofd in een universiteit in Limburg." Wiel Toonen is nog steeds secretaris van de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg, die in 1965 werd opgericht met als voornaamste doel Limburg te voorzien van universitair onderwijs. Van Rooys voorganger Houben had het al eerder geprobeerd, maar de poging strandde.

„Het zou heel belangrijk zijn voor Limburg als het plan zou lukken. De eerste taak van Swol was om het op de agenda van de landelijke politiek te plaatsen. Ons verzoek moest bovendien gesteund worden door iedereen in Limburg die meetelde." Swol trok ten strijde. Limburg moest overtuigd worden. „Als een gesloten front moest Den Haag duidelijk gemaakt worden dat academisch onderwijs een must was.

Limburg was meer dan alleen een wingewest. Organisaties als de Mijnwerkersbonden vroegen zich af wat ze met een universiteit moesten. Maar niet zij, maar hun kinderen zouden er van profiteren." Slim profiteerde Limburg van het feit dat gezocht werd naar een plek voor de achtste medische faculteit. Daar werd meteen op ingehaakt. „Je moet wel inspelen op de actualiteit. Er gingen wel stemmen op dat een faculteit sociale of culturele wetenschappen ook op zijn plaats zou zijn, maar als daarvoor was gekozen hadden we nooit toestemming gekregen voor de oprichting van een universiteit."

● *Wiel Toonen*

Toonen was door zijn werkgever Etil, waar hij als planoloog en prognosedeskundige werkte, uitgeleend aan de Swol. Toen de voorbereidingscommissie onder leiding van Tans werd ingesteld, verminderde ook de bemoeienis van Swol. Toonen bleef secretaris, maar meer uit hobby.

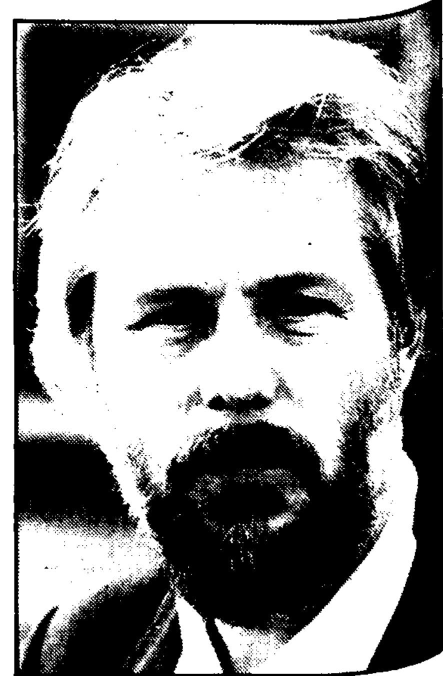
Ton van Reen, lid Krul

„Eigenlijk was Krul een wassen neus. We wisten dat we de komst van de universiteit naar Maastricht niet konden tegenhouden, maar wilden wel dat geluisterd werd naar onze argumenten. We waren niet zozeer tegen de universiteit, maar vonden dat er andere, zeker zo belangrijke zaken waren, die geregeld moesten worden. Maastricht wilde dan wel een universiteit, maar had bijvoorbeeld geen LOM-school. Zoiets kon in onze ogen niet."

Krul, een 'actiegroep' die werd gevormd door Jon Erkens en Ton van Reen, zag meer in een samenwerking met een bestaande universiteit. Aken, Diepenbeek (Hasselt) en Luik lagen immers op een steenworp afstand. Als er dan toch academisch onderwijs moest komen, ging de voorkeur van Krul uit naar een culturele faculteit. „Kijk maar eens naar de uitstraling en de historische betekenis van Maastricht. Ik volg dan ook de nieuwe faculteit cultuurwetenschappen onder leiding van Wiel Kusters op de voet. Dat had gewoon de eerste faculteit moeten zijn."

Toch werd serieus geluisterd naar de motieven van Krul. Minister Veringa belde persoonlijk met de schrijver om hem in kennis te stellen van zijn argumenten om van Maastricht een universiteitsstad te maken.

„De Maastrichtse universiteit is toch een andere geworden dan men twintig, vijfentwintig jaar geleden wilde. Toen werden op de universiteiten nog intellectuelen gevormd, nu is het meer een regionale leerfabriek waar half-intellectuelen van af komen." Ton van Reen heeft zelf nauwelijks een band met de Rijksuniversiteit Limburg. Wel besloot hij enkele jaren geleden, op zijn vijftigste, om zich als student geschiedenis in te laten schrijven aan de universiteit in Nijmegen. „Niet zozeer om ooit een titel voor mijn naam te krijgen, maar meer om toegang te hebben tot alle bibliotheken van de universiteit."

● *Ton van Reen*

● *Op de foto links: Toenmalig minister H. Veringa van O&W (midden) buigt zich samen met oud-burgemeester van Maastricht A. Baeten (rechts naast Veringa) en gouverneur Ch. van Rooy (geheel links) over de plannen voor de verbouw van het Jezuïetenklooster, het eerste pand dat voor de toekomstige Maastrichtse universiteit was aangekocht.*

Het twintigjarig bestaansfeest van de faculteit der geneeskunde van de Rijksuniversiteit Limburg wordt zaterdag 17 september gevierd. In het voormalige hoofdgebouw van de RL aan de Tongersestraat in Maastricht opent Robert Hulsmans, student van de allereerste groep, om elf uur het feest. In het ochtendgedeelte staan verschillende inleidingen op het programma. In het middaggedeelte is een symposium gepland over diverse aspecten van transmurale zorg. Het symposium wordt afgesloten met een video over twintig jaar faculteit der geneeskunde. Pierre Cnoops, hoogleraar van de Narren Universiteit Limburg, kijkt vervolgens ook nog eens op een ludieke manier terug op de eerste twintig jaar van de artsenopleiding.

De Maastrichtse student 'zoekt het even op'

'Ik zie daar een biefstuk, als u wilt weten hoe dat ding heet, pak ik wel even de anatomische atlas'

Ze waren mondig, kritisch en anarchistisch en stoorden zich niet aan vastgeroeste hiërarchische verhoudingen. Beviel het verhaal van een (gast)docent niet, dan stuurden ze hem gewoon weer weg, of stapten zelf op. Onderwijsmateriaal dat volgens de eerste 'probleemgestuurden' beneden de maat was, werd zonder pardon afgekeurd. Hoogleraren werden met de voornaam aangesproken. Specialisten, die niet altijd even blij waren met de produkten van de nieuwe aanpak van het geneeskunde-onderwijs in Maastricht en hen dienovereenkomstig behandelden, kregen lik op stuk. Sappige verhalen en lovende woorden twintig jaar na de eerste lichting.

DOOR CINDY JASPERS

Als prinsen en prinsessen werden ze binnengehaald. Plechtige ontvangst op het Gouvernement aan de Bouillonstraat, daarna naar het stadhuis en vervolgens feest in de Tongersestraat. De eerste Maastrichtse studenten werden op 14 september 1974 met koffie, vlaai, sigaren en cognac ontvangen. Met z'n vijftigen waren ze. Voor zeventien van hen was Maastricht een noodgedwongen keuze, omdat ze elders waren uitgeloot. Maar voor de meesten was de geneeskunde studie 'nieuwe stijl' een zeer bewuste keuze. De proefkonijnen van de Mammoetwet waren gewend aan vernieuwingen en voelden zich daarin thuis.

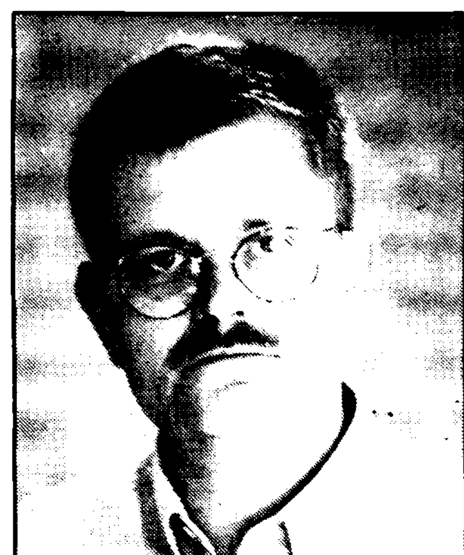
Maar de gevestigde (Limburgse) medische orde bekeek het nieuwe Maastrichtse onderwijssysteem met veel scepsis en wantrouwen. Jaap Zuidweg, lichting '74, nu al twaalf jaar huisarts in Maastricht: „Bij mijn eerste ziekenhuisstage vroeg ik de behandelend arts of iemand na een hartinfarct ontslagen werd op grond van de hoogte van de enzymen, of dat vooral werd gekeken naar de klinische toestand. Die man keek mij misprijzend aan. Zo van, 'wat is dit voor een wijsneus?'. Zij waren gewoon niet gewend dat eerstejaars iets van enzymen afwisten. Maar wij hadden net een blok van vier weken over infarcten gehad en ik had daar alles over gelezen wat ik maar kon vinden."

Zuidweg was al aangenomen op de KU Nijmegen, toen hij in juli werd uitgenodigd deel te nemen aan het Maastrichtse experiment. „Ik heb geen moment getwijfeld. Het was mij meteen duidelijk dat dat een heel ander soort opleiding zou zijn. Veel vrijheid, veel zelf uitzoeken. Een beetje chaotisch, veel overleg tussen studenten en docenten, dat leek mij ontzettend leuk."

Anders dan gebruikelijk in de klinische praktijk, waren de Maastrichtse studenten niet gewend de naam van ieder botje, spier, orgaan of weefsel van het menselijk lichaam te kennen. Rijtjes leren uit het blote hoofd was in het nieuwe onderwijssysteem hoogst ongebruikelijk. Het paradepaardje van de opleiding was immers het probleemgestuurde onderwijs. In blokken van telkens vier weken werden de studenten aan de hand van in blokboeken beschreven praktijkgevallen geconfronteerd met klinische problemen. Welke literatuur zij voor het oplossen van een probleem moesten bestuderen, mochten zij zelf bepalen. „Dat gaf je veel vrijheid. Sommigen deden het met de verpleegstersserie 'In goede handen', anderen lazen vier delen van een of ander wetenschappelijk werk. Maar de meesten waren zeer gemotiveerd voor het vak, wilden graag een goede arts worden en

● *Jaap Zuidweg*

● *Paul Zwietering*

spanden zich daar ook voor in. Lazen zich suf. Het enige nadeel was dat je nooit wist of je genoeg gedaan had."

De vijftig studenten werden begeleid door evenveel wetenschappelijk medewerkers. Van hiërarchie was geen sprake. Iedereen kende iedereen en er was altijd wel een aanleiding voor een borrel of feest. Maar in de ziekenhuizen heerste een heel andere cultuur. Veel specialisten hadden dan ook geen hoge pet op van de Maastrichtse co-assistenten die na het vierde jaar bij hen praktijkervaring moesten opdoen. „In de derde persoon, via een verpleegster nota bene zei een chirurg wijzend in een openliggende buik: 'Zou u meneer de co-assistent uit Maastricht willen vragen of hij weet wat dat is.' Ik antwoordde plechtig: 'Dames en heren, ik zie daar een biefstuk. Ik weet niet precies hoe dat ding heet, maar als u dat per se wilt weten dan zoek ik dat wel even op in de anatomische atlas.' Na een paar minuten was ik terug en wees met de atlas in de hand precies aan wat wat was."

De invloed van studenten op het onderwijs was groot in de jaren zeventig en tachtig. Paul Zwietering, lichting '77, zat tijdens zijn artsenopleiding in achttien commissies, overlegorganen en raden. Niet tevreden over de kwaliteit van een blokboek over 'De volwassene' stelde hij met andere studenten een nieuw boek samen. „Het boek ging om te beginnen alleen over mannen. En de hele arbeidsproblematiek was er niet in opgenomen. Dat accepteerden wij gewoon niet."

De in Sittard geboren en getogen Zwietering wilde na de middelbare school eigenlijk liever in Amsterdam studeren, maar het Maastrichtse onderwijssysteem gaf de doorslag. „Alleen maar professoren aanhoren en collegedictaten doorlezen, was niets voor mij. Ik zag meer in een systeem met veel aandacht voor sociale vaardigheden én weinig basisvakken à la wiskunde en natuurkunde, waar je als arts weinig aan hebt. Ook het vaardigheidslaboratorium was uniek in Nederland. Hier leerde je al vanaf het eerste jaar medische handelingen op simulatiepoppen. Bovendien zou Maastricht meer eerstelijns gericht zijn. Ik wilde huisarts worden, dus dat sloot goed aan."

Zwietering was en is fervent voorstander van het integreren van onderwijs in de eerstelijns gezondheidszorg. Samen met andere vertegenwoordigers van de 'politieke studentenvakbond' Nieuwe Studenteneenheid Maastricht (NSEM) maakte hij zich begin jaren tachtig sterk voor decentrale onderwijsvoorzieningen in de regionale gezondheidszorg. Conform de basisfilosofie van de faculteit, versterken van de eerste lijn, zouden samenwerkingsverbanden moeten worden aangegaan met gezondheidscentra, regionale ziekenhuizen, Riaggs, kruisverenigingen, ziekenfondsen enzovoort.

Het plan wekte de ergernis van het faculteitsbestuur onder leiding van Co Greep. Die had volgens de studenten zijn zinnen gezet op een 'groot, nieuw en prestigieus academisch ziekenhuis', met daarnaast academisering van de eerste lijn. „Onze ideeën kwamen bij verschillende personen goed aan, maar de andere partij had natuurlijk ook een lobby en die hebben gewonnen. Toen dat duidelijk werd, zijn we met zijn allen uit de Universiteitsraad gestapt."

Veel kritiek hadden ze, maar over het 'Maastrichtse systeem' niets dan lof. Zowel de Maastrichtse huisarts en Riagg-medewerker Jaap Zuidweg als Paul Zwietering, nu huisarts in Geulle en medewerker bij de vakgroep huisartsgeneeskunde aan de RL, is nog steeds een fervent aanhanger van het probleemgestuurde onderwijs. Zwietering: „De Maastrichtse studenten hebben er lol in om iets uit te zoeken. Door het probleemgestuurde onderwijs weet je direct waarom je iets moet weten. Wij wisten dat we al die dingen die we opzochten later nodig zouden hebben."

● *Studenten oefenen medische vaardigheden op poppen in het skills-lab. Maastricht was in Nederland de eerste faculteit die een dergelijk vaardigheden-laboratorium inrichtte.*

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN, PETER ROOZEN

'Geis heeft deuk opgelopen'

...egaan van de ouderwetse ge... ...id van de stad. Het Vrijthof ...anderd en is nu een andere ...ar, zo lijkt het tenminste, al... ...g maar toeristen en studen... ...en."

...richt is niet echt in zijn na... ...randerd," vindt de heer Lem... ...an de Volksbondweg. „De ...ten brengen sfeer. Vind ik ...ste. Als ze nu nog een mens... ...ge oplossing vinden voor de ...n de zwervers, dan ben ik ...vreden met mijn stad."

...e is studente tolk-vertaler. ...rt dit jaar af. „Ik geloof abso... ...t dat Maastricht erg gesteld ...in studenten. Dat merk je ...vooral in winkels bijvoor... ...aar je alleen maar als lastig ...ringerig wordt ervaren. Ik ...toch niets aan doen dat hier ...jaar geleden een universiteit ...rt ging. En misschien wordt ...eens vergeten dat door de stu... ...ook heel veel geld binnen... ...n Maastricht."

Supermarkt-baas Eussen aan de Ruttensingel is pas acht jaar in Maastricht. „Ik weet natuurlijk niet hoe het daarvoor was. Mijn ervaringen zijn alleen maar positief. Ik zie de studenten in ieder geval graag komen, het zijn doorgaans goede en probleemloze klanten van me."

Danny Niesten, uitbater van De Preuverij in hartje Maastricht: „Natuurlijk is Maastricht in al die jaren veranderd. Net als iedere stad. De komst van die studenten is hooguit bepalend geweest voor het karakter van die veranderingen. En de rol van die studenten in onze stad moet niet overdreven worden. Ik denk dat we maar eens moeten ophouden met altijd de studenten de schuld te geven van eventuele overlast."

Tanya van Dijk, raadslid voor de PvdA in Maastricht: „Maastricht is zeker veranderd, maar niet alleen door de studenten natuurlijk. Die hebben wel een bepaalde stempel gedrukt op die veranderingen. Dat is heel duidelijk. Het zal door de autochtone Maastrichtenaar bijvoorbeeld best wel als een schok ervaren zijn dat er opeens ook nog iets anders bleek te zijn dan alleen maar de Maastrichtenaar."

Gerard Peters, een aantal jaren geleden PPR-raadslid in Maastricht: „Of de komst van de studenten nu echt voor ingrijpende veranderingen heeft gezorgd, dat waag ik te betwijfelen. De komst van de studenten heeft de stad in ieder geval wel verlevendigd. En de echte 'Mestreechter Geis', waaraan enig chauvinisme niet vreemd is, die heeft zeker deuken opgelopen in de voorbije jaren. Maar erg vind ik dat niet, er zijn nu eenmaal zaken die niet te stoppen zijn. Wat ik best wel eens uitgezocht zou willen zien is welke invloed de komst van duizenden studenten nu op de huizenmarkt heeft gehad."

Bert Vrolijk van woningvereniging Beter Wonen denkt dat Maastricht door de komst van de studenten 'gigantisch veranderd is.' „Zowel op sociaal, cultureel en economisch terrein is de stad natuurlijk veranderd. Dat heeft ook consequenties gehad voor allerlei beleidsontwikkelingen. Met name ook in de sector volkshuisvesting." Volgens Vrolijk zorgen de gezamenlijke corporaties in Maastricht voor huisvesting van ruwweg 1800 studenten. In Maastricht zelf zijn in totaal ongeveer tienduizend kamers beschikbaar voor verhuur. Er is permanent overleg tussen de betrokken instanties over dit probleem.

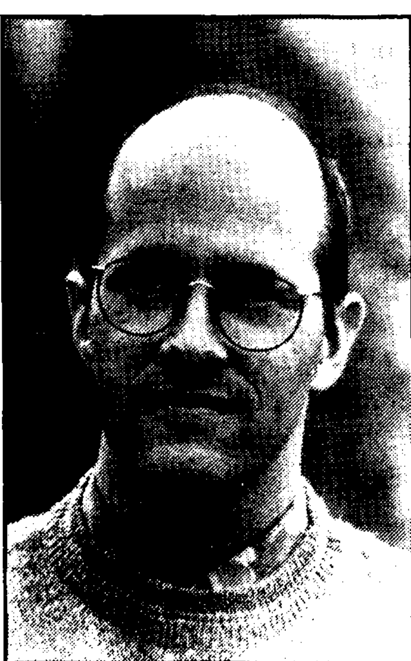
Servé Willems, slager aan de Brusselsestraat, vindt: „Lijkt me logisch dat een stad verandert als er opeens studenten komen. En dat hoeft natuurlijk niet meteen negatief te zijn. Ik weet niet of Maastricht daardoor gezelliger is geworden."

En scholier Egbert tenslotte: „Ze moeten niet zeuren, Maastricht is met of zonder studenten een te gek gave stad. De jeugd zul je niet horen klagen over de studenten. Die gaan toch waar wij niet komen."

...renne Kruijssen, basisarts

...oor mij was het aan het eind ...n de middelbare-schoolperio... ...e snel duidelijk dat ik in Maas... ...icht medicijnen wilde stude... ...n. Tijdens een rondleiding bij ...e RL was het onderwijssys... ...em goed uit de doeken ge... ...aan. Ik zag het wel zitten. ...aar het was ook de behoorlij... ...e aandacht voor de eerste... ...insgezondheidszorg in de stu... ...e die me aantrok." Over drie ...eken ontvangt Frenne Kruijs... ...n uit Munstergeleen zijn basi... ...rtsbul, na een studie van zese... ...eenhalf jaar. Hij wil graag ...erder studeren voor huisarts, ...aar het is nog onduidelijk in ...elk studiejaar Frenne aan de ...ag kan. „Ik zoek nu een baan ...m die tijd te overbruggen. Er ... werk genoeg. Bijna al mijn ...udiegenoten die wachten op ...e vervolgopleiding kunnen er... ...ens aan de slag." De opleiding ...ot huisarts duurt nog eens drie ...aar. Huisarts worden sprak ...renne altijd al aan. Alleen al ...mdat je als allround-arts bezig ...ent.

...Het Maastrichts systeem is een ...rettige manier van studeren. ...o heb ik het in ieder geval er... ...aren. Je werkt met zeven an... ...ere studenten in een blok van ...es weken heel intensief aan ...en onderwerp en probeert alle ...nformatie los te krijgen. Jam... ...er was het dat we vaak achter... ...f, in de vorm van een college, ...nformatie kregen over het onderwerp. Dat zou anders kunnen, voor het blok bijvoorbeeld."

● *Frenne Kruijssen*

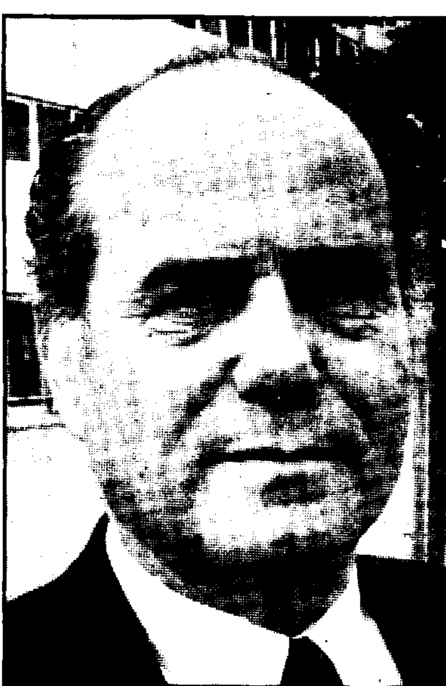
De studiebelasting noemt hij pittig, maar te doen. Co-schappen volgen in de ziekenhuizen, het vijfde en zes studiejaar, is een heel ander verhaal. Fysiek en geestelijk zwaarder. „Je bent niet gewend om je studie te combineren met werken. Dat valt tegen. Zeker als je 60-80 uur per week in touw bent. Dat is dan inclusief de uren die je thuis studerend moet doorbrengen."

Wynand Wijnen, hoogleraar RL

„Het zal in Nederland waarschijnlijk nooit meer mogelijk zijn om een nieuwe universiteit vanaf de grond op te bouwen. Het was een hele uitdaging om mee te doen aan de voorbereiding." De Noordlimburger Wynand Wijnen, die in Nijmegen psychologie studeerde, verruilde zijn werkplek Groningen voor Maastricht.

„Aan het eind van de jaren zestig vonden we in ons land dat iedereen die dat wilde medicijnen moest kunnen studeren. Uit kwantitatieve overwegingen werd besloten een achtste faculteit geneeskunde op te richten. Toen uiteindelijk de politiek besloot dat er toch selectiever moest worden omgesprongen met het aantal studenten, hing de ontwikkeling van de Limburgse medische faculteit aan een zijden draadje. Uiteindelijk waren het kwalitatieve gronden die voor de toekenning aan Maastricht een grote rol speelden."

„Pas in tweede instantie werd de staf geïnspireerd door een Canadees voorbeeld. Er werd een variant ontwikkeld waarbij een probleem centraal zou worden gesteld. De zelfwerkzaamheid van de student is daarbij onontbeerlijk, evenals voortgangsevaluatie van de studie en attitude-ontwikkeling. Kortom, de vier basiselementen van de eerste vier jaar van de opleiding." Wijnen vindt het jammer dat het vijfde en zesde jaar van de studie, het volgen van co-schappen in de ziekenhuizen, nagenoeg hetzelfde is georganiseerd als bij opleidingen elders in het land. Hij noemt dat een van de weinige tegenvallers binnen de nieuwe stroming medisch onderwijs. „Bijstellen van de stof en de methode blijf je natuurlijk doen. Zo hebben we steeds geprobeerd om het les geven in grote collegezalen voor zo'n 150 studenten tot een minimum te beperken, hoewel dát overigens op bescheiden schaal wel gebeurt. Maar als ik terugblik is toch veel overeind gebleven, zelfs meer dan ik twintig jaar geleden had durven hopen."

● *Wynand Wijnen*

Vakantie & Recreatie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.
Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4.9 miljoen zelstandige Nederlanders
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Sluitijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.

Tel.: 072-196.596/Fax 072-196.484 Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen.

WADDENEILANDEN

● ● AMELAND ● ●
T.h. luxe 2-4 pers. app. beg. grond of zeezicht, 50 mtr v. strand. Inkl. bootkaart, fietsen, bedlinnen: 05191-42809

●TERSCHELLING● t.h. 2-4 p. luxe app. W'kend/midwk verhuur v.a. ƒ 300,- incl. linnengoed/fietsen: 05620-9099

GRATIS PRIJSOPGAVE van uw advertentie
bel: 072 - 196596 of fax: 072 - 196484

TERSCHELLING-OOSTEREND, Luxe chalets (5 p.) en studio's (2 p.) Voor uw nazomer vakantie v.a. ƒ 400,- p.w. of ƒ 240,- p. weekend. Vrij v.a. 27-8 : 05620-8981 of 2948.

Terschelling: direct gel. aan de rand van bos en duin ***HCR BORNHOLM. Kamers b.d.t./d.t., terras, ktv, tel. Arr. van ƒ 200,- 3 dgn, 2 n., incl. bootret. Inl. 05620-2266.

** HOTEL OP DIEK, TEXEL**
Texel, 5- en 8-daagse fietsarrangementen op luxe kamer,incl.: diner en fiets v.a. ƒ 319,-. Tel. 02220-19262.

AMELAND, HOTEL NOORDZEE
Uitgebreide arrangement-mogelijkheden
B.v. 3 dagen v.a. ƒ 99,- p.p.
Bel voor informatie: 05191-42228.

* TERSCHELLING-AMELAND *. T.h. chalets + stacar's. Voll. inger., ktv, radio, douche. Vrij na 3-9: 05180-1581.

●CALIFORNIë OP TEXEL●
Ruim luxe 5***** appartement, 2 slpkmrs, whirlpool, sauna, in de bossen vlakbij zee en strand, Ecomare, zwemparadijs. Last-minute korting: BEL ZILVERBERK RESIDENTIE CALIFORNIë : 02220-16626

●VAKANTIE, TEXEL NATUURLIJK●
Augustus, september. Nog enkele bungalows op 5***** Park, (6 pers; 3 slp.) 60+ en kinderkorting: met subtr. bad, sauna, supermarkt en rekreatieprogramma. ZILVERBERKPARK DE KRIM/TEXEL: 02220-16666.

HELEMAAL WEG EN TOCH ZO DICHTBIJ
TEXEL
120 km fietspad
Plak voor gratis informatie deze advertentie op een briefkaart en stuur deze naar: Stichting VVV Texel Promotie, Postbus 3, 1790 AA Den Burg. Telefoon 02220 14741

Een dagje uit op Vlieland!
Voor slechts ƒ 43,50 p.p. Kinderen ƒ 30,- incl. bootkaart, 1 dag fietshuur en een lunchbon van 10,-.
Gewoon kopen bij REDERIJ DOEKSEN in Harlingen!
Geldig van maandag t/m donderdag.
Vertrek: Harlingen 9.20 uur. Vlieland 16.45 uur.

HOTEL ZEEZICHT* VLIELAND**
8-DAAGS VERWEN ARRANGEMENT
U verblijft van za. tot za. in een van onze luxe hotelkamers of app. met alles erop en eraan, en u geniet dagelijks van ons ontbijtbuffet. s'Avonds wordt u verwend met een excellent 3 of 4 gangen-diner. Met salade buffet. Welkomst koffie met Vlielands gebak. Fles wijn bij uw eerste diner. 5 dgn gebruik van een huurfiets. Norm. prijs ƒ 830,- .NU van ƒ 650,- tot ƒ 723,- p.p.: 05621-1324.

● ● TEXEL ● ●
Appartementenhotel-Rest.
TUBANTIA
Luxe app. met bad en toilet Overdekt zwembad, sauna, solarium en restaurant in app. hotel aanwezig. Bel voor gratis brochure tel: 02220-14841, fax 10321

● AMELAND ●
T.h. bung./stacar., huisdier welkom, inkl. fietsen, bedlinnen etc. 05191-42609

TEXEL accomodatie + car. bij bos & strand. Last minute. Billijke prijs 02220-14488

AMELAND-NIEUW, Last Minute Boeking luxe 4-6 p. app./bung's: 05191-54423

TEXEL, 2-6 p. bung. naseiz. v.a. ƒ 375 p.w. 02220-19226.

TERSCHELLING: T.h. div. stacaravans: 05620-8344

AMELAND, HOTEL 'BOS EN DUINZICHT'; 3-5-8-dgse arr. + fiets- en bootkaart, HP v.a. ƒ 160 p.p. Tel.05191-42368.

Ameland en Terschelling t.h. mobiele bungalows en stacaravans vrij v.a. 3 sept. Tel.05180-1206 n.o. zond.

RECREATIECENTRUM BOOMHIEMKE, AMELAND
Luxe Duinbung's ƒ 1057,- p.w./ Finse Chalets ƒ 882,- p.w. Nu nog meer luxe en comfort met onze nieuwe bowlingbaan en sauna!! Voor info./boekingen: 05191-54052.

GRONINGEN

BOURTANGE, t.h. comf. voll. inger. vakantiewon. met 4 slpkmrs. gel. in de prachtig gerest. vesting.: 050-422635.

Parc Emslandermeer en Villapark Weddermeer, 2 splinternieuwe vak. bestemmingen in een bosrijke omg. Nu voor iedereen betaalbaar. Beide parken met resp. 40% EN 20% KORTING TER KENNISMAKING. Unieke stek voor de sportvissers (o.a. 5 soorten karpers uitgezet), golfers, fietsers, kanoërs, rustzoekers, zwemmers, fijnproevers en vooral de levensgenieters. V.a. sept. spec. akties! Weekpr.v.a. ƒ 395,-, midwk ƒ 275,- en w'kend ƒ 295,- + bijk. kost. Profiteer nu mee bij Hogenboom Recreatie, Info: 02977-45797 ANVR/SGR

FRIESLAND

EVEN NAGENIETEN...
Even nagenieten van een fantastische zomer op Buitenplaats It Wiid bij Earnewoude. Waar dit jaar nog in het najaar gunst van aktiviteiten en gezelligheid. Waar de mooiste vakantiebungalows staan, talrijke voorzieningen zijn en waar u van harte welkom bent.
Bel meteen!
MIDWEEK 5 dagen/4 nachten al vanaf ƒ 85,- per pers.
BUITENPLAATS It Wiid
UW TRUISHAVEN IN FRIESLAND EARNEWOUDE
INFO EN RESERVERINGEN
05117-38400

GAASTERLAND BIEDT AAN:
een geheel gerenoveerde groepsaccomodatie voor een vriendelijke prijs. Bel met de fam. Dooper 05140-3343.

Friese meren

Verhuur van bungalows en open zeilboten, voor week, midweek of weekend. Bij het huren van een bungalow, een zeilboot of visboot gratis erbij. Vraag kleuren folder : Sjerp de Vries-Terherne : 05668-9265. fax: 05668-9261.

Hogenboom Recreatie heeft voordelige aanbiedingen in Friesland en daarbuiten. 02977-45797 ANVR/SGR.

DRENTHE

GEEN PRETPARK luxe 5* bung's met grote tuin aan bos. Ideaal wandel- fietsgeb. Herfstvak. ƒ 595,-:05280-65803.

Voor een rustige nazomer-/herfst-/kerstvakantie naar b.park "Het Drouwenerzand" op de prachtige hondsrug. Huur naseiz. va. ƒ 250 p.w. Vr. de folder Tel. 05999-64201. Er is een kleine camping met op elke plaats sanitair.

Bij RUINEN, vak. bung's, rand bos: 05280-63599.	"HOOR DE STILTE" Op bungalowpark Lankia Ruinen-rust-Ruimte Info/folder: 05281-1321

OVERIJSSEL

Denekamp, Bungalowpark "BAVELDS DENNEN" T.h. 6-pers. luxe bungalows vrij gelegen op 900m². Div. faciliteiten. Info: 05413-52625.

Hotel-Restaurant „ 'T WAPEN VAN OOTMARSUM " Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel. 05419-91500. Speciale Arrangementen Folder.

DE PAPILLON BUNGALOWPARK, DENEKAMP T.h div. huisjes 3 slaapk., woonk., open keuken, ktv- satt. Diverse kortingen in voor- en najaar. Info 05413-51570.

OMMEN, T.h. inger. stacaravans op vak.centrum Besthmenerberg in de bossen, overd. en buitenzwembad, sept. v.a. ƒ 165. Herfstvak. ƒ 295 Vrij na 3-9: 05274-1267

SEPTEMBER IN SALLAND
Op het vernieuwde Rekreatiepark 'DE LUTTENBERG' de gehele maand september kamperen voor ƒ 275,-. Camping en verhuur van bungalows en stacaravans. Interesse? 05724-1405. Luttenberg (Gem. Raalte).

DENEKAMP, DE MOEITE WAARD! Voor een paar dagen er tussenuit, HOTEL VAN BLANKEN Inl. 05413- 51308. Spec. arr. Twentse natuurtochten. Inl: 074-431804.

HERFSTVAKANTIE EN/OF SPEC. AANBIEDINGEN Holten Bung. Park „de Lindenberg" ANWB T.h. 33 in het bos gelegen vrijst. bungalows met kl.tv., speeltuin, midgetgolf, restaurant, fietsverhuur. Zwemparadijs op 10 min. Vraag gratis kleuren folder. Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten of bel: 05483-61364.

Ommen, 't Reggehuus t.h. 2,5 en 6 pers. bungalows heerlijk rustig in de bossen op ± 800 m. v.h. centrum. Restaurant, buitenzwembad, kinderboerderijtje, wandelen, fietsen, enz. Aantrekkelijke kortingen. Gids info Hogenboom Recreatie 02977-45797 ANVR./SGR.

HOTEL MOSBEEK te Vasse (Ootmarsum) Aantrekkelijke fiets- en wandelarr. Tel:05418-80481	Ommen, 2-15 p. bung. midwk. v.a. ƒ 170,-:05291-52926.
OMMEN, 2-15p. bosbung's midw./wk-end 05291-52926.	OMMEN, 2-18 p. bos-bung's Inl:05722-2776/b.g. 3086

GELDERLAND

WINTERSWIJK vrijst. luxe recr. bung. in bos, satelt., cv, recr. meer, ktv, 3 slpk. na 27-8 v.a. ƒ 315,- pw.:0 74-664360

Gelderl. ERMELO/HARDERWIJK stacar's vol. inger. nabij bos en strand. Vrij Sept. ƒ 275 p.w.:03410-16357.

EPE (Gld) T.h. bung's, in bos en natuur v.a. dir. sect. Aantr. prijzen. Vraag Veluwe-gids of 05780-88280 (Rabbit Hill).

HOENDERLOO T.H. Luxe stacar's ruim en cpl. ingericht, d/w.c/tv, Direct a.h. wildreservaat v.a. ƒ 325,- p.w., jaarpl. voor (sta)car's v.a. ƒ 1550,-. Fold.: 05768-1600.

LEKKER GENIETEN OP DE VELUWE in een luxe appartement (o.a. met bubbelb.), stacar. of met eigen toercar. Gratis overd. verw. zwemb. 'De Bosrand' 05788-71343.

Fietsen in het mooiste stuk van Nederland vanuit Hotel de LINDEBOOM*** WINTERSWIJK/ Brinkheurne. Arrangementen v.a. ƒ 210,-. Bel 05430-63295 of 63360.

BUITENHOTEL ALPHA LOCHEM
Aan bosrand gelegen gezellig 3 sterren hotel. Het vertrekpunt voor Uw bezoek aan de Achterhoek. Weekend v.a. ƒ 270,- midweek v.a. ƒ 350,- en een week v.a. ƒ 580,- p.p. half pension. Bel voor een uitgebreide kleurenfolder: 05730-54751

LOCHEM, **Pension 'Villa l'Autriche' kamers met douche/wc/ktv. L.O. of H.P. Tel. 05730-56322.	Otterlo, 2 vak. bungalows 4 tot 6 pers. met CV. Inl. 08380-18707 n. 18.00 u.

NOORD-HOLLAND

St Maartenszee/Julianadorp te huur bungalows aan zee bij subtrop. zwembad, sept. hoge korting. Inl. 02246-1596

St. Maartenszee bungalows bij strand, GRATIS zwemparadijs, ook voor weekend/midweek. Tel. 02246-3109.

T.h. ZOMERHUISJE a/d kust. In rustige omg. v.a. ƒ 350,- p.w. Inl. 02206-2083	KAMPEREN aan zee en in de duinen: sept./okt.: 30% KORTING v/a 3 nachten. De Nollen, Callantsoog (****) Tel. 02248-1281. De Lepelaar, St. Maartenszee (***) Tel. 02246-1351.
T.h. in Groet - Schoorl Zomerhuizen. 02209-2719	
MEDEMBLIK bij ijsselmeer Pens. Opperdoes L/O ƒ 35 p.p. Ook app. 02274-5082.	Aan Zee App. 2-5 pers. 800 m. v. zee v.a. ƒ 390 p.w. Tel. 02517-5956 fax 5843.

ZUID-HOLLAND

Noordwijk aan Zee, HOTEL AAN ZEE 1 minuut van het strand. Weekprijs v.a. ƒ 295,- p.p. met ontbijt en diner. Vraag folder, Fam. Hoorn : 01719-12919.

Noordwijk a/zee HOTEL PIROMBO*** 1 week HP v.a. ƒ 345,- p.p. Arr. 3-5 dgn HP v.a. ƒ 110,- p.p. 01719-12417.

ZOMER *** ARRANGEMENT: tot 4/9/94: ƒ 195,- p.p. H.P. HERFST *** ARRANGEMENT: v.a. 5/9/94 : ƒ 180,- p.p. H.P. 4 dagen: incl. welkomstdrankje, 3 x log./ontb. buffet, 3 x diner, kamer met douche/wc/ktv. In rustig landelijk 3-sterren hotel (50 kamers) bij Braassemermeer en Kagerplassen. Goede wandel- en fietsmogelijkheden. Strand 15 km. Leiden 7 km. A'dam en Den Haag 20 autominuten. Kinderen t/m 11 jaar ƒ 25,- per nacht. Verlenging ƒ 55,- HP p.p.p.n.
Hotel "Rijnland"* Hoogmade"**
Kerkstraat 37, 2355 AE Hoogmade Tel. 01712-8000.

Noordwijk a/zee, HOTEL DE GOLF**, 3 nachten HP v.a. ƒ 153,-, 4 n. v.a. ƒ 199,-, 7 n. v.a. ƒ 332,- p.p. 01719-12535.

GRATIS TIKIBAD

Wie op Duinrell kampeert krijgt het attraktiepark kado. SPECIALE AANBIEDING: bij 3 overnachtingen p.p. 1 x gratis toegang Tikibad (tijdens uw verblijf op Camping Duinrell) Deze aanbieding is geldig t/m 14 oktober 1994. Duinrell in Wassenaar, daar kikker je van op! Folders/Inlichtingen: 01751-19314 / Fax. 12339.

Noordwijk aan Zee HOTEL DE BRANDING 3 min. v.h. strand. Geheel verzorgde vak. v.a. ƒ 300,- p.p. p.w. Sept. div. midweek of weekendarr. met speciale verrassing. Info. Fam. Scholten 01719-12425.	Speciale pagina HERFSTVAKANTIE met steunkleur op zaterdag 17 sept. a.s. Reserveer tijdig! Tel. 072-196596

ZEELAND

Aquadelta in Zeeland.

BUNGALOWS EN APPARTEMENTEN. W'kend of midwk. Schouwen-Duiveland? Informeer snel of er nog ruimte is. Er zijn luxe vrijst. bungalows en komf. hotelappartementen. 01113-1940 Aquadelta Recreatie, Bruinisse.

****BADHOTEL RENESSE**
Aan de rand van de Zeeuwse badplaats Renesse ligt ons sfeervolle 4 sterren familiehotel. Op loopafstand van de mooiste duinen, zee en strand van Nederland. Eigen zwembad en parkeerplaats. Folder en info: 01116-2500.

RUST, RUIMTE & NATUUR in voor- & naseizoen speciale voordeelprijzen voor bungalow/stacaravan en kampeervakanties. Ideaal gelegen voor de natuur & vissliefhebbers Stelleplas Recreatie Heinkenszand-Zeeland TELEFOON: 01106-2260.	ZOUTELANDE, t.h. woning, kampeerpl. en stacaravans na 26/8. Inl. 01186-1314.
	DIV. BINNENLAND KLEINE GROENE CAMPINGS 070-3202598.

LIMBURG

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3-, 4- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"- VOORZIENINGEN, waaronder subtropisch zwembad etc.
ER IS NOG BEPERKT PLAATS TIJDENS DE HERFSTVAKANTIE!
In bepaalde perioden 20% korting voor 50+ers en 20% jong-gezinnenkorting. Tevens voordelige all-in arrangementen.
Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis brochure.
U zult versteld staan van onze vriendelijke prijzen.

VALKENBURG Hotel Berkelpoort, 200m van centr. Bar en terras. LO v.a. ƒ 37,50, HP v.a.ƒ 52,50. 04406-12978.

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN. Gerenoveerde kamers met do/wc. Gez. bar, biljart, speelt., terras, eigen parkeerpl., 2 km van Valkenburg. Inl. 04405-1646

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin. 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w'kend/midwk 04450-1180.

Schin op Geul, Hotel Heuvelzicht, alle kamers do/toilet, tv op aanvraag. Div.terrassen, zonneweide eigen parkpl. ideaal wandelgebied, 3 min. van station. 04459-1324

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 875,-. Vr. onze folder 04459-1518.

EPEN " HOTEL CREUSEN " * * * *
Zit/slp.kamer met bad/douche, toilet, radio, tv, minibar, lift aanw. Prijs v.a. ƒ 93,- hp/pp. Prospectus op aanvraag. Wilhelminastr 50, 6285 AW Epen Tel. 04455-1215 fax 2101

Valkenburg, HOTEL ASTORIA (nieuwe eig.) eigen parkeerpl. Sept-okt. L.O. mid/week ma/vr. 4 n. ƒ 120,- p.p. Weekend vr./ma. 3 nachten ƒ 110,- p.p. Inl. 04406-12125.

Slenaken, Hotel LA BONNE AUBERGE in het mooie Zuid-Limburgse heuvelland. kamers met bad/douche, toilet, tv, radio, mini-bar, lift. ● ● SEPT. MIDWEEKARR. ● ● nu met 10 % REDUCTIE op logies. Bel snel 04457-3541.

VALKENBURG? Hotel à Campo. V.a. ƒ 37,50 p.p.p.n. incl. ontbijt., gerenov. kamers, Broekhem 58. 04406-12455.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN
2 overn., 2x ontbijt, 2 driegangen-diners en 2 uren relaxen in de weldaad van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermaalbad Arcen ƒ 192,50 p.p. Ook Beauty en Culinair arr. Kmrs. met douche/wc/tv en telef. Bosrijke omg. met wandel- en fietsroutes. Gratis kl.folder. Tel. 04703-2121

*** VALKENBURG 8-dgs reizen ***
april t/m okt. ƒ 575,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. Bij ons geen annuleringsverzekering nodig. P. Hermens, Bondshotel ANWB ***, Oktoberreizen speciaal voor de natuurliefhebbers. Gratis vakantie-pakket Tel. 04406-13020.

In de maanden september, oktober en november biedt
VILLAPARK RESORT ARCEN
(Noord-Limburg)
snelle beslissers de mogelijkheid extra voordelig een weekje - of langer - vakantie te vieren in een van de gloednieuwe vakantievilla's van fase 1 van Resort Arcen-in-aanleg.
Resort Arcen ligt centraal in een gebied met veel natuurschoon en wandel- en fietsmogelijkheden, vlakbij de vermaarde Kasteeltuinen Arcen, de Weimarsche Watermolen met jeneverstokerij "De Ysvogel", het Thermaalbad, het Nationaal Park "Landgoed De Hamert" en de ambachtelijke stoombierbrouwerij Arcen. Informeer naar de verrassend lage
NASEIZOEN-HUURPRIJZEN
en naar de speciale aktieprijzen voor
JONGE GEZINNEN
en
55-PLUSSERS
Voor INFO en RESERVERING:
RECREATIEPARK DE SCHANS - TEL 04703-1957.

EPEN, luxe (vakwerk) vakantiewoningen 2-4-8 p. v.a. ƒ 250,- p.w. 04455-1941.	Te huur vakantie-app. in gerestaureerde BOERDERIJ in Bocholtz. 045-441283.
9 km. v. Maastricht, vak. app. 2-4 pers. Ook w'kend en midwk. Tel 14408-2697.	NOORBEEK, 10 km van M'tricht. Luxe app. t.h. in 17e eeuwse boerderij: 04457-1441/043-211122.
JUBILEUM AANBIEDING 3 dgs arrangement. ƒ 129,- HOTEL ASTERIA Venray. Folder:04780-11466.	***VALKENBURG*** 8-dgs reizen mei t/m okt. v.a. ƒ 530,- p.p. met halen en brengen per bus VP of HP/3 bustocht/kmr + do/to vele extra's. Hotel Spronck Bel nu Bondshotel ANWB. Gratis folder 04406-13017.
Vak.app. omg. Valkenburg, alle comfort, vrij v.a. heden. Walem 11a, tel.04459-1237.	
Hotel/Pension ORANJE in Valkenburg, VP ƒ 56,50 p.p.p.d. Inl. 04406-13094	GULPEN, fam.hotel** Trois Fontaine LO ƒ 32,50 HP ƒ 52,50 toesl. kam. do/wc 10 p.p. per nacht. 60+ 10% kort. 04450-1501.
SLENAKEN, Hotel van Houtem. Alle kamers douche/toilet. Weekarr. v.a. ƒ 375,- p.p. Kamers vrij in september. Tel. 04457-3252.	

BELGIË / LUXEMBURG

STACARAVANS te huur in de Belgische Ardennen v.a. ƒ 250,- per week all-in. Inl: 04459-1598.

T.h. ZUID-BELGIE volledig ingericht appartement 0032-86211692 (Ned.spr.)

GRATIS PRIJSOPGAVE van uw advertentie
bel: 072 - 196596 of fax: 072 - 196484

DUITSLAND

GALAXY
NIEUW Uniek in Europa met IMAX HD-techniek
Instappen en veiligheidsgordels vast voor een opwindend avontuur in de ruimte
en nog veel meer: kinderland, draaimolens, Europa's kosthaarste, zeer succesvolle Magic Show, de Holywood Tour, de zilvermijn, Chinatown, Petit Paris, Alt-Berlin, shows, monorail, restaurants, snackbars, picknickplaats, Westernstad en ga zo maar door. Eigenlijk is teveel voor een dag alle attrakties in de entreeprijs inbegrepen!
70% van de attrakties is overdekt
Phantasialand
Brühl bij Keulen
Routebeschrijving en uitgebreide informatie: ☎ NL 01180 - 23456
attentie ANWB leden! Kaarten tegen speciaal tarief in alle ANWB-kantoren.
Brühl - Berggeiststrasse - tot 31-10 dagelijks van 9 - 18 uur
Info tel. NL 01180 - 23456 - Tip: gunstige bezoekperioden vanaf half augustus, in september en oktober.

HOTEL HESBORNER KUCKUCK
NEDERLANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND
18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Wij nodigen u uit een plezierige ontsp. vakantie bij ons door te brengen. 7 Dagen van DM 441/546 HP incl. keuzemenu, ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel:0049-2984.475. NL.gespr. Fax 573

BOPPARD, Gezell. Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/telef./ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Hotel Bergschlösschen alle kamers met do./wc/ktv/RTL-4.Kamer met ontbijt v.a. DM 38,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder:
HOTEL L'EUROPE*
Mainzerstr. 4, D-56154 Boppard.
Tel. 00-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim, bij Oldenzaal, met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Groot zwembad, sauna, solarium, bowling, bar en konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225,- p.p.
Dit arrangement geldt bij aankomst op zondag, maandag of dinsdag. Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke weekend- en meerdaags-arrangementen. Hotel Grossfeld, Schlossstrasse 6, 4483 Bad Bentheim, Duitsland. Fax 00 49 5922 4349.
Bel 053 - 353246 (NL) of 00 49 5922828 (D) voor prospectus.

Bericht aan onze adverteerders! Denk aan de speciale RDP-pagina HERFSTVAKANTIE op zaterdag 17 september a.s. Sluitijd woensdag 14 september 16.00 uur.
Reserveer tijdig!
Tel. 072-196596
Fax 072-196484

RDP Vakantie & Recreatie: één centraal adres voor reservering en plaatsing van uw advertentie.

DUITSLAND

Uniek in voordelige arrangementen!
HOTEL AM BERGHANG
Dat andere hotel in Bad Bentheim ! Sfeervol en gezellig
Fantastische droomkamers, uitstekende keuken en een privé zwembad, sauna en solarium.
Luxe - Midweek - Vakantie | Happy - Weekend
5 dagen, DM 299,- p.p. | 3 dagen, DM 199,- p.p.
Incl. ontbijtbuffet en 4 gangen keuze menu
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 00-49-5922-2047 Fax 00-49-5922-...

Aantrekkelijk fietsarrangement
Er even lekker tussenuit in het gezellige hotel van Bentheim, dichtbij Oldenzaal. Wij bieden u kamers met luxueuze badkamer/ligbad, toilet, KTV, tel. en ...
3-DAAGS FIETSARRANGEMENT (2 n.)
2x ontbijtbuffet, 2x culinair diner, 2x lunch v ...
Bij aankomst op zondag, maandag, dinsdag, wo...
DM 185,- p.p.
HOTEL MOZART, Stadtmitte, 48443 Bad Bentheim
Bel 05423-88177 (NL) of 00-49.5922.3128 voor brochure

DENEMARKEN

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN
4 DAGEN DENEMARKEN (MET EIGEN AUTO) MET GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAND
SPECIALE PRIJS BIJVOORBEELD: 2 VOLWASSENEN EN 2 KINDEREN, TOTAAL 550
VRAAG TEGEN PORTOKOSTEN ONS INFO-PAKKET OF HOTEL-INFO
D.F.B. DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO Hooldweg 99, 9681 AC Midwolda. Tel. 05975-1416
Onbetwist de Denemarken Specialist

1000 vakantiewoningen:
MEVO 05725-1547 (SGR).

GR. BRITTANNIË / IERLAND

ZUID-ENGELAND: 8-dgse reis met steden, kastelen, tuinen v.a. ƒ 949! LONDEN: 6-dgse busreis met ... Londen maar ook: Cambridge, Canterbury, Leeds, Windsor Castle v.a. ƒ 649! Weer vertrek mogelijk v.a. ... Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

TSJECHIË / SLOWAKIJE

PRAAG IS ONZE SPECIALITEIT, vertrek iedere week za. 6 en 7 dgn. Praag v.a. ƒ 285,- incl. reis, hotel en ... Vaak gratis reisgids bij M.C.T. Tel: 043-258484

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking t/o ... Kam. bij park t/o v.a. ƒ 28,-. BoB Travel: 02290-3...

Vraag onze TSJECHIE brochure aan voor perfecte excursie- en low budgetreizen. 10 dgn al v.a. ƒ 3... Onze nieuwe winterbrochure ligt ook voor u klaar Info: GEBO REIZEN 05280-67000/020-6189...

TSJECHIE/POLEN + DRESDEN 8 dgn bus, hotel binnen zwembad, tennisbaan, halfpens., diverse reis... sies ƒ 595,-. PRAAG 10 dgn bus, hotel l.o. ƒ 375,- RETOUR ƒ 195,-. Vliegretour ƒ 395,-. JONGEREN Praag 10 dgn ƒ 285,-. Verh. vakantiewon. Tsjechië/ Slowakije. MEVO Reizen Holten 05725-1547 (lid SGR)

PRAAG! Wekelijks keuze uit 6 verschillende reizen. 6-dgse nachtbusreis v.a. ƒ 279! 7-dgse excursiereis eigen ***-HOTEL CAROL v.a. ƒ 599! 8-dgse vervoer excursiereis Praag & Omgeving v.a. ƒ 649! 4-dgs Lang Weekend Vliegreis v.a. ƒ 599. Ook 12-dgs combinatiereizen PRAAG & MORAVIE v.a. ƒ ... dagen Moravië v.a. ƒ 798! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

HONGARIJE

GRATIS exc. Budapest! LAST MINUTE Hongarije ... & spotgoedkoop aan het Balatonmeer! 10/17 dg... luxe bus, hotel, HP. Vertr. 26 aug. ƒ 459/ƒ 679... GRATIS exc. Budapest, vol = vol REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 U SGR.

BUDAPEST: 7-dgse nachtbusreis v.a. slechts ƒ ... dgse afwisselende excursiereis v.a. ƒ 699! 4-... vliegreis v.a. ƒ 740. Prachtige 12-dgse RONDREIS ... o.a. Budapest, Eger, Balatonmeer en Pécs v.a. ... WENEN, BUDAPEST & PRAAG: afwisselende 12-... rondreis v.a. ƒ 1198! Weer vertrek mogelijk v.a. ... Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

2000 Vakantiewoningen:
MEVO 05725-1547 (SGR).

GRIEKENLAND

CORFU en SAMOS vak.woningen/pensions. Eventueel ook met vlucht. Bel voor aanbiedingen in 't najaar en gratis brochure **ROSS HOLIDAYS** 08894-24848 lid SGR.	KRETA: van mooie luxe hotels, fly-drive week v.a. ƒ 795,-. Aug. Tel. 043-640440.
	Hoe bereikt u in één keer 4,2 miljoen lezers? Bel 072 - 196596

IJSLAND

IJSLAND
Ook in de herfst en winter. Uitgebreide mogelijkheden voor korte vakanties naar dit geweldige eiland. Alle arrangementen, autohuur en weekend-arrangementen inclusief vluchten met ICELANDAIR zijn te vinden in onze uitgebreide wintercatalogus. Lid SGR en ANVR.
INFO SKANDIC, Pottebakkersringe 14, 9718 AG Groningen. Tel. 050-143200 Fax. 050-181311.

RUSLAND

Scandinavië & St. Petersburg: schitterende 10-dgse rondreis v.a. ƒ 1199! Moskou & St. Petersburg: 8-dgse vlieg-excursiereis v.a. ƒ 1499,-. Prachtig RUSLAND: 8-dgse vliegreis met o.a. Moskou, St. Petersburg, Soezdal, Novgorod en Tver v.a. ƒ 1875. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

FRANKRIJK

PARIJS: unieke 6-dgse busreis met veel Parijs maar ook: St. Denis, Fontainebleau, Vaux-le-Vicomte en Chartres v.a. ƒ 499! Weer vertrek mogelijk v.a. 3/9! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 of 020-6202121 anvr/sgr.

SEPTEMBER/HERFST-VAKANTIE. Gîtes, vak. huizen, bung.parken en mobilhomes. Gratis gids. SEJOUR EN FRANCE 085-257800. Lid SGR.	DORDOGNE/LOT: Te huur huisjes alle comfort/kamers + ontbijt. Prachtige rustige omgeving, bij Ned. gezin. Privé zwembad. Tel. 0033-65414859.

OOSTENRIJK

Comf. Vakantie-woningen 2 t/m 10 pers. voor september of wintervak. Zeer VOORDELIGE prijs. Tel. 05910-22293.

ONZE WINTERSPORTGIDS IS UIT! De meest complete en goedkope wintersportvakanties. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours: 070-3633938. Lid SGR/ANVR.

WINTERSPORT

10 DGN. SKIEEN POLEN/TSJECHIE: incl. lift, les, htl vp, grillavond, extra diner bij vertrek, ontbijt bij aankomst Ned. v.a. ƒ 375,- p.p. Bel Euro 90: 077-548884. Lid SGR.

ƒ 349! SUPERVOORDEEL! NIEUW & UNIEK. Skien onder de Spaanse zon op het dak van de Pyreneeën! 50 km piste & 20 liften op 2200 m., 10dgse reis incl. ***hotel, HP en luxe bus v.a. ƒ 449. Eigen auto ƒ 349. Gn 1 pk toesl. Liftpas v.a. ƒ 130/wk les v.a. ƒ 70/wk, huur v.a. ƒ 60/wk. Vertrek iedere vrijdag. REKRO REIZEN ROTTERDAM 010-4142233 tot 22.00 uur. SGR.

SPANJE

●GRATIS GIDS 10/17 dgn. App. v.a. ƒ 199. Htl** HP Sept. ƒ 289 Okt. ƒ 279 BOOSTEN BUSREIZEN SGR, 045-227777

NATURISTEN!! De wintergids is uit. Internatuur tel. 085-617134.

FREELINE (ANVR/SGR) De zomer in Spanje gaat wel door! En het is er nu echt voordelig. Enkele voorb. 10d. busreis met goed hotel HP: Sept./okt. resp. Alaska-Tossa: ƒ 349/319. Terra Brava-Lloret: ƒ 329/309. Volga-Calella: ƒ 379/339. Mnt. Palau-Pineda ƒ 359/319. Benidorm: v.a. ƒ 539/489. En inkl. maaltijden in de Freelinebus. Boeken? 04970-16461. Tot horens.

ƒ 299 VP ! ZONNIG BENIDORM, incl. gratis ontb.& diner in zeer luxe bus, Htl Camposol, vertr. 5-9-12-16-19-23-30 sept. 3-7-10-14-17-21-24-28-31 okt. 10/17 dg VP(!) al va. ƒ 489/ƒ 716. Htl Perla** vertr. ƒ 2 t/m 23 sept. 10/17 dg LO v.a. ƒ 368/564 of Htl Las Vegas** in okt., nov. en dec. 10 dg VP al va. ƒ 299! NIEUW! busretour ƒ 199 pp. vol = vol. REKRO REIZEN Rotterdam 010-4142233 tot 22.00 u. SGR.

Boeiend Barcelona! Indrukwekkende 8-dgse excursiereis v.a. ƒ 649! RONDJE SPANJE: 12-dgse busrondreis met o.a. Madrid, Barcelona, Toledo & Burgos v.a. ƒ 1099,-. ANDALUSIE: 8-dgse vliegrondreis met o.a. Cordoba, Sevilla en Granada v.a. ƒ 1199! Gratis reisgids! Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

SUPERSTUNTS naar ** en ***hotels in bv. Lloret, Malgrat, Pineda, Calella en Salou, luxe busreizen op basis van volpension. Vertrek 9 + 12 + 16 + 19 sept. 10/17 dgn v.a. ƒ 299/ƒ 459. Vertrek 2e helft sept. 10/17 dgn v.a. ƒ 289/ƒ 439. Vertrek in oktober 10/17 dgn. ƒ 279/ƒ 419. Toeslag Royal Class ƒ 50 toeslag Herfstvakantie 14 + 21 oktober ƒ 35.Info en boekingen bij ANVR of V&D Reisbureau's of bel SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 (anvr/sgr).

BENIDORM busretour ƒ 199. REKRO REIZEN SGR 010-4142233 tot 22.00 u.	Nieuwe reis COSTA LA LUZ en Algarve 11/15 dg. va. ƒ 750. Plaats 16-30/9. Spec. kerstreizen 070-3866015.

PORTUGAL

NAJAAR/WINTER/VOORJAAR Algarve:
4 weken al va. ƒ 695 incl. vliegreis, transfer, appartement en reisleiding. Wekelijks vertrek v.a. 21 oktober. Bel nu: PRIMAVERA REIZEN (ANVR/SGR) 079-426350.

ITALIË

BELLA ITALIA: prachtige bus- en vliegreizen! O.a.: 12-en 15- dgse rondreizen langs o.a. FLORENCE, ROME en VENETIE v.a. ƒ 999. VENETIE: romantische 8-dgse reis v.a. ƒ 699,-! 9-dgse busreis met o.a. Rome, Florence, Siena, Assisi & Arezzo voor slechts ƒ 799,- ROME & LAZIO: 8-dgse vlieg-excursiereis v.a. ƒ 1099,-. 15-dgse vlieg-rondreis SICILIE & ZUID-ITALIE v.a. ƒ 1795,-. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

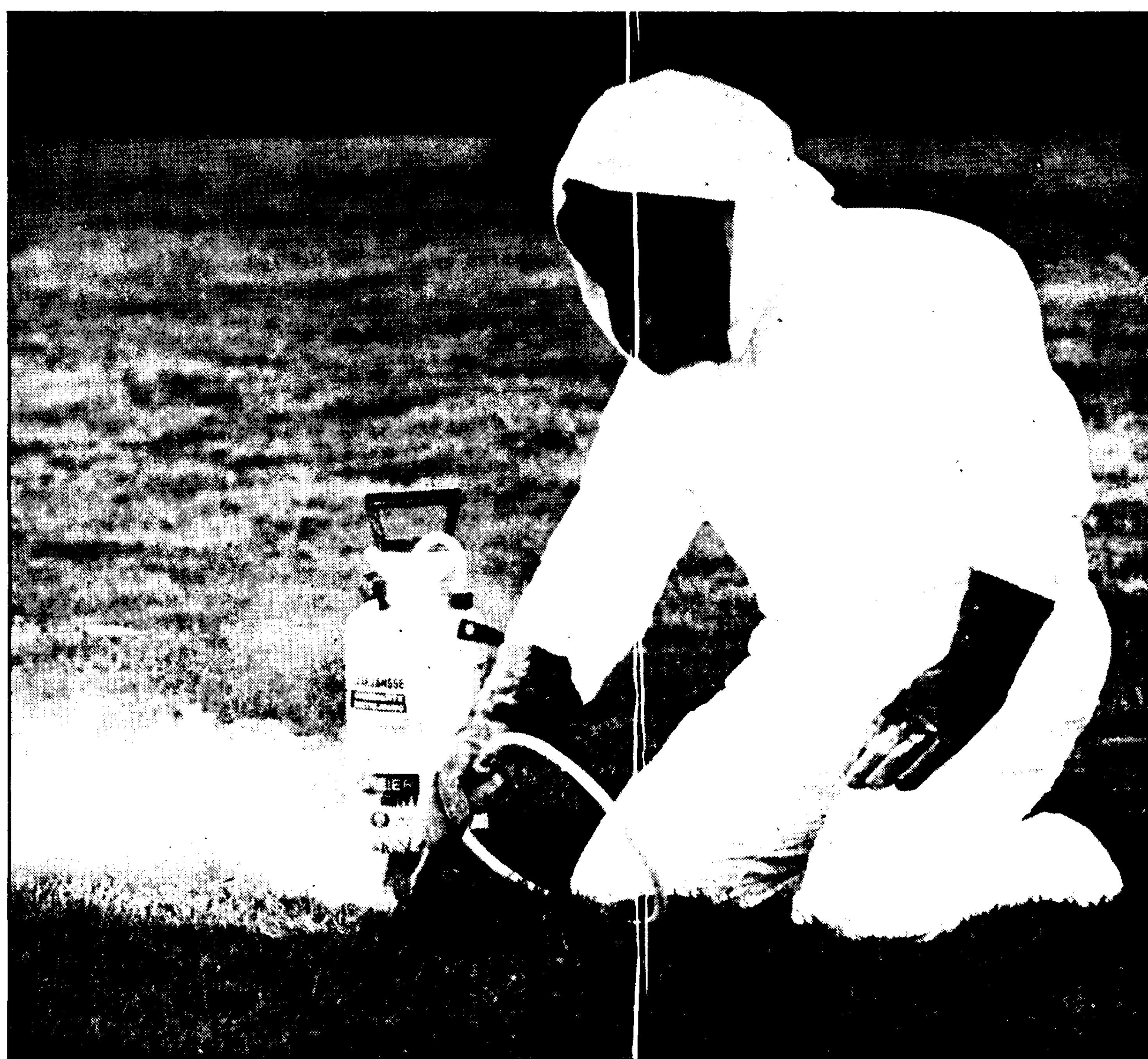
Vlooien nog geen teken van gebrek aan hygiëne

'Iedereen heeft ongedierte'

● *John Houben haalt de laatste vlooien weg uit een woning in Maastricht.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Hete zomers. We denken dan meteen aan zee, sexy limbodansers, uitgebreide diners in de achtertuin, zoektochten naar schelpen en mooie (en minder mooie) vrouwen die trots hun miniscule badkleding showen aan een ieder die het maar wil zien. Maar er zit ook een keerzijde aan de medaille die tropische zomer heet. Overmatig werkende zweetklieren, kwallen, talloze blaren van het verbranden en vlóóien. Dit jaar hebben extreem veel mensen last gehad van vlooien en ander ongedierte. Topdrukte voor ongediertebestrijders.

● *Sjaak Janssen kan (onderaardse) wespennesten niet met geluidsapparaten bestrijden; daar gebruikt ook hij gif voor.* Foto: CHRISTA HALBESMA

door **ANOUK MOMMER**

Een mooie, jonge vrouw uit Maastricht was op vakantie in Frankrijk. Ze was zich van geen kwaad bewust. Tot het moment dat haar zuster belde. Haar hele huis zat onder de vlooien. De zus nam contact op met ongediertebestrijder John Houben uit Beek en samen namen ze de hele woning onder handen. Matrassen, kasten, vloeren, beddengoed, alles moest worden bespoten met gif tegen de volwassen vlooien en een hormoonpreparaat tegen de larven. Zo zou het probleem opgelost moeten zijn.

John Houben parkeert zijn blauwe Volvo precies voor het huis, midden in het centrum van Maastricht. Hopen dat er straks geen bon onder de ruitenwissers zit. Houben pakt zijn spullen uit de auto en gaat naar binnen. In de gang kleedt trekt hij zijn overall en laarzen aan. „Is je kat niet hier?" vraagt hij aan het meisje dat hem gebeld heeft. Het is de jonge vrouw die in Frankrijk op vakantie was. De vlooien zijn nog niet verdwenen. Ze lacht om de opmerking van de ongediertebestrijder. „Nee, die is weg." Na de vlooienbestrijding, drie weken geleden, is er niemand in het appartement geweest. Een paar dagen geleden kwam het meisje terug van vakantie en na een tijdje merkte ze dat ze weer – of nog? – vlooien had.

„Als ze gewoon thuis was geweest, na die bestrijdingsbeurt, zou er niets aan de hand zijn geweest," zegt John Houben. „Poppen reageren namelijk op trillingen." Een pop is een bijna volwassen vlo. „Zij komen uit als ze trillingen van zoogdieren voelen. Omdat er niemand thuis was, zijn alle poppen nu tegelijk uitgekomen. Anders waren het er iedere dag een paar, dan had ze er geen last van gehad. Na twee, drie weken zouden alle beestjes dood zijn geweest."

John Houben stapt het appartement binnen. Hij klopt op de bank. „Normaal zitten mijn handen meteen vol met vlooien als ik dit doe. Nu niet. De meesten zijn weg, omdat ik drie weken geleden al gespoten heb." Hij kijkt eens rond, pakt dan zijn pomp en gaat de hele kamer langs. Vooral tussen de plinten spuit hij een flinke hoeveelheid gif. „Daar leggen de vlooien hun eitjes," verklaart hij. Ook de bank, de kussens en de matras worden rijkelijk bespoten. Na twintig minuten staat hij weer op de gang. Het witte pak wordt voor de laatste keer geïnspecteerd op zwarte stipjes. „Nu moet het goed zijn. Mocht je er over een paar dagen nog veel last van hebben, moet je nog maar een keer bellen," zegt hij tegen het meisje. Hij neemt zijn spullen onder zijn arm en vertrekt.

Terug in de auto vertelt hij dat hij tien dagen geleden ook bij de buren van het meisje is geweest voor een vlooienbestrijding. De beesten waren via de gang overgesprongen naar hun hond.

„Veel mensen hebben last van vlooien, vooral met warm weer. Er hoeft maar een enkele vlo op een dier te springen en binnen de kortste keren zijn het er duizenden," vertelt Houben. „'Slachtoffers' proberen er vaak eerst zelf iets aan te doen. Maar ze krijgen de beesten niet uitgeroeid. Soms zijn ze jaren bezig om de vlooien weg te krijgen en pas als het echt niet lukt wordt een ongediertebestrijder ingeschakeld. Ze schamen zich ervoor. Maar het heeft niets met hygiëne te maken. Vlooien kom je in alle lagen van de bevolking tegen." Omdat de mensen het vaak erg vervelend vinden als iedereen kan zien dat er een ongediertebestrijder voor de deur staat, heeft hij ook geen reclame op de auto.

John Houben is een jaar geleden begonnen als professionele ongediertebestrijder. Daarvoor werkte hij bij defensie. Houben was adviseur van de Amerikaanse douane op het gebied van ongedierte. Hij controleerde exportverschepingen naar de Verenigde Staten. Zijn huidige baan is eigenlijk voortgevloeid uit zijn hobby: de rossige man uit Beek is al dertig jaar imker. „Mensen vroegen me ook weleens om wespennesten weg te halen en zo werd mijn interesse gewekt. Ik ben erg geïnteresseerd in insekten. Ik doe ook onderzoek. Als ik onbekende beestjes moet verdelgen, neem ik een exemplaar mee en leg hem onder de microscoop. Kom ik er zelf niet uit, dan stuur ik het door naar de Landbouw Universiteit in Wageningen."

Houben rijdt naar Cadier en Keer om een wespennest te vernietigen. Twee jongens komen uit de voordeur. Ze lopen naar de voorkant van het huis en kijken omhoog. „Daar zit het, schuin boven het raam." De moeder van de jongens loopt naar Houben en samen kijken ze waar het wespennest precies zit. De ongediertebestrijder gaat naar binnen en een paar minuten later staat hij op de vensterbank voor het raam op de eerste verdieping. Hij heeft een filter voor zijn mond, maar verder is hij niet beschermd. Hij steekt de slang van de pomp in een gaatje in de buitenmuur. Een wolk van wit poeder valt naar beneden. Hij heeft een giftig middel in het nest gespoten, waar de beesten na een tijdje van doodgaan. Het poeder werkt zes tot acht weken. Hij rekent af en rijdt naar Elsloo, om in een restaurant lijmvallen voor insekten te controleren.

De lijmvallen zijn leeg. Het restaurant heeft geen insektenplaag. Ook van de haverkorrels in de lokdozen is niet gegeten. Muizen heeft het bedrijf dus ook niet. Het restaurant heeft Houben dan ook ingehuurd om ongedierte te voorkómen. Als er ongewenste dieren binnenkomen, zijn ze er zo op tijd bij. Veel mensen nemen pas een professionele bestrijder in de arm als de ongedierteplaag in een vergevorderd stadium is.

Zoals een oudere vrouw in Spaubeek. Haar hele tuin is geruïneerd door woelratten. John Houben heeft de ondergrondse gangen opgezocht. Hij heeft gaten in de gangen gegraven en daar vergiftigde wortels in gelegd. Voederplaatsen noemt hij het. Het 'voer' moet regelmatig aangevuld worden. Langzaam maar zeker schroeien de ingewanden van de ratten weg door het gif en sterven de dieren aan inwendige bloedingen.

* * *

John Houben werkt met gif en gassen, maar Sjaak Janssen uit Rimburg voornamelijk met geluid. Biologische bestrijding noemt hij het.

In de keuken van een tv-shop staat een klein zwart doosje, het lijkt een beetje op een mini-luidspreker. Sjaak Janssen buigt zich over het doosje en duwt op een knop. Een oorverdovend geluid schalt door de keuken. Hij zet het snel weer af. „Wij kunnen het geluid nu niet meer horen, maar muizen en ratten wel. Ze kunnen er niet tegen, dus blijven ze weg." De eigenaar van de winkel heeft sinds de aanschaf van het apparaat geen last meer van muizen. Hij is blij met deze methode van bestrijding, omdat het veel beter is voor het milieu. „Wij hebben al genoeg chemische stoffen in onze apparaten zitten. Dit is de ideale oplossing. Het is veel milieuvriendelijker dan gif."

„Voor ieder warmbloedig dier bestaat een een bestrijdingsapparaat op geluid," zegt Sjaak Janssen. Hij is de enige in Limburg die werkt met biologische bestrijdingsmiddelen. Hij koopt de apparaten bij een firma in Eindhoven. In negen van de tien keer werkt deze methode goed en blijven de dieren weg. Totdat het apparaat wordt weggehaald. Dan zijn ze waarschijnlijk binnen een mum van tijd terug, want het ongedierte wordt niet uitgeroeid, maar buiten de deur gehouden. (zodat ze naar de buren gaan?) Soms werkt de biologische bestrijding niet en dan stapt Sjaak Janssen alsnog over op gif.

Ook als er teveel muizen, ratten of andere vieze beesten zitten, werkt Janssen eerst met gif en daarna met geluiden. Koudbloedige dieren, zoals vlooien en wespen zijn op een biologische manier niet te bestrijden. Ook bij het oplossen van deze plagen komen giftige stoffen kijken. Bij het bestrijden van mollen gebruikt hij kooldioxyde, zodat de zuurstof uit de gangen verdwijnt en de mol stikt.

Het werk van Sjaak Janssen bestaat voor zeventig procent uit het bestrijden van mollen en woelratten. „De rattenvanger van Rimburg noemen ze me vaak," zegt hij lachend. Hij rijdt naar psychiatrisch ziekenhuis Welterhof in Heerlen. Daar heeft hij in de moestuin een aantal geluidsapparaten geplaatst tegen woelratten. „Vibrators noemen we die." Hij gaat ze controleren. Een van de bezigheidstherapeuten vertelt dat de 'vibrators' redelijk hebben geholpen. Af en toe stuiten ze nog wel eens op een verdwaalde woelrat, maar het zijn er lang niet meer zoveel als voorheen. „Vorig jaar hadden we alarmfase 1. De ratten waren verwoestend bezig geweest in de tuinen. Ze hadden acht- tot negenhonderd planten opgevreten. We zagen de prei onder onze neus verdwijnen. Dat was voor de patiënten heel vervelend. Nu zijn ze voor het grootste deel verdreven, maar als Sjaak niet meer komt, zijn ze zo weer terug."

Ook Sjaak Janssen heeft de ervaring dat mensen zich vaak schamen voor vlooien en ander ongedierte. Hij rijdt wel met grote reclamestickers op zijn witte bestelbus. „Het is beter dat de mensen weten dat ze er iets aan doen, dan dat je in een restaurant aan het eten bent en de muizen lopen over tafel," is zijn mening. „Niemand is ongediertevrij. Iedereen heeft muggen en vliegen in huis. Alleen heeft niet iedereen een plaag. Maar iemand die zegt dat hij geen ongedierte heeft kan zich in het Guinness Book of Records laten zetten."

---

denkwijzer

Langzaam en aandachtig leven, of is het leven haastwerk?

Langzame mensen worden in onze cultuur niet erg gewaardeerd. Snelheid van begrip en van handelen, daarentegen, zijn twee van de meest positief gewaardeerde eigenschappen en worden vaak beschouwd als bewijzen van meer dan gemiddelde intelligentie.

door **RENÉ DIEKSTRA**

In zijn roman De Ontdekking van de Langzaamheid beschrijft Sten Nadolny de ontwikkelingsgeschiedenis van een 'langzame intelligentie'. Sir John Franklin (1786-1847), Engels poolonderzoeker en wegens zijn ontdekking van de noordwestelijke doorvaart door de IJszee in de adelstand verheven, is bijzonder zwaar op de hand en langzaam. Hij heeft veel tijd nodig om dingen in zich op te nemen en te leren, in de ogen van zijn omgeving veel te veel. Maar wat hij opneemt, houdt hij beter vast en gebruikt hij slimmer dan de anderen.

In de loop van zijn leven triomfeert hij met deze bijzondere intelligentie-kwaliteit over de sneldenkers om hem heen en over wat Nadolny omschrijft als 'de fatale versnelling van moderne tijdgeest', die in de loop van Franklin's leven net op gang begon te komen. Van Franklin is ook de typerende uitspraak: 'Je moet niet op de tijd passen, je moet zorgen dat de tijd past.'

Een van de meest kenmerkende eigenschappen van de laat-twintigste-eeuwse leefstijl is dat we voor veel dingen niet een passende hoeveelheid tijd nemen, of anders gezegd, dat we ze niet langzaam genoeg doen. We staan 's morgens te snel op, rijden te snel naar ons werk, we eten te snel, drinken te snel, lezen te snel, denken te snel, kortom, we leven te snel. Ons excuus, als we gevraagd worden naar het waarom van dat patroon, is steeds hetzelfde: 'er is ook altijd zoveel te doen', 'er komt ook zoveel op je af', 'de wereld verandert ook zo snel'.

De psychologe Ellen Langer van de universiteit van Harvard in de Verenigde Staten en schrijfster van het recent verschenen boek Mindfulness (zoiets als: Aandachtigheid) stelt dat er een verband bestaat tussen de snelheid waarmee we dingen doen en de beleving en kwaliteit ervan. Hoe sneller we dingen doen, hoe meer automatisch, onnadenkend of onopmerkzaam we ze doen en hoe minder we eraan beleven.

Het omgekeerde blijkt ook waar: hoe nadenkender of met hoe meer opmerkzaamheid we dingen doen, hoe langzamer we ze doen en hoe rijker onze ervaring daarvan. Nou is het natuurlijk niet altijd even handig en bepaald ook niet altijd veilig als we eerst overal uitgebreid over gaan nadenken of bij stil gaan staan, voordat we tot actie overgaan. Maar er zijn ook een heleboel dingen waar we, door ze veel te snel, te onnadenkend of onopmerkzaam te doen, kwaliteit en genoegen aan ontnemen en er de eventuele bedreiging die ze voor onze gezondheid en welbevinden inhouden, van over het hoofd zien.

Een voorbeeld daarvan is onze ademhaling. Zeer veel mensen halen in allerlei alledaagse situaties onopgemerkt op een zodanige manier adem dat ze daardoor (extra) gespannen of angstig raken en op den duur echte stressklachten ontwikkelen, zoals spier-, gewrichts- en hoofdpijnen.

In haar boek stelt Langer de lezer de vraag: 'Hoe vaak besteedt u een paar minuten op een rustige manier aandacht aan uw ademhaling in situaties als: a.) Vijf rode stoplichten op een rij als u op weg naar een afspraak bent; b.) In de wachtkamer bij uw (tand)arts vlak voordat u naar binnen moet; c.) In een wachtrij staan; d.) Een kamer binnenlopen waar al een heleboel mensen zitten; e.) Niemand nog aan tafel terwijl u het (warme) eten al hebt opgediend?

Aandacht, bijvoorbeeld door uw rechterhand net onder uw navel op uw buik te leggen, door uw neus in te ademen, in gedachten het getal 10 te zeggen, uit te ademen, met de volgende inademing door uw neus het getal 9 te zeggen, dan weer uit te ademen, enzovoorts, tot u bij 0 bent.'

Langer haalt een hele reeks van studies aan, waaruit blijkt dat deze en soortgelijke eenvoudige manieren van 'mindful' ademhalen allerlei lichamelijke spanningsreacties verminderen, het hart rustiger doen kloppen en het risico op boze, angstige of paniekreacties verminderen.

De arts Herbert Benson, eveneens verbonden aan de Universiteit van Harvard en schrijver van het uiterst invloedrijke boek The Relaxation Response (De Ontspanningsreactie), heeft aangetoond dat ook andere manieren van 'mindfulness', zoals het langzaam en aandachtig uitvoeren van een eenvoudige dagelijkse activiteit, zulke effecten kunnen hebben. Een van zijn recepten is het volgende: 'Kies iedere dag een dagelijkse activiteit die u alléén kunt doen, zoals tanden poetsen, douchen, de afwas doen, de hond uitlaten. Doe die activiteit met aandacht en let tussendoor steeds even op uw ademhaling. Ervaar ieder moment zo volledig mogelijk. Begin maar eens met het eten van een sinaasappel. Adem een paar keer diep in en uit en ontspan uw lichaam zoveel mogelijk. Doe dan een korte ademhalingsoefening (zoals de boven beschrevene). Richt uw aandacht op het moment van nu, en laat het verleden en de toekomst even voor wat ze zijn.

Neem even tijd om u af te vragen waar de sinaasappel vandaan is gekomen: bekijk zorgvuldig zijn kleur, vorm en zijn schilstructuur. Als u nu begint met 'm te schillen, richt dan uw aandacht op de geur van de vrucht. Bekijk nu, alsof u het voor het eerst ziet, hoe de sinaasappel van binnen uit verschillende parten bestaat en maak die dan langzaam één voor één los. Eet nu part voor part, heel langzaam, alsof u nog nooit eerder een sinaasappel hebt geproefd. Geef aandacht aan hoe u kauwt. Aan welke kant van u mond? Hoe vaak kauwt u voordat u doorslikt? Als u de neiging hebt te snel te kauwen, trap op de rem. Telkens wanneer uw gedachten afdwalen van de activiteit van het moment, stop even met eten (met lege mond), adem een paar keer diep in, en ga dan weer door. Ten slotte, sta u zelf toe letterlijk het genoegen te smaken van zo aandachtig te eten.'

Benson heeft in zijn laboratorium tal van proefpersonen zo laten eten en daarbij gevonden dat ze niet alleen meer genoten dan anders en zich innerlijk rustiger voelden worden, maar ook dat de concentratie van een bepaald stresshormoon in hun lichaam afnam. Typerend is wat veel proefpersonen na afloop zeiden: 'Waarom doe ik het zo niet vaker?' Maar sommige proefpersonen maakten ook de terechte kritische opmerking: 'Als ik nou voortaan altijd zo moet eten, dan kom ik nooit meer aan iets anders toe!'

Het antwoord op die kritiek levert Langer in haar boek. Het is duidelijk, zo stelt ze, dat we onmogelijk met alles in onze omgeving 'mindful' kunnen omgaan, maar duidelijk is ook dat het in ieders voordeel is altijd ten minste iets met aandacht te doen. Dat dat iets regelmatig varieert, is alleen maar gunstig, want zo komen allerlei aspecten van ons leven en onze relaties tenminste aan bod.

De moraal: wie slim is, is langzaam en wie niet langzaam is, is niet slim. Of het leven zou toch haastwerk moeten zijn.

Vakantie & Recreatie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN!

Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen. Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484

AANBIEDING: vluchten v.a. ƒ 495, arrangem. met htl/app. v.a. ƒ 645 CONNECTION TRAVEL 072-337473 (SGR).

RONDREIS-SPECIAL WEST-ANATOLIE. Vertrek 17 september incl. 1 week verl. hotel Dias halfpension ƒ 1295 p.p. Boek zeker, boek HTC Super reizen 040-436600 of inf. bij uw ANVR reisburo.

ALANYA/MARMARIS 8 DGN V.A. ƒ 595 P.P. Incl. hotel l/o verlengingsweek v.a. ƒ 100,- p.p. Vertrek 16 of 17 september. Boek zeker, boek HTC Super reizen 040-436600 (ANVR/SGR) of inf. bij uw ANVR reisburo.

KUSADASI/BODRUM 8 DGN V.A. 545,- P.P. Incl. hotel l/o verlengingsweek v.a. ƒ 50,- p.p. Vertrek v.a. 1 of 3 sept. vertrek Amsterdam of Eindhoven. Boek zeker, boek HTC Super reizen 040-436600 (ANVR/SGR) of bij uw ANVR reisburo.

LAST MINUTE KUSADASI HOTEL WEST***
L.o. 8 dgn. ƒ 765,-; 15 dgn. ƒ 971,-; 22 dgn. ƒ 1187,-. Vetrek 30/8, 6-13-20/9. Bel BRAVO 053-333138. LID SGR.

BODRUM, Antalya 1 week v.a. ƒ 795,-, htl. met zwemb. Aerotravel 043-640440

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.

24 dg. Java-Bali ƒ 2.825,- /31 dg. Sumatra-Java-Bali ƒ 3.450,- Volledig verzorgd met RJA. Met Singapore Airlines is 23 dg. ƒ 2990,- /30 dg. ƒ 3650,- in 1995. STICHTING AHA TOURS 05980-95830 / 045-226743.

JAVA-AMBON-BALI v.a. ƒ 2980,- 18 dagen rondreis volpension. 18 sept. diapresentatie Bijhorst/Wassenaar. Artha van Uden Travel: ANVR/SGR 070-3635900.

Kies voor onze verzorgde
OVERWINTERING OP BALI
Wij gaan in jan. '95 voor de 6e keer naar BALI. Nederl. arts gaat mee. Keuze uit 12 parken. AANBIEDING 6 WEKEN ƒ 2895,- van 1-3 tm 11-4, incl. vliegticket, ann. verz. logies, ontbijt, transfer. Dia/info 10 en 17/9 Nunspeet. Inl. OBI (D. v.d. Linde), Vledder. tel. 05212-1866.

JAVA/BALI/LOMBOK Rondr. 28 d. Nog enkele plts op 15 okt. ECONOMIC TRAVEL 02208-99432 anvr/sgr.

6 weken overwinteren op BALI voor ƒ 2995,- p.p. Info: Mutiara Tel. 023-274943.

NIEUW-ZEELAND: reisinformatie uit de eerste hand, want we komen er zelf vandaan! Rond-de-wereld vluchten, stops Azië en Fiji, 15 dgn autohuur Nw-Zeeland vanaf ƒ 3895,- Vele extra's mogelijk. Barron & de Keijzer Travel 010-4780000, 020-6258600. Lid SGR.

AUSTRALIE: reisinformatie uit eerste hand, want we komen er zelf vandaan! Rond-de-Wereld vluchten, stops Azië en Fiji, 15 dgn huurauto Cairns-Sydney vanaf ƒ 3850,- Vele extra's mogelijk. Barron & de Keijzer Travel 010-4780000, 020-6258600. Lid SGR.

*Rondreis: MEXICO-Guatemala-Belize. 23/30 dgn v.a. ƒ 2995,- Uitgebreide folder DISCOVER: 020-6854506 SGR

COSTA RICA, schitterende 9 daagse rondreis incl. vlucht en hotels v.a. ƒ 1899,- verlenging aan de Pacific-coast mogelijk. Info GoGo TOURS: 010-4142599 anvr/sgr

ISLA MARGARITA, schitterend eiland voor de kust van Venezuela. Vlucht inclusief hotel (9 dgn.) vanaf ƒ 1369,- verlenging mogelijk. Boeiende rondreis door Venezuela vanaf ƒ 2469,-. Belt u voor informatie GoGo TOURS: 010 - 4142599 ANVR/SGR.

De GROOTSTE KEUZE in Vak.app. met EXTRA goedk. vluchten op zonnig ARUBA, BONAIRE, CURACAO en SINT MAARTEN, bij CARE Tel:02260-15519.

INDIGO TOURS/MADURO TRAVEL
ARUBA EN CURACAO met de caribbean specialisten. Vanaf 7 november EXTRA VOORDELIG per KLM

bijvoorbeeld	9 dagen	16 dagen
ARUBA		
Tamacuri	ƒ 1667 p.p	ƒ 1882 p.p. (2pers)
Htl Radisson	ƒ 1840 p.p.	ƒ 2344 p.p. (2pers)
CURACAO		
Club Seru Coral	ƒ 1667 p.p	ƒ 1829 p.p. (4pers)
Princess Beach	ƒ 1841 p.p.	ƒ 2236 p.p. (2pers)
ARUBA/CURACAO COMBINATIE		
Tamacuri/Sunreef		ƒ 2096 p.p. 16 dgn (2pers)
Blue Village/Bonbini		ƒ 2423 p.p. 16 dgn. (2pers)

Haal de Indigo Tours brochure bij uw reisbureau of bel:
Maduro Travel 070-3644938 ANVR/SGR

EEN ADVERTENTIE FAXEN kan dag en nacht!
FAX NR. 072-196484

Aktieve groepsreizen Jordanië (10 dg), Egypte (15 dg) en Jordanië-Syrië v.a. ƒ 1575,-. Nog plaatsen najaar & kerst. Ook goedkope losse tickets. ROSETTA: 080-227087 SGR

WAANZIN!
8 daagse zonnige
DROOM CRUISE
van 22 t/m 26 sept v.a.
ƒ 499
met de luxe Baltica
MIDDELL:ZEE
info en folder alleen bij
EURO CRUISES
043-251999
ook in het weekend!

EXCURSIEREIZEN
let op: 8 dagen = 6 dagen / 10 dagen = 8 dagen
8 volle dagen KRANSJKA GORA (SL.) 15-22 okt. 720,-
10 volle dagen MÜHLBACH (O.) 2-11 sept. 920,-
Kompleet van de eerste tot de laatste dag. We vertrekken de eerste dag 's morgens. We arriveren de laatste dag 's avonds in Limburg.
Schmitz REIZEN
Vermelde prijzen zijn all-in prijzen incl.: halfpension verzekeringen excursies
SUSTEREN TEL 04499-1541
Ook uw adres voor GEORGANISEERDE GROEPSREIZEN (dagtochten en meerdaagse reizen)

HOTEL WESTDUIN****
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 METER VAN ZEE EN STRAND
Zou in Zeeland de zon dit jaar wéér 120 uur méér schijnen? Probeert u het eens en boek één van onze zomerarr. Reeds v.a. ƒ 125,-.
LET OP: v.a. 27-8 reeds 55+-korting!
Voor brochure + reserveren: 01185-2510.

Kur- und Sporthotel
GÖBEL
Waldeckerstr. 5-7
34508 Willingen/Sauerl.
Luxe familiehotel m. zwembad, sauna, zonneb. Komf. kamers, TV, minibar, radio, telef., DO/BAD/WC.
Special midweekarrang. 4-daags m. halfp. 328,-. 5-daags m. halfp. 410,-.
Telef. 09-49-5632-6091
Fax 09-49-5632-6884

"De kop is eraf..."
Natuurlijk niet letterlijk, want daarvoor zijn ADRIA caravans veel te fraai van vormgeving. Wat wij bedoelen is een
grandioos voordeel bij Adria
U kunt nú voor een bijzonder aantrekkelijke prijs -zolang de voorraad strekt- een ADRIA aanschaffen, die deze zomer in de verhuur is geweest. U begrijpt het al: de kop is van de prijs af! Reageer dus zo snel mogelijk. Bezoek de Adria-dealer in uw regio: R. Moonen Caravanning, Trichterweg 27-29, Treebeek-Brunssum. 045-211146. Adria Caravan Promotie Nederland: 078-180100.

CHATEAU & HOMECAR
Nu onze ex-verhuur-caravans in de aanbieding met duizenden guldens korting. RALON, Brommelen 58A, GEULLE. Tel. 043-645079.

Ze zijn er weer! De 1994 EX-VERHUUR Sterckeman toercaravans. Profiteer van onze aanbiedingen. Stiphout Recreatie, J. Breukerstr. 9, Roermond (Leeuwen). Telef. 04750-36414.

CARAVAN voortenten, kampeer tenten. Ned. grootste en voordeligste adres, 110 modellen per filaal uitgestald tegen Theo Stet aktie prijzen Eindhoven. Tel. 040-482945.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

PAK uw VOORDEEL v.a. 13-08-1994. Dan zijn de Nederlands meest populaire 1994 modellen Beyerland verhuurcaravans terug, geheel compleet en maximaal 6 weken verhuurt, met een voordeel van ƒ 2.000,- tot ƒ 3.000,- onder de nieuwprijs. Tevens diverse verhuur Raclet vouwwagens, zeer scherp geprijst. Nog enkele 1994 nieuwe Beyerland showmodellen met aantrekkelijke kortingen. Een groot assortiment gebruikte tourcaravans v.a. ƒ 1.750,- en gebruikte vouwwagens v.a. ƒ 750,-. Wees er snel bij en pak nu uw voordeel bij De Olde Caravan. Dr. Nolenslaan 141, ind. park nrd. Sittard. 046-513634. Dond. koopavond.

Zie ons eigen CARAVANSTALLING. Een speciaal ontworpen caravanhoes van ondergelijk materiaal van binnenuit ventilerend, beschermd uw kostbaar bezit tegen schadelijke invloeden zoals vervuiling, diefstal en inbraak, aantasting door zure regen, algengroei, verkleuring, uitdroging van de kitnaden en rubbers, beschadiging van lak en ramen. Voor iedere opbouwlengte verkrijgbaar v.a. ƒ 169,-. Bij de echte vakhandel, De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park nrd. Sittard. Tel. 046-5133634, dond. koopavond.

DUIZENDEN guldens voordeel op onze ex-verhuur caravans. Geheel compl. incl. voort., res.wiel, opstap enz. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. 04492-1870.

BÜRSTNER Club 4-pers. incl. alle access. vak.klaar, vr.pr. ƒ 8.450,-. 045-462783.

Te k. goed onderh. KNAUS Azur 440 '86, incl. kachel, raamluifel + voortent, met grondzeil, res.wiel, gr. watertank en 2 gasflessen, ƒ 9.000,-. Ned. registratiebewijs. ☎ 00-49.24563745.

Te k. compl. VOUWWAGEN, type Apollo Lux '92, met veel extra's, i.st.v.n., vraagpr. ƒ 8.000,-. ☎ 046-514925.

Te k. VOUWWAGEN '80, i.z. g.st., m. bermkeuken,koelk. etc., pr.n.o.t.k. 04493-1032.

Zeer mooie 4-pers. DETHLEFFS Rally m. 1987, 3.50 m, 570 kg, ijsk., kachel, zeer mooie voortent, ƒ 8.250,-. Tel. 04746-4457.

WILK 450 De Luxe, model '90, alle denkb. acces., 4-5 pers., in absolute nieuwstaat, ƒ 14.750,-. Tel. 045-423750.

HOBBY's 450 '85; 495 '87; 400 '88 '90; 370 '90; 470 '92; 455 nieuw. R. v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt, ☎ 04498-54664.

Te huur STALLINGPLAATS voor vouwwagens (binnen) te Heerlen. Tel. 045-751241.

Te koop CHATEAU 350 Elite 2-3 pers., m. toiletr., luifel, in pr.st., ƒ 3.500,-. Tel. 045-273255.

Te koop HOBBY Prestige 1987, kopkeuken, 4 m lang. Tel. 045-253209.

Te koop BURSTNER 3 tot 4 pers. met nieuwe voortent, in perf. staat, zien is kopen. Telef. 04498-54483.

Te k. weg. omst. CARAVAN Hobby 425 T Prestige met eindkeuk., douche, chem. toilet, nw. voort., bwj. '91, z.g. a.n., vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-351985.

Te koop 4-pers. houten STACARAVAN, in Voerendaal, vr.pr. ƒ 6.000,-. Tel. 02522-30649.

Te k. BEYERLAND Vitesse 450 CT, bwj. '91, blauw/grijs interieur, voortent, prijs ƒ 14.000,-. Tel. 045-722623.

HOBBY 520 '90; 495 '92 '93 460 '94; 455 '94; 420 '91; 370 '89; 330 '91; Burstner 340 '91; Knaus 420 '92; Homecar '88. 04498-54390.

HOBBY De Luxe 4.90, bwj. '88, 5 pers., incl. stapelbed, nwe voortent, div. extra's, ƒ 13.750,-. Tel. 045-421787.

Te koop TERRASLUIFEL voor Hobby 4.20, nieuw! Tel. 045-720038.

Te k. STACARAVAN type Sunset 8,5x3 mtr., bwj. '88, i. z.g.st., ƒ 14.000,-. Te bez. zondag van 10.00-16.00 uur op camping Hitjesvijver Heerlerheide te Heerlen. Voor inl. 04977-84088.

Waddeneilanden
DE KOOG - Texel. 5 daags arrangement, half pension, kamer, douche, toilet, tv, ƒ 320,- p.p. Fietsarrangement ƒ 340,- p.p. Hotel De Strandplezier, tel. 02220-17348.

Zeilen/Boten
Speedboot GLASTRON 162 50 pk Johnson, incl. trailer, bijz. mooi. Tel. 045-424128.

Duitsland
Bauernhof in der EIFEL. 2 Feriënwohnungen. Tel. 00-49.65558487.

FER.WOHNUNG bis 5 Personen, in Uslar/Solling. 60 DM. Welthauer, Am Knobben 1, D-37170 Uslar, tel. 00-49.55711677.

Luxemburg
LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Oostenrijk
KARINTHIË, vakantiewoningen 2-8 pers., met eigen keuken. 5 min. van Ossiachsee. ☎ 00-43.42432464.

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half september in
Geleen, Sittard, Nuth, Treebeek, Brunssum
met cursussen in: stijldansen, rock 'n roll, kinderdansen
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen
Nieuw: kinderdansen 8 t/m 11 jaar
Hip Hop/House en Mambo
Onthoudnummer: 045-253388.

OP DANSLES
RESERVEER NU UW PLAATS BIJ:
NBD
DANSINSTITUUT
Rien en Betty Decker
Hubertusstraat 77, Beek. Telefoon: 046-373273
Open dagen op zondag 28 aug. en zondag 4 sept. vanaf 19.00 uur geopend voor alle belangstellenden.

Modevakschool Lenie Muijtjens
Heeft u interesse in een leerzame en gezellige naailes in Wijlre - Gulpen? Zowel overdag als s'avonds onder gediplomeerde, vakkundige begeleiding met jarenlange beroepservaring!
Tel. 04450-1798

Opl. Sportmassage te Geleen
(NGS en VOS erkend). Aanvang: okt. '94. Duur 9 maanden, 4 lesuren per week, tevens basiscursus massage. Aanvang sept. '94. Duur 5 avonden van 3 lesuren. Medisport Geleen, Beekhoverstr. 47, 6166 AB. Tel. 046-743169.

Erkende lichaams-verzorgende opleidingen
* schoonheidsspecialist m/v
* pedicuren m/v
* sportmassage m/v
* klassieke massage
* voetreflexologie
LALB
Limburgse Academie voor Lichaamsverzorgende Beroepen
Stationsplein 7-8 Sittard
☎ 046-512510
Pal t.o. NS-station
Iedere zaterdag OPEN DAG van 11-13 uur.

Spaanse les
voor beginners, gevorderden en conversatie. In groepjes of individueel. Tel. 045-418971.

2-jarige cursus
Makelaar o.g.
te Sittard/Maastricht. Rijkserkend/Praktijkgericht IVP: 06-52613822.

TEKENEN, schilderen, aquarelleren in het atelier van Geert Mols en Doris Becke in Maastricht/Itteren. Voor meer informatie telef. 043-641069.

Francaise geeft FRANSE les, privé en in groepjes van 5. 045-245948.

CHAUFFEURSCURSUS CCV-B startdatum 17-9-1994 met garantie. Inlichtingen: Verkeersschool Leo Dreessen, Reeweg 139, Landgraaf. 045-312558.

Cursus BUIKDANSEN. Start 31 augustus 18.30-19.30. Dansschool Degenkamp, Nobelstr. 16, Heerlen. Info: Yamila 00-32.41-795245 (België).

Gediplomeerd docent geeft PIANO- en keyboardles. Bel vrijblijvend 045-426054 of 725597.

LICHAAMSWERK Gestalt. 30 aug. start Marga Sleijser in Gulpen 'n cursus lichaamsgerichte therapie. Deelnemers leren bewuster om te gaan met hun lijf en emotie door ademhaling, stem en bewegings-oefeningen. 04450-3206.

DROMEN. Dinsdagmiddag 6 sept. start gestalt-therapeute Marga Sleijser een cursus Dromen te Gulpen. De bijeenkomsten zijn 2x per maand. Men leert m.b.v. creatieve middelen de betekenis van de eigen droom te ontdekken. 04450-3206.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

SPAANSE les, groepen en privé. Inl. vanaf 18.00 uur: telef. 045-459938.

SCHILDERCURSUSSEN. Teken- en schildercursussen voor beginners en gevorderden. Info. St. re-Kreatief, Volderstr. 55 Meerssen. Telef. 043-643435.

POOLS voor kinderen in het Pools Huis te Brunssum (ook volwassenen). Inl.: telef. 045-222983.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen
Verpleegsterskleding
Broeken en jasjes jurken en schorten
Diverse modellen van topmerk.
Normale prijs ƒ 89,50/ƒ 79,50/ƒ 75,-/ƒ 69,50
Nu voor ƒ 45,-.
Wijzenbeek Werkkledingshop, Corneliuslaan 24/26, Heerlen/Heerlerheide. Tel. 045-220769. Dond. koopavond.

YOGA- zwangerschaps-yoga, conditie- bodytraining. Deze 3 groepsactiviteiten starten met nieuwe lessen in sept. en okt. Reserveer al vast uw gratis proefles. Voor inl. Centrum voor alternatieve geneeswijze, tel. 045-218917.

REBIRTHING (ademtherapie), via deze ademhalingstechniek kunt u verdrongen en onverwerkte emoties loslaten. Vaak is dit ook de veroorzaker van hyperventilatie en andere klachten. Inl. Centrum voor Alternatieve Geneeswijze, tel. 045-218917.

AU-PAIR girl voor Yersey in Amerika. Leuke familie met 4 meisjes. Wij betalen reis. Info: mrs. Eva Berrota. 259-54 TH Afalon, N.J. 08202 USA. Tel. 001.609.9674341.

Eiken woonk. KAST, 3-drs., ƒ 600,-; surfplank Ten Cate, ƒ 250,-. Tel. 045-427289.

Te koop Yamaha gitaarverst. en Batavus RENFIETS. Tel. 045-311680.

Te koop compl. KOELCEL 2.00x3.00m; Kiefer dressuurzadel 17"; zwart rijjasje mt. 40. Telef. 046-515937.

Te koop ALLESBRANDER, Zanussi droogtrommel. Telefoon 045-410754.

Te koop wit ROLLUIK, 2.50m, br. 1.10m ƒ 600,-; gegalvaniseerd hekwerk 30 mtr. ƒ 1.000,-; plm. 400 tegels ƒ 200,-; zonnewering 8.00m ƒ 2.500,-; mass. eiken hoekkeuken m. overgasfornuis en mini-wasm. ƒ 5.000,-; ƒ 150,-; 2 eiken deuren ƒ 300,-. Telef. 045-428122.

NOVEEN St. Clara. Belang rijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 3 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat u vroeg. R.E.H.R.

NOVEEN St. Clara. Belang rijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 3 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat u vroeg. E.T.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Computers
PC Sale PC Sale PC Sale
kwaliteitscomputerbeurzen van St. Procom.
EINDHOVEN zaterdag 3 september 10-17 uur in het complex van de Kunstijsbaan.
Gratis parkeren. Ruim 80 stands met demonstraties, informatie en fantastische beursaanbiedingen. Computers, printers, programma's, supplies, CD-Roms, onderdelen, lektuur, videogames enz enz. Vaak honderden guldens voordeel en vertrouwd kopen want ... garanties als gebruikelijk. Deze informatie- en computerkoopbeurs mag u niet missen, dus kom ... kijk ... koop!!! Infolijn Stichting Procom 055 - 33 66 66.

Te koop grote partij nieuwe DISKETTES 3.5 DD ƒ 0,50 p.st.; 5.25 HD ƒ 0,25 p.st.; 5.25 DD ƒ 0,15 p.st. Voor inlichtingen: 045-327421.

IBM NOTEBOOK 350 C, 486/SL25, 120 Mb, pr.n.o.t.k. Telef. 045-424378.

NEC P-70 PRINTER A3 breed formaat, kleurenprinter, nieuwprijs ƒ 1.850,-. Vr.pr. ƒ 675,-. 043-258150.

Te huur COMPUTERS, printers, faxen, copiers, etc. per week, maand of jaar. Inl. LB Verhuur, 043-216576.

Te koop AMIGA 500, 1 MB, 2e drive, kleurenmonitor, 1084 S, joysticks, 400 diskettes, vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 04743-1614.

Te k. diverse COMPUTERS en diverse onderdelen. Telefoon: 045-221545.

Voor Piccolo's zie verder pagina 43

Motoren
Te koop YAMAHA FZR 1000 schadevrij, 04-1992, ƒ 17.900,-. Inruil auto mog. Nissan-garage Schoenmakers, Limbrichterweg 78, Sittard. Tel. 046-512814.

SUZUKI GSX 400 F, 10-'92, zwart, ƒ 8.000,-. Moet weg. Telefoon: 045-270661.

Te koop motor SUZUKI GS 450 E, prijs ƒ 5.750,-. Telef. 045-411526.

Te k. YAMAHA FJ 600, bwj. '88, 25.000 km., vraagprijs ƒ 7.250,-. ☎ 046-334067.

Te koop Super TENERE, 1992, met kofferset, alarm, etc., vr.pr. ƒ 14.900,-; XT 350, 1988, weinig km., vr.pr. ƒ 5.250,-. ☎ 04450-2575.

Te koop SUZUKI Intruder VS700 bwj. '86, special paint.04492-5779.

Te koop HONDA XL500R bwj. '85, vr.pr. ƒ 3.950,-. Tel. 045-729713.

Te koop HONDA Goldwing '88, 1200, bord.rood, 39.000 km. Tel. 08858-4871.

Te koop YAMAHA XT 350, bouwjaar '86, ƒ 3.850,-. Tel. 045-352377 of 452321.

HONDA CX 500 cardan 18.000 km, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. 045-222722.

Te koop SUZUKI GSi 600 F bwj. '92, nieuwst., pr.n.o.t.k. Tel. 046-333170.

YAMAHA Maxim 750 rood, 1982, cardan, 32.000 mijl, windscherm, valbeugel, zijkoffers, de ideale opstapmotor. Na 18.00 uur 04493-1340, pr.n.o.t.k.

Te koop KAWASAKI KR-1S, bwj. '90, 250 cc 2-takt, i.z.g.st., kleur blauw zwart, ƒ 8.500,-. Tel. 045-230906.

Te koop HONDA CBX 650 E, 4-cyl. 16V, bwj. '84, met werkpl. handb. en bagagerek, pas gr. beurt, nwe. remmen, dynamo v.band, ƒ 6.500,-. Tel. 045-459797.

Te koop HONDA VFR 750, bwj. '91 zwart; Suzuki GSF 750W bwj. '92, zwart-blauw paars, nw. banden en alarm. Tel. 046-520140.

Te koop HONDA Shadow VT 500, bwj. '86, ƒ 8.000,-. Telef. 04406-40971.

Te koop KAWASAKI 500 EN Chopper, bwj. '92, km.st. 10.000, ƒ 9.500,-. Telef. 046-518452 na 18.00 uur.

HONDA Magna V65, bwj. '86, kent. '90, 12.000 km., pr. ƒ 12.000,-. Tel. 045-722623.

Te koop KAWA Chopper V. N. 750 Vulcan, '87, i.z.g.st., ƒ 8.500,-. Tel. 045-410413.

Te koop YAMAHA RD 350 YPVS zwart/rood, blok '89, i. g.st., pr.n.o.t.k. 04492-1560.

Te koop HONDA XR 600 R bwj. '87, perfecte staat, ƒ 4.500,-. Tel. 046-744149.

Te koop gevraagd YAMAHA XS 110 (S), moet in goede originele staat zijn. Tel. 04740-4304.

Te k. SUZUKI DR 400 600 CC Dakar uitv., bwj. '80, pr. ƒ 1.850,-. 045-724182.

Te koop HONDA Fireblade 900 RR, bwj. '92, kleur rood wit/blauw, vele extra's. Voor meer info bel 045-227931.

Te koop HONDA Bol d'Or 900 cc, zeer mooi, bwj. '80, vr.pr. ƒ 4.950,-. 045-210072.

Te koop HONDA Bol d'Or, bwj. '88, zeer mooi, vr.pr. ƒ 9.000,-. Tel. 045-210072.

Te k. HONDA CB 650, bwj. '80, toermotor, zeer mooi, ƒ 2.950,-. Tel. 045-513425.

Te k. ZIJSPANCOMBINATIE merk Dnjepr, bwj. '94, vr.pr. ƒ 3.750,-. 046-580118.

BMW K 100 RT kl. roodmet., bwj. 10-'88, 62.000 km, i.z.g.st. verkerend. ☎ 045-258546.

Te k. BMW R 80 RT, bwj. 8-'91, i.z.g.st. Tel. 047?-30129.

Te koop YAMAHA Virago 700, bwj. '85, in nieuwstaat. Tel. 045-462637.

Te koop weermacht zijspan ZÜNDAPP Sahara-uitvoering 750 cc, bwj. '40, ƒ 12.500,-. Tel. 046-580118.

Te koop MOTO GUZZI V 65, bouwjaar '87, vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 046-580118.

Te koop HONDA Super Magna, in zeer goede staat, ƒ 9.900,-. Tel. 046-519157.

YAMAHA F.Z.X. (Fazer) met F.Z.-blok, 107 pk, rood, nw. st., ƒ 7.900,-. ☎ 046-524731.

HONDA XLV 600 Transalp, bwj. '91, prijs ƒ 8.500,-. Tel. 045-463880.

Te koop HONDA Dominator, '93, 1 jr. fabrieksgar., ƒ 10.800,-, financ. mog. 045-417122.

Te koop HONDA VFR 750 F, bouwjaar '88, kleur rood, ƒ 9.250,-. Tel. 045-423551.

SUZUKI GS 500 E, 12.000 km, '91, zwart/zilver, i.z.g.st., ƒ 6.500,-. Tel. 045-317396.

HONDA VF 1000 F2, volle kuip, rolwit, 1986 compl. revisie en factuur, nw. band., kett. en tandw. ƒ 6.750,-. RDW-gek. Tel. 045-416291.

Te k. YAMAHA XV 750, Virago, bwj. 8-'92, ƒ 10.800,-. 045-443525 na 18.00 uur.

Te koop HARLEY legeruitvoering, bwj. '42, ƒ 10.500,-. Tel. 046-580118.

(Brom)fietsen
Racefietsen voor dump-prijzen
Giant Cadex race frame alle maten v. ƒ 1.395,- v. ƒ 995,-
Giant Cadex cfr 3 van ƒ 2.195,- voor ƒ 1.799,-
Giant Cadex cfr 1 van ƒ 3.595,- voor ƒ 2.595,-
Wielrenntruien korte mouw 2 halen 1 betalen, en te veel om op te noemen.
John Willemsen Bikes
Bocholtz, Julianastraat 2. Landgraaf, Heigank 30.

BATAVUS race, ATB, sport, citybike, hybride en dagelijkse fietsen, kinderfietsen. Tweewielerspeciaalzaak Olthof, Marisstr. 14, Geleen-Zuid. Tel. 046-749237.

Diverse WIELERKLEDING nu 50% korting. Math Salden, Limbricht-Sittard.

Te k. 2 KREIDLERS Florett en diverse onderdelen. Tel. 04406-14933.

Back-to-the-Sixties PUCH 2 versn., ƒ 500,-. In z.g.st. na 18.00 u. ☎ 045-226085.

Te koop PUCH Maxi als nieuw, met str.aggr. ƒ 700,-. Dorpstr. 9, Landgraaf.

Te k. VESPA Si bwj. '90, incl. sterw., verz., vr.pr. ƒ 625,-. 045-451003 na 14.00 uur.

CANNONDALE Super V 1000 nu ƒ 4.500,-; Connondale Super V 2000 nu ƒ 5.400,-; Trek 9200 ƒ 4.500,-. Nu ook div. aanbiedingen Profilex ATB'S. Tweewielers Math Salden, Limbricht-Sittard.

Te koop zwart/gele HONDA MTX, bwj. '91, koopje. Telef. 04492-4101.

Sport & Spel
Telematicaloop
NUTRICIA dé dorstlesser
FALKE naadloze runningsokken
COMPEED blarenpleisters
Sporthuis Diana
Emmastraat 11, Heerlen. Telef. 045-713495.

Vakantie en Rekreatie
Caravans/tenten
Te koop caravan HOBBY Prestige i.z.g.st. met toebehoren. Telef. 045-726990.

Te koop 5-pers. CARAVAN bwj. '83, roomcar, m. voort., aanrecht, ijsk., gasstel, bankstel, met vaste staanpl., ƒ 16.000,-. Tel. 045-352402.

Voor REPARATIES en schaderegelingen Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade, 04492-1870.

Te h. aangeb. STALLINGPLAATS voor boot of caravan. Tel. 045-415330.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Campers
Te huur bij Sijstermans: 4-6 persoons CAMPERS v.a. ƒ 900,- per week all-in. ☎ 045-216476 - 04492-3311.

Te k. VW CAMPER, bwj. '82, i.z.g.st., vele extra's, vr.pr. ƒ 8.000,-. ☎ 043-624805.

Te koop 4-pers. CAMPER Mercedes 307 D, bwj. '82, vr. pr. ƒ 10.000,-. ☎ 043-431025.

Te koop Fiat FARGO fabriekscamperbusje, 5-pers., 1982, div. access., 100% in orde. 045-320842.

Ong. FABRIEKSCAMPER Fiat Ducato '87, 6-pers., 85.000 km. 046-740817.

Te koop IVECO 4010, bwj. '90, opbouw met Alkoof (bwj. '93), 6-pers., zeer mooi, ƒ 65.000,-. Tel. 04702-2838.

Te huur 6-pers. CAMPER, nu al laagseizoen. Tel. 04409-3286.

CAMPER 4 persoons, i.z.g. st., compleet uitgevoerd, ƒ 8.750,-. Tel. 045-224135.

Diversen Buitenland
Geniet van de prachtige natuur en rustige omgeving van
Hotel-camping-restaurant Bel Air
Op al onze overnachtingsprijzen in de maanden september en oktober 15% korting. Hotel-camping-restaurant Bel Air Bourscheid-Plage Luxemburg. Tel. 00-35290019.

Opleidingen
Rij-instructeur/trice
Vraag onze gratis studiegids aan.
ROC Heerlen, ☎ 045-224556 of 045-258398.

Heerlen/Maastricht
Shiatsu
meditatie, Do-in, Japanse Yoga, shiatsu, meridiaanmassage, Oosterse filosofie en bewegingsleer
Zondag 4 sept. a.s. introductie-les.
Start basis-cursus Shiatsu in september
Stichting Shiatsu-school Sei Mei
Tel. 045-420770 (van 9.00 tot 10.00 uur).

OPRUIMING BIJ VAN SLOUN
TOT 50% OP KWALITEITSMEUBELS

o.a.		van	voor
Hülsta	wandkast lak wit	ƒ 7347,-	ƒ 3680,-
Hülsta	dressoir met vitrine	ƒ 5106,-	ƒ 2680,-
Hülsta	wandkast zwart essen	ƒ 7848,-	ƒ 3980,-
Hülsta	wandkast lak wit	ƒ 5630,-	ƒ 2890,-
Hülsta	boekenkast met vitrine	ƒ 6640,-	ƒ 3290,-
Hülsta	wandkast essen zwart	ƒ 9948,-	ƒ 4980,-
Michael Tyler	2,5+1+1 stof	ƒ 8976,-	ƒ 4690,-
Himolla	3+2-zits leder beige	ƒ 8980,-	ƒ 4590,-
Lookline	3+2-zits stof	ƒ 5100,-	ƒ 2690,-
Musterring	3+2-zits leder	ƒ 7495,-	ƒ 3790,-
Gealux	fauteuil leder	ƒ 3195,-	ƒ 1690,-
Musterring	3+2-zits leder	ƒ 6980,-	ƒ 3690,-
Rolf Benz	fauteuil leder	ƒ 2652,-	ƒ 1690,-
De Puydt	toog/vitrinekast	ƒ 7690,-	ƒ 5280,-
De Puydt	toogkast	ƒ 5890,-	ƒ 3380,-
Charm Classic	toogkast	ƒ 12490,-	ƒ 7480,-
De Puydt	vitrinekast	ƒ 9797,-	ƒ 5780,-
De Puydt	toogkast	ƒ 6897,-	ƒ 3780,-
Tillmann	2,5-zits + fauteuil leder	ƒ 11940,-	ƒ 6980,-
Finkeldei	fauteuil leder	ƒ 4735,-	ƒ 2980,-
Luxor	3+2+1 eiken/leder	ƒ 13560,-	ƒ 8990,-
Rego	2,5-zits leder	ƒ 4480,-	ƒ 2980,-
Luxor	3+1+1 eiken/leder	ƒ 14220,-	ƒ 9800,-
Hülsta	slaapkamer wit	ƒ 8044,-	ƒ 5450,-
Moser	slaapkamer	ƒ 12026,-	ƒ 8995,-
Moser	slaapkamer	ƒ 13874,-	ƒ 9950,-
Musterring	slaapkamer	ƒ 8126,-	ƒ 5750,-
Moser	vouwkast wit	ƒ 5450,-	ƒ 2595,-
Moser	schuifkast zwart	ƒ 2335,-	ƒ 1695,-

Dit is een kleine greep uit onze aanbieding, er is veel meer.

van sloun interieur
van sloun SLAAPADVIES
SITTARD Industriestraat 4 Industriestraat 23 | VALKENBURG Elke zondag geopend van 13.00-17.00 uur | VALKENBURG Reinaldstraat 1 Nieuweweg 2-6

En dan opeens wordt je zaadje een kind dat aanbelt met de woorden 'Dag pappie. Gut, ik heb jouw ogen'. Een schrikbeeld, dat als een zwaard van Damocles boven de Nederlandse spermabanken hangt. Sinds het wetsvoorstel over het opheffen van de anonimiteit van de spermadonor, zit de angst er in de donorwereld goed in. Volgens een onlangs gehouden enquête onder de donoren van de spermabank van het Academisch Ziekenhuis Utrecht (AZU) trekt driekwart van de donoren zich terug als het kind over de gegevens van de biologische vader kan gaan beschikken. „We kunnen de tent sluiten," zegt Gerard Wiringa, werkzaam op de spermabank van het AZU. En wat dan? Een advertentie in de krant? Het zwart-zaad-circuit? Iemand opduiken op een feestje voor een one-night-stand?

Spermabank kan met goddelijke machten spelen

Het quotum van het scrotum

DOOR MARGREET FOGTELOO

Diep weggestopt in het Academisch Ziekenhuis Utrecht is de spermabank gevestigd. Een wachtkamer, twee 'produceerhokken', een laboratorium en een vrieskamer, meer niet. Binnen deze muren vindt het proces plaats van de zaadlozing tot de uiteindelijke toepassing ervan, de bevruchting. De spermabank en de fertiliteits-afdeling (kunstmatige inseminatie en invitro-fertilisatie) hebben ten slotte met hetzelfde te maken: zaad en eitjes, vruchtbaarheid en onvruchtbaarheid. Kortom: kinderen maken voor degenen die ze niet op natuurlijke wijze kunnen 'krijgen'.

De twee afdelingen zijn in de dagelijkse praktijk strikt van elkaar gescheiden. De spermadonor en de ei-draagster komen elkaar dus niet in de gang of in de wachtkamer tegen, verzekert Gerard Wiringa, verbonden aan de Utrechtse spermabank.
Het is 's avonds doodstil in het laboratorium. Op de achtergrond speelt alleen zachtjes een Mozartje op de radio. Wiringa zit geconcentreerd gebogen boven een microscoop. Droogjes: „Zaad is vruchtbaar als er minimaal tweeëneenhalf miljoen bewegende spermatozoïden in zwemmen. Dat ben ik nu aan het tellen."
Het lijkt een onmogelijke klus, maar hij laat er een eenvoudig berekeningetje op los. Zoveel bewegende zaadjes op zoveel milliliter maal zoveel is zoveel miljoen. Door de microscoop zie je tweehonderd maal vergroot in een grijzige, waterige vlek blauwdoorschijnende kikkervisjes druk op en neer zwemmen. Een onthutsend mooi symbool van Het Leven. Wiringa heeft in de afgelopen elf jaar dat hij werkt als spermateller-bevriezer-verwerker een geoefende eerste blik ontwikkeld. Hij ziet eigenlijk in één oogopslag of zaad wel of niet vruchtbaar is.

Droomvader

De eerste donor van deze avond stapt binnen. Een droomvader, een enorm stuk. Om even stil van te worden. Lange benen gestoken in een korte broek, atletisch postuur, zwarte krullen, metallic-blauwe ogen met een intelligente blik. Geroutineerd pakt hij zijn bekertje. „Ga je eerst produceren of liever nog even wachten?" vraagt Wiringa.
De naam van de donor kent hij niet. Voor hem is iedere donor een nummer. „We doen dat om de anonimiteit te waarborgen. Ook ik kan mijn mond op een feestje per ongeluk voorbij praten. Bovendien mag je nooit in de verleiding worden gebracht dat je, bewust of onbewust, bepaalde mensen bij elkaar brengt."

Wiringa kan op die manier met goddelijke machten spelen.
De donor gaat meteen aan de slag en komt na een minuut of zes terug met zijn plastic bekertje zaad. Na hem druppelt er elk half uur eén donor binnen. De tweede producent heeft ook blauwe ogen. Maar verder... Hij is klein met op zijn rug een soort bocheltje (niet erfelijk) en mompelt onhandig binnensmonds. Als hij even later weg is, weet je niet meer precies hoe hij eruit zag.

De natuur (of in dit geval beter gezegd: de kansberekening) is genadeloos. De aanstaande moeder van het kind heeft geen enkele invloed op 'die andere helft'. Wiringa somt op: „We kijken bij de donors alleen naar fysieke kenmerken: oogkleur, haarkleur, lengte en gewicht. Die moeten zo veel mogelijk overeenkomen met de sociale vader. Als er een lesbisch paar is dat via een zaaddonor een kind wil, kan er een voorkeur uitgesproken worden. We kijken trouwens ook naar de voorouders van de donor, althans tot de derde graad. Want de genen van een verre zwarte voorvader bijvoorbeeld kunnen enkele generaties verder weer dominant zijn."
„Naast uiterlijke kenmerken screenen we de medische gegevens van de donoren, zoals de bloedgroep en eventuele erfelijke aandoeningen. Bij een mix moet je er voor zorgen dat je genetische risicofactoren reduceert. Als er bijvoorbeeld kanker in de familie van de donor zit, dan moet je dat niet koppelen aan een vrouw die ook uit een familie met kanker komt. Donoren worden daarnaast elk half jaar getest op aids en op een aantal geslachtsziekten en streptokokken die gevaarlijk kunnen zijn voor een pasgeborene."

Motieven

Donor word je niet zomaar. Eerst is er een uitgebreid gesprek met professor Te Velde, hoofd van de fertiliteitsafdeling, die kijkt hoe iemand psychologisch in elkaar steekt. Schimmige motieven om als zaadgever te fungeren worden geschift, vooral omdat de spermabank koste wat het kost geen twijfelachtige sfeer om zich heen wil bouwen.

„Mensen moeten een oprechte, heldere motivatie hebben. Labiele of geestelijk te jonge mensen wijzen we af, omdat die er soms later spijt van kunnen krijgen. Ze mogen zich er niet onbezonnen instorten. Voor de kick zaad geven is ook niet goed. En frequent wisselen van partners, dat kunnen we net zo min dulden. Maar we kijken niet naar intelligentie en milieu," zo vat Wiringa samen hoe Ter Velden selecteert. Uiteindelijk wordt op die manier één op drie aanmeldingen afgewezen.

De motivatie voor de uitverkorenen komt in het algemeen neer op 'mensen helpen die zo vreselijk graag een kind willen en dat niet kunnen'. Het profiel van de donor vertoont gelijkenis met het profiel van de 'ideale schoonzoon'. Hij, homo of hetero, is tussen de 23 en 40 jaar, monogaam, stabiel en gezond. Vaak gehuwd en met kinderen. Na vijftien geslaagde bevruchtingen moet hij stoppen. „Dat aantal heeft te maken met de kans dat kinderen met genetisch materiaal van één vader elkaar ooit zullen tegenkomen en samen een kind maken. Dat is niet gezond."
Na de eerste ronde komt de man terecht bij Wiringa. „Ik kijk naar de kwaliteit van het zaad, dat bepaald wordt door het aantal bewegende spermacellen en de vorm daarvan. Ze moeten mooi ovaal zijn. Bij mij valt er ook nog eens één op de drie af. Door het bevriezen neemt trouwens de vruchtbaarheid van het zaad iets af waardoor een bevruchting soms niet meer lukt, maar dat zeggen we nooit tegen de donor. Dat schaadt namelijk zijn ego. Mannen kunnen diep teleurgesteld of ronduit boos worden als ze te horen krijgen dat hun zaad niet deugt."
Dat geldt ook voor hun quotum uit het scrotum. Iedere man heeft een persoonlijke hoeveelheid ejaculaat. Hoe meer, hoe beter, denken mannen van zichzelf. Fout. „Voor de vruchtbaarheid is het net andersom," zegt Wiringa. „In een kleine hoeveelheid zit meer concentratie zaad. Het makkelijkst werk ik met anderhalf à twee milliliter zaad. Meer is te waterig."

● *Gerard Wiringa telt de spermacellen.*

Foto's: GPD

Rietjes

Bij de spermadokter klinken slurpgeluiden. Hij zuigt vanuit de ingeleverde bakjes het zaad omhoog in rietjes in vrolijke kleuren. Ieder donor heeft zijn eigen kleur. Uit één shot komen gemiddeld zo'n 38 rietjes. Per vrouw worden gedurende elke cyclus twee maal twee rietjes gebruikt om een zwangerschap tot stand te brengen. Dus daar gaat een heel stel kinderen, denk je onwillekeurig, maar zo ziet Wiringa dat niet. „Er zitten heel wat rietjes bij die tot niets leiden. De kans dat het lukt is niet honderd procent. Soms is het in één keer raak, soms duurt het twaalf keer voor een vrouw is bevrucht."

Gerard Wiringa is zich er niet continu van bewust dat hij bezig is met het 'maken' van kinderen. Hij kijkt puur klinisch tegen zijn werk aan, net als de donoren zelf. In de spermabank hangt geen seks in de lucht. Het is een witte, medische ruimte waar de natuur een handje geholpen wordt door mannen die zichzelf een handje helpen. Dat gebeurt in een van de twee keurige, frisse 'procudeerhokjes'. Geen ramen, een leren bank, handdoekjes, wastafel en de onvermijdelijke opwekkers: Playboys, pornoblaadjes en zelfs een porno-videofilm. „De mannen zijn meestal snel klaar. Alleen de eerste keer duurt het vaak wat langer."
„De eerste keer? Goh... Het was geloof ik een beetje een geknoei. Wel wat raar ja," zegt donor Ton, die al veertien keer in het AZU heeft 'geproduceerd'. Hij doet er absoluut niet moeilijk over. Ton hangt het niet aan de grote klok, maar zijn directe collega's en vrienden, ouders en uiteraard zijn vrouw weten dat hij 'het' hier zo'n één keer per maand doet. „Of ik nou thuis zit te masturberen of hier, dat maakt niks uit. Je krijgt er trouwens handigheid in. De eerste helft vang ik op in een potje, de rest laat ik er naast floepen. Te dun, zegt Gerard."

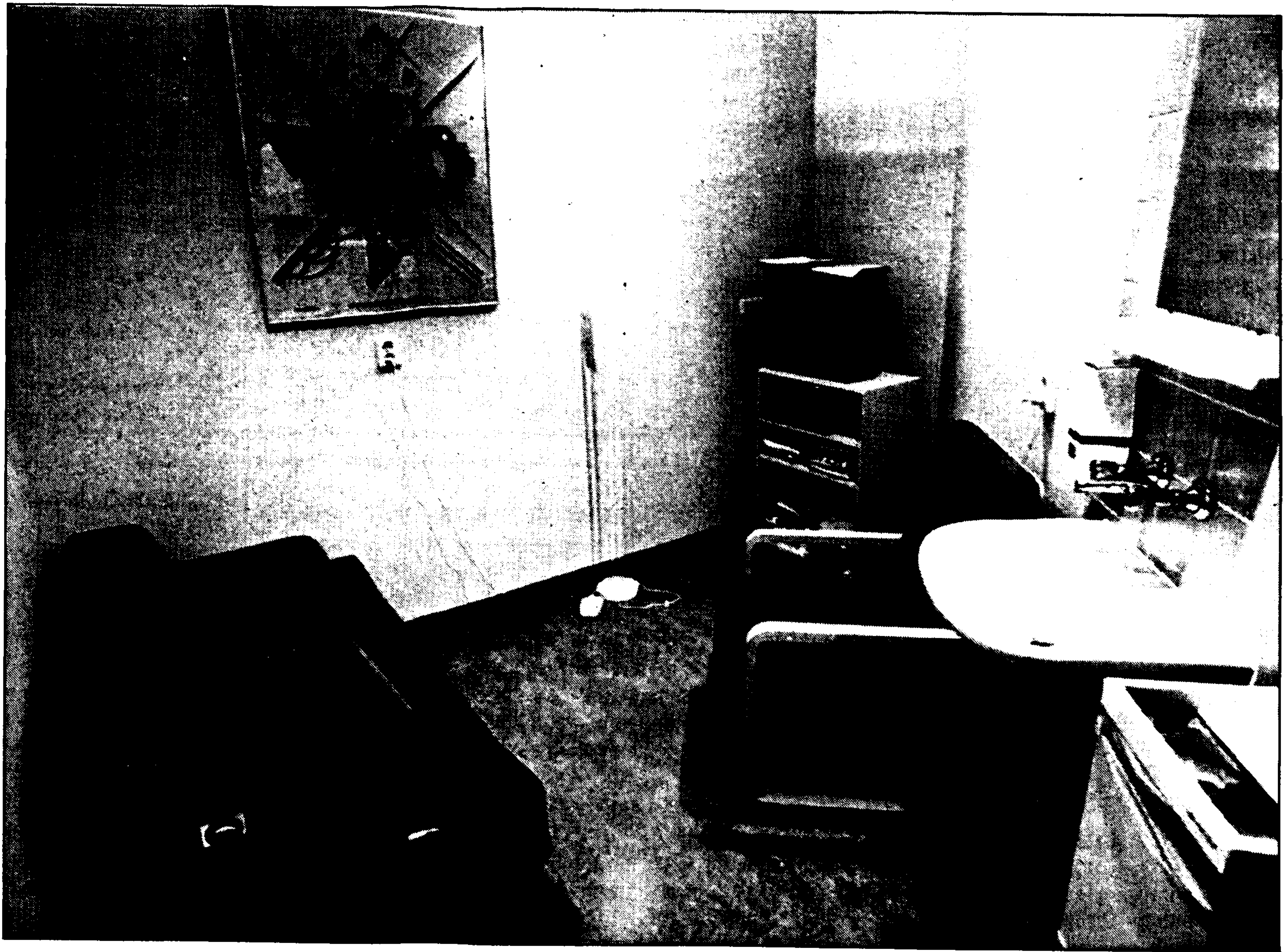
De gelukkig getrouwde vader van – in elk geval – drie zonen van 11, 13 en 16 oogt nuchter, vriendelijk en open. Z'n zoons thuis weten 'het' overigens ook.
„Er is natuurlijk altijd een bepaalde mate van nieuwsgierigheid. Mijn vrouw vindt het ook wel spannend. Ik heb er geen moeite mee als er over vijftien jaar een puber bij me op de stoep staat. Als ik me even verplaats in zo'n kind, snap ik dat wel. Ik ben tenslotte de helft van de genen. Het kan een obsessie zijn. Laat dus maar komen hoor, zo'n kind krijgt dan gewoon een glaasje ranja. De zorg en de financiën vormen uiteraard een ander verhaal. Geen sprake van!"
Ton is een van de weinigen die geen probleem zien in het wetsvoorstel om de anonimiteit van zaaddonoren in bepaalde gevallen op te heffen. Volgens een AZU-enquete zullen na inwerkingtreding van het voorstel maar elf van de veertig donoren overblijven. „En dan kun je de tent wel opdoeken," voorspelt Wiringa.

Geheelonthouding

Tons ouders zijn er niet echt blij mee. Ze zijn katholiek. Zelf is hij overal heel vrij in. „Het maakt me ook niet uit of het naar een lesbisch ouderpaar gaat. Daarvoor moest ik een verklaring ondertekenen. Sommige hebben daar moeite mee."
Voor het geld doet hij het niet. Donoren krijgen per keer een reiskostenvergoeding. De drie dagen geheelonthouding voor hij moet 'schieten', vindt hij ook geen punt. „Kleine ongemakken voor een beetje hulp aan mensen die in nood verkeren. Het leed, het stille verdriet van mensen die geen kinderen kunnen krijgen, is heel groot. Ik heb dat meegemaakt in mijn directe omgeving en besloot toen me hier te melden."

Vanuit dezelfde optiek geeft Ton bloed, draagt hij een donorcodicil en schenkt hij zo nu en dan geld aan projecten in de Derde Wereld. Ton gaat er weer eens vandoor. Over drie weken zal hij zich opnieuw aan de poorten van het ziekenhuis melden. „Tot de volgende keer, Gerard." „Tot ziens, ehh," zegt Gerard, die niet weet dat hij Ton heet. Hij koestert zijn donoren, want het zijn er, ondanks de anonimiteit, te weinig.
„Nee, we adverteren zelden, een enkele keer in het Universiteitsblad, maar het maakt toch een rare indruk." Een advertentie met de tekst 'Gezocht: bruinogige mannen die hun zaad ter beschikking willen stellen' kan nu eenmaal niet, ook al zou Wiringa het graag willen. Er zijn namelijk genoeg blauwe ogen, maar veel te weinig bruine ogen in de aanbieding. Een typisch spermabank-probleem.

De verse rietjes met sperma gaan meteen naar de vrieskamer, waar ze in tonnen stikstof worden bewaard bij een temperatuur van 196 graden onder nul. Achter een onopvallende deur zonder nadere aanduiding – 'om onbevoegden niet op een idee te brengen' – staan een stuk of acht tonnen flarden koele damp slaan als je ze even opent. Dit is de echte bank. De zaadjes liggen naar uiterlijk kenmerk gerangschikt. In de vrieskamer heerst de apartheid.
Soms, heel soms twijfelt Wiringa wel eens een beetje aan de ethische kant van zijn werk. „Met de moderne medische technologie zijn we voortdurend bezig de natuurlijke selectie te omzeilen. Mag ik wel ingrijpen in het evolutieproces? Ik beïnvloed immers de natuur?" Vragende ogen vanachter Wiringa's brilleglazen. „Maar als je ziet hoe vreselijk blij mensen zijn... ach, dat neemt al mijn twijfel weg."
Naast Wiringa's microscoop hangen twee geboortekaartjes. Een van de teksten luidt: 'We danken God en zijn intens gelukkig met de geboorte van onze zoon'.

● *'Het'kamertje, waar de 'handelingen' plaats vinden.*

Privacy van spermadonor ter discussie

Nederland telt dertig spermabanken, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor duizend kunstmatige-inseminatie-donorkinderen (KID's) per jaar. Sinds 1948 wordt er met KI gewerkt.

In ons land woedt er al jaren een strijd over de vraag of een kind het recht moet krijgen de identiteit van zijn biologische vader te kennen. Stond tot voor kort het sociale ouderschap en het recht op privacy centraal, de laatste tijd gaan er stemmen op de bloedband tussen vader en kind voorrang te geven.

Groot voorvechter van een wet die de anonomiteit van de donor afschaft, was oud-minister van justitie Hirsch Ballin (CDA). Volgens die wet krijgt het kind vanaf zijn zestiende recht op de gegevens van de biologische vader. Op dit moment nog blijven de gegevens tot het zevende levensjaar van het kind bewaard. Daarna worden ze vernietigd als blijkt dat zich bij het kind geen erfelijke aandoeningen hebben geopenbaard.

Binnen de discussie zijn er grofweg twee bloedgroepen. De ene groep, waaronder de spermabanken, is tegen opheffing van anonimiteit. Argumenten zijn: je helpt mensen die vreselijk graag kinderen willen maar dat niet kunnen op een relatief eenvoudige manier. Als de anonimiteit wordt opgeheven, wordt de sperma-pool te klein.

Wiringa van de spermabank in Utrecht: „Mensen zijn dan aangewezen op het zwarte circuit. Of op een advertentie in de krant. Ik moet er niet aan denken. Er zijn medische risico's en ze hebben geen laboratorium achter zich. De genetisch risico's zijn enorm; het is doodeng. En dan heb ik het even niet over het gedoe er omheen van zelf te maken afspraken."

Aan de andere kant klinkt de roep om opheffing van de anonimiteit, vanuit onder meer de Stichting Afstammingsgegevens. Eén van de belangrijkste voorvechters is de pedagoog en psycholoog prof. René Hoksbergen, hoogleraar adoptie aan de universiteit in Utrecht. Hij nam enkele jaren geleden het initiatief tot oprichting van de Stichting Afstammingsgegevens, die mensen helpt toegang te krijgen tot gegevens over hun afkomst. Meestal zijn dat pleeg- en adoptiekinderen of kinderen die bijvoorbeeld vlak na de bevrijding in 1945 door Canadezen zijn verwekt. Maar de laatste tijd kloppen ook steeds meer KID- kinderen aan de deur.

„Gynaecologen denken puur in zaad, maar ze vergeten te vaak dat daar een kind uitkomt dat gaat nadenken over zijn identiteit," aldus Hoksbergen. „Elk mens heeft het recht op kennis over zijn genetische afkomst. Het zoeken naar je afkomst is een normaal proces dat KID-kinderen ontnomen wordt. Het is de morele plicht van de donor zich bekend te maken. De rechten van het kind behoren zwaarder te wegen dan de recht van de ouders."

Speel mee en win!

Super Limburgs Dagblad Bingo

Extra Superprijs, gratis kans op een Peugeot 306 XN

BINGO

Speel spannend bingo! De komende 9 weken worden erg spannend. Limburgs Dagblad-lezers zijn weer in de ban van bingo. Acht weken is er een formidabele prijzenpot van **ƒ 10.000,--** met een wekelijkse hoofdprijs van **ƒ 5.000,--**.

Bij aankoop van elke bingokaart voor een van de acht ronden ontvangt u een GRATIS kaart met DRIE kansen voor de negende spelronde van 31 oktober t/m 5 november.
De EXTRA PRIJS in deze SUPER-ronde is een auto, een **Peugeot 306 XN.** Alle reden om uw kans te wagen! Bovendien steunt u met uw deelname een goed doel. De verkoopprijs per bingokaart bedraagt slechts ƒ 4,--, inclusief een gratis kaart voor de Superprijs. Alle reden dus om het niet bij één kaart per week te laten.

De opbrengst komt ten goede aan: Stichting Dienstverlening Gehandicapten Limburg - Stichting Jeugdzorgwerk Nederland - Wereldkinderen, Vereniging voor Kinderwelzijn - Stichting 't Woelige Nest - Stichting Leger des Heils Welzijn en Gezondheidszorg.

Limburgs Dagblad bingo wordt gespeeld in 8 spelronden en een extra spelronde van elk hooguit 6 dagen. Vanaf maandag 29 augustus a.s. zijn de bingokaarten à ƒ 4,-- per kaart te koop in uw buurt bij alle onderstaande winkeliers, de kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV-kantoren in Heerlen, Landgraaf, Simpelveld en Vaals. De kaarten voor iedere volgende spelronde zijn steeds één week voorafgaande aan de spelweek te koop. Op iedere kaart staan zes blokken met cijfers. Elk blok vormt één geldige bingostrip. U heeft dus 6 kansen per bingokaart! Met méér kaarten nog meer kans! De GRATIS bingokaart die u ontvangt bij aankoop van elke bingokaart bevat DRIE blokken, dus DRIE kansen per kaart. DRIE kansen op de Superprijs: **een AUTO!**

Vanaf maandag 5 september a.s. publiceren wij elke ochtend enkele getallen in het Limburgs Dagblad, in volgorde waarin deze door de notaris zijn getrokken. Staan deze getallen in een of meer blokken op uw kaart, dan kruist u deze aan, maar wel zo dat ze leesbaar blijven. Let op, want een getal kan in meerdere blokken op uw kaart voorkomen. Zodra in een van de blokken alle 18 getallen zijn aangekruist heeft u "bingo" en maakt u kans op een prijs.

Als u "bingo" heeft dient u dat nog dezelfde ochtend telefonisch te melden. U belt dan tussen 9.00 en 12.00 uur de speciale bingolijn: 045-739888. Indien u vroeger of later belt kan uw bingo niet worden geregistreerd en valt u buiten de prijzen. Het is dus absoluut noodzakelijk dat u binnen deze tijden belt op de dag dat u "bingo" heeft.

De wekelijkse hoofdprijs bedraagt ƒ 5.000,-- netto. Bovendien zijn er vele andere aantrekkelijke geldprijzen. Per week is dat ƒ 10.000,--.

Bepalend voor de prijs is het laatst aangekruiste getal. De getallen worden immers in dezelfde volgorde gepubliceerd als de notaris ze heeft getrokken. Een eerder getrokken getal geeft dus recht op een hogere prijs. Indien er meer prijswinnaars op één getal zijn, worden de prijzen in principe gedeeld. Het tijdstip waarop u uw "bingo" telefonisch meldt is dus niet van invloed op de hoogte van de prijs, mits u maar op dezelfde dag dat u "bingo" heeft tussen 9.00 en 12.00 v.m. belt. Achter op uw bingokaart staan de officiële spelregels nog eens vermeld. De winnaars worden wekelijks op zaterdag in het Limburgs Dagblad gepubliceerd.

Met méér kaarten, meer kansen!

Koop hier uw Bingo-kaarten:

HEERLEN: Limburgs Dagblad, In de Cramer 37; Boskeljon, Eikenderweg 68; Sigarenzaak Evers, Nobelstraat 54; Speciaalzaak Bijsmans, Saroleastraat 29; van Verseveld, Saroleastraat 80 A; Bakkerij Voncken, Sittarderweg 122; Boekhandel Stoffel, Willemstraat 113; C 1000 Sterk, Zeswegenlaan 283; Super Laschet, Amsterdamstraat 66; Enkabe Heussen, Amsterdamstraat 60; Claassens van Neer, Kasteellaan 83; Cox V.O. F., Kerkraderweg 23; Postagentschap Schoutens, V. W.Poelmanstraat 1; Plusmarkt Winnubst, V. W. Poelmanstraat 47 A; Boekhandel Roosenboom, Heerlerbaan 114; Mobil Self Service Bock, Heerlerbaan 158 A; Drogisterij Hollands, Caumerboord 29; Q8 Service Jansen V.O.F. , J.F. Kennedylaan 123; Welterhof, J. F.Kennedylaan 301; Tabakspec. zaak Benders, Heerlerbaan 126; Drogisterij J. Meertens, Weltertuynstraat 70; Lektuurhal de Groot, Saroleastraat 58 A; Meertens-Otten, Nieuwhuisstraat 9; VVV Heerlen, Honigmanstraat 100; de Boekelier, Promenade 133; Swell, Promenade 52; Benders, Keizerstraat 507; Versmarkt Molenberg, J. v.Vondelstraat 35; de Vlieger, dr. Poelsstraat 14; Iedema V.O.F. , Beersdalweg 115; Totalstation Minli BV, Bokstraat 6; de Peperklip, Wannerstraat 15; Wimś Winkel, Mgr. Hanssenstraat 9; Sig. Mag. Jongen, Anjelierstraat 50 A; Spar Lamers, Anjelierstraat 70; Plus Markt Meyers, Wannerstraat 7; Sig.Mag. Linden, Keekstraat 2; Garantmarkt Scheeren, Eikenderweg 55. **VOERENDAAL:** Shell Boosten, Heerlerweg 129; Kantoorboekhandel Wind, Hogeweg 32; BP Maessen, Hogeweg 78; Senden Super Service, Kerkplein 61; Widdershoven, Tenelenweg 19; Mas, Kerkplein 54.

SIMPELVELD: Spar Winthagen, Stampstraat 26; Janssen-Hendrix, Irmstraat 25; Kantoorboekhandel Wijma, Kloosterstraat 32; VVV Simpelveld, Pleistraat 2 B; Super Quaedvlieg, Kloosterstraat 28. **BOCHOLTZ:** Sig. Mag. J. Laval, dr. Nolensstraat 25; Bertram-Erven, Min. Ruysstraat 5; Mertens, Wilhelminastraat 11. **UBACHSBERG:** Versmarkt Werry, Kerkstraat 10. **KLIMMEN:** Eussen Versmarkt, Klimmenderstraat 48. **RANSDAAL:** Levensm. Bedr. Pieters, Ransdalerstraat 40. **HULSBERG:** Super Scheepers, Europaplein 1; Driessen Versmarkt, Mgr. Brulsstraat 4. **WIJNANDSRADE:** Thuismarkt Vaessen, Kornnerstraat 22. **LANDGRAAF:** Gulpers V.O.F. , Markt 5; Shell Station Minli BV, Einsteinstraat 5; Stomerij Rijpkema, Hoofdstraat 134; Supermarkt J.Bertram, Prem 1; Beckers, de Wendelstraat 36; Het Gele Kruis, Hoogstraat 54; Stomerij Jongmans, Hoogstraat 189; C 1000 Voordeelmarkt, Korte Hovenstraat 10; Drogisterij Vaessen, Hovenstraat 47; Huth, Hovenstraat 141; Boekhandel Geregeld, Kerkstraat 7; de Weerd, dr.Schaepmanstraat 12 A; Shell Station Kempen, Nieuwenhagerheidestraat 30; Versmarkt Krijntjes, Abdissenlaan 82; t Gangske, Heigank 41; Super Horsch, Lichtenbergerstraat 55; Super Schoenmaekers, Hoofdstraat 148; Kantoorboekhandel Funcken, Hoofdstraat 71; Gulpers V.O. F., Streeperstraat 17; Bruna-Cox Kantoorboekhandel, Raadhuisplein 9; VVV Landgraaf, Rossinipassage 21; Total Service Leenhof, Heerlenseweg 200. **SCHINVELD:** Avia Schinveld, Provincialeweg Noord; Sig. Mag. t Schwaamhoes, Beekstraat 26; Esso Diederen, Echterbaan 2. **MERKELBEEK:** Postagentschap Merkelbeek, Misweg 3. **NUTH:** Claessens, Stationsstraat 286; Mobil Christophe, Valkenburgerweg [illegible]; Spar Verlaan, Bavostraat 6. **BRUNSSUM:** Limburgs Dagblad, Rumpeners[illegible]t 81; Sig. Mag. Bartholome, Kennedylaan 86; 4=6 Versmarkt Rook, de R[illegible]straat 6; Spar Derrez Brunssum, St.Gregoriuslaan 60; Sig. Speciaalza[illegible] H[illegible]mans, Rumpenerstraat 5; Super Fr. Smeets, Schildstraat 54; [illegible]ssum, Akerstraat Noord 57; t Hoekje, Wyenweg 203; t Rokershoes, Ju[illegible]astraat 2[illegible] Sig. Spec.zaak. v.Zandvoort, Akerstraat 80 A; Rozeman Boekhandel, [illegible]erkstraa[illegible] 35; Bruna Thewessen, Passage 2; van Hussen, t Winkelcentrum 7; [illegible] Rumpenerstraat 108; Fina Service, Pr. Hendriklaan 243. **HOENS[illegible]:** [illegible]pers, Kouvenderstraat 13; Drog. Parf.Pius, Pius XII plein 10 A; T[illegible]spec. zaa[illegible] Peeters, Hoofdstraat 26; Garantmarkt Boumans, Hoofdstraat [illegible]60; Super W. Savelberg, Mgr. Hanssenlaan 83; Coiffure J. Smeets, Pius XII plein 8; Hermens Voordeelmarkt, Julianastraat 114; Kantoorboekhandel Wind, Akerstraat Noord 124; t Drankenwinkeltje, Heisterberg 7; Spar Frijns, Prof. v.h. Hofstraat 11; Hermens, Paadweg 37; LÓrtye, Kouvenderstraat 33; Postagentschap Cremers, Julianastraat 44. **AMSTENRADE:** Shell Service, Hommerterweg 292; Twan Senden, Hoofdstraat 2 A; Hermens, Hoofdstraat 45. **OIRSBEEK:** Drogisterij Doomen, Provincialeweg 106; Hamart V.O.F. , Raadhuisstraat 23. **EYGELSHOVEN:** Silvertand, Veldhofstraat 69; Super Gernaat, Portbeemden 1; Moors AGF, Mgr.Nolensplein 9; Faassen Drogisterij, Laurastraat 11; Sig. Mag. Eygelshoven, Veldhofstraat 71. **KERKRADE:** Limburgs Dagblad, Markt 42; Meertens Kerkrade BV, Poststraat 14; Boekhandel de Zuid, Hoofdstraat 13; Fa. Beckers, Markt 18; Jos Buck BV, Einderstraat 59; Eijkmans, Bleyerheiderstraat 28; Huiswinkel Vroenhof, Vroenstraat 97; Plusmarkt de Bruyn, Maria Gorettistraat 2 D; Meertens, Zonstraat 75; Super van Oppen, St.Pieterstraat 15; Kooiker & Zn. , Hamstraat 159; Busing Sig. Mag. Willem II, Kloosterbosstraat 114; Versshop de Vink, St. Pieterstraat 273; Drogisterij Janssens, Eikerplein 4; Sig. Mag. E. v.Strien, Kaalheidersteenweg 13; Maertzdorf, Heiveldstraat 56; Cirkel Janssen, Kasperenstraat 41; Corona Kerkrade West BV, Akerstraat 76; Super van Oppen, Gladiolenstraat 216; Drogisterij Duysens, Piusstraat 19; Sig.Mag. F.Otten, Bleyerheiderstraat 144; DA Drogisterij Beugels, Kampstraat 44; Fuchs-Woltgens, Bleyerheiderstraat 122; Jumbo Souren, Carboonstraat 69; Boekhandel de Mijnlamp, Akerstraat 48; Avia Service, Drievogelstraat 78; Tabakspec. zaak Fohler, Industriestraat 64.

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 940-0081-0096.94

DE KRANT VAN LIMBURG

imburgs WOONBLAD

Natuurtrend

Zaterdag 27 augustus 1994 ● Pagina 33

Natuursteentjes trendmateriaal van de jaren negentig

Terrazzo voor binnen en buiten

Terrazzowerk is sterk in opkomst. In keukens, badkamers, op vloeren en als materiaal voor kunstwerken en meubels voor binnen en buiten. Terrazzo maakt een herintrede in woonsferen.

DOOR DESIREE VAN OOYIK

In Nederland houden twintig bedrijven zich puur bezig met terrazzowerk, daarnaast zijn er zo'n dertig veertig die het ambachtelijk vak als nevenbedrijf voeren. Door de toegenomen vraag van vooral particulieren kan de bedrijfstak het werk nauwelijks aan.

Groot is dan ook de belangstelling van beeldend kunstenaars. Terrazzo is voor deze groep een goedkoop materiaal, geschikt voor binnen- en buitenbeelden, dat kwalitatief niet onderdoet voor bijvoorbeeld brons. Zowel de Hoge School voor de Kunsten in Utrecht als het Amsterdams Kunstenaarscollectief werpt zich om die reden fanatiek op de ambachtelijke terrazzokennis.

Keukens

Keukens zijn gangmaker in de trend naar terrazzowerk. Waar vormen creatiever worden en er meer geld wordt uitgetrokken voor het kloppend hart van het gezinsgebeuren staat terrazzo in het brandpunt van belangstelling. Aanrechtbladen maar ook wanden, tafels en vloeren doen opgeld in de moderne onderhoudsarme keuken.

De natuurlijke uitstraling gaat samen met de vraag naar duurzaamheid. Gootstenen en kookplaten worden naadloos in de bladen verzonken. Alle denkbare vormen zijn mogelijk zoals ook de kleuren door de toekomstig eigenaar nauwkeurig kunnen worden vastgesteld.

In tegenstelling tot kort na de oorlog toen de steentjesmortel fabrieksmatig in de goedkoopste woningwetwoningen werd toegepast staat terrazzo nu voor hand- en maatwerk en is dus een luxe. Prijzen liggen rond de zeshonderd gulden per strekkende meter, exclusief btw. De levensduur is vrijwel onbeperkt.

Voor wie zich geen echt terrazzo kan veroorloven is er de troost van kunststofbladen met de optiek van zo'n ambachtelijk blad. Surrogaat wordt ook geleverd in vloerbedekking, meest vinyl, verfwerk en meubilair.

● *De terrazzo tafels worden naar keuze geleverd op een sobere voet van hetzelfde materiaal of op een smeedijzeren onderstel.*

Getrommeld glas

„Nieuwe toepassingen maken het aloude terrazzowerk nog mooier en diverser," zegt Pim Metman pr-functionaris van het Bedrijfschap Stukadoors-, Terrazzo en Steengaasstellersbedrijf in Woerden. „De voortschrijdende betontechnologie maakt het mogelijk materialen naar believen dunner of juist dikker te maken. Ook kleuren kunnen exact en mooier dan vroeger worden gemengd. Noviteit is kunststofterrazzo, helder en flexibeler dan het onbuigzaam betonnen origineel. Een andere vrij nieuwe mogelijkheid is om de natuursteentjes te vervangen door getrommeld glas waardoor een gladde geslepen vloer ontstaat met een haast doorzichtig effect."

Mozaïekvloeren

„Met terrazzo zijn de mogelijkheden vrijwel onbeperkt," geeft terrazzodeskundige, de heer Olivo Andrean uit Zwolle, aan. Meer dan een halve eeuw, beoefende hij dit specifieke ambacht. „Het meest gevraagd in de particuliere sector zijn aanrechtbladen. Daarnaast vloeren, met name in de badkamer. Maar ook baden en wastafels kunnen naadloos en in alle gewenste vormen en kleuren van terrazzo worden gemaakt."

Andrean beheerst daarnaast als een van de weinigen de aloude kunst van het mozaïekvloeren leggen. „Lange tijd is dat uit geweest en werden mozaïekevloeren alleen in bedrijfsgebouwen gelegd. Nu is de belangstelling bij particulieren ook in dat opzicht gewekt. Daarnaast kunnen ook met puur terrazzowerk hele kleurpatronen worden gelegd."

Tuintafels

Hoog genoteerd staat het gebruik van terrazzo in de tuin. Noviteit is het afdekken van vijverranden met terrazzo. Nieuw daarnaast zijn terrazzo buitenmeubelen en plateau's voor fonteinen. Het ambachtelijk werk treedt letterlijk steeds meer naar buiten.

De afdekranden voor vijvers zijn een vondst van beeldend kunstenaar Willem Van Dulmen Krumpelman die ook tafels geschikt voor binnen- en buitengebruik ontwerpt en produceert onder de naam Dukruton Art. Van Dulmen, wonend in het Gelderse Buurmalsen, is geobsebeerd door de onuitputtelijke mogelijkheden van het materiaal. Door gebruik van speciale toeslagmaterialen en een heel eigen techniek ontlokt hij grillige kleurpatronen aan het produkt.

De tafels worden naar keuze geleverd op een sobere voet van hetzelfde materiaal of op een smeedijzeren onderstel. Op aanvraag zijn bij de tafels zitbanken en staptegels verkrijgbaar.

Oorsprong

Terrazzowerk, ook wel granito genoemd, bestaat uit een mortel, een betonmenging, waarin stukjes natuursteen zijn verwerkt. Voor de oorlog was terrazzowerk als handwerk gemeengoed. Een overgrote en fabrieksmatige produktie tijdens de wederopbouw eind jaren veertig en begin vijftig deed het produkt de das om. In een poging snel en veel en vooral goedkoop te produceren werd het materiaal slecht gemaakt, ging het scheuren en kreeg zo een slechte naam.

De oorsprong van terrazzo gaat heel ver terug tot duizend jaar voor het begin van onze jaartelling. Er zijn zelfs aanwijzingen dat 1600 jaar voor Christus al wandmozaïeken met deze techniek werden gemaakt. Grote promotors waren echter de Romeinen die overal in hun 'koloniën' publieke gebouwen neerzetten met vloeren van stukjes natuursteen. Het woord terrazzo komt uit de in Noord-Italië gelegen streek Friuli, waar het 'grondwerker' betekende.

● *Ook de bloemen van Hosta zijn de moeite waard.*

Foto: DRIES LINSSEN

Niet alleen blad

DOOR SANTE BRUN

Het planten-establishment (dat bestaat!) heeft ooit uitgemaakt: Hosta's zijn bladplanten, de bloei is onbetekenend. En dat is jammer, want Hosta's, die inderdaad heel mooi blad hebben, kunnen ook fraai bloeien. Het zijn eigenlijk ideale vaste planten: het hele seizoen mooi blad, ergens tussen juli en oktober verschijnen elegante bloeiwijzen die de lelie-achtige afkomst van de Hosta verraden; de bloeiwijzen zijn soms wel een meter hoog, de bloemen van wit tot donkerpaars. De witte bloemen geuren trouwens heerlijk zoet.

Ideaal is ook, dat de planten weinig last hebben van ziekten; ze kunnen tegen volle zon, halve en hele schaduw, mits niet te donker; ze kunnen goed tegen scheuren en verplanten en het enige euvel waar ze aan lijden is hagelschade, die de plant voor de rest van het seizoen lelijk kan maken.

Ik vind zelf het uitlopen in het late voorjaar fascinerend, de enorme groeikracht van de dikke scheuten, en elk jaar zijn het er meer; een Hosta kan uiteindelijk een enorme plant vormen, een sieraad voor de tuin.

Natuurlijk is het blad de hoofdsierwaarde van de plant, te meer daar in de loop van de afgelopen eeuwen allerlei kwekers er hun best op hebben gedaan. Zo zijn er Hosta's met lichtgroen, donkergroen en zeegroen blad; smal, breed en zeer breed blad; donkergroen blad met witte of lichtgroene rand, lichtgroen blad met donkere of witte rand, alle kleuren gemarmerd door elkaar; allemaal variëteiten die de meest aristocratisch klinkende namen hebben meegekregen ('argento-aureo-marginata') en die in ieder geval een mooie aanvulling in de voorkant van de border zijn, of zelfs als vrijstaande plant.

Sfeervol lichtspel door koepels in woonkamer

DOOR JO REIJNDERS

Automobilisten zullen tevergeefs zoeken naar het speels ogende huis van René en Marion Rouwette. Alleen wandelaars die genieten van het landelijke gebied rond Sint Geertruid komen langs de woning Achter de Höfkens en blijven dan ook meteen verwonderd staan. Het ontwerp van de Gulpense architect Frank Lahaye is echter niet alleen van de buitenkant opvallend. Hoe resoluut de pijl in de voorgevel ook omhoog wijst, het licht dat de woonkamer binnendringt komt door een drietal grote koepels loodrecht naar beneden en zorgt voor sfeervolle effecten.

René en Marion Rouwette woonden tijdens de eerste jaren van hun huwelijk in een vooroorlogs rijtjeshuis. Dat hadden ze voor zover mogelijk aangepast aan hun wensen. Als er al ooit een heel nieuw huis zou worden gebouwd, dan moest dat zo doordacht en tot in de puntjes gebeuren dat ze er niet het gevoel aan overhielden, de bouw nog eens over te moeten doen. Hoewel René al terugblikkend spreekt van een beperkt wensenlijstje had het echtpaar toch een behoorlijk aantal eisen.

Allereerst wilden ze veel licht en moest er een open relatie zijn tussen tuin en woonkamer. De tuin moest trouwens op het zuiden liggen en ook vanuit de keuken bereikbaar zijn. Het echtpaar wilde slechts een kleine hal en een werkkamer die deels wel en deels niet met de woonkamer was verbonden. En dan de trap. Die mocht niet zomaar op de klassieke plek terechtkomen. Nee, er werd eerder gedacht aan een trappartij, die een markante plek in de woonkamer inneemt.

Als vertaler van hun wensen is Frank Lahaye uitgegaan van een pijl, die als markante top in de voor- en achtergevel terugkomt. Links ervan is de garage en berging. Aan de rechterkant ligt de woonkamer die als centrale ruimte het interieur overheerst. Vanuit de woonkamer zijn alle belangrijke ruimtes makkelijk bereikbaar. Ook voor het oog en het oor. Wie voor de open haardruimte in de rechter zijgevel gaat zitten, heeft via de woonkamer zicht op hal, trap, werkruimte, keuken en de vide met slaapkamers. Die open wand bestaat uit vier grote vlakken, gescheiden door drie pilaren. Uit het tweede vak van links springt de trap enkele meters naar voren tot in de woonkamer. Als je naar boven gaat kom je vanzelf op de overloop, die als een balkonnetje uitziet op de woonkamer. En boven is de vide die naar de slaapvertrekken en de badkamer voert. De vide is ruim en doet tevens dienst als speelruimte voor de drie kinderen. Daar waar het schuine plafond van de woonkamer overgaat in de vide bevinden zich in drie van de vier vakken grote koepels. Alleen boven de trap is het dak 'dicht'.

De grote glaspartijen in de voor- en achtergevel van de woonkamer vormen de open verbinding met de tuin. Samen met de drie koepels zorgen ze echter ook voor het licht, dat het klimaat in de grote woonruimte regelt. De vloerverwarming kan namelijk op een laag pitje blijven en het gasverbruik is voor zo'n grote ruimte minimaal te noemen. Als extra warmtebron geplande radiatoren werden uiteindelijk niet aangebracht, want ze waren overbodig. Omdat de koepels de zonnestralen niet de kans geven om massaal en direct de woonruimte binnen te dringen, ontstaat er geen broeikaseffect. De zon staat immers niet pal op het glas. In de winter is er overvloedig licht, dat de temperatuur op een behaaglijke hoogte brengt.

In de zomer, ook tijdens de afgelopen hittegolf, blijft het in de woonkamer relatief koel. De laag geprojecteerde woonkamer en het witte stucwerk buiten spelen daarin ook een rol.

De indirecte lichtinval op de witte wanden zorgt op elk uur van de dag voor andere effecten, en zelfs tijdens de schemering genieten de Rouwettes van een onafgebroken wisselend lichtspel. Schilderijen doen het op sommige muren bijzonder goed, omdat daar de lichtinval van museale kwaliteit is.

Het echtpaar Rouwette heeft samen met architect Frank Lahaye op creatieve wijze geëxperimenteerd met de vormgeving van de trap. Die komt immers een eind de woonkamer binnen en mag niet te veel overheersen. De vraag of de balustrade open of dicht moest worden, werd met een videocamera beantwoord. De interieurmaquette werd op het grote tv-scherm met behulp van de camera in beeld gebracht en achtereenvolgens met open en dichte borstwering geprojecteerd. De effecten op het tv-scherm waren zo echt, dat het antwoord snel was gevonden. Er kwam een open hekwerk met een ietwat terugliggende leuning. Die verhindert onder meer dat de kinderen te dicht bij de balustrade komen. Zij spelen immers veel in de vide, die dezelfde borstwering moest krijgen.

Ook door de afwerking met zoveel mogelijk natuurlijke materialen ademt het huis een rustige sfeer. De leipannen op het dak, de marmeren vloeren in de benedenruimte en op de trap zorgen voor rust in en rondom het huis. En omdat ze allemaal milieuvriendelijk zijn ook in het hart van de bewoners.

● *De bijzondere open trap in de woonkamer en de lichtinval door drie grote koepels zorgen voor een aparte sfeer.*

● *Menige wandelaar staat stil bij de pijl in de voorgevel.*

Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

Met spoed HUURWONING gevr. v.a. 1 okt., liefst Bocholtz en omg. ☎ 045-442896.

HOUTHEM-V'burg. Te huur mooi vrijst. huis met gr. tuin, ƒ 1.700,- p.mnd. Tel. 043-643274, na 18.00 uur.

Te huur gevraagd GARAGE voor opslagruimte. Telefoon 045-315593.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Regelmatig te huur in Landgraaf:

twee onder één kap woningen

met garage. Huurprijs ca. ƒ 950,- netto.
Voor inlichtingen en/of inschrijvingen (afhankelijk van uw inkomen) kunt u op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur kontakt opnemen met Steenstra Beleggingsmakelaardij, telefoon 045 - 71 22 55.

Diverse luxe landhuizen te Schinnen, Landgraaf, Mheer en Beek. Gestoffeerd en/of gemeubileerd. Prijsklasse vanaf ƒ 2.500,- per maand.

Janssen BV Makelaardij OG.
Maastricht, 043-213791.

Kamers
Hoensbroek/Heisterberg v.a. ƒ 350,- incl. 043-216509.

Huis + tuin in LANDGRAAF, 3 slaapk., zolder, kelder, berging, voor 2 personen. Tel. 045-322463 na 16.00 u.

ZUTENDAAL: 2 luxe nieuwb. app., ingerichte keuken + badk., 2 slaapk., + garage, onmiddellijk beschikbaar. Inl. 09-32.89-722001.

Te huur aangeb. winkelp., kant. of PRAKTIJKRUIMTE, naast modez. in Schinveld. Nieuw 90 m2. Huur ƒ 1.000,- p.m. all-in. Inl. in de zaak of tel. 045-257822.

OIRSBEEK, huis te huur, 2 slaapkamers, ƒ 1.000,- per maand. Tel. 04493-3440.

Landgraaf, te huur grote OPSLAGRUIMTE of stalling. 045-330327/046-524402.

Te huur ruime BOVENWONING in centrum van Heerlen voor de periode van 1 jr, ƒ 800,- excl. 045-425590.

Te h. 2-kamerappartementen te KERKRADE. Ind.: woonkamer met open keuken, 1 slaapkamer, badkamer met douche. Huurprijs van ƒ 626,53 incl. s.k. Inlicht.: N.S.A.W., tussen 09.00-12.00 uur Mevr. E. v.d. Heuvel, ☎ 073-120911. Schriftelijke reakties: Postbus 741, 5201 AS 's-Hertogenbosch.

Gezocht APPARTEMENT of huis 3-4 kamers met tuin en garage, omg. Sittard, Roermond. Tel. 023-322059, fax 023-327680.

Te huur HEERLEN/Heksenberg prachtig appartement met 2 slaapkamers, ƒ 750,- p.mnd. Inl. 04451-1594 b.g.g. 045-750169.

****** Leuk huis gezien ??******
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM
Van de Pas, de makelaar van de koper!

IMMO-TREND
Der Immobilien Partner
Door enorm verkoopsucces zoeken wij dringend huizen
in de regio Kerkrade, Landgraaf, Heerlen Bocholtz, Simpelveld en Vaals.
Hebt u of uw makelaar moeite met de verkoop van uw huis?
De top-verkopers werken voor ons en daarom, als u wilt, ook voor u!
Belt u ons geheel vrijblijvend
00-49.24072037
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Woonhuis verkopen ???
Direkte aankoop via notaris zonder kosten.
Koopwoning Vastgoed '92 B.V. ☎ 040-126897.

Open huis in het appartementencomplex "Nightingale" te Brunssum
ZATERDAG 27 EN ZONDAG 28 AUGUSTUS
VAN 14.00 TOT 16.00 UUR
Aan de groene rand van Brunssum zijn een aantal comfortabele en vooral ruime, 3 slaapkamerappartementen te koop. De ligging, nabij winkelcentrum en natuurschoon, staat garant voor een opt. woongenot. Zonnige woonk. gecombineerd met royale eetkeuken. Groot balkon. Berging. Prijzen vanaf ƒ 118.080,- k.k. Netto maandlast vanaf ca. ƒ 695,- bij volledige financiering. Adres: Florence Nightingalestraat 115 te Brunssum.
Inl. Steenstra Makelaardij b.v.
Tel. 045-71 22 55.

Immobilien GmbH
van Lier-Radermacher
Een betrouwbare naam
• met groot verkoopsucces en een 100% correcte werkwijze.
Als ook voor u een correct en succesvol verkoopresultaat belangrijk is, dan verkoopt u ook uw huis, zoals al meer dan 1000 tevreden klanten tot heden, via het grootste Duitse [illegible] voor Nederlandse O.G.
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Om onze klanten te bedanken, verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
1. prijs: 1 week Gran Canaria voor 2 pers.
2. prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
3. prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 00-49.24073017
☎ 045-451291

Maastrichterstr. 251 te
BILZEN (B). Ca. 10 km. van Maastricht. Luxe alleenst. villa, ruime woonk., aanb.keuken., kant.ruimte, 3 slaapk., badk., 2 gar., souterrain, waskeuk., berg. Tot. vl.opp. ca. 1.450 m2. Pr.n.o.t.k. 00-32.89411875/00-32.9418068 na 19.00 u.

Te koop landhuis, Oirsbeek (gem. Schinnen) gelegen op 10.00 m2 grond
Met door architekt aangelegde tennisbaan en visvijver en grote oude verschill. bomen. Parkachtig aangel. Ca. 250 m2 woonvlakte, plaats voor plm. 4 auto's.
Koopprijs ƒ 865.000,- k.k. Tel. 00-49.240666060.

Sittard Stadspark
Wilt u wonen op één van de mooiste plekjes van Sittard?
Er zijn nog enkele bouwkavels voor u te koop (plm. 600 m2)
Direkt grenzend aan het schitterende Stadspark en op loopafstand van het Centrum
Inl. GROUWELS-DAELMANS
☎ 043 - 25 45 65

Limbricht, Salviusstr. 13
RUIM HALFVRIJSTAAND WOONHUIS OP GOEDE LOKATIE. Beg.gr.: hal, toilet, woonkr., keuken, garage, tuin. Verd.: 3 ruime slaapkamers, badkamer. Zolder: slaapkamers. berging. Vraagprijs ƒ 269.000,- k.k.
JANSSEN BV MAKELAARDIJ O.G. MAASTRICHT.
043-213791.

Düsterwald
Immobilien - Baufinanzierungen
Wegens grote vraag en snelle verkoop zijn wij voor onze klanten dringend op zoek naar alle soorten woonhuizen in het grensgebied, Kerkrade, Haanrade, Landgraaf, Vaals, Bocholtz, Simpelveld.
Wij geven advies bij de reële prijsstelling en snelle verkoop van uw huis.
Belt u ons: 00-49.2406.93306
☎ 045-351254.
geen verkoop - geen kosten.
In sommige gevallen kopen wij Uw object aan.

Brunssum
Aan de Rumpenerstraat in het centrum van Brunssum is een kleinschalig appartementengebouw met lift en eigen parkeergelegenheid in aanbouw. Er zijn nog enkele attractieve appartementen en 2 winkel-/kantoorunits te koop.
Prijzen vanaf: ƒ 154.500,- v.o.n.

Schinveld
Goed gelegen halfvrijst. woonhuis met c.v., ruime garage, tuinberging en mooie aangelegde tuin. Indeling: hal, toilet, ruime woonk. met parketvloer, keuken met apparatuur. Verd.: 3 slpks., badk. met douche en v.w. Royale zolder, bwj. 1982. Perceelsgrootte: 280m2. Aanv. i.o. Vraagprijs ƒ 229.000,- k.k.
Bel vrijblijvend voor meer inlichtingen.

PROSELL
VASTGOED- EN ASSURANTIEBEMIDDELING BV
Tel. 043-252323 (zat. van 10.00 - 13.00 uur.).
043-255175 (ma. t/m vrijd.).

BLONDÉ
Uw huis verkopen
Wij kopen direkt
045-743490

Hoensbroek, vrijstaand herenhuis
Patersweg 17. Geheel modern gerenoveerd herenhuis op goede lokatie, met mooie grote tuin, opv. 736 m2, inrit en garage, woonk. met plav.vloer, keuken met moderne witte aanbouwk. incl. app., waskeuken met aanrecht, kelders, 3 slaapk., moderne badk. met ligb., douche, v.w. en toilet, vaste trap naar zolder, mog. slaap/hobbykamer(s) met dakramen en cv, aanvaarding maart 1995.
Prijs ƒ 345.000,- k.k.

Brunssum-Treebeek
Junostraat 11. Perfect onderhouden halfvrijst. woning met tuin en ruime garage; hal, modern toilet, woonk. met schuifpui, aparte keuken met aanbouwk., 4 ruime slaapk., luxe moderne badk. met ligbad, vaste wast. en toilet, zolder, c.v., rolluiken, prijs ƒ 247.000,- k.k. Inl.
Paul Crombag Onroerend Goed
Tel. 046-580087.

Bausparer Hypotheekrente 4,5%
Duitse voordelen nu ook in Nederland mogelijk.
Zeer aantrekkelijk voor jonge mensen v.a. 18 jr.
Start nu met Bausparen of T.A.T. Hypotheek Duits/Ned.
Combi Hypotheek. Optimaal Rentevoordeel.
Info: zat. 9-12 u. Ma.-vr., 10-12. u. ELECTRA ALLFINANZ.
Heider Hofweg 21, Aachen. Tel. 00-49.2405.18025.

Ter bemiddeling
Zoeken wij dringend diverse woningen in Geleen/Beek/Stein e.o. Woningen in alle prijsklassen omg. Jabeek/Merkelbeek. Halfvrijst. woningen tot ƒ 275.000,- Hulsberg/Klimmen/Wijnandsrade. Woningen tot ƒ 325.000,- Ulestraten/Schimmert. Vrijstaand-Landhuis-Bungalow tot ƒ 450.000,- Amstenrade/Hoensbroek/Heerlen. Woningen in alle prijsklassen Nuth/Schinnen. (Boerderij)woningen tot ƒ 375.000,- gehele Oostelijke Mijnstreek. Woningen in prijsklasse tot plm. ƒ 500.000,- Mak. kantoor Janssen b.v. ☎ 046-335840 na 17.30 uur 046-339072.

Kerkrade-centrum
Vrijst. woonh. met dubb. garage en bouwvergunning v. nog 2 garages. Het huis heeft verder alle voorz. die [illegible] verwachten, ideaal voor [illegible]. Vr.pr. ƒ [illegible],- k.k.

Hoensbroek
Tussenligg. woonh. met tuin en [illegible], [illegible] plavuizel, 3 slpks en badk. Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k.

Kerkrade-Terwinselen
Halfvrijst. woonh. m. garage, bwj. 1976. Ind.: hal, toilet, gr. kamer, keuken, 3 slpks, zolder. Vr.pr. ƒ 210.000,- k.k.

Voerendaal-Ubachsberg
Halfvrijst. [illegible] m. garage en tuin. Voorz. v. parket, aanbouwkeuk. en alle comfort. Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.

Amstenrade
Halfvrijst. woonh., luxe afgewerkt en voll. geïsoleerd, zeer gunstig geprijsd ƒ 169.000,- k.k.

Heerlen-Heeserveld
gunstig gelegen halfvrijst. woonh. m. garage en tuin. Huis is in prima staat v. onderhoud en netjes bewoond. Vr.pr. ƒ 210.000,- k.k.

Landgraaf-Exdel
Vrijst. landhuis op groot perceel, zeer luxueus, hogere prijsklasse, meer informatie op aanvraag.

KLOPPENBURG
Tel. 045-719907

***** Hypotheekrente v.a. 6,5%!! *****
Met tienduizenden guldens voordeel;
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Kerkrade-C
goed onderhouden, gestoff. tussenwoning te koop, ƒ 190.000,- k.k. Tel. 045-462561/461189.

HOENSBROEK
(buurt Kasteel). Vrijstaand woonhuis met garage. Ind.: hal, woonkamer, open keuk., 3 slpkrs, luxe badkamer, div. kelders, kunststof kozijnen. Perfect pand, moet van binnen gezien worden! Vr.pr. ƒ 295.000,- k.k. SEEGERS O.G. Telef. 046-525318.

Heerlen
Landvoogdstraat 61, middenwoning in rustige woonomg. met voortuin/terras, berging, woonk. met plav. vloer, open keuken, 2 slaapk., toilet, badk. met ligbad, wasruimte, prijs ƒ 130.000,- k.k Inl. Paul Crombag o.g. ☎ 046-580087.

SCHINVELD
In Hoofdstr. gel. woning ('64) met diepe tuin (plm. 30 m), woonk., eetkamer, keuken, 4 slpk., badk. met douche en toilet, vr.pr. ƒ 175.000,- k.k. Mak. kantoor Janssen b.v. ☎ 046-335840.

Wijlre/Etenaken
Te koop fraai gelegen goed onderhouden split-level bungalow. Ind. grote entree, ruime zitkamer in open verbinding met eetkamer en keuken, 3 slpk., badk., grote hobbyruimte, inp. garage, leuke tuin met veel privacy, vr.pr. ƒ 390.000,- k.k. Tel. 04459-1757, na 19.00 uur.

Huis kopen?
Voor advies / bemiddeling bij AANKOOP onroerend goed. Bel: 04493-1335 De moeite waard.

Verhuizen??
Doe-het-zelf. Te huur bestel-vrachtwagens (hydr. laadlift). Ook pers.auto's en busjes. AutoRent Bastiaans, Spoorsingel 59, Hrl. ☎ 045-724141.

Te koop BOERDERIJTJE uit 1850 met 928 m2 opp., grote vijver, zwembad, dubbele bewoning mogelijk, grotendeels opgeknapt. Vraagprijs ƒ 375.000,- k.k. Beek 046-379908 namidd.

BRUNSSUM halfvr. woning met kelder, woonkamer aparte eetkeuken, 3 slaapk., douche, vaste trap naar zolder, 4e slaapk., geheel rolluiken, gr. tuin met berging. ƒ 159.000,- k.k. Bezicht. op afspr. 045-251450 na 18 uur.

EIJSDEN, Kerkstraat 23, beleggingspand. Prijs: ƒ 250.000,- k.k. Telef. 04409-3131.

EIJSDEN, Withuis 16, monumentale woonboerderij met tuin en huisweide. Prijs ƒ 455.000,- k.k. Telefoon 04409-3131.

HOENSBROEK, ruim halfvrijst. woonh. (geheel onderk.) met o.a. inpandige garage, c.v.-ruimte, bergruimte. Hal, toilet, woonkamer, keuken en bijkeuken, tuin (perceel 600m2). Op de verd.: 4 slpkmrs., badk. via vaste trap n. zolder met 3 kamers. Aanv. in overleg. Prijs ƒ 275.000,- k.k. Inl. Kerkhoffs Makelaardij o.g. Beek. Tel. 046-373427.

VOERENDAAL, halfvrijst. woonhuis op goede lokatie. Woonk., keuken, 4 slaapk., zolder, kelder, [illegible] (4x4), garage/berging (9x5), grote tuin. Goed onderhouden. Vraagpr. ƒ 248.000,- k.k. Inl. 045-712372 of 753920.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

VILLAGROND Opglabbeek (België), goed georiënteerd, 24 are. Hogere prijsklasse. Tel. 09.32.89.754612.

HUIZEN gezocht voor [illegible] [illegible]. Wijman & Partners 045-726671.

HEERLEN Bolsstraat 54. Goed onderh. tussengel. woonhuis met mooie tuin, ligging 40 m2. Eiken aanbouwkeuken, bijkeuken, overdekt terras, plavuizen vloer. Rolluiken. 3 Slaapkamers, badkamer met ligbad. Zolder met vlizo-trap. Vr.pr. ƒ 169.000,-. Direct aanvaardbaar. Tel. 00-49.2406.5088. Na 18.00 uur. 045-233229.

Heerlen, Husken Peutzstr. 67 halfvrijst. HERENHUIS m. garage. Bouwjr. 1992. ƒ 289.000,- k.k. Tel. 045-708724. Bez. op afspr.

SUSTEREN centr.: drive-in-woning, gesch. voor versch. doeleinden. Ind.: entree/hal, gar., douche, wc, hal,slpkr., tuin. 1e Verd. gezellige gr. woonkr. met kachel en open keuk. 2e Verd. 3 slpkrs., badkr. met ligb. en wc, zolder met verw. en extra opbergruimte. Dubb. beglazing en roll. Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k. Tel. 04499-5707.

GEVRAAGD met spoed: woonhuis, liefst met tuin, tot ca. ƒ 150.000,-. Opknappen geen bezwaar. 040-114752.

Te k. mooi gelegen Drive-in-woning in WELTEN-Heerlen, pr.n.o.t.k. Tel. 045-710608.

VALKENBURG-Broekhem. Te koop halfvrijst. woonhuis met o.a. tuin, garage en 3 slpks., rustige ligging. Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k. Telef. 04406-16695.

Te k. gerenov. woonh., 3 gr. slaapk., badk., woonk., keuken en kant.ruimte, geh. betegeld, 2 prd. st. + buitenbak, wei, garage ca 65 m2, overd. terras, opp. 2.000 m2. BEEK. Tel. 046-375723.

SITTARD/Overhoven. Te koop ruim halfvrijst. woonhuis (ca. 500 m3) met garage en knusse tuin (zuid). Ind. o.a.: L-woonk. (42 m2) met open trap, parket, haard, gesloten keuken, 4 slpks, badk. met ligbad en 2e toilet, zolder via vlizo. 046-526385.

Te k. BOUWKAVEL te Oirsbeek, ca. 1.000 m2, prijs ƒ 165.500,- k.k. Br.o.nr. B-5839, Limb. Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MAASTRICHT: te k. luxe appartement nabij centrum, grote woonk., balkon, luxe keuken met app., 2 slaapk., badkamer met ligbad, apart toilet,inp. berging + berging in kelder, overdekte park.pl., vraagpr. ƒ 199.900,- k.k. Telef. 043-252278.

BOUWKAVEL (350-500 m2) gevraagd, omg. Sittard/Maastricht. 04754-86578.

BRUNSSUM, Bodemstraat 2: hoekwoning op perc. van 398 m2, met garage en 3 slaapk. ƒ 179.000,-. Wijman & Partners, ☎ 045-726671.

GELEEN, Bloemenmarkt 8:, winkelwoonhuis met inpandige garage en veel ruimte. ƒ 155.000,-. Wijman & Partners, ☎ 045-726671.

SITTARD-Centrum, Ford Sanderbout 4. Op uitstekende lokatie en rustig gelegen geheel gerenoveerde stadswoning. Ind.: o.a. woonk. met plav. vl., open keuken met aanb.keuken v.v. alle comfort, geh. betegelde luxe badk. v.v. ligb., v.w., toilet. Verd.: ruime L-vorm. slaapk., dakterras met schitterend uitzicht. 2e verd.: ruime slaapk. Objekt is gelegen op de stadsomwalling tussen Putstr. en Paardestr. Pand verkeert in perfecte staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 199.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. Tel. 04498-51900.

Te koop gevraagd BOUWGROND in Zuid-Limburg. Tel. 045-226464.

Huis te koop gevr. in SITTARD of omgeving, tot ƒ 180.000,-. ☎ 04493-1543.

EYSDEN, Kerkstraat 29. Monumentaal pand, oude kern, prijs ƒ 290.000,-. Tel. 04409-3131.

Te k. modern ruim appartement met lift in Centrum HEERLEN, vraagprijs ƒ 136.500,- k.k. Tel. 045-441977.

Te koop gevr. WINKELPANDEN en/of beleggingspanden. Tel. ☎ 04754-86928.

VAESRADE, Margrietstraat 1, halfvrijst. woonhuis. Prijs op aanvraag. 04409-3131.

Te k. GEVRAAGD zeer ruim woonhuis (karakteristiek) met gr. tuin, tot ƒ 500.000,-. Tel. 045-245390.

VOERENDAAL. Op de Beek 1. Gezellig woonhuis met grote voortuin, ƒ 195.000,- k.k. Tel. 04409-3131.

SCHAESBERG, Spoorstr. 13 (gebied Leenhof). Halfvrijst. hoekpand met mogel. tot garage, rondom tuin, nieuwe stroom, nieuwe daken, alles rolluiken, ƒ 132.000,- k.k. Tel. 046-742550, Jos Storms OG.

SCHINNEN / Altastr. 75. Ruim halfvrijst. woonh. met garage, ruime tuin op zuiden, 3 slpk., grote kelders, ruime woonk. met aparte eetkeuk., alles dubb. gl., wit kunststof kozijnen en rolluiken. ƒ 195.000,- k.k. Jos Storms O.G. Tel. 046-742550.

SCHAESBERG/Gaindhofstr. 71. Heden open huis van 14 tot 15 uur. Prima geleg. vrijst. woonh. met mooie tuin op zuiden, [illegible] eetkeuk., [illegible], 4 slpk., kelder, zolder met vaste tr., badk. ligb. 2e toil. Alles dubb. gl. hardh. kozijnen. Kom vandaag vrijbl. kijken. Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

GEVRAAGD appartementen en woonhuizen in de hogere prijsklasse in de Oostelijke Mijnstreek. Bel 043-216509.

VALKENBURG, te koop appartement in de fraai en rustig gelegen Neerhem-Residentie. Ind.: hal, woonk. met open keuken en balkon, op verd. slpk. en badk. Berging op beg. gr. Lift aanw. Vr.pr. ƒ 130.000,- k.k. Telef. 04459-1757 na 19.00 uur.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-118001.

BEEK/Hoeferpark 6. Schitt. geleg. aan park perf. onderh. ruim halfvrijst. woonh. met tuin, grote woonk., 3 slpk. Moet binnen gezien worden. Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k. 046-742550. Jos Storms OG

Halfvrijst. woonhuis te KONINGSBOSCH. Ind.: hal, prov.kelder, L-vorm. woonk., wc, gr. aangeb. keuken, 3 slaapk., badk. met douche, vliezotrap naar hobby of 4e slaapk. Vrijst. gar. en aparte berging, voor- en grote achtertuin m. terras. Het gehele huis voorz. van dubb. glas, hardhout en cv. Kerkstr. 56, Koningsbosch, tel. 04743-2479.

Te koop gevraagd BOERDERIJ tot ƒ 450.000,- omg. Maastricht/Westelijke Mijnstreek. Tel. 046-377888.

BRUNSSUM, Hugo de Grootstr. 9. Goed onderhouden woonhuis met mooie tuin, prijs ƒ 220.000,- k.k. Tel. 04409-3131.

Te koop TUSSENWONING met grote tuin en achter-ingang op loopafstand van centrum. Ind.: gang, keuken, kamer ensuite, 3 slpks., badkamer, ruime berging, kelder, grote zolder, c.v. Voskuilenweg 13, Heerlen. Vr.pr. ƒ 169.000,-. Inl. telef. 045-717903.

LEIDEN te koop in centrum 1-kamer appartement met voorz. Tel. 046-517068.

GELEEN: Vrijstaand woonhuis met garage, kelder, woonk. met parketvl., witte keuken met app., kantoor, 3 slpks., badkamer, vaste trap zolder met 4e slpk., tuin. Vraagpr. ƒ 239.000,- k.k. Mak.kantoor Rob Dassen. Tel. 046-375757.

Maastricht, Beatrixhaven
Te koop / te huur
Bedrijfspand
Ca. 35 x 15 m
inrijhoogte ca. 3.90 m
Br.o.nr. B-05859, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop / te huur
Maastricht, Beatrixhaven
Bedrijfsgebouw
ca. 1600 m2, verdeeld over 3 hallen, waarvan 2 hallen met een doorrijhoogte van 4 m en 1 hal met een doorrijhoogte van 6 m. Met kantoorruimte ca. 200 m2.
Direkt te aanvaarden
Br.o.nr. B-05860, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur winkelpand
aan de gr. Gracht met grzelfst. bovenwoning winkelopp. ca. 40 m2, aanvaarding direkt. Huurprijs ƒ 3.000,- p/mnd excl. BTW

Te koop voormalig Groene Kruisgebouw
St. Pieter, bruto opp. ca. 440 m2
aanvaarding eind 1994, koopprijs ƒ 600.000,- k.k.
Inl.: J.W. Offermans Makelaardij o.g. B.V.
Telef. 04405-3333.

Te huur in representatief pand: praktijk, winkel, KANTOORRUIMTE. Tot. opp. 120 m2 langs drukke doorgangsweg, gemeente Kerkrade. Tel. 045-460446.

Te huur te BUNDE winkelruimte ca. 250 m2. Telef. 043-641277.

Te huur 900 m2 HAL op industrieterrein Strijthagen in Landgraaf.Pr. ƒ 50,- p.m2 Eventueel ook gedeeltelijk. Buitenterrein is ook mogelijk. Inl. tijd. kant.uren 045-330331, na kant.uren 045-311201.

Te koop goed onderh. stenen BEDRIJFSPAND met ruime bovenwon. Het pand is voorz. v. 2 loeplaatsen, zij- +achterkant, geh. geisol. Hal, opp. 326 m2, hoogte hal plm. 3.5 mtr. Kant.opp. incl. keuken + 2 toiletten 90 m2. Sperwerweg 17, Landgraaf. Prijs ƒ 450.000,- k.k. Tel. 045-410187 of 00-32.89712421.

Te huur HAL in Beegden, nieuwbouw, ruim 600 m2, 5 mtr. hoog, verwarmd, event. met woning. Telefoon 04747-1371/2842.

GELEEN (centrum). Winkelpand met bovenwoning, winkelruimte 120 m2 (incl. sout.), woonged. met keuken, woonk., 3 slpks., badk. met ligbad, zolderberging, garage met achteringang. Vraagpr. ƒ 210.000,- k.k. Mak.kantoor Rob Dassen. Tel. 046-375757.

Te koop electr. ROLLUIK, bruin, afm. 2.69 bij 2.05 mtr. ƒ 300,-. Tel. 045-274938.

Reker KACHELSPECIAALZAAK. Ook uw adres voor dubbelwandige RVS-rookkanalen. Kluis 28, Geleen, telefoon 046-740785.

GASKACHELS/houtkachels. Zomerprijs! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Gas- HOUTKACHELS - cv-ketels. Keus uit 200 stuks. Kachelcentrum Jac. Köhlen, Rijksweg N. 104, Sittard. 046-513228/514862.

BRANDHOUT, beukenhout, op maat gezaagd, per 2 m3 voor ƒ 150,-. Aan huis bezorgd. Van Thoor, Holstr. 33, Margraten. Tel. 04458-1818.

Te koop antieke HOUTKACHEL, ƒ 300,-. Tel. 045-232017.

Te k. originele zwarte KOLENKACHEL, vaste prijs ƒ 250,-. Tel. 045-251248.

Te k. ongezaagd BRANDHOUT, ƒ 30,- per m3, thuisgebracht. Tel. 045-421816.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te k. TUINKABOUTERS en sierwindmolens. Tel. 045-419883.

BETONBEELDEN voor binnen en buiten. Alles voor uw vijver! Creugers Beton, Economiestr. 46, Koumen-Zuid, Hoensbroek (bij station). Tel.045-213877.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

OPRUIMING van diverse showroom-keukens nu met 50% KORTING
Goergen Stein
Mooi de beste in alle prijsklassen.
Industrieterrein Kerensheide,
Nijverheidsweg 17-18, STEIN.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Pracht eik. BANKSTEL met leren kuipkussens ƒ 1.575,-, nieuwstaat. ☎ 045-322111.

Te koop massief eiken BOEKENKAST, Telefoon 045-224513.

Te k. Hoek/AANBOUWKEUKEN, mass. eik. deuren, 3x3m, met bovenkasten, koelk., oven, kookpl. 380V, afzuigk. pr. ƒ 500,-. Tel. 04459-1419 b.g.g. 1285.

Te k. marmeren EETTAFEL 2 x 1.00 mtr. (mass.) met 4 stoelen, ƒ 1.550,- (ook apart). Tel. 045-271924.

Te koop WOONKAMERKAST, eiken tafel, bankstel 3-1-1, zeer mooi, samen ƒ 400,-. Telef. 045-726028.

Te koop BADMEUBEL met 2 wasbakken + onderbouw. Incl. spiegelkastjes. Tel. 045-423628.

Te koop prachtige TV-KAST, licht eiken, ƒ 375,-; ant. lamp ƒ 150,-. 045-415744.

Te k. compl. WONINGINRICHTING o.a.: ronde travertin eetkamertafel met 6 Thonet stoelen met hoge rug, buffet, salontafel, hoektafel, MDF wit wandmeubel, JORI zitmeubel best. uit 3-zitter, 2-zitter, fauteuil met poef in donkerbruin leer, pr. n.o.t.k. 045-750258 na 18.00 uur.

Te koop inruilmeubelen zoals kasten, bankstellen, eethoeken, slaapkamers enz. Bel 045-252670 voor een bezoek aan ons magazijn. Woninginrichting STEVENS, Brunssummerweg 23, Schinveld.

Weg. verhuizing te koop lichteiken antieke gr. KAST met opzet; teakhouten kastje; donk.h. opbergmeubel; 2 1-persoons bedden met matras. Tel. 045-251334.

Te koop 3-zits BANK stof 2 jr. oud, l.g.st. ƒ 500,-. Telef. 045-316758.

Wij leveren ook op zaterdag
BETONMORTEL+PO
Bel ABC-Beton, Geleen, ☎ 046-755555.

Te k. nw. beschad. binnen- en buitendeuren v.a. ƒ 40,-; rollen dakleer (Rubberroid) 10 m2 v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,-; daklrim ƒ 10,- 2½ mtr.; underlaymentplaten ƒ 45,-; laminaatparket topmerk LAMET (normaal ƒ 100,-) nu ƒ 40,- + ƒ 35,- p.m2.; B-keus ƒ 25,- + ƒ 30,- p.m2. Rennemigerveldweg 70 A, Heerlen. Tel. 045-729710.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Diverse soorten [illegible] grind thuisbezorgd 045-251964.

Té koop div. [illegible] RADIATOREN. [illegible] 727088.

Te k. 8 ijzeren [illegible] STIELEN, ƒ 50,- [illegible] 18.00 uur 045-721239.

Te koop 4-kolom[illegible] BRUG 220 volt of [illegible] Telef. 045-258631.

Te koop gevraagd [illegible] OVH DAKPANNEN [illegible] la). Tel. 045-751501.

Gemeub. kamer te huur in VALKENBURG v. oudere heer of dame. 04406-12875.

Te huur voor werkend persoon nieuw gestoff. en gemeub. KAMER, ƒ 530,- p. mnd. all-in. Tel. 045-427711.

Vrouw zoekt mooie ruime kamer bij alleenstaande DAME, niet roken, niet lesbisch, omgeving Heerlen. Br.o.nr. B-05855, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur luxe STUDENTENKAMERS in Heerlen. Tel. 045-706234 / 751859.

Kamer te huur in GELEEN, Rijksweg Nrd. Telef. 046-757716 vanaf 18.00 uur.

Mooie STUDENTENKAMERS te huur in centrum Heerlen, alleen voor meisjes. Telef. 045-725143.

Te h. kamer in studentenhuis, C-HEERLEN, ƒ 350,- all-in. Tel. 045-741904.

Gemeubileerde STUDENTENKAMERS te huur in Heerlen. Telef. 045-724862.

HTS-STUDENT zoekt kamer in centrum Heerlen tot ca. ƒ 350,-. Telef. 043-632353 na 18.00 uur.

GEMEUB. zit/slaapkamer te huur, liefst alleenst. dame/meisje. Tel. 045-223970.

Te huur grote kamer in rustig studentenhuis (4 studenten) in HEERLEN. Telef. 045-423247 of 411684.

Te h. KAMERS in Heerlen v. student, gebr. v. keuk., badk. ƒ 450,- incl. 085-340879.

Voor studente uit Venray zoeken ouders kamer in MAASTRICHT of directe omgeving. 04780-84009.

1e Jaars student Ned. recht zkt met spoed kamer in MAASTRICHT. ☎ 05423-81844.

Nette oudere heer zoekt met spoed net en gezellig KOSTHUIS. Br.o.nr. B-05879, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur STUD[illegible] MER nabij centrum [illegible] Inl. 045-727088.

Marcel, HEAO S[illegible] zoekt per direkt [illegible] Sittard. Tel. 046-37791[illegible]

Kramer Makelaardij o.g. Verzekeringen
HEERLEN AKERS
Van buiten kunt u [illegible] zien hoe dichtbij h[illegible] trum is. Van binnen [illegible] dat deze luxueuze [illegible] met een loggia [illegible] voorzijde en een [illegible] con met barbecue [illegible] achterzijde*
PENTHOUS
genoemd mag [illegible] Een grote living m[illegible] haard, zeer ruime [illegible] hall, 2 slpkrs., [illegible] doorlopend parket [illegible] badk. m. bidet en [illegible] zonderlijk gastentoi[illegible] te ruimtes voor ber[illegible] warm., wasmach[illegible] waterontharder. D[illegible] keninr. is uitgeb[illegible] functioneel (Ration[illegible] een videofoon [illegible] iemand, die bene[illegible] aangebeld, zien [illegible] woord staan. U wo[illegible] zeer veilig. Op de b[illegible] plaats heeft u een [illegible] carport en een [illegible] voor fietsen etc.
Aanv. i.o. Vr[illegible] ƒ 395.000,- k.k.
Elestraat 1, 6191 J[illegible]
☎046-37369[illegible]

PAUL SIMON
MAKELAARDIJ BV.
ASSURANTIËN-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIE[illegible]
EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WO[illegible]

Ubach over Worms:
In dorpskern gel. woonhuis zonder tuin. [illegible] o.a.: gang, woon-eetkamer met eenv. k[illegible] slaapk., badk. met ligbad en zolder [illegible] slaapk.
Prijs ƒ 95.000,- k.k.

Heerlen-Heerlerbaan:
Tussenl. woonh. met berging en tuin. [illegible] o.a.: hal, L-woonk. met tegelvloer, op[illegible] keuk., 3 slaapk., badk. en zolder (via v[illegible] trap).
Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.

Ubach over Worms:
Ruim halfvrijst. woonh. met diepe tuin. Ind. o.a.: entree, woonk. met parketvloer, open eetkeuk., badk., berging, 3 grote slaapk. en grote zolder (via vaste trap).
Vr.pr. ƒ 215.000,- k.k.

Ubach over Worms:
In uitstekende staat verk. halfvrijst. woonh[illegible] met gr. garage en kleine tuin, Ind. o.a.: h[illegible] woonk. met tegelvloer, keuk. met luxe [illegible] stall., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad, zo[illegible] en kelder.
Vraagprijs: ƒ 219.000,- k.k.

Eygelshoven:
Groot halfvrijst. woonh. met aparte indel[illegible] en gr. tuin (perc. 660 m²). Ind.: sout.: [illegible] woonk. (± 50 m²), keuk., hobbyruimte, ru[illegible] hal en gr. berging. Straatniveau: gar., b[illegible] keuk., 2 gr. slaapk. en gr. badk. Verdiep.: [illegible] slaapk. en zolderruimte.
Prijs op aanvraag.

Heerlen-Welten:
Zeer goed onderhouden villa met apart [illegible] tuurde kantoorruimte (± 65 m²), mag[illegible] bergruimte etc. Op ruim kavel met vold[illegible] parkeerruimte. Object is voor diverse [illegible] einden geschikt. Meer informatie op [illegible] vraag.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

NVM **045-31818[illegible]**

Gemeenten leggen boete of herplantplicht op

Bomen kappen zonder vergunning strafbaar

DOOR ANOUK MOMMER

Je kunt niet slapen, omdat bij elk zuchtje wind de takken van je berk tegen de ramen zwiepen. Een boom in je voortuin belemmert het uitzicht over de straat, zodat je de overburen niet meer in de gaten kunt houden. Je buurman praat niet meer met je, omdat hij in de herfst de bladeren van jouw boom op kan ruimen. Hinderlijk maar kun je zomaar ongestraft de bijl in de stam zetten?

In negen van de tien gemeenten moet je voor het kappen van een boom een vergunning aanvragen. Wie hem toch zonder vergunning neerhaalt of ernstig beschadigt, kan door de gemeente verplicht worden een nieuwe boom van gelijke omvang te planten, of zal een flinke boete moeten betalen. Onderzoek naar het kapbeleid van de gemeenten Heerlen, Maastricht, Sittard, Geleen, Roermond, Valkenburg, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Stein en Meerssen leverde de volgende informatie op.

Aanvraag

Geleen valt een beetje buiten de boot. Dit is de enige gemeente die geen kapverordening heeft. Iedereen kan hier vrij kappen. De andere gemeenten zijn wat milieubewuster. Zij hebben allemaal een kapverordening, maar de ene plaats is wat soepeler dan de andere.

In Sittard is het aanvragen van een vergunning niet verplicht voor het kappen van bomen in particuliere tuinen die bij een woning horen. Dat komt er in de praktijk op neer, dat alleen voor bomen die op openbare- of bedrijfsgrond staan, een vergunning moet worden aangevraagd. Particulieren kunnen vrij kappen, tenzij het een beeldbepalende boom is die ze op het oog hebben.

Deze bomen staan op een lijst, die door de gemeente is opgesteld. Ook bomen die in grote tuinen staan en die zichtbaar zijn vanaf de openbare weg mogen niet zonder vergunning worden gekapt.

● *Als u zonder vergunning kapt, kan dat aardig in de papieren lopen.*

Archieffoto: DRIES LINSSEN

Kerkrade is ook de strengste gemeente niet. In principe hebben de inwoners hier wel een kapvergunning nodig, maar niet voor kleine tuinaanpassingen. De gemeente komt kijken en bepaalt of het om een kleine tuinaanpassing gaat.

In de gemeenten Heerlen, Maastricht, Roermond en Brunssum moet iedereen die binnen de bebouwde kom woont een kapvergunning aanvragen. De bomen die buiten de bebouwde kom worden gekapt, vallen hier onder de boswet. In Valkenburg, Landgraaf, Stein en Meerssen vallen ook de bomen buiten de bebouwde kom onder de gemeentelijke kapverordening.

Goede reden

De verordening geldt in de meeste gemeenten voor alle bomen, met uitzondering van 'economische bomen'. Dat zijn onder andere fruitbomen en geteelde fijnsparren of dennebomen. Ook bepaalde populieren en knotwilgen aan de kant van een openbare weg of zieke en dodelijk beschadigde bomen vallen erbuiten. Kapverordening of niet, het is in alle gemeenten zo, dat in negen van de tien gevallen de boom gekapt kan worden. De gemeenten gaan ervan uit dat de mensen een goede reden hebben om de boom om te hakken. Het komt maar zelden voor dat een kapvergunning wordt geweigerd. Alleen als een boom straatbeeld- of landschapbepalend is, of als de boom een te groot natuurbelang heeft, bijvoorbeeld omdat het een zeldzame soort is. Ook als het economische belang van het kappen niet opweegt tegen de waarde van de boom zal de gemeente geen vergunning geven.

Het gebeurt steeds vaker dat de toekenning gepaard gaat met een herplantplicht. Degene die een boom kapt is verplicht om een boom van het zelfde omvang te planten. Ook als strafmaatregel wordt de herplantplicht steeds meer gebruikt. Als iemand weigert om aan die plicht te voldoen of kapt zonder vergunning, zal de politie een proces verbaal opmaken en kan een flinke boete volgen. De rechter bepaalt de hoogte van de boete. Dit kan in sommige gevallen oplopen tot enkele duizenden guldens.

De kosten van de vergunning verschillen per gemeente sterk. In Heerlen, Sittard en Maastricht is de verstrekking gratis, in Brunssum betaalt de aanvrager 16 gulden, in Valkenburg 25 gulden, in Landgraaf 8 gulden, in Roermond 17.50 gulden, in Kerkrade 25 gulden, en in Meerssen 15 gulden. In alle gemeenten is de vergunning maximaal 1 jaar geldig, behalve in Heerlen en Kerkrade. In deze twee plaatsen is er geen limiet, maar dat wordt binnenkort veranderd.

Als u last hebt van uw boom, denk dan even na voordat u harde maatregelen neemt. Zet niet zomaar de bijl erin, maar maak even een omweg naar de gemeente. Als u zonder vergunning kapt, kan dat aardig in de papieren lopen. U bent er toch bijna zeker van dat u de benodigde vergunning krijgt. Bel even naar het gemeentehuis als u wat meer over het kapbeleid wil weten. Dat kan u een hoop ongemak besparen.

● *Fraai verzonken in de muur is de inbouwhaard met een schuifdeur.*

Haard zorgt voor sfeer in huis

De aankomende herfst en winter betekenen koude, wind en regen maar ook gezellige avonden rond een knapperend haardvuur. Producent Don-Bar brengt dit seizoen drie nieuwe super-de-luxe modellen op de markt. Modern design als decoratief element.

Al bijna dertig jaar ontwerpt Don-Bar de meest klassieke warmtebron die wij kennen. Het assortiment omvat diverse modellen metalen open-, gesloten-, inbouw-, voorhang- en centrale haarden voor iedre smaak en voorkeur.

Drie modellen uit de collectie komen voor het eerst op de markt. De serie 4000, een haard in een driehoekige vorm. Deze voorhanghaard heeft een dubbele achterwand en een ingebouwde luchtcirculatie die meteen de ruiten schoonhoudt. Een aszuiger en vonkenscherm voor een open haard worden standaard bijgeleverd. Bijzondere accessoires als een barbecue, siervoet, vloerplaat zijn apart verkrijgbaar.

Fraai verzonken in de muur is de inbouwhaard met een schuifdeur van keramisch glas die omhoog geschoven of zijdelings geopend wordt. Doordat de haard helemaal is ingebouwd en dus een plat voorfront heeft, neemt de inbouw niets van het loopgedeelte weg en ook lichtrefelecties krijgen geen kans. Hierdoor behoudt de haard zijn gezelligheid van een traditioneel open vuur maar is absoluut veilig. De drie -of vierzijdige sierlijsten zijn verkrijgbaar in de kleuren zwart/brons, messing of zwart chroom en met een ventilator, steunvoet en barbecue als accessoires.

Een waar panorama schept het laatste model dat door vier keramische glazen wanden is omringd. Doordat deze vier keramische glasplaten onder verschillende hoeken zijn opgesteld krijg je een ruim zicht op het vuur. Het model is multi-functioneel omdat de haard in een sierschouw of in metselwerk ingebouwd wordt, maar ook voor een muur of in de hoek van een kamer geplaatst kan worden. Voor het inmetselen is slechts een diepte van 32 centimeter nodig. Ook hier zijn diverse accessoires bij te verkrijgen.

Voor meer inlichtingen:Don-Bar, Brussel, België, telefoon: 00 3226480205

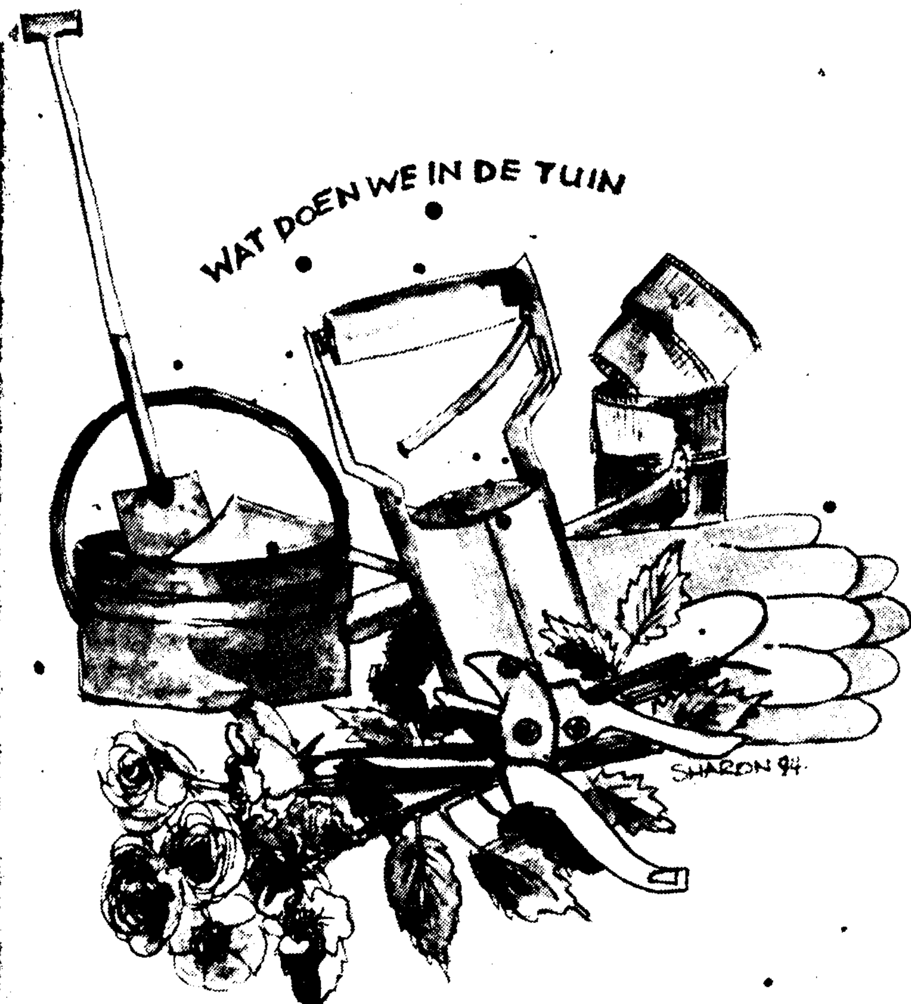
overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 23 augustus 1994.

Wij noteerden deze week een stijging van de hypotheekrentetarieven bij de Centrale Volksbank van 0,1% en 0,2%. De rente op de kapitaalmarkt vertoont momenteel een stijgende tendens.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 38,25%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,40	3,92
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,40	4,67	3,14
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,80	4,95	3,36
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	6,50	4,29	3,46
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,23	2,79
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,10	4,50	3,00
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,50	4,77	3,22
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,95	3,99
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,90	5,21	4,20
AEGON	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,46	2,98
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,80	5,00	3,41
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	5 jaar	1,00	7,60	4,18	2,76
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	10 jaar	1,00	8,00	4,45	2,97
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	15 jaar	1,00	8,40	4,72	3,18
BLG-Hypotheken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,88	3,94
BLG-Hypotheken	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,90	4,39	2,92
GWK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,70	5,08	4,09
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	5,01	4,04
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,90	4,38	2,92
Nationale Ned.	spaarhyp.	5 jaarr	1,00	8,00	4,45	2,97
Nationale Ned.	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,80	5,00	3,41
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,41	2,93
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,40	4,68	3,14
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,90	4,37	2,91
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,20	4,57	3,07
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,60	4,85	3,29
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	6,40	4,14	3,33
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,98	4,00
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,20	3,88	2,51
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	8,40	4,70	3,17
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	variabel	1,00	6,30	4,16	3,36
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,39	2,90
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,30	4,60	3,07
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar*	1,00	8,00	4,44	2,97
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	7,80	4,29	2,84
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	8,20	4,57	3,06
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,39	2,90
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,69	2,40
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,40	3,57

* Deze rentevasteperiode kent geen rentebedenktijd.
De vermelde tarieven hebben betrekking op standaard hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de totale netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,-.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Nog zaaien met de herfst voor de deur

DOOR SANTE BRUN

Als u snel bent kunt u nog veldsla zaaien. Zaai de zaadjes dicht, op rijen en houd de zaak vochtig zolang de plantjes groeien. Met wat goede wil kunt u dan een belangrijk deel van de winter oogsten, omdat de groei in de loop van november stopt. Zaai dus gerust vrij veel.

Als u ergens nog planten van snijsla heeft staan, dan kunt u die nog uitzetten. Ik doe dat zelf momenteel met planten van een Italiaanse slasoort, *radicchio*; niet de rode, maar de donkergroene, die geen kropjes vormt maar wel volkomen winterhard is en tot in april geoogst kan worden. Wat ik uitplant zijn in feite de wortels waarvan ik alweeer enkele weken duchtig heb gesneden voor de frisse (zij het wat bittere) zomersla.

Van tomateplanten met grote vruchten kunnen de onderste bladeren worden weggeplukt, zodat de zon op de tomaten kan schijnen. Ook bij druiven moeten dieven en overtollig blad worden verwijderd. Bij beide wel uitkijken: teveel zon op de vruchten is ook weer niet goed.

U moet nu ook de plaatsen vrij maken waar u herfsttijlozen verwacht, want die steken de kopjes alweer uit de grond.

Snoei pruimebomen nu, na de oogst en zolang het blad er nog aan zit. Snoei niet te veel, want dat kan problemen opleveren voor de oogst van volgend jaar.

TerraCottem

Dat TerraCottem veel water kan opnemen, dat heb ik deze week proefondervindelijk aangetoond: een 20-cm-pot met potgrond die voor tweederde gevuld was met een mengsel van het nieuwe produkt en gewone potgrond raakte meer dan helemaal vol, nadat ik er water bij gedaan had. Let wel, dat zegt natuurlijk helemaal niks, want de vraag is: is het waar dat de plant vervolgens al dat water gemakkelijk en geleidelijk aan het materiaal kan onttrekken, samen met de voedingsstoffen die ook in het mengsel zitten. Afwachten maar.

TerraCottem is een Belgische vinding; het proefzakje ziet er een beetje uit of het is gevuld met de inhoud van een stofzuigerzak. Het materiaal zou zowel in potten als in de volle grond geweldig werken. Als bewijs wordt aangevoerd, dat het goede resultaten heeft opgeleverd bij een nieuw bos, dat in 1988 is geplant in Burkina Fasso in Afrika, een Sahelland waar, zoals bekend, het water schaars is.

Terracottem werd deze week overigens gepresenteerd op een voetbalveld van Go Ahead Eagles (is dat niet in Apeldoorn?); zeven weken na het inzaaien bespeelbaar, vermindering van de bemesting met vijftig procent, vermindering van de hoeveelheid te geven water met vijftig tot vijfenzeventig procent, werd daar beweerd.

Het bedrijf dat TerraCottem maakt en verkoopt gaat prat op een directe relatie met de universiteit van Gent in België.

Heigo Nederland in Doorwerth vertegenwoordigt TerraCottem in ons land, mevrouw M. Thoonen, Trajanussingel 83, 6642 AT Beuningen verkoopt kleine verpakkingen voor tuinliefhebbers; telefoon 08897-72435.

Bollen

Het is al bijna herfst, dat ziet iedereen die er oog voor heeft. Op onze breedten loopt komende woensdag de zomer af. Tijd dus voor bloembollen. Iets later dan gebruikelijk heb ik de belangrijkste catalogus van bloembollen ontvangen, die van Van Tubergen in Hillegom. De catalogus staat in het teken van de tulp, die dit jaar vierhonderd jaar in Nederland is. Van veel tulpen in de collectie staat er gewoon een foto, van de Zomerschoon – volgens Van Tubergen geregistreerd in 1620 – staat er een deftige tekening in kleur uit een heel oud boek; het is een gevlamd wit-rode tulp, en kost dan ook bijna een tientje per stuk. Normaal kost een tulpebol tussen 50 cent en een gulden.

Wie het echt groot wil aanpakken – en ik kan dat alleen maar aanbevelen – die moet naar de middenpagina's van de catalogus, waar bollen in grotere hoeveelheden worden aangeboden, tegen iets schappelijker tarieven. Hier natuurlijk niet de bijzondere variëteiten waar de rest van het boek 'bol' van staat. Maar wel crocussen van ongeveer 20 cent per knol, de tulp 'Apeldoorn' (wat heb ik toch met Apeldoorn?) voor rond de 40 cent, narcis 'Cheerfulness' voor hetzelfde tarief.

En dan niet te vergeten de werkelijk unieke collectie bijzondere soorten, soms nog door plantenzoekers van Van Tubergen zelf gevonden in het Midden-Oosten, toen daar nog op planten werd 'gejaagd'. Snel bestellen is geraden: hoe vroeger de bollen de grond in gaan, hoe gezonder ze in de komende en volgende lentes bloeien.

● *De situatie in Burkina Faso. Boven: in 1988, en onder: in 1992. De snelle groei zou te danken zijn aan TerraCottem.*

De catalogus is te krijgen op het adres Postbus 51, 2180 Hillegom, teefoon 02520-29593, fax 02520-29595.

limburgs dagblad

Beelden uit periode van stomme film nog steeds veel gevraagd

Archive Films kan putten uit '100 jaar rolprent'

De tijden dat omroepen voor het maken van radio- en tv-programma's alles zelf in handen hielden, liggen allang achter ons. Steeds vaker doen de omroepen een beroep op bedrijven en instellingen die een bepaalde specialisatie in huis hebben. Dat zijn dus bedrijven die hun bestaansrecht deels te danken hebben aan de omroepen. Archive Films is zo'n bedrijf dat archiefbeelden over tal van onderwerpen levert.

DOOR HERMAN ELZINGA

HILVERSUM – Stel, je wilt een reclamefilmpje maken dat de verkoop van hoofdpijnpoeders een impuls moet geven. Zou het dan niet leuk zijn om een aaneenschakeling te hebben van scènes waarin mensen hun hoofd stoten, iets op hun bol gegooid krijgen of gewoon een lekkere hengst incasseren? Probleem is natuurlijk acteurs te vinden die zich voor zo'n filmpje lenen.

Er is echter een mogelijkheid om dat probleem te omzeilen. Heel simpel: maak gebruik van reeds opgenomen materiaal. In bovenstaand geval kun je eenvoudig je toevlucht nemen tot het onuitputtelijke reservoir aan films uit de zwijgende periode, toen het gooi-en-smijtwerk nog aan de orde van de dag was. Wie wel eens een uit voorraad leverbaar kort dan wel lang beeldfragment nodig heeft komt vanzelf een keer terecht bij Archive Films in Amsterdam.

'Stock-shots'

Van Acapulco tot Zambia, van Astaire tot Ziegfeld, van aasgieren tot zebra's en van atletiek tot zweefvliegen. Zoals uit hun eigen folder al blijkt: je kunt het zo gek niet bedenken of Archive Films heeft de beelden in voorraad. 'Stock-shots' heten ze in vakjargon en bij Archive Films hebben ze er kilometers van. Adembenemende stunts uit stomme films, muziek van dode en levende wereldsterren, belangrijke gebeurtenissen uit de wereldgeschiedenis, exotische lokaties en bekende stadsgezichten, Hollywood-figuren en spectaculaire sportieve prestaties.
Archive Films is een zelfstandig bedrijf dat gebruik maakt van de archieven van het gelijknamige Archive Films in New York. En daarnaast ook een eigen voorraad materiaal bijhoudt. De Amerikanen begonnen er mee in 1886, de Nederlandse 'dependance' bestaat inmiddels al weer 21 jaar. Archive Films kan op band het nodige laten zien en de rest kan via New York worden opgevraagd. Meer dan een eeuw beeldmateriaal komt zo beschikbaar voor de Nederlandse markt. En denk niet dat Nederlandse gebeurtenissen van vóór de jaren jaren volledig ontbreken, want in New York liggen genoeg Hollandse plaatjes die nog veel ouder zijn.

● *Beroemdheden uit de periode van de stomme film zijn nog steeds 'in'. Vooral Charlie Chaplin (rechts) en Laurel & Hardy scoren daarbij hoog.* Foto's: GPD

Joke Hellingman van Archive Films is wel eens wezen kijken in New York. „Het is een gigantisch bedrijf, één van de grootste in z'n soort in de Verenigde Staten." In Nederland hoeft Archive Films eigenlijk alleen te concurreren met het beeldarchief van het NOB. En van echte concurrentie is in feite al geeneens sprake. En dat komt dan weer omdat Archive Films slechts incidenteel aan de omroepen levert en het meer moet hebben van reclamefilms en andere commerciële toepassingen.

Dat de werkterreinen meestal zo strikt verdeeld zijn, komt door de rechten die op beeldmateriaal rusten. Joke Hellingman: „Het probleem bij het NOB is dat de beelden vaak niet zijn 'gecleared'. Omroepen mogen het dan wel gebruiken, maar een reclamefilmer moet eerst uitzoeken wie het copyright heeft. Bij ons is alles gecleared en kan het dus ook zo overal voor worden gebruikt."

Wetten

Hoewel, overal voor...? In Nederland mag je niet zomaar iedereen voor je commerciële karretje spannen. Een fabrikant van scheerapparaten mag niet zomaar een foto van Ruud Lubbers gebruiken. In de VS denken ze daar iets makkelijker over. Als je denkt dat een stukje speech van Bill Clinton bij je produkt past, gebruik je dat gewoon. Joke Hellingman: „Je hebt daar te maken met andere wetten. Je kunt hier de koningin geen wasmiddel laten verkopen en ik denk terecht. In de VS zou het, binnen bepaalde grenzen, wel kunnen. Het is niet goedkoop om beelden voor dat doel te krijgen, maar het mag wel."

Reclamemakers in Nederland betalen voor een seconde beeld van Archive Films duizend gulden. Dat lijkt veel, maar zelf met een filmploeg op pad gaan kost veel meer. En dan moet je maar afwachten of je met het gewenste resultaat thuiskomt. Nee, dan kun je soms maar beter op safe spelen. Zoals voor dat drankje dat een beetje een romantisch imago moest krijgen. En dat lukte met twee mensen op een steiger bij de zee met een zonsondergang op de achtergrond. Joke Hellingman: „Dan denk je dat ze ergens op een exotische plek staan. Blijkt het gewoon een houten vlonder in de studio te zijn met op de achtergrond onze beelden van een ondergaande zon." Klaar voor een grijpstuiver. Relatief gezien dan.
Het aardige is dat de periode van de stomme film nog altijd zeer populair is bij de klanten van Archive Films. Joke Hellingman: „Laurel & Hardy, Chaplin en allerlei andere slapsticks zijn nog steeds veel gevraagd. Daarnaast beelden van steden. Een shot van de Eiffeltoren bijvoorbeeld. Of palmenstranden, ondergaande zonnen, dat werk. Voor natuurbeelden hebben we toegang tot de zogenaamde 'mini-library' van de BBC, een omroep die natuurlijk een enorme naam heeft op dit terrein."

Als alle archieven wordt ook Archive Films geconfronteerd met de beperkte houdbaarheid van videobanden. Joke Hellingman: „Alle dingen die ooit op video zijn vastgelegd vervagen op den duur. Je zit straks mogelijk met een gat in je nieuwsgeschiedenis. Een euvel dat voorkomen kan worden door het materiaal te kopiëren op andere banden of over te zetten op ander materiaal, zoals beeldplaat. Dat kost natuurlijk veel geld. Omdat het bij ons eigen materiaal om niet zo'n enorme hoeveelheid gaat, is het nog wel te overzien. En we zijn een bloeiend bedrijf dat er ook geld voor over heeft. Dus bij ons is het allemaal nog niet zo alarmerend. En je kunt altijd nog je videobanden eens in de zoveel tijd heen en weer spoelen. Dan gaan ze ook langer mee."

Songfestival 1995 opnieuw in Dublin

Van onze rtv-redactie

DUBLIN – Het veertigste Eurovisie Songfestival wordt zaterdag 13 mei 1995 in de Ierse hoofdstad Dublin gehouden. De Ierse omroep RTE wijkt met het evenement opnieuw uit naar het Point Theatre in het havengebied van die stad. Daar vond ook dit jaar het festival plaats. Vijfentwintig landen doen in 1995 mee aan het liedjescircus. Nederland is daar niet bij.

België, Luxemburg, Turkije, Denemarken en Israël behoren tot de landen die volgend jaar terugkeren op het Eurovisiepodium. Zij moesten dit jaar verstek laten gaan omdat zij in 1993 een te lage klassering behaalden. Nederland mag in 1995 niet meedoen omdat Willeke Alberti op 30 april niet verder kwam dan een 23ste plaats met vier punten. Ook Oostenrijk, Spanje, Slowakije, Zwitserland, Roemenië, Finland, Estland en Litouwen vallen volgend jaar buiten de boot.

Even was er hoop dat ons land alsnog van de partij zou zijn. Ierse omroepbazen lanceerden het plan om van het veertigste Eurovisie Songfestival een speciale aflevering te maken met alle landen die ooit eens gewonnen hadden. Dat idee is nu echter van de baan.

● *Willeke Alberti eindigde dit jaar als 23ste en dus moet Nederland in 1995 thuisblijven.*

Of de NOS extra aandacht gaat besteden aan het jubileum van het Eurovisie Songfestival, kon een woordvoerder gisteren nog niet zeggen.

Tros wint kort geding sonotherapie

Van onze verslaggever

AMSTERDAM – De Tros wordt niet veroordeeld tot het uitzenden van een rectificatie zoals het in Bussum gevestigde Medisch Centrum 't Gooi (MCG) twee weken geleden in kort geding eiste. Dat heeft de Amsterdamse president, mr U. Bentinck, gisteren bepaald.

Het geding werd aangespannen na een uitzending van het programma Deadline. Daarin werden de dubieuze praktijken van een sonotherapeut uit Bussum aan de kaak gesteld. De eerste uitzending was in februari. In juni werd vervolgens in een compilatie van de hoogtepunten van het programma Deadline een deel opnieuw uitgezonden.

In de uitzendingen werden beelden getoond van het gebouw waarin de sonotherapeut praktijk hield, maar ook van de naambordjes van MCG en het Haarinstituut Nederland, die in hetzelfde pand zijn gevestigd. De sonotherapeut was al vertrokken toen de Tros er voor de tweede keer opnamen kwam maken.

MCG en het haarinstituut zijn bang dat de kijkers, hun potentiële klanten, na het zien van de beelden hen zullen associëren met de dubieuze praktijken. Daarom eisten zij van de Tros een rectificatie.

De president acht een rectificatie niet nodig omdat de Tros in de uitzending geen verband heeft gelegd met het MCG en het haarinstituut. Bovendien heeft de Tros aangeboden een verklaring op te stellen die in het MCG kan worden opgehangen, aldus Bentinck. De Tros zal in de verklaring zetten dat er geen enkel verband bestaat tussen de sonotherapeut en het MCG. Dit geldt ook voor het Haarinstituut Nederland.

'GTST' begint weer

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Met ingang van maandag brengt RTL4 elke werkdag van 20.00 tot 20.30 uur weer een nieuwe reeks afleveringen van de populaire soap 'Goede Tijden, Slechte Tijden'.

De laatste aflevering van het afgelopen seizoen, die tevens de 750ste was en waarin het feest van het droomhuwelijk tussen Arnie en Roos uitgebreid aan bod kwam, eindigde dramatisch met een ineenstortende Helen Helmink. Door deze gebeurtenis krijgt de party een sombere afloop.

Verder probeert Robert te verwerken wat hij zojuist tussen Laura en Tessel heeft zien gebeuren. Janine doet een poging om Simon op IJsland op te sporen. Frits heeft een confrontatie met Martine en vertelt haar de waarheid. Suzanne is zeer teleurgesteld in Daniël en laat hem dat op niet mis te verstane wijze weten.

● *Paul Groet en Guusje Nederhorst in 'Goede Tijden, Slechte Tijden'.* Foto: RTL

Frequin rent desnoods achter zijn 'slachtoffers' aan

Ooggetuige spraakmakender

DOOR SUSANNE VAN VELZEN

HILVERSUM – „We zetten onze klauwen erin." Dreigende woorden uit de mond van Willibrord Frequin. Nederland is gewaarschuwd. Hij heeft er zin in. Wie Frequin niet te woord wil staan voor de camera van het vernieuwde Ooggetuige, moet oppassen. De verslaggever geeft zich niet zomaar gewonnen. Desnoods rent hij een paar honderd meter achter zijn 'slachtoffers' aan. En zo kan het gebeuren dat Frequih hijgend om een weerwoord vraagt.

De spectaculaire beelden die dat oplevert, passen perfect binnen de nieuwe formule van Ooggetuige, het dagelijkse verslag van RTL4 van de werkelijkheid. De makers beloven de kijker dit seizoen een programma dat spraakmakender en actueler is. De Amerikaanse onderwerpen zijn er uitgehaald, waardoor Ooggetuige meer dan ooit de spiegel van de Nederlandse samenleving wordt.

Opzet

In de nieuwe opzet van Ooggetuige wordt gewerkt met drie reporters die in beeld verslag doen. Naast Willibrord Frequin zijn dat Jack Kerklaan van Vara's consumentenprogramma Kassa en Erna de Kort, die meewerkte aan Frequins documentaireserie Achter gesloten deuren. Ruud ter Weijden blijft de presentator van Ooggetuige.

Volgens Ter Weijden wordt in het nieuwe seizoen meer onderzoekende journalistiek bedreven in de reportages. „We blijven wel werken vanuit de human interest-hoek. Het moet voor de kijker herkenbaar zijn." Maar de onderwerpen van het kaliber 'Vrouw is hond kwijt... goh wat zielig' treft de kijker in het serieuzere Ooggetuige niet meer aan. „Dat soort tranentrekkers doen we niet meer," vertelt Ter Weijden. „We gaan onderwerpen wat breder aanpakken."
„We willen met het programma confronteren en frapperen," vult verslaggever Frequin aan. Zo brengt Ooggetuige in één van de eerste afleveringen het verhaal van de louche Noordhollandse aannemer Pel. De man heeft de afgelopen jaren tientallen mensen voor duizenden guldens opgelicht en Willibrord Frequin (keurig in het pak met lange regenjas) spoort hem en zijn slachtoffers op. Het resultaat: sentimentele beelden van soms snikkende mensen die hun hele fortuin zijn kwijtgeraakt aan de aannemer. Ze lusten hem rauw en Willibrord na een paar dagen filmen ook.

Achtervolging

De man ontloopt het Ooggetuige-team, maar Frequin houdt vol. Op een markt in Amsterdam ontdekt hij uiteindelijk de aannemer. De camera zwenkt tussen een paar kramen door en Frequin zet het op een hollen. Na wat getrek en geduw weet de man te ontsnappen, waarna Frequin nog even met zijn echtgenote in 'gevecht' raakt. Een paar honderd meter verderop grijpt de verslaggever zijn prooi bij de arm en geeft hem het laatste woord. „Ik heb niemand opgelicht." Het verhaal is rond. Frequin hijgt uit.

Zwaar jaar

Het wordt een zwaar jaar, vermoedt Frequin. De drie verslaggevers moeten met steun van slechts een handvol redacteuren zeker vijf onderwerpen per week maken. „Het zal wel zeven dagen per week werken worden. In het najaar ga ik ook nog een nieuwe serie documentaires maken voor RTL." Voor Frequin is vooral de actualiteit in Ooggetuige een reden om enthousiast zijn schouders onder het programma te zetten. „Toen ik gevraagd werd voor het programma, lag het concept er al, maar ik zal zeker zoveel mogelijk actuele onderwerpen inbrengen. Als we een paar weken eerder begonnen waren, had ik bijvoorbeeld dolgraag een portret van Brinkman gemaakt."

Volgens eindredactrice Wilma Naberhuis zal Ooggetuige de politiek niet schuwen. „We zullen niet veel in Den Haag zitten, maar als 's ochtends een minister aftreedt en het ziet er naar uit dat een tweede later die dag ook vertrekt, dan zullen wij hem met onze camera volgen."

Ooggetuige, vanaf maandag elke werkdag RTL4, 18.15-18.30 uur.

● *Willibrord Frequin: „We willen met het programma confronteren en frapperen."* Foto: RTL

HEERLEN
ƒ 170.000,- k.k.
Ind.: sout.: kelder. Beg.gr.: hal, woonkamer 8.30x4.20/4.00, dichte keuken met eiken inbouwkeuken incl. app., bijkeuken, badkamer, tuin ca. 30 m diep en berging. 1e verd.: 3 slaapkamers. 2e verd.: zolder te bereiken via vlizotrap.

HEERLEN
nabij centrum
ƒ 185.000,- k.k.
Royaal woonhuis met diepe tuin en garage. Ind.: sout.: kelderruimte. Beg.gr.: hal, toilet, woonkamer ensuite ca. 9.00x3.76/3.48 met serre, keuken 3.00x2.15 met eenvoudige installatie, terras en tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: 3 kamers. 3e verd.: vliering. N.B. sanitair en keuken zijn verouderd. Aanvaarding: vrijwel direct.

LANDGRAAF (NIEUWENHAGEN)
ƒ 360.000,-k.k.
Ind.: sout.: kelder. beg. gr.: hal, woonkamer L-vorm 38 m², moderne keuken 4.00x3.30 incl. app., mooie badkamer, bijkeuken, carport, garage voor 2 auto's en hobbyruimte. 1e verd.: 2 slaapkamers 6.00x4.00 en 4.25x3.20. 2e verd.: 2 kamers. Grondopp. 425 m². aanvaarding: in overleg.

LANDGRAAF
ƒ 369.000,- k.k.
Vrijstaande bungalow met garage. Grondopp. 563 m². Ind.: sout.: 2 slaapkamers resp. 4.00x2.70 en 3.60x2.70, hobbyruimte 5.50x3.70. Beg.gr.: royale hal, toilet, living ca. 55 m², slaapkamer, gesloten keuken, badkamer, terras en tuin.

★ KOMT U UIT DE HYPOTHEKENDOOLHOF?
★ Welke hypotheek(vorm)?
Annuïteit? Lineair? Spaar?
★ Moet ik mijn huidige hypotheek omzetten?
Makelaardij Ernens kan u van dienst zijn.
Wij bemiddelen voor bijna alle hypotheekverstrekkers.
Wilt u weten welke hypotheek voor u het meest geschikt is? Kom dan **vrijblijvend** binnen op ons kantoor, **elke maandag van 16.00 tot 18.30 uur.**
Indien deze tijd u niet schikt, bel ons dan voor een afspraak.

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

makelaardij
ERNENS
Hoolstraat 42. Voerendaal
Tel.: 045-752142

NVM
Alleen achter een goede naam staat NVM

TE KOOP/TE HUUR
Tempsplein te Heerlen

In het centrum gelegen pand t.b.v. kantoor of praktijk. De netto vloeroppervlakte bedraagt circa 570 m². Momenteel is de begane grond tijdelijk verhuurd. Voor bezichtiging en meer informatie:

DTZ Zadelhoff
Makelaars en Taxateurs O.G.
International Property Advisers
043 - 25 66 33
Van Hasseltkade 7, 6211 CC Maastricht

weru
ramen + deuren
kunststof, meranti en grenen

LANGBROICH
Gangelt (Selfkant)
Quellstraße 40
Tel 09-4924546016

advies in onze showrooms

HOENSBROEK
Akerstraat-N 128
Tel 045-224581
en 046-374739

KRINGS
Bouwen of renoveren op z'n best!

B.W.R. VASTGOED

- **HEERLEN**, Drieschstr. 58, appartement. woonk., keuken (modern, nieuw) 2 slk. badk. met ligb., berging, lift, inpandige garage, rolluiken. Prijs n.o.t.k.
- **HEERLEN**, Veldjen 2, 'Douve Weien', trad. gebouwd, halfvr.st. woonh., op goede stand gelegen, L-vormige woonk. met tegelvloer, half open keuken met app., 3 slk., badk. met ligb., zolder via vaste trap met diverse ruimtes, perc.opp. 375m². Vr.pr. ƒ 309.000,- k.k.
- **BRUNSSUM**, Het Ambacht, ruime woonk., aanbouw keuken, serre, 3 slk., moderne badk., vaste trap naar zolder. Vr.pr. ƒ 217.000,- k.k.
- **BRUNSSUM**, Dorpstr. 155, Bedrijfspand met woonh. zeer aparte indeling. Vr.pr. ƒ 315.000,- k.k.
- **MEERS**, Veldschuurdijk 2, nagenoeg vrijst. woonh. in Franse stijl, perc.opp. 1200 m². Vr.pr. ƒ 284.000,- k.k.
- **STEIN**, Den Hoekstraat 5b, rustig gelegen halfvr.st. woonh. met aanbouw, garage, berging en tuin. Prijs n.o.t.k.

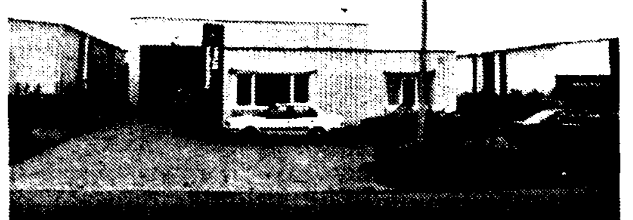

- **STEIN**, Breinderweg, half.vr.st. woonh. (hoekwoning) met garage, tuin, perc.opp. 322 m². Vr.pr. ƒ 215.000,- k.k.
- **STEIN**, Kruisstraat 28, bedrijfspand met woonh. voor veel doeleinden geschikt, gelegen in winkelstraat. Pr. n.o.t.k.
- **SITTARD**, Fazantstr. 33, drive-in-woning, woonk. met open keuk. 4 slpk., garage en tuin. Vr.pr. ƒ 171.000,- k.k.
- **SCHINVELD**, Greymansstr. 18, vrijst. woonh., in perfecte staat van onderhoud! Moet van binnen gezien worden! Vr.pr. ƒ 279.000,- k.k.
- **ELSLOO**, Vunderkerstr. 16, vrijst. woonh. met aanbouw, woonk. met parketvloer, dichte keuken, veranda, 3 slpk., badk., zolder via vlizo, garage met bergzolder, perc. opp. 425 m². Vr.pr. ƒ 312.000,- k.k.
- **ELSLOO**, Dross. de Limpenstr. 13, halvr. woonh., woonk. met tegelvloer, dichte keuken, 2 slpk., badk. (nieuw, modern!) ligb., douche, 2e toilet, v.w., was/bergruimte, zolder, garage en tuin. Prijs op aanvraag.
- **WAUBACH**, Karel Doormanstr. 90, halfvr.st. woonh. met ruime aanbouw, garage (13 m lang) en tuin. Dit pand moet gezien worden!! Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.
- **VALKENBURG**, Neerhem 49, schitterend karakteristiek pand, met veel opties. Vr.pr. ƒ 295.000,- k.k.

Diverse horecabedrijven te koop en te huur.
Wij zoeken kleine bungalow, prijsklasse ƒ 280.000,- tot ƒ 340.000,-

BONGAERTS, WACHELDER & RIJCKS VASTGOED
VOORHEEN THIEN & RIJCKS VASTGOED!!!
Kantoor Stein: 046-336369/336438
Zaterdag 10.00-12.30 uur
LID V.B.O.

HEERLEN, De Koumen 90

Op industrieterrein "De Koumen" gelegen bedrijfsruimte met kantoren. Perceelsoppervlakte: ca. 2000 m². Bedrijfsruimte 450 m², kantoren 150 m². Reserveterrein. Uitstekend bereikbaar. Object verkeert in goede staat van onderhoud.
Vraagprijs: ƒ 545.000,- k.k.

Ruber
Makelaar en Taxateur o.g. BV
Tel. 04498-51900

VAKANTIE IN EIGEN TUIN

VERANDA'S - PERGOLA'S

Leef buiten met het comfort van binnen.
- Geprofileerde oversteken
- Mogelijkheid tot volledig wegwerken electrische bedrading voor verlichting
- Diverse houtsoorten
- Zware en degelijk afgewerkte constructie
- Kwaliteit
- Diverse modellen in uw omgeving te bezichtigen
- 10 jaar garantie

Fisoma
BON opsturen naar FISOMA, Weertersteenweg 141, 3680 Maaseik-B., tel.: 00-3289-568864, na 18 uur 00-3289-563404. Fax 00-3289-563856.

Antwoordcoupon
Ja, ik wens vrijblijvend geïnformeerd te worden.
Naam + voornaam: ....
Adres + postcode: ....
Telefoonnummer: ....

TE KOOP VLAK OVER DE GRENS IN BELGIË
LUXE WONING TE:

Lanaken - Neerharen
- Beverpad 2 - Recent gebouwd groot landhuis, zeer goed verzorgd met mooi aangelegde tuin, living, ingerichte keuken, 2 sl.kamers gelijkvloers en 2 op de verdieping, badkamer. Rustig gelegen.

RUIMER AANBOD TEN KANTORE.
Neem contact op met ons kantoor om een afspraak vast te leggen.

Eveneens te koop via ons kantoor:
- mooie appartementen
- interessante bouwgronden
- verscheidenheid van handelspanden
- woningen in alle prijsklassen

MACHON
IMMOBILIËN & ADVIES
Dennenstraat 8 - B 3620 Lanaken
Tel. 0032-89.718282

uw verhuizer
Harreman bv
- Nationale en internationale verhuizingen
- Opslag inboedels
- Emigratieverpakkingen

Eigen vestigingen in Brabant en Limburg
Door ISO 9002 gegarandeerd goede kwaliteit

Uw huis, Onze zorg

LANDGRAAF, Heistraat 25
Ruim halfvr. woonh. met gar. en gr. tuin (perc. 588 m²) m. veel priv. Kunstst. koz. Ind. o.a. kelder, woonk. 35 m², bijkeuk., 3 grote slk., zolder met 2 slk. **Vr.pr. ƒ 244.000,-**

LANDGRAAF, Europaweg Z 127
Halfvr. woonh. met gar. en mooie zeer grote tuin (440 m²), landelijk uitzicht, ind. kelder, woonk., 3 slpk., badk. m. ligb. en 2de toil. **Vr.pr237.500,- k.k.**

HOENBROEK, Amstenraderweg 63
Ruim halfvr. woonh. 1954 nabij centr. m. gar. Ind. o.a. keld. (60 m²), woonk. (60 m²) m. parket en openh., luxe witte keuk., 4 slk., zold. met mog. 5e slk. Terras met privacy. Pand moet u van binnen zien. **Vr.pr. ƒ 288.000,- k.k.**

BOCHOLTZ, Helweg 38
Deg. geb. en duurz. afgew. halfvr. woonh. 1982 met dubb. gar. Speelse splitlevel ind. o.a. keld. 42m², woonk. 45 m² met openh., 3 slpk., badk. met ligb. en douche en 2de toil., zolder Geen tuin, maar groot balkon **Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k.**

HEERLEN-WELTEN, De Wingerd 57
Tussengel. moderne drive-in woning 1975 met tuin, ind. ben. hal, toilet, CV/wasr., gar., hobby/slpk.: 1e verd. woonk. 36m², balk. m. trap naar tuin, keuk.; 2e verd. 3 slpk., badk. m. ligb. en 2e toilet. **Vr.pr. ƒ 175.000,- k.k.**

BINGELRADE, Dorpsstraat 163
Vrijst. woonh. 1975 met gar. en gr. tuin met privacy. Ind. o.a. woonkamer 42 m², witte luxe aanbouwkeuken, 3 ruime slpk., badk. m. ligbad. Geh. rolluiken. **Prijs op aanvr.**

GEZOCHT:
Luxe koop/huurappartementen in Nieuwenhagen of Landgraaf

GEEN VERKOOP, GEEN KOSTEN
Offermans Borger & Partners
046-740535

Maandag 29 en dinsdag 30 aug.
van 10.00 tot 22.00 uur

Totale leegverkoop Fotostudio

Te koop o.a.
- *Bedrijfspand*
- *Foto apparatuur: Sinar en Hasselblad*
- *Ontwikkelmachines: Jobo en Ilford*
- *Vergroters*
- *Verlichting*
- *Railsysteem voor studio verlichting*
- *Rekwisieten*
- *Kantoor meubilair*
- *Magazijnstellingen*
- *Lichtbakken en lijsten*

En nog veel meer!
De verkoop vindt plaats op de Parallelweg 56 te Geleen

Huis verkopen?
Dan zoekt u toch zeker de beste koper!

Als u uw huis wilt verkopen, ga dan met makelaar **Stienstra** praten. Elke week komen bij de Stienstra-kantoren honderden aanvragen uit alle windstreken binnen; zelfs van ver over de grenzen. Aanvragen in geheel Zuid-Limburg van gezinswoningen tot villa's, van appartementen en woonboerderijen tot kastelen.

Als u dus verkoopplannen heeft en de beste koper zoekt, maak dan een afspraak met een van de makelaars/taxateurs van Stienstra voor een vrijblijvend gesprek.

En tenslotte ... no cure, no pay.
Omdat wij er zeker van zijn de juiste koper voor uw huis te vinden, hoeft u niets te betalen als wij daarin niet zouden slagen! Dat is toch een uniek aanbod of niet soms?

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Voor inlichtingen kantoor:
Heerlen, Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen. Tel. 045-712255*
Maastricht, Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht. Tel. 043-616263*
Aken, Jesuitenstraße 2, 52062 Aken. Tel. 0049-241-407540*

PUTH/Eindercoolhof 79

Prima gelegen vrijstaand woonhuis met mooie zonnige tuin, inpandige garage, 4 slpks., grote woonkamer met eiken parketvloer. Bouwjaar 1991. Alles onderhoudsvrij.
Koopje **ƒ 310.000,- k.k.**
Tel. 046-742550
Jos Storms O.G. - Geleen

TE HUUR
geheel omheind en geasfalteerd overslag/opslag-terrein
te Born
Groot 3 ha.
Prima verbinding met A6 (2 km).
Verhuur in kavels mogelijk.
Inlichtingen tijdens kantooruren: 04498-53535.

TE KOOP
CENTRUM GELEEN:
Winkelpand met 2 etagewoningen
bestaande uit:
winkel, kantoor-expeditie-magazijnruimte, aparte werkplaats en kelder. Achterzijde bereikbaar via erfdienstbaarheid. Front ± 14 m. Diep ± 25 m. Etagewoningen via aparte ingang, ieder ± 90 m². Perceelgrootte: ± 400 m². Vrij van huur te aanvaarden.
Inl.: tel. 04754-85554.

Huis kopen? Eerst taxeren
TAXATIES
betreffende onroerend goed, voor alle doeleinden, ook op korte termijn.
MEER DAN 25 JAAR ERVARING
NVM Onroerend Goed Makelaardij
LEENAERS b.v.
Pater Rombautslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

WONINGNOOD!!
Voor diverse relaties zijn wij op zoek naar vrijstaande en halfvrijstaande woningen in de regio Born/Susteren in diverse prijsklassen.

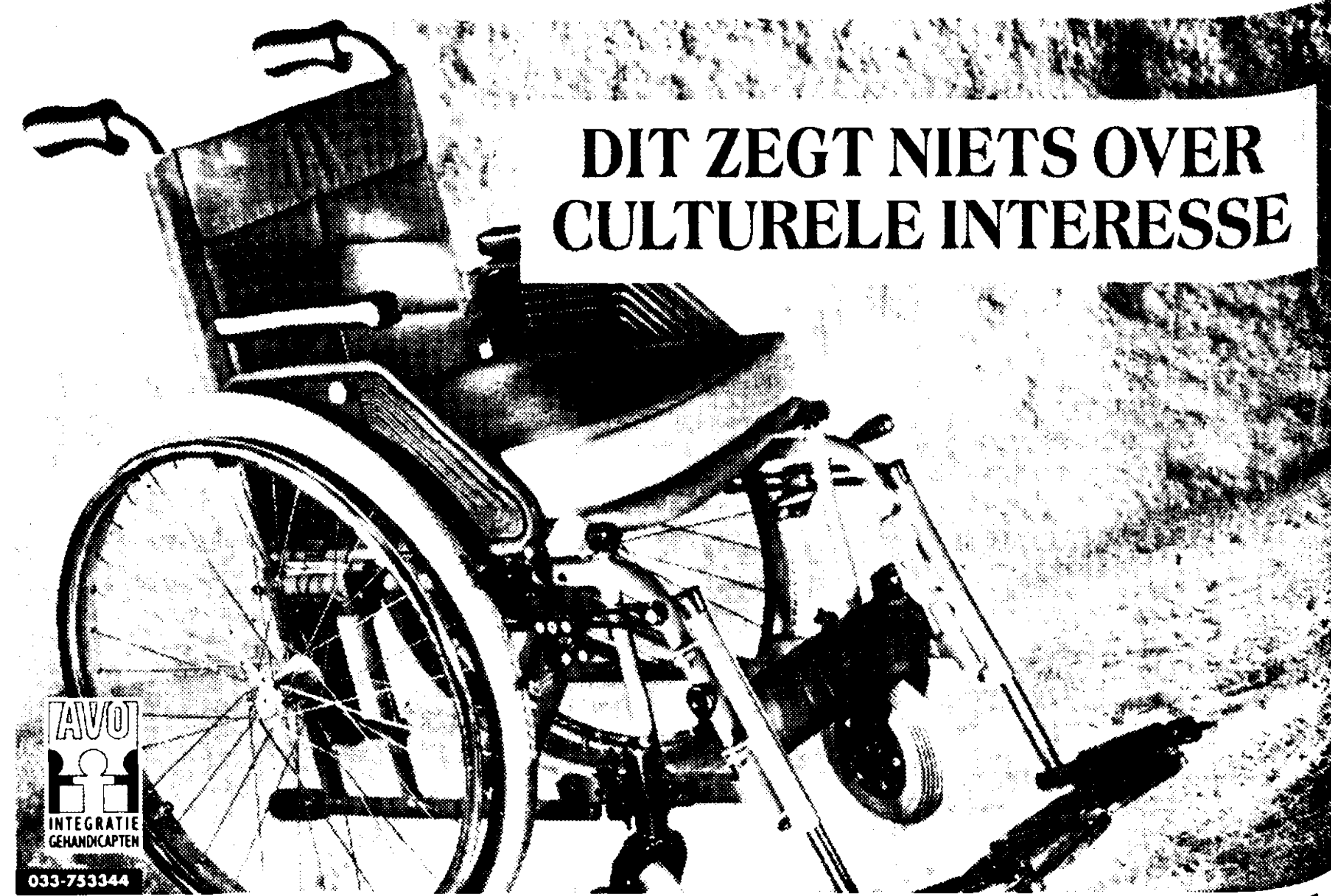
Vraag naar onze aantrekkelijke bemiddelingscondities.

Kerkstraat 23
6121 LA Born
04498-55050
04498-57770 (fax)

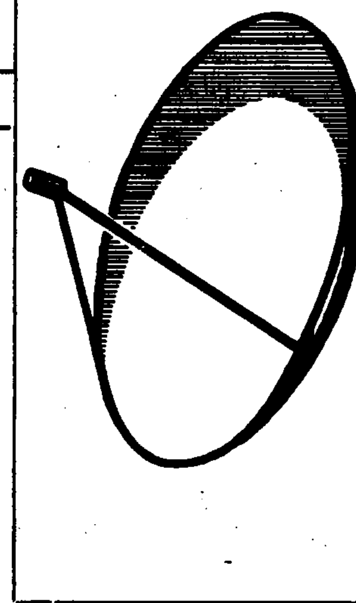
Uit een exploit van ... deurwaarder, de dato 25 augustus 1994 is op verzoek van:
1. Hubertina Cornelia Crombach, wonende te Heerlen;
2. Josephine Adriana Katharina Hubertina Crombach, wonende te Oostzaan;
3. Cornelia Maria Clementina Crombach, wonende te Zaltbommel;
4. Antonius Hubertus Joseph Crombach, wonende te Heerlen;
5. Peter Alfons Maria Crombach, wonende te Amsterdam;
allen te dezer zake woonplaats kiezende te Heerlen aan de Vlotstraat 15 ten kantore van J.L.G. Jeukens, deurwaarder;
aan:
hen die verblijven in de bouwde onroerende zaak staande en gelegen te Heerlen aan het adres Dr. Poelsstraat 28/30
betekend:
de grosse van het vonnis door de E.A. President van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht op ... augustus 1994 gewezen in kort geding inzake bovengenoemde partijen.
Afschrift van dit exploit is verkrijgbaar ten kantore van de hierna vermelde deurwaarder.
J.H.L. Sinkiewicz, tgv-kandidaat-deurwaarder ten kantore van deurwaarder der J.L.G. Jeukens
Vlotstraat 15, Heerlen
045-713443

Ik lees de krant in de klas
Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

THEATER OF MUSEUM? GEHANDICAPTEN DOEN NET ZO GOED MEE

Nederland 1

Avro/NCRV/NOS
08.30 Alles kits. Kinderprogramma.
11.00 Highlight. Muziekspecial. Herh.
11.25 Uitvinders. 11-delige documentaireserie. Herh.
11.55 De keuze. 9-delige serie. Herh.
12.45 Lied.
12.50 Peter. Sketch. Herh.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 (TT) De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisreportages. Herh.
13.40 (TT) Lingo. Woordspel. Herh.
14.05 (TT) 10 voor taal. Herh.
14.45 Living stone. Avontuurlijke onderwerpen. Afl. 6: Californische condors: Hun laatste kans. Herh.
15.10 (TT) Laat maar zitten. Nederlandse comedyserie. Afl. 11: Broers voor het leven. Herh.
15.35 (TT) Alfrd J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl.: De zeeverkenners.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 Young Indiana Jones. Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Egypte 1908 en Mexico 1916. Indy bezoekt de Egyptische graven. Tegelijkertijd verdwijnt er een mummie en wordt een vriend van de schrijver T.E. Lawrence vermoord; De 17-jarige Indy sluit zich aan bij Mexicaanse vrijheidsstrijders.
17.38 (TT) Hints. Spelprogramma. Presentatie: Frank Kramer. Herh.
18.15 Sesamstraat.
18.28 Next stop Europe. Documentaire waarin jongeren hun land of stad voorstellen. Afl. 9: Ierland.
18.45 Zevenmijlskoffers. Serie verhalen over vluchtelingen in sprookjesvorm. Afl.: De noot in het blad.
19.00 Thunderbirds.
19.28 De achtbaan.
20.00 (TT) Journaal.
20.25 Leaseplan Holland triathlon. Verslag van de triathlon van Almere.
21.30 The boys of St. Vincent. 2-delige Amerikaanse miniserie van John N. Smith. Met: Henry Czerny, Johnny Morina, Brian Dooley e.a. Afl. 1.
23.05 La stazione. Italiaanse speelfilm uit 1990 van Sergio Rubini. Met: Sergio Rubini, Margherita Buy, Ennio Fantastichini e.a.
00.30 Journaal.

Nederland 2

EO/NOS
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.58 2 Vandaag.
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.40 Sportjournaal.
18.48 Wekelijkse lottotrekking.
18.51 Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
18.59 De EO in het nieuwe seizoen. Programma-overzicht.
19.03 Ik weet het beter.
19.33 Word jij onze ster in Europa? Verslag van het Nationaal Muziek-Songfestival voor verstandelijk gehandicapten dat op 17 mei jl. in Apeldoorn gehouden werd.
19.59 Weerzien in Vietnam. Reportage over de Vietnamese Heather die na vele jaren van scheiding haar familie terugziet. Afl. uit de serie Overal en nergens. Herh.
20.33 Okavango. Amerikaanse serie. Afl.: Kwestie van vertrouwen. Jessica gaat een paar dagen met Nealy kamperen. Jack reist hen achterna om een vergeten fototoestel te brengen en gelijk een oogje in het zeil te houden.
21.23 Het ziekenhuis. 11-delige documentaireserie over verschillende afdelingen van een ziekenhuis. Afl. 11: Longziekten. Herh.
22.03 Uitvinders. 11-delige documentaireserie over uitvinders. Afl. 10.
22.36 (TT) Wereld van verschil. Jongeren met Henk Binnendijk op ontdekkingsreis door Israël. Afl.: Een dubbelportret van Elia en Obadja. Herh.
23.02 Nederland zingt: Zomeravondzangvierdaagse. Koorsamenzangprogramma vanuit de Grote of St. Stevenskerk in Nijmegen in het kader van de Zomeravondzangvierdaagse '94.
23.28 De keuze. 9-delige serie over mensen die iets positiefs gedaan hebben met moeilijke situaties, omstandigheden of problemen. Afl. 9. Presentatie: Bert van Leeuwen.
00.18 Lied.
00.23 Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00 Warreltaal.
09.27 Post uit Marokko. In en om het huis. Informatieve serie.
09.47-10.00 Binnenkort bij de NOT: Ik mik Loreland.
17.00-17.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.18 Flying doctors. Australische doktersserie. Afl.: Niet om te lachen. De moeder van Pharlap en Carbine Cochrane is stervende. Aanvankelijk zijn zij hier verdrietig om, maar dan ontdekken ze dat moeder heel wat gespaard heeft.
19.08 (TT) Lingo. Woordspel. Presentatie: Francois Boulangé.
19.30 Lois en Clark: Nieuwe avonturen van Superman. Amerikaanse serie. Afl.: Rivalen. Lois en Clark doen onderzoek naar de concurrent, de Metropolis Star, die steeds alle primeurs voor hun neus wegkaapt. Clark verdenkt de hoofdredacteur ervan rampen in scènes te zetten en om dit te bewijzen gaat hij bij de Metropolis Star werken. Dit neemt Lois hem niet in dank af.
20.20 (TT) Oppassen!!!! Nederlandse comedyserie. Afl. 10: Roosje. Anna moet babysitten, maar ze moet tegelijkertijd vergaderen. Rik helpt haar uit de brand, en de opa's helpen hem weer uit de brand.
20.45 (TT) Toon Hermans. Samenvatting van zijn One Man show 89/90.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.50 Nova. Actualiteitenprogramma met binnen- en buitenlands nieuws. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.20 Trekking dagelijkse lotto.
23.25 (TT) Twee voor twaalf. Quiz. Presentatie: Astrid Joosten.
00.00 Museumschatten. Prof. Dr. Henk van Os, directeur van het Rijksmuseum, geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Herh.
00.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00 Telekids in Amerika.
12.10 Soundmixshow. Herh.
13.35 Boot Hill. Amerikaans/Italiaanse western uit 1969 van Giuseppe Colizzi. Met: Terence Hill, Bud Spencer, Woody Strode e.a.
15.10 Klasgenoten. Herh.
16.10 The streets of San Francisco.
17.05 Life goes on. Dramaserie.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Disney Festival.
19.00 The Torkelsons. Comedy.
19.30 Half acht nieuws.
19.50 Weer.
20.00 Beverly Hills 90210. Amerikaanse serie.
20.50 For your eyes only. Engelse speelfilm uit 1981 van John Glen. Met: Roger Moore, Carole Bouquet, Julian Glover, Topol, Cassandra Harris e.a. Wanneer een Brits schip op de Ionische zee tot zinken wordt gebracht raakt ATAC zoek, een zeer belangrijk apparaat waarmee de Britse onderzeeërs bestuurd worden. De Russen zijn zeer geïnteresseerd in ATAC en geven een Griek de opdracht het apparaat op te sporen. Omdat de toekomst van Engeland op het spel staat, wordt James Bond ingeschakeld en hij krijgt onder andere hulp van de mooie Melina Havelock. Eerste James Bondfilm in een serie van 5. Op zaterdag 3 september volgt Octopussy.
23.00 Nieuws en weer.
23.15 The deceivers. Engels/Indiase film uit 1988 van Nicholas Meyer. Met: Pierce Brosnan, Saeed Jaffrey, Shashi Kaporr, Helena Michell e.a. Een vreemde sekte houdt de Indiase bevolking in een wurgende greep. De sekteleden spreken onderling een vreemde, geheime taal en draaien hun hand niet om voor het plegen van een moord. William Savage, een belastinginner van het Britse rijk vermomt zich als inlander en gaat op onderzoek uit. Hij is getuige van een bloedige massamoord. Om achter de drijfveren van de sekte te komen, infiltreert hij binnen hun gelederen.
01.05 Nachtprogramma.

RTL5

18.15 Filmnet info.
18.25 Sport: Duits voetbal.
18.55 M.A.S.H. Comedyserie. Herh.
19.25 De Rabo Top 40.
20.05 Studs. Datingshow.
20.35 Civil wars. Dramaserie.
21.25 Weer.
21.30 Half tien nieuws.
21.45 Kiri! 50th birthday concert. Registratie van het concert op 10 maart 1994 in de Royal Albert Háll gehouden ter ere van de vijftigste verjaardag van Kiri Te Kanawa.
23.15 Agression. Duitse tv-film uit 1987 van Theodor Kotulla. Met: Pascale Petit, Michael König. Claude-Oliver Rudolph, Andras Fricsay, Lambert Hamel e.a. Ilse wordt overvallen door twee jongens uit haar dorp. Door het voorval verandert haar leven, maar ook haar verstandhouding met haar man. Het dorp ondergaat eveneens een verandering door de brute overval van de twee. Het echtpaar dacht altijd in de geborgenheid van het platteland te kunnen leven, maar komt bedrogen uit.
01.15 Hei elei, kuck elei aktuell.
01.45 Nachtprogramma.

● *Loretta Swit. M.A.S.H. (RTL5 - 18.55 uur)*

RTBF/La Une

10.30 Ecolo. **11.00** Cursus Italiaans. Afl. 18. **11.30** Cursus Spaans. Afl. 14 en 15. **12.00** Vivre à Bruxelles. **12.30** Autant savoir. Herh. **12.55** Weer. **13.00** Nieuws. **13.20** Télétourisme. Herh. **13.50** La femme abandonnée. Film. **15.15** Coup de film. Herh. **15.40** Court métrage: Bob le déplorable. Film. **16.00** Les carnets du bourlingueur. Herh. **16.35** L'Europe souterraine. Herh. **17.30** Nouba nouba. **18.00** Beverly Hills, 90210. **18.55** Genies en herbe international. **19.15** Joker- en lotto-trekking. **19.30** Nieuws. **20.05** Le jardin extraordinaire. Aansl.: Joker- en lotto-uitslagen. **20.45** Columbo and the murder of a rock star. Film. **22.20** Contacts. Verkeerstips. **22.30** Match 1. **23.30** Nieuws.

SPORTS 21

12.30 Live. GP België Formule 1, 2e kwalificatie. **14.15** Porsche Cup Boedapest. **14.25** Racing 94. Belgische Procar kampioenschappen. **14.55-16.30** Live. GP België voor F 3000. **19.06** Spirou et Fantasio. **19.30** Zie La Une. **20.02** Champion's 94. Herh. **20.37** Alain Prost. **21.57** Zie La Une. **21.58** GP van België Formule 1, 2e kwalificatie. **23.00-00.01** Culte Israelite: Selichot. Live vanuit Antwerpen.

TV 5

06.00 Kiosk. **06.15** Le jardin des betes. **07.15** Corps accord. **07.30** Nieuws. **07.35** Cursus Frans. **08.00** Nieuws. **08.03** Canadees nieuws. **08.30** Nieuws. **08.35** Bibi et ses amis. **09.35** Pas de problème. **10.30** Claire Lamarche. **11.15** La cuisine des mousquetaires. **11.30** Questions pour un champion. **12.00** Nieuws. **12.05** Montagne. **12.40** Weer. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.00** Horizons. **13.30** Autovision. **14.00** Reflets: images d'ailleurs. **14.55** Sports. **15.50** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Cursus Frans. **16.30** Génies en herbes international. **17.00** Les débrouillards. **17.30** Clip postal. **18.00** Perfecto. **18.30** Nieuws. **19.00** Embarquement porte no. 1. **19.25** La météo de cinq continents. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** L'or et le papier. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Frans nieuws. **21.35** L'amour fou. Tv-film. **23.25** Demain il fera beau. **00.25** Nieuws. **00.50** Scoubidou. **01.50** Bouillon de culture. **03.10** Sports. **03.55** Trente millions d'amis.

RAI UNO

06.00 Euronews. **07.00** Speciale La Banda dello zecchino. **09.05** L'abero azzurro. **10.00** Laddy alla riscossa. Film. **11.25** Maratona d'estate. **12.25** Weer. **12.30** Nieuws. **12.35** Maratona d'estate. Vervolg. **12.50** Linea Blu. **13.25** Estrazioni del lotto. **13.30** Nieuws. **13.55** TG1 Tred minuti di ... **14.00** Linea Blu. Vervolg. **14.45** Sua altezza si sposa. Film. **16.20** Qualcosa di sinistro sta per accadere. Film. **18.00** Nieuws. **18.15** Estrazioni del lotto. **18.20** Il meglio di piu' sani piu' belli. **19.35** Parola e vita. **19.50** Weer. **20.00** Nieuws. **20.30** Sport. **20.40** L'elezione Miss Italia nel mondo 1994. **23.00** Nieuws. **23.10** Special TG1. **00.05** Nieuws. **00.10** Weer. **00.15** Appuntamento al cinema. **00.20** Decalogo dieci. Film. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

08.25 Nieuws. **08.30** Felix the cat. Herh. **08.45** Joe 90. **09.10** The adventures of Skippy. **09.35** Swat Kats. **10.00** Grandstand. 10.05 Commonwealth Games. Atletiek: 200m heren en marathon voor dames; Badminton: enkelspelen, halve finales en dames- en herendubbel, finale. 11.40 Cricket. 14.00 Nieuws; 14.05 Voetbal: FA Premier League. 14.40 Cricket; 14.55 Paardenkoersen; 15.05 Cricket; 15.25 Paardenkoersen; 15.35 Cricket; 16.15 Commonwealth Games; 16.30 Paardenkoersen; 16.50 Voetbal; 16.55 Commonwealth Games; 17.45 Voetbal: Uitslagen; 18.00 Commonwealth Games; **18.00** Grandstand. **18.45** Nieuws. **19.00** Edinburgh Military Tattoo. **20.00** Murder on Sycamore Street. Tv-film. **21.30** Nieuws. **21.50** Commonwealth Games Grandstand. Live. Atletiek: 1500m heren, halve finale; 100m horden dames, finale. **23.10** Match of the day. Hoogtepunten. **00.10** Commonwealth Games Grandstand. Atletiek: 10km heren, finale; 4x400m estafette heren, halve finale; Polstokhoogspringen, finale; Hoogspringen: dames, finale; Verspringen: dames, finale; Boksen: finale; Badminton: enkelspelen, finale; Bowls: finale. **04.00** Weer.

BBC 2

07.00 Open University. **13.15** Jean de Florette. Speelfilm. **15.15** La différence. Herh. **15.55** Cricket. **20.55** ATV Night. **21.00** A to Z of ATV. **21.30** The Muppet show. **22.00** The persuader: The TV times of Lord Lew Grade. **22.50** The last action series. **23.15** Edward VII. **00.10** Golden shots. **00.20** The best of this is Tom Jones. **01.00** ■ Danger Man. Actieserie. **01.50-04.00** Cricket. **02.50** ■ A bill of divorcement.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Zeilen. **10.00** Rally Raid. **11.00** Worstelen. **12.00** Boksen. **13.00** GP België Formule 1. 2e kwalificatie. Live. **14.00** Copa Libertadores. **16.00** Motorsport. **17.00** Formule 3000 Spa-Francorchamps. Live. **18.30** GP België Formule 1. 2e kwalificatie. Hoogtepunten. **19.30** Surfen. **20.00** Golf. **22.00** GP België Formule 1. 2e kwalificatie. **23.00** Boksen. **01.00-02.00** Motorsports.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC News. **07.00** The McLaughlin Group. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Videofashion! **09.30** Entertainment X-press. **10.00** The McLaughlin Group. **10.30** Memories then and now. **11.00** Super shop. **12.00** News magazine. **13.00** Today. **14.00** Sportprogramma. 14.00 AVP Beach volleybal; 15.00 Kanoën **16.00** Wheel to wheel. **17.00** Basketball en beach volleyball. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Ushuaia. **20.30** Dateline. **21.30** Executive lifestyles. **22.00** ITN World news. **22.30** The tonight show. **23.30** Talkin' jazz. **00.00** Cross country. Thriller. **02.00** Classic series. Honey West. **02.30** Richard Diamond. **03.00** The Rogues. **04.00** ■ The Stork Club. Musical.

MTV

08.00 Festival Weekend. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **13.30** First look. **14.00** Rock am Ring special. **17.30** Dance. **18.30** News. **19.00** European top 20. **21.00** Unplugged with Neil Young. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** Live with The Levellers. **00.00** Festival Weekend from Roskilde. **02.00** Beavis & Butthead. **02.30** Marijne van der Vlugt. **04.00-08.00** Night videos.

CNN

06.30 Diplomatic licence. **07.30** World business. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Style. **10.30** Science and technology. **11.30** Travel guide. **12.30** Healthworks. **13.30** Money week. **14.30** Pinnacle. **15.00** Larry King live. **16.30** Global view. **17.00** Earth matters. **17.30** Your money. **18.30** Evans and Novak. **19.30** Newsmaker Saturday. **20.00** World business this week. **20.30** Science and technology. **21.30** Style. **22.30** Futurewatch. **23.00** Inside business. **23.30** Showbiz this week. **00.00** The world today. **00.30** Diplomatic licence. **01.00** Pinnacle. **01.30** Travel guide. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Both sides ... with Jesse Jackson. **05.30** Capital gang.

Duitsland 1

08.00 Eene meene mopel.
08.30 Prinz Eisenherz. Tekenfilmserie. Afl. 7: Das Geschenk.
09.00 Tagesschau.
09.03 Käpt'n Blaubär Club. Kinderserie. Afl. 48: Ein echter Blaubrandt.
10.00 Tagesschau.
10.03 Jagd um die Welt: Schnappt Carmen Sandiego! Educatieve kinderquiz. Afl.: Die Entschwebebahn.
10.30 Promi-Park spezial. Afl. 3: Lotti Huber und Howard Carpendale.
11.00 Tagesschau.
11.03 Lustige Musikanten. Muziekprogramma. Herh.
12.35 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Zug in die Zukunft. Documentaire over een bijzondere school in Zuid-Afrika.
14.00 Weit ist der Weg. Duitse speelfilm. Met: Freddy Quinn, Ingeborg Schöner, Ann Savo e.a.
15.25 Cartoons im Ersten.
15.30 Weltreisen. Reisreportages. Afl.: Kreml, Kloster, kleine Fische.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club. Kindermagazine.
17.30 Sportschau. Sportprogramma.
18.02 Heute abend im Ersten.
18.03 Tagesschau-Telegramm.
18.05 ARD-Wetterschau.
18.10 ARD vor acht.
19.05 Tagesschau-Telegramm.
19.10 Sportschau, Bundesliga-voetbal, samenvattingen 3e speeldag.
19.50 Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Musikantenstadl. Volksmuziekprogramma.
22.00 Tagesthemen.
22.20 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.25 Night walk. Amerikaanse psychologische. Met: Robert Urich, Lesley Anne-Down, Mark Joy e.a.
23.55 Marlene Jaschke in Paris. Serie rond cabaretière Jutta Wübbe.
00.40 Tagesschau.
00.50 (TT) Hang 'em high. Amerikaanse speelfilm uit 1967 van Ted Post. Met: Clint Eastwood, Inger Stevens, Ed Begley e.a.
02.40 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Fränkische Miniaturen. Afl.: Mainbernheim.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Actualiteiten in het Pools, Kroatisch en Hongaars.
09.00 Tagesschau.
09.03 Nachbarn. Magazine voor Duitsers en buitenlanders. Herh.
09.45 Let's move. Gymnastiek.
10.00 Tagesschau.
10.03 Unser aller Heidi. Reportage over actrice Heidi Kabel. Herh.
10.45 ARD-Ratgeber: Unterwegs - Das Reisemagazin.
11.00 Tagesschau.
11.03 Der Junge mit dem grossen schwarzen Hund. Duitse jeugdfilm.
12.15 Ich sehe durch deine Augen. Duitse jeugdfilm.
12.40 Logomobil. Jeugdjournaal op reis. Vandaag: Berchtesgaden.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht.
13.30 Merry Andrew. Amerikaanse komedie. Met: Danny Kaye, Pier Angeli, Baccaloni e.a.
15.05 Reiselust. Toeristische tips.
15.35 Sur un arbre perché. Frans-Italiaanse komedie uit 1970 van Serge Korber. Met: Louis de Funès, Géraldine Chaplin, Olivier de Funès e.a.
16.58 Anders fernsehen 3sat.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
17.45 Moment mal. ZDF-magazine.
17.55 The flying doctors. Aansl.: Guten Abend. Herh.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Verliebt, verlobt, verheiratet. Duitse serie.
20.15 Goldmillion. Spelshow.
21.45 Heute-journal.
22.00 Das aktuelle Sport-Studio.
23.20 Die MondSchein-Show. Late-night-show. Met vanaf 0.20 Woodstock-Special, 3-delige documentaire over dit legendarische popfestival. Vandaag beelden van de derde dag, met optredens van o.a. Jimi Hendrix, Teri Years After en Johnny Winter. Van 23.20 tot 0.20: Uitzending geschikt voor breedbeeld-tv.
01.20 Heute.
01.25-03.05 Performance. Engelse speelfilm uit 1969 van Donald Cammell en Nicolas Roeg. Met: Mick Jagger, James Fox e.a.

Duitsland 3 West

09.00 Hilferufe. Magazine. **09.30** Cursus Engels. Afl. 4. **10.00** Cursus Russisch. Afl. 2. **10.30** Cursus Engels. Afl. 48. **11.00** Pohádka o malíckovi. Tsjechische jeugdfilm. **12.20** Telefonfieber. **12.25** Programma-overzicht. **12.30** Millionendorf München. Documentaire. **13.15** Plötzlich war da der Kick. Reportage over taalreizen naar Groot-Brittannië. **13.45** Zomercursus management. **14.15** Es grünt so grün. **14.30** Thüringen - Abseits der Reiseführer. Reportage over deze grensstreek. **15.00** Sport extra. **17.00** Konto. **17.15** Sport im Westen. **17.30** Rückblende. **17.45** Maid Marian and her merry men. Engelse jeugdserie. Afl. 3. **18.15** Eine Laubhütte in Thüringen. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Rettung für den Schwarzfussiltis. Natuurfilm. **20.15** Tatort. Serie. **21.50** WDR aktuell. **22.00** Innenansichten. Documentaireserie. Afl. 4: Heilslehren. **22.45** N8chtschicht. **23.45** Nachrichten. **23.50** Arthur Rimbaud, une biographie. Zwitsers-Franse documentairefilm. **02.10-08.15** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

14.00 Lokaltermin. Afl.: Naturschützer gegen Kletterer. Herh. **14.59** Programma-overzicht. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Telejournal. Reismagazine. **17.50** Drei in einem Boot. Serie reisreportages. Afl.: Oberwesel. Herh. **18.50** Pilgern nach St. Peter. Reportage over de St. Pietersbasiliek. **19.19** Programma-overzicht. **19.20** Glaskasten. Live programma. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Die Affen. 5-delige natuurserie over de aap. Afl. 2: Nasenaffen und Makaken in Asien. **21.00** Menschen unter uns. Reportages over een koormusicus. Herh. **21.45** Südwest aktuell. **21.50** Satire-Schnitzel. Sketches. **22.00** Franciska. Reportage. De Spaanse gastarbeidster Franciska Velo Bueno keert na 29 terug in haar geboortedorp. **23.15** Finito. Satire. **23.45** Rocklegenden. Serie portretten van rocklegendes. Vandaag: Paul Simon. **01.45** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Bob in a bottle. Herh. **05.55** The new Yogi Bear show. Herh. **06.20** Pif et Hercule. Herh. **06.45** The Jetsons. Herh. **07.10** Camp Candy. Herh. **07.35** Teenage Mutant Hero Turtles. Herh. **08.00** Paddington Bear. Herh. **08.35** Columbus. **09.00** Saban's Gulliver's travels. **09.25** Three little ghosts. **09.55** The Transformers - Generation 2. **10.20** Cadillacs and Dinosaurs. **10.45** The classic speed racer. **11.10** Submariner. Herh. **11.35** X-Men. **12.00** The mighty morphin power rangers. Jeugdserie. **12.25** Alle lieben Julia. Jeugdserie. **12.50** Major Dad. **13.20** The fresh prince of Bel-Air. Herh. **13.50** Full House. **14.20** Step by step. **14.50** Knight Rider. Herh. **15.40** The A-Team. Herh. **16.45** SeaQuest DSV. **17.45** Beverly Hills, 90210. Herh. **18.45** RTL aktuell. **19.15** Melrose Place. Herh. **20.15** Oh, diese Eltern. Blijspel. **22.00** Extralarge: Miami killer. Thriller. Herh. **23.40** RTL Samstag Nacht. Herh. **00.45** Leidenschaftliche Blümchen. Duitse softsexfilm. Herh. **02.20** Extralarge: Miami killer. Herh. **04.00** Beverly Hills, 90210. Herh. **04.45** Melrose Place. Herh.

SAT 1

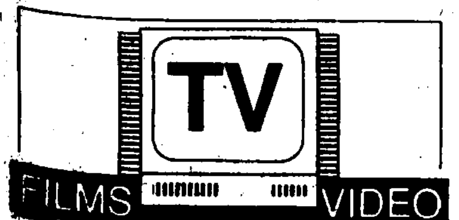
06.55 DROPS! Herh. **07.40** Alles capito?! Herh. **08.05** Mein kleines Pony. **08.30** Peter Pan und die Piraten. **09.00** Die Astro-Dinos. **09.25** Silverhawks. **09.55** Don Coyote und Sancho Panda. **10.20** Bucky O'Hare. **10.45** James Bond, jr. **11.10** Games World. Herh. **11.40** Wenn süss das Mondlicht auf den Hügeln schläft. Filmkomedie. **13.20** UFO. Engelse sf-film. **14.55** Songwriter. Muziekfilm. Aansl.: TopNEWS. **16.30** Riskier' was! **17.00** Geh aufs Ganze! **17.55** Das Millionenspiel. SKL-trekking. **18.00** Ran. Voetbalmagazine. **19.20** Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. **20.15** Skandal in Ischl. Film Aansl.: TopNEWS. **21.55** Jux & Dallerei. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Ehemänner-Report. Erotische film. **00.20** Flotte Biester auf der Schulbank. Erotische film. Herh. **01.35** Ran. Voetbalmagazine. Herh. **02.50** Skandal in Ischl. Herh. Aansl.: Programma-overzicht. Herh. **04.25** UFO Engelse sf-film. Herh.

België/TV 1

17.20 Regionale televisie.
17.50 Samsonclip.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 239.
18.00 Journaal.
18.10 Some mothers do 'ave 'em. Engelse comedyserie. Met: Michael Crawford e.a. Afl. 12.
18.45 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland. Vandaag: Hasselt en Pajottenland.
19.25 Joker- en lottotrekking, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal, sport en weerbericht. Aansl.: Paardenkoersen.
20.00 An actor's life for me. 6-delige Engelse comedy-serie. Afl. 2. Aansl.: Winstverdeling Joker en Lotto.
20.35 Mystic pizza. Amerikaanse speelfilm uit 1988 van Donald Petrie. Met: Julia Roberts, Annabeth Gish, Lili Taylor e.a. Drie jonge vrouwen die in een pizzeria in Mystic, Connecticut werken beleven de nodige amoureuze avonturen.
22.15 Brittas Empire. 19-delige Engelse comedyserie. Afl. 8.
22.45 Vlaanderen Vakantieland.
22.55 Vandaag.
23.15 Sport op zaterdag.
23.30-01.10 Nachtfilm: Squizzy Taylor. Australische misdaadfilm uit 1982 van Kevin Dobson. Met: David Atkins, Jacki Weaver, Alan Cassell e.a. Melbourne, 1919. De Grote Griepepidemie bereikt zijn hoogtepunt en iedereen loopt rond met sluiers en maskers. De ideale omstandigheden voor een ondernemende boef om zijn slag te slaan. En dat is precies wat Squizzy Taylor van plan is. Zijn overval mislukt echter en slechts door de rivaliteit van de twee topdetectives van de stad weet hij te ontsnappen. Dan raakt hij verzeild in een bikkelharde strijd tussen twee rivaliserende bendes, waarvan zijn vriendin Dolly Grey het slachtoffer wordt.

België/TV 2

23.00-00.15 Joodse eredienst. Rechtstreeks vanuit de synagoge in Antwerpen.

RTL4
13.35 uur - Boot Hill - (1969-USA/I) Komische spaghetti-western van Guiseppe Colizzi waarin de circus-artiesten Bud Spencer en Terence Hill een gewonde man vinden en betrokken raken bij zijn lot.

Duitsland 1
14.00 uur - Weit ist der Weg - (1960-D) Schlager-zanger Freddie Quinn bezingt het zeemansleven. Deze ruwe-bolster-blanke-pit leeft er op los totdat hij in Brazilië een weesmeisje ontmoet. Muziekfilm van Wolfgang Schleif.

Duitsland 2
15.35 uur - Sur Un Arbre Perché - (1970-F/I) Louis de Funes, de neurotische Franse komiek, neemt twee lifters mee, en rijdt vervolgens van schrik in een ravijn. Comedy van Serge Korber.

België/TV 1
20.35 uur - Mystic Pizza - (1987-USA) Succesvol regiedebuut van Donald Petrie waarmee Julia Roberts bekendheid verwierf. Drie meiden werken in een pizzeria en vinden op een bijzonder grappige manier de ware man.

● *Roger Moore en Carole Bouquet in de actiefilm 'Four Your Eyes Only' (RTL4 - 20.50 uur).*

RTL4
20.50 uur - For Your Eyes Only - (1981-GB) Onderhoudende 007-actiefilm van John Glenn waarin James Bond deze keer een besturingsapparaat voor onderzeeërs uit handen van de Russen moet houden. Met: Roger Moore.

RTL Television
22.00 uur - Extralarge - Miami Killer - (1991-USA/D/I) Tamelijk belegen misdaadfilm van Enzo Castellari, maar toch af en toe spannend. Een psychopaat vermoordt kleine meisjes en Bud Spencer helpt bij de jacht op deze gek.

Nederland 1
23.05 uur - La Stazione - (1990-I) Sprankelend debuut-drama van Sergio Rubin over een stationswachter, een rol die hij zelf speelt, op een klein station. Als Margherita Buy uitstapt komt zijn leven in een stroomversnelling.

RTL4
23.15 uur - The Deceivers - (1988-GB/IND) Lang uitgesponnen avonturenfilm waarin Pierce Brosnan (de nieuwste James Bond) een vreemde cultus in het India van 1820 onderzoekt. Regie: Nicholas Meyer.

België/TV 1
23.30 uur - Squizzy Taylor - (1982-AUS) Melbourne 1920: Squizzy is een kruimeldief wiens vriendin vermoord wordt. Gangsterbaas Stokes helpt hem de dader te vinden. Met: David Atkins. Regie: Kevin Dobson.

Duitsland 3 West
23.50 uur - Arthur Rimbaud, Une Biographie - (1991-CH/F) Geënsceneerd filmportret van de Franse schrijver Arthur Rimbaud, die leefde van 1845 tot 1891. Regisseur Rüdiger Dindo werkte de details goed uit. Met: Bernard Bloch.

RTL Television
00.45 uur - Hotel Passion Flower - (1978-D) Soft seks van André Farwagi met Nastassja Kinski en Marion Kracht. Op een Zwitsers meisjesinternaat vormen 15-jarige meisjes een geheime erotische club.

Duitsland 1
00.50 uur - Hang 'em High - (1967-USA) Western van Ted Post waarin Clint Eastwood zijn eerste amerikaanse cowboyrol speelt. Hij ontsnapt aan de strop en sluit zich weer aan bij de wet in de jacht op zijn vermeende moordenaars.

Duitsland 2
01.25 uur - Performance - (1969-GB) Bizar maar overtuigend melodrama van Donald Cammell over de relatie tussen een sado-masochistische gangster (James Fox) en een voormalige rockzanger (Mick Jagger).

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 11.05 Wegwezen. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitmarkt 1994. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Lowlands live. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kamer en suite. 12.00 Platenzaak - verkiezing cd van het jaar. 14.00 Het middagconcert. Bach Festival Bremen 1993. 16.00 De Nederlandse musici. 17.00 Het witte doek. Tien soundtrack in de zomer van 1994. 18.02 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 20.02 Avondconcert: La sonnambula, melodramma van Bellini. Gr. Omroepkoor en Radio Kamerork. o.l.v. Alberto Zedda met sol. 23.00 Muziek van deze eeuw: Ter herinnering. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zomerzeggus. 8.30 Euro-Ronduitmagazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 75 jaar Zoeklicht. 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 De verandering. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio uit. 17.45 Postbus 51 op 5. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.51 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.00 50 jaar vrijmaking. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstmagazine. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. De Beste Tien met Eugene Baak. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie, jongerenmagazine. 15.40 Live! Concert. 16.00 Hubert on the Air, kwaliteitspop, rhythm & blues en soul. 17.00 Regionaal nieuws 17.05-18.00 Vrij Spel. Limburgs popmagazine.

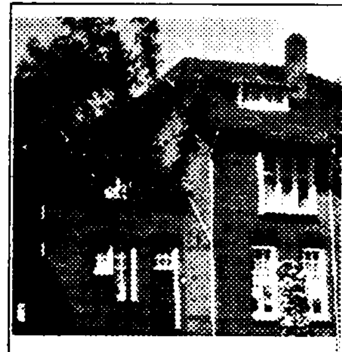
BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
8.00 Bart van Leeuwen. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Jan van de Putte. 14.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 De Goudmijn. 00.00-06.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 15.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Pickée, van huis uit aktief !

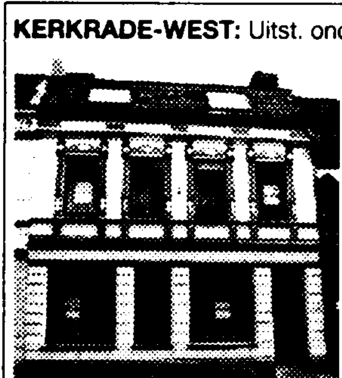
BRUNSSUM: Gr. Halfvrijst. herenhuis m. gaskachels, gar. berging en grote tuin. **Een pand dat u beslist van binnen moet zien.** **Ind. o.a.:** Prov. kelder, woonk., eetkeuken met keukeninstal., bijkeuken. **1e Verd.:** 3 grote slaapks., doucheruimte. Vaste trap naar 2e verd., zolderkamer. Aanv. direct.
Prijs: ƒ 279.000,- k.k.

BRUNSSUM - NABIJ CENTRUM: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, carport (m. kantel poort) en tuin. Kunstst. kozijn. m. dubb. begl. **Ind. o.a.:** Prov. kelder, L-vorm. woonk. met parket, keuken m. keukeninstal. **1e Verd.:** 3 slaapks., bet. badkamer met douche en 2e toilet (modern). **2e Verd.:** bereikb. via een schuiftrap. Zolderberging.
Prijs: ƒ. 169.000,- k.k.

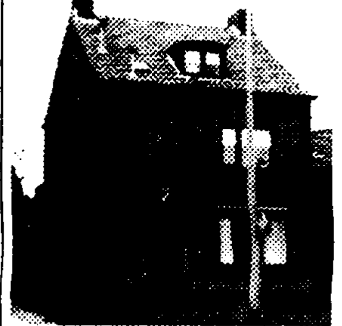
HEERLEN - WELTEN: Vrijst. villa m. c.v.-gas, gar. en prachtige tuin (tot. ca. 1200 m²). Geh. gerenov. Goed onderhouden. **Ind. o.a.:** Woonk. met parket en open haard, eetk. met parket, eetkeuken met moderne keukeninstall. en app. **1e Verd.:** 3 slaapks., badk. **2e Verd.:** 2 slpks. en zolder. Dub. beglaz.
Prijs op aanvraag.

KERKRADE-WEST: Uitst. onderherenhuis m. c.v.-gas, berging en grotetuin (ca. 50 m. diep). Ged. voorz. van dub. begl., ged. roll. **Ind. o.a.:** prov. kelder, woonk. ensuite, woonkeuken met kunststof keukeninstal., serre. **1e Verd.:** 3 slaapks., bet. badkamer met douche en 2e toilet. **2e Verd.:** vaste trap. Grote mansarde kamer, zolderberging.
Prijs: ƒ 285.000,- k.k.

KERKRADE-HAANRADE: Rustig gel woonh. m. c.v.-gas, berging en tuin. Geh. geïsol. ged. dub. begl. Roll. **Ind.:** Prov.-bergkelder, woonk., keuken m. compl. keukeninstal. met app. 2 slpks bet. badk. met douche. Zolderruimte.
Een pand dat u beslist van binnen moet zien!
Prijs: ƒ 207.000,- k.k.

LANDGRAAF - NIEUWENHAGEN: Goed gel. type vrijst. woonh. met c.v.-gas, gar., berging en grote tuin. **Ind. o.a.:** prov.-kelder, woonk., keuken. **1e Verd.:** 3 slpks., badk. **2e Verd.:** vaste trap, 2 slpks. en bergruimten.
Prijs: ƒ 269.000,- k.k.
Een pand dat u beslist van binnen moet zien.

LANDGRAAF - NIEUWENHAGEN: Ouder woonhuis met inpandige ggarage, div. bergingen en tuin. Ged. kunststof kozijnen met dubb. begl. Ind. o.a.: 1e Verd.: woonkamer, keuken, werkkamer, slaap-logeerkamer, doucheruimte. 2e Verd.: 3 slaapks., zolderberging.
Prijs: ƒ 219.000,- k.k.

Onze 35 jarige ervaring zorgt voor een snelle verkoop!
Daarom zijn wij steeds op zoek naar panden in alle prijsklassen. Belt u eens voor een vrijblijvende afspraak.

LANDGRAAF-SCHAESBERG: Nabij draf- en renbaan. Ristig en blijvend goed gel. hoekw. m. c.v.-gas, gar., berging en tuin. Muren en dak geïsol. Dub. begl. **Ind. o.a.:** Woonk., m. parket, grote tuink., keuken, 3 slpks., badk. m. ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar ruime zolderberging.
Prijs: ƒ 209.000,- k.k.

LANDGRAAF-UBACH OVER WORMS: Halfvrijst. ouder woonh. m. c.v.-gas, berging en grote tuin. **Ind. o.a.:** prov. kelder, woonk., keuken m. keukeninstal., tuinkamer. Binnenplaats (overdekt). **1e Verd.:** 3 slaapks., bet. badk. **2e Verd.:** vaste trap, 2 zolderk., hobby-ruimte en zolderberging.
Prijs: ƒ 229.000,- k.k.

TE HUUR

HEERLEN - CENTRUM: Ruime geh. gerenov. luxe uitgev. bovenwoning m. c.v.-gas. Geh. gestoff. Mogelijkh. voor wonen m. kantoorr. Uitst. onderh. **Ind.:** Woonk., eetkeuken m. compl. keukeninstal. m. app., 3 slpks. Goed uitgev. badk. Grote werkruimte of 4e slpk.
Huurprijs: ƒ 1.500,- p. mnd.

NIEUWBOUW

LANDGRAAF-PARKHEIDE: In dit nieuwe sfeervolle woonplan te Ubach over Worms Worms, met een mooie groenvoorziening , worden door Aann.bedrijf Riksen bv uit Landgraaf 11 vrijstaande geschakelde woningen met garage en tuin (gelegen op het zuiden) gerealiseerd Deze prachtige woningen geven, door toepassing van degelijke bouwmaterialen, een blijvend woongenot. Dubbele beglazing. Muren en dak zijn geïsoleerd Ind. o.a. L-vormige woon- eetkamer, keuken (totaal ca. 47 m²), 3 slaapkamers., badkamer met o.a. ligbad en douche, vaste trap naar zolder; met hobby- werkruimte.
Prijzen vanaf ƒ. 248.000,- v.o.n.

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g., NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

Pickée makelaardij bv

TE KOOP

LANDGRAAF
Hoofdstraat 85. Ouder tussenliggend woonhuis nabij winkelcentrum Schaesberg. Hal/entree, ruime keuken met eiken aanbouw, woonkamer en-suite, bijkeuken, toilet, waskeuken met doucheruimte. Verd.: 3 ruime slaapkamers, toiletruimte (geschikt voor badkamer). Grote zolder via vaste trap. Grote voorraadkelder. Terras, tuin met vrije achterom. Grondopp. 245 m². Koopprijs ƒ 164.000,- k.k.

KERKRADE
Appartement, rustig gelegen op goede stand, ca. 100 m afstand van de markt. Ind.: woonkmr., ruime slaapkamer, badkamer met 2x v.w. en douche. Toilet. Berging in souterrain. Het pand is voorzien van diverse extra's. Bwjr. 1978. Appartement is uitstekend onderhouden. Koopprijs ƒ 104.000,- k.k.

LANDGRAAF
Koempel 16. Goed onderh. tussenl. woonh. met berging. Nabij draf- en renbaan. Ind.: hal/ entree, toilet, ruime woonk., moderne open keuken. Grote voorraadberging. Verd.: 3 ruime slaapkamers, badk. met 2e toilet, v.w. en douche. Grote slaapkamer op zolder (vaste trap) en bergruimte. Ged. rolluiken. Bwjr. 1984. Koopprijs ƒ 189.000,- k.k. Dit huis moet u beslist van binnen zien!

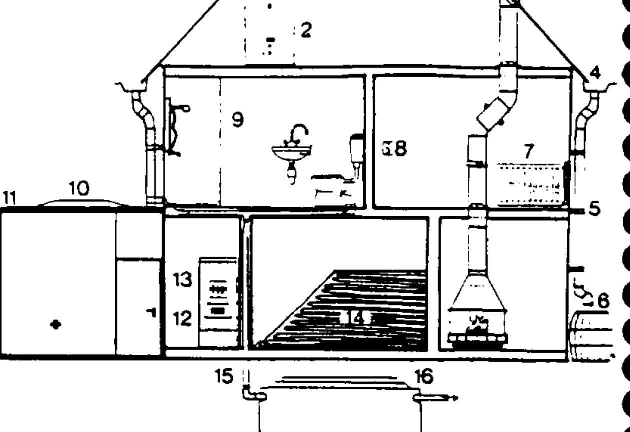
Wilt u uw huis verkopen?
Bel dan vrijblijvend voor een afspraak!!!

LANDGRAAF
Hoofdstraat 45
tel. 045-315170

DE JUISTE LEVERANCIER VOOR DE WONINGBOUW!
Wij leveren 15.000 artikelen uit voorraad

o.a.
1. Dakramen
2. Gaswandketels
3. Rookgas dakdoorvoeren
4. Dakgoten
5. RWA buis & hulpstukken
6. Regentonnen
7. Radiatoren
8. Elektriciteitsartikelen
9. Sanitair
10. Lichtkoepels
11. Dakbedekking
12. Gasmeters
13. Schakelkasten
14. Vloerverwarmingssystemen
15. Rioleringsbuizen & hulpstukken
16. Vetafscheiders/ septictanks

Franco v.a. f 300.- excl. BTW.
Bel voor gratis catalogus
de wildkamp
KUNSTSTOFLEIDINGSYSTEMEN
BERINGE (L.) ☎ 04760-72296
SUSTEREN (L.) ☎ 04499- 2760
LUTTEN (Ov.) (hoofdkantoor) ☎ 05231- 2099

LANDGRAAF
Notaris J.E.M. van Putte te Landgraaf

zal op woensdag 28 september 1994 om 3 uur n.m. in café Het Streeperkruis, Streeperstraat 66 te Landgraaf ex. art. 3:268 BW in het openbaar in een zitting bij opbod en afslag verkopen:

WOONHUIS

met ondergrond, erf en tuin, Karel Doormanstraat 128 te Landgraaf, kad. gem. Ubach over Worms, sectie C, nr. 5659, groot 1.18 are.
Indeling: begane grond: woonkamer met open keuken, toilet, kelder, c.v. gas. Verdieping: drie slaapkamers, badkamer, berging.
Betaling koopprijs: uiterlijk 9 november 1994.
Gegadigden dienen op de veiling desgevraagd een verklaring van een bankrelatie te kunnen overleggen betreffende hun financiële gegoedheid.
De Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993 zijn van toepassing.
Aanvaarding: na betaling van koopsom en kosten, in eigen gebruik, zonodig krachtens de grosse der akte van veiling. De uitoefening van de eventuele ontruiming geschiedt voor rekening en risico van koper.
Tot 14 september 1994 om 9.00 uur kan onderhands een schriftelijk bod op voormeld registergoed worden uitgebracht bij notaris Van Putte voornoemd.
Bezichtiging: in overleg met voornoemde notaris.
Inl. ten kantore van voornoemde notaris, Kerkplein 31-32, Landgraaf, tel. 045-318585.

MEERSSEN
Notaris I.G.J.M. Schoonbroodt te Meerssen

zal op woensdag 5 oktober 1994 om drie uur 's middags precies, in Gemeenschapshuis De Stip, Pastoor D. Hexstraat 10, Meerssen, in het openbaar ex art. 3:268 Burgerlijk Wetboek, bij opbod en afmijning in één zitting, verkopen:

WONING

met tuin aan de Hoogveldweg 57 te Meerssen, kadaster Meerssen E 513, groot 5,50 are.

Aanvaarding: bij betaling van de koopsom, eventueel te bewerkstelligen met de grosse van de akte van veiling, vrij van huur.
Betaling: uiterlijk 15 november 1994.
Op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993, met de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling. Tot uiterlijk 21 september 1994, 12.00 uur, kan bij de notaris schriftelijk een bod worden gedaan op het te veilen object.
Nadere informatie kan worden verkregen ten kantore van notaris Schoonbroodt, de Beaufortstraat 22, Meerssen, tel. 043-644848.

LANDGRAAF
Notaris mr. L.J.T.A. Beckers te Beek (L.)

zal op donderdag 29 september 1994 om 15.00 uur in het gemeenschapshuis 't Straotje, Eygelshovenerweg 4 te Ubach over Worms, gemeente Landgraaf, ex art. 3:268 B.W. juncto art. 1223 van het oude B.W., in het openbaar bij opbod en afslag in één zitting verkopen:

PATIOBUNGALOW

met berging en tuin, gelegen Heggewikke 6 te Landgraaf, kadastraal bekend gemeente Ubach over Worms sectie B nummer 3904, groot 3,15 aren.

Aanvaarding: vrij van huur- of gebruiksrechten na betaling van koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.
Betaling: van de koopsom uiterlijk 10 november 1994.
Schriftelijke biedingen: kunnen tot uiterlijk 15 september 1994 worden uitgebracht bij na te noemen notariskantoor.
Van toepassing zijn: de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993 met inachtneming van de wijzigingen en aanvullingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.
Inlichtingen en bezichtiging: te verkrijgen bij c.q. te regelen met het kantoor van notaris mr. L.J.T.A. Beckers, Marktstraat 1 te Beek (L.), tel. 046-379000.

van de weijer & leussink notarissen

Notarissen mr. H.J.M. van de Weijer en mr. C.J. Leussink te Heerlen

zullen op **woensdag 21 september 1994** om 15.00 uur, in café De Kroon aan de Gravenstraat 2 te Heerlen, in het openbaar, ex. art. 3:268 Burgerlijk Wetboek, bij opbod en afslag in een zitting verkopen:

woonhuis met ondergrond en verdere aanhorigheden,

staande en gelegen te 6414 RM Heerlen, Bloemenstraat 40, kadastraal bekend als gemeente Heerlen, sectie O nummers 1766 en 1771, samen groot 1,95 aren alsmede het een/achtste aandeel in het perceel, kadastraal bekend als gemeente Heerlen, sectie O nummer 1773, groot 0,81 aren.

Aanvaarding:
bij de betaling van de koopsom uiterlijk op 2 november 1994. Koper dient eventueel zelf voor ontruiming zorg te dragen.

Bezichtiging:
in overleg met het notariskantoor.

Gegadigden dienen op de veiling desgewenst een verklaring van hun bankrelatie te tonen betreffende hun financiële gegoedheid.

Op de te houden veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993, zoals gedeponeerd bij de Arrondissementsrechtbank te 's Gravenhage op 3 december 1992 onder nummer 238/1992 met de wijzigingen en aanvullingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

Uiterlijk op 6 september 1994 kan schriftelijk een bod op het te veilen registergoed bij genoemd notariskantoor worden uitgebracht.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen op het kantoor van Notarissen van de Weijer & Leussink te Heerlen, Akerstraat 138-a, tel. 045-714428.

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

STEIN
De notarissen Poeth & Voncken te Stein

zullen op donderdag 22 september 1994 om 15.00 uur in de Sint Rochushoeve, Kruisstraat 104 te Stein, ex art. 3.268 BW in het **openbaar, bij opbod en afslag,** in een zitting verkopen:

het vrijstaand WOONHUIS met TUIN
Heisteeg 90 te Stein, G 830, gr. 3.19 a.

Indeling woning: begane grond: hal, toilet, woonkamer, keuken; 1e verdieping: drie slaapkamers, muurkast, badkamer.
Aanvaarding: koper is gerechtigd met de grosse van de akte van veiling ontruiming van het gekochte te bewerkstelligen.
Betaling koopsom: uiterlijk 3 november 1994; gegadigden moeten bij de veiling bankverklaring met betrekking tot hun financiële gegoedheid kunnen overleggen.
Bezichtiging: na afspraak met het notariskantoor.

Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen (1993) voor zover daarvan in de akte niet wordt afgeweken.

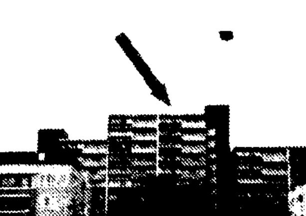
Tot uiterlijk 7 september 1994 om 9.00 uur kan bij het notariskantoor op het te veilen objekt een schriftelijk bod worden uitgebracht.

POETH & VONCKEN
NOTARISKANTOOR
Sanderboutlaan 70 te Stein - 046-332046

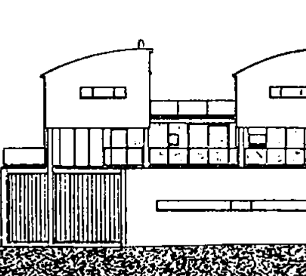
TE KOOP

HULSBERG
Churchillstraat 16
Halfvrijstaand woonhuis met kantoor c.q. voormalige garage, mooie zijtuin en eigen parkeerplaats naast de inrit. Ind.: kelder, hal, L-vormige woonkamer met parketvloer, grote eetkeuken met overloop naar het kantoor. Drie slaapkamers en een badkamer met o.a. douche en ligbad. Vaste trap naar de vierde slaap- c.q. hobbykamer.
Prijs ƒ 295.000,- k.k.

HEERLEN-CENTRUM
De Heugden 120
Mooi appartement, op de elfde en tevens hoogste verdieping, met schitterend uitzicht over het centrum van Heerlen. Indeling: entree/ garderobe, ruime living met open keuken ± 45 m², v.v. een moderne keukeninrichting met apparatuur. Ruime overloop naar een berging, badkamer met o.a. ligbad en twee slaapkamers aan de balkonzijde.
Prijs ƒ 159.000,- k.k.

MAASTRICHT
3 PENTHOUSES A/D JEKERSTRAAT HERDENKINGSPLEIN
Centrale entree met bergingen en trap naar galerij. Indeling: entree met gastentoilet, garderobe, woon/eetkamer met open keuken, twee slaapkamers, complete badkamer en eigen dakterras. Ev. mogelijkheid voor het huren van een overdekte parkeerplaats ad. ƒ 80,- per maand. Oplevering is gepland medio september. **Prijzen v.a. ƒ 295.000,- v.o.n.**

Kerkrade
Finefrau 83
Woonhuis met tuin en garage aan achterzijde. Betegelde entree met gastentoilet en m.k., trap naar verdieping. T-vormige woonkamer met bergkast, open keuken met eiken keukeninrichting voorzien van inbouwapparatuur. Tuin ca. 20 m diep. Drie slaapkamers met laminaatvloer, betegelde badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder middels schuiftrap, alwaar cv-ketel.
NB: gehele beganegrondvloer voorzien van boeren eiken parketvloer, nagenoeg gehele pand rolluiken.
Prijs ƒ 225.000,- k.k.

LANDGRAAF
(Schaesberg)
Swagemakersstraat 17
Rustig gelegen vrijstaand woonhuis met ruime garage en mooi aangelegde tuin met vijverpartij en optimale privacy. Indeling: entree, m.k., gastentoilet met fonteintje, woonkamer met inbouwhaard, ruime open keuken met luxe eiken inrichting, voorzien van div. apparatuur. Gehele benedenverdieping travertinvloer. Overloop met toegang tot drie slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. De zolder is middels vliezotrap bereikbaar. N.B.: gehele pand optimaal geïsoleerd en voorzien van hardhouten kozijnen en elektrische rolluiken.
Prijs ƒ 349.000,- k.k.

Alleen achter een goede naam staat NVM.
NVM

HEERLEN
(Beersdal)
Waalstraat 27
Geschakeld (energiezuinig) woonhuis met garage en patiotuin. Entree/hal met gastentoilet en gescheiden garderobe en trap naar verdieping. Gezellige woonkamer ± 40 m² met apart zitgedeelte, tegelvloer en schuifdeur naar overdekt terras met tuin en berging. Open, aan voorzijde gelegen, keuken met div. apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. Bergzolder met c.v.-ketel.
N.B.: pand wordt verwarmd middels luchtverwarming, nagenoeg overal elektr. rolluiken, begane-grondvloer voorzien van tegelvloer en verdieping met parket.
Dit pand moet van binnen gezien worden.
Prijs ƒ 198.000,- k.k.

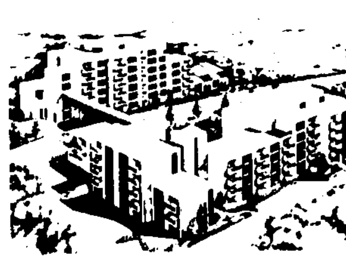

HEERLEN
(Aarveld)
Dr. Jaegersstraat 49
Tussengelegen woonhuis met tuin en buitenberging. Indeling: tweetal kelderruimten, entree/hal met gastentoilet, ruime doorzonwoonkamer met parketvloer en tuindeuren naar terras. Open keuken met eetbar, plavuizenvloer, houten keukeninrichting voorzien van div. apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolder alwaar twee mansardekamers en bergzolder met cv-ketel, vliering.
Prijs ƒ 215.000,- k.k.

SPAUBEEK
Parallelweg 4
Vrijstaande semi-bungalow met ruime inpandige garage en tuin. Nagenoeg geheel onderkelderd, overdekte entree met toegang tot royale hal met gastentoilet, kantoorruimte. Dichte keuken met kunststof aanrechtblok in hoekopstelling met div. apparatuur, bijkeuken. Gezellige woonkamer met schouw in veldbrand en inbouwhaard, betegeld zonneterras met vijverpartij. Drie slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad, dubbele v.w. en 2e toilet. Objekt heeft naast inrit drie eigen parkeerplaatsen, geheel vernieuwde dakbedekking in 1990.
Prijs ƒ 415.000,- k.k.

TE HUUR

VAALS
„Het Hooghe Oord"
Diverse service-appartementen in het gebouw „Het Hooghe Oord" te Vaals. De appartementen variëren in ligging en indeling, maar beschikken alle over o.a. één of twee slaapkamers met compleet ingerichte keuken en badkamer.
De huurprijzen liggen voor de tweekamerwoningen op respectievelijk ƒ 1.200,- en ƒ 1.400,- per maand, inclusief servicekosten. Bij koop variëren de prijzen vanaf ƒ 105.000,- k.k. tot ƒ 135.000,- k.k., plus servicekosten vanaf ƒ 716,- per maand, afhankelijk van indeling, ligging en aantal gebruikers.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-712040
fax 045-711357
A.J.M. Sijstermans

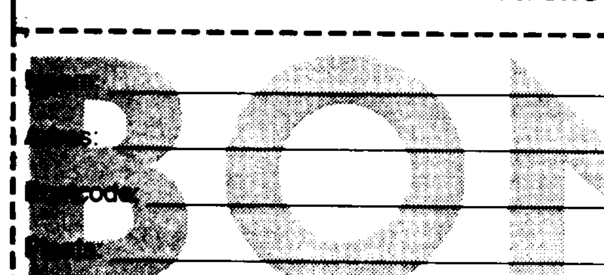
NIET TE KOOP

NEE, STIENSTRA'S NIEUWSTE HUIZENMAGAZINE IS NIET TE KOOP. HET IS GRATIS

Het enige dat u moet doen is onderstaande bon opsturen of bellen met een van onze kantoren. U krijgt het Huizenmagazine dan elke twee maanden kosteloos toegestuurd.

Nieuwbouwprojecten en bestaande panden. Overzichtelijk gerangschikt naar regio en prijsklasse. Met duidelijke afbeeldingen en beschrijvingen. Of het nu gaat om een eengezinswoning, appartement, bungalow, luxe villa of woonboerderij. En mocht het huis van uw keuze er niet bij staan bel ons dan, want ons aanbod verandert dagelijks.

STIENSTRA'S HUIZENMAGAZINE. ZODAT U ALTIJD OP DE HOOGTE BLIJFT VAN HET HUIZEN-NIEUWS IN ZUID-LIMBURG.

Telefoon: ____________

In een ongefrankeerde enveloppe zenden aan
Stienstra Makelaardij BV,
Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen

LD 27/8

Heerlen: Kruisstraat 56, 6411 BW Tel.: 045-712255*
Maastricht: Aubeldomein 17, 6229 EB Tel.: 043-616263*
Aken: Jesuitenstraße 2, 52062 Tel.: 0049-241-407540*

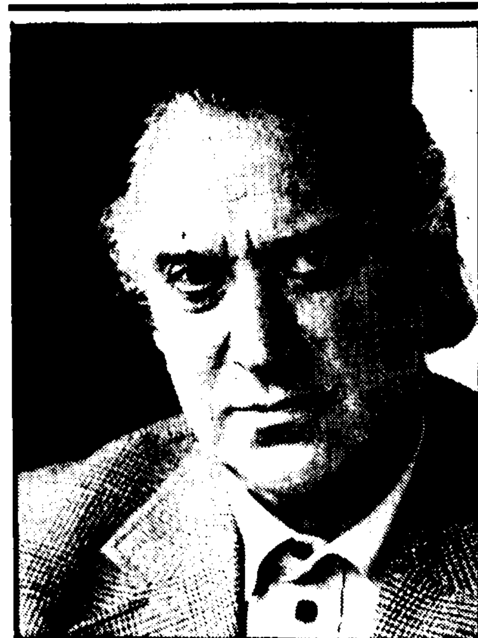
Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.
Aken: Maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 9.00-14.00 uur.

Nederland 1

KRO/NOS/Avro
10.30 Huis Tehuis Thuis. Reportage over de bewoners en hulpverleners van Maria Roepaan, een instelling voor verstandelijk gehandicapten te Ottersum.
11.25-11.32 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.30-15.30 Studio I.M. Voorlichtingsprogramma's over uiteenlopende aspecten van het leven in Nederland. Vandaag: Sex en relatie.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 (TT) TV-Dienst ZvdK. Kerkdienst vanuit de Christelijk Gereformeerde Centrumkerk in Hoogeveen.
17.03 Wilde ganzen.
17.05 NCRV op zondag. Aansl.: Muziek op zondag. Muziekprogramma met het Aurelia Saxofoonkwartet. Uitgevoerd worden werken van Glazoenov, Barber, Piazolla en Van Norden. Aansl.: (TT) Langs heilige huisjes. Spirituele verhalen. Vandaag: Geel (België). Presentatie: Jos Brink.
17.43 Televizier-zomerspecial. Actuele reportage.
18.15 Sesamstraat.
18.30 Zeg 'ns waf. Reportage over de gang van zaken in een kliniek voor gezelschapsdieren in Utrecht. Afl. 2.
18.55 KRO's Tekenfilmfestival.
19.10 Star trek, the next generation.
20.00 (TT) Journaal.
20.15 Vergeten. Documentaireserie over mensen met de ziekte van Alzheimer. Afl. 2.
21.00 Brandpunt.
21.30 KRO detectives: Inspector Morse. Engelse misdaadserie. Afl.: Götterdämmerung. De zakenman Andrew Baydon krijgt van de Universiteit van Oxford een ere-doctoraat aangeboden. Tijdens de plechtigheid raakt de opera-zangeres Gwladys Probert door een kogel gewond. Morse en Lewis proberen nu te ontdekken of er een verband bestaat tussen deze gebeurtenis en de moord op een journalist die een artikel over Baydon schreef. Herh.
23.15 Journaal.
23.20 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 2

Tros/Veronica
10.00 (TT) WK Wielrennen. Rechtstreeks verslag van het WK Wielrennen op Sicilië.
12.00 Journaal.
12.10 TV Sport. Sportmagazine.
13.00 (TT) WK Wielrennen. Rechtstreeks verslag van het WK Wielrennen op Sicilië.
17.10 Ontdek de chemie. Afl. 15.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek.
18.00 Journaal.
18.05 Zaken doen met telematica.
18.10 Ontdek de geologie. Afl. 19.
18.40 Informatie.
18.45 Culturele antropologie. Afl. 16.
19.15 Exotisch koken met kruiden. Afl. 6.
19.50 Hollandse Hits Festival. Compilatie van de optredens tijdens dit Nederlandstalige openluchtconcert dat op 17 augustus jl. in Enschede gehouden werd.
20.45 (TT) Postcode bingo.
22.00 Dempsey and Makepeace. Engelse misdaadserie.
22.54 De islam en het Westen. Afl. 2.
23.44 Journaal.

● *Kirill Kondrashin. 'De Maestro' (Nederland 3 - 11.00 uur)*

Nederland 3

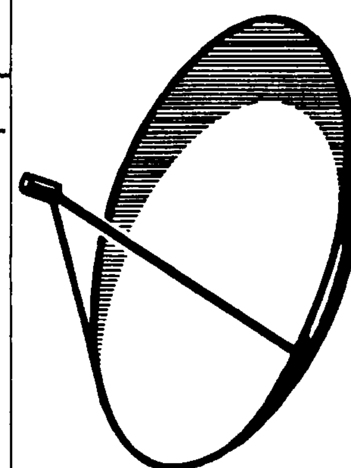
VPRO/NOS
08.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
09.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met om 9.00 Dag meneer de koekepeer, 9.25 De melktandmuizen, 9.30 B.I.B. - Brief in beeld, 9.45 Tievie or not tievie, 10.05 Nonni en Manni.
11.00 De maestro: Kondrashin. Portret van deze Russische dirigent.
12.06 Uitmarkt '94. Verslag van deze culturele manifestatie in Amsterdam.
14.00-14.25 (TT) Staatsbezoek aan Oostenrijk. Reportage over het bezoek van koningin Beatrix en prins Claus aan Oostenrijk.
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.05 Dag Jan. Korte film over stervensbegeleiding. Herh.
18.35 Socutera. Een gevaarlijke ritme, film van de Nederlandse Stichting voor Manisch-Depressieven.
18.45 (TT) Studio Sport.
20.15 Villa achterwerk laat. Compilatie van jeugdprogramma's, met om:
20.16 Tijger. Korte film.
20.31 Pootjes. Serie over dieren en de natuur. Herh.
20.49 Studio Achterwerk. Kinderen zetten zichzelf op de foto.
20.54 Man met de hoed. 7-delige serie. Afl. 5: Vlinders en rups. Herh.
21.46 Potje sport.
22.12 Madellef. Nieuwe serie.
22.24 Een zoen van mij. Erwil Olaf presenteert De Drie Dikke Dames. Herh.
22.29 Ruilen. Twee weken in de schoenen van een ander.
22.46 Meneer Rommel. Serie. Afl. 1: Joggen. Herh.
23.03 De sterren van de hemel. Muziekprogramma voor kinderen. Herh.
23.30 Dat heeft ik weer. Serie. Afl. 5: Doorschijnvriendin. Herh.
23.41 Rembo & Rembo. Programma ter bevordering van het gevoel van humor. Herh.
23.57 Op de vlucht in Joegoslavië. Reportage over kinderen op de vlucht in voormalig Joegoslavië.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00 Telekids presenteert de cartoon express vanuit Amerika.
11.00 Teleteens in Amerika. Jeugdprogramma.
13.00 Love boat. Amerikaanse serie. Herh.
13.55 Three lives of Thomasina. Amerikaanse Disney-classic uit 1964 van Don Chaffey. Met: Patrick McGoohan, Susan Hampshire, Laurence Naismith, Wilfrid Brambell, Alex Mackenzie e.a.
15.40 The streets of San Francisco. Amerikaanse politieserie.
16.35 Life goes on. Amerikaanse dramaserie. Herh.
17.30 Film & Videonieuws.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 De beste van Oprah Winfrey.
19.00 The Torkelsons. Amerikaanse comedy. Herh.
19.30 Half acht nieuws.
19.45 Speelfilmoverzicht. Vooruitblik op de films van RTL 4 en 5 van de komende week.
19.55 Full house. Comedy.
20.25 Columbo. Amerikaanse detectiveserie. Herh.
22.00 Lief & Leed. Discussieprogramma. Fetisjisme.
23.00 Nieuws en weer.
23.15 The high country. Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Harvey Hart. Met: Timothy Bottoms, Linda Purl, Larry George Sims, Jim Lawrence, Bill Berry e.a. Jim is een ontsnapte gevangene die, gewond door een auto-ongeluk, in de Canadese bergen rondwaalt. Kathy is een eenzame ziel die denkt dat ze een handicap heeft, omdat ze niet kan leren als anderen. Ze komt de bergen op haar duimpje en wanneer de twee elkaar tegenkomen neemt ze Jim mee naar de berghut van haar vader en verzorgt daar vol overgave zijn verwondingen. Ze fantaseert dat hij Peter Pan is en zij Wendy.
01.05 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.50 As the world turns. Amerikaanse soapserie. Herh.
02.35 Nachtprogramma.

RTL5

13.00 Sport: Auto/motorsport en atletiek.
16.00 C.O.P.S. Cartoon.
16.30 Sport: Major League baseball. Aandacht voor Americans favourite passtime, de Major League van het Amerikaanse honkbal.
17.00 En avant la musique. Italiaans/Franse speelfilm uit 1962 van Giorgio Bianchi. Met: Gino Cervi, Frank Fernadel, Milla Saloner, Franco Parenti, Andrea Aureli e.a. Tijdens de slag bij Anzio draagt de burgemeester van het verder gelegen dorp tactisch zijn ambt over aan een bekende anti-fascist en oude vriend, wiens zoon met zijn dochter zal gaan trouwen. Een fanatieke fascist ontbiedt de brigade die bij aankomst zijn lijk vindt en het moorddonderzoek gebruikt om een speurtocht naar een verborgen schat te maskeren.
18.30 Sport: Engels voetbal.
19.00 M.A.S.H. Herh.
19.30 Sylvania Waters. Herh.
20.00 Woops! Comedyserie.
20.30 Soldier, soldier. Dramaserie.
21.25 Weer.
21.30 Nieuws.
21.45 Beavis & Butt-Head.
22.10 The real world. Realitysoap.
22.35 Sport: GP Formule 1 België. Samenvatting.
22.55 Dio e con noi. Italiaans/Joegoslavische speelfilm uit 1969 van Giuliano Montaido. Met: Franco Nero, Helmut Schneider, Bud Spencer, Richard Johnson, Larry Aubrey e.a. In mei 1945 geven de Duitse troepen zich over aan de geallieerden. De duitse soldaten Gruber en Schult komen terecht in het krijgsgevangenenkamp waar de Canadese korporaal Jalinek de scepter zwaait. Hij heeft echter het beste met hen voor en zorgt voor een schuilplaats en Canadese uniformen. Als de overige Duitsers hier achterkomen, beschuldigen zij Gruber en Schult van desertie. Hierop staat de kogel. Jalinek voelt zich verplicht de twee voor het vuurpeloton te behoeden.
01.45 Hei elei, kuck elei aktuell.
02.15 Nachtprogramma.

RTBF/La Une

10.30 Le coeur et l'esprit. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** CMIREB: Que sont-ils devenus? **12.55** Weer. **13.00** Nieuws. **13.15** La roue du temps. **13.50** Les aventures de Brisco County jr. **14.35** L'impure. Herh. **16.15** Les arts en liberté: Les musées de Dieu. Herh. **17.10** Nouba nouba. **17.40** Les enfants de St. Petersbourg. Herh. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.05** Ces années-là: Le jeu. **21.10** Fever. **22.35** Nieuws.

SPORTS 21

09.20 Live. GP België Formule 1, warming-up. **10.00** Wielrennen. Live. WK op de weg, profs. **12.45** Racing 94. **13.20** Live. GP België Formule 1, start om 14.00. **16.30-17.00** Wielrennen. Live. WK op de weg, profs. Uitloop mogelijk tot 17.15. **19.06** Spirou et Fantasio. **19.30** Zie La Une. **21.03** Samenvatting GP België voor Formule 1. **21.34** Week-end sportif. **22.29** Nieuws.

TV 5

06.00 Autovision. **06.20** Evasion. **06.50** Télétourisme. **07.15** Corps accord. **07.30** Nieuws. **07.35** Cursus Frans. **08.00** Nieuws. **08.03** Canadees nieuws. **08.30** Nieuws. **08.35** Les Babibouchettes. **09.00** Envoyé special. **10.30** Musiques au coeur. **11.00** Mouvements. **12.00** Nieuws. **12.05** Référence. **12.40** Carrefours. **12.45** Internationaal weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.00** L'école des fans. **13.45** Le jardin des betes. **14.45** Evasion. **15.15** Le Canada en guerre. **15.45** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Fort Boyard. **17.30** Juste pour rire. **18.30** Nieuws. **19.00** Trente millions d'amis. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Nieuws. **20.00** 52 sur La Une. **20.55** La météo des cinq contintents. **21.00** Frans nieuws. Met internationaal weerbericht. **21.35** Cinéma: Répérages. Franse tv-film van Michel Soutter. Met: Jean-Louis Trintignant, Delphine Seyrig, Léa Massari e.a. **23.05** Taratata. **00.35** Nieuws. **01.00** Divan. **01.30** Surprise sur prise. **03.00** Envoyé spécial. **04.30** Musiques au coeur. **05.00** Mouvements.

RAI UNO

06.00 Euronews. **06.45** Il mondo di quark. **07.30** Aspetta la banda. **08.00** L'albero azzurro. **08.30** La banda delle zecchino. **10.00** Grandi mostre. **10.55** Eucharistieviering. **11.55** Parole e vita. **12.15** Linea verde estate. **13.30** Nieuws. **14.00** Toto-tv radiocorriere. **14.15** Speelfilm. **17.05** Magazine. **18.00** Nieuws. **18.20** La Domenica in. **19.50** Weer. **20.00** Nieuws en sport. **20.40** Serata ciclismo. WK wielrennen Sicilië. **22.30** Nieuws. **22.40** La domenica sportiva. **23.10** Speelfilm. **00.55** Nieuws. **01.00** Music Club. **01.30** Una tragedia americana. **02.45** Nieuws. **02.50** Senza rete. **03.55** Nieuws. **04.00** Voetbal. Oude UEFA-Cup wedstrijden.

BBC 1

08.30 Dilly the dinosaur. **08.35** King Greenfingers. **08.40** Playdays. **09.00** Telling tales. **09.15** Commonwealth Games Grandstand. Atletiek: 10km heren, finale; Boksen: finale; Wielrennen: finale; Gewichtheffen: finale. Met om 10.00 Nieuws. **11.45** See hear! **12.15** To be a pilgrim. **12.30** This is the day. **13.00** CountryFile. **13.25** Weekweerbericht. **13.30** Nieuws. Aansl.: Harry and the Hendersons. **14.00** Tekenfilm. **14.05** Steven Spielberg's amazing stories. **14.30** EastEnders. **15.50** The VIP's. Engelse speelfilm. Met: Elizabeth Taylor, Richard Burton. **17.50** Junior masterchef. **18.20** The great antiques hunt. **19.05** Nieuws. **19.25** Summer praise. **20.00** Small talk. **20.30** 2point4 children. **21.00** The tales of Para Handy. **21.50** Commonwealth Games Grandstand. Live. Atletiek: 4x100m estafette heren, finale; 4x400m estafette heren, finale en beelden van de slotceremonie. **23.35** Nieuws. **23.50-04.50** Commonwealth Games Grandstand. Vervolg. Aansl.: Weer.

BBC 2

07.15 Open University. **10.10** Parallel 9. **12.05** Dynamite. **12.20** Bay City. **12.45** Grange Hill. **13.15** The O-Zone. **13.30** Sunday Grandstand. Sportprogramma. 13.35 Autosport: GP België Formule 1 vanuit Francorchamps; 15.40 Commonwealth Games, met o.a. marathon voor heren; 18.30 Paardesport: Jumping derby vanuit Hickstead; 19.15 Commonwealth Games grandstand. Volgende tijden onder voorbehoud. **19.30** Ocean challenge - One year on. **20.20** The score. **21.00** War babies. **21.50** Monty Python's Flying Circus. **22.20** Edinburgh nights. **23.00** Autosport. Samenvatting GP België Formule 1. **23.40** Moviedrome. Inleiding op de hierna volgende film. **23.45** Moviedrome: Naked tango. Film. **01.15-03.25** Moviedrome. Inleiding op de hierna volgende film. **01.20** Moviedrome: Apartment zero. Engelse thriller.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Autosport. GP België Formule 1 Spa-Francorchamps. Warming-up. Live. **10.00** Wielrennen. WK: wegwedstrijd beroepsrenners. Live. **14.00** GP België Formule 1. Live. **16.00** Wielrennen. WK: wegwedstrijd beroepsrenners. Live. **17.00** Atletiek. IAAF Grand Prix II-Meeting van Rieti. Live. **18.30** Golf. German Open. **20.30** Voetbal. Italiaanse Supercup: Sampdoria - AC Milan. Live. **22.30** GP België Formule 1. Hoogtepunten. **00.30-01.30** Wielrennen. WK vanuit Sicilië. Hoogtepunten.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** International business view. **06.30** NBC News. **07.00** Strictly business. **07.30** Weekly business. **08.00** ITN World news. **08.30** International business view. **09.00** Rivera live. **10.00** Holiday destinations. **10.30** Memories then and now. **11.00** Super shop. **12.00** Ushuaia. **13.00** Age of Kennedy. **14.00** Sportprogramma. Horses in action, paardesport; 14.30 This week in baseball; 15.00 Powerboat world; 16.00 ADAC Touring Car Cup. **17.00** Meet the press. **18.00** The McLaughlin Group. **18.30** The Wall Street journal report. **19.00** ITN World news. **19.30** Holiday destinations. **20.00** Videofashion! **20.30** Now. **21.30** Talkin' jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** Disaster chronicles. **23.00** Sportprogramma. **00.00** Entertainment Xpress. **00.30** NBC Nightly news. **01.00** Equal time. **01.30** Executive lifestyles. **02.00** Classic series. Turn of fate. **02.30** Dante. **03.00** The rogues. **04.00** The man on the Eiffeltower. Film.

MTV

MTV's Festival Weekend. 08.00 Festival special. **10.30** News - weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** First look. **14.00** Sports. **14.30** Festival Weekend from Werchter. **15.30** Rock am Ring special. **18.30** News. **19.00** US top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butt-head. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-06.00** Night videos.

CNN

06.30 Global view. **07.30** Moneyweek. **08.30** On the menu. **09.30** Science and technology. **10.30** Style. **11.00** World report. **12.30** World business this week. **13.30** Inside business. **14.30** Earth matters. **15.00** Larry King weekend. **16.30** Futurewatch. **17.30** This week in the NBA. **18.30** Travel guide. **19.30** Diplomatic licence. **20.00** Moneyweek. **21.00** World report. **23.00** CNN's late edition. **00.00** The world today. **00.30** This week in the NBA. **01.30** Managing. **02.00** Prime news. **03.00** CNN Presents ... Special reports. **05.30** Showbizz this week.

Duitsland 1

07.55 Sesamstrasse.
08.25 Disney Club. Herh.
09.50 Hundert Meisterwerke.
10.00 Musikstreifzüge. Klassieke muziek. Afl.: Operngeschichten Vandaag: L'heure espagnol van Ravel.
10.30 Tagesschau.
10.33 Sonntagsmagazin.
11.30 Die Sendung mit der Maus.
12.00 Presseclub.
12.45 Tagesschau.
13.20 Round the Twist. 13-delige Australische comedyserie. Afl. 13.
13.45 Zeit genug. 6-delige serie.
14.30 Das war einmal. Serie reportages waarin telkens een bepaald jaar de revue passeert. Afl.: 1974.
15.00 Tagesschau.
15.05 ARD-Sport extra. Sportprogramma, met WK Wielrennen op de weg voor profs vanuit Sicilië. Golf: German Open vanuit Düsseldorf.
17.00 ARD-Ratgeber: Heim und Garten. Tips voor huis en tuin.
17.30 Gott und die Welt aktuell. Religieus magazine.
18.00 Tagesschau.
18.05 Einblick.
18.10 Sportschau. Sportprogramma.
18.40 Lindenstrasse. Duitse serie.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van de winnaars van de ARD tv-loterij van deze week.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 Tagesschau.
20.15 Heidi Kabel. Korte theatersketches met Heidi Kabel in de hoofdrol. Aansluitend een gesprek met en hommage aan de hoofdrolspeelster.
21.20 Harald & Eddi. Herh.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Kulturreport.
22.15 Tagesthemen.
22.30 ZAK. Weekoverzicht.
23.00 Sieg der Liebe. 4-delige tv-film van Andrea en Antonio Frazzi. Herh.
00.25 Tagesschau.
00.35 L'insoumis / Il ribelle di Algerie. Frans-Italiaanse thriller uit 1964 van Alain Cavalier. Met: Alain Delon, Lea Massari, Maurice Garrel e.a.
02.15 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Fränkische Miniaturen. Afl.: Mespelbrunn.

Duitsland 2

07.55 Leonard Bernstein und die jungen Leute. Afl. 2: Der Schlägertrupp aus Salzau.
08.25 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Outfit - Infit. Protestantse kerkdienst vanuit Frankfurt.
10.15 Rolfs Schulweghitparade. Muzikale verkeerstips voor de de jeugd.
11.00 Löwenzahn. Jeugdserie.
11.30 Halb 12. Gevarieerd magazine.
12.00 Das Sonntagskonzert.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt.
13.15 Damals. Oude weekjournaals.
13.30 ■ Conny und Peter machen Musik. Duitse misdaadkomedie.
14.55 Treffpunkt Natur. Het natuurreservaat Wollmating Ried aan het Bodenmeer.
15.25 Boy on a dolphin. Amerikaanse speelfilm. Met: Sophia Loren, Alan Ladd, Clifton Webb e.a.
17.10 Mach mit. Balans van Aktion Sorgenkind. Aansl.: Prämienziehung Der grosse Preis der Aktion Sorgenkind.
17.20 Heute.
17.25 Die Sport-Reportage. Met o.a. Voetbal: 2e Bundesliga; Mountainbiking: Duitse Kampioenschappen vanuit St. Wendel; Worstelen: WK vrije stijl vanuit Istanbul.
18.15 ML Mona Lisa.
18.57 Guten Abend.
19.00 Heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt.
19.30 Wunderbarer Planet. Herh.
20.15 Die Deutsche Superhitparade. Schlagermuziekprogramma vanuit de ZDF-Fernsehgarten.
22.00 Heute.
22.10 Sport am Sonntag. Met o.a. Bundesliga-voetbal: Bayer Leverkusen - Eintracht Frankfurt.
22.20 Der Fotograf oder Das Auge Gottes. Duitse serie.
23.05 Meine Bildergeschichte. Serie kunstbeschouwingen.
23.15 Strasse der Nachtvögel. Portret van de Amerikaanse schilder Edward Hopper.
00.00 Die schöne Virginia. Spaanse tv-film uit 1993 van José Antonio Paramo. Met: Juan Diego, Charo Lopez, Omero Antonutti e.a.
00.55 Heute.

Duitsland 3 West

08.15 Thüringen - Abseits der Reiseführer. **08.45** Zukunftsgespräche. **09.30** Signale. **10.15** Bremer Gesundheitswerkstatt. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. Magazine voor Duitsers en buitenlanders. **12.00** Expedition Atlantis. Verslag van een reis per vlot van Afrika naar Zuid-Amerika. Afl. 2. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Europa-Platz. **13.30** Buchladen. **14.15** Das war's - diese Woche. Weekoverzicht. **14.45** ■ Twist. Canadese documentaire over de geschiedenis van de twist. Met o.a. Chubby Checker, Hank Ballard en Mama Lu Parks & the Parkettes. **16.00** Puzzle. **17.00** Hollymünd. **17.45** Der kleine Vampir. Jeugdserie. Afl. 13: Das Vampirfest. **18.15** Retting für den Schwarzfussiltis. Natuurfilm. **18.45** WDR aktuell. **18.50** Sport im Westen. **19.10** Aktuelle Stunde. **19.45** Mauritius. Reportage over dit eiland in de Indische Oceaan. **20.15** Resurrezione. Duits-Italiaans-Franse speelfilm. **21.55** Boulevards dieser Welt. **22.10** WDR aktuell. **22.20** Sport aus dem Rheinland und Westfalen. **22.30** Die Qual der Wahl. **23.15** Schach der Grossmeister. Live. Schaakwedstrijd om de Fernsehschachpreis 1994. **01.15-08.15** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

09.40 Denkanstösse. Herh. **09.45** Babylon spricht viele Sprachen. **10.45** Wortwechsel. Herh. **11.30** Tele-Akademie. **12.15** Endstation Gegenwart. Reportage over het 25e festival 'Musik im 20. Jahrhundert'. **13.15** Käpt'n Blaubär Club. **14.15** Hallo Rheinhessen! **15.00** Blumenkorso in Bad Ems. **16.29** Programma-overzicht. **16.30** Fängt ja gut an. **17.00** Im Fluss der Zeit. Documentaire. **17.45** Die sechs Siebeng 'scheiten. **18.15** Das Beste aus 'Gute Laune mit Musik'. **18.25** Spass auf der Gass'. **19.34** Programma-overzicht. **19.35** Alles Kleber. **20.00** Tagesschau. **20.15** Hallo Rheinhessen! **21.00** Abenteuer Wissenschaft. **21.45** Flutlicht. **22.40** Südwest aktuell. **22.45** Wortwechsel. **23.30** Skizzen aus Spanien. **00.15** Schach der Grossmeister. **02.15** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 The new Yogi Bear show. **05.55** Bob in a bottle. **06.20** The Transformers - Generation 2. **06.45** Winspector. **07.10** X-Men. **07.35** Saban's adventures of the little mermaid. **08.00** Li-La-Launebär. **08.30** Bill and Teds excellent adventures. **08.55** The Flintstone frolics. **09.10** The Flintstone comedy show. **09.35** The mighty morphin power rangers. **10.00** The flash. **11.00** Quantum leap. **12.00** Im kreuzfeuer. **12.30** Tropical Heat. **13.30** Formel 1 - Report. GP België Formule 1-wagens, voorbeschouwing. **14.00** Formel 1 - Rennen. GP België Formule 1, live reportage. **16.00** Black sheep squadron. **17.00** Extralarge: Jo-Jo. Duits-Italiaanse thriller. **18.45** RTL aktuell. **19.10** Mini Playback Show. **20.15** Der blaue Diamant. Avonturenfilm. **22.05** Spiegel TV. **22.50** Prime Time - Spätausgabe. **23.10** Playboy late night. **00.10** Donner's Tag bei Kanal 4. **00.45** Formel 1 - Highlights. GP België Formule 1. Samenvatting. **01.25** Married with children. **01.55** Who's the boss?. **02.30** Explosiv - Das Magazin. **03.00** Hans Meiser. **04.00** Ilona Christen. **05.00** Gute Zeiten, schlechte Zeiten.

SAT 1

06.05 Klipp-klapp. **06.30** Bucky O'Hare. **06.55** Silverhawks. **07.20** Peter Pan und die Piraten. **07.45** Don Coyote und Sancho Panda. **08.10** Eselsohr und Teufelsschwanz. **08.20** Die Astro-Dinos. **08.45** James Bond, jr. **09.10** Halfway across the galaxy and turn left. **09.35** Tarzan. **10.05** Zorro. **10.30** Games World. **11.00** Super!!! **12.00** alSo. **13.00** Games World live. **13.10** The adventures of the black stallion. **13.40** Hangman's knot. Amer. western. **15.05** Samson and Delilah. Amer. speelfilm. Aansl.: TopNEWS. **17.20** Baywatch. **18.15** Glücksrad. **19.00** Newsmagazin. **19.15** Ranissimo. Met Bundesligavoetbal. **20.15** Race for Glory. Actiefilm. Aansl.: TopNEWS. **22.15** Talk im Turm. **23.30** Scared silent. **00.25** So gesehen. **00.30** Promised a miracle. TV-film. **02.20** Hangman's knot. Western. Aansl.: Programma-overzicht. **03.40** Dolmann des Todes. Actiefilm.

België/TV 1

08.55 Samson.
10.00-11.00 Sport extra: Wielrennen. Rechtstreeks verslag van het WK wielrennen op de weg voor profs in Agregento (Sicilië).
13.30-15.00 Sport extra: Autosport. Rechtstreeks verslag van de Grand Prix van België voor Formule 1-wagens vanaf het circuit van Spa-Francorchamps.
17.00 Valley of fear. Tekenfilm.
17.50 Samsonclip.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 240.
18.00 Journaal.
18.10 Het beste uit De Droomfabriek. Muzikale hoogtepunten.
18.35 De groene pracht van Europa. 12-delige Franse documentaireserie over natuurschoon in Europa. Afl. 12: Paysages extremes. Vandaag o.a. de woestijn van Tabernas, vulkanische landschappen op IJsland en de Matterhorn in Zwitserland. Aansl.: Paardenkoersen.
19.30 Journaal.
20.00 Mededeling van de Vlaamse regering door Luc van den Bossche, Minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken.
20.05 Klein Londen, klein Berlijn. 7-delige Belgische serie. Met: Paul Cammermans, Ulse Uit, Lieve Moorthamer e.a. Afl. 1.
21.10 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties. Vandaag: Metaal & Melancholie, reportage over taxi's in Lima.
22.10 Sportweekend.
22.40-23.00 Vandaag.

België/TV 2

13.30-16.30 Sport extra: WK Wielrennen. Rechtstreeks verslag van het WK Wielrennen op de weg voor profs in Agregento (Sicilië).
19.00 Sport extra: WK Wielrennen. Samenvatting.
20.00 Sport extra: Autosport. Samenvatting van de Formule 1 races om de Grote Prijs van België.
20.30-22.15 Sport extra: Voetbal. Rechtstreeks verslag van de Italiaanse Supercup: AC Milan - Sampdoria Genua.

TV FILMS VIDEO

RTL4
13.55 uur - The Three Lives of Tomasina - (1964-USA) Hartverwarmend en goed geacteerd Disney-drama van Don Chaffey met o.a. Patrick McGoohan en Susan Hampshire. Een jonge vrouw weet Mary's overleden kat tot leven te wekken.

Duitsland 2
15.25 uur - Boy on a Dolphin - (1956-USA) Romantische avonturenfilm waarin het leven van de arme duikster Sophia Loren op slag verandert als ze een antiek beeld ontdekt. Regie: Jean Negulesco.

BBC 1
15.50 uur - The V.I.P.s - (1963-GB) Passagiers vechten, tijdens het wachten op beter weer, op de luchthaven allerlei conflicten uit. Elizabeth Taylor en Richard Burton speelden bijna een live act. Regie: Anthony Asquith.

RTL5
17.00 uur - En Avant la Musique - (1962-F/I) Italie tijdens WOII: anti-fascistische burgemeester Gino Cervi moet de strijd aanbinden met een brigade die de moord op een fanatieke fascist onderzoekt. Regie: Giorgio Bianchi.

● *Timothy Bottoms en Linda Purl in 'The High Country'. (RTL4 - 23.15 uur).*

RTL Television
17.00 uur - Extralarge - Jo-Jo - (1991-D/I) Bud Spencer en een saxofonist (Philip Michael) op het speurderspad. Weinig onderhoudende misdaadfilm van Enzo G. Castellari.

RTL Television
20.15 uur - Der Blaue Diamant - (1993-D) Vijf vrienden vinden in Thailand een grote blauwe diamant. Aardig avontuur van Otto W. Retzer die veel weg heeft van 'Romancing the Stone' uit 1984. Met: Pierre Brice en Ernest Borgnine.

Duitsland 3 West
20.15 uur - Ressurrezione - (1958-D/I/F) Mooi drama van Rolf Hansen naar de roman van Tolstoi. Na een uitbundig leven probeert vorst Nechljudoff anderen te helpen, en zijn medemensen aan te sporen tot naastenliefde.

RTL5
22.55 uur - Dio è Con Noi - (1969-I/YU) Op ware feiten gebaseerd oorlogsdrama van Guiliano Montaldo over twee Duitse soldaten die in 1945 in een Canadees gevangenkamp belanden. Met: Franco Nero en Richard Johnson.

RTL4
23.15 uur - The High Country - (1981-USA) Drama van Harvey Hart. Kathy, een eenzame ziel, neemt een in de Canadese bergen ronddwalende ontsnapte gevangene mee naar een berghut en verzorgt zijn verwondingen. Met: Timothy Bottoms en Linda Purl.

BBC 2
23.40 uur - Naked Tango - (1991-USA) Erotisch getint drama van Leonard Schrader met Mathilde May en Fernando Rey. Een huisvrouw in Buenos Aires in de jaren '20 verveelt zich en gaat met een gangster bezeten de tango dansen.

Duitsland 1
00.35 uur - Il Ribelle di Algerie - (1964-F/I) Thriller van Alain Cavalier. Alain Delon deserteert uit het vreemdelingenlegioen en krijgt een opdracht van een geheime Franse organisatie: een mooie advocate ontvoeren.

BBC 2
01.15 uur - Apartment Zero - (1988-USA) Een bedeesde filmfanaat deelt zijn appartement met een mysterieuze Amerikaan en vermoedt het ergste: is zijn buurman een massamoordenaar? Thriller van Martin Donovan.

NBC
04.00 uur - The Man on the Eiffel Tower - (1948-USA) Sterk regiedebuut van Burgess Meredith over een waanzinnige moordenaar die door Parijs dwaalt. Commisaris Maigret moet hem omtmaskeren. Met: Charles Laughton.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 Avro Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 Avro's Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 Het beste uit VPRO's Music Hall '93/'94. 13.04 Wat ik hoorde. 14.04 De noodingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum. 19.04 Country time. 20.04 Razzma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Tros 3 draai. 9.04 Tros Gouden uren. 12.04 Tros Somertijd. 15.04 Tros Wereldhits. 19.00 Lowlands live. 0.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Papa is wakker. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.55 Het ochtendconcert I. Jeugdork. Nederland met piano; 12.45 II. Muz. voor altviool en piano. 13.02 Winnaars Edison klassiek 1994. 14.15 Het middagconcert. Historische opnamen: De alt Roos Boelsma. (ca15.35 Praten over muziek.) 16.00 De Nederlanden. 17.00 Verhalen van Poesjkin, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 VPRO Jazz op Vier. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.02 Eucharistieviering. 12.02 'n Zondagspak voor alledag. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.45 Kom over en help ons! 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.35 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, verzoekplaten met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt in de Zomer vanuit studio. Presentatie: Ger Houben of Fons Geraets. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, rechtstreekse verslagen, commentaren, uitslagen van (inter)nationale en regionale sport. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De préhistorie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Top of Flop. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma voor de zondagavond met Christel van Dijck. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

RTL Radio
5.00 Dauwtrappen. 8.00 De Goudmijn. 10.00 Koffiekringen met Jan van de Putte. 12.00 Mart van de Stadt. 14.00 Club 70 met Bart van Hogh. 16.00 Vrijheid Blijheid met Luc van Rooij. 19.00 De 7 uur show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-5.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Gestern, heut und morgen. Musikalische Stunde mit Chris Howland. 13.00 Folklore Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Was darf es sein? Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chore der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbahr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum traumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Alleen achter een goede naam staat NVM.

Landgraaf, Elzehof 14
Halfvrijstaand woonhuis met o.a. L-vormige woonkamer ca. 9 meter diep met parketvloer. Ruime eetkeuken met luxe aanbouwkeuken. Garage. Ruime tuin. Zes slaapkamers c.q. hobbykamers! Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k.

Heerlen
Iepenstraat 10
Ruim halfvrijst. woonhuis ca. 750 m³ met carport, garage en 4 slpks. Geh. onderkelderd. Vaste trap 2e verd. Bouwjaar 1977. Opp. • 281m². ƒ 250.000,- k.k.

Echt, Gildelaan 35
Op zeer goede stand gelegen halfvrijst. herenhuis met o.a. ruime L-vormige woonkamer, half open keuken, serre, garage met pannen dak, drie slaapkamers en hobbyruimte op de tweede verdieping. Opp. 341 m².
Pr. n.o.t.k.

Melick, W. Alexanderlaan 7
Zeer mooi en rustig gelegen vrijst. bungalow met o.a. 4 slpk., garage, carport en perf. tuin, fraaie speelse archit. grondopp. 815 m². ƒ 398.000,- k.k.

Wij zoeken te huur:
Woonhuis in Kerkrade of Simpelveld op loopafstand van het centrum. Huurprijs ca. ƒ 1300,-.

De eerste NVM-makelaar in Kerkrade...
Deken Quodbachlaan 13, KERKRADE
Tel. 045 - 46 04 44
Makelaardij o.g. Hypotheken Taxaties Verzekeringen
MAKELAARDIJ HONINGS

HEERLEN

Eengezinswoningen en flatwoningen in het groene Zeswegen op loopafstand van het centrum van Heerlen. Regelmatig komen er woningen voor verhuur beschikbaar. Bijzonder komfortabele woningen met uitstekende voorzieningen, zoals badkamer met ligbad, optimale isolatie. De eengezinswoningen hebben 3 slaapkamers en de flat-woningen 2 slaapkamers.

Huurprijzen per maand:
eengezinswoningen v.a. ƒ 647,65
en flatwoningen v.a. ƒ 547,80
(excl. servicekosten).

NEDU
Valkenburgerweg 25 A
6411 BM Heerlen.
Telefoon 045-710909.
Van ma.-vrij. van 08.30 - 17.00 uur.

TE HUUR

C. nr. 487

Publikatie ABP Algemeen burgerlijk pensioenfonds

HYPOTHEKEN DUUR???

Voorbeeld spaarhypotheek:
ƒ 100.000,- netto p.m. ƒ 590,-*
ƒ 150.000,- netto p.m. ƒ 790,-*
ƒ 200.000,- netto p.m. ƒ 1.039,-*
*) afhankelijk van het bruto inkomen

Vraag vrijblijvend advies of offerte bij:

ABAZ Inl. De Doom 23
6419 CW Heerlen
Tel. 045-718731
onroerend goed en taxatieburo

Alleen achter een goede naam staat NVM.
NVM

HUIZEN GEZOCHT

ALS SPECIALIST voor onroerende goederen in de streek ... zijn wij, in het nederlandse grensgebied voortdurend op ... geschikte objekten voor onze betaalkrachtige klanten.

UW PERSOONLIJK VOORDEEL zijn onze pluspunten ... competentie • vakkennis • langdurige internationale ervaring want wij komen op voor u belangen ten opzichte van:
- een reele prijsstelling bij de verkoop van u onroerend goed
- een verkoop-afwikkeling zonder problemen
- een snelle verkoop van u huis

PROFITEERD U ervan dat wij gewoon meer te bieden hebben dan anderen want een goede dienstverlening brengt u meer winst als kosten en spaart een hoop ergernis

EEN BELONING VAN D... betalen wij aan diegene ... ons helpt aan iemand ... een huis te koop heeft. ... u ons voor meer infor...

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG APPE...
0049/241/27715 • 9.30-13...

WIST U

dat wij in Brunssum en omgeving de meeste bestaande woningen verkopen?
Derhalve TE KOOP GEVRAAGD voor onze cliënten, woningen in Brunssum en omgeving.
Geen verkoop: geen kosten.

Brunssum	**Klingbemden.** Ruim woonh. met gar., compl. luxe eiken aanb.keuken, 4 slpks, zolder m. vaste trap, veel berg., voor- en achtertuin, terras. Vr.pr. ƒ 220.000,- k.k.
Schinveld	**Kloosterlaan.** Gr. deg. woonh. met bekl. open en overd. terras, oprit, gar., tuin, 5 slpks., badk. met ligb., toilet, vaste trap n. zold., veel berg., woonk. 50 m², kunstst. koz., thermp., keuken met comp. app. Vr.pr. ƒ 265.000,- k.k.
Brunssum	**Merkelbeekerstr.** groot 2 slaapk. appartement. Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k.
Brunssum	**ABC straat.** 2 slaapk. appartement. Vr.pr. ƒ 108.000,- k.k.
Hoensbroek	**Kouvenderstraat.** App. met gar., berg. in sout., woonk. 22 m², aparte keuken met nw. aanb. en witte plav., slpk. 12 m², compl. badk., kunstst. koz., roll., dub. begl. Vr.pr. ƒ 85.000,- k.k.
Heerlen	**Heksenberg Reestraat.** Halfvrijst. woonh., kelder, keuken, woonk., badkam. met douche, 2 slaapk. Vr.pr. ƒ 124.000,- k.k.

RENTE vanaf 5,7%.

INSTAPTARIEF SPAARHYPOTHEEK 5,7%!!! Eff. 5,9%.

AVO assurantie-, financierings- en adviesburo van Oppen bv
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, tel. (045) 254543 - fax (045) 257128.

!!! NET EVEN BETER !!!

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA!

NVM MAKELAAR

SITTARD

HAAG SITTARD. EDISONSTRAAT 3.
Moderne bungalow met c.v. en patiotuin. Ind: hal, ruime woonk, open keuken met install en eetbar, bet. badk met douche, v.w. en toilet, 2 slaapks, inp. berging, houten tuinberging, tuin met terras (op zuiden). Bwjr. 1989. Aanv in overleg.
Prijs ƒ. 169.000,— k.k.

SCHINNEN

SCALAHOF 23 (A.D.ALTAARSTRAAT)
Modern ruim woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: hal met tegelvloer, toilet, ruime woonkamer, keuken, bijkeuken/berging, tuin met terras. 1e Verd: overloop, 3 slaapkamers, fraaie badkamer met ligbad + douche. 2e Verd: zolderberging. Bwjr 1990. Aanv. november 1994.
Prijs ƒ. 174.000,— k.k.

HEERLEN

SINTERMEERTENSHOFKE 11
In fraaie wijk gelegen patiobungalow met c.v. en garage. Ind.: hal/eetkamer, portaal met toilet en berging, woonk. ca. 50 m2 met zicht op patio, keuken met eenvoudige inrichting, gang naar 3 slaapkamers en badkamer met douche, toilet en v.w. Object vertoont achterstallig onderhoud. Bwjr. ca. 1965. Aanv. direkt.
Prijs ƒ. 255.000,— k.k.

HEERLEN

DR. HUSTINXLAAN 18 (DE ERK)
Prima gelegen halfvr. woonhuis met garage, Ind.: hal, woonkamer met parket, keuken met aanbouwinstallatie, tuin met terras en gazon, garage/berging. 1e verd.: overloop, 4 slaapkamers, badk. met ligbad, v.w. en toilet. Grotendeels hardhout/kunststof met dubbel glas. Bwjr 1968. Perc. 296 m2, aanv.direkt.
Prijs ƒ. 265.000,— k.k.

HEERLEN

HUSKENSWEG 25
Vrijst woonhuis met c.v. en groot perceel rondom (tot ca 1.400 m2) met eventueel mogelijkheden voor de bouw v.e. woonhuis (onder voorbehoud). Ind: provisie kelder. Beg gr: hal, woonk, keuken, bijkeuken, doucheruimte, eenvoudige garage/berging. 1e Verd: 3 slaapks. 2e Verd: (vaste trap), 3 kamers. 3e Verd: zolderruimte. Grotendeels kunststof ramen en kozijnen met dubb. beglaz. Elektr. ca. 7 jr geleden vernieuwd. Bwjr 1927. Aanv. okt '94.
Prijs ƒ. 235.000,— k.k.

aquina NVM MAKELAAR
Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum
L. AQUINA en E. WEERTS
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
Oók zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur.
045-715566

NEDU MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. • MAKELAARDIJ • TAXATIES • HYPOTHEKEN • ASSURANTIEN

TE KOOP

SCHIN OP GEUL:
"Leuk gelegen, zeer ruim woonhuis!"
Ind. berging, hal, woonk. (35 m²) m. open haard, woon-/eetkeuken (6.30 x 3.30/4.75) m. app., bijkeuken, 4 grote slaapk. badk. Nieuw geïsoleerd dak 1990. Kleine achtertuin. Aanv. in overl. **Vraagpr. f 198.500,- k.k.**

AMSTENRADE:
"Vrijstaand herenhuis met garage op een perceel van 600 m²!"
Ind. kelder, hal, woonk., woon/eetkeuken, bijkeuken, serre, 4 slaapk., badk., zolder, bereikb. via vaste trap. Achtertuin ± 30 m. diep en geen bebouwing achter. Aanv. in overl. **Vraagpr. f 315.000,- k.k.**

HOENSBROEK:
"Ruim halfvrijstaand woonhuis met 2 garages en geschikt voor dubbele bewoning!"
Ind. woning 1: kelder L-vormige woonk., woon/eetk. m. app., wasruimte, 2 slaapk. badk. m. ligb. douche en v.w., buitenberging; woning 2: hal, woonk. keuken, 2 slaapk., douche, zolder. 2 aparte ingangen. Aanv. desgewenst direkt. **Vraagpr. f 235.000,- k.k.**

U WILT GEHEEL VRIJBLIJVEND, EEN DESKUNDIG EN ONAFHANKELIJK HYPOTHEEK-ADVIES? MAAK GEWOON EENS EEN AFSPRAAK. U STEEKT ER ALTIJD IETS VAN OP!

HEERLEN/ZUID:
"Uitstekend gelegen patio-bungalow met garage!"
Ind. hal, ruime woonk. m. open haard, keuken m. app., 3 slaapk., waarvan één met badk, berging, aparte douche. Geïsoleerd, dubb. beglaasd en ged. roll. Nieuwe c.v. ketel. Alle ramen/kozijnen in aluminium uitgevoerd. Aanv. in overleg. **Vraagpr. f. 345.000,- k.k.**

HEERLEN:
"Aan achterzijde geheel vrijgelegen (visvijver met groen gebied) royaal halfvrijstaand woonhuis, garage en diepe achtertuin!"
Ind: hal, Z-vormige woonkamer m. parketvl., ruime keuken compl. uitgev. m. inb. app., 3 grote slaapkmrs., grote badk. m. ligb., douche enz. Grote zolder m. mog. voor 4e slaapk. en vaste trap. Aanv. spoedig.
Vraagpr. f. 269.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS:
"Prima opgeknapt halfvrijstaand woonhuis met gas c.v., garage, aanbouw en serre!"
Ind.: provisiekelder, woonk. m. parket, eetkeuken, m. div. inbouw app., vernieuwde app., vernieuwde badk. en toilet (wit betegeld), 2 slaapk., zolder met 3e slaapk. Aanvaarding in overleg. **Kooppr. f 169.000,- k.k.**

VOERENDAAL:
"Aantrekkelijk gel. luxe uitgevoerd halfvrijstaand woonhuis met fraaie tuin en garage met zolder!"
Ind. hal, L-vormige woonk. m. open haard, keuken m. div. inb. app., 3 slpkmrs, luxe complete badk. Zolder via vaste trap bereikb. (4e slpkmr. mog.) Perc. opp. 361 m². Bwjr. 1986. Aanv. n.o.t.k. **Vraagpr. f. 285.000,- k.k.**

LANDGRAAF/HOEFVELD:
"Grotendeels vrijstaande bungalow in prachtige woonomgeving!"
Ind. hal, L-vormige woonk. (± 41 m²) m. open haard, keuken m. app., bijkeuken, 4 slaapk. badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet, separate douche-ruimte, grote verwarmde gar. Geïsoleerd. Perc. opp. 605 m². Aanv. 1-9-1994.
Vraagpr. f. 342.000,- k.k.

NIEUWBOUW

HEERLEN/CENTRUM:
Mooie premie-woningen voor iedere beurs!
Kooppr. f. 142.000, v.o.n.
max. rijksbijdrage f.34.000.-

TE HUUR

HEERLEN/CENTRUM:
Prachtig kantoor (± 65 m2) m. spreekk., keuken, toilet en kleine binnenplaats. Huurprijs fl. 1.760,- p. mnd. excl. btw. Zeer geschikt voor o.a. ass-/adm.-kantoor, uitzendburo, adviesburo.

EMMAPLEIN 12, HEERLEN
TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te koop

BRUNSSUM, Langeberglaan H
Halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entee, hal, keuken met app., badkr. met douche en v.w., toilet, berging. 1e verd.: 3 slkrs. 2e verd.: zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 189.000,- k.k.

EIJS-WITTEM, Eijserweg H
Uniek gel. woonh. met c.v., grote garage en tuin met panoramisch uitzicht. (perc. opp.: 1450 m2). Ind.: o.a. kelder, living met o.h., keuken met app., bijkeuken, bibliotheek, tuinkr. met o.h., kantoor, 2 bergingen, garage. 1e verd.: overloop, 4 kamers, hobbyruimte, badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. Algemeen: het pand is voor diverse doeleinden geschikt o.a. kantoor/praktijk, dubbele bewoning. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 550.000,- k.k.

GELEEN, v. Ostadestraat S
Op goed loc. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, kelder, berging en besloten tuin. Ind. o.a.: living met open haard, tuinkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en toilet. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 214.000,- k.k.

OPEN HUIS
zondag 28 augustus 1994
van 14.00 tot 17.00 uur

GELEEN, Rijksweg Noord 54 S
Zeer ruim, tussengel. woonh. met c.v., kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr., open keuken, bijkeuken, badkr., wasruimte, 4 slaapkrs., badkr, wasgelegenh., vaste trap naar zolder. Pand is ook via achterkant bereikbaar, evt. bedrijfsmatig te gebruiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 269.000,- k.k.

GELEEN, Rijksweg Noord S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., garage, kelder en grote tuin. Perc.opp.: 912 m2. Ind. o.a.: living ensuite (± 47 m2), keuken, 5 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., v.w., toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 375.000,- k.k.

HEERLEN, Bospad H
Uitst. gel. vrijst. bungalow met c.v., kelder en mooi aangelegde tuin. Perc. opp.: ± 600 m2. Ind.: o.a. entree, toilet, woonkr. met parketvl., keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. Overdekt terras. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 298.000,- k.k.

HEERLEN, Eikenderweg H
Rustig gel. woonh. met c.v. en garage. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, hal, toilet, woonkr, keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: 3 slaapkrs., toilet, groot dakterras. 2e verd.: 2 slaapkrs., doucheruimte, berging. Het pand is v.v. kunststof kozijnen met ingebouwde rolluiken. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 155.000,- k.k.

HEERLEN, Joh. XXIII singel H
Uitstekend gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 475 m2). Ind.: souterrain: garage, c.v.-ruimte, berging. Beg. gr.: ruime hal, toilet, woonkr. met terras, eet-/keuken met schuifpui naar tuin (geh. b.g. vloer is v.v. juramarmer). 1e verd.: 4 slaapkrs., 2 balkons, badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 335.000,- k.k.

HEERLEN, Koraalerf H
Rustig gel. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., luxe keuken, berging. 1e verd.: 3 slaapkrs., moderne badkr. 2e verd.: vaste trap naar hobby-/bergruimte. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 165.000,- k.k.

HEERLEN, v. Limb. Stirumstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. (perc. opp.: 305 m2). Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met parketvl., half open keuken met app. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. 2e verd.: vaste trap naar hobbyruimte en zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 188.000,- k.k.

HEERLEN, Raadhuisstraat H
Souterrain: berging. Appartement; entree, met toilet en bergkast, badkr. met ligb. en v.w., slaapkr, woonkr met parketvl., keuken met balkon. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 129.000,- k.k.

HEERLEN, Riekhof H
Prima gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: entree, toilet, woonkr. met half open keuken en parketvl., berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs. badkr. met ligb., douche en 2e toilet. Het geh. pand is geïsoleerd en verkeert in uitst. staat van onderh. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 195.000,- k.k.

HEERLEN, Semmelweisstraat H
Tussengel. woonh. met tuin en ondergrond. Ind.: Geheel onderkelderd. Beg. gr.: entree, toilet, keuken, woonkr. 1e verd.: overloop, 3 slkrs. en badkr. met douche. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 119.000,- k.k.

HEERLEN, Thorbeckestraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, living, keuken, garage/berging. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar zolder (mog. voor 3e kamer). Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 169.000,- k.k.

HEERLEN, Welterlaan H
Goed gel. ruim halfvr. woonh. met c.v., inp. garage, kelder, zolder en mooie tuin. Ind.: entree, werkkr. met parketvl., woonkr. met o.h. en parketvl., balkon, luxe keuken. 1e verd.: 5 slaapkrs., doucheruimte, badkr. met ligb. 2e verd.: zolder over hele huis. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 398.000,- k.k.

HOENSBROEK, Heerlerweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 575 m2). Ind.: ruime hal, toilet, L-woonkr. met o.h., keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., geheel betegelde badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 229.000,- k.k.

HOENSBROEK, Mgr. Nolensstraat H
Nabij centrum goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: souterrain: kelder, Beg. gr.: hal, keuken, woonkr. 1e verd.: toilet, 2 slaapkrs., doucheruimte met v.w. 2e verd.: 2 slaapkrs., hobbykr. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 198.000,- k.k.

LANDGRAAF, Heereweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 185.000,- k.k.

LANDGRAAF, Op 't Bergske H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., berging, carport en tuin. Ind.: o.a. kelder, hal, toilet, woonkr. met voorzethaard, eetkeuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en bidet, apart 2e toilet. Vliering. Het gehele pand is voorzien van rolluiken. Het pand moet van binnen gezien worden. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

LANDGRAAF, Reeweg H
Goed gel. vrijst. woonh. (nieuwbouw) met garage en weilanden (± 8000 m2) en paardestallen. Het pand is ruwbouw klaar. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 475.000,- k.k.

LANDGRAAF, Vlekkenkamp H
Uitstekend gel. vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin. Perc. opp.: ± 1300 m2. Ind.: souterrain: grote hobbyruimte, div. bergingen, wijnkelder. Beg. gr.: ruime hal, living met o.h. (± 72 m2), keuken, waskeuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., 2 badkrs. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 625.000,- k.k.

LIMBRICHT, Grasbroekstraat S
Degelijk gebouwd en op goede loc. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin met veel privacy Ind. o.a: living met open haard en parketvl., keuken, 3 slaapkrs, badkr. met ligb. en v.w., vaste trap naar zolder met 4e slaapkr. en zolderruimte Aav.: n.o.t.k. Vraagprijs: ƒ 185.000,- k.k.

NUTH, Valkenburgerweg H
Goed gel. woonh. met c.v., zij-ingang, berging en mooi aangelegde tuin (40 mt diep). Achterom bereikbaar waar parkeergelegenheid is voor auto. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet met fonteintje, woonkr., keuken met app., badkr. 1e verd.: overloop, 2 grote slaapkrs. 2e verd.: vaste trap naar grote hobbyzolder. Mogelijkheid voor 3e en 4e slaapkr. aanwezig. Het pand is v.v. kunststof kozijnen, ged. rolluiken en alarminstallatie. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 195.000,- k.k.

OIRSBEEK, Prov. weg zuid H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. (perc. opp.: 730 m2). Ind.: souterrain: kelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr., keuken, garage, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: ruime zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 348.000,- k.k.

SCHINVELD, Nieuwwijkstraat S
Rustig gel. vrijst. woonh. met grote garage en tuin met vijver. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., grote keuken met apparatuur, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr. Aanv.: spoedig. Koopprijs: ƒ 250.000,- k.k.

SITTARD(KOLLENBERG), Russellaan S
Op 1e locatie gel. uitst. onderh. vrijst. splitlevel bungalow met c.v., souterrain, inp. gagare geschikt voor 2 auto's en grote tuin/perc. opp: ± 1200 m2. Ind.: o.a.: living (39 m2), keuken, t.v. kamer, werkkr., 5 slaapkrs. en 2 balkons Aanv.: n.o.t.k. Vraagprijs: ƒ 625.000,- k.k.

SITTARD, Ruys de Beerenbrouckstraat S
Nabij centrum gel. goed onderh. tussengelegen woonh. met c.v., garage, berging, serre, kelder en tuin. Ind. o.a.: woonk., keuken, 4 slaapkrs., badkr. en zolder. Aanv.: n.o.t.k. Vraagprijs: ƒ 195.000,- k.k.

SITTARD, Vouerweg S
Rustig gel. halfvrijst. wooh. met c.v., dubb. garage, zolder en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, open keuken, badkr., 3 slaapkrs., zoldderkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 175.000,- k.k.

STEIN, Heerstraat Nrd. S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., kelder en prachtige tuin met veel privacy. Perc.opp.: 810 m2. Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard, mod. keuken met app., ap. zitkr., tuinkr., bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche. Vaste trap naar zolder. Pand is voor velerlei doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

STEIN, Houterend S
Rustig gel. zeer luxe vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage, carport en tuin. Ind. o.a.: woonkr., luxe keuken met alle app., 3 slaapkrs., luxe badkr. met ligb., douche en 2e toilet. Vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 279.000,- k.k.

VOERENDAAL, Heerlerweg H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., tuin en huiswei (perc. opp.: ± 3260 m2). Ind.: souterrain: 3 kelders. Beg. gr.: hal, woonkr. met kachel, eetkeuken, portaal met toilet, bijkeuken. 1e verd.: 4 ruime slaapkrs., badkr. met ligb. 2e verd.: vaste trap naar zolder (± 80 m2). Aanv.:i.o. Prijs: ƒ 378.000,- k.k.

Nieuwbouw

BRUNSSUM, Raadhuisstraat H
Aan de Raadhuisstraat worden 11 vrije sector appartementen met balkon gebouwd. Ind.: berging, entree, hal, woonkr. met open keuken, 2 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en toilet. Prijs: ƒ 157.900,- v.o.n.

GULPEN, Kiebeukel H
In het centrum van Gulpen worden door Derksen Bouw B.V. 10 luxe appartementen gebouwd met garage/berging en lift. Waarvan nog 2 appartementen te koop zijn. Oppervlakten van de app. variëren van 60 m2 tot 117 m2 (excl. terras). Prijs vanaf ƒ 185.000,- v.o.n. tot ƒ. 229.000,- v.o.n.

HEERLEN, Sittarderweg H
Op deze goed bereikbare en centraal gelegen lokatie te Heerlen worden 25 premie A-woningen gerealiseerd. De woningen worden degelijk gebouwd en goed afgewerkt. Woonkr., keuken, hal en toilet zijn op de beg. gr., evenals de inpandige berging. (mogelijkheid uitpandige berging). Op de 1e verd. zijn 3 royale slaapkrs. en een badkr. met douche. De zolder is bereikbaar via een vlizotrap. (mogelijkheid voor vaste trap). Deze aantrekkelijke woningen hebben een tuin aan de voor- en achterzijde. Prijs: ƒ 142.000,- v.o.n. excl. renteverlies.

SITTARD-OPHOVEN S
Op loopafstand van het oude stadspark worden in de wijk Ophoven aan de Haagstraat 7 bungalows gerealiseerd. De combinatie woonkamer-open keuken heeft een oppervlakte van 52 m2, de badkamer is zowel van een ligbad als van een douche voorzien, verder is er een ruime L-vorm. hoofdslaapkamer, een 2e slaapkamer en een grote berging. Prijzen vanaf ƒ 254.000,- v.o.n.

Nog slechts 1 te koop

VOERENDAAL, B.P. Kunderhoes H
In het B.P. Kunderhoes te Voerendaal is nog slechts 1 vrije sector won. te koop. Het betreft hier een ruime uitstekend gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Op de beg. gr.: bevindt zich een extra hobby c.q. studeerkr. Zolderverd.: is te bereiken middels een vaste trap. Perc. opp.: ca. 380 m2. Prijs: ƒ 334.460,- v.o.n. excl. renteverlies tijdens de bouw.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. - Sittard Maastricht Heerlen
6131 AL Sittard - Rijksweg Zd 35 - Tel. 046 - 595151
6411 AT Heerlen - Van Grunsvenplein 12 - Tel. 045 - 713746
6221 ED Maastricht - Wyckef Brugstraat 62 - Tel. 043 - 218941

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

grootste KENNEL van ...g. Alle jonge ras... Meer dan 60 ras... gar. en tatoeage. Kl... Th.Watsonln 34 (B). 09-3211644489 open maand. gesl.

...kuur geïmpregneerde PLANKEN, palen. ...isjes, vlonderplanken. ...handel Jos Kuijpers, ...raat 43, Margraten. 04458-1982.

...RD-PUPS te koop met ...boom, van uitmuntende ..., schriftelijke garantie. 04752-1885.

...ERS West-Highl.white ...rkshire- en Tibet. terr., ...ars, Shi-Tzu's, Wa... ...IA. 04459-1237 / 3097.

...koop schitterende BOB... ...UPS met stamboom. ...Janssen, 04747-2910.

...k. BERNER Sennenpups, ... en ingeënt, moeder ...stamb. ☎ 04104-75390.

...koop jonge PINZERS. ☎ ...71093.

... SIEREENDEN te ... ☎ 04498-56878.

...koop BOERENFOX, reu, ...nden oud. Telefoon ...52901.

...koop Engelse STAF... ...DSHIRE bull-terrier-..., ingeënt en ontwormd, stamboom, goede ...n. Tel. 045-213401.

...koop Golden RETRIE...-pups met stamboom, ...ende ouders, HD vrij, ... en ontwormd. Telef. ...18-1826.

...koop 2x HONDENKAR 2-..., vraagprijs ƒ 450,-. Tel. ...310098.

...koop weg. beëind. hobby ... FOKSCHAPEN ...p.st.; mini Shetland ... merry 1½ jaar oud met ...ren. Tel. 045-751241.

...k. KEESHONDEN en ... Elandhonden pups ...stamb., alleen serieuze ...bers. 04951-31540.

... nog enkele zeer mooie ...AARDPUPS, moeder ..., ingeënt, ontwormd, ...175,-. 04498-59668.

... nest Mechelse HER...UPS, ontwormd en in-... Tel. 04754-81269.

...d tehuis gez. voor jon... en volwassen POEZEN ...s. Tel. 04409-1247.

...k. IERSE SETTER-pup ...prima stamb., ingeënt ...wormd. ☎ 045-228433.

...k. West Highland White ...ERPUPS met stam-... Tel. 04920-10748.

...EAUXDOG pups en ...ups met stamboom. ...040-853824.

...koop GROENEN-...ER reu, 5 mnd. oud ...stamboom, ingeënt en ...nd. Tel. 045-323868.

...mooiste RASHONDEN ...stamb. en gar. in kennel ..."Lusthof" o.a. Yorkshire, ...er, Shi-Tzu, Westy, ..., Cairn, Jack Russel, ... Schnauzer, Chow ..., Husky, Fox, Pincher, ...hua, Dobberman, ...er, Bouvier, Mastino, ... Herder, Boxer, Fran... ...en Engelse Bulldog, ... Bullterrier, Labrador, ... Retriever, Spaniel, ... Berner Sennen, ... Lassie, Boemers enz. ...9-32.14.679708.

...d tehuis gezocht voor 4-... lieve BOUVIER. Tel. ...8-16364.

Te koop hele mooie jonge hondjes, moeder PEKINEES, vader Maltezer Leeuw, 6½ week oud. Telef. 045-214258.

Te k. Hollandse HERDERPUPS. Tel. 046-523838.

Te k. BOBTAIL reutjes met stamboom, 17 weken oud. Telefoon 045-315878.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

Weg. beëindeging hobby KLOKKEN en klokkenstellen, zoals 2x Moreau en staande open Franse zonneklok. Alleen serieuse gegadigden. Tel. 045-454317.

De grootste keuze en de beste kwaliteit in antiek vindt u alleen bij WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd. en zat.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Bel de Vakman

Het onderhoudsvrije platte dak van de toekomst.

Platte daken in slechte toestand bezorgen veel ongemak en ergernis! Laat daarom een vakman nú naar uw dak kijken voordat het handenvol geld kost!

Veugen

Dakbedekkingen Sittard

☎ 046-523306 of 06-52127603.

Schoorsteenvegen

Boy Hoen

Bel nu!!!!! ☎ 045-226309

Erkend door Rijk en brandweer.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.

Voor SIERBESTRATING, terras, oprit enz. erkend Stratenmakersbedrijf Nico Gerards. Vrijbl. prijsopgave en advies. Tel. 045-313958.

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

Gaat U VERHUIZEN. Bel 046-377122, wij verhuizen U tegen een betaalbare prijs.

STUCADOOR kan nog werkzaamheden aannemen. ☎ 045-460605.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Voor al uw WAND- en vloertegelwerk. Bel dan ☎ 045-227028.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN. Dakcentrale Limburg. Gratis offerte. Telef. 045-465285.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering, C.V. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Muziek

Roland Keyboardaanbieding: Roland E 16 keyboard.

DE opstarter met dezelfde klankkwaliteit als veel duurdere keyboards. Nu inclusief adaptor, keyboardstatief, (ƒ 69,-) verstelbare zitting, (ƒ 99,-) goede hoofdtelefoon, (ƒ 69,-) studieboek, (ƒ 15,-)

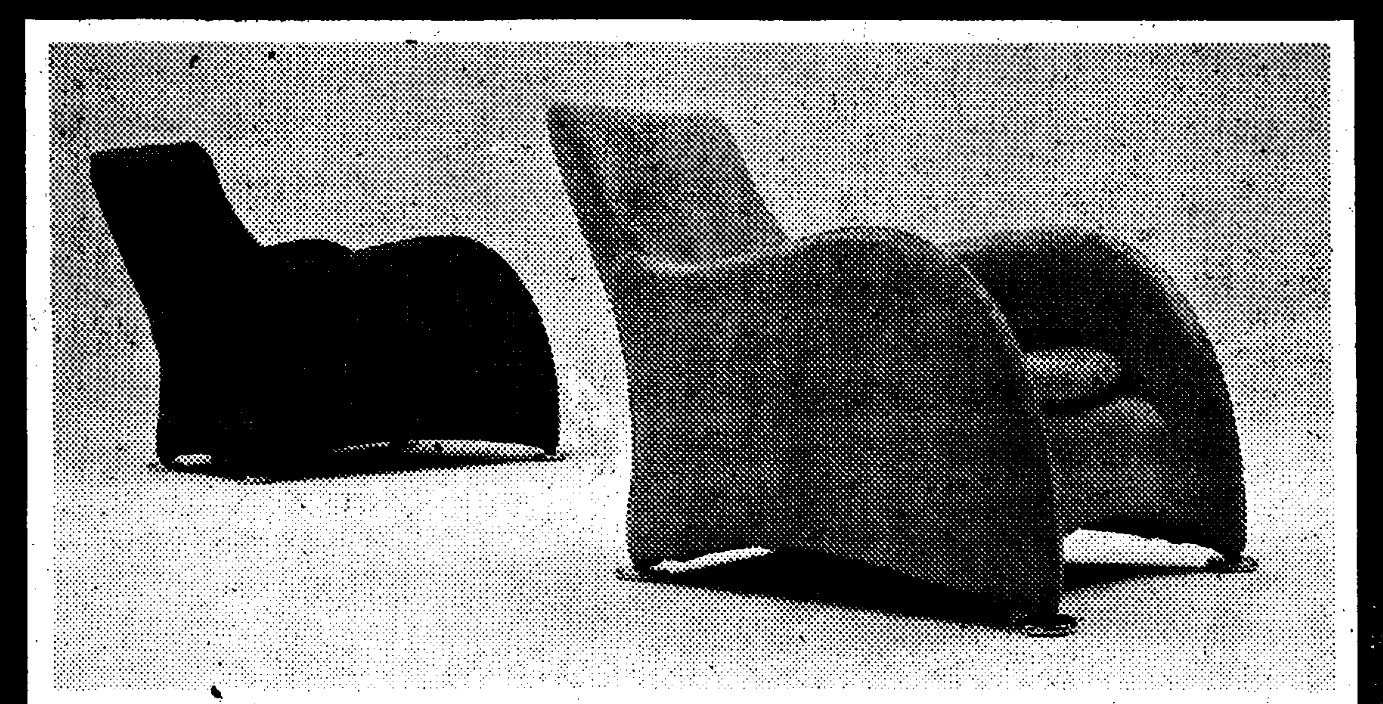
samen van ƒ 1.762,- voor ƒ 1.490,-.

5 Jaar vertrouwde Stalmeiergarantie!! Koop bij de man die het ook bedienen kan en neem les in onze gezellige keyboardschool.

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

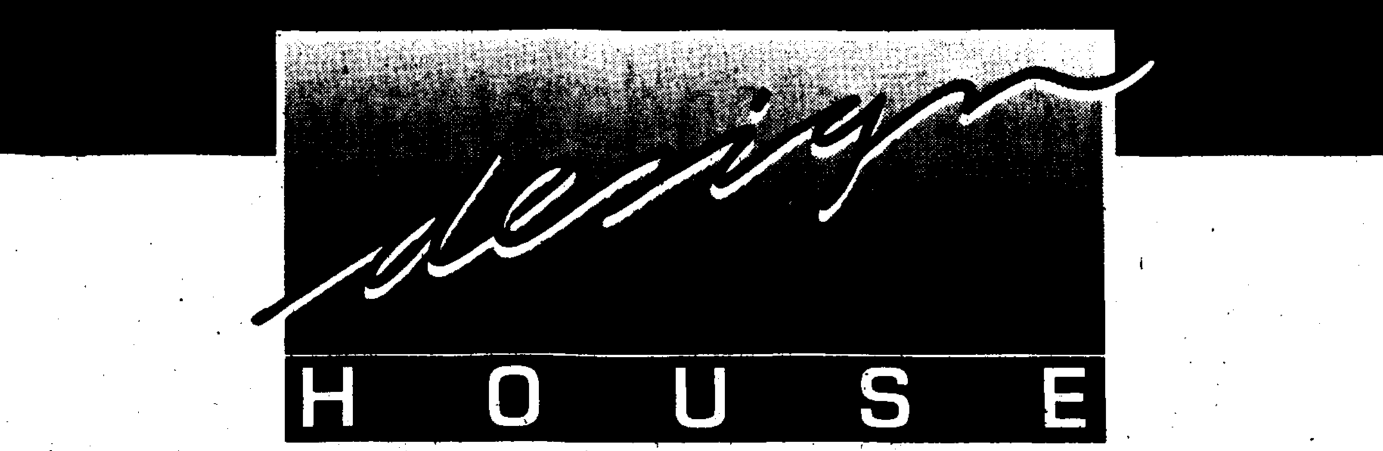
Hoofdstr. 32, Hoensbroek, ☎ 045-214253. Dond. koopavond.

INTERNATIONAAL DESIGN

op de Woonboulevard in Heerlen!

B&B Italia - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Behr - Molteni - Rolf Benz - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappellini - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durlet - Ligne Roset - Sahco Hesslein - Ghyczy - Ploeg - Flos - Artemide - Young - Möller Design - Danskina - Frighetto - Jori - Zanotta - Tecta - Vitra - Team by Wellis - Jaguar - Label - Bellato - Brühl & Sippold - Wittmann - Interlübke - Felice Rossi - Alessi - Castelijn - Minotti.

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen Telefoon 045 - 754200

Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Roger Brakelé

Gediplomeerd pianodocent
Coor lessen: ☎ 045-215621.

KEYBOARD-LES of electr. orgel-les voor jong en oud, alle soorten muziek, gegev. door gedipl. leraar. Inl. telef. 045-322813.

Te koop Marshall BOX 4x12", 140 Watt, Valvestate model, ƒ 650,-. 045-714487.

Kaarten te koop van PINK FLOYD voor 4 sept., zondag, incl. bus. Tel. 046-377333.

Te koop PIANO Czerny noten, i.z.g.st. ƒ 4.500,-. Telef. 045-453256.

Wederom uit U.S.A. grote partij gebruikte SOUSAFOONS en vele, vele andere blaas- en slaginstrumenten. Adams, Thorn, 04756-1324.

SAXOFOON kopen of huren! Bij Speciaalzaak Wil Bevers Saxofoons bent u aan het juiste adres. Ook voor reparatie en revisie. Marktstr. 19, Linne. Tel. 04746-4976. Open.tijden wo. en do. 9-12 uur; vr. en zat. 9-17 uur.

Piano's in alle prijsklassen. Te koop en te huur. PIANOHANDEL J. Somers & Zn. Akerstr. 82, Hoensbr. Telefoon 045-713751.

Gezocht voor Top-100 band met geregeld werk ervaren ZANGERES. Zonder ervaring onnodig te reflecteren. Inl. 04492-2753.

Huwelijksbureaus

Juist nu

is een inschrijving extra voordelig. Wilt u drie goede redenen weten om tot inschrijving over te gaan bel dan Heerlen e.o. 045-726539, mevr. Luchtman of stuur de bon naar: Postbus 5050, 6401 GB Heerlen

Dhr./mevr.:..............................Leeft.................

Adres:..

Woonplaats:...............................Tel......................

Mens en Relatie

Erkend AVR, een branchevereniging met vertrouwen van het ministerie van WVC!
SEPTEMBERMAAND = AKTIEMAAND

MARJA SCHIKS

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.

U hebt het druk, vrienden en hobby's, maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner. Informatie: 043-255448, Postbus 272, 6200 AG Maastricht. Erkend Alg. Ver. Relatiebureaus.

CUPIDO brengt u bij elkaar! Indien gewenst reeds binnen 1 week uw eerste contact. Vraag gratis en vrijblijvend de folder aan: 03451-11486 (automatisch) of 03451-31364 (telefoniste). 24 uur per dag, 7 dagen per week. Cupido: erkend, voordelig en één van Nederlands grootste relatie-organisaties.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te k. gevr. POSTZEGELS, munten en goud. Postzegel- en muntenhandel Palm, Akerstr. Noord 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Gevraagd KLEUREN TV'S, video's, ladendiepvries, stofzuiger, stereotorens en videocamera, ☎ 04406-12875.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Jongeman 29 jr. knap en slank, z.k.m. aantr., pittige DAME voor spannende LAT-relatie. Br.o.nr. B-05853, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Leuke dame, 58 jr. zoekt ser. MAN, 60-62 jr. Br.o.nr. B-05868, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Man, 48 jr. weduwn. zoekt lieve VROUW, 35-45 jr. reageren m. foto, later evt. relatie. Br.o.nr. B-05870, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Man, 55 jr. sportief, zkt. VROUW 48-53 jr. om leuke dingen te ondernemen en een fijne rel. op te bouwen. Br.o.nr. B-05873, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Een lieve eenvoudige man, 50 jr. zoekt een vaste RELATIE. Br.o.nr. B-05878, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Weduwe zoekt LAT-relatie met nette heer boven 70 jr. Br.o.nr. B-05881, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Modern stel 35-39 jr. zoekt leuke VRIENDIN v. uitgaan/vakantie e.d. Br.o.nr. B-05882, Limb. Dagbl. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Dame zkt. VRIENDIN in Geleen, 50-60 jr. met rijbewijs. Tel. 046-747595.

WEDUWNAAR 68 jaar zkt. kennism. met leuke vrouw om nog iets moois van het leven te maken. Br.o.nr. B-5856, Limb. Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bejaarde MAN zoekt kennismaking met een vrouw plm. 65 jr. of ouder voor samen te wonen. Dhr. Dircks, Gasthuisstr. 5, kmr. 216, Echt. ☎ 04754-87186.

Lieve Poolse VROUW, 39 jr., met goed kar., zoekt Nl. man met goed kar., liefst schrijven in Duits of Engels. Br.o.nr. B-05854, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge VROUW (28 jaar) in 'n rolst. wegens ziekte, zoekt een leuke jongeman tot 35 jaar die haar een plezier wil doen. Gel. tel.nr. vermelden. Br.o.nr. B-5867, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Modieus gekleurd.

Een bewuste keuze. Dit kost geen vermogen! Voorkom miskopen, bespaar bij het winkelen met een kleuradvies. Kies je kleur studio. Paulien Boogerd, Image Consultant. Telefoon 043-255160.

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten.

In de Witte Hal

Met volledige garantie en service!
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleurenTV-video's etc. waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst....

60% korting

OP = OP. Slechts enkele stuks!

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

BAUKNECHT DROGER
TRA 965, electronische droger, 5 kg inhoud, RVS trommel, reverserende trommel, luchtafvoer.
GEEN ƒ 1.229,- OF ƒ 899,- MAAR:
ƒ 699,-

ELECTROLUX KOELKAST
ER 1423 T koelkast met 3 sterren vriesvak, ruime inhoud, automatische ontdooiing, verstelbare rekken.
GEEN ƒ 749,- OF ƒ 599,- MAAR:
ƒ 399,-

ZANKER DIEPVRIES
ZGL 145 luxe uitvoering, 125 liter inhoud, 4 diepvriesladen, snelvries-schakeling.
GEEN ƒ 799,- OF ƒ 599,- MAAR:
ƒ 459,-

INDESIT WASAUTOMAAT
WE 1200 volautomaat met 1200 toeren centrifuge, kleine wasjes, energie spaarprogramma, 4,5 kg inhoud, diverse wasprogramma's.
GEEN ƒ 1.299,- OF ƒ 999,- MAAR:
ƒ 799,-

AKAI CASSETTEDECK
GX-R35, cassettedeck met autoreverse, tiptoetsbediening, dolby B + C, HX koppen.
GEEN ƒ 698,- OF ƒ 599,- MAAR:
ƒ 399,-

JVC MIDISET
W 45 CD, 2X 40 watt versterker, dubbel cassettedeck, digitale tuner met voorkeuzezenders, programmeerbare compact disc.
GEEN ƒ 1.198,- OF ƒ 849,- MAAR:
ƒ 599,-

WHARFEDALE LUIDSPREKERBOX
410, 2X 60 watt boxen, 2 weg-systeem.
GEEN ƒ 399,- OF ƒ 249,- MAAR:
ƒ 99,-

GRUNDIG KLEURENTELEVISIE
M 55-575, grootbeeld, daglichtscherm, teletext, afstandsbediening, 60 voorkeuzezenders, stereo geluidsweergave.
GEEN ƒ 1.829,- OF ƒ 1.399,- MAAR:
ƒ 899,-

WITTE HAL

SITTARD, Bergerweg 51-53, telef. 046-518162.
HEERLEN, Heerlerbaan 273, telef. 045-426842.
MAASTRICHT, Scharnerweg 66-70, telef. 043-633162.

AEG WASCOMBI ƒ 250,-; Philips bovenlader ƒ 150,- + ƒ 250,-; Philips droogautom. ƒ 100,- + ƒ 150,-. Philips voorlader ƒ 200,-. Alles 6 mnd. garantie. ☎ 045-275291.

Te koop aangeboden: DIEPVRIESKAST, 6 laden, z.g.st., prijs ƒ 500,-. Te bevragen tel. 045-228222.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-...

Kontakten/Clubs

...ondernemer zoekt geschikt ruim pand voor exploitatie van

Sexclub / escortbedrijf

...bestaande onderneming is ook welkom. Parkeergel. en discrete ligging gewenst. Aankoop/overname is direct afhandelbaar. Ligging zuid tot midden Limburg. Br.o.nr. B-05832, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Porky's Pretpark I en II

Hoensbroek 045-228481
Roosteren 04499-5500
+ Porky's Pretpark Escortservice.

Villa Liberta

...Wo., vrijd. en zat. v.a. 21.00 uur voor paren en alleenstaanden. 2e en laatste zaterd. v.d. maand NUDISTENPARTY. Tolerante paren woensdag en vrijdag voor 21.30 uur gratis entree. Maaseikerweg 24, Susteren, bandinfo 04499-4928.

Club & Escort Mirabelle.

Onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur. Leuke dames verwennen U. Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Parenclub Venus, Posterholt

Heinsbergerweg 70, ☎ 04742-2977. Vandaag gigantische verloting voor paren (ongelooflijk) Donderdag nudistenpartij met naaktshow door de ...maakte Francaise. Tevredenheid gewaarborgd.

Landhuis Hotel

De Verborghen Schat

...VEN. Planckstr. 6. Vandaag zaterdag vanaf 13.00 uur: Dames welkom voor Ladies-Party en van 20.00 uur tot in de vroege uurtjes. Party voor paren, homo en Lesbo met devote Betty e.a. in park-Ridderzaal en Pink Bar. Reserv. 00.32-41-810359.

Twilight escort

045-275618. kvk 49356
Escort all-in
☎ 045-326191
...Vm vrij v.a. 14.00 uur
...at. en zond.
v.a. 20.00 uur

SM-kontakten

...apart met meester of dienaar.
... 06-96.37 75 cpm.

Club La Bellle

Wij zijn van vakantie terug en verwachten u. Yvon Moni Karin, Biggi, Meggi, Regina, Anita. Elke dag geop. van 22.00-05.00. Alle creditcards geacc. Graverstr.13 Kerkrade-W. 045-416143. Ook Escort. Meisjes gevr.

Marilyn Escort

045-426331, va. 22-05.00 u.

Suprise Escort

Ook SM. 045-275900.

Wij hebben gerenoveerd, en ook nieuwe meisjes. Daarom weer een AANBIEDING deze maand

Privé Yvonne

De meisjes in ELEGANTE lingerie doen 2x Franse massage + intiem v. ƒ 85,-. Gezelligh. en drank GRATIS. Hygiëne op de 1e plaats. 7 Dagen geop. ma.-za. 11-24 uur, zond. 15-23 uur. Kapelwg 4, K'rade. 045-425100. Kom 'ns kijken.

HUIZE LYDIA

....IEDER HUISJE HEEFT ZIJN KRUISJES...
046-749662. Zaterdags van 13 tot 24 uur.

Romantica 045-419742

Privé en escort, 5 nw. meisjes, van 18-24 jaar, DDD-cup.

Sacha's Escort

045-463366 v.a. 17.00 uur. of bezoek CLUB EDEN Holzstr.103, Kerkrade.

Boys en Girls

escort service, striptease m/v 045-257368.

Tip: Diana, beeldschoon, licht getint stuk met lang zwart haar. Brenda, sterk donker poppetje + vele andere beauties bij:

Maastricht Privé

Jodenstraat 2. Telefoon: 043-254183.

Heren, alleen voor

dames

schrijf voor info naar: Postbus 3098, 6401 DN Heerlen.

Gratis sex

niet commerciële sexadressen en nummers van vrouwen. ☎ 046-752333.

ƒ 50,- all-in

Gratis film en koffie. Geop. v. 9-23 uur 045-423608.

Mannen gezocht!!

vrouwen zoeken niet commercieel sexcontact. ☎ 046-752333.

Brigitte, Nancy en Grieks
045-254598

J.man voor

Vrouwen

Pb. 2342, 6201 DA Maastricht.

Jongen/meisje

Escort. Tel. 045-428556.

BOYS LIJN 045-420775

Chauffeur gevraagd.

Boys 2 Men Escort
Div. Boys v.a. 18 jr.
Nu ook Spanking Boy Erik.
☎ 046-584087.

Privé Candy

Goed en discreet. Meisjes gevraagd. 045-212816.

Wij zijn een club met uitsluitend Ned., Belgische en Duitse meisjes. Weg. enorme drukte zoeken wij nog leuke Ned., Belg. en Duitse collega's. 045-228527.

Gevr. DAMES voor club en privé, intern mogelijk, vervoer in overleg aanwezig, ☎ 04780-84946 / 077-540847.

Meisjes.

Wij zoeken 2 meisjes voor onze club in Kerkrade. Bel voor inl. 045-425656 Mevr. Michelle of kom langs. Club L'Amitié, Kaalheidersteenweg 154, Kerkrade.

MEISJES gevr. voor privé overdag en voor Escort en Club in Kerkrade dag/nacht. 3 pic. (ƒ 60,-) voll. uitbet. Tel. va. 22.00 u. 045-416143.

LUXE club vraagt 'n leuke meid (weg. drukte) ƒ 3.000,- per wk. halen/brengen. Tel. 00.32-11602729, (na 14 u).

Wij hebben nog plaats voor een TELEFONISTE, een escortchauffeur en 2 leuke dames. 045-429291.

06-lijnen

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachttijd! 1 gpm.

Hete Sex

Ik werd van alle kanten gepakt, wil je weten hoe BEL..06..(1,- p.m.)
320.320.20.

Nymf Linda

Geniet van 2 kanten. 1 g.p.m.
06-320.320.14

Adressen

Dames geven hun adressen en telefoonnummer. 1 gpm.
06-96.85

HOMOKONTAKTEN
Zoek je 'n lekkere hete jongen?

Gaydating

06-95.18 75 cpm.

Direct contact

met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u./p.d. 100 cpm.

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4311 of 4611

Mannen bellen v. ƒ 1,- p.m.
Telefoonsex 06-9596
Sex direct 06-9819
Top contact 06-9845
Hete meiden 06-9785

Gratis telefoonsex voor vrouwen 06-4366 of 4622

Mannen bellen v. ƒ 1,-p.m.
Telefoonsex 06-9713
Super sex 06-9716
Sex direct 06-9718
Sexcontact 06-9635
Sex plezier voor 2 06-9894
Live sex 06-320.325.00
Regiosex 06-320.325.92

Homosex voor 2

(ƒ 1,- p.m.)
Jack Off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transsexueel 321.36

Sex-tapes

beestachtig
1 g.p.m. 06-320.350.66

Live direct apart

ook voor adressen en tel.nrs!
06-340.350.80 (50 cphm).

"Nieuwe rage"
06-96.53
Spreek 'n leuke boodschap in en luister dan naar die van andere bellers. Vind jij 'n leuk iemand of iemand jou, dan wordt je direct live doorverbonden. 75 cpm. Vrouwen bellen gratis.

Privé en keihard

meiden voor live sex-contact. 06-320.330.68 1 g.p.m.

Zij stapt in zijn auto. Zijn hand kruipt onder haar rokje. Op een stille landweg laat ze zijn versnellingspook

trillen...

1 gpm 06-340.340.15

De Sadist

lachte wreed naar het vastgebonden meisje
(ƒ 1,- p.m.) 06-340.340.90

(ƒ 1,- p.m.) Kom maar met je hand onder m'n BH zei ze tegen de knul. En heb je dit wel 'ns gezien? Toen trok ze haar slipje uit.
06-340.350.60

(ƒ 1,- p.m.) Nel ligt in bed met haar nieuwe vriend. "Is het goed als zij toekijkt?"
06-340.340.55

(ƒ 1,- p.m.) met 2 jongens in 't kleedhokje liet ze haar badpak zakken. "Voel 'ns! Wie wil er eerst?"
06-340.340.21

Taboe

beestachtig bep!

1 gpm. 06-320.327.20

(ƒ 1,- p.m.) Opeens deed hij m'n rokje omhoog en m'n broekje n. beneden. "Maar meneer toch, wat doet u nu?
06-340.340.30

Kaviaar en d'r gouden drank Extreem SM 24 pd live gpm.
06-320.329.20

Praat nu zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in! Bel nu! (100 cpm)
06-9664

Erv. vrouwen

40 jaar zoeken sexkontakt. 06-350.290.37 (75 cpm)

Thuiskontakt

hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9811 (75 cpm)

Gratis sexgesprek

voor vrouwen. Dames bel 06-4300. Heren bel 06-9667 (100 cpm)

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9502 ***

Eenzame hete vrouwen zoeken

Anoniem sexkontakt

Bel nu 06-9511 (75 cpm)

Hete vrouwen willen met jou

Sexgesprek

06-320.322.33 (75 cpm)

Gratis sexkontakt

voor vrouwen: 06-4909
Mannen bel 06-9804 (75 cpm)

Sex voor twee

telefoonsex met vrouwen 06-320.330.46 (75 cpm)

Privé telefoonnummers van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9605 ***

Rijpe vrouwen

zoeken onervaren jongens 06-9504 (75 cpm)

sex v. achteren

Marcha achterlangs 1 gpm 06-9618

Anonieme sexdating

Sexkontakt met eenzame vrouwen 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee

sexgesprek met 'n vrouw 06-320.330.82 (75 cpm)

SM voor 2

snelle SM-kontakten 06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakten

Zoek je 'n hete jongen? 06*320*330*18 (75 cpm)

Anonieme

sexadresjes van vrouwen. Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Let op! BLIND DATE via de telefoon.

Direkt apart

Leuke meiden, bel 06-95.95 - 75 cpm.

Telefoonsex

Hete vrouwen bellen gratis! 06-320.330.87 (75 cpm)

Volrijpe

Vrouwen, zoeken anoniem en niet-commercieel sexkontakt.
06-96 56 - 75 cpm.

Homo-jongens

Hoor ze heet TEKEER gaan. 06-320*330*88 (75 cpm)

NIEUW! Sexdoorschakellijn: vrouwen willen

Direkt sex

Bel nu: 06-97.50 - 75 cpm.

Gratis-sex

voor vrouwen: 06-4300, heren bel: 06-320.330.91 (75 cpm)

Homo kontakt

Direkt apart met een hete knul uit Limburg!! Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Hete vrouwen uit de regio

Limburg

06-350.23.047 (100 cpm)

Discreet

sexkontakt met rijpe meiden! 06-320.330.42 (75 cpm)

Anonieme

sexafspraakjes in Limburg. 06-320.330.79 (75 cpm)

SM-Kontakt

voor strenge afspraken! 06-320.325.80 (100 cpm)

Heerlijk discreet

Direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!! 06-320.322.11 (75 cpm)

Rijpe vrouwen

zoeken jongens voor een slippertje. AKTIE! 06-97.80 - 75 cpm.

Zin in 'n WIP? Bel de gewillige dames direkt - 75 cpm.
06-9877

Rijpe vrouwen

willen sexkontakt (niet commercieel) 06-98.90 - 75 cpm.

Zoek je RIJPE vrouwen voor

sexkontakt

(niet commercieel). Bel: 06-350.286.53 - 1 gpm.

Sex via je Postcode!

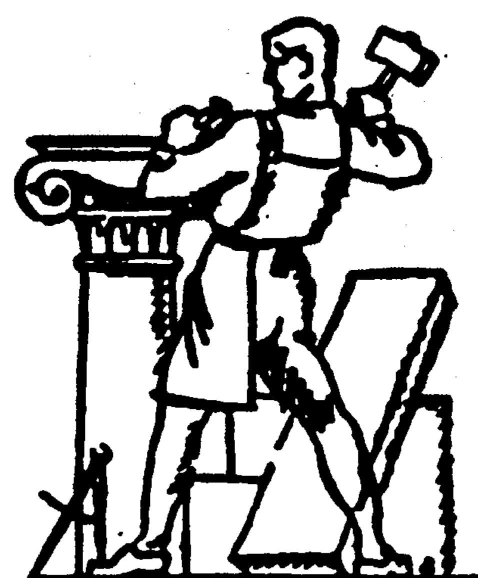
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw directe leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Boerderij-geheimen

extreem bizar

1 g.p.m. 06 320.329.19

Wijngaardsweg 10, Hoensbroek, tel. 045-227700

Marmer, graniet en leisteen voor uw gehele interieur en exterieur

---

De veelzijdige kwaliteitsbouwers van Zuid-Nederland...

Bouwbedrijven Jongen BV
Bouwontwikkeling Jongen BV Landgraaf
Aannemersbedrijf:
- Jongen BV, Landgraaf
- Van Kan-Jongen BV, Maastricht
- Louis Scheepers BV, Roermond
- Van Nieuwenhuizen-Jongen BV, Venlo
- Jongen Geldrop BV, Geldrop
- Heeffer en van Elzakker BV. Halsteren
- Gebrs. v.d. Ven Tilburg BV. Tilburg
- Van Agtmaal BV. Oudenbosch
- Van Boxmeer BV. Uden
- Van Bergen Bouw BV. Beuningen

In uw regio:

BOUWBEDRIJVEN JONGEN BV

Hompertsweg 34, Postbus 31007 6370 AA Landgraaf
Telefoon 045-700200
Telefax 045-726915

Neven- en onderstaande bedrijven realiseerden nieuwbouw

MOONEN-WANDERS

Ook hier leverden wij het interieur

buroTronic
OFFICE SYSTEMS

Wijngaardsweg 22, 6412 PJ Heerlen
Tel. 045-231484 **Fax 045-223463**

Metselwerk uitgevoerd door aannemersbedrijf

TiGro

Marga Klompéstr. 3
6416 HR Heerlen
Tel. 045-429418

Proficiat met uw nieuwbouw

Ook hier werd de
bitumineuze dakbedekking en isolatie
op vakkundige wijze aangebracht door

ZUIDDAK B.V.

Sinds 1968
Z D

ZUIDDAK B.V. DAKDEKKERSBEDRIJF
GROOT- en KLEINHANDEL IN DAKBEDEKKINGSMATERIALEN
Ampèrestraat 5, 6372 BB Landgraaf
(Schaesberg) tel. 045-314218

Proficiat met deze geweldige verbouwing

Electro Bemelmans
Unolaan 33
Heerlerheide
045-212330

UNETO
Erkend Elektrotechnisch Waarborginstallateur

Akerstraat N. 92-98
6431 HP Hoensbroek
Telefoon 045-212688

Het team van Bloemsierkunst Ogenlust wenst de direktie en alle medewerkers een **STEENGOED** sukses in het vernieuwd bedrijf.

De onderhoudsvrije zijden beplanting werd door ons geheel gearrangeerd.

Bloemsierkunst
Ogenlust
Carla en Wim van Straten

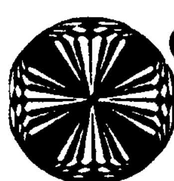
---

mebin Zuid Limburg

betonwarenfabriek 'urmond' b.v.

Veel succes

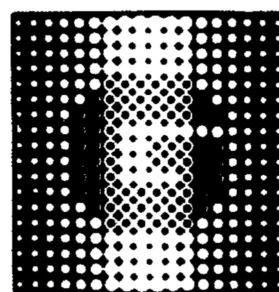
Halve Maanweg 10,
6121 PB Born, tel. 04498-55200.

EUROMARMESTA b.v.
Wijngaardsweg 10A
6412 PJ Heerlen
Tel. 045 - 216459 Fax. 045 - 225128

Moonen-Wanders veel succes met uw nieuwe showroom.

Wij verzorgden ook hier het leggen en stellen van vloeren en de gevel aan de showroom.

GOSINK TECHNIEK

Beter op het gebied van installaties, service onderhoud en beheer van:
- centrale verwarming
- luchtbehandeling
- sanitaire installaties
- industriële leidingen
- elektrotechniek
- gebouwenbeheersystemen

Proficiat en véél succes

Industriestraat 29, 6433 JW Hoensbroek,
telefoon 045-218242
24-uur service telefoon 045-218242

CONTAINERS
GRONDVERZET
MACHINEVERHUUR
ZAND & GRIND

Burg. Slanghenstraat 7a
6433 AR Hoensbroek
T 045 - 226233
F 045 - 227868

Bovenderstraat 34
6447 CE Merkelbeek
Gem. Onderbanken
T 04492 - 3076

TRANSPORTEN

vossenberg bv

BANENVIZIER — DE KRANT VAN LIMBURG

Gratis vacature-bijlage van het Limburgs Dagblad

1e jaargang nr. 3 — Zaterdag 27 augustus 1994

Economisch herstel in Limburg groter dan verwacht

Vraag naar arbeid neemt weer toe

De Nederlandse economie heeft een aantal zorgelijke jaren gekend. Nauwelijks economische groei, teruglopende werkgelegenheid en stijging van de werkloosheid. Deze economische teruggang is ook niet aan Zuid-Limburg voorbijgegaan. Ook hier drukt de economische situatie haar stempel op de werkgelegenheid. Maar het tij lijkt - sneller dan verwacht zelfs - te keren. In onderstaand verhaal belicht 'BanenVizier' de situatie op de Limburgse arbeidsmarkt.

In 1994 is de economische groei groter dan vorig jaar. Dat geldt niet alleen voor Nederland als geheel, maar ook voor Zuid-Limburg. En de verwachtingen zijn positief. Want ook voor 1995 wordt een verdere toename van de economische groei verwacht. Dit herstel van de economie heeft ook gunstige gevolgen voor de vraag naar arbeid. In de loop van 1994 groeit de werkgelegenheid, het aantal vacatures stijgt en de werkloosheid neemt af.

Noodweer drijft over

De afgelopen jaren pakten donkere wolken zich samen boven de Zuidlimburgse arbeidsmarkt. In 1993 was de ontwikkeling van de werkgelegenheid nog ongunstiger dan in de jaren daarvoor. Voor het eerst in tien jaar daalde de werkgelegenheid. De werkloosheid nam aanzienlijk toe. Dit was onder andere een gevolg van de afname van de werkgelegenheid bij de grotere bedrijven in de regio.
Maar het noodweer begint over te drijven. Grote bedrijven, die zich nu meer concentreren op hun hoofdtaken, hebben tal van ondersteunende activiteiten uitbesteed aan toeleveringsbedrijven (waardoor in die sector de werkgelegenheid stijgt). Ook de vrees voor de Oostbloklanden, waar tegen veel lagere kosten geproduceerd kan worden, bleek grotendeels ongegrond. Sterker nog, het Oostblok bleek voor veel firma's een nieuwe afzetmarkt.

Spreiding rijksdiensten

We keren even terug in de tijd. Hoe zag de Limburgse arbeidsmarkt er zo'n vijftien jaar geleden uit? Eind jaren zeventig was het droevig gesteld met de werkgelegenheid in Zuid-Limburg. De werkloosheid in dit deel van Nederland was dubbel zo hoog als landelijk. Maar dankzij voortvarend overheidsbeleid is deze situatie ten gunste gekeerd. Vanuit de Nederlandse overheid is extra geld naar Zuid-Limburg gekomen, waarmee een groot aantal arbeidsplaatsen kon worden geschapen. Bovendien leverde de spreiding van de rijksdiensten vele duizenden arbeidsplaatsen op.
Sindsdien is de werkloosheidsontwikkeling in Limburg voortdurend 'minder ongunstig' dan in de rest van Nederland, zelfs nu de extraatjes van de Nederlandse overheid (PNL-beleid) verdwenen zijn. De economie in Zuid-Limburg blijkt gezond genoeg om zelf voor voldoende werkgelegenheid te zorgen.

Spreiding werkloosheid

In december 1993 waren er in Nederland 829.000 werklozen, ook wel de 'Niet Werkende Werkzoekenden' genoemd. Dat is 12,9% van de beroepsbevolking. In Limburg waren er op dat moment 59.500 werklozen, 12,7% van de beroepsbevolking. Kijken we specifiek naar Zuid-Limburg, dan zien we dat het percentage hier hoger ligt dan landelijk. In Zuid-Limburg waren er 36.160 werklozen, oftewel 14% van de beroepsbevolking.

Binnen de regio Zuid-Limburg is het werkloosheidscijfer in de Westelijke Mijnstreek inmiddels onder het landelijk gemiddelde gezakt en bedraagt nog 12,1%.
Vergelijken we de werkloosheidscijfers van de verschillende gemeenten, dan spant de gemeente Heerlen de kroon. Heerlen kent een werkloosheidspercentage van maar liefst 19,3%. De kleinste gemeente met een percentage dat boven het provinciale gemiddelde ligt is Valkenburg aan de Geul. Deze gemeente, met bijna 18.000 inwoners, heeft een werklozenaandeel van 15%.
Meestal neemt het aantal werklozen toe naarmate het aantal inwoners van een plaats groter is. Opvallend is dan te constateren dat Maastricht een relatief laag werkloosheidscijfer heeft en Roermond, Brunssum, Valkenburg aan de Geul daarentegen een hoog aandeel werklozen hebben.
De werkloosheid zal de komende jaren dalen, zo is de verwachting. Waarom? De economie groeit weer. Daarbij komt een extra groei van het aantal deeltijdbanen. Deze combinatie schept werkgelegenheid.
In Zuid-Limburg is de groei van de beroepsbevolking minder groot dan landelijk. Dat betekent dat bij eenzelfde groei van de vraag naar arbeid, de werkloosheid in Zuid-Limburg verder zal dalen. Dit heeft tot gevolg dat - over een aantal jaren - de werkloosheid in Zuid-Limburg niet meer hoger zal zijn dan het landelijk gemiddelde.

(Bron: ETIL/W. Derks)

• *Het vacature-aanbod, ook bij de arbeidsbureaus, neemt weer toe*

Lees de 'spelregels' op pag. 2

In deze BanenVizier staan 500 vacatures in Limburg, de rest van Nederland en de Euregio Maas-Rijn

HEERLEN - Dit is de derde uitgave van BanenVizier, de gratis vacaturebijlage van het Limburgs Dagblad die elke laatste zaterdag van de maand verschijnt. In dit nummer staan circa 500 actuele vacante functies in Limburg, de rest van Nederland en de buurlanden (Euregio Maas-Rijn). Wilt u méér weten over die banen? Lees dan eerst de spelregels op pagina 2. Pas daarna vult u de Vacature-Bon in die u (rechts) op deze pagina ziet staan.
Het Limburgs Dagblad, DE krant van Limburg, wenst u veel sukses bij het vinden van een baan!

JA, IK WIL MEER INFORMATIE!

Ik wens de advertentie(s) van vacature nr(s) .... (max. 2 per bon) te ontvangen. Een gefrankeerde (postzegel van 80 cent) en geadresseerde retour-envelop (met daarop mijn adres) is bijgesloten.

Naam:

Straat:

Postcode en woonplaats:

Telefoon:

Ik ben wel/geen abonnee van het Limburgs Dagblad (doorhalen wat niet van toepassing is).
Stuur deze bon - in een voldoende gefrankeerde envelop - vóór 1 SEPTEMBER naar:

Limburgs Dagblad
BANENVIZIER, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen

Limburgs Dagblad
BANENVIZIER

Het resultaat na twee uitgaven: 1274 reacties.

Op zoek naar werk? Maak uw keuze!

HEERLEN - Dit is de DERDE uitgave van BANENVIZIER, de gratis vacature-bijlage die wordt uitgegeven door de commerciële afdeling van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad. ELKE LAATSTE ZATERDAG VAN DE MAAND valt deze bijlage bij alle abonnees van het Limburgs Dagblad in de bus. Op die (zater)dag is BANENVIZIER ook verkrijgbaar via de losse verkoop.

1274 Reacties

Op de eerste uitgave (25 juni) kwamen 512 reacties binnen en 762 op de tweede (30 juli). Dat wil zeggen: 1274 lezers van het Limburgs Dagblad stuurden - tijdens de vakantieperiode - de vacature-bon in en gaven daarmee te kennen op zoek te zijn naar een (andere) baan.

Onderverdeling vacatures

In het eerste gedeelte van deze BANENVIZIER staan de actuele vacatures in de provincie LIMBURG vermeld: in het tweede gedeelte staan de vacatures in de REST VAN NEDERLAND en de GRENSGEBIEDEN (Euregio Maas-Rijn).

U wilt meer informatie over een vacature?

In deze BANENVIZIER staan de actuele vacatures op zeer beknopte wijze vermeld. In volgorde: beroep, type bedrijf/organisatie, standplaats en vacature-nummer. Het Limburgs Dagblad beschikt over de volledige gegevens van al die vacatures.
Wilt u dus méér weten over een bepaalde vacature, vul dan de vacaturebon in (pagina 1, rechtsonder). Die bon stuurt u - samen met een gefrankeerde (postzegel van 80 cent) en geadresseerde envelop (waarop uw eigen adres staat) vóór donderdag 1 september terug naar het Limburgs Dagblad.
Binnen enkele dagen hebt u dan de 'complete' advertentie, waarin die vacature(s) wordt/worden vermeld, in huis.

Belangrijke spelregels

Het Limburgs Dagblad neemt alleen die vacature-bonnen in behandeling welke:
- volledig zijn ingevuld
- voorzien zijn van een geadresseerde en voldoende gefrankeerde retour-envelop
- vóór donderdagavond 1 september (datum poststempel) zijn verzonden.

Dat laatste is nodig vanwege de termijn waarbinnen sollicitanten moeten reageren op de in deze BANENVIZIER vermelde vacatures.

U mag per BON maximaal TWEE advertenties opvragen.
Het Limburgs Dagblad, DE krant van Limburg, wenst u veel sukses bij het vinden van een baan!

De volgende BANENVIZIER verschijnt op ZATERDAG 24 SEPTEMBER.

VACATURES BANENVIZIER LIMBURG

Bankwezen, verzekeringen, zakelijke dienstverlening

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
boekhoudkundig medewerker	Administratiekantoor	Geleen	12.33
administratief medewerker	Register-accountantsbureau	Heerlen	11.5
ervaren assurantie-adviseur	Financiële dienstverlener	Heerlen	11.15
acceptanten benzine/brand	Assurantiekantoor	Limburg of Brabant	12.29
assurantie-buitendienstmedewerkers	Assurantiebedrijf	Limburg of Brabant	12.30
ervaren assistent-accountants aa	Accountantbureau	Limburg of Brabant	12.28
fiscalisten	Via uitzendbureau	Limburg of Brabant	12.31
juridische secretaressen	Accountant- en verzekeringsbureau	Limburg of Brabant	12.27
consultant	Detacheringsorganisatie	Maastricht	12.39
hbo'er p & o	Uitzendbureau	Maastricht	12.47
secretaresse	Assurantiekantoor	Spaubeek	12.20
accountant-administratieconsulent	Accountantskantoor	Venray	20.1
secretaresse	Belastingadviseurs	Weert	20.9

Gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijk werk

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
organisator recreatieve activiteiten	Bejaardencentrum	Maastricht	12.42
verpleeghuisarts	Psycho-medisch centrum	Maastricht	12.22

Utiliteits- en woningbouw, weg- en waterbouw, onderhoud

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
gas/waterfitters	Wegenbouwer	Beek	12.24
lassers	Wegenbouwer	Beek	12.25
pijpfitters	Wegenbouwer	Beek	12.26
machinist rups-graafmachine	Grondverzetbedrijf	Berg en Terblijt	12.57
pijpfitters en lassers elektr/tig	Constructiebedrijf	Geleen	12.54
aankomend secretaresse	Architektenbureau	Gulpen	11.19
algemeen medewerker	Woningbouwvereniging	Gulpen	12.15
ijzervlechters en maatvoerders	IJzervlechterij	Heerlen	11.23
ervaren bulldozermachinist	Aannemer	Heinkenszand	11.11
machinist rups-graafmachine	Grondverzetbedrijf	Kerkrade	11.27
onderhoudsmedewerker	Woningbouwvereniging	Maastricht	12.16
uitvoerder	Bouwbedrijf	Panningen	20.34
ingenieur wegenbouw	Wegenbouwer	Schinnen	25.51
calculatie/mts ww	Wegenbouwer	Voerendaal	11.32
kraanmachinist	Wegenbouwer	Voerendaal	11.31
voorman vakman wegenbouw	Wegenbouwer	Voerendaal	11.30

Onderwijs, onderzoek

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
post-doc gezondheidswetenschappen	Rijksuniversiteit	Maastricht	15.20
practicumbegeleider distributie	Hogeschool	Maastricht	11.16
practicumbegeleider productie	Hogeschool	Maastricht	11.17
ervaren juridisch medewerker	Koepelorganisatie middelbaar onderwijs	Sittard	12.11
adviseur/verkoper	Opleidingsinstituut	Venlo	16.21
docent computeropleidingen (parttime)	Opleidingsinstituut	Venlo	20.59
groepsleerkracht groep 1/2	Basisschool	Voerendaal	12.4
groepsleerkracht groep 5	Basisschool	Voerendaal	12.5
groepsleerkracht groep 6/8 (7 uur)	Basisschool	Voerendaal	12.6

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
parttime pompbediende	Tankstation	Beek	12.52
technisch commercieel medewerker	Tankstation	Beek	12.51
technisch-commercieel afgevaardigde	Handelsfirma techniek	Belgisch- en Nederlands-Limburg	23.15
receptioniste	Importeur natuursteen	Echt	12.12
aankomend of assistent opticien	Opticien	Eijsden	12.14
franchise-houder	Modebranche	Limburg	12.7

Samenwerking tussen universiteiten in Aken, Diepenbeek, Luik en Maastricht

Kennis-uitwisseling op de vierkante meter

MAASTRICHT - Nergens in Europa bevinden zich vier universiteiten binnen een straal van zestig kilometer - behalve dan, hoe kan het ook anders, in de Euregio Maas-Rijn waar drie landen elkaar kruisen. Drs. L.E.H. Vredevoogd, voorzitter van het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht (hij is op dit moment tijdelijk gestationeerd bij de universiteit in Leiden), denkt dat er op termijn 'mooie dingen' te gebeuren staan in het kader van EURES, het Europees programma dat grensoverschrijdend arbeid en scholing stimuleert.

De universiteiten in Aken (40.000 studenten), Diepenbeek/Hasselt (2750), Luik (12.000) en Maastricht (7500) tellen, naast 62.500 studenten, ook honderden onderzoekers, onder wie tal van prominente wetenschappers met internationale vermaardheid. De Technische Hochschule in Aken is in haar sector, zelfs de grootste in Europa.
Vredevoogd: 'Met z'n vieren zijn wij samen tot heel wat in staat.' Maar, zegt hij er meteen bij, 'het gaat om dat woord "samen". We staan eigenlijk nog maar aan het begin van een echte samenwerking.'

De universitaire bestuurders van de vier instellingen, zegt hij, zijn het in ieder geval eens: samenwerking moet. Enerzijds omdat wetenschap grenzenloos is, letterlijk en figuurlijk, anderzijds omdat er in het nieuwe Europa absoluut geen plaats meer is voor hokjesgeest. Samenwerking kun je niet opleggen van bovenaf, weet Vredevoogd. 'Ook niet als voorzitters van vier universiteiten. Het gaat er om dat de wetenschappers en onderzoekers, die vooral, de meerwaarde inzien van een samenwerking met een andere universiteit in deze Euregio. Het moet daadwerkelijk tot iets leiden.'

• *Drs. L. Vredevoogd: 'Je moet tenminste tien, vijftien jaar uittrekken om de muren tussen Nederland, België en Duitsland af te breken'*

Inmiddels is een pril begin gemaakt met overdracht en uitwisseling van kennis. Want waarom zou je als wetenschapper naar Japan of de Verenigde Staten afreizen als je bij de 'buurman' terecht kunt? Dat we nou niet eerder op dat idee zijn gekomen, nietwaar?

Vredevoogd: 'Maar vergeet niet, we hebben sinds de vorige eeuw, en soms nog langer, ons uiterste best gedaan om barrières op te werpen tussen België, Duitsland en Nederland, op tal van gebieden. Wij hebben beslist geen anderhalve eeuw nodig om die muren af te breken, maar je mag er toch wel tenminste tien, vijftien jaar voor uittrekken, dunkt me.'

De 'vier' hebben op onderwijsgebied overigens een voorsprong, aldus Vredevoogd. 'Studenten kunnen voor een deel van hun studie of hun stageperiode bij de 'buren' terecht, je kunt zelfs samen studierichtingen ontwikkelen. Maar ik zeg daarbij - en ik herhaal het voortdurend: het gaat op dit moment pas om hele kleine stapjes voorwaarts.' Twee keer per jaar komen de bestuurders van de vier universiteiten (formeel) bij elkaar over de vloer om - Euregionaal gezien - dichter naar elkaar toe te groeien. Daarnaast is er frequent ad hoc overleg.

In financiële zin, zegt Vredevoogd, zijn er mogelijkheden om gezamenlijke projecten op te zetten. 'Als je in Brussel een goed doortimmerd plan neerlegt, zorgt de Europese Commissie in de regel voor geldelijke ondersteuning.'
De diversiteit van de vier universiteiten is tevens de grote kracht. En het is begrijpelijk dat 'alle vier de steden afzonderlijk werken aan verbreding van hun internationale imago', zegt hij. 'Maar dat hoeft elkaar niet te bijten. Want wat voor de een goed is, is ook goed voor de ander.'

> **'Werkzoekenden op academisch niveau moeten meer over de grenzen kijken als het om hun werkgelegenheid gaat...'**

De Rijksuniversiteit Limburg beschikt sinds eind vorig jaar over een Loopbaan Advies Centrum (LAC) voor studenten. Het LAC, een co-productie van de universiteit, Arbeidsvoorziening Zuid-Limburg en het uitzendbureau Top-Start (speciaal voor academici en HBO'ers), maakt bijna-afgestudeerde academici o.a. attent op vacatures in Nederland, de Euregio Maas-Rijn en het 'verre' buitenland. Dat is mede de verdienste van EURES, zegt Vredevoogd, die vindt dat 'werkzoekenden op academisch niveau nog méér over de grenzen heen moeten kijken als het om hun werkgelegenheid gaat.'

Bi-diplomering

Over een paar jaar, zegt hij, moet bi-diplomering een feit kunnen zijn (het in het ene land behaalde diploma is dan ook geldig in het buurland). Op de wat langere termijn - 'maar dan heb ik het over het jaar 2000 of daarna' - zou er één studentenkaart moeten komen, zodat de student gedeelten van zijn studie bij de 'ander' kan volgen en aansluitend 'Euregionaal gecertificeerd' is.

Vredevoogd denkt ook aan gemeenschappelijke onderzoeksprojecten en onderwijsprogramma's, zodat studenten zelf kunnen bepalen bij welke hoogleraar zij in Aken, Diepenbeek/Hasselt, Luik of Maastricht hun studie-onderdelen volgen. Hij geeft toe dat zoiets anno 1994 'mogelijk ietwat utopisch' klinkt, maar 'het is wel de enige juiste weg die wij in deze Euregio en dit Europa moeten gaan'.

(Dit is een bewerking van een eerdere publicatie in 'EURES-Info', het vakblad dat bericht over Arbeid & Scholing in de Euregio Maas-Rijn)

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
technisch verkoper	Klimaatbeheersing	Winterswijk	26.73
cnc-frezers-kotteraars	Constructiebedrijf	Zonhoven (B)	23.11
bewaker	Industriële onderneming	Zowel binnen als buiten Duitsland	21.9
accountmanager vers vlees	Vleesverwerkende industrie	Zuid-Nederland	14.31
assistent plant manager	Multinational	Zuid-Nederland	25.3
verkoop-manager	Productiebedrijf	Zuid-Nederland	25.27
ervaren werkvoorbereider	Machinefabriek	Zuidoost-Brabant	12.36
financial manager	Multinational	Zuidoost-Nederland	25.8
commerciële medewerkers	Staalbedrijf	Zwijndrecht	16.18

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
ingenieur	Systeemhuis	Aken	21.19
systeembouwer	Software bedrijf	Amstelveen	14.22
afdelingshoofd applicatiebeheer	Rijksoverheid	Den Haag	25.43
medewerker systeembeheer	Bibliotheek	Den Haag	15.8
office manager	Softwarehouse	Den Haag	16.17
senior adviseur automatisering	Rijksoverheid	Den Haag	25.44
architekt	Makelaardij	Düsseldorf	26.66
secretaresse	Makelaardij	Düsseldorf	26.67
accountant director inform. technology	Communicatie-adviseurs	Eindhoven	20.10
projectleider/consultant	Systeemintegrator	Eindhoven	25.5
secretaresse	Technisch dienstverlener	Eindhoven	20.29
demonstrateur	Software-ontwikkelaar	Enschede	15.5
distributor liaison officer	Softwareontwikkelaar	Enschede	15.4
consultant netwerken	Hard- en software distributeur	Regio Eindhoven	20.36
c++ programmeurs	Softwarehouse	Rotterdam	16.31
cobol programmeurs	Softwarehouse	Rotterdam	16.30
hoofdadministrateur	Softwarebedrijf	Rotterdam	16.56
systeemanalist/programmeur	Softwarehouse	Rotterdam	16.29
hoofd er/be	automatiseringsbedrijf	Waspik	26.20
accountmanager	Informatiseringsbureau	Zeist	14.5

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Veiling	Aalsmeer	25.32
[illegible]	Evangelische Kerk	Aken	21.37
afdelingshoofd	Drukkerij	Alsdorf (D)	21.15
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Amsterdam	15.18
[illegible]	Industriebond	Amsterdam	18.1
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Amsterdam	15.17
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Amsterdam	15.31
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Breda	26.6
[illegible]	[illegible]	Bunnik	12.19
[illegible]	[illegible]	Den Bosch	20.5
all-round [illegible] (monteur)	[illegible]	Den Bosch	20.76
[illegible]	Ingenieursbureau	Den Bosch	20.79
[illegible]	Rijksoverheid	Den Bosch	20.67
tekenaar	Ingenieursbureau	Den Bosch	20.77
tekenaar-constructeur	Ingenieursbureau	Den Bosch	20.78
coördinator integrale kwaliteitszorg	Zorgverlener	Diepenbeek/Hasselt (B)	23.24
bedrijfs- en verzekeringsartsen	Arbo-dienst	Diverse lokaties	19.9
coördinerend secretaresse	Kerkgenootschap	Driebergen	17.6
[illegible] dienst en beveiliging	Politie	Driebergen	15.22
(amateur) fotografen	Sporting Esto Nederland	Eigen regio	11.26
medewerker pr & voorlichting	Kamer van Koophandel	Eindhoven	20.30
[illegible]	Elektriciteitscentrale	Eschweiler (D)	21.18
[illegible] (0,8 fte)	Gemeentelijke overheid	Gouda	15.3
[illegible]	Werkgeversorganisatie	Haarlem	25.7
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Haarlem	15.27
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Helmond	20.61
[illegible]	Decor- en tentoonstellingsbouw	Helmond	20.4
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Klundert	26.32
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Klundert	26.31
[illegible]	Hoogheemraadschap	Leiden	15.9
[illegible]	[illegible]	Leidschendam	17.7
[illegible]	[illegible]	Noord-Brabant	20.37
[illegible]	Stichting monumentenwacht	Noord-Holland	18.2
[illegible]	Gemeentelijke overheid	Oosterhout	26.43
[illegible]	[illegible]	Regio Midden- en Oost-Brabant	20.63
[illegible]	Rijksoverheid	Woensdrecht	26.45
[illegible]	[illegible]	Zevenbergen	15.19
[illegible]	[illegible]	Zo mogelijk naar voorkeur	15.41
[illegible]	[illegible]	Zoetermeer	19.14

Sinds enkele weken maken 220.000 schoolverlaters jacht op een baan

Minder jongeren op de arbeidsmarkt

De afgelopen maanden hebben, landelijk gezien, 220.000 schoolverlaters de arbeidsmarkt bestormd. Allemaal zijn ze op zoek naar werk. Voor een aantal zal dit gemakkelijk gaan. Voor velen is de zoektocht naar een baan echter geen lolletje. Toch is de tijd voor een schoolverlater nu relatief gunstig. Er zijn nu 'slechts' 219.999 anderen die net van school komen. Dat is wel eens anders geweest. Een aantal jaren terug lag het aantal 'uitstromers' beduidend hoger.

De afname van het aantal mensen dat vanuit het onderwijs de arbeidsmarkt betreedt, is een zorgelijke ontwikkeling. Aan de vraag op de arbeidsmarkt kan nog maar net worden voldaan. De verwachting is echter dat het aantal schoolverlaters de komende jaren stabiel blijft. In de samenstelling verandert echter wel het een en ander.

Het aantal mensen dat vanuit het volledig dagonderwijs de arbeidsmarkt opkomt, daalt in Limburg in de komende jaren (tot het jaar 2000) met 5%. Dit is bijna dubbel zo veel als landelijk.

Het verschil in ontwikkeling tussen Limburg en Nederland heeft twee redenen.
De eerste is dat in Limburg het aantal jongeren forser is gedaald dan in de rest van Nederland.
Daarnaast is er het verschil in opleiding. In Limburg zijn er relatief meer schoolverlaters die het MBO (Middelbaar Beroepsonderwijs) als hoogst behaalde diploma op zak hebben. Juist dit aantal zal de komende jaren fors afnemen. De reden hiervoor is dat veel MBO-gediplomeerden doorstromen naar het HBO (Hoger Beroepsonderwijs).

Voor de arbeidsmarkt is dat een ongunstige ontwikkeling.
De ontwikkelingen voor de overige opleidingen (LBO, HBO en WO/Wetenschappelijk Onderwijs) blijven stabiel.
Opvallend is dat er meer mensen de arbeidsmarkt bevolken die geen diploma hebben van het voortgezet onderwijs. Dit is overigens ook een landelijk verschijnsel. Het wordt toegeschreven aan het toenemende aantal jongeren dat vanuit het speciaal onderwijs probeert een baan te zoeken.

Mannen en vrouwen

Wat is nu het verschil tussen mannen en vrouwen? Het blijkt dat het aantal mannen dat vanuit het onderwijs werk zoekt, sterker afneemt dan het aantal vrouwen.
Deze verschillen zijn het grootst bij diegenen met een MBO of WO-diploma.
Dat het aantal vrouwen relatief gezien minder afneemt, heeft duidelijk te maken met de tendens onder vrouwen om langer onderwijs te blijven volgen om zo de 'achterstand' op mannen in te halen.

De verwachting is dat na het jaar 2000 weer meer kandidaten vanuit het onderwijs zich op de arbeidsmarkt zullen verdringen.

Dit geldt voor alle onderwijsniveaus maar vooral voor HAVO/VWO en WO. De verschillen tussen mannen en vrouwen zullen te verwaarlozen zijn.

Het jaar 2000 zal, wat betreft schoolverlaters, in Limburg de volgende kenmerken hebben:

- een oververtegenwoordiging van MBO-gediplomeerden
- een ondervertegenwoordiging van vooral MAVO en LBO gediplomeerden en, weliswaar in mindere mate, ook gediplomeerden uit het wetenschappelijk onderwijs
- een oververtegenwoordiging van vrouwen bij de groep zonder enig diploma.

Kijken we nog eens naar het verschil tussen mannen en vrouwen dan is de verwachting dat:

- in de groep met LBO en HBO meer mannen dan vrouwen zitten
- in de groep met HAVO/VWO en MBO meer vrouwen zijn vertegenwoordigd.

(Bron: ETIL/W. Derks)

• *De komende jaren ontstaan er voor jongeren extra kansen op de arbeidsmarkt*

Arbeidsbureaus helpen meer werklozen aan een baan

RIJSWIJK - De arbeidsbureaus in Nederland hebben in het eerste halfjaar van 1994 bijna 89.000 vacatures vervuld. Dit is tien procent meer dan in het eerste half jaar van 1993. Het leeuwedeel van de vacatures (77 procent) kwam ten goede aan werklozen. Bovendien zijn bijna 15.000 werklozen aan een bijzondere arbeidsplaats geholpen, bij voorbeeld in een banenpool of via een Jeugdwerkgarantie-plaats (JWG). Dit blijkt uit de halfjaarcijfers van het Landelijk Bureau Arbeidsvoorziening die onlangs bekend zijn gemaakt.

Van de 89.000 vervulde vacatures kwamen 69,000 bij werklozen terecht. Het betrof 20.000 langdurig werklozen,, 35.000 jongeren, 31.000 vrouwen en 8000 allochtonen. Deze getallen tellen niet op tot 69.000, omdat een werkloze zowel jong kan zijn als vrouw en allochtoon.
De niet door werklozen vervulde vacatures kwamen slechts in geringe mate ten goede van mensen die reeds een goede baan hadden. Volgens een woordvoerster van Arbeidsvoorziening zijn deze vacatures voornamelijk vervuld door wachtgelders in het onderwijs, parttime werklozen, ontslag-bedreigden en uitzendkrachten op een werkervarings- en opleidingstraject. Overigens hebben de arbeidsbureaus in het eerste half jaar van 1994 in totaal 142.000 vacatures geregistreerd. Dit is 4000 meer dan in dezelfde periode vorig jaar.

Detail- en groothandel/[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
bedieningsmedewerkers (minimaal 20 u)	Congrescentrum	Maastricht	12.17
heren/dameskapper	Kapsalon	Maastricht	12.53
verkoper (parttime)	Herenmode	Maastricht	12.56
autotechnicus/plaatsvervangend chef	Autodealer	Meerssen	12.13
automobielverkoper	Autodealer	Nuth	11.12
free-lance vertegenwoordigers	Distributiebedrijf	Oirsbeek	12.55
verkoopster	Drogisterij	Oirsbeek	11.22
(assistent) bedrijfsleider	Winkel in delicatessen	Roermond	11.29
medewerker	Juwelier	Sittard	12.21
verkoper bedrijfsauto's	Autodealer	Venlo	12.23
verkoopleider	Kantoorinrichter	Venray	20.6

Industrie

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
machinaal houtbewerker	Houtverwerkend bedrijf	Geleen	12.34
medewerker vleesbranche	Vleesverwerkende industrie	Geleen	12.35
machine-operators	Kunstmestverwerkende industrie	Heerlen	11.34
metaalbewerkers	IJzergieterij	Heerlen	11.33
medewerker service team	Kunststofproducent	Kerkrade	11.14
constructie-bankwerkers	Constructiebedrijf	Limburg	11.35
machinaal houtbewerker	Houtverwerkend bedrijf	Limburg	11.37
assemblagemedewerkers	Assemblagebedrijf	Limburg, diverse plaatsen	11.36
secretary/assistant	Fabrikant medische producten	Maastricht	12.37
controller/loonadministrateur	Productiebedrijf	Oostelijke Mijnstreek	11.25
vertegenwoordiger	Cosmeticafabrikant	Regio Limburg	12.9
all-round hoofd p&o	Vleesverwerkende industrie	Sittard/Geleen	11.4
afdelingschef	Dakpannen fabrikant	Tegelen	12.32
manager 'w'-installaties	Installateur warmte- en luchttechniek	Zuid-Limburg	25.46

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
manager automatisering	Centraal Bureau voor de Statistiek	Heerlen	15.1

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
administratief juridische kracht	Via uitzendbureau	Maastricht	12.18
beleidsmedewerker planologie	Rijksoverheid	Maastricht	15.6
secretarieel medewerker	Sportorganisator	Maastricht	12.2
voorbewerkers/spuiters	Reparatiebedrijf autoschade	Oosterhout (NB)	26.22
fitnessbegeleider	Sportcentrum	Regio Sittard/Geleen	11.28
assistente verkoop machine-onderdelen	Machinefabriek	Weert	12.38

VACATURES BANENVIZIER OVERIGE

[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
jonge secretaresse	Spaarbank	Aken	21.1
medewerker buitendienst	Verzekeringsmaatschappij	Aken	21.17
verzekeringsadviseur	Assurantiekantoor	Aken	21.26
verzekeringsagenten	Levensverzekeraar	Aken	21.20
aankomend belastingadviseur	Fiscaal bureau	Amstelveen	14.3
assistent-belastingadviseur	Fiscaal bureau	Amstelveen	14.4
bedrijfseconomisch analist	Bankbedrijf	Amsterdam	15.33
bedrijfseconoom	Bankbedrijf	Amsterdam	25.50
beleggingsanalisten	Bankbedrijf	Amsterdam	15.43
financieel adviseur	Adviesbureau	Amsterdam	14.26
jurist	Bankbedrijf	Amsterdam	15.37
hoofd binnendienst	Makelaar in assurantiën	Breda	26.23
medewerk(st)er	Advokatenkantoor	Breda	19.2
sales executive information	Adviesbureau	Den Haag	14.34

De volgende BanenVizier verschijnt op zaterdag 24 september. Daarin speciale aandacht voor MECC-Job, de grootste banen- en scholingsbeurs in onze Euregio.

Industrie

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
leidinggevend medewerker	Confectie-onderneming	Mönchengladbach (D)	26.77
ingenieur levensmiddelen	Voedingsmiddelenproducent	Noord-Nederland	25.41
vertegenwoordiger	Decoratiefirma	Noord-Nederland, Duitsland, België	12.8
office medewerker	High-tech productiebedrijf	Nuenen (bij Eindhoven)	20.38
vertegenwoordiger	Tapijtenfabrikant	Oost-Brabant en Limburg	12.3
opticien	Productie-onderneming	Oosterhout	26.28
afdelingshoofd	Voedingsmiddelenindustrie	Osnabrück (D)	26.79
assistent controller	Productiebedrijf	Provincie Overijssel	25.10
boekhouder	Chemische industrie	Ratingen (D)	26.90
product manager	High-tech fabrikant	Regio Eindhoven	16.33
verkoopadviseur	Bierbrouwerij	Regio Neuss (D)	26.53
technisch buitendienstmedewerker	Productiebedrijf	Regio Utrecht	20.50
hoofd verkoop	Fabrikant bulkverpakkingen	Ridderkerk	16.23
secretaresse	Toeleverancier automobielindustrie	Rohenhagener (D)	26.51
productie-manager	Levensmiddelenfabrikant	Roosendaal	14.10
area manager	Productiebedrijf	Rotterdam	14.2
branch accountant	Multinational	Rotterdam	25.25
consolidation & budgetanalyst	Multinational	Rotterdam	25.24
credit manager	Multinational	Rotterdam	25.23
meewerkend voorman plaatwerk	Plaatverwerkende industrie	Rotterdam	[illegible]
treasury co-ordinator	Multinational	Rotterdam	[illegible]
marktonderzoeker	Farmaceutische industrie	Stolberg (D)	21.16
productieleider spuitgieterij	Productiebedrijf	Ter Aar (NH)	14.27
area manager polen	Productiebedrijf	Ter Aar (NH) en Polen	14.28
ervaren draadvonker	Fabrikant precisiegereedschap	Tilburg	20.18
ervaren stempelmaker	Fabrikant precisiegereedschap	Tilburg	20.21
kwaliteitscontroleur	Fabrikant precisiegereedschap	Tilburg	20.22
leerling draadvonker	Fabrikant precisiegereedschap	Tilburg	20.19
nc/cnc frezers met ervaring	Fabrikant precisiegereedschap	Tilburg	20.20
uitvoerder	Productiebedrijf	Tilburg	20.66
technisch/commercieel rayonmedewerker	Productiebedrijf	Utrecht/Noord-Brabant	20.49
technisch manager	Productiebedrijf huisdiervoeding	Veghel	25.34
technisch medewerker bedrijfsbureau	Glastechnologie bedrijf	Veldhoven	20.54
verkoopspecialist	Afvalverwerkende industrie	Viersen (D)	26.52
(aankomend) rond/vlak slijper	Gereedschappenfabriek	Vlaardingen	16.62
general manager	Productiebedrijf	Waalwijk (NB)	25.31
productie-operator	High-tech productiebedrijf	Wellen (B)	23.23
accountmanager	Staalproducent	Willich (D)	26.64
verkoper in binnendienst	Staalverwerkende industrie	Willich (D)	26.59

Honderden vacatures, elke laatste zaterdag van de maand!

Vervolg van pagina 11

Voorts moet erop worden gewezen dat het vooral jongeren zijn die mobiel zijn.
Dat geldt zowel voor de interne mobiliteit binnen bedrijven als voor de externe mobiliteit. Met het oog op de vergrijzing en ontgroening van onze arbeidsmarkt is dat een extra aandachtspunt.
Nog niet zo lang geleden heeft de Sociaal-Economische Raad (SER) de arbeidsmobiliteit op de Nederlandse arbeidsmarkt nader bestudeerd. Een van de conclusies was dat in veel bedrijven grote waarde wordt gehecht aan stabiele arbeidsrelaties. In dat concept zijn mechanismen ontwikkeld om de interne markt af te schermen van de dynamiek op de externe markt. Dat is logisch, immers de noodzaak van goed opgeleide werknemers die bereid zijn hun kennis en vaardigheden op peil te houden en voortdurend aan te passen aan de veranderde vraag, is onomstreden.

Multi-inzetbaar

Steeds meer ondernemingen werken [illegible] human resources development [illegible] van die kennis en kunde. Multi-inzetbare werknemers, op wie men zuinig is, [illegible] problemen die men ondervindt bij het door werving op de externe markt in huis halen van de noodzakelijke kennis en kunde.
Het gevolg is dat de toetreding tot de interne markt zich op een relatief laag functieniveau bevindt. Juist daar - in veel gevallen dat het niveau aansluit bij het gemiddelde opleidingsniveau van grote groepen werkzoekenden aan de onderkant van de arbeidsmarkt - worden echter knelpunten in de mobiliteit gesignaleerd.

Sancties

Zo blijkt dat mensen pas aan het werk gáán als ze daar de voordelen van zien. In vrijwel alle gevallen betekent dat: als ze er financieel op vooruitgaan. Nog steeds is de financiële prikkel aan de onderkant van de arbeidsmarkt te gering. Dit pleit ervoor het zogenoemde reserveringsloon - het bedrag dat iemand meer gaat verdienen als hij gaat werken - te vergroten.
Maar ook dient de vrijblijvendheid waarmee nu sancties kunnen worden toegepast, in ons stelsel van sociale zekerheid te worden opgeheven.
Daarnaast draagt de omvang van de huidige sancties in geval van verwijtbaar arbeidsmarktgedrag niet bij aan mobiliteitsbevordering. Er is pas sprake van een echte prikkel, als het te verdienen loon wordt vergeleken met een flinke gekorte uitkering en niet met de uitkering waar men denkt recht op te hebben.

Cirkel

Is zo'n voorstel a-sociaal? Zeker niet. Een te groot sociaal vangnet en een te hoog minimumloon zijn dat eigenlijk veel meer. Zij leiden immers tot een grote werkloosheid en een te groot beroep op de sociale zekerheid. De last die zo op de schouders van de samenleving ligt, leidt weer tot te hoge arbeidskosten. Die cirkel moet worden doorbroken. Bevordering van de mobiliteit aan de onderkant van de arbeidsmarkt in combinatie met de noodzakelijke verbetering van onze concurrentiepositie levert daar een bijdrage aan.'

Drs. Hans Blankert
Uit: 'Te Bang om te Bewegen' (1994). Uitgegeven door - en met dank aan - Uitzendbureau Start.

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
secretaresse	Firma in Verwarming en sanitair	Hilden (D)	26.57
assistent-gerant	Detailhandel sanitair	Kortrijk (B)	23.16
slagers	Vleesverwerkende industrie	Luik, Verviers, Huy, Waremme (B)	24.1
(leerling) opticiens	Opticiens	Mechernich (D)	21.23
ervaren opticien	Opticiens	Mechernich (D)	21.22
division sales manager	Groothandel elektronische componenten	Midden-Nederland	14.14
ervaren accountmanager	Winkelketen	Midden-Nederland	14.16
verkoopleider nederland	Non-food groothandel	Midden-Nederland	14.15
adviseur ventilatietechniek	Handelsonderneming	Nederland	14.32
gastvrouwen/gastheren (parttime)	Cateringservice	Nederland, België en Duitsland	20.56
technisch vertegenwoordiger	Handelsmaatschappij	Noord- en Zuid-Holland	14.19
verkoper	Keuken-groothandel	Oisterwijk	14.21
kassiers/kassières	Tankstation	Papendrecht	16.54
stationsmanager	Tankstation	Papendrecht	16.53
commercieel/technisch medewerker	Werkplaatsuitruster	Raamsdonksveer	26.10
afdelingssecretaresse	Handelsonderneming	Ratingen (D)	26.56
binnendienst-verkopers	Groothandel bouwmaterialen	Regelem (B)	23.4
medewerker personeelszaken	Onderneming in levensmiddelen	Regio Aken/Keulen	21.24
technisch-commercieel adviseur	Technisch dienstverlener	Regio Amsterdam	14.29
technisch commercieel medewerker	Groothandel Bouwmaterialen	Regio Rotterdam	14.20
business unit manager triumph	Importeur	Regio Warmond	14.24
telefonisten/receptionisten (parttime)	Via uitzendbureau	Rijen en Breda	26.4
verkoopsters	Winkelketen mode	Rocourt (Luik, B)	24.4
commercieel medewerker	Handelsbedrijf olie & zaden	Rotterdam	16.39
filiaalleider	Verhuurbedrijf	Rotterdam	16.22
senior sales representative	Leverancier scheepvaartartikelen	Rotterdam	16.27
service coördinator	Leverancier scheepvaartartikelen	Rotterdam	16.28
marketing manager	Opticienketen	Soesterberg	25.16
finance & insurance manager	Autodealer	Tilburg	20.33
vertegenwoordiger	Groothandel in sanitair	Tilburg	20.65
formulemanager	Winkelketen	Vianen	14.17
sales manager	Groothandel cosmetica	Weesp	14.11
productmanager akoestiek	Handelsonderneming bouwmarkt	Zoetermeer	16.25
technisch commercieel adviseur	Handelsonderneming bouwmarkt	Zoetermeer	16.26
account manager/vertegenwoordiger	Groothandel medische apparatuur	Zuid-Nederland	14.18
vrachtwagenchauffeurs	Supermarktketen	Zuid-Nederland	20.52

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
calculator	Klimaatbehandelingsbedrijf	Aken	21.30
ingenieur (tu/hts)	Specialist in energietechniek	Aken	21.32
adjunct-directeur productie	Fabrikant voedingsmiddelen	Alken (B)	23.19
productvoorlichter	Fabrikant verwarming	Beek en Donk	25.18
customer service representative	Productiebedrijf	Breda	14.6
secretary	Productiebedrijf	Breda	14.7
vrachtwagenchauffeur	Tentenfabrikant	Bree (B)	23.18
manager quality control	Productiebedrijf	Capelle a/d IJssel	16.58
manager verkoop binnendienst	Productiebedrijf	Capelle a/d IJssel	16.57
senior development engineer	High-tech productiebedrijf	Den Bosch	25.14
support engineer met unix ervaring	High-Tech industrie	Den Haag	14.23
technisch tekenaar/constructeur	CV fabrikant	Dilsen (B)	23.9
medewerker buitendienst	Fabrikant in meet- en regeltechniek	Duisburg (D)	21.12
controller	Consumentengoederen industrie	Duitsland	26.74
werktuigbouwkundig ingenieur	Industriële onderneming	Düren (D)	21.8
architekt	Chemische industrie	Düsseldorf	26.70
ingenieur voor de verkoop	Industriële onderneming	Düsseldorf	26.81
ingenieur voor de verkoop binnendienst	Industriële onderneming	Düsseldorf	26.71
medewerker buitendienst	Veredelingsbedrijf veevoeder	Düsseldorf	21.25
secretaresse	Chemische industrie	Düsseldorf	26.68
tandarts bezoekster	Fabrikant mond- en tandhygiëne-produkten	Düsseldorf	26.72
technisch-commercieel medewerker	Fabrikant	Eersel	20.44
algemeen medewerkers	Bakkerij	Eindhoven	20.41
allround bakkers	Bakkerij	Eindhoven	20.40
cnc-draaier	Productiebedrijf	Eindhoven	20.2
commercieel bouwtechnicus	Productiebedrijf bouwmaterialen	Eindhoven	16.60
verkoopleider benelux	Meubelfabrikant	Endingen (D)	14.9
metaalbewerker (verspanen)	Productiemiddelenfabrikant	Erkrath (D)	26.82
directiesecretaresse	Productiebedrijf	Etten-Leur	16.32
controller	Productiebedrijf	Gelderland	25.9
manager financiën en personeel	Industriële onderneming	Geldrop	20.68
medewerker materiaal	Industriële onderneming	Haan (D)	26.83
medewerker verkoopbinnendienst	Industriële onderneming	Haan (D)	26.86
productiechef	Fabrikant bouwmaterialen	Hechtel (B)	23.7
projectleider klimaatinstallaties	Installatiebureau	Helmond	12.1
verkoper/adviseur	Fabrikant dakbedekking	Helmond	16.19
commercieel binnendienstmedewerker	Gereedschappenfabrikant	Helmond	23.3
boekhouder	Chemische industrie	Hilden (D)	26.60
productiemedewerkers	Houtverwerkende industrie	Lummen (B)	23.6
tekenaar	Ramenfabriek	Made	26.7
operators	Industriële onderneming	Moerdijk	26.44

'Zonder actief beleid zouden we kapitalen aan wachtgeld kwijt zijn'

Het uitstroombeleid van het ABP

Hoofd Sociale Zaken drs. René Broekmeulen en projectleider John Smeets, de auteurs van bijgaand verhaal, hebben bij het ABP een spilfunctie in een gigantische reorganisatie, waarbij vele arbeidsplaatsen verdwijnen. Daarbij staat één ding voorop: werk gaat boven uitkering. En dat is alleen mogelijk met optimale interne en externe mobiliteit. Broekmeulen is van origine bedrijfspsycholoog. Hij was hoofd Personeelszaken Philips Hilversum, bekleedde dezelfde functie bij Volvo Car en werkte enkele jaren als zelfstandig organisatie-adviseur. Hij is sinds 1985 hoofd Sociale Zaken van het ABP. Co-auteur Smeets werkt sinds 1976 bij het ABP. Aanvankelijk was hij teamleider in de sector Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Hij was daarnaast onder meer woordvoerder voor de vakbonden in het Georganiseerd Overleg. Sinds 1992 is hij projectleider Werkgelegenheid.

'Er verdwijnen de komende jaren bij het ABP ongeveer 550 arbeidsplaatsen. De afgelopen twee jaar is er al een reductie geweest van vijfhonderd arbeidsplaatsen. Twee jaar geleden werkten er op het hoofdkantoor in Heerlen nog 3300 medewerkers. Na de privatisering in 1996 zullen dat er ongeveer nog 2300 zijn.
Naast de privatisering zijn er ook nog andere externe factoren die tot afbouw nopen. Zo werd er een totale afdeling (ruim tweehonderd medewerkers!) overbodig doordat gemeenten voortaan de toekenning van leefvoorzieningen voor gehandicapte medewerkers realiseren. Daarnaast wordt de 'Bedrijfseenheid Arbeidsongeschiktheidsverzekering' losgemaakt van het ABP.
Er verdwijnen niet alleen arbeidsplaatsen. Er is bovenal ook behoefte aan een meer flexibele, klantgerichte opstelling van het personeel. Vanaf 1 januari 1996 wordt het ABP volledig geprivatiseerd. Dat betekent dat we moeten kunnen concurreren met de andere aanbieders van pensioenen.

Wakker schudden

Eind 1991 bereikten het ABP vanuit de politiek de eerste signalen dat voor onze organisatie een aantal zaken drastisch zou gaan veranderen. Doordat er slechts aanzetten tot nieuwe wetgeving lagen, konden we de totale consequentie nog niet overzien. We wisten alleen dat we een enorm probleem hadden.
Hoewel er nog niets duidelijk was, vonden we dat we het slechte nieuws toch maar naar de mensen moesten brengen. Dat was bedoeld om de mensen wakker te schudden.

Het verloop bij het ABP lag traditioneel erg laag, zo'n twee procent. Nú moesten we het personeel plotseling aan het denken zien te krijgen over hun eigen positie. Onze president-directeur heeft in maart 1992, tijdens een aantal sessies, álle personeelsleden toegesproken. Die toespraken, die ook meteen de landelijke pers haalden, gaven een enorme dreun. Ze vormden de eerste aanzet tot een mobiliseringsproces.
Om het bewustwordingsproces te bevorderen én om een personeelsplanningssysteem te creëren dat inzicht geeft in ambities en mobiliteit van de medewerkers, werd er vervolgens een personeelsenquête gehouden. Ook deze personeelsenquête werd weer door de president-directeur geïntroduceerd. Door deze enquête werden de medewerkers verplicht om over hun eigen mobiliteit na te denken.

Voorkomen van gedwongen ontslag

Terwijl de politiek nog definitief over de toekomst van het ABP moest beslissen, stonden er voor ons twee dingen vast. De in- en externe mobiliteit moest worden vergroot. Daarvoor waren inmiddels de eerste stappen gezet. Daarnaast moesten er uitgangspunten voor beleid worden geformuleerd. Dat beleid moet een breed draagvlak hebben. De 'Commissie voor Georganiseerd Overleg' is er dan ook nauw bij betrokken. Uitgangspunt daarbij is het voorkomen van gedwongen ontslagen. Werk gaat vóór uitkering! We zullen er alles aan doen om onze werknemers naar een vaste baan - binnen of buiten het ABP - te begeleiden! Het uitgangspunt om gedwongen ontslagen te voorkomen berust op een aantal filosofieën. Op de eerste plaats is er het sociale argument. Daarnaast is er de in- en externe uitstraling.

Tijdens zo'n afbouwproces is het natuurlijk moeilijk om de medewerkers gemotiveerd te houden. Op de lokale arbeidsmarkt krijg je bovendien een negatieve beeldvorming wanneer je de overtalligen zomaar loost.
Bedrijfseconomisch gezien zou dat bovendien ook enorme problemen geven. Zonder een actief uitstroombeleid zouden we kapitalen aan wachtgeld kwijt zijn. We zouden als geprivatiseerd bedrijf van start gaan met een kostenpost aan wachtgelden van zo'n vier- tot vijfhonderd miljoen.
Maar het belangrijkste blijft dat sociale aspect. We hebben hier in deze regio met de mijnsluitingen kunnen zien tot wat voor sociaal leed collectieve afvloeiingen kunnen leiden. Dat willen wij voorkomen. We willen onze medewerkers niet zomaar afschrijven. In februari jongstleden hebben we daarom met de vakorganisaties het sociaal beleidskader vastgesteld. Uitgangspunt is dat we er alles aan zullen doen om overtolligheid te voorkomen. Er komen geen afvloeiingsregelingen. In plaats daarvan hebben we een vangnet-constructie. Deze is bedoeld voor situaties waarin herplaatsing absoluut onmogelijk blijkt. Maar op grond van de ervaringen die we tot nu toe hebben opgedaan, verwachten we dat er maar weinig mensen van de vangnet-constructie gebruik hoeven te maken.
Dankzij ons actief uitstroombeleid, waarmee we in 1992 van start zijn gegaan, hebben we namelijk al een afbouw van vijfhonderd arbeidsplaatsen gerealiseerd. De grootste groep daarvan bestond uit tijdelijke medewerkers.
Maar na de toespraak van de president-directeur en de personeelsenquête in 1992 werden ook de vaste medewerkers duidelijk mobieler.
Dat uitte zich ook al snel in de interne mobiliteit. We hebben in 1993 95 mensen kunnen overplaatsen naar de districtskantoren. Dat is veel meer dan we hadden verwacht. Daarnaast zijn er 56 interne bemiddelingen geweest. Ook dát was vroeger ondenkbaar.

Mobiliteitscentrum

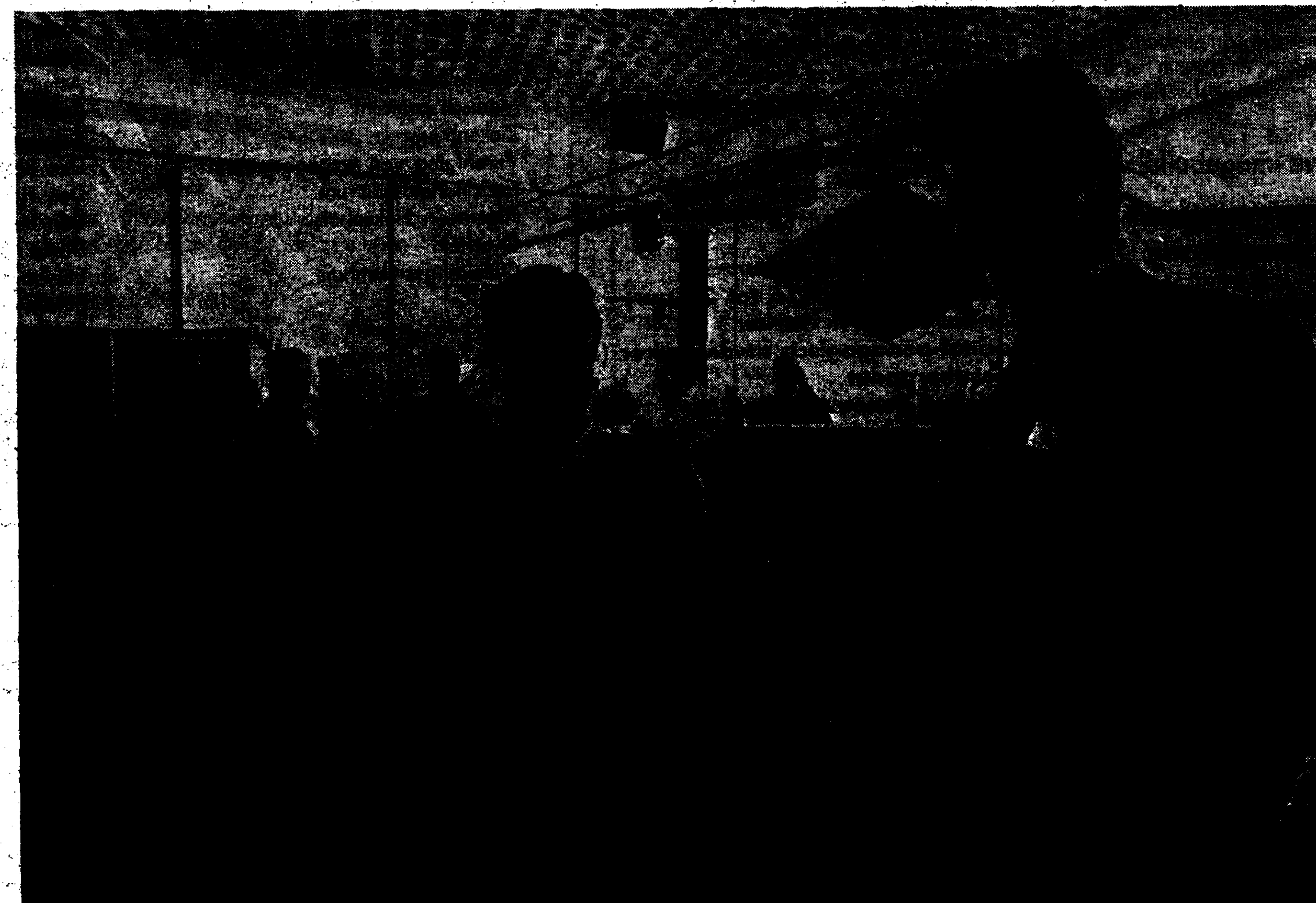
In het voorjaar van 1993 ging binnen het ABP ook het Mobiliteitscentrum van start. Samen met de Centrale Staf Sociale Zaken ontwikkelt dit centrum instrumenten om de in- en externe mobiliteit te bevorderen.
Ter bevordering van de interne mobiliteit werd in 1993 Flexpool opgericht, een intern uitzendbureau dat bestaat uit dertig vaste medewerkers. Deze zijn puur op hun attitude gekozen. Er gaat een uitstraling van ze uit: Toch weten deze medewerkers dat ze het risico lopen dat er straks geen werk meer voor hen is. Flexpool vervult de rol van vliegwiel, van katalysator. De deelnemers aan Flexpool blijven nooit langer dan een half jaar op dezelfde werkplek. Ze vormen de ogen en oren in de organisatie, want we krijgen feedback over de aard van de werkplek. Ze spelen op die manier een belangrijke rol in de omslag naar een nieuwe werkwijze.

Er worden ook externe uitzendkrachten geleverd door Flexpool. Maar dat gebeurt pas als ergens geen vaste 'pooler' beschikbaar is. Bovendien wordt eerst gekeken óf er daadwerkelijk een uitzendkracht nodig is. Vaak blijkt dan dat de medewerkers van zo'n afdeling het werk best zelf kunnen doen. In plaats van een externe typist aan te trekken, kunnen medewerkers van een afdeling bijvoorbeeld zelf een cursus tekstverwerken volgen. Dit soort maatregelen is bevorderlijk voor de flexibiliteit en de creativiteit van de organisatie.

Externe mobiliteit

Het stond voor het ABP van meet af aan vast dat er voor het vergroten van de in- en externe mobiliteit verschillende instrumenten nodig zijn. Die instrumenten willen we zélf aanbieden. We voelen er niets voor om ons probleem op derden af te wentelen.

Zie vervolg op pagina 6

• *John Smeets, projectleider Werkgelegenheid bij het ABP, en mw. C. Pluymaekers, directeur van het arbeidsbureau Oostelijke Mijnstreek, tijdens de ingebruikname van het Videotexsysteem met actuele vacatures in het ABP-hoofdgebouw in Heerlen*

Vervolg van pagina 5

Daarom hebben we bijvoorbeeld speciaal drie ABP-adviseurs laten opleiden voor het verzorgen van sollicitatietrainingen en outplacementbegeleiding. Aanvankelijk was er een vrij hoge drempel bij de medewerkers om contact op te nemen met het Mobiliteitscentrum. Er was, toen de eerste berichten over de noodzakelijke afbouw circuleerden, sowieso sprake van vermijdingsgedrag. Maar die tijd is nu gelukkig voorbij. De meeste medewerkers hebben inmiddels de weg naar het Mobiliteitscentrum gevonden.
Zodra er mensen overtollig dreigen te raken, kijken we of interne herplaatsing mogelijk is. Lukt dat niet, dan maken we een sterkte/zwakte-analyse. Er wordt naar de basisopleiding gekeken. Vervolgens kan het gebeuren dat de medewerker verplicht wordt een opleiding te gaan volgen. Gebeurt dat niet, dan kan niet aan de sollicitatieclub worden deelgenomen. Deze is alleen toegankelijk voor mensen die qua opleiding en motivatie voldoende te bieden hebben.

De ambtenaar als ondernemer

Het is voor onze scholingsactiviteiten natuurlijk essentieel dat we scholen dáár waar schaarste is. Zo is er veel vraag naar mensen met SPD 1. Voor het ABP was dat reden om samen met de HEAO in Sittard een verkorte HEAO-opleiding op te zetten. Inmiddels hebben al zestien ABP'ers deze opleiding gevolgd.
Naast outplacement, sollicitatietraining, detachering, omscholing en het gebruikmaken van netwerken, hebben we nog één instrument om de externe mobiliteit te verhogen. We begeleiden ABP'ers naar het vrije ondernemerschap! Ook daarbij geldt hetzelfde verhaal. We kunnen ons geen mislukkingen veroorloven, want dat heeft negatieve weerslag op de organisatie.
De deelnemers aan dit project worden beoordeeld op hun ondernemingsplan. Wordt dit goedgekeurd, dan krijgen ze één jaarsalaris mee. Tot nu toe zijn zeventien voormalige ABP'ers als ondernemer van start gegaan. Hun succesverhalen, en dat zijn het stuk voor stuk, komen uitgebreid in de ABP-krant.

Positieve imagebuilding

De arbeidsmarkt in de regio Heerlen is niet echt florissant. Het werkloosheidspercentage ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Toch slagen we erin om mensen te detacheren en, al dan niet met scholingsmaatregelen, bij andere bedrijven en instellingen onder te brengen. Dit soort contacten met andere bedrijven en instellingen werkt ook erg positief voor de imagebuilding van het ABP. Wij hebben nou eenmaal als nadeel dat we de krant vaak met negatieve zaken halen. Tijdens deze werkbezoeken kunnen we uitleggen dat we óók hypotheken hebben en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Dat wordt enorm gewaardeerd. Er is duidelijk appreciatie voor het feit dat we de afbouwoperatie niet door derden laten opknappen.'

Drs. René Broekmeulen, Hoofd Sociale Zaken ABP
John Smeets, Projectleider werkgelegenheid ABP
(Uit: 'Te bang om te Bewegen' (1994). Uitgegeven door - en met dank aan - Uitzendbureau Start.

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
sales executive systems	Adviesbureau	Den Haag	14.35
adviseur onroerend goed	Makelaardij	Düsseldorf	24.65
assistent regioleider	Bankbedrijf	Düsseldorf	24.58
medewerker	Architektenkantoor	Düsseldorf	26.76
medewerker kredietafhandeling	Bankbedrijf	Düsseldorf	26.63
projectontwikkelaar	Makelaardij	Düsseldorf	26.69
secretaresse/teamassistente	Trainingsinstituut	Düsseldorf	26.35
beheerder	Exploitatiemaatschappij	Eindhoven	20.51
administratief medewerker	Register-accountants	[illegible]	26.30
dossier-beheerder	Verzekeraar	Hasselt (B)	23.10
adviseur onroerend goed	Woningbouwvereniging	Herzogenrath (D)	21.36
medewerker buitendienst	Assurantiekantoor	Herzogenrath (D)	21.31
systeemanalist/programmeur	Verzekeringsmaatschappij	Hilversum	25.33
districtsleider	Bouwspaarkas	Jülich (D)	21.11
adviseur	Koepel staalbouwindustrie	Keulen	26.84
personeelsfunctionaris	Bankbedrijf	Keulen	26.85
medewerker exportfinanciering	Financieel adviseurs	Lyngby (Denemarken)	19.11
teamleider front office	Bankbedrijf	Nederland	25.15
regio manager	Uitzendbureau	Noordoost-Nederland	14.12
hbo'ers	Bankbedrijf	Regio Amsterdam	15.30
consultant human resources	Adviesbureau	Regio België-Limburg	[illegible]
verzekeringsagenten	Assurantiekantoor	Regio Keulen, Bonn en Aken	21.33
management consultant	Werving en selectie	Tilburg	20.84
directeur incassobureau	Juridische dienstverlening	Utrecht	25.48
senior consultant info-systemen	Consultantbureau	Utrecht	25.21

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
manager	Gemeentelijke overheid	Amsterdam	25.35
hoofd divisie logistiek	Politie	Apeldoorn	15.2
hoofd taakgroep arbeidsvoorwaarden	Rijksoverheid	Den Haag	25.52
hoofd taakgroep beheer & management	Rijksoverheid	Den Haag	25.49
hoofd taakgroep managementontwikkeling	Rijksoverheid	Den Haag	25.26
junior secretaresse	Organisatie adviesbureau	Düsseldorf	26.50
manager	Nederlandse Spoorwegen	Haarlem	25.6
directeur productie	Multinational	India	16.61
beleidsadviseur	Beroepsorganisatie tandartsen	Nieuwegein	15.45
jonge managers	Nederlandse Spoorwegen	Utrecht	25.4

[redacted]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
verpleegkundige	Technische universiteit	Aken	21.27
ziekenverzorgende	Technische Universiteit	Aken	21.28
groepspsychotherapeut	Centrum voor deeltijdbehandeling	Amsterdam	15.40
plaatsvervangend hoofd	Gezinsvervangend tehuis	Asten	20.55
administratief-financieel directeur	Medisch centrum	Belgisch-Limburg	23.13
boekhouder	Ziekenhuis	Belgisch-Limburg	23.21
sociaal bemiddelaar	Vereniging van wegenbouwers	Den Bosch	20.21
huisarts	Gezondheidscentrum	Den Haag	17.3
orthoptist/techn. oogheelkundig ass.	Algemeen ziekenhuis	Den Helder	15.12
kassier (parttime)	Overheid	Düren (D)	21.10
medewerker budgetbureau	Opleidingsziekenhuis	Eindhoven	20.69
procesbegeleider (16 tot 20 uur)	RIAGG	Eindhoven	15.7
sociaal-cultureel werker	Jeugdwelzijnswerk	Eindhoven	20.11
sociaal-pedagogisch medewerker (50%)	Jeugdwelzijnswerk	Eindhoven	20.12
sporttherapeut	Academisch ziekenhuis	Eschweiler (D)	21.13
assistent geneeskundige	Academisch ziekenhuis	Groningen	15.23
medisch assistent	Bedrijfsgeneeskundige dienst	Hasselt (B)	23.22
sociaal verpleegkundige	Gezondheidsdienst	[illegible]	20.42
sociaal verpleegkundige	Jeugdgezondheidszorg GGD	Leiden	15.26
directeur beheer	Psychiatrisch ziekenhuis	Leidschendam	15.21
[illegible]	Centrum voor [illegible]	Monster (bij Den Haag)	15.32
[illegible]	Academisch ziekenhuis	Nijmegen	15.38
[illegible]	Samenwerkingsverband met GGD	Noord-Brabant	26.8
[illegible]	Psychogeriatrisch verpleeghuis	[illegible]	15.29
[illegible]	Centrum voor [illegible]	Oegstgeest	17.8
[illegible]	Centrum voor [illegible]	Oegstgeest	15.25
[illegible] (20 uur)	Vrouwencentrum	Oss	15.11
[illegible] (20 uur)	Stichting [illegible]	Oss	15.10
[illegible]	[illegible]	Rotterdam	15.14
[illegible]	Algemeen ziekenhuis	[illegible]	15.28
[illegible] (20 uur)	[illegible]	[illegible]	15.16
[illegible] (20%)	Stichting in de gezondheidszorg	[illegible]	26.33
[illegible]	Stichting in de gezondheidszorg	[illegible]	26.34
[illegible]	Algemeen psychiatrisch ziekenhuis	Tilburg	20.73
arabisch sprekende begeleidster	Vrouwen opvangcentrum	Zwolle	17.9
werkbegeleidster (16-20 uur)	Vrouwen opvangcentrum	Zwolle	17.5

Drs. Hans Blankert, voorzitter Nederlands Christelijk Werkgeversverbond:

'Werkgelegenheid wordt steeds mobieler'

Drs. Hans Blankert, voorzitter van het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond en auteur van bijgaand verhaal, studeerde in 1972 af in de vakrichting Bedrijfseconomie aan de Nederlandse Economische Hogeschool te Rotterdam. Na zijn militaire dienstplicht trad hij in dienst van de Verenigde Duro Bedrijven in Rotterdam, waar hij in 1975 werd benoemd tot lid van de Raad van Bestuur. Blankert werkte vervolgens bij het Gemeentelijk Energie Bedrijf (GEB) van de Maasstad en Wilma Nederland BV. In 1986 werd hij door de algemene ledenvergadering van de Vereniging FME (Metaal) benoemd tot voorzitter-directeur. Blankert was tevens bestuurslid van het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) en het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (NCW). Sinds september 1992 is hij voorzitter van het NCW. Blankert is lid van de Sociaal-Economische Raad (SER) en van de Stichting van de Arbeid. Hij heeft zitting in de Raad van Commissarissen bij onder meer Siemens Nederland NV en Akzo Nederland BV.

'De algemene beschouwingen over economie, werkgelegenheid en arbeidsmarkt volgen elkaar in hoog tempo op. Dat is logisch in een periode van recessie. Europa wordt in zijn economische prestaties op vrijwel alle onderdelen geklopt door de Verenigde Staten en Japan. In ons land verslechtert de winstgevendheid van de bedrijven zienderogen. De werkgelegenheid neemt snel af en het draagvlak van onze verzorgingsstaat wordt smaller en smaller. Minimale voorzieningen voor hen die ze echt nodig hebben kunnen straks niet langer worden betaald. Het NCW pleit reeds geruime tijd voor verbetering van onze concurrentiepositie. Daarbij gaat het om versterking van het ondernemerschap, afslanking van de collectieve sector en verbetering van de werking van de arbeidsmarkt.

Energievriendelijk

Wie de dynamiek in de hedendaagse samenleving nader analyseert, ziet dat ondernemingen reageren met afslankingen, samenwerking, kwaliteitsverbetering en rationalisering van produktieprocessen. Veel beweging dus, waarin enkele universele trends waarneembaar zijn. Zo is de economische levensduur van produkten korter en wordt er gestreefd naar energievriendelijke produkten en produktieprocessen. De produktie maakt bovendien een steeds hoger kennisniveau noodzakelijk van de mensen die erbij betrokken zijn en is minder aan een vaste locatie gebonden.

Grenzeloos

Deze laatste tendens is een gevolg van de steeds uitbreidende technologie en de sterke groei van de mogelijkheden voor transport en communicatie. De pure produktiekosten worden in toenemende mate bepalend voor de plaats van de produktie.
Landsgrenzen zijn steeds minder belangrijk, de vereiste kennis, technologie, kwaliteit en arbeid worden gehaald waar zij voorhanden zijn.
Naast mobiliteit van kapitaal en produktie, is er sprake van een toenemende mobiliteit van arbeid. Maar dan wel in die zin dat steeds meer [illegible] activiteiten uit ons land verdwijnen naar Oost-Europa en het Verre Oosten. Deze nieuwe industrielanden leren snel en hebben een loonkostenniveau dat zeer gunstig afsteekt bij het niveau in ons land. Wil Nederland in deze concurrentieslag overeind blijven, dan zal onze concurrentiepositie aanzienlijk moeten verbeteren.

[illegible]

Werkgelegenheid wordt dus steeds mobieler. Werkgelegenheid en ondernemingen kunnen niet zonder elkaar. Gezien deze achtergrond is het ondernemingsklimaat van groot belang voor de ontwikkeling van de werkgelegenheid in ons land. De knelpunten zijn evident. Een hoge

> 'Nog steeds is de financiële prikkel aan de onderkant van de arbeidsmarkt te gering...'

lastendruk, hoog minimumloon, lage arbeidsduur, geringe inkomensverschillen en dat zijn er slechts enkele.
Een verstorende kijk op arbeidstijden, arbeidspatronen en beloning kunnen daar in één adem aan worden toegevoegd. Deze knelpunten komen de arbeidsparticipatie allemaal niet ten goede. Het is zaak bestaande [illegible] te kiezen voor [illegible] en harder te werken.

Kiezen

Het NCW heeft in 1993 in een [illegible] publikatie voorstellen voor de noodzakelijke veranderingen gegeven. In één daarvan, [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] OECD-gemiddelde.

Jongeren

[illegible] een baan.

[illegible]

[redacted]

• Blankert: 'Een te groot sociaal vangnet en een te hoog minimumloon leiden tot een grote werkloosheid en een te groot beroep op de sociale zekerheid.'

Vervolg van pagina 9

VOORBEELD 3
Administrateur non-profit organisatie, 40 jaar

Er was duidelijk sprake van onvervangbaarheid van karakter tussen een administrateur van een non-profit organisatie [illegible] De adm[illegible] [illegible] bu[illegible] 23 jaar [illegible]

[illegible] Door dit [illegible] zag hij exper[illegible] [illegible]

Uit [illegible] een bedrijf [illegible] Na [illegible] voorafgaand van het succes. Een baan [illegible] Boven[illegible] [illegible]

VOORBEELD [illegible]
[illegible]

Hij voldeed niet [illegible] bij een multinational. [illegible] Outplacement moest uitkomst bieden. De informatie van zijn werkgever, zijn zelfanalyse en het psychologisch onderzoek leidden tot de conclusie dat hij vooral op concreet werk met heldere opdrachten moest mikken. In de periode dat hij op non-actief stond, had hij zich grondig verdiept in de milieuwetgeving.
Diverse sollicitaties bij de overheid leidden tot afwijzingen na een eerste gesprek. Aan de mondelinge presentatie moest het nodige verbeterd worden.
Dit probleem kon door gerichte aandacht, via het outplacementbureau, worden opgelost. Door [illegible] om te gaan met zijn [illegible] wist hij [illegible] af te dwingen bij de selecteurs van een middelgrote gemeente. Na 118 dagen kon hij met een salarisverbetering van 5% als milieuambtenaar aan de slag.

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Onderzoeksorganisatie	Utrecht	15.35
docent installatietechniek (19 uur)	MBO-opleiding	Vlissingen	26.27
gepromoveerd biochemicus	Landbouwuniversiteit	Wageningen	25.37
gepromoveerd fysisch-chemicus	Landbouwuniversiteit	Wageningen	25.38
[illegible]	[illegible]	Wageningen	25.40
[illegible]	[illegible]universiteit	Wageningen	25.36
[illegible] (20 uur)	[illegible]	Zundert	26.15

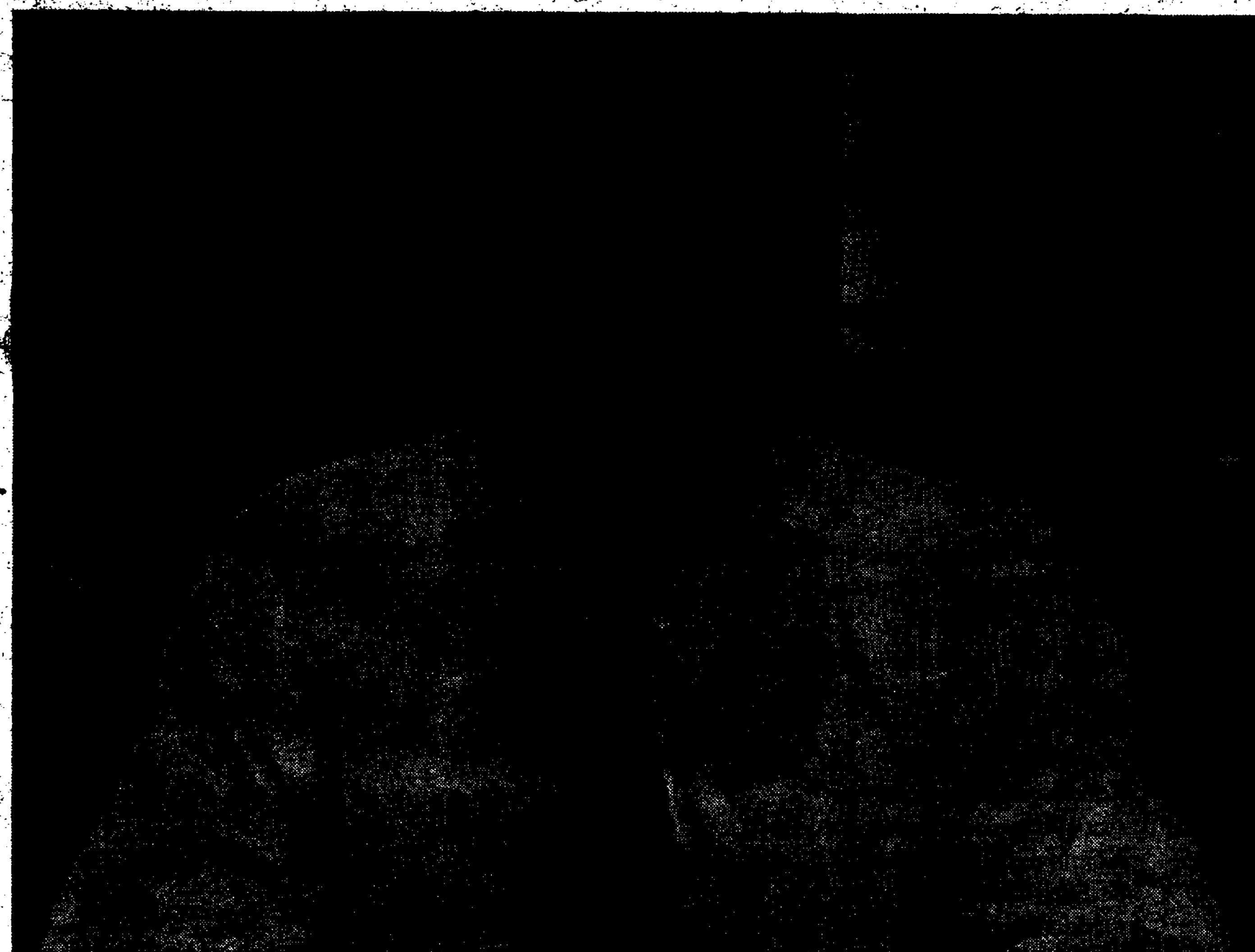
Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Uitgeverij	[illegible]	21.33
[illegible]	Uitgeverij	[illegible]	25.39
[illegible]	Uitgeverij vaktijdschriften	[illegible]	26.61
[illegible]	Uitgeverij	[illegible] (B)	23.8
[illegible]	Uitgeverij	Standplaats niet van belang	25.47

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
[illegible]	Transportbedrijf	Erp	20.8
account manager	Distributiebedrijf	Midden-Nederland	16.35
[illegible]	Distributiebedrijf	Midden-Nederland	16.37
[illegible]	Distributiebedrijf	Midden-Nederland	16.38
[illegible]	Distributiebedrijf	Midden-Nederland	16.36
[illegible]	Logistieke dienstverlener	Oost-Nederland	25.13
[illegible]	Trailerorganisatie	Rotterdam	16.14
[illegible]	Luchtvaartbedrijf	Schiphol-Centrum	25.42
[illegible] transport/logistiek	Koepelorganisatie	Valkenswaard	20.72
[illegible] transport/logistiek	Koepelorganisatie transport	Valkenswaard	11.13
[illegible] manager	Transportbedrijf	Zuid-Nederland	20.31

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
accounting supervisor	Auto-importeur	Aalsmeer	17.1
datatypiste	Postorderbedrijf	Aken	21.7
[illegible]	Postorderbedrijf	Aken	21.5
[illegible]	Woninginrichter	Aken	21.21
inkoper	Postorderbedrijf	Aken	21.2
inkoper groothandel	Postorderbedrijf	Aken	21.4
[illegible]	Zuivelbureau	Aken	11.3
[illegible]	Postorderbedrijf	Aken	21.3
verkoopster (parttime)	[illegible]	Aken	21.29
sales manager	Handelsfirma brandpreventie	Aken (B)	23.12
[illegible]	Importeur	Amsterdam	14.25
[illegible]	Fast-food keten	Amsterdam	14.8
sales engineer [illegible]	Verkooporganisatie	Berkel en Rodenrijs	16.50
sales engineer isolatietechniek	Verkooporganisatie	Berkel en Rodenrijs	16.51
technisch commercieel medewerker	Verkooporganisatie	Berkel en Rodenrijs	16.52
[illegible]	Autodealer	Breda	26.42
[illegible]	Autodealer	Breda	26.39
[illegible]	Postorderbedrijf	Breda	26.17
[illegible]	Technische groothandel	Breda	26.9
[illegible]	Kantoorinrichter	Breda	26.37
[illegible]	Opticien	Breda	26.21
[illegible]	Boetiek	Breda	26.13
[illegible]	Foto en HiFi winkel	Breda	26.35
[illegible]	Autodealer	Breda	26.41
[illegible]	Dienstverlener	Den Haag	25.12
[illegible]	Technisch dienstverlener	Den Haag	14.30
[illegible]	Herenmodezaak	Düsseldorf	26.75
[illegible]	[illegible]	Düsseldorf	26.54
[illegible]	Groothandel in ijzerwaren	[illegible]	20.7
[illegible]	[illegible]	Eindhoven	14.33
[illegible]	Autodealer	Eindhoven	20.3
[illegible]	Cosmetica-afdeling in drogisterij	Eindhoven	20.39
[illegible]	[illegible]	Etten-Leur	16.20
[illegible]	Kantoorinrichter	Etten-Leur	26.36
[illegible]	Kapsalon	Gent (B)	26.5
[illegible]	[illegible]	Grevenbroich (D)	26.62
[illegible]	Handelsfirma	Hamburg (D)	14.1
[illegible]	Onderneming in veiligheidsproducten	Helmond	20.32
[illegible]	Autodealer	Helmond	20.43

Bureau Claessens gaat personele dienstverlening verder uitbreiden

Op outplacement rust geen taboe (meer)

● Directeur Nic Smeets: 'In Nederland lopen tienduizenden gekwalificeerde personen rond die via outplacement aan een andere job zijn gekomen'

MAASTRICHT - Er zijn veel situaties denkbaar waarin een medewerker afscheid moet nemen van de organisatie. Reorganisatie, afslanking, onoverbrugbare meningsverschillen, conflictsituaties, het niet kunnen bijbenen van veranderingen en vernieuwingen of, wat ook vaak voorkomt, een medewerker die niet is meegegroeid met de organisatie. Nic Smeets, directeur bij de Maastrichtse vestiging van 'Raadgevend Bureau Claessens', specialist in outplacement, heeft het allemaal al een keer meegemaakt. 'U kunt het zo gek niet bedenken of we hebben er mee te maken gehad. Elke situatie is voor ons herkenbaar.'

Bureau Claessens, zoals het bedrijf in de volksmond wordt genoemd, heeft een reputatie opgebouwd in Nederland. In het hele land zijn vestigingen en over opdrachtgevers hebben ze niet te klagen. Sinds enige tijd heeft het bedrijf de dienstverlening uitgebreid. Outplacement is verreweg de belangrijkste poot, maar inmiddels doen de Claessens-specialisten méér. Smeets: 'Outplacement is niet de pleister op alle wonden. Daarom praten wij, samen met opdrachtgevers, steeds vaker over loopbaanbegeleiding. Soms is met een goed advies outplacement te voorkomen, al klinkt dat misschien wat vreemd voor een bureau dat daar zijn specialiteit van heeft gemaakt. Wij vragen nu ook: "Wat is er bij uw bedrijf nu eigenlijk aan de hand?" Als daar een eerlijk antwoord op komt, kunnen wij vaak goed adviseren. Soms is outplacement de enige en beste weg, maar dat hoeft dus niet. Soms, als je goed kijkt, kun je zien dat een medewerker over pakweg twee jaar vast dreigt te lopen. Nou, benut die twee jaar dan om daar iets aan te doen - ook dat is een onderdeel van human resources management, ook daarin zijn we gespecialiseerd.'

De resultaten die Bureau Claessens boekt zijn opmerkelijk. Tachtig à negentig procent van de personen die deelnemen aan het outplacement-traject vinden binnen twaalf maanden (gemiddelde duur: zeven maanden) een andere job. Smeets doet er niet geheimzinnig over.

Vervolg op pagina 8

Jaaroverzicht 1993

Bijgaand de outplacement-resultaten van de 'Bureau Claessens' vestiging in Maastricht over 1993.

80 à 90% van de outplacement-kandidaten slaagde erin om binnen twaalf maanden een andere baan te vinden.

Dat gebeurde via:

27% advertentie
12% werving & selectie bureau
9% eigen vacaturebank
5% open sollicitatie
35% eigen netwerkmethode
4% overigen (studie)
8% eigen bedrijf

Gemiddelde leeftijd: 37 jaar; jongste 25 en oudste 51 jaar.

Inkomensniveaus:

66% minder dan fl. 80.000 per jaar
34% fl. 80.000 en hoger

Branches van herkomst:

68% industrie, handel en/of transport
13% bank- en verzekeringswezen en automatisering
19% non-profit en overige dienstverlening

Vervolg van pagina 7

'We hebben een enorme expertise en we beschikken over een groot netwerk.' Over de lijst van opdrachtgevers hult Smeets zich in stilzwijgen. 'Met namen van klanten moet je niet koketteren, kwestie van integriteit.' Maar dat de Claessens-groep voor vrijwel alle bekende, grote bedrijven in Limburg werkt, is een feit. 'We groeien nog elk jaar. De Maastrichtse vestiging bestaat nu zes jaar. We hebben een klein team, maar het zijn wel allemaal kanjers.'

Dat steeds meer outplacementbureaus op de arbeidsmarkt verschijnen, is Smeets uiteraard niet ontgaan. 'Ik noem hen collega's en ik gun iedereen het licht in de ogen. Maar het is een feit, de toename van het aantal bureaus maakt de spoeling dunner. Je komt elkaar op een gegeven moment toch tegen. Maar we zitten zelf niet stil. We zijn kritisch op onszelf en we verruimen onze dienstverlening.'
Bij een afnemende vacaturemarkt - en dat is de laatste twee jaar duidelijk het geval geweest - slagen wij er in,' zegt Smeets, om dezelfde hoge score te halen. 'Wat anderen zeggen en schrijven, dat doen wij.'

Het gaat altijd en overal om kwaliteit, zegt Smeets. 'Het begint met de persoon die de telefoon opneemt. Als dat niet in orde is, lig je al een paar meter op afstand. Die kwaliteitsnorm geldt bij ons voor alle geledingen. Wij zijn, en dat is uniek in onze branche, bezig om het ISO-certificaat te halen. Daarmee bewijzen wij wat wij beweren.'
De gemiddelde leeftijd van de outplacement-kandidaat is 42 jaar. Claessens 'zit' in het midden en hoger segment. Maar als gevraagd wordt om personeel op LBO-niveau te herplaatsen, wordt geen nee gezegd. Smeets: 'Als het even kan, laten we geen orders liggen. In zo'n geval wordt die opdracht gedaan door Flexconsult, een dochteronderneming van Bureau Claessens.'

Outplacement was 'vroeger' een zaak waar je niet hardop over sprak, er rustte toch een zeker taboe op. 'Die tijd is voorbij', zegt Smeets. 'In Nederland lopen tienduizenden gekwalificeerde personen rond die op deze manier aan een andere baan zijn gekomen. Herplaatsing is een volledig geaccepteerde zaak. Ik heb het drie jaar geleden al voorspeld: life-time employment bestaat niet meer. Ik gun iedereen zijn veertigjarig dienstjubileum, maar dat is zeker niet de norm'. Smeets kan het weten. Hij werkte als personeelschef bij diverse grote ondernemingen. 'Toen ik bij Claessens begon, kon ik die bagage inbrengen. Maar die heb je nodig ook. Van ons wordt namelijk verwacht dat we een antwoord kunnen geven. En in negen van de tien gevallen lukt dat gelukkig ook.'

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
ingenieur bouwkunde	[illegible]	Akan	21.34
directeur	[illegible]	Amsterdam	16.2
hoofd projectbureau	Woningbedrijf	Amsterdam	15.42
calculator/werkvoorbereider	Bouwbedrijf	Bergeyk	20.23
uitvoerders	Bouwbedrijf	Best	20.58
voorman	Aannemingsbedrijf	Bouny (B)	[illegible]
[illegible]	[illegible]bedrijf	[illegible]	[illegible]
all-round timmerlieden	Bouwbedrijf	Breda	[illegible]
onderhouds- & servicetechnici	Installatiebedrijf	Breda	[illegible]
sales manager	Bouwbedrijf	Breda	14.13
werkvoorbereider	Aannemingsmaatschappij	Breda	26.25
projecttechnicus installatietechniek	Installateursbedrijf	Budel	20.17
metselaars of collones	Bouwbedrijf	Duitsland	[illegible]
administratief medewerker	Woningstichting	[illegible]	[illegible]
medewerker interne zaken	Woningstichting	[illegible]	[illegible]
projectleider technische zaken	Woningstichting	[illegible]	[illegible]
stafmedewerker financiën	Woningstichting	[illegible]	[illegible]
hoofd financieel administratief beheer	Woningbouwcorporatie	Eindhoven	[illegible]
medewerker waterschade	Reparatiebedrijf	Eschweiler (D)	[illegible]
tekenaar/constructeur	Ingenieursbureau	Europa en Noord-Brabant	11.21
technicus	[illegible]	[illegible]	[illegible]
veranda-plaatsers	Bouwbedrijf	[illegible] (B)	[illegible]
lassers en monteurs	Onderhoudsbedrijf	Hechtel (B)	[illegible]
ervaren dumpermachinist	Aannemer	[illegible]	[illegible]
ervaren kraanmachinist	Aannemer	[illegible]	[illegible]
ploegbaas bestratingen	Wegenbouwer	Heusden-Zolder (B)	23.2
ervaren calculator	Constructiebedrijf	Hoofddorp	16.16
projectmanager	Constructiebedrijf	Hoofddorp	16.15
timmerlieden	Bouwbedrijf	Midden- en Zuid-Nederland	26.12
planontwikkelaar woningbouw	Aannemingsmaatschappij	Midden-Nederland	16.6
projectleiders bij projectontwikkelaar	Projectontwikkelaar	Nederland	16.7
bedrijfsmaatschappelijk werker	Koepelorganisatie wegenbouwers	Oosterhout (NB)	12.10
allround betonreparateurs	Betonreparateurs	Oudenbosch	26.3
zelfstandige meewerkende voorlieden	Betonreparateur	Oudenbosch	26.2
fabricageleider	Bouwbedrijf	Overpelt (B)	23.17
bedrijfsleiders woningbouw	Aannemingsmaatschappij	Randstad	16.8
regiodirecteur	Aannemingsmaatschappij	Randstad	16.3
vestigingsleider bouwonderneming	Aannemingsmaatschappij	Randstad	16.4
coördinator tekenkamer	Bouwbedrijf	Regio Eindhoven	20.35
bedrijfsleider industriebouw	Aannemingsbedrijf	Regio Rotterdam	16.9
marktonderzoeker	Projectontwikkelaar	Rotterdam	25.17
bankwerkers	Constructiebedrijf	Schiedam	16.42
cv-monteurs	Constructiebedrijf	Schiedam	16.46
elektromonteurs	Constructiebedrijf	Schiedam	16.41
ijzerwerkers	Constructiebedrijf	Schiedam	16.43
instrumentatiefitters	Constructiebedrijf	Schiedam	16.44
lassers (gecertificeerd)	Constructiebedrijf	Schiedam	16.48
loodgieters	Constructiebedrijf	Schiedam	16.47
sprinklermonteurs	Constructiebedrijf	Schiedam	16.45
technisch tekenaars autocad	Constructiebedrijf	Schiedam	16.49
bouwkundig medewerker	Ontwerp- en adviesbureau	Zoetermeer	16.55
projectontwikkelaars woningbouw	Projectontwikkeling	Zuid-, midden- en oost- Nederland	16.5
projectleider beton- en waterbouw	Aannemingsbedrijf	Zuid-Holland	16.10
logistiek/productiemanager	Constructiebedrijf	Zutphen	[illegible]

Functie	Type bedrijf/instelling	Plaats	Vac.nr.
aio sociale wetenschappen	Erasmusuniversiteit	Amsterdam	25.19
universitair docent godsdienstwet.	Universiteit	Amsterdam	17.4
docent engels copy-writing (0,2 fte)	Opleidingsinstituut	Boxtel	20.86
docent interieurkunde	Opleidingsinstituut	Boxtel	20.89
docent photoshop (0,3 fte)	Opleidingsinstituut	Boxtel	20.85
docent ruimtelijk vormgeven (0,4 fte)	Opleidingsinstituut	Boxtel	20.88
docent procestechnologie (0,75 fte)	Opleidingsinstituut	Boxtel	20.84
docent reclamefotografie (0,3 fte)	Opleidingsinstituut	Boxtel	20.87
docent frans	Scholengemeenschap	Breda	26.14
aio fysica	Stichting voor wetenschappelijk onderzoek	Delft	25.45
aio biochemie	Onderzoeksorganisatie	Ede	15.36
hoogleraar sociale geografie	Rijksuniversiteit	Groningen	15.44
sectormanager medezeggenschap	Trainingscentrum	Havelte	15.13
senior onderzoekers (19 - 38 uur)	Rijksuniversiteit	Leiden	19.13
bijzonder hoogleraar fac. natuurkunde	Stichting Noord en Zuid (KU Nijmegen)	Nijmegen	19.16
chemicus/chemisch technoloog	Instituut energie-onderzoek	Petten	25.20
docent facilitaire dienst (16 lesuren)	MBO-opleiding	Regio Eindhoven	20.14
lesassistente afd. tandartsassistente	MBO-opleiding	Regio Eindhoven	20.15
lesassistente opl. apothekersass.	MBO-opleiding	Regio Eindhoven	20.16
docent nederlands (26 u) 1e en 2e gr.	Scholengemeenschap	Rotterdam	19.2
oogheelkundig fotograaf	Erasmusuniversiteit	Rotterdam	16.1
postdoc sociale wetenschappen	Erasmusuniversiteit	Rotterdam	25.33

Vijf voorbeelden waarbij outplacement een prima oplossing bleek te zijn

Overstappen naar een nieuwe baan

[illegible]